

STATSMINISTERENS KONTOR

Meld. St. 4

(2024–2025)

Melding til Stortinget

Anmodnings- og utredningsvedtak
i stortingssesjonen 2023–2024

STATSMINISTERENS KONTOR

Meld. St. 4

(2024–2025)

Melding til Stortinget

Anmodnings- og utredningsvedtak
i stortingssesjonen 2023–2024

Innhold

1	Innledning	5	8.2	Stortingssesjon 2022–2023	83
1.1	Bakgrunn	5	8.3	Stortingssesjon 2021–2022	87
1.2	Årets melding til Stortinget	6	8.4	Stortingssesjon 2020–2021	90
			8.5	Stortingssesjon 2019–2020	95
2	Arbeids- og inkluderings- departementet	7	8.6	Stortingssesjon 2018–2019	96
2.1	Stortingssesjon 2023–2024	9	8.7	Stortingssesjon 2017–2018	98
2.2	Stortingssesjon 2022–2023	13	8.8	Stortingssesjon 2015–2016	99
2.3	Stortingssesjon 2021–2022	17	9	Justis- og beredskaps- departementet	100
2.4	Stortingssesjon 2020–2021	18	9.1	Stortingssesjon 2023–2024	104
2.5	Stortingssesjon 2019–2020	21	9.2	Stortingssesjon 2022–2023	112
2.6	Stortingssesjon 2017–2018	21	9.3	Stortingssesjon 2021–2022	115
			9.4	Stortingssesjon 2020–2021	118
3	Barne- og familie- departementet	23	9.5	Stortingssesjon 2019–2020	124
3.1	Stortingssesjon 2023–2024	24	9.6	Stortingssesjon 2017–2018	124
3.2	Stortingssesjon 2022–2023	27	9.7	Stortingssesjon 2016–2017	125
3.3	Stortingssesjon 2021–2022	28	10	Klima- og miljø- departementet	126
3.4	Stortingssesjon 2020–2021	30	10.1	Stortingssesjon 2023–2024	128
3.5	Stortingssesjon 2019–2020	34	10.2	Stortingssesjon 2022–2023	132
3.6	Stortingssesjon 2016–2017	36	10.3	Stortingssesjon 2021–2022	137
			10.4	Stortingssesjon 2020–2021	140
4	Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet	38	10.5	Stortingssesjon 2019–2020	141
4.1	Stortingssesjon 2023–2024	38	10.6	Stortingssesjon 2018–2019	141
4.2	Stortingssesjon 2022–2023	39	10.7	Stortingssesjon 2017–2018	142
4.3	Stortingssesjon 2021–2022	41	10.8	Stortingssesjon 2016–2017	144
4.4	Stortingssesjon 2020–2021	42	10.9	Stortingssesjon 2015–2016	144
			11	Kommunal- og distrikts- departementet	145
5	Energidepartementet	43	11.1	Stortingssesjon 2023–2024	146
5.1	Stortingssesjon 2023–2024	45	11.2	Stortingssesjon 2022–2023	151
5.2	Stortingssesjon 2022–2023	49	11.3	Stortingssesjon 2021–2022	155
5.3	Stortingssesjon 2021–2022	55	11.4	Stortingssesjon 2020–2021	156
			11.5	Stortingssesjon 2018–2019	156
6	Finansdepartementet	58	11.6	Stortingssesjon 2015–2016	157
6.1	Stortingssesjon 2023–2024	59	12	Kultur- og likestillings- departementet	158
6.2	Stortingssesjon 2022–2023	62	12.1	Stortingssesjon 2023–2024	159
6.3	Stortingssesjon 2021–2022	63	12.2	Stortingssesjon 2022–2023	160
6.4	Stortingssesjon 2020–2021	64	12.3	Stortingssesjon 2021–2022	163
6.5	Stortingssesjon 2019–2020	64	12.4	Stortingssesjon 2020–2021	164
6.6	Stortingssesjon 2016–2017	65	12.5	Stortingssesjon 2018–2019	165
			12.6	Stortingssesjon 2017–2018	165
7	Forsvarsdepartementet	66	12.7	Stortingssesjon 2014–2015	166
7.1	Stortingssesjon 2023–2024	67			
7.2	Stortingssesjon 2022–2023	69			
7.3	Stortingssesjon 2019–2020	71			
7.4	Stortingssesjon 2016–2017	71			
8	Helse- og omsorgs- departementet	72			
8.1	Stortingssesjon 2023–2024	75			

13	Kunnskapsdepartementet	167	15	Nærings- og fiskeri-	
13.1	Stortingssesjon 2023–2024	169		departementet	197
13.2	Stortingssesjon 2022–2023	174	15.1	Stortingssesjon 2023–2024	200
13.3	Stortingssesjon 2021–2022	179	15.2	Stortingssesjon 2022–2023	208
13.4	Stortingssesjon 2020–2021	181	15.3	Stortingssesjon 2021–2022	211
13.5	Stortingssesjon 2019–2020	184	15.4	Stortingssesjon 2020–2021	216
13.6	Stortingssesjon 2018–2019	185	15.5	Stortingssesjon 2019–2020	220
13.7	Stortingssesjon 2017–2018	185	15.6	Stortingssesjon 2016–2017	221
13.8	Stortingssesjon 2016–2017	186	15.7	Stortingssesjon 2013–2014	221
13.9	Stortingssesjon 2015–2016	186			
14	Landbruks- og		16	Samferdselsdepartementet	223
	matdepartementet	188	16.1	Stortingssesjon 2023–2024	225
14.1	Stortingssesjon 2023–2024	189	16.2	Stortingssesjon 2022–2023	233
14.2	Stortingssesjon 2022–2023	191	16.3	Stortingssesjon 2021–2022	237
14.3	Stortingssesjon 2021–2022	194	16.4	Stortingssesjon 2020–2021	240
14.4	Stortingssesjon 2020–2021	195	17	Utenriksdepartementet	242
14.5	Stortingssesjon 2017–2018	195	17.1	Stortingssesjon 2023–2024	242
			17.2	Stortingssesjon 2022–2023	243

STATSMINISTERENS KONTOR

Meld. St. 4

(2024–2025)

Melding til Stortinget

Anmodnings- og utredningsvedtak i stortingssesjonen 2023–2024

*Tilråding fra Statsministerens kontor 27. september 2024,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Støre)*

1 Innledning

1.1 Bakgrunn

Stortingets forretningsorden § 14 nr. 8 bokstav b forutsetter at regjeringen legger frem en årlig melding om oppfølging av stortingsvedtak som inneholder en anmodning til regjeringen (anmodningsvedtak), og om behandling av representantforslag som er vedtatt oversendt regjeringen til utredning og uttalelse (utredningsvedtak).

Regjeringen legger vekt på at Stortinget skal få en tydelig tilbakemelding om regjeringens oppfølging av de enkelte anmodnings- og utredningsvedtakene. Tilbakemelding gis i proposisjoner eller meldinger fra fagdepartementene. På den måten får fagkomiteene anledning til en ordinær behandling av regjeringens oppfølging av det enkelte vedtak.

Departementenes årlige budsjettproposisjoner gir en oversikt over hvordan anmodnings- og utredningsvedtakene under det aktuelle departement er fulgt opp. Fremstillingen omfatter alle anmodningsvedtak fra sesjon 2023–2024 og alle anmodningsvedtak hvor rapporteringen ikke er

avsluttet i forbindelse med den årlige behandlingen av stortingsmeldingen om anmodningsvedtak i kontroll- og konstitusjonskomiteen, jf. Innst. 239 S (2023–2024). I budsjettproposisjonene angis det om departementet anser at rapporteringen knyttet til det enkelte anmodningsvedtak kan avsluttes, eller om departementet planlegger å rapportere på vedtaket også i neste års budsjettproposisjon.

Melding om anmodningsvedtak legges frem samtidig med Prop. 1 S (2024–2025). Stortingsmeldingen gjengir omtalen som gis i departementenes budsjettproposisjoner.

Antallet anmodningsvedtak har variert noe mellom stortingssesjonene, og har jevnt over vært på et forholdsvis høyt nivå. Antall nye anmodningsvedtak i forrige stortingssesjon var omtrent på samme nivå som de to foregående sesjonene.

I tilbakemeldingene i Prop. 1 S (2024–2025) anser departementene at det samlet sett er utestående 413 vedtak der rapporteringen ikke kan avsluttes, se siste kolonne i tabell 1.1. Det utgjør 13 pst. av alle anmodningsvedtakene fra og med

Tabell 1.1 Antall anmodningsvedtak de elleve siste stortings sesjonene

Stortings- sesjon	Antall vedtak	Vedtaks- punkter ¹	Vedtak der departe- mentene i Prop. 1 S (2024–2025) har lagt til grunn at rapporteringen ikke kan avsluttes
2023–2024	268	268	159
2022–2023	253	259	96
2021–2022	203	261	48
2020–2021	568	568	61
2019–2020	231	231	13
2018–2019	91	91	10
2017–2018	429	429	15
2016–2017	386	459	7
2015–2016	393	477	3
2014–2015	192	195	1
2013–2014	82	82	0

¹ Stortingets anmodningsvedtak består på noen områder av flere underpunkter.

sesjonen 2013–2014. Tilsvarende tall i fjorårets melding var 14 pst.

1.2 Årets melding til Stortinget

I kapittel 2 til 17, sortert per departement, følger omtale av regjeringens oppfølging av alle vedtak fra stortings sesjon 2023–2024, i tillegg til alle anmodninger fra tidligere sesjoner hvor rapporteringen ikke er avsluttet i forbindelse med behandlingen av Innst. 239 S (2023–2024).

Hvert enkelt kapittel er en direkte gjengivelse av det aktuelle departementets omtale i Prop. 1 S (2024–2025), som legges frem på samme tidspunkt. Ved henvisninger i omtalen i kapittel 2 til 17, vises det til Prop. 1 S (2024–2025) fra det respektive departement. Statsministerens kontor har ikke hentet inn ny informasjon eller gjort egne separate vurderinger i forbindelse med fremleggelsen av stortingsmeldingen.

Det er ikke fattet noen utredningsvedtak i stortings sesjonen 2023–2024.

2 Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Nedanfor er ei oversikt over oppfølginga av oppmodings- og utgreiingsvedtak under Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Oversikta inkluderer alle vedtak frå stortingssesjonen 2023–2024, og dei vedtaka frå tidlegare stortingssesjonar som kontroll- og konstitusjonskomiteen i Innst. 239 S (2023–

2024) mente ikkje var kvittert ut. Tabellen nedanfor visar også om departementet reknar med at rapporteringa om oppmodingsvedtaket no er avslutta eller om departementet vil rapportere konkret om vedtaket også i budsjettproposisjonen neste år.

Tabell 2.1 Oversikt over oppmodings- og utgreiingsvedtak, ordna etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering avslutta (Ja/Nei)
2023–2024	15	Legge til rette for at pensjonerte sjukepleiarar har gode insentiv for å jobbe i mindre stillingar i det offentlege	Ja
2023–2024	16	Greie ut medlemskap i pensjonsordning for sjukepleiarar for offentleg godkjente sjukepleiarar tilsett i bemanningsføretak	Nei
2023–2024	50	Bruken av omgrepa «tillitsvald» og «tariffavtale» i arbeidsmiljølova	Ja
2023–2024	52	Strategi for å styrke ideell sektor sin rolle og tilbod på arbeids- og velferdsfeltet	Nei
2023–2024	56	Representantforslag om betre ordningar for sjølvstendige og frilansarar ved svangerskap og sjukdom	Nei
2023–2024	69	Oppdatering av rettleiaren om økonomisk sosialhjelp i lys av SIFO-rapport om grunnlaget for dei statlege rettleiande satsane for økonomisk sosialhjelp	Ja
2023–2024	147	Regelverket for pårørande sine permisjonsmoglegheiter i arbeidslivet	Nei
2023–2024	438	Representantforslag om effektivisering av bilstøtteordninga i Nav – saksbehandlingstid	Ja
2023–2024	439	Representantforslag om effektivisering av bilstøtteordninga i Nav – gjennomgang av regelverk og organisering	Ja
2023–2024	550	Sikre krigsseglarane som får krigspensjon ein verdig alderdom	Ja
2023–2024	643	Utgreiing om å fjerne unntaket for helsesektoren i regelverket for innleige	Nei
2023–2024	660	Representantforslag om konkrete tiltak mot æreskriminalitet – økt kunnskap og kompetanse	Nei
2023–2024	661	Representantforslag om konkrete tiltak mot æreskriminalitet – barn og unge som er i utlandet mot sin vilje	Nei

Tabell 2.1 Oversikt over oppmodings- og utgreiingsvedtak, ordna etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering avslutta (Ja/Nei)
2023–2024	728	Representantforslag om å greie ut korleis staten kan overta inndringa ved dei meir openberre tilfella av lønnstjuveri	Nei
2023–2024	770	Endringar i ekteskapslova (forbod mot ekteskap mellom nære slektningar)	Nei
2023–2024	801	Greie ut forenklingar i regelverket for norske bedrifter som vil rekruttere høykvalifiserte arbeidstakarar frå tredjeland	Nei
2023–2024	842	Vurdering av eit avgrensa unntak frå arbeidsmiljølova for sjølvstendige konsulentar med spesialkompetanse	Nei
2023–2024	843	Oppfølging av arbeidet med oljepionerane i lys av kunnskapen frå NOU 2022: 19 Oljepionerene – en kompensasjonsordning	Nei
2022–2023	37	Endringar i folketrygdlova mv. (synleggjering av folkerettslege forpliktingar til trygdekoordinering)	Nei
2022–2023	61	Oppheve Arbeidstilsynet si øvre gebyrgrense	Ja
2022–2023	491	Utviklingstrekk og tiltak for heimekontor og stedsuavhengige arbeidsplassar	Nei
2022–2023	493	Endringar i arbeidsmiljølova mv. (arbeidstakaromgrepet og arbeidsgivaransvar i konsern)	Nei
2022–2023	530	Utgreiing av heimel for Arbeidstilsynet til å ta beslag i dokument under tilsyn	Nei
2022–2023	531	Greie ut heimel for Arbeidstilsynet til å hente inn informasjon frå «tredjepartar»	Nei
2022–2023	532	Representantforslag om å gjennomgå og vurdere Arbeidstilsynet sine heimlar for tilsyn, informasjonstilgang og sanksjonsmoglegheiter etter arbeidsmiljølova	Nei
2022–2023	533	Representantforslag om å hindre urimeleg tilbakebetaling for utføre som får seg jobb	Ja
2022–2023	604	Menneskerettar for personar med utviklingshemming – regelendringar for å gi personar med utviklingshemming i VTA-O varig oppfølging	Nei
2022–2023	627	Endringar i folketrygdlova (tilgang til å sjukmelde etter e-konsultasjon)	Ja
2022–2023	727	Prioritering av operative kontrollar, sanksjonering og etterforskning frå a-krimsentra	Nei
2022–2023	728	Vurdere bruk av arrest og utlegg frå kriminelle aktørar i a-krim samarbeidet	Nei
2022–2023	730	Plan for samarbeidet mellom a-krimsentra og ikkje-statlege aktørar	Nei
2022–2023	937	Vurdering av omlegging av fribeløpet i uføretrygda	Ja
2021–2022	456	Utgreie om sjølvstendige næringsdrivande og frilansarar skal opparbeide seg sterkare rettar til inntektssikring	Nei

Tabell 2.1 Oversikt over oppmodings- og utgreiingsvedtak, ordna etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering avslutta (Ja/Nei)
2021–2022	794	Tilgjengelegheit og kvalitet i økonomisk rådgiving og gjeldsrådgiving	Nei
2021–2022	813	Berekning av uføretrygd når inntektsevna tidlegare har vore nedsett pga. delvis uførleik utan at inngangsvilkåret for uføreytingar i folketrygda har vore oppfylt.	Nei
2021–2022	814	Lovendringar for å styrke tilsette sitt vern mot natt- og alenearbeid	Ja
2020–2021	238	Lovendringar for å redusere kravet til innbetaling av premie frå det tidspunktet den enkelte har kompensert for levealdersjusteringa	Ja
2020–2021	239	Styrke arbeidslinja for offentleg tilsette født i årene 1944 – 1962	Ja
2020–2021	530	Rapportering om barn etterlatne i utlandet	Ja
2020–2021	615	Pensjonsutvalets vurdering	Ja
2020–2021	686	Studentar i utlandet kan ha deltidsjobb utan å miste medlemskap i folketrygda	Ja
2020–2021	911	Forenkling av yrkesskadereglene	Nei
2020–2021	930	NAV-ombod	Ja
2020–2021	1149	Endringar i arbeidsmiljølova, tilfeldig uttrekk av meddommarar frå kvar av dei særskilt arbeidslivskyndige utvala	Ja
2020–2021	1200	Avkorting i uføretrygd for fosterforeldre	Nei
2020–2021	1342	Evaluering av brillestøtteordninga	Ja
2019–2020	626	Juridisk og økonomisk medansvar for transportkjøparar/transporttingarar	Nei
2019–2020	627	Rettshevdinga til å stanse køyretøy	Nei
2017–2018	42	Særaldergrensen for tilsette i staten	Nei
2017–2018	321	Overgangsordning for fosterforeldre	Nei

2.1 Stortingssesjon 2023–2024

Legge til rette for at pensjonerte sjukepleiarar har gode insentiv for å jobbe i mindre stillingar i det offentlege

Vedtak 15, 7. november 2023

«Stortinget ber regjeringa legge til rette for at pensjonerte sykepleiere har gode insentiver for å jobbe i mindre stillingar i det offentlege, herunder vurdere unntak for innmelding i pen-

sjonsordningen for sykepleiere. Dette bør gjøres i samråd med partene, og regjeringa skal komme tilbake til Stortinget før lovendringa trer i kraft.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Prop. 120 L (2022–2023), Innst. 37 L (2023–2024), Lovvedtak 1 (2023–2024).

Regjeringa har saman med partane blitt einige om ei løysing som gjer det mogleg for sjukepleiarar fødd før 1965 å jobbe ved sida av pensjonen utan at pensjonen blir avkorta.

Vedtaket er fulgt opp i lovproposisjonen som følger opp forslaga i Prop. 1 S (2024–2025) og som blir lagd fram for Stortinget i november.

Greie ut medlemskap i pensjonsordning for sjukepleiarar for offentleg godkjente sjukepleiarar tilsett i bemanningsføretak

Vedtak 16, 7. november 2023

«Stortinget ber regjeringen utrede om offentlig godkjente sykepleiere ansatt i bemanningsforetak og som leies ut til institusjoner under sykepleierpensjonsloven, også bør være medlemmer i pensjonsordningen for sykepleiere.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Prop. 120 L (2022–2023), Innst. 37 L (2023–2024), Lovvedtak 1 (2023–2024).

Oppmodningsvedtaket er til behandling i departementet. Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

Bruken av omgrepa «tillitsvald» og «tariffavtale» i arbeidsmiljølova

Vedtak 50, 28. november 2023

«Stortinget ber regjeringen i samarbeid med partene i arbeidslivet vurdere behovet for en bred gjennomgang av arbeidsmiljølovens bruk av begrepene «tillitsvalgt» og «tariffavtale». Dersom det i denne sammenheng viser seg å være behov for endringer, presiseringer eller begge deler, ber Stortinget regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til lovendringer.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:251 S (2022–2023), Innst. 73 S (2023–2024).

I samråd med partane har departementet teke inn ei presisering i Rettleiaren for innleigeregulverket som tydeleggjer at det å inngå avtale om innleige med andre enn fagforeiningstillitsvalde, i mange tilfelle vil vere tariffstridig.

Med dette ser departementet oppmodningsvedtaket som fulgt opp.

Strategi for å styrke ideell sektor sin rolle og tilbod på arbeids- og velferdsfeltet

Vedtak 52, 28. november 2023

«Stortinget ber regjeringen fremme en strategi for å styrke ideell sektors rolle og tilbod på arbeids- og velferdsfeltet.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:261 S (2022–2023), Innst. 61 S (2023–2024).

Arbeids- og inkluderingsdepartementet er i dialog med Arbeids- og velferdsdirektoratet om korleis arbeidet direktoratet allereie gjer kan inngå i ein slik strategi, og i kor stor grad det vil vere behov for nye element. Det vidare arbeidet med strategien må sjåast i lys av korleis avkommersialiseringsutvalet blir fulgt opp. Avkommersialiseringsutvalet har levert to rapportar. I delrapporten NOU 2024: 1 *Definisjon og registrering av ideelle velferdsaktører* foreslo eit samla utval ein juridisk definisjon av ideelle aktørar og å opprette eit register for ideelle velferdsaktørar. Utgreiinga har vore på høyring. Sluttrapporten frå utvalet NOU 2024: 17 *Kommersielle og ideelle aktørers rolle i fellesskapets velferdstjenester* gir ein gjennomgang av ulike modellar for korleis kommersielle aktørar kan fasast ut av velferdstenestene, også for arbeidsmarknadstiltaka. Utgreiinga er sendt på høyring av Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet.

Representantforslag om betre ordningar for sjølvstendige og frilansarar ved svangerskap og sjukdom

Vedtak 56, 30. november 2023

«Stortinget ber regjeringen foreslå bedre ordningar for gründere og selvstendig næringsdrivende ved svangerskap og sykdom for å gi tryggere rammer og større mulighet til å satse.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:234 S (2022–2023), Innst. 68 S (2023–2024).

Regjeringa arbeider med å vurdere utvalde problemstillingar knytt til sjølvstendig næringsdrivande og frilansarar sine sosiale rettigheter. Sjå nærmare omtale av det planlagde oppfølgingsarbeidet i del II, punkt 6.6.2 Sosiale ordningar for sjølvstendig næringsdrivande og frilansarar. Sjå også omtale av oppmodningsvedtak 456 (2021–2022). Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget i samanheng med Prop. 1 S for 2026.

Oppdatering av rettleiaren om økonomisk sosialhjelp i lys av SIFO-rapport om grunnlaget for dei statlege rettleiande satsane for økonomisk sosialhjelp

Vedtak 69, 4. desember 2023

«Stortinget ber regjeringen oppdatere veilederen for økonomisk sosialhjelp innen 1. juli 2024 for å tydeliggjøre hvordan dekningen av utgifter til

internett, telefon og moderate utgifter til transport skal inngå ved utmåling av stønadsnivå. Oppdateringen skal ses i lys av den kommende SIFO-rapporten om grunnlaget for de statlige veiledende satsene for økonomisk sosialhjelp.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Meld. St. 1 (2023–2024), Innst. 2 S (2023–2024).

På oppdrag frå departementet har Arbeids- og velferdsdirektoratet oppdatert rettleiaren om økonomisk sosialhjelp. Direktoratet har på relevante stadar i rettleiaren lagt inn tekst som minner saksbehandlarane i NAV-kontora på at dei må vere merksame på utgifter til internett, telefon og transport. Slik gjer rettleiaren det tydelegare at ein skal vurdere slike utgifter ved utmåling av økonomisk sosialhjelp der det er relevant.

For omtale av rapporten frå SIFO, sjå del II, punkt 6.8 Inkludering i samfunnet og gode levekår for dei mest vanskelegstilte. Med dette ser departementet oppmodingsvedtaket som følgd opp.

Regelverket for pårørende sine permisjonsmoglegheiter i arbeidslivet

Vedtak 147, 12. desember 2023

«Stortinget ber regjeringa gjennomgå og forbedre regelverket for pårørendes permisjonsmuligheter i arbeidslivet for å sikre likestilling og bedre mulighetene til å kombinere arbeid og omsorg uten å pådra seg økonomiske problemer eller falle ut av arbeidslivet.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Meld. St. 24 (2022–2023), Innst. 112 S (2023–2024).

Oppmodingsvedtaket er til behandling i departementet. Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eit seinare tidspunkt.

Representantforslag om effektivisering av bilstøtteordninga i Nav – saksbehandlingstid

Vedtak 438, 4. januar 2024

«Stortinget ber regjeringa senest i forbindelse med statsbudsjettet for 2025 legge frem nødvendige forslag for å kutte den unødvendig lange saksbehandlingstiden for bilstøtte i Nav, eksempelvis forhåndsgodkjenning, forhåndsbestilling og langtidsplanlegging.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:24 S (2023–2024), Innst. 154 S (2023–2024).

Personar som ikkje er i stand til å komme seg inn og ut av bilen på eiga hand, utan å bruke heis eller rampe, kan få rente- og avdragsfritt lån til spesialtilpassa bil frå folketrygda. Dette gjeld òg personar med sterkt avgrensa gangsfunksjon eller personar som er utagerande og som må skjermast frå førarmiljøet i bilen av omsynet til trafikktryggleiken.

Regjeringa foreslår å legge om ordninga med stønad til spesialtilpassa kassebil slik at bilane blir førehandsbestilt. I dag bestiller Arbeids- og velferdsetaten bilar først etter at det er fatta vedtak om stønad til bil. Denne omlegginga kan redusere den totale leveringstida for spesialtilpassa kassebilar med seks til tolv månader.

Sjå nærmare omtale i del II, punkt 6.8.4 Hjelpemiddel og programkategori 09.10.

Med dette ser departementet oppmodingsvedtaket som følgd opp.

Representantforslag om effektivisering av bilstøtteordninga i Nav – gjennomgang av regelverk og organisering

Vedtak 439, 4. januar 2024

«Stortinget ber regjeringa gjennomgå regelverket for og organiseringen av bilstøtten i Nav for å sørge for at saksbehandling, bestillinger og logistikk effektiviseres, slik at folk som er avhengig av bilen som hjelpemiddel i hverdagen, ikke risikerer å stå uten bil.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:24 S (2023–2024), Innst. 154 S (2023–2024).

Departementet viser til omtalen under oppmodingsvedtak nr. 438, 4. januar 2024.

Sjå nærmare omtale i del II, punkt 6.8.4 Hjelpemiddel og programkategori 09.10.

Med dette ser departementet oppmodingsvedtaket som følgd opp.

Sikre krigsseglarane som får krigspensjon ein verdig alderdom

Vedtak 550, 9. april 2024

«Stortinget ber regjeringa sørge for at krigsseilere som mottar krigspensjon, og som under andre verdenskrig ble pålagt av den norske stat aktivitet som medførte direkte fare for eget liv og helse, sikres nødvendig bistand for å sikre en verdig alderdom uavhengig av om de i dag er norske statsborgere bosatt i Norge eller har utvandret til andre land.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:72 S (2023–2024), Innst. 246 S (2023–2024).

I Prop. 92 L (2023–2024) blei det foreslått endringar i lov 13. desember 1946 nr. 21 om krigspensjonering for militærpersonar og lov 13. desember 1946 nr. 22 om krigspensjonering for heimestyrkepersonell og sivilpersonar – om refusjon av eigendelar ved varig innlegging i institusjon i utlandet. Ein einstemmig arbeids- og sosialkomité og eit einstemmig Storting slutta seg til forslaget, sjå Innst. L 291 (2023–2024) og lovvedtak 58 (2023–2024). Lova blei sanksjonert i statsråd og tredde i kraft 1. juni 2024. Vedtaket er dermed følgt opp.

Utgreiing om å fjerne unntaket for helsesektoren i regelverket for innleie

Vedtak 643, 14. mai 2024

«Stortinget ber regjeringen utrede fjerning av unntaket for helsesektoren i regelverket for innleie, med sikte på å redusere bruken av innleie i helsesektoren, uten å svekke kommunenes og helseforetakenes evne og mulighet til å redusere ventetider og opprettholde en forsvarlig helse-tjeneste.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:108 S (2023–2024), Innst. 296 S (2023–2024).

Oppmodningsvedtaket er til behandling i departementet. Departementet vil i samarbeid med Helse- og omsorgsdepartementet utrede fjerning av unntaket med sikte på å redusere bruken av innleie i helsesektoren. Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eit seinare tidspunkt.

Representantforslag om konkrete tiltak mot æreskriminalitet – økt kunnskap og kompetanse

Vedtak 660, 23. mai 2024

«Stortinget ber regjeringen sette fokus på og sørge for at ansatte i skolene, barnehagene, barnevernstjenesten, helsetjenesten og politiet får økt kunnskap og kompetanse for tidlig å avdekke og følge opp der barn blir utsatt for negativ sosial kontroll og æresrelatert vold.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:96 S (2023–2024), Innst. 320 S (2023–2024).

Vedtaket vil bli vurdert i arbeidet med ny handlingsplan mot negativ sosial kontroll og æresrelatert vald (2025–2028). Det er lagt opp til at handlingsplanen blir ferdig våren 2025.

Representantforslag om konkrete tiltak mot æreskriminalitet – barn og unge som er i utlandet mot sin vilje

Vedtak 661, 23. mai 2024

«Stortinget ber regjeringen utarbeide, oppdatere og styrke informasjon og veiledere om hvordan barn og unge som befinner seg i utlandet mot sin vilje, skal følges opp og gis hjelp dersom de oppnår kontakt med ambassader, barnevernet eller andre offentlige instanser, for å sikre at barna det gjelder, opplever å bli tatt på alvor»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:96 S (2023–2024), Innst. 320 S (2023–2024).

Vedtaket vil bli vurdert i arbeidet med ny handlingsplan mot negativ sosial kontroll og æresrelatert vald (2025–2028). Det er lagt opp til at handlingsplanen blir ferdig våren 2025.

Representantforslag om å greie ut korleis staten kan overta inndringa ved dei meir openberre tilfella av lønnstjuveri

Vedtak 728, 7. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen utrede hvordan staten kan overta inndringa ved de mer åpenbare tilfellene av lønnstjuveri, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte – med sikte på innføring i 2025.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:142 S (2023–2024), Innst. 376 S (2023–2024).

Oppmodningsvedtaket er til behandling i departementet. Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eit seinare tidspunkt.

Endringar i ekteskapslova (forbod mot ekteskap mellom nære slektningar)

Vedtak 770, 12. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen legge frem en styrket handlingsplan mot tvangsekteskap og orientere Stortinget på egnet måte.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Prop. 99 L (2023–2024), Innst. 427 L (2023–2024), Lovvedtak 90 (2023–2024).

Vedtaket vil bli vurdert i arbeidet med ny handlingsplan mot negativ sosial kontroll og æresrelatert vald (2025–2028). Det er lagt opp til at handlingsplanen blir ferdig våren 2025.

Greie ut forenklingar i regelverket for norske bedrifter som vil rekruttere høykvalifiserte arbeidstakarar fr  tredjeland

Vedtak 801, 17. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen utrede forenklinger i regelverket for norske bedrifter som vil rekruttere høykvalifiserte arbeidstakere fra tredjeland, utrede om regelverket for selvstendig næringsdrivende bør justeres, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Meld. St. 23 (2023–2024), Innst. 360 S (2023–2024).

Oppmodingsvedtaket er til behandling i departementet. Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eit seinare tidspunkt.

Vurdering av eit avgrensa unntak frå arbeidsmiljølova for sjølvstendige konsulentar med spesialkompetanse

Vedtak 842, 20. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen vurdere et avgrenset unntak fra arbeidsmiljøloven slik at selvstendige IT-rådgivere og konsulenter med spesialkompetanse fortsatt skal kunne levere arbeid og oppdrag.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:154 S (2023–2024), Innst. 449 S (2023–2024).

Oppmodingsvedtaket er til behandling i departementet. Departementet har satt i gang eit utgreiingsarbeid for å vurdere ein særregel for sjølvstendige konsulentar med spesialkompetanse innanfor enkelte bransjar som gjer det mogleg for dem å levere arbeidskraft i tillegg til oppdrag. Etter at saka har vore på høyring vil regjeringa komme tilbake til Stortinget på eit seinare tidspunkt.

Oppfølging av arbeidet med oljepionerane i lys av kunnskapen fr  NOU 2022: 19 *Oljepionerene – en kompensasjonsordning*

Vedtak 843, 20. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen, i lys av kunnskapen fra NOU 2022:19 Oljepionerene – en kompensasjonsordning, følge opp arbeidet med oljepionerene og komme raskt tilbake til Stortinget på egnet vis.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:161 S (2023–2024), Innst. 444 S (2023–2024).

Regjeringa har vurdert forslag om etablering av ei særskild kompensasjonsordning for tidlegare oljearbeidarar bl.a. på bakgrunn av kunnskapsgrunnlaget i NOU 2022: 19. Regjeringa vil sikre at det raskt blir etablert bistand i yrkesskadesporet til tidlegare oljearbeidarar. Etter ei nærmare kartlegging av moglegheitene innafor det ordinære yrkesskadesystemet vil regjeringa komme tilbake til Stortinget med ei endeleg vurdering av om det bør etablerast ei eiga kompensasjonsordning for denne gruppa, og ev. korleis ho bør utformast. For ytterlegare omtale, sj  kapittel 6.2 Eit sikkert og seriøst arbeidsliv.

2.2 Stortingssesjon 2022–2023

Endringar i folketrygdlova m.m. (synleggjering av folkerettslege forplikningar til trygdekoordinering)

Vedtak 37, 26. oktober 2022

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en avklaring av forholdet mellom folketrygdlovens bestemmelser og EØS-retten.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Prop. 71 L (2021–2022), Innst. 33 L (2022–2023), Lovvedtak 2.

Oppmodingsvedtaket er til behandling i departementet. Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eit seinare tidspunkt.

Oppheve Arbeidstilsynet si øvre gebyrgrense

Vedtak 61, 24. november 2022

«Stortinget ber regjeringen betydelig heve den øvre grensen for ileggelse av overtredelsesgebyr samt sørge for at arbeidslivskriminalitet av grov karakter skal rutinemessig politianmeldes.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:278 S (2021–2022), Innst. 51 S (2022–2023).

Vedtaket er følgt opp gjennom Prop. 76 L (2023–2024) som blei lagt fram for Stortinget 5. april 2024. I Prop. 76 L (2023–2024) foreslo departementet å heve Arbeidstilsynet si øvre gebyrgrense fra 15 G til 50 G eller inntil 4 pst. av den årlege omsetninga til ei verksemd.

Departementet sitt forslag i Prop. 76 L (2023–2024) blei vedtatt på Stortinget. Endringane trådte i kraft 1. juli 2021.

Med dette ser departementet oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Utviklingstrekk og tiltak for heimekontor og stedsuavhengige arbeidsplassar

Vedtak 491, 21. februar 2023

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget, på et egnet tidspunkt, med en oppsummering av kunnskapsinnhenting og om utviklingstrekk for heimekontor og stedsuavhengige arbeidsplasser i arbeidslivet samt en vurdering av behovet for ytterligere tiltak i lys av dette.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:34 S (2022–2023), Innst. 188 S (2022–2023).

Departementet har gjennomført ei større kartlegging av omfang, utviklingstrekk og konsekvensar ved bruk av heimekontor og annet fjernarbeid. Kartlegginga har vore avgrensa til ei tid kor heimekontor i stor grad har vore pålagt, og den blir derfor følgt opp vidare i perioden 2021–2026.

Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget etter at kartlegginga er gjennomført.

Endringar i arbeidsmiljølova mv. (arbeidstakaromgrepet og arbeidsgivaransvar i konsern)

Vedtak 493, 21. februar 2023

«Stortinget ber regjeringen snarest mulig utrede et lovforslag om å gi Arbeidstilsynet påleggskompetanse med hensyn til arbeidstakerbegrepet definert i § 1-8 og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Prop. 14 L (2022–2023), Innst. 181 L (2022–2023), Lovvedtak 41 (2022–2023).

Departementet har satt i gang eit utgreiingsarbeid for å gjennomgå Arbeidstilsynet sitt verke-middelapparat i breitt. Oppmodingsvedtak 493, 530, 531 og 532 inngår i utgreiingsarbeidet og forslag er på offentleg høyring no. Regjeringa tar sikte på å fremme lovproposisjon for Stortinget for behandling der våren 2025.

Utgreiing av heimel for Arbeidstilsynet til å ta beslag i dokument under tilsyn

Vedtak 530, 14. mars 2023

«Stortinget ber regjeringen utrede forslag om en hjemmel for å ta beslag i relevante dokumenter som firmaer ikke vil vise frem under Arbeids-

tilsynets kontroller, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:70 S (2022–2023), Innst. 196 S (2022–2023).

Departementet har satt i gang eit utgreiingsarbeid for å gjennomgå Arbeidstilsynet sitt verke-middelapparat i breitt. Oppmodingsvedtak 493, 530, 531 og 532 inngår i utgreiingsarbeidet og forslag er på offentleg høyring no. Regjeringa tar sikte på å fremme lovproposisjon for Stortinget for behandling der våren 2025.

Greie ut heimel for Arbeidstilsynet til å hente inn informasjon frå «tredjepartar»

Vedtak 531, 14. mars 2023

«Stortinget ber regjeringen utrede forslag som sikrer Arbeidstilsynet adgang til å hente informasjon fra flere aktører, en såkalt tredjepart, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:70 S (2022–2023), Innst. 196 S (2022–2023).

Departementet har satt i gang eit utgreiingsarbeid for å gjennomgå Arbeidstilsynet sitt verke-middelapparat i breitt. Oppmodingsvedtak 493, 530, 531 og 532 inngår i utgreiingsarbeidet og forslag er på offentleg høyring no. Regjeringa tar sikte på å fremme lovproposisjon for Stortinget for behandling der våren 2025.

Representantforslag om å gjennomgå og vurdere Arbeidstilsynet sine heimlar for tilsyn, informasjonstilgang og sanksjonsmoglegheiter etter arbeidsmiljølova

Vedtak 532, 14. mars 2023

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå og vurdere Arbeidstilsynets hjemler for tilsyn, informasjonstilgang og sanksjonsmuligheter etter arbeidsmiljøloven.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:70 S (2022–2023), Innst. 196 S (2022–2023).

Departementet har satt i gang eit utgreiingsarbeid for å gjennomgå Arbeidstilsynet sitt verke-middelapparat i breitt. Oppmodingsvedtak 493, 530, 531 og 532 inngår i utgreiingsarbeidet og forslag er på offentleg høyring no. Regjeringa tar sikte på å fremme lovproposisjon for Stortinget for behandling der våren 2025.

Representantforslag om å hindre urimeleg tilbakebetaling for uføre som får seg jobb

Vedtak 533, 14. mars 2023

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag som sikrer at uføre som kommer i arbeid, ikke skal få urimelige tilbakebetalingskrav for allerede utbetalt uføretrygd. Endringen må ikke innebære at dagens fribeløp svekkes eller fjernes.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:76 S (2022–2023), Innst. 195 S (2022–2023). Viss etteroppgeret viser at årsinntekta har vore så høg at mottakaren eigentleg ikkje hadde rett til uføretrygd, kan Arbeids- og velferdsetaten la vere å krevje tilbake utbetalt uføretrygd viss inntektsoverskridinga blir skulda av eit forsøk på å komme seg tilbake i arbeidslivet. Nærmare reglar om dette (såkalla arbeidsforsøk) er fastsett i forskrift. I desember 2023 sendte departementet eit forslag om endringar i forskrifta på høyring. Forslaget opnar for å gjere unnataket for tilbakekrevjing meir fleksibelt slik at uføre kan prøve seg i arbeid fleire gonger, utan fare for å få eit tilbakebetalingskrav. Sjå nærmare omtale i del II, programkategori 29.50, kap. 2655. Høyringsinstansane har vore positive til forslaget, og departementet tek sikte på å fastsette endringane innan årsskiftet. Med det ser departementet oppmodingsvedtaket som følgd opp.

Menneskerettar for personar med utviklingshemming – regelendringar for å gi personar med utviklingshemming i VTA-O varig oppfølging

Vedtak 604, 18. april 2023

«Stortinget ber regjeringen sørge for nødvendige regelendringer for å gi personer med utviklingshemming i VTA-O varig oppfølging, uavhengig av hvilket fylke man bor i, og med et omfang tilsvarende det som praktiseres i HELT MED. Oppfølgingen må kunne gis også av andre enn Nav, eksempelvis HELT MED eller vekst- og atførlingsbedriftene, gjerne ved at dagens tilskudd erstattes med varig oppfølging av både arbeidstaker og arbeidsgiver. Regjeringen bes komme tilbake med sin oppfølging i forbindelse med statsbudsjettet for 2024.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Meld. St. 8 (2022–2023), Innst. 246 S (2022–2023).

Arbeids- og inkluderingsdepartementet arbeider med å gjere nødvendige endringar i forskrift om arbeidsmarknadstiltak for å gi personar i varig tilrettelagt arbeid i ordinær verksemd forsterka oppfølging. Forslag om nye reglar for ei permanent ordning vil bli sendt på høyring.

Arbeids- og velferdsetaten vil i løpet av hausten 2024 sette i gang eit pilotprosjekt med oppfølging av deltakarar i varig tilrettelagt arbeid i ordinær verksemd på oppdrag frå departementet. Erfaringar frå pilotprosjektet vil bidra inn i arbeidet med den permanente ordninga.

Endringar i folketrygdlova (tilgang til å sjukmelde etter e-konsultasjon)

Vedtak 627, 27. april 2023

«Stortinget ber regjeringen gjennomføre en evaluering av ordningen med sykmelding basert på elektronisk konsultasjon, senest innen fire år.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Prop. 42 L (2022–2023), Innst. 283 L (2022–2023), Lovvedtak 51 (2022–2023).

Arbeids- og inkluderingsdepartementet signerte juni 2023 avtale med Nasjonalt Senter for E-helseforskning om evaluering av sjukmelding etter e-konsultasjon. Formålet er å evaluere erfaringar og effektar av lovendringa. Forskarane vil undersøke kva erfaringar og haldningar legane og pasientane har med sjukmelding over e-konsultasjonar, kva som kjenneteiknar sjukmeldingane og kva betydning innføringa har for sjukefråværet. Prosjektperioden for oppdraget er 2023–2026.

Departementet vil komme tilbake til Stortinget med informasjon om funna frå evalueringa på eigna måte. Med det ser departementet oppmodingsvedtaket som følgd opp.

Prioritering av operative kontrollar, sanksjonering og etterforskning frå a-krimsentra

Vedtak 727, 1. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen sørge for at a-krimsentrene prioriterer operative kontroller, sanksjonering og etterforskning, samt at kunnskapsinnhenting innrettes for å understøtte dette.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:198 S (2022–2023), Innst. 388 S (2022–2023)

Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Finansdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet har gitt Arbeidstilsynet, Arbeids- og

velferdsetaten, politiet og Skatteetaten eit oppdrag knytt til vidareutvikling av a-krimssamarbeidet. Arbeidet blir følgt opp gjennom fleire tiltak for å målrette innsatsen i det tverretatlege samarbeidet. Etatane har komme med ei foreløpig tilbake-melding i samband med årsrapporteringa for 2023.

Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eit seinare tidspunkt.

Vurdere bruk av arrest og utlegg frå kriminelle aktørar i a-krimssamarbeidet

Vedtak 728, 1. juni 2023

«Stortinget ber regjeringa sørge for at man i a-krimssamarbeidet prioriterer bruk av arrest og utlegg fra kriminelle aktører.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:198 S (2022–2023), Innst. 388 S (2022–2023)

Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Finansdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet har gitt Arbeidstilsynet, Arbeids- og velferdsetaten, politiet og Skatteetaten eit oppdrag knytt til vidareutvikling av a-krimssamarbeidet. Arbeidet blir følgt opp gjennom fleire tiltak for å målrette innsatsen i det tverretatlege samarbeidet. Etatane har komme med ei foreløpig tilbake-melding i samband med årsrapporteringa for 2023, og rapportert om betra resultat når det gjeld å ta frå dei useriøse aktørane utbytte frå kriminelle handlingar.

Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eit seinare tidspunkt.

Plan for samarbeidet mellom a-krimssentera og ikkje-statlege aktørar

Vedtak 730, 1. juni 2023

«Stortinget ber regjeringa sørge for at a-krimssentrene har en plan for samarbeidet med ikke-statlige aktører som er tett på ofrene for arbeidslivskriminalitet, samt at det etableres et kontaktpunkt / en tipsløsning.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:198 S (2022–2023), Innst. 388 S (2022–2023).

Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Finansdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet har gitt Arbeidstilsynet, Arbeids- og velferdsetaten, politiet og Skatteetaten eit oppdrag knytt til vidareutvikling av a-krimssamarbeidet. Arbeidet blir følgt opp gjennom fleire tiltak for å

målrette innsatsen i det tverretatlege samarbeidet. Etatane har komme med ei foreløpig tilbake-melding i samband med årsrapporteringa for 2023, der det bl.a. blir orientert om kva for samarbeid som er etablert med frivillige organisasjonar, aktørar i næringslivet og partane i arbeidslivet.

Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eit seinare tidspunkt.

Vurdering av omlegging av fribeløpet i uføretrygda

Vedtak 937, 16. juni 2023

«Stortinget ber regjeringa i forbindelse med statsbudsjettet for 2024 komme tilbake med en vurdering av en omlegging av fribeløpet i uføretrygden, herunder en vurdering av en økning av fribeløpet inntil 1 G og andre endringer med mål om at uføre med restarbeidsevne i større grad enn med dagens regelverk kan kombinere arbeidsinntekt med uføretrygd.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Meld. St. 2 (2022–2023), Innst. 490 S (2022–2023).

Regjeringa varsla i Prop. 1 S (2023–2024) utlysning av ei ekstern utgreiing for å få eit tilstrekkeleg kunnskapsgrunnlag for vurderinga. Statistisk sentralbyrå (SSB) publiserte rapporten *Utredning av modeller for kombinasjon av arbeidsinntekt og uføretrygd* 27.mai 2024. Rapporten konkluderer med at dagens reglar i hovudsak balanserer ulike omsyn på ein god måte, og at det ikkje er hensiktsmessig å gjere endringar i fribeløpet. SSBs analysar viser at eit fribeløp på om lag dagens nivå har positiv effekt på antalet mottakarar av uføretrygd som deltar i arbeidslivet. Rapporten konkluderer vidare med at eit høgare fribeløp truleg vil bidra i relativt liten grad til å få fleire uføretrygda i arbeid, samtidig som at ein auke av fribeløpet vil skape litt større forskjellsbehandling mellom mottakarar av full og gradert uføretrygd i favør dei med full uføretrygd. Sjå nærmare omtale i del II, programkategori 29.50, kap. 2655.

Departementet ser dermed oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Departementet vil likevel sjå nærmare på andre endringar som kan gjere det enklare å kombinere uføretrygd med arbeid. Rapporten frå SSB inneheld forslag til endringar for nokre grupper uføre som i dag har høge kompensasjonsgrader, og derfor tener lite på å arbeide ved sidan av uføretrygda. Regjeringa vil sjå nærmare på dette, og kjem tilbake med ei vurdering i Prop. 1 S for 2026.

2.3 Stortingssesjon 2021–2022

Utgøring om sjølvstendige næringsdrivande og frilansarar skal opparbeide seg sterkare rettar til inntektssikring

Vedtak 456, 31. mars 2022

«Stortinget ber regjeringa utrede om sjølvstendig næringsdrivande og frilansere skal opparbeide seg sterkere rettigheter til inntektssikring, inkludert forbedring av sykelønnsordninga og sosiale ordningar for sjølvstendig næringsdrivande.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:92 S (2021–2022), Innst. 215 S (2021–2022).

Regjeringa arbeider med å vurdere utvalde problemstillingar knytt til sjølvstendig næringsdrivande og frilansarar sine sosiale rettigheter. Sjå nærmare omtale av det planlagde oppfølgingsarbeidet i del II, punkt 6.6.2 Sosiale ordningar for sjølvstendig næringsdrivande og frilansarar. Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget i samanheng med Prop. 1 S for 2026.

Tilgjengelegheit og kvalitet i økonomisk rådgiving og gjeldsrådgiving

Vedtak 794, 15. juni 2022

«Stortinget ber regjeringa komme tilbake til Stortinget på egnet måte med en rapport om dekningsgrad for gjeldsrådgivere, ventetiden for å få time hos en gjeldsrådgiver og hvilken kompetanse gjeldsrådgiverne har.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:200 S (2021–2022), Innst. 373 S (2021–2022).

På oppdrag av Arbeids- og inkluderingsdepartementet har Arbeids- og velferdsdirektoratet sette ut eit eksternt FoU-opppdrag for å få oppdatert kunnskap om økonomisk rådgiving i NAV-kontora. Rapport frå Oxford Research vil etter planen liggje føre i november 2024. Økonomisk rådgiving er òg tema for landsomfattande tilsyn med sosiale tenester i NAV i 2024 og 2025.

Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget når ny kunnskap ligg føre.

Berekning av uføretrygd når inntektsevna tidlegare har vore nedsett pga. delvis uførleik utan at inngangsvilkåret for uføreytingar i folketrygda har vore oppfylt

Vedtak 813, 16. juni 2022

«Stortinget ber regjeringa foreta en gjennomgang av problemstillingen om at arbeidsfolk som blir syke, men som ønsker å fortsette i inntektbringende arbeid utover 50 pst., får lavere uføretrygd dersom de på et seinere tidspunkt må søke uføretrygd fordi arbeidskapasiteten blir ytterligere redusert, og komme tilbake på egnet måte til Stortinget.»

Oppmodningsvedtaket er til behandling i departementet. Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

Lovendringar for å styrke tilsette sitt vern mot natt- og alenearbeid

Vedtak 814, 16. juni 2022

«Stortinget ber regjeringa sette ned et utvalg som skal utrede og legge frem forslag til lovendringer for å styrke ansattes vern mot natt- og alenearbeid. Særlig må det sikres at ansatte i varehandelen er tilstrekkelig beskyttet av arbeidsmiljølovens bestemmelser om kvelds-, helge- og nattarbeid. Partene må være representert i utvalget.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:208 S (2021–2022), Innst. 362 S (2021–2022).

Departementet sette ned eit utval i mars 2023, der partane i varehandelen var representerte. Utvalet har vurdert behovet for endringar i regelverk eller andre tiltak for å vareta omsynet til vernet til arbeidstakarane ved kvelds-, helge- og nattarbeid, og for dei som arbeider aleine. Utvalet la fram sin rapport til Arbeids- og inkluderingsdepartementet i august 2024. Rapporten er send på offentleg høyring. Med det ser departementet oppmodningsvedtaket som følgd opp.

2.4 Stortingssesjon 2020–2021

Lovendringar for å redusere kravet til innbetaling av premie frå det tidspunktet den enkelte har kompensert for levealdersjusteringa

Vedtak 238, 11. desember 2020

«Stortinget ber regjeringen utrede lovendringer for å redusere kravet til innbetaling av premie fra medlemmer i SPK, kommunale pensjonskasser og andre offentlige brutto tenestepensjonsordninger fra det tidspunktet den enkelte har kompensert for levealdersjusteringen.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:141 L (2019–2020), Innst. 71 L (2020–2021).

Arbeids- og inkluderingsdepartementet fremma 15. desember 2023 Prop. 37 L (2023–2024) *Endringer i lov om Statens pensjonskasse og enkelte andre lover (styrket insentiv til å jobbe lenger)*. Lovforslaget inneber ei justering i regelverket for levealdersjustering av alderspensjon (brutto tenestepensjon) som blir samordna med ny folketrygd for personar fødd i åra frå 1954 til og med 1962. Endringane vil styrke insentiva til utsett avgang frå arbeidslivet for personar fødd i desse årskulla. Stortinget vedtok lovendringa 21. mars 2024, sjå Lovvedtak 52 (2023–2024). Lovendringa tredde i kraft 12. april 2024.

I Prop. 37 L (2023–2024) gjer departementet ei vurdering av kravet til innbetaling av premie frå det tidspunktet den enkelte har kompensert for levealdersjusteringa. Innbetalt medlemspremie til offentlig tenestepensjonsordning dekkjer langt meir enn det som bidreg til høgare alderspensjon, bl.a. dekning for uførleik og etterlattedekning. Vidare er det i dag inga differensiering av medlemspremien etter kor stor del av inntekta som bidrar til auka tenestepensjon. Tenestepensjonen gir eit mykje høgare bidrag i årleg opptening for høge inntekter enn for låge inntekter. Det er også mange som har full opptening i bruttoordninga lenge før fylte 67 år. For dei som har full opptening, får ein ingen pensjonsmessig utteljing av å utsette uttaket av pensjon etter fylte 62 år. Endelig vil dei som ikkje har full opptening likevel ha pensjonsmessig utteljing også etter at dei har kompensert for levealdersjusteringa. Å knyte kravet til premiebetaling til om det er kompensert for levealdersjusteringa eller ikkje, vil altså vere svært lite målretta dersom formålet er at det ikkje skal betalast medlemspremie for tenestetid som ikkje bidreg til auka alderspensjon. Det vil også gjere regelverket meir komplisert. Vurderinga til

departementet i Prop. 37 L (2023–2024) var derfor at regelverket for innbetaling av premie ikkje bør endrast. Stortinget slutta seg til vurderingane, sjå Innst. 232 L (2023–2024). Med det ser departementet oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Styrke arbeidslinja for offentlig tilsette født i årene 1944–1962

Vedtak 239, 11. desember 2020

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med vurderinger av hvordan en ytterligere kan styrke arbeidslinjen for offentlig ansatte født i årene 1944–1962.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:141 L (2019–2020), Innst. 71 L (2020–2021).

Arbeids- og inkluderingsdepartementet fremma 15. desember 2023 Prop. 37 L (2023–2024) *Endringer i lov om Statens pensjonskasse og enkelte andre lover (styrket insentiv til å jobbe lenger)*. Lovforslaget inneber ei justering i regelverket for levealdersjustering av alderspensjon (brutto tenestepensjon) som blir samordna med ny folketrygd for personar fødd i åra frå 1954 til og med 1962. Endringane vil styrke insentiva til utsett avgang frå arbeidslivet for personar fødd i desse årskulla. Stortinget vedtok lovendringa 21. mars 2024, sjå Lovvedtak 52 (2023–2024). Lovendringa tredde i kraft 12. april 2024. Med det ser departementet oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Rapportering om barn etterlatne i utlandet

Vedtak 530, 18. januar 2021

«Stortinget ber regjeringen igangsette en utredning med mål om forsterket rapportering om hvor mange barn som er etterlatt i utlandet, og redegjøre for hvordan handlingsrommet for oppfølging kan forsterkes.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dok. 8:132 S (2019–2020), Innst. 89 S (2020–2021).

Vedtaket er følgt opp gjennom tiltak 28 i handlingsplanen *Frihet fra negativ sosial kontroll og æresrelatert vold* (2021–2024) og gjennom to forskingsprosjekt om ufrivillige opphald i utlandet: «Barn og unge voksne ufrivillig etterlatt i utlandet» og «Kvinner og deres barn etterlatt i utlandet». Begge rapportane er utarbeidd av Institutt for samfunnsforskning (ISF, april 2024) på oppdrag frå Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Oppfølging av vedtaket er også omtalt i Prop. 1 S (2023–2024). Under

innsatsområde 4 *Forebygge frivillige utenlandsopphold* i handlingsplanen er det omtalt korleis regjeringa vil styrke innsatsen mot ufrivillige opphald i utlandet. Det står også omtalt under tiltak 26 *Heve kompetansen i barnevernstjenestene om ufrivillige utenlandsopphold* og 27 *Styrke informasjon om rettigheter, hjelpetilbud og handlingsalternativer ved ufrivillige utenlandsopphold*.

Med det ser departementet oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Pensjonsutvalets vurderingar

Vedtak 615, 16. februar 2021

«Stortinget ber regjeringen om å orientere Stortinget på egnet måte om Pensjonsutvalgets vurderingar når det gjelder minstenivåer, samt hvordan Pensjonsutvalgets innstilling vil bli fulgt opp.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:53 S (2020–2021), Innst. 221 S (2020–2021).

Vedtaket er følgt opp gjennom Meld. St. 6 (2023–2024) *Et forbedret pensjonssystem med styrket sosial profil* som blei lagd fram for Stortinget 15. desember 2023.

Med det ser departementet oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Studentar i utlandet kan ha deltidsjobb utan å miste medlemskap i folketrygda

Vedtak 686, 25. februar 2021

«Stortinget ber regjeringen utrede og komme tilbake til Stortinget med nødvendige forslag slik at norske studenter i utlandet kan ha deltidsjobb ved siden av studiene uten å miste sitt medlemskap i folketrygden.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Meld. St. 7 (2020–2021), Innst. 247 S (2020–2021).

Frivillig medlemskap i folketrygda for studentar har tidlegare blitt praktisert slik at studiane må vere hovudaktiviteten til studenten under utanlandsopphaldet, og at studenten normalt må studera på heiltid. Studentar som arbeider ved sidan av studiane, har blitt vurdert som arbeidstakarar og ikkje som studentar. Frå juni 2024 er praksisen endra. Dette inneber at det ikkje lenger gjeld noko krav om studiebelastning eller progresjon for å vere omfatta av folketrygdlova, og at deltidsarbeid ikkje lenger automatisk skal medføra at personen ikkje skal reknast som student. Sjå nærmare omtale av oppfølginga av oppmodingsvedtaket

under del II, punkt 6.7.4. Departementet legg til grunn at oppmodingsvedtaket er følgt opp.

Forenkling av yrkesskadereglene

Vedtak 911, 11. mai 2021

«Stortinget ber regjeringen i samråd med partene i arbeidslivet legge frem et forslag til nødvendig forenkling av yrkesskadereglene som er i tråd med utviklingen i samfunnet og arbeidslivet, og som sikrer den enkelte arbeidstaker. Stortinget ber også regjeringen gjennomgå og om nødvendig oppdatere yrkessykdomslisten.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:150 S (2020–2021), Innst. 382 S (2020–2021).

Regjeringa har i Hurdalsplattforma signalisert at ho vil forbetra reglane om yrkesskade og yrkesskadeforsikring. I samheng med dette blei det 15. mai 2023 halde eit innspelsmøte der partane i arbeidslivet og interesseorganisasjonar gav sitt syn på korleis yrkesskadeordninga fungerer og kom med forslag til forbetringar. Vidare blei det 21. juni 2024 sendt på høyring eit forslag til ei ny og modernisert yrkessjukdomsliste, med høyringsfrist 31. oktober 2024. Det blir også foreslått eit opplegg for jamleg revisjon av lista. I tillegg blir høyringsinstansane bedne vurdere behovet for ein sikringsventil for sjukdommar som ikkje er tekne opp på lista. Arbeidet er forventa slutført våren 2025.

NAV-ombod

Vedtak 930, 18. mai 2021

«Stortinget ber regjeringen om snarest mulig å opprette et eget, selvstendig Nav-ombud og avklare en mulig samlokalisering med et av de andre ombudene for å dra nytte av felles faglige og administrative ressurser.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 21 (2020–2021), kapittel 8, Innst. 408 S (2020–2021).

Spørsmålet om innføring av eit NAV-ombod for arbeids- og velferdsforvaltninga bør sjåast i ein brei ressursmessig, forvaltningsmessig og rettstryggingsmessig samheng. I oppfølginga av NOU 2023: 11 *Raskt og riktig* er det igangsett eit breitt utviklingsarbeid for å betre kvaliteten i saksbehandlinga. Strategien til Regjeringa er å styrke rettstryggleiken til brukarane gjennom den foreslåtte budsjettmessige styrkinga av Arbeids- og velferdsetaten og utviklingsarbeidet som er sett i

gang etter Raskt og riktig. Rettstryggleiken til brukarane blir best vareteken gjennom dei etablerte kanalane og ordningane, som rettleiing frå tilsette i arbeids- og velferdsforvaltninga, NAV Serviceklager, klage- og ankebehandlinga i Arbeids- og velferdsetaten og Trygderetten, Helsetilsynets tilsynsmyndigheit for dei sosiale tenestene i arbeids- og velferdsforvaltninga og Sivilombodet si rolle som ombod på velferdsområdet.

Sjå nærmare omtale av NOU-en i del II, programkategori 09.10 Administrasjon av arbeids- og velferdspolitikken.

Med dette ser departementet oppfølginga av oppmodingsvedtaket som avslutta.

Endringar i arbeidsmiljølova, tilfeldig uttrekk av meddommarar frå kvar av dei særskilt arbeidslivskyndige utvala

Vedtak 1149, 8. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen utrede mulige endringer i arbeidsmiljøloven der dagens ordning med utnevning av særskilt arbeidslivskyndige meddommere i den enkelte sak etter forslag fra partene, erstattes med et tilfeldig uttrekk av meddommere fra hvert av de særskilt arbeidslivskyndige utvalgene.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Dokument 8:228 L (2020–2021), Innst. 586 L (2020–2021).

I oppfølginga av vedtaket har departementet innhenta innspel om korleis meddommarordninga i arbeidsmiljølova fungerer frå hovudorganisasjonane i arbeidslivet, enkelte andre organisasjonar i arbeidslivet, Advokatforeininga, Regjeringsadvokaten, og frå Domstoladministrasjonen som igjen har innhenta synspunkt frå eit utval domstolar. Innspela peikar på at ordninga stort sett fungerer godt, og dekkjer eit reelt behov for ekspertise i denne type saker. Vidare peikar dei på at habilitetsreglane som gjeld for dommarar, sørger for at den enkelte meddommar ikkje har bindingar til nokon av partane i saka. Samla sett ser det ikkje ut til at spørsmål om inhabilitet hos meddommarar er noko stort problem i praksis, slik dagens reglar er. Departementet finn det derfor ikkje formålstenleg å foreslå endringar i gjeldande reglar.

Med dette ser departementet oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Avkorting i uføretrygd for fosterforeldre

Vedtak 1200, 10. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen snarest fremme forslag om at utføre fosterforeldre ikke får avkorting i sin uføretrygd som følge av fosterhjemsoppdraget.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Prop. 133 L (2020–2021), Innst. 625 L (2020–2021), Lovvedtak 173-174 (2020–2021).

Fosterheimsutvalet (NOU 2018: 18) anbefalte å gjere den skattepliktige delen av fosterheimsgodtgjeringa om til ein skattefri og ikkje pensjons-givande stønad. Med ei slik løysing ville godtgjeringa ikkje gitt avkorting i trygdeytningar. I Prop. 1 S for 2024 varsla regjeringa at ho ville komme tilbake til Stortinget etter å ha tatt stilling til korleis godtgjeringa bør bli utforma. Regjeringa la våren 2024 fram ei melding om fosterheimsomsorga (Meld. 29 (2023–2024)), og Barne- og familie-departementet har hatt eit forslag om lovregulering av økonomiske rammevilkår for fosterforeldre på høyring. Det nemnde forslaget frå Fosterheimsutvalet om godtgjeringa er ikkje følgt opp. Regjeringa vil arbeide vidare med saka i lys av dette og komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

Evaluerings- og støtteordninga

Vedtak 1342, 18. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen om å foreta en evalueringen av brillestøtteordningen for å se om endringene som ble foretatt, har hatt utilsiktede konsekvenser. Evalueringen skal også se på om de forskjellige støtteordningene er godt nok kjent for de som er i målgruppen. Evalueringen skal også se på om støtteordningene er riktig innrettet sånn at de som faktisk har behov, reelt sett får det.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Meld. St. 2 (2020–2021), Innst. 600 S (2020–2021).

På oppdrag frå Arbeids- og inkluderings-departementet har Oslo Economics gjennomført ei kartlegging og evaluering av ordningane med brillestøtte til barn. Evalueringa inkluderer den nye ordninga med briller til barn som blei innført i august 2022. Sjå nærmare omtale i del II, punkt 6.8.4 Hjelpemiddel. Med dette ser departementet oppmodingsvedtaket som følgt opp.

2.5 Stortingssesjon 2019–2020

Juridisk og økonomisk medansvar for transportkjøparar/transporttingarar

Vedtak 626, 28. mai 2020

«Stortinget ber regjeringen utrede innføring av et objektivt juridisk og økonomisk medansvar for transportkjøpere/transportbestillere og komme tilbake til Stortinget på egnet måte. Det objektive ansvaret må inkludere medansvaret for at lønns- og arbeidsvilkårene i sektoren er oppfylt. Utredningen må videre inneholde en vurdering av behovet for et register med virksomheter som oppfyller kravene til å drive med transporttjenester etter modell av for eksempel Renholdsregisteret. Utredningen må også vurdere en avgrensning av oppdragsgivere som skal omfattes av medansvaret.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Prop. 60 L (2019–2020), Innst. 293 L (2019–2020), Lovvedtak 105 (2019–2020).

Regjeringa vil, som ledd i arbeidet med å styrke allmenngjeringsordninga, innhente ei evaluering av den solidaransvarordninga og sjå tilplikta for hovedleverandørar og profesjonelle bestillarar som allereie er nedfelle i allmenngjeringslovgivninga, og vil etter dette vurdere endringer i regelverket. Statens vegvesen og Arbeidstilsynet har, som ei oppfølging av regjeringa sin handlingsplan mot sosial dumping i transportsektoren, fått i oppdrag å klargjere det medansvaret for transportkjøparar mv. som i dag følger av forskrift om arbeidstid for sjåførar.

Det er etablert to registreringsordningar for gods- og persontransport på veg. Krav om løyve og registrering i løyveregister gjeld for store delar av gods- og persontransportnæringa i Noreg og andre EØS-land. Høyering av forslag om å innføre slike krav også for nasjonal transport med varebil med totalvekt mellom 2500 og 3500 kg blei avslutta 1. september. Vidare har Noreg, med verknad frå 3. november 2023, slutta seg til den felles registreringsordninga til EU for internasjonal gods- og persontransport som inneber utsending av sjåførar. Dette inneber at bl.a. kabotasjetransport skal meldast til Arbeidstilsynet på førehand. I tillegg vil forslag om innføring av HMS-kort for varebiltransport blir sendt på høyering i løpet av kort tid. Etter regjeringa sitt syn vil dette gi ytterlegare oversikt og effektivisering av tilsynsarbeidet i denne delen av sektoren.

Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eit seinare tidspunkt.

Rettshevinga til å stanse køyretøy

Vedtak 627, 28. mai 2020

«Stortinget ber regjeringen utarbeide og legge frem for Stortinget forslag om at Statens Vegvesen skal gis håndhevsingsrett til å stanse kjøretøyer etter vedtak fra Arbeidstilsynet.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Prop. 60 L (2019–2020), Innst. 293 L (2019–2020), Lovvedtak 105 (2019–2020).

Regjeringa varsla i oktober 2022 i handlingsplanen mot sosial dumping i transportsektoren at vi vil legge fram forslag om å gi Statens vegvesen myndigheit til å reagere mot køyring i strid med stansingsvedtak som Arbeidstilsynet har fastsett. Arbeids- og inkluderingsdepartementet og Samferdselsdepartementet har bedd Arbeidstilsynet og Statens vegvesen greie ut og utarbeide utkast til høyringsnotat med forslag til nødvendige regelverksendringar for å innføre ein heimel for Statens vegvesen til å hindre vidare køyring i strid med slike stansingsvedtak. Utgreiinga skal også skisere moglege løysingar til korleis ei slik ordning kan gjennomførast i praksis, på ein måte som tek vare på rettstryggleiken i transportføretaka og utan at ordninga blir unødvendig ressurskrevjande.

Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eit seinare tidspunkt.

2.6 Stortingssesjon 2017–2018

Særaldersgrenser for tilsette i staten

Vedtak nr. 42, 4. desember 2017

«Stortinget ber regjeringen vurdere, i samråd med partene i arbeidslivet, om dagens system med særaldersgrenser for ansatte i staten og statlige virksomheter bør endres, i tråd med utviklingen i samfunns- og yrkesliv.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Meld. St. 1 (2017–2018), Innst. 2 S (2017–2018).

Regjeringa og partane i offentleg sektor blei i juni 2022 einige om ein prosessavtale for det vidare arbeidet med særaldersgrensene for å følge opp pensjonsavtalens punkt om at regelverket for personar med særaldersgrenser som er født i 1963 eller seinare må tilpassas påslagsmodellen. Det følger av pensjonsavtalen frå 3. mars 2018 at arbeidet med særaldersgrensene har to ulike prosessar; først ein prosess om pensjonsreglar og deretter ein prosess om framtidige aldersgrenser. Partane i

offentleg sektor blei 25. august 2023 einige om nye pensjonsreglar for personar som har særaldersgrenser som er fødd frå og med 1963. Dei nye reglane inneber at personar med særaldersgrenser får eit særalderspåslag til livsvarig pensjon som kommer på toppen av ordinær pensjon. Avtalen inneber vidare at tidlegpensjonsordninga avviklast frå og med 1965-kullet for dei som har aldersgrense 65 år, samt at moglegheita til å ta ut pensjon før aldersgrensa fasast ut for dei som har aldersgrense 60 og 63 år. Dei nye reglane inneber også at særaldersgrensene og utbetalingsperioden for tidlegpensjon blir flytta oppover i takt med auken av aldersgrensene i folketrygda. 28. juni sendte departementet på høyring forslag om nye pensjonsregler for personar med særaldersgrenser som følger opp avtalen frå august 2023.

Med ei einigheit om pensjonsreglane er partane innforstått med at det no blir sett i gang eit arbeid for å vurdere det framtidige omfanget av særaldersgrenser. Arbeidet har som siktemål at offentleg sektor i større grad får nyttiggjort den kompetansen personar som i dag har særaldersgrenser har. Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eigna tidspunkt og på eigna måte med resultatet av dette arbeidet.

Overgangsordning for fosterforeldre

Vedtak nr. 321, 15. desember 2017

«Stortinget ber regjeringa komme tilbake til Stortinget på eigna måte, med en ytterligere

vurdering av Stortingets anmodningsvedtak 11. mai 2017. Stortinget fastslår at regjeringa i sitt forslag etablerer en overgangsordning for fosterforeldre som mottar dagpenger eller AAP. Stortinget merker seg vidare at det ikke er gjennomførbart å utvide ordningen ytterligere innen 1. januar 2018, også fordi det ikke er utredet hvordan ytterligere regelverksendringer knyttet til inntektsbegrepet og dets betydning for avkorting kan utformes.»

Vedtaket blei gjort ved behandling av Prop. 1 S (2017–2018), Innst. 15 S (2017–2018).

Regjeringa viser til at frå 1. januar 2018 skal arbeidsavklaringspengar og dagpengar ikkje bli avkorta ved oppdrag som fosterforeldre. Innstillinga frå Fosterheimsutvalet (NOU 2018: 18) blei avgitt 18. desember 2018. Utvalet anbefalte å gjere den skattepliktige delen av fosterheimsgodtgjeringa om til ein skattefri og ikkje pensjonsgeivande stønad. Med ei slik løysing ville godtgjeringa ikkje gitt avkorting i trygdeytningar. Regjeringa la våren 2024 fram ei melding om fosterheimsomsorga (Meld. 29 (2023–2024)), og Barne- og familiedepartementet har hatt eit forslag om lovregulering av økonomiske rammevilkår for fosterforeldre på høyring. Det nemnde forslaget frå Fosterheimsutvalet om godtgjeringa er ikkje følgt opp. Regjeringa vil arbeide vidare med saka i lys av dette og komme tilbake til Stortinget på eigna måte. Sjå også omtale av vedtak 1200, 10. juni 2021.

3 Barne- og familiedepartementet

Nedanfor er ei oversikt over oppfølginga av oppmodningsvedtak under Barne- og familiedepartementet. Oversikta inkluderer alle vedtaka frå stortingssesjonen (2023–2024) og vedtaka frå tidlegare stortingssesjonar som kontroll- og konstitusjonskomiteen i Innst. 239 S (2023–2024) meinte ikkje var utkvitterte.

I tabellen nedanfor står det om departementet reknar rapporteringa om oppmodningsvedtaket som avslutta, eller om departementet òg vil rapportere konkret om vedtaket i budsjettforslaget neste år.

Tabell 3.1 Oversikt over oppmodnings- og utgreiingsvedtak, ordna etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering avslutta (ja/nei)
2023–2024	769	lov om omdanning av Opplysningsvesenets fond til aksjeselskap	Ja
2023–2024	611	verne barn mot vald og seksuelle overgrep i sakar om samvær og omsorg	Nei
2023–2024	615	reisekostnader til krisesenter	Nei
2023–2024	80	Finansportalen – pris og avgjerd om lån	Ja
2023–2024	81	Finansportalen – geografiske område og områdescore	Ja
2023–2024	142	godkjend religiøs tilleggsutdanning	Nei
2022–2023	138	meldeplikt til barnevernstenesta	Nei
2022–2023	562	nasjonalt høve til å klage for barn	Ja
2022–2023	563	delkostnadsnøkkel for barnevern	Ja
2022–2023	782	krisesentertilbodet til utsette grupper	Nei
2022–2023	783	retteiingar om krisesentertilbod	Nei
2022–2023	936	oppgradere krisesenterbygg	Ja
2021–2022	404	offentleg plikt til å tilby tverrfagleg helsekartlegging	Nei
2021–2022	592	krisesentertilbod til den samiske urbefolkninga	Nei
2021–2022	620	utvide ordninga for gjeldsinformasjon («gjeldsregister»)	Nei
2020–2021	48	forbod mot søskenbarnektenskap	Ja
2020–2021	445	involvere foreldre når barn gjer lovbrøt	Ja
2020–2021	714	strengare reaksjonar mot samværs hindring	Ja
2020–2021	715	justering av barnebidragsreglane for å hindre samværs hindring	Nei
2020–2021	954	hindre fritidsaktivitetar for barn og unge som kan bidra til radikaliserings	Ja
2020–2021	972	eigendel for mat i krisesentera	Nei

Tabell 3.1 Oversikt over oppmodings- og utgreiingsvedtak, ordna etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering avslutta (ja/nei)
2020–2021	1124	tverrfagleg kompetanse på rus og vald i krisesentera	Nei
2020–2021	1195	krav om autorisasjon for tilsette som skal jobbe med omsorgsovertakingar	Nei
2020–2021	1197	ordning med andrehandsvurdering av akuttvedtak	Nei
2020–2021	1198	alternativt omgrep til «åtferd» i barnevernslova	Nei
2020–2021	1201	oppfølging av tilrådingane frå rettstryggleiksutvalet på barnevernsområdet	Nei
2019–2020	498	forbod mot etter-skule-tilbod for barn med overnatting	Ja
2019–2020	500	oppdeling av Opplysningsvesenets fond	Ja
2019–2020	501	Opplysningsvesenets fond – fondseigedommane staten tek over	Ja
2019–2020	502	utbetring av verneverdige kyrkjebygg	Ja
2019–2020	637	FN-konvensjonen om barnerettane – ny barnevernslov og ny barnelov	Nei
2016–2017	491	evaluering av felles foreldreansvar	Nei

3.1 Stortingssesjon 2023–2024

Lov om omdanning av Opplysningsvesenets fond til aksjeselskap

Vedtak 769, 12. juni 2024

«Stortinget ber regjeringa sørge for at aksjeselskapets mål, vedtekter eller strategi bidrar til allmennhetens reelle tilgang til jakt og fiske på selskapets eiendommer.»

Vedtaket vart gjort i samband med handsaminga av ein lovproposisjon for å danne om Opplysningsvesenets fond til aksjeselskap, jf. Prop. 82 L (2023–2024) og Innst. 359 L (2023–2024). Stortinget slutta seg til forslaget frå regjeringa i lovproposisjonen og bad regjeringa sørge for at måla, vedtektene eller strategien til aksjeselskapet medverkar til at allmenta har reell tilgang til jakt og fiske på eigedommane til selskapet. Det statlege aksjeselskapet vart oppretta 1. september 2024 med namnet *Allstad AS*. I vedtektene til selskapet blir det mellom anna lagt til grunn at målet til selskapet er å forvalte og vidareutvikle verdiar i selskapsporteføljen av eigedommar, bygg, energiinvesteringar og finanskapital på ein forretningsmessig måte.

Innanfor desse rammene skal utmarksområda til selskapet gjerast tilgjengelege for allmenta. Sel-

skapet skal vektleggje ei aktiv naturforvaltning, ta omsyn til friluftsinnteresser og tilby jakt- og fiskerettar til allmenta.

Innanfor rammene av føremålet selskapet har, skal det ved overdraging av landbruksbruks-eigedommar vurderast om salet bidreg til lokalt eigarskap og til at verdifulle jordressursar for matproduksjon ikkje blir bygde ned. Selskapet skal alltid vurdere om det er tenleg med arronderingssal av skog- og jordeigedommar til lokale bønder eller eigarar som bidreg til å vareta offentlege interesser. Denne typen sal skal også skje på marknadsvilkår.

Departementet reknar vedtaket som følgd opp.

Verne barn mot vald og seksuelle overgrep i saker om samvær og omsorg

Vedtak 611, 7. mai 2024

«Stortinget ber regjeringa vurdere grep som kan styrke barnets rett til beskyttelse mot vold og seksuelle overgrep i saker om samvær og omsorg, og melde tilbake til Stortinget i forbindelse med de varslede endringene i barneloven.»

Vedtaket vart gjort i samband med handsaminga av ein opptrappingsplan mot vald og overgrep mot barn og vald i nære relasjonar, jf. Prop. 36 S (2023–2024) og Innst. 259 S (2023–2024).

Departementet er i gang med å vurdere om det trengst endringar for å følgje opp vedtaket. Departementet vil orientere Stortinget om den vidare oppfølginga av vedtaket på eigna vis.

Reisekostnader til krisesenter

Vedtak 615, 7. mai 2024

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2024 utrede og fremme forslag til tilstrekkelige lovhjemler som sikrer at kostnader knyttet til reiser til og fra krisesenter blir dekket.»

Vedtaket vart gjort i samband med handsaminga av ein opptrappingsplan mot vald og overgrep mot barn og vald i nære relasjonar, jf. Prop. 36 S (2023–2024) og Innst. 259 S (2023–2024).

Departementet har sendt på høyring forslag til endringar i krisesenterlova og bede høyringsinstansane gi innspel til ei eventuell refusjonsordning for utgifter til reise til og frå krisesentera. Departementet vil orientere Stortinget om den vidare oppfølginga av vedtaket på eigna vis.

Finansportalen – pris og avgjerd om lån

Vedtak 80, 4. desember 2023

«Stortinget ber regjeringen innen 1. juli 2024 stille krav til at bankene må rapportere gjennomsnittlige renter på boliglån og offentliggjøre data som danner grunnlag for beslutninger om pris og tildeling av lån på finansportalen.no.»

Vedtaket vart gjort i samband med handsaminga av Nasjonalbudsjettet 2024 og Statsbudsjettet 2024, jf. Meld. St. 1 (2023–2024) og Innst. 2 S (2023–2024).

Prisinformatjonen på Finansportalen viser bustadlansrentene bankane marknadsfører for nye kundar på nettsidene sine. Forbrukaren kan nytte denne informasjonen til å forhandle om betre rente med banken.

Plikta bankane har til å rapportere til Finansportalen, har samanheng med dei alminnelige informasjonspliktene og reglane om vilkår og marknadsføring som går fram av finansavtalelova § 3-3 «Opplysninger i alminnelige vilkår og i markedsføring» og av finansavtaleskrifta § 3-4 «Opplysningsplikt ved markedsføring av kredittavtaler». Forbrukartilsynet fører tilsyn med dette regelverket.

Finansportalen krev at prisane og vilkåra føretaka rapporterer til portalen, er like prisane og vil-

kåra dei marknadsfører på nettstadene sine. At det skal vere samsvar mellom dei generelle reglane om opplysningsplikter og marknadsføring og krava til rapportering til Finansportalen, gjer det mogleg for Finansportalen å kontrollere at informasjonen er rett, på ein enkel måte. Finansportalen kan til dømes samanlikne ei innrapportert bustadrente med prislista og marknadsføringa til banken for å få stadfesta at opplysingane er like.

I 2015 gav Forbrukartilsynet ut ei rettleiing om kva opplysingar som bør inngå når bankane marknadsfører nominell rentesats, og som dermed òg skal rapporterast til Finansportalen. Rettleiinga gjeld marknadsføring av rentesats i eit «representativt eksempel»:

Den nominelle renten som belastes kreditten, skal tas med i beregningen av effektiv rente. Dersom nominell rente varierer ut fra individuelle forhold, som kredittscore e.l., bør man benytte den renten som er vanligst (typetallet) for det lånebeløp som det representative eksemplet angir, så fremt dette ikke avviker mer enn 10 % fra den matematiske gjennomsnittlige nominelle rente ved det aktuelle lånebeløp. Ved større avvik enn 10 % bør matematisk gjennomsnittlig nominell rente benyttes.

Rettleiinga frå Forbrukartilsynet viser at marknadsføringa til bankane av nominell rente bør ta utgangspunkt i den renta som er vanlegast (typetal).

Departementet finn at ei ny og einskild plikt om å rapportere gjennomsnittlege prisar til Finansportalen ikkje vil gjere Finansportalen til eit betre verktøy for forbrukarar enn i dag. Risikoen for at portalen kan gi misvisande informasjon, vil auke fordi portalen ikkje vil kunne kontrollere den innrapporterte gjennomsnittlege renta mot marknadsføringa til bankane slik han gjer i dag. For at nye prisopplysingar, slik som gjennomsnittlege renter, som blir samanstilte og publiserte på Finansportalen, ikkje skal hindre effektiv konkurranse mellom bankane, vil dei måtte ta utgangspunkt i prisar som ligg tilbake i tid. I berekninga av ei gjennomsnittleg rente vil ein òg måtte gjere eit nærare bestemt utval av prisar og lånetypar som den gjennomsnittlege prisen blir berekna av. Dersom til dømes styringsrenta har endra seg i perioden eller banken har gitt få bustadlån, vil ikkje ei gjennomsnittleg rente lenge gi framtidige kundar eit relevant bilete av prisenivået til banken. Dette vil kunne verke meir misvisande enn oppklarande for nye kundar. Det er òg ei bekymring at fleire prisopplysingar i portalen i seg sjølv vil kunne verke misvisande og samla sett svekkje nytteverdien av portalen for

forbrukarane. Departementet vil vidare påpeike at dei prisane som Finansportalen viser i dag, gir forbrukarar ein god indikasjon på den gjennomsnittlege nominelle renta til bankane for bustadlån så lenge bankane følgjer rettleiinga frå Forbrukar-tilsynet til finansavtalelova når dei marknadsfører prisane sine på bustadlån.

Departementet har derfor bede Forbrukartilsynet om å oppdatere rettleiinga til finansavtalelova slik at det tydelegare kjem fram kva renter og vilkår bankane viser i marknadsføringa av kreditt og dermed på Finansportalen. Departementet meiner dette vil gjere det tydelegare at renta for bustadlån som står inne på Finansportalen, er den vanlegaste renta for nye kundar og ligg tett opp til ei gjennomsnittleg rente.

Når det gjeld pliktene bankane har til å offentleggjere data som dannar grunnlag for avgjerder om pris og tildeling av lån på Finansportalen.no, viser departementet til omtalen av oppmodningsvedtak 81 om geografiske område og områdescore.

Departementet reknar intensjonen i vedtaket som følgt opp.

Finansportalen – geografiske område og områdescore

Vedtak 81, 4. desember 2023

«Stortinget ber regjeringen innen 1. juli 2024 innføre krav om at bankene offentliggjør hvilke geografiske områder de tilbyr lån i via finansportalen.no, samt vurdere om områdescorene bankene bruker internt i sine kredittvurderinger også kan offentliggjøres.»

Vedtaket vart gjort i samband med handsaminga av nasjonalbudsjettet og statsbudsjettet for 2024, jf. Meld. St. 1 (2023–2024) og Innst. 2 S (2023–2024).

Bankane i Noreg set i liten grad klare grenser for kva område dei tildeler lån i, sidan kvar lånekunde blir vurdert individuelt. Bankane opplyser til dømes om at ein del kundar held fram med å ha banktenester i den opphavlege lokalbanken sin også etter at dei har flytta ut av det primære marknadsområdet til banken.

Fleire bankar nyttar «områdescore» som ein del av den individuelle vurderinga før dei innvilgar bustadlån. «Områdescore» er eit produkt eller ein analyse av bustadmarknaden som bankane nyttar for å få eit betre bilete av den lokale kreditt- risikoen. Systemet er utvikla av selskapet Eien- domsverdi AS. Det er DNB, Nordea, Sparebank1-

alliansen og Eika Boligkreditt som eig selskapet. Basert på salspris og omsetjing i eit nærare angitt område vil ein bustad bli tildelt ein verdi på ein skala frå 0 til 20 som representerer «områdescoren». Områdescore blir vektlagt ulikt av dei ulike bankane når dei tildeler lån. Nokre bankar bruker områdescore som ei absolutt grense for om dei vil innvilge bustadlån til kjøp av bustad i eit bestemt område. Andre bankar nyttar områdescore som ein av fleire faktorar i vurderinga si av den totale risikoen ved ein lånesøknad.

Departementet har sett nærare på om ein bør offentleggjere «områdescore» på Finansportalen, og har komme til at dette ikkje vil gi vesentleg nytteverdi for forbrukarane som ønskjer å finne fram til bustadlån på Finansportalen eller forhandle om rente på bustadlånet sitt. Ei særleg inn- vending er at «områdescoren» er lik for alle bankane. Områdescore er òg berre eitt av mange individuelle kriterium bankane nyttar når dei vurderer å innvilge bustadlån. På bakgrunn av manglande nytteverdi har departementet ikkje gått vidare med å greie ut moglege prinsipielle og juridiske utfordringar ved å krevje at bankane offentleggjer «områdescore».

Ei meir presis rapportering om kva geografiske område bankane tilbyr lån i, må vere basert på ei vurdering bankane sjølve gjer. Det vil vere i både bankane og forbrukarane si interesse at denne informasjonen er korrekt og oppdatert. Forbrukarane vil lettare kunne finne fram til relevante lånetilbod, og bankane får tydelegare fram kva marknadsområde dei opererer i. Departementet har gitt Forbrukarrådet i oppdrag å utvikle Finansportalen slik at forbrukarane kan få informasjon om kva kommunar som den einskilde banken reknar som sitt primære marknadsområde. Målet er å gjere det enklare for forbrukarane å finne fram til aktuelle tilbod om bustadlån på Finansportalen.

Departementet reknar intensjonen i vedtaket som følgt opp.

Godkjend religiøs tilleggsutdanning

Vedtak 142, 12. desember 2023

«Stortinget ber regjeringen utrede og fremme forslag om insentiver for å sikre at flere religiøse ledere eller andre nøkkelpersoner i trossamfunn gjennomfører godkjent religiøs tilleggsutdanning i Norge.»

Vedtaket vart gjort i samband med handsaminga av eit representantforslag om betre førebygging

av og meir kunnskap om valdeleg ekstremisme og radikaliserings, jf. Dok. 8:246 S (2022–2023) og Innst. 93 S (2023–2024).

Det finst fleire kurs- og utdanningstilbod til religiøse leiarar med utanlandsk bakgrunn. Det teologiske fakultet ved Universitetet i Oslo (TF) tilbyr ein master i «lederskap, etikk og samtalepraksis». I tillegg tilbyr universitetet kurset «Å være religiøs leder i Norge», som departementet gir tilskot til. Kurset er eit etter- og vidareutdanningstilbod og kan takast med og utan studiepoeng. Målgruppa er religiøse leiarar med utanlandsk bakgrunn. Nærare 200 religiøse leiarar har til no teke kurset. TF har på oppdrag frå BFD fått utført ei evaluering av kurset, som også har noko å seie om rekruttering.

På bakgrunn av oppmodningsvedtaket vil departementet lyse ut eit forskings- og utgreiingsoppdrag om religiøse leiarar og utdanning for å kunne undersøkje moglege tiltak. Departementet vil orientere Stortinget om den vidare oppfølginga av vedtaket på eigna vis.

3.2 Stortingssesjon 2022–2023

Meldeplikta barnevernet har til politiet om barn på skjult og sperra adresse

Vedtak 138, 6. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen sørge for at regelverket om barnevernets meldeplikt til politiet om barn på skjult og sperra adresse klargjøres, og at det sikres nødvendige rutiner for informasjonsutveksling.»

Vedtaket vart gjort i samband med handsaminga av eit representantforslag om å betre førebyggje og få slutt på partnartrap, jf. Dok. 8:218 S (2021–2022) og Innst. 64 S (2022–2023).

Departementet har hatt på høyring eit forslag om at meldeplikta barnevernet har til politiet om barn på skjult og sperra adresse, blir klargjord. Departementet vurderer innspel frå høyringa og tek sikte på å komme tilbake til Stortinget om oppfølginga av vedtaket i proposisjonen om kvalitetsreforma våren 2025.

Nasjonalt høve til å klage for barn

Vedtak 562, 28. mars 2023

«Stortinget ber regjeringen iverksette et arbeid for å sikre barns nasjonale klagemuligheter samt bedre informasjonen til barn og unge om retten

til å klage i enkeltsaker og de klagerettigheter som finnes.»

Vedtaket vart gjort i samband med handsaminga av eit representantforslag om å sikre forsvarlege barnevernstenester, jf. Dok. 8:22 S (2022–2023) og Innst. 207 S (2022–2023).

Barne- og familiedepartementet har i samarbeid med aktuelle departement kartlagt høva barn har til å klage, på felte sine. Ei interdepartemental arbeidsgruppe for styrkt varetaking av barn sine rettar, leidd av Barne- og familiedepartementet, har òg vore involvert. For å betre informasjonen til barn og unge om retten til å klage i einskildsaker og dei klagerettane som finst, er det nyleg publisert informasjon om dette i den offentlege informasjonskanalen til ungdom (ung.no).

Det er sett i gang fleire sektorvise prosessar som skal medverke til å styrkje retten barn har til å klage. Mellom anna har Justis- og beredskapsdepartementet nyleg gått gjennom og revidert reglane i verjemålslova, der barn sin rett til å bli høyrde i avgjerder som gjeld dei, vart synleggjort. Endringane tok til å gjelde i april 2023. Barne- og familiedepartementet sende på høyring eit forslag til endringar i barnevernslova våren 2024, der ein mellom anna foreslår å styrkje barn sin rett til å medverke og klage.

Departementet reknar intensjonen i vedtaket som følgt opp.

Forbetringar i delkostnadsnøkkelen for barnevern

Vedtak 563, 28. mars 2023

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om forbedringer i delkostnadsnøkkelen for barnevern, basert på anbefalingene i NOU 2022:10, med mål om å gjøre den mer treffsikker.»

Vedtaket vart gjort i samband med handsaminga av eit representantforslag om å sikre forsvarlege barnevernstenester, jf. Dok. 8:22 S (2022–2023) og Innst. 207 S (2022–2023).

Utgreiinga frå utvalet som har sett på inntektsystemet for kommunane, vart levert til regjeringa i august 2022 og sendt på offentleg høyring. Utvalet har komme med forslag til mindre endringar i delkostnadsnøkkelen for barnevernet. Utvalet tilrår òg at delkostnadsnøkkelen for barnevernet blir analysert på nytt når verknadene av barnevernsreforma er komme inn i datagrunnlaget for delkostnadsnøkkelen.

Kommunal- og distriktsdepartementet har i kommuneproposisjonen for 2025 komme med forslag til ny delkostnadsnøkkel for barnevern. Forslaget til ny delkostnadsnøkkel består av kriteria personar med låg inntekt, personar med låg utdanning, talet på uføre 18–49 år og talet på innbyggjarar 0–24 år. Forslaget til ny delkostnadsnøkkel har ei høgare forklaringskraft enn noverande nøkkel og vil gjere han meir treffsikker. Sjå fullstendig omtale i Prop. 102 S (2023–2024). Stortinget slutta seg til endringane i delkostnadsnøkkel for barnevern.

Departementet reknar vedtaket som følgd opp.

Tydeleggjere ansvaret kommunane har for krisesentertilbudet til utsette grupper

Vedtak 782, 7. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om endringer i krisesenterlova, der kommunens ansvar for krisesentertilbudet til utsatte grupper tydeliggjøres.»

Vedtaket vart gjort i samband med handsaminga av eit representantforslag om krisesentertilbudet for kvinner i aktiv rus, jf. Dok. 8:168 S (2022–2023) og Innst. 474 S (2022–2023).

Krisesenterlova gir kommunane plikt til å sikre eit krisesentertilbud til alle som er i målgruppa for lova, også utsette grupper. Det kjem fram av førearbeida til krisesenterlova at kvar brukar skal få ei individuell vurdering av behova sine. Dei som av ulike årsaker ikkje kan opphalde seg på krisesenter, skal få eit anna tilbod. Departementet har sendt på høyring forslag om å lovfeste i krisesenterlova at kommunen skal sørge for likeverdige butilbod for brukarar som av ulike grunnar ikkje kan nytte det noverande butilbudet. Sjå omtale under programkategori 11.10 Familie og oppvekst. Departementet vil orientere Stortinget om den vidare oppfølginga av vedtaket på eigna vis.

Krisesentertilbudet til utsette grupper – oppdatere rettleiingar

Vedtak 783, 7. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen oppdatere veilederen til krisesenterlova slik at den tydeligere omhandler krisesentertilbudet til utsatte grupper. Dette arbeidet forutsettes igangsatt straks endringer i krisesenterlova er vedtatt.»

Vedtaket vart gjort i samband med handsaminga av eit representantforslag om krisesentertilbudet for kvinner i aktiv rus, jf. Dok. 8:168 S (2022–2023) og Innst. 474 S (2022–2023).

Departementet har sendt på høyring forslag til endringar i krisesenterlova. Sjå omtale under programkategori 11.10 Familie og oppvekst. Når endringane i lova er vedtekne, vil det vere behov for å oppdatere eksisterande rettleiingar for å støtte dei som skal ta i bruk lova. Departementet vil orientere Stortinget om den vidare oppfølginga av vedtaket på eigna vis.

Oppgradering av krisesenterbygg

Vedtak 936, 16. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen senest i statsbudsjettet for 2025 foreslå en ordning som støtter utbygging og bygningsmessig oppgradering av krisesentre etter modell av Husbankens ordning med investeringstilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser.»

Vedtaket vart gjort i samband med handsaminga av Revidert nasjonalbudsjett 2023, jf. Meld. St. 2 (2022–2023) og Innst. 490 S (2022–2023).

Regjeringa føreslår 10 mill. kroner til å etablere ei tilskotsordning for å stimulere kommunar til å oppgradere, fornye eller utvide krisesentera sine. Målet med tilskotsordninga er å oppgradere krisesenterbygg, særleg med omsyn til tryggleik, universell utforming og betre tilrettelegging for grupper som har behov for skjerming. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet skal forvalte tilskotsordninga. Staten støttar kommunane med om lag 50 pst. av kostnadene. Ei opptrapping av tilskotsutbetalingane må vurderast i dei årlege budsjettprosessane.

Departementet reknar vedtaket som følgd opp.

3.3 Stortingssesjon 2021–2022

Offentleg plikt til å tilby tverrfagleg helsekartlegging

Vedtak 404, 3. mars 2022

«Stortinget ber regjeringen utrede at det offentlige skal ha en plikt til å tilby tverrfaglig helsekartlegging når kommunen ber om dette, og raskt komme tilbake til Stortinget på egnet vis.»

Vedtaket vart gjort i samband med handsaminga av Prop. 222 L (2020–2021) *Endringer i barnevern-*

loven mv. (tverrfaglig helsekartlegging), jf. Innst. 166 L (2021–2022).

Buudir og Helsedirektoratet har gjennomført eit prosjekt med utprøving av tverrfagleg helsekartlegging. Utprøvingssprosjektet vart ferdig i september 2022. Direktoratata fekk i 2023 likelydande oppdrag om i samarbeid å greie ut ei lovfesta statleg plikt til å tilby tverrfagleg, spesialisert helsekartlegging når kommunane ber om det. Direktoratata leverte utgreiinga si i desember 2023. Departementet vurderer oppmodingsvedtaket i samanheng med forslaget frå Barnevernsinstitusjonsutvalet (NOU 2023: 24) om å overføre ansvaret for tverrfagleg helsekartlegging til helsesektoren. I strategien *Vårt felles ansvar – ny retning for barnevernets institusjonstilbud* frå regjeringa går det fram at regjeringa arbeider for å betre innrette tverrfagleg helsekartlegging, og at dei planlegg for å overføre ansvar og ressursar frå Bufetat til helsesektoren. Dei økonomiske, administrative, juridiske og personellmessige konsekvensane av overføring skal greiast ut, og om føremålet skal endrast frå sakkunnig oppdrag til helsehjelp. Departementet greier ut konsekvensane av overføringa i samarbeid med Helse- og omsorgsdepartementet. Departementet legg opp til ein omtale av saka i proposisjonen om kvalitetsreforma våren 2025.

Krisesentertilbod til den samiske urbefolkninga

Vedtak 592, 30. mai 2022

«Stortinget ber regjeringa se til at krisesentertilbudet til den samiske urbefolkninga bedres, og orientere Stortinget på egnat vis.»

Vedtaket vart gjort i samband med handsaminga av eit representantforslag om eit styrkt, likeverdige, heilårsope og døgnbemanna krisesentertilbod over heile landet, jf. Dok. 8:135 S (2021–2022) og Innst. 339 S (2021–2022).

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet har sidan nedlegginga av krisesentertilbudet i Karasjok vore i tett dialog med Karasjok kommune for å få oppretta tilbodet på ny. Kommunen har fått prosjektmidlar i 2019, 2021 og 2023, til saman om lag 2,1 mill. kroner, frå direktoratet for å greie ut og etablere ei løysing for eit varig krise- og incestsentertilbod tilpassa den samiske befolkninga.

Karasjok kommune og Alta kommune legg opp til eit samarbeid der vaksne og barn frå Kara-

sjok kan nytte seg av krisesentertilbudet i Alta, samstundes som det blir etablert eit dagtilbod med samiskspråklege stillingsressursar i Karasjok. Tilskotet som Buudir gav i 2023, bidreg til å etablere ei slik løysing. Buudir har i tillegg tildelt 700 000 kroner til å implementere samisk krisesentertilbod på Alta krisesenter i 2024.

Departementet har sendt på høyring forslag om ei ny føresegn i krisesenterlova om dei særskilde rettane til den samiske befolkninga, med mål om å gi eit betre krisesentertilbod til samiske kvinner, menn og barn. Sjå omtale under programkategori 11.10 Familie og oppvekst. Departementet vil orientere Stortinget om den vidare oppfølginga av vedtaket på eigna vis.

Utvide ordninga for gjeldsinformasjon («gjeldsregister»)

Vedtak 620, 31. mai 2022

«Stortinget ber regjeringa utvide Gjeldsregisteret slik at det inneholder alle typer gjeld, både med og uten sikkerhet. Regjeringa må samtidig gjøre grundige utredninger som sikrer personvernet, og vurdere om enkelte typer gjeld av den grunn ikke skal innlemmes.»

Vedtaket vart gjort i samband med handsaminga av eit representantforslag om å ta sosialt ansvar og hjelpe folk med gjeldsproblem gjennom å styrkje og utvide gjeldsregisteret, jf. Dok. 8:203 S (2021–2022), jf. Innst. 361 S (2021–2022).

BFD hadde i 2022 på høyring eit forslag om å utvide ordninga for gjeldsinformasjon med ulike typar pantesikra gjeld. Vurderinga til BFD etter dette var at personvernomsyn gjer at ordninga ikkje kan utvidast til å omfatte pantesikra gjeld utan at føremålet til gjeldsinformasjonslova blir endra. Lite tyder på at det er på grunn av at bustad- og bilgjeld ikkje er omfatta av informasjonsordninga, at kredittvurderingar sviktar og einskilde får gjeldsproblem. Ei utviding av ordninga må derfor grunnigvast med noko anna enn å skulle motverke gjeldsproblem.

BFD er i gang med å vurdere om føremålet med gjeldsinformasjonslova skal endrast, slik at ordninga for gjeldsinformasjon kan omfatte fleire typar gjeld.

Departementet vil orientere Stortinget om den vidare oppfølginga av vedtaket på eigna vis.

3.4 Stortingssesjon 2020–2021

Forbud mot søskenbarnekteskap

Vedtak 48, 3. november 2020

«Stortinget ber regjeringen legge frem et lovforslag om å forby søskenbarnekteskap.»

Vedtaket vart gjort i samband med handsaminga av Prop. 66 L (2019–2020) *Endringer i straffeloven mv. (avvergingsplikt, utenomrettslig tvangsekteskap, diskrimineringsvern, skyting mot politiet mv.)*, jf. Innst. 41 L (2020–2021).

Departementet la fram Prop. 99 L (2023–2024) *Endringer i ekteskapsloven (forbud mot ekteskap mellom nære slektninger)* for Stortinget 3. mai 2024. Stortinget vedtok lovendringane 17. juni 2024, og lova vart sanksjonert av Kongen i statsråd 25. juni. Det må på plass ei forskrift og ein skilde systemendringar før lova kan ta til å gjelde.

Forbodet vil gjelde ekteskap mellom søskenbarn og mellom onkel eller tante og niese eller nevø. For å hindre omgåing vil ikkje ekteskap mellom nære slektningar inngått etter utanlandsk rett bli anerkjende i Noreg viss ein av partane var busett i Noreg eller var norsk statsborgar då ekteskapet vart inngått. Det er unntak frå forbodet for EØS-tilfelle. Det vil vere høve for unntak frå forbodet ved sterke grunnar, til dømes der paret ikkje kan få barn.

Departementet reknar vedtaket som følgt opp.

Involvere foreldre når barn gjer lovbrøt

Vedtak 445, 18. desember 2020

«Stortinget ber regjeringen vurdere hvordan foreldre i større grad kan involveres og ansvarliggjøres for gjentatte lovbrudd som er begått av deres barn som er under den kriminelle lavalder, og fremme forslag om dette.»

Vedtaket vart gjort i samband med handsaminga av eit representantforslag om tiltak mot ungdoms- og gjengkriminalitet, jf. Dok. 8:115 S (2019–2020) og Innst. 147 S (2020–2021).

Barnevernet er ein viktig bidragsytar saman med andre tenester, som mellom anna familievernet, for å involvere og hjelpe foreldre til barn som gjentekne gonger bryt lova, mellom anna ved foreldrerettleiing. Bufdir vart bede om å greie ut korleis vedtaket kan følgjast best mogleg opp. Rapporten vart levert i desember 2022. Bufdir

føreslår å følgje opp vedtaket gjennom arbeid med relasjonar, involvering av foreldre og bistand overfor foreldre til barn som står i fare for å gjere eller gjer seg skuldig i kriminelle handlingar.

Denne kvalitetsstøtta retta mot barnevernstenesta blir tilgjengeleg for sakshandsamarar når fleire kommunar i løpet av 2024 tek i bruk nytt fagsystem med Barnevernsfagleg kvalitetssystem (BFK).

I tillegg er Bufetats tilbod om Multisystemisk terapi (MST) og Relasjonsfokusert familierapi (RFT) i stor grad eit tilbod til ungdomsforeldre som har opplevd at ungdommen deira gjer seg skuldig i kriminelle handlingar, eller står i fare for å bli innblanda i kriminalitet. Gjennom desse metodane arbeider ein både med å forstå motiva til ungdommen for uheldig åtferd, korleis systema rundt dei unge medverkar til åtferda – og korleis dynamikken i systema kan snuast. Foreldra får gjennom behandlinga verktøy for å halde betre oppsyn med ungdommen, setje meir tenlege grenser og samstundes skape betre samspel. Andre viktige arenaer som skule, venner og fritidsaktivitetar kan òg inngå i den heilskaplege strategien til behandlinga for å skape betre livsutvikling for dei unge. Regjeringa vil vidare leggje fram ei kvalitetsreform for barnevernet, som vil omtale tiltak for betre samhandling og tilpassingar i tilbodet av spesialiserte hjelpetiltak.

Departementet reknar vedtaket som følgt opp.

Strengare reaksjonar mot samvæershindring

Vedtak 714, 9. mars 2021

«Stortinget ber regjeringen ved oppfølgingen av NOU 2020: 14 Ny barnelov – Til barnets beste, utrede strengere reaksjoner som kan motvirke samvæershindring.»

Vedtaket vart gjort i samband med handsaminga av eit representantforslag om samvæershindring, jf. Dok. 8:40 S (2020–2021) og Innst. 264 S (2020–2021).

Departementet har i denne samanheng sett nærare på fleire spørsmål knytte til samvæershindring og på korleis økonomi spelar inn i saker om samvær og samvæershindring. Departementet arbeider vidare med dette i samband med oppfølginga av NOU 2020: 14 *Ny barnelov* og har òg nyleg hatt på høyring forslag til reglar i barnelova som skal førebyggje og handsame saker om samvæershindring. Problemstillinga om reaksjonar mot samvæershindring er greidd ut i høyringsnotatet, og det er føreslått nye tiltak for å mot-

verke og løyse saker om samværshindring. I samværshindringssaker er det viktig å få ei rask avgjerd slik at kontakten med begge foreldra raskt blir teken opp att der dette er til det beste for barnet. Derfor er det i høyringsnotatet føreslått å innføre ei plikt for domstolen til å ta ei førebels avgjerd i saker som gjeld samværshindring, viss ein part ber om det. Førebygging er likevel det viktigaste tiltaket for å hindre samværshindring. Det er føreslått fleire forslag med føremål om å førebyggje foreldrekonfliktar og å leggje til rette for meir likestilt foreldreskap etter samlivsbrot. Tvang overfor barn og andre sanksjonar mot foreldre er vurderte å ha ei rekkje negative konsekvensar.

Departementet vil leggje fram ein lovproposisjon om ny barnelov våren 2025.

Departementet reknar oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Justering av barnebidragsreglane for å hindre samværshindring

Vedtak 715, 9. mars 2021

«Stortinget ber regjeringen ved oppfølgingen av NOU 2020: 14 Ny barnelov – Til barnets beste, utrede om det er behov for å gjøre justeringer i barnebidragsreglene for å sikre at økonomi ikke blir en drivende faktor for samværshindring.»

Vedtaket vart gjort i samband med handsaminga av eit representantforslag om samværshindring, jf. Dok. 8:40 S (2020–2021) og Innst. 264 S (2020–2021).

Departementet ser oppfølginga av dette vedtaket i samanheng med tiltaka under vedtak nr. 714 av 9. mars 2021. Departementet greier ut spørsmålet vidare og vil orientere Stortinget om oppfølginga av vedtaket på eigna vis.

Hindre fritidsaktivitetar for barn og unge som kan bidra til radikaliserings

Vedtak 954, 20. mai 2021

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake med forslag som gir kommunene bedre virkemidler til å hindre fritidsaktiviteter for barn og unge som kan bidra til radikaliserings eller være i strid med barns rettigheter eller likestillings- og diskrimineringsloven, herunder:

- *en forpliktende samfunnskontrakt for integrering i samarbeid med tros- og livssynssamfunnenes organisasjoner*

- *mulighet til å kartlegge og føre tilsyn med fritidsaktiviteter for barn og unge som omfatter religiøs undervisning.»*

Vedtaket blei gjort i samband med handsaminga av eit representantforslag om å gi kommunen ein klar lovheimel til å hindre organisasjonar og trussamfunn i å drive klart integreringshemjande aktivitet, jf. Dok. 8:135 S (2020–2021) og Innst. 406 S (2020–2021).

Departementet har sett vedtak 954 i samanheng med oppfølginga av vedtak 498 av 14. april 2020. Begge vedtaka omhandlar aktivitetar for barn og unge i frivillig regi og ei bekymring for radikaliserings i religiøse miljø.

Det stillast etter gjeldande lovgjeving krav til trussamfunna når det gjeld tilbod til barn og unge, som ikkje stillast til andre organisasjonar. Alle registrerte trus- og livssynssamfunn skal rapportere om verksemda og aktivitetar, inkludert tilbod til born og unge. Statsforvaltar kan også krevje rapportering om særlege forhold, til dømes barns rettar.

Vidare stiller trussamfunnslova opp klare krav og forventningar til trus- og livssynssamfunna. Samfunna kan etter trussamfunnslova nektast tilskot om dei «utøver vold eller tvang, fremsetter trusler, krenker barns rettigheter, bryter lovbestemte diskrimineringsforbud eller på andre måter alvorlig krenker andres rettigheter og friheter». Hatefulle ytringar eller oppmoding til vald i nære relasjonar, vald mot barn, kjønnslemlesting kan råkast av desse føresegnene. Det same kan oppfordring til terror eller finansiering av terror. Samfunn som tar imot bidrag frå statar som ikkje respekterer trusfridomen kan også nektast tilskot.

Departementet har våren 2024 lagt fram forslag om endringar i trussamfunnslova, jf. Prop. 116 L (2023–2024), som inneber at samfunna må bekrefte at dei vil arbeide for 40 prosent representasjon av kvart kjønn i styrande organ. I proposisjonen er det også lagt fram ei rekkje tiltak for å leggje til rette for betre dialog mellom samfunna og styresmaktene, men også informasjons- og opplæringsstiltak om aktuelle tema, der negativ sosial kontroll, barns rettar og vald i nære relasjonar og ekstremisme inngår. Departementet meiner at trussamfunnslova med dei endringane og tiltaka som er lagt fram i Prop. 116 L (2023–2024) ivaretar det same som ei samfunnskontrakt.

Ut over krava etter trussamfunnslova, meiner departementet at det ikkje skal innførast ytterlegare krav eller tilsyn med fritidsaktivitetar for born og unge som omfattar religiøs undervisning. Departementet viser også til at ekstremisme-

kommisjonen trekk fram trussamfunnas innsats mot ekstremisme i sin rapport, både internt i samfunna, på tvers av religionar og arbeidet med trus- og livssynsdialog. Ekstremismekommisjonen føreslår ikkje tiltak særskilt retta mot trussamfunn, men etterlys gjennomføring av eit tidlegare tiltak om opplæring om ekstremisme, som departementet vil følgje opp. Kommisjonen er i sine tilrådingar oppteken av at trus- og livssynsamfunna må involverast i større grad i det førebyggjande arbeidet, mellom anna knytt til kommunane si rolle i det førebyggjande arbeidet. Regjeringa arbeider med ei stortingsmelding om ekstremisme der det vil bli vurdert korleis trus- og livssynsamfunna skal involverast i arbeidet med ekstremisme.

Departementet reknar intensjonen i vedtaket som følgt opp.

Eigendel for mat i krisesentera

Vedtak 972, 25. mai 2021

«Stortinget ber regjeringen gå gjennom lov om kommunale krisesentertilbud og legge opp til at det ikke tas egenandel for mat fra den enkelte.»

Vedtaket vart gjort i samband med handsaminga av eit representantforslag om eit styrkt og gratis krisesentertilbud for valdsutsette, jf. Dok. 8:134 S (2020–2021) og Innst. 427 S (2020–2021).

Krisesenterlova fastset at krisesentertilbudet skal vere gratis. I førearbeida til lova går det fram at det ikkje skal krevjast betaling for opphaldet, med unntak av eventuelle utgifter til mat til kostpris. Det er ulik praksis for korleis krisesentera organiserer mat og måltid. Dei fleste sentera legg opp til at bebuarane kjøper og lagar mat sjølve. Nokre få krisesenter dekkjer maten, slik at bebuarane ikkje har nokon matutgifter under opphaldet, eller dei opererer med ein eigendel for matutgifter. Departementet har sendt på høyring forslag om ei ny føresegn i krisesenterlova om at det ikkje kan krevjast eigendel for nokon del av tenesta. Sjå omtale under programkategori 11.10 Familie og oppvekst. Departementet vil komme tilbake til Stortinget om oppfølginga av vedtaket på eigna vis.

Tverrfagleg kompetanse på rus og vald i krisesentera

Vedtak 1124, 3. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen sikre at òg personer i aktiv rus har tilgang til et krisesentertilbud med

ansatte som har tverrfaglig kompetanse på rus og vold, enten i tilknytning til eksisterende krisesentre eller som selvstendig tilbud.»

Vedtaket vart gjort i samband med handsaminga av eit representantforslag om ei førebyggings- og behandlingsreform på rusfeltet, jf. Dok. 8:119 S (2020–2021) og Innst. 578 S (2020–2021).

Krisesenterstatistikken til Bufdir viser at fem krisesenter for kvinner og sju senter for menn ikkje gir tilbod om opphald til utsette med ein kjend rusproblematikk. I tillegg er det personar i aktiv rus som ikkje oppsøker krisesentera. Departementet har sendt på høyring fleire forslag til endringar i krisesenterlova som kan medverke til at valdsutsette i aktiv rus får eit betre krisesentertilbud. Sjå omtale under vedtak 782 av 7. juni 2023 over og under programkategori 11.10 Familie og oppvekst. I tillegg føreslår departementet at det skal komme tydelegare fram av lova at krisesentertilbudet skal omfatte oppfølging i reetableringsfasen i samarbeid med andre delar av tenesteapparatet. Eit styrkt samarbeid mellom krisesenteret og andre tenester vil kunne bidra til at krisesentera i større grad kan dra nytte av fagkompetanse andre tenester rår over, på tvers av kommunane. På same måte vil det òg medverke til at andre tenester i større grad kan dra nytte av kompetanse i krisesentertilbudet for å vareta dei særskilde behova valdsutsette har. Vidare har departementet i høyringsnotatet bede om høyringsinstansane sitt syn på om det er behov for å gi meir detaljerte krav til kompetanse i ei forskrift. Departementet vil komme tilbake til Stortinget om oppfølginga av vedtaket på eigna vis.

Krav om autorisasjon for tilsette som skal jobbe med omsorgsovertakingar

Vedtak 1195, 10. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen utrede krav om autorisasjon for de som skal jobbe med omsorgsovertaker.»

Vedtaket vart gjort i samband med handsaminga av Prop. 133 L (2020–2021) *Lov om barnevern (barnevernsloven) og lov om endringer i barnevernsloven*, jf. Innst. 625 L (2020–2021).

I arbeidet med Prop. 133 L (2020–2021) om ny barnevernslov vurderte departementet innføringa av ei autorisasjonsordning i barnevernet. Med bakgrunn i ei utgreiing frå Bufdir fann departementet at å innføre kompetansekrav og endringar i masterutdanningane, med auka vekt på praksis-

nærleik og relevans og betre tilgang til rettleidd praksis under studia, vil vere meir treffsikre og eigna tiltak for å auke tilliten til barnevernet og sørge for at dei tilsette har tilstrekkeleg og naudsynt kompetanse.

Vedtaket frå Stortinget peiker på ei autorisasjonsordning for dei som arbeider med omsorgsovertakingar, og er eit meir avgrensa forslag enn det som tidlegare er greidd ut. Departementet endra i desember 2021 mandatet til Barnevern-utvalet, med eit punkt om at utvalet skulle greie ut «*ordningar for offentlig godkjenning av personell, herunder [...] autorisasjon for de i barnevernet som skal jobbe med omsorgsovertakelse [...]*». Fleirtalet i utvalet har i NOU 2023: 7 *Trygg barndom, sikker fremtid* ikkje føreslått ei autorisasjonsordning. Utgreiinga har vore på offentlig høyring. Departementet vurderer innspel frå høyringa og tek sikte på å komme tilbake til Stortinget om oppfølginga av vedtaket i proposisjonen om kvalitetsreforma 2025.

Ordning med andrehandsvurdering av akuttvedtak
Vedtak 1197, 10. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen utrede og fremme forslag om å innføre en ordning med annenhandsvurdering av akutt-/hastevedtak.»

Vedtaket vart gjort i samband med handsaminga av Prop. 133 L (2020–2021) *Lov om barnevern (barnevernsloven) og lov om endringer i barnevernloven*, jf. Innst. 625 L (2020–2021).

Departementet viser til at Barnevern-utvalet har levert utgreiinga NOU 2023: 7 *Trygg barndom, sikker fremtid*. Utvalet har ikkje føreslått å innføre ei ordning med andrehandsvurdering av akuttvedtak. Utgreiinga har vore på offentlig høyring. Få høyringsinstansar uttalte seg om spørsmålet. Departementet har òg hatt på høyring nokre forslag til justeringar og presiseringar i reglar om den mellombelse legalitetskontrollen av akuttvedtak i barnevernslova. Departementet vurderer innspel frå høyringa og tek sikte på å komme tilbake til Stortinget om oppfølginga av vedtaket i proposisjonen om kvalitetsreforma våren 2025.

Alternativt omgrep til «åtferd» i barnevernslova
Vedtak nr. 1198, 10. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen arbeide videre med å finne et alternativt begrep til atferdsbegrepet i barnevernsloven.»

Vedtaket vart gjort i samband med handsaminga av Prop. 133 L (2020–2021) *Lov om barnevern (barnevernsloven) og lov om endringer i barnevernloven*, jf. Innst. 625 L (2020–2021).

I arbeidet med Prop. 133 L (2020–2021) om ny barnevernslov vurderte departementet omgrepet «åtferd» og alternativ til det. Departementet føreslo ingen endringar fordi det var vanskeleg å finne eit nytt omgrep som er tilstrekkeleg presist til å heimle inngripande tiltak om tvang. I ny barnevernslov vart omgrepet «atferdsinstitusjon» erstatta med omgrepa «barnevernsinstitusjon» eller «institusjon», jf. Prop. 86 L (2021–2022) og Innst. 391 L (2021–2022). Bufdir har arbeidd vidare med å finne alternative omgrep og har gitt ei tilråding. Det vart òg levert ei menneskerettsleg utgreiing om rettar og tvang på barnevernsinstitusjonar i juni 2023, som føreslo endringar i omgrepet. Barnevernsinstitusjonsutvalet føreslo òg endringar. Departementet har på denne bakgrunn hatt på høyring forslag om endringar i åtferdsomgrepet i barnevernslova. Departementet vurderer innspel frå høyringa og tek sikte på å komme tilbake til Stortinget om oppfølginga av vedtaket i proposisjonen om kvalitetsreforma våren 2025.

Oppfølging av tilrådingar frå rettstryggleiksutvalet på barnevernsområdet

Vedtak 1201, 10. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen følge opp rettsikkerhetsutvalgets anbefalinger på barnevernsområdet uten ubegrunnet opphold.»

Vedtaket vart gjort i samband med handsaminga av Prop. 133 L (2020–2021) *Lov om barnevern (barnevernsloven) og lov om endringer i barnevernloven*, jf. Innst. 625 L (2020–2021).

Utvalet som skulle vurdere tiltak for å styrkje kvaliteten og rettstryggleiken i barnevernet, leverte 20. mars 2023 utgreiinga NOU 2023: 7 *Trygg barndom, sikker fremtid*. Utgreiinga har vore på offentlig høyring. Fleire av forslaga frå utvalet er innarbeidde i høyringsnotatet frå departementet om endringar i barnevernslova (kvalitetsreforma). Departementet vurderer innspel frå høyringa og tek sikte på å komme tilbake til Stortinget om oppfølginga av vedtaket i proposisjonen om kvalitetsreforma våren 2025.

3.5 Stortingssesjon 2019–2020

Forbod mot faste etter-skule-tilbud for barn med overnatting

Vedtak 498, 14. april 2020

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til nødvendige lovendringer med sikte på å forby faste etter-skule-tilbud med overnatting over lengre tid for å forhindre segregering, parallellsamfunn, negativ sosial kontroll eller radikaliserings.»

Vedtaket vart gjort i samband med handsaminga av Prop. 130 L (2019–2020) *Lov om tros- og livssynssamfunn*, jf. Innst. 208 S (2019–2020).

Departementet har sett oppfølginga av dette vedtaket i samanheng med oppfølginga av vedtak 954 av 20. mai 2021. Begge vedtaka omhandlar aktivitetar for barn og unge i frivillig regi og ei bekymring for radikaliseringsmiljø.

Tilbud til barn og unge etter skuletid er berre underlagt offentleg tilsyn når det er omfatta av kommunanes opplæringstilbud (SFO, leksehjelp og kulturskule). Barn og foreldre avgjer samandeltaking i fritidsaktivitetar. Foreldre har rett til å oppdra barna i samsvar med deira religion eller livssyn, samstundes som trusfridomen til barn og foreldre skal varetakast.

Alle registrerte trus- og livssynssamfunn skal rapportere om verksemda og aktivitetar, inkludert tilbud til born og unge. Statsforvaltar kan også krevje rapportering om særlege forhold, til dømes barns rettar. Det stillast etter gjeldande lovgjeving krav til trussamfunna når det gjeld tilbud til barn og unge, som ikkje stillast til andre organisasjonar.

Trussamfunnslova inneheld tydelege krav og forventningar til samfunna. Samfunna kan etter trussamfunnslova nektast tilskot om dei «utøver vold eller tvang, fremsetter trusler, krenker barns rettigheter, bryter lovbestemte diskrimineringsforbud eller på andre måter alvorlig krenker andres rettigheter og friheter». Hatefulle ytringar eller oppmoding til vald i nære relasjonar, vald mot barn, kjønnslemlesting kan råkast av desse føresegnene. Det same kan oppfordring til terror eller finansiering av terror. Samfunn som tar imot bidrag frå statar som ikkje respekterer trusfridomen kan også nektast tilskot.

Eit forbod i samsvar med oppmodingsvedtak 498 utfordrar fleire sentrale menneskerettar, mellom anna trusfridomen, retten til privatliv og retten foreldre har til å ta avgjersler om barna. Fleirtalet i komiteen koplar i Innst. 208 L (2019–2020) ønsket

om eit forbod til saker i media om eit konkret muslimsk samfunn, men avgrensar mot tilsvarende tilbud i ikkje-muslimsk regi, til dømes «speiderbevegelser, konfirmasjonsleirer og folkehøgskoler». Eit forbod i samsvar med vedtaket vil difor kunne vere forskjellsbehandling på grunnlag av religion og i strid med diskrimineringsforbodet i Den europeiske menneskerettskonvensjonen. Ei meir generell utforming vil kunne råka tilbud som vedtaket seier at ikkje skal råkast. Den europeiske menneskerettsdomstolen (EMD) har uttala at sjølv generelt utforma føresegnar vil kunne vere eit brot på diskrimineringsforbodet i Den europeiske menneskerettskonvensjonen, om føresegna uforholdsmessig diskriminerer ei gruppe i samfunnet, jf. for eksempel *Biao v. Denmark* avsnitt 103. EMD har også uttala at det er tilstrekkeleg at ei føresegn har ei slik diskriminerande verknad for ei gruppe, jf. *Hugh Jordan v. the United Kingdom*, avsnitt 154. Det er ikkje krav om at dette har vore intensjonen med tiltaket eller lovgjevinga.

Departementet vil ikkje leggje fram eit lovforslag om «faste etter-skule-tilbud med overnatting» i tråd med vedtak 498. I trussamfunnsforskrifta § 15 tredje ledd, til oppfølging av vedtak 499, 14 april 2020, jf. Meld. St. 15 (2020–2021), er det tatt inn krav om at trus- og livssynssamfunna skal gjere greie for særskilde tilbud for barn og unge, mellom anna om undervising eller andre trusopplæringstilbud og andre aktivitetar. Samfunna skal kort gjere greie for omfanget av undervisingstilbud, innhaldet i undervisinga og kva form undervisinga har. Fylkesmannen skal føre tilsyn med at trus- og livssynssamfunna innrettar seg i tråd med lova.

Vidare er det i proposisjonen om endringar i trussamfunnslova, jf. Prop. 116 L (2023–2024) lagt fram forslag som inneber at samfunna må bekrefte at dei vil arbeide for 40 prosent representasjon av kvart kjønn i styrande organ. I tillegg til endringar i lova, har departementet også lagt fram ei rekkje tiltak for å leggje til rette for betre dialog mellom samfunna og styresmaktene, men også informasjons- og opplæringstiltak om aktuelle tema, der negativ sosial kontroll, barns rettar, vald i nære relasjonar og ekstremisme inngår.

Regjeringa viser óg til oppmodingsvedtak nr 955 av 20. mai 2021 der Stortinget ba «regjeringen komme tilbake med forslag til tiltak for å kartlegge omfanget av pengestøtte fra utlandet til religiøse organisasjonar, uavhengig av om organisasjonen mottar statsstøtte». Regjeringa har greidd ut spørsmålet og følger opp tilrådingane frå utgreiinga for å bidra til auka transparens og oversikt knytt til slik finansiering frå utlandet. Tiltak knytt til auka

transparens og oversikt vil bidra til å gi myndighetene kunnskap som kan medverke til å auke tryggleiken for at verksemd i Noreg ikkje undergrev demokratiet eller bidreg til radikalisering.

Departementet reknar intensjonen i vedtaket som følgt opp.

Oppdeling av Opplysningsvesenets fond

Vedtak 500, 14. april 2020

«Stortinget ber regjeringen i arbeidet med oppdelingen av Opplysningsvesenets fond ivareta følgende:

1. Staten og kirken skal være likeverdige parter i prosessen som skal avklare hvilke bygninger kirken skal overta, og det legges til grunn at staten kommer til enighet med Den norske kirke om dette.
2. Kirkens verdier skilles ut først, deretter bør staten gjøre egne vurderinger av forvaltning av de verdier som ligger igjen i fondet.
3. Betingelsen for delingen av fondet er at staten øker sin innsats for bevaring av de kulturhistorisk viktige kirkebyggene i et omfang som svarer til de verdiene som staten blir eier av på et bestemt tidspunkt. Når eiendelene i Opplysningsvesenets fond er endelig fordelt mellom staten og kirken, må det gjøres beregning av den reelle verdien. Den reelle verdien skal komme de kulturhistorisk viktige kirkebyggene til gode ved istandsetting og sikring av kirkene. Statens økte innsats for bevaring av kirkene må over tid minst svare til denne verdien (inflasjonsjustert).
4. Statens økte innsats overfor kirkebyggene skal ikke avløse kommunenes økonomiske ansvar for kirkebyggene eller komme til erstatning for andre tiltak eller ordninger som finnes på området.
5. I samråd med kirkelige instanser, antikvariske myndigheter mfl. igangsettes arbeidet med bevaringsprogrammer for ulike kategorier av kulturhistorisk viktige kirkebygg, for eksempel ved å kategorisere kirkebyggene etter alder, verneverdi eller vedlikeholdstilstand.»

Vedtaket vart gjort i samband med handsaminga av Meld. St. 29 (2018–2019) *Opplysningsvesenets fond*, jf. Innst. 209 S (2019–2020).

Den 14. juni 2021 vedtok Stortinget ny lov om Opplysningsvesenets fond, jf. Prop. 144 L (2020–2021) *Lov om Opplysningsvesenets fond* og Innst. 623 L (2020–2021). Lova følgjer opp Innst. 209 S (2019–2020) og la det rettslege grunnlaget for å

dele Opplysningsvesenets fond (Ovf) mellom Den norske kyrkja og staten, i samsvar med stortingsvedtaka.

Når det gjeld punkt 1 og 2, er det etter innspel frå partane no bestemt kva eigedommar som skal overførast til kyrkja. Omfanget og vilkåra for å skilje ut verdiane som skal overførast til Den norske kyrkja, er bestemte i samsvar med oppmodningsvedtaket, sjå side 79 i Prop. 104 S (2023–2024). Det blir no arbeidd med å gjennomføre overføringane av eigedommane mellom anna ved å dele frå prestebustadene frå jordeigedommane slik det er føresett i stortingsmeldinga. Størstedelen av eigedommane vil bli overført i løpet av 2024, saman med delar av midlane i oppgjeret frå Ovfv, for mellom anna å setje eigedommane i stand.

Når det gjeld punkt 3, 4 og 5, la regjeringa i vår fram ein bevaringsstrategi for kulturhistorisk verdifulle kyrkjebygg, og finansieringa av arbeidet vart lagd fram for Stortinget i Revidert nasjonalbudsjett for 2024. Det er etablert ei eiga statleg tilskotsordning for arbeidet og tilhøyrande romartalsvedtak om forpliktinga, sjå omtale under kap. 883 Kyrkjebevaringsfondet i Prop. 104 S (2023–2024). Den statlege bevaringsinnsatsen endrar ikkje det økonomiske ansvaret kommunane har for kyrkjebygga.

Departementet reknar vedtaket som følgt opp.

Opplysningsvesenets fond – fondseigedommane staten tek over

Vedtak 501, 14. april 2020

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med sak om fondseiendommene staten overtar etter at Opplysningsvesenets fond er oppdelt. Det bes om at regjeringen belyser spørsmål som angår det statlige fondets formål, dets samfunnsansvar, organisering, vilkår for salg av eiendommer, sikkerhetsspørsmål ved eventuelle salg til utenlandske aktører samt andre forhold som er av betydning for forvaltningen av det gjenværende fondet staten overtar.»

Vedtaket vart gjort i samband med handsaminga av Meld. St. 29 (2018–2019) *Opplysningsvesenets fond*, jf. Innst. 209 S (2019–2020).

Den 14. juni 2021 vedtok Stortinget ny lov om Opplysningsvesenets fond, jf. Prop. 144 L (2020–2021) *Lov om Opplysningsvesenets fond* og Innst. 623 L (2020–2021). Lova legg det rettslege grunnlaget for å dele Ovfv mellom Den norske kyrkja og staten. Regjeringa la våren 2024 fram ein lovproposisjon for å danne om Opplysningsvesenets fond til aksjeselskap og deretter overføre utøvinga

av eigarskapen til Nærings- og fiskeridepartementet, jf. Prop. 82 L (2023–2024). I proposisjonen vart det gjort greie for målet til-, organiseringa av- og vilkåra til selskapet for den delen av Ovf som staten vart eigar av jf. oppmodingsvedtaket.

Stortinget slutta seg til at Ovf blir skipa til aksjeselskap, jf. Innst. 359 L (2023–2024) og Lovvedtak 89 (2023–2024). Aksjeselskapet vart oppretta 1. september 2024 under namnet Allstad AS. I vedtektene til selskapet blir det mellom anna lagt til grunn at målet til selskapet er å forvalte og vidareutvikle verdier i selskapsporteføljen av eigedommar, bygg, energiinvesteringar og finanskapital på ein forretningmessig måte.

Innanfor desse rammene skal utmarksområda til selskapet gjerast tilgjengelege for allmenta. Selskapet skal vektleggje ei aktiv naturforvaltning og ta omsyn til friluftssinteresser. Selskapet skal tilby jakt- og fiskerettar til allmenta.

Innanfor rammene av føremålet til selskapet skal det ved overdraging av landbruksbruks-eigedommar vurderast om salet bidreg til lokalt eigarskap og til at verdifulle jordressursar for matproduksjon ikkje blir bygde ned. Selskapet skal alltid vurdere om det er tenleg med arronderingssal av skog- og jordeigedommar til lokale bønder eller eigarar som bidreg til å vareta offentlege interesser. Denne typen sal skal også skje på marknadsvilkår.

Departementet reknar vedtaket som følgt opp.

Utbetring av verneverdige kyrkjebygg

Vedtak 502, 14. april 2020

«Stortinget ber regjeringa utarbeide en plan for utbedring av verneverdige kirkebygg.»

Vedtaket vart gjort i samband med handsaminga av Meld. St. 29 (2018–2019) *Opplysningsvesenets fond*, jf. Innst. 209 S (2019–2020).

Bevaringsstrategi for kulturhistorisk verdifulle kyrkjebygg vart lagd fram 21. februar 2024 og omtalt i Prop. 104 S (2023–2024). Sjå nærare omtale av hovudtrekka i det vidare arbeidet under programområde 11.50 Den norske kyrkja og andre trus- og livssynssamfunn.

Departementet reknar vedtaket som følgt opp.

FN-konvensjonen om barnerettane
– ny barnevernslov og ny barnelov

Vedtak 637, 28. mai 2020

«Stortinget ber regjeringa sikre at forslagene til ny barnevernslov og ny barnelov er i tråd med

FNs barnekonvensjons prinsipper om barns rett til informasjon, til å bli hørt, beslutninger til barnets beste og barns rett til privatliv.»

Vedtaket vart gjort i samband med orienteringa om situasjonen i barnevernet som barne- og familie-ministeren la fram for Stortinget 26. mai 2020.

Departementet har lagt fram forslag til ny barnevernslov i Prop. 133 L (2020–2021). Stortinget vedtok lova 9. juni 2021, og lova tok til å gjelde 1. januar 2023. Ny barnevernslov inneheld fleire endringar som styrkjer barn sine rettar, og lova er i tråd med FN-konvensjonen om barnerettane. Det grunnleggjande omsynet for barnevernet skal vere det beste for barnet, og dette er framheva i ei ny overordna føresegn i barnevernslova. Andre grunnleggjande rettar og prinsipp er òg tekne inn i lova, slik som retten barn har til omsorg og vern, og retten til familieliv. Departementet reknar den delen av vedtaket som gjeld ny barnevernslov, som følgt opp.

Barnelovutvalet leverte utgreinga NOU 2020: 14 *Ny barnelov* 4. desember 2020. Departementet har nyleg hatt på høyring eit høyringsnotat om endringar i barnelova om likestilt foreldreskap og felles omsorg for barn etter samlivsbrot. Både i NOU-en og høyringsnotatet er menneskerettane greidde ut og tekne omsyn til. Regjeringa vil leggje fram ein lovproposisjon om ny barnelov i 2025. I dette arbeidet tek departementet omsyn til menneskerettane, irekna barnekonvensjonen. Departementet vil komme tilbake til Stortinget om oppfølginga av denne delen av vedtaket på eigna vis.

3.6 Stortingssesjon 2016–2017

Evaluering av felles foreldreansvar

Vedtak 491, 7. mars 2017

«Stortinget ber regjeringa evaluere felles foreldreansvar fra fødsel, etter at loven har virket tre år.»

Vedtaket vart gjort i samband med handsaminga av Prop. 161 L (2015–2016) *Endringer i barnelova mv. (likestilt foreldreskap)*, jf. Innst. 195 L (2016–2017).

Lovendringa om felles foreldreansvar tok til å gjelde 1. januar 2020 og har no verka i tre år. Som ei følgje av ei endring i barnelova § 35 får alle foreldre no automatisk felles foreldreansvar for barn dei får saman, uavhengig av om dei er ektefellar, sambuarar eller ikkje bur saman.

Departementet vil gjennomføre ei intern evaluering av lovendringa om felles foreldreansvar og vil nytte erfaringane i det vidare arbeidet med ny

barnelov. Departementet vil orientere Stortinget om evalueringa gjennom omtale i ein lovproposisjon om ny barnelov i 2025.

4 Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet

Nedanfor er ei oversikt over oppfølging av oppmodningsvedtak under Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet. Oversikta omfattar alle vedtak frå stortingssesjonen 2023–2024 og alle vedtak frå tidlegare sesjonar som kontroll- og konstitusjonskomiteen i Innst. 239 S (2023–2024) meinte

ikkje var følgde opp ferdig. I tabellen nedanfor blir det òg opplyst om departementet planlegg at rapporteringa knytt til oppmodningsvedtaket no blir avslutta eller om departementet vil rapportere konkret på vedtaket òg i budsjettproposisjonen for neste år.

Tabell 4.1 Oversikt over oppmodningsvedtak, ordna etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapporteringa blir avslutta (Ja/Nei)
2023–2024	501	Forbod mot åtferdsbasert marknadsføring retta mot barn og unge	Nei
2023–2024	625	Inkludere fleire med funksjonshindringar og hol i CV-en i arbeidslivet i staten	Nei
2023–2024	718	Forbod mot utvinning av kryptovaluta	Nei
2022–2023	196	Konsekvensar ved eit norsk forbod mot atferdsbasert reklame	Nei
2022–2023	197	Lagring av biometriske data frå sosiale medieplattformer	Nei
2022–2023	583	Tilgjengeliggjering av data ved inngåing av offentlege kontraktar	Nei
2022–2023	922	Etablering av solceller og/eller lokalprodusert energi på nye statlege byggeprosjekt	Ja
2021–2022	35 nr. 42	Auka openheit i verksemda til private tilbydarar av offentleg finansierte velferdstenester	Nei
2021–2022	35 nr. 43	Krav om organisering i sjølvstendig rettssubjekt for selskap som leverer offentleg finansierte velferdstenester	Nei
2021–2022	413	Leiarlønningar i staten	Ja
2020–2021	1066	Mobil- og internettdækning langs eksisterande riksvegar	Ja

4.1 Stortingssesjon 2023–2024

Forbod mot åtferdsbasert marknadsføring retta mot barn og unge

Vedtak nr. 501, 5. mars 2024

«Stortinget ber regjeringa i forbindelse med implementering av forordninga om digitale

tenester om å sikre et forbud mot adferdsbasert markedsføring rettet mot barn og unge.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er representantforslag frå stortingsrepresentantane Olaug Vervik Bollestad, Dag-Inge Ulstein og Kjell Ingolf Ropstad om en verifiserbar aldersgrense for sosiale medium og regulering av innhald og reklame retta mot barn, jf. Doku-

ment 8:247 S (2022–2023) og Innst. 191 S (2023–2024).

Då Digital Services ACT (DSA) var under utarbeiding i EU, fremja regjeringa ein posisjon frå Noreg der regjeringa mellom anna foreslo eit forbod mot åtferdsbasert marknadsføring retta mot barn og unge. I forordninga som er vedtatt i EU ligg det inne eit forbod mot åtferdsbasert reklame til mindreårige basert på profilering ved bruk av personopplysningane deira, når plattformen med rimeleg sikkerheit kan fastslå at mottakaren av tenesta er mindreårig.

DSA er ei indre marknadsregulering, og er EØS-relevant og aktuell for innlemming i EØS-avtala. Ei eventuell nasjonal gjennomføring av forordninga vil krevje lovendring.

Regjeringa vil kome tilbake til Stortinget om saka på eigna måte.

Inkludere fleire med funksjonshindringar og hol i CV-en i arbeidslivet i staten

Vedtak nr. 625, 7. mai 2024

«Stortinget ber regjeringa igangsette et arbeid for å utrede ytterligere og sterkere tiltak for å inkludere flere mennesker med funksjonshindre og flere mennesker med hull i CV-en i arbeidslivet i staten, inkludert tiltak i statens arbeidsgiverpolitikk samt tiltak for å bygge ned samfunnskapte funksjonshindre og diskriminering, og komme tilbake til Stortinget med forslag innen utgangen av vårsesjonen 2025.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er representantforslag frå stortingsrepresentantane Henrik Asheim, Anna Molberg, Aleksander Stokkebø, Mudassar Kapur, Sveinung Rotevatn og Dag-Inge Ulstein om å innføre inkluderingsmål i statleg og kommunalt arbeidsliv, jf. Dokument 8:105 S (2023–2024) og Innst. 289 S (2023–2024).

Regjeringa har stor merksemd på inkludering og mangfald i staten. Vi treng tilgjengeleg kompetanse, og staten treng den kompetansen som mange av dei med funksjonsnedsetjing og hol i CV-en har. Det er sett i gang mange tiltak, og regjeringa ser no på ytterlegare tiltak for å få fleire som står utanfor arbeidslivet inn i staten.

Regjeringa vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte i vårsesjonen 2025.

Forbod mot utvinning av kryptovaluta

Vedtak nr. 718, 6. juni 2024

«Stortinget ber regjeringa utrede et forbud mot utvinning av kryptovaluta i Norge og komme tilbake til Stortinget senest i forbindelse med fremleggelsen av statsbudsjettet for 2025.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er representantforslag frå stortingsrepresentantane Birgit Oline Kjerstad og Lars Haltbrekken om konsesjon på datasentre, jf. Dokument 8:106 S (2023–2024) og Innst. 383 S (2023–2024).

Regjeringa har ein klar intensjon om å avgrense utvinning av kryptovaluta mest mogleg og har sett i gang eit arbeid for å vurdere handlingsrommet for korleis vi kan gjere det. Forbod mot utvinning er eit av tiltaka som blir vurdert. Ei førebels vurdering syner at ei rekke EØS-rettslege forhold må greiast ut nærare før vi kan gå vidare med ei eventuell regulering av utvinning av kryptovaluta, mellom anna eit eventuelt forbod. Kva som vil vere mogleg innanfor dei EØS-rettslege rammene avheng av korleis ei ordning blir utforma, mellom anna kva for konkrete omsyn myndighetene vil bygge reguleringa på. Ordninga må kunne avgrensast til utvinning av kryptovaluta. Mindre inngripande ordningar enn forbod vil vere lettare foreinleg med Noreg sine EØS-rettslege forplikingar enn eit totalforbod.

Regjeringa vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte når forbod er greidd ut nærare.

4.2 Stortingssesjon 2022–2023

Konsekvensar ved eit norsk forbod mot atferdsbasert reklame

Vedtak nr. 196, 12. desember 2022

«Stortinget ber regjeringa vurdere hvilket handlingsrom Norge har til å regulere digitale tjenester utover reguleringen i Digital Services Act og Digital Markets Act, med tanke på å vurdere konsekvenser ved et norsk forbud mot reklame som er basert på masseinnsamling av personopplysninger, sporing og profilering av enkeltpersoner på digitale plattformer. Vurderingen skal omfatte både innhenting, bruken og eventuelt salg/utlevering av personopplysningene.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er representantforslag frå stortingsrepresentantane Guri Melby, Sveinung Rotevatn, Ingvild Wettrhus

Thorsvik, Grunde Almeland og Alfred Jens Bjørlo om betre personvern på sosiale media, jf. Dokument 8:167 S (2021–2022) og Innst. 100 S (2022–2023).

Departementet er opptatt av ein god digitaliseringspolitikk som tar vare på både personvernet og næringsinteresser. Departementet vurderer derfor, i dialog med andre departement som saka rører ved, korleis oppmodingsvedtaket best kan følgjast opp. Det blir arbeidd med eit mandat for utgreiing av dei ulike sidene ved oppmodingsvedtaket. I dette arbeidet ser departementet hen til arbeidet med å gjennomføre Digital Services Act og Digital Markets Act, jf. vedtak nr. 501, 5. mars 2024, og arbeidet med å trygge barn på nett. Regjeringa prioriterer disse arbeida høgt.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte.

Lagring av biometriske data frå sosiale medieplattformer

Vedtak nr. 197, 12. desember 2022

«Stortinget ber regjeringa utrede omfanget av og utfordringane rundt lagring av biometriske data frå norske forbrukere på sosiale medieplattformer.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er representantforslag frå stortingsrepresentantane Guri Melby, Sveinung Rotevatn, Ingvild Wettrhus Thorsvik, Grunde Almeland og Alfred Jens Bjørlo om betre personvern på sosiale media, jf. Dokument 8:167 S (2021–2022) og Innst. 100 S (2022–2023).

Departementet tar sikte på å følgje opp oppmodingsvedtaket i samband med oppfølginga av personvernkommissjonens rapport NOU 2022: 11 *Ditt personvern – vårt felles ansvar*.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte.

Tilgjengeliggjering av data ved inngåing av offentlege kontraktar

Vedtak nr. 583, 13. april 2023

«Stortinget ber regjeringa stille krav om at data gjerest tilgjengelig ved inngåelse av offentlige kontrakter, der det vurderes hensiktsmessig.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er representantforslag frå stortingsrepresentantane Linda Hofstad Helleland, Nikolai Astrup, Anne

Kristine Linnestad og Heidi Nordby Lunde om datadreven industri, jf. Dokument 8:73 S (2022–2023) og Innst. 238 S (2022–2023).

Statens standardavtaler (SSA) er dei kontraktane som er mest brukt når det offentlege inngår avtaler om kjøp av IT og konsulenttenester. Som eit ledd i oppfølginga av Meld. St. 22 (2020–2021) *Data som ressurs – datadrevet økonomi og innovasjon*, fekk Direktoratet for forvaltning og økonomistyring i 2022 i oppdrag å vurdere om det var bruk for endringar i SSA for å legge betre til rette for deling og gjenbruk av data. Direktoratet for forvaltning og økonomistyring har utarbeidd ein rapport med forslag til tiltak, som mellom anna foreslår endringar i nokre av kontraktsmalane, kombinert med betre rettleiing i bruken av desse. Det er komplekse problemstillingar knytte til gjennomføring av dei faktiske endringane det er behov for i kontraktsmalane. Arbeidet tar derfor lengre tid enn først planlagt. Departementet vil i samarbeid med Finansdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet følgje opp overfor Direktoratet for forvaltning og økonomistyring for gjennomføring av ei tilleggsutgreiing av ovannemnde rapport. Det blir tatt sikte på gjennomføring i løpet av første halvår i 2025.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte.

Etablering av solceller og/eller lokalprodusert energi på nye statlege byggeprosjekt

Vedtak nr. 922, 16. juni 2023

«Stortinget ber regjeringa stille krav om at det skal etableres solceller og/eller lokalprodusert energi på alle nye statlege byggeprosjekt med oppstart av et forprosjekt i 2024, der ikke spesielle hensyn tilsier noe annet. Kravet skal også gjelde ved større oppgraderinger og rehabiliteringer.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 118 S (2022–2023) *Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2023* og Innst. 490 S (2022–2023).

Oppdragsdepartementet er ansvarleg for innhaldet i byggeprosjekta i sin sektor. Departementet orienterte Statsbygg og utvalde departement i desember 2023 om at oppdragsdepartementet skal inkludere lokal fornybar energiproduksjon, inkludert fjernvarme og overskotsvarme, i framtidige byggeprosjekt i statleg sivil sektor når det er lønsamt over levetida til investeringa. Byggeprosjekta skal i tillegg bli planlagde

og gjennomførte med ein energistandard som minimum oppfyller passivhusstandard, med mindre særskilte omsyn tilseier noko anna.

Departementet meiner med dette at oppmodningsvedtaket er følgt opp.

4.3 Stortingssesjon 2021–2022

Auka openheit i verksemda til private tilbydarar av offentleg finansierte velferdstenester

Vedtak nr. 35 nr. 42, 2. desember 2021

«Stortinget ber regjeringen fremme nødvendige tiltak for å sikre økt åpenhet og transparens i virksomheten til private tilbydere av offentlig finansierte velferdstjenester, herunder et offentlig register over alle private virksomheter som leverer offentlig finansierte velferdstjenester.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 1 (2021–2022) *Nasjonalbudsjettet 2022* og Innst. 2 S (2021–2022).

Problemstillingane har blitt utgreia som ein del av Støstad-utvalet sitt arbeid. Utvalet la fram delrapporten NOU 2024: 1 *Definisjon og registrering av ideelle velferdsaktører* 31. januar 2024. Sluttrapporten, NOU 2024: 17 *Kommersielle og ideelle aktørers rolle i fellesskapets velferdstjenester*, vart levert 29. august 2024, og er no til behandling i Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte.

Krav om organisering i sjølvstendig rettssubjekt for selskap som leverer offentleg finansierte velferdstenester

Vedtak nr. 35 nr. 43, 2. desember 2021

«Stortinget ber regjeringen utrede forslag om å stille krav til at selskaper som leverer offentlig finansierte velferdstjenester, organiseres i egne rettssubjekter hvor det ikke er tillatt å drive annen virksomhet enn offentlig finansierte velferdstjenester.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 1 (2021–2022) *Nasjonalbudsjettet 2022* og Innst. 2 S (2021–2022).

Støstad-utvalet har hatt som ein del av mandatet sitt å vurdere korleis kommersielle aktørar

kan regulerast sterkare. Eit krav om organisering av slik verksemd som sjølvstendig rettssubjekt, er eitt av fleire døme på tiltak som utvalet har vurdert.

Utvalet la fram delrapporten NOU 2024: 1 *Definisjon og registrering av ideelle velferdsaktører* 31. januar 2024. Sluttrapporten, NOU 2024: 17 *Kommersielle og ideelle aktørers rolle i fellesskapets velferdstjenester*, vart levert 29. august 2024, og er no til behandling i Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte.

Leiarløningar i staten

Vedtak nr. 413, 3. mars 2022

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget på egnet måte når utvalget som skal gjennomgå lederlønssystemet i staten, har lagt fram sin rapport.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er representantforslag frå stortingsrepresentantane Kirsti Bergstø, Audun Lysbakken, Grete Wold og Freddy André Øvstegård om lønsmoderasjon for høgtlønnte i staten, jf. Dokument 8:22 S (2021–2022) og Innst. 156 S (2021–2022).

Leiarlønnsutvalet overleverte sin rapport i 2022. Regjeringa er opptatt av å bidra til å rekruttere og behalde dyktige leiarar i staten, samstundes som det skal sikrast at leiarlønnsutviklinga ikkje overskrider det som er gjennomsnittleg lønsutvikling i samfunnet. I Hurdalsplattforma går det fram at regjeringa vil lage nye retningslinjer for leiarløningar og andre type godtgjersler for leiarar i staten, som bidrar til reduserte lønsforskjellar. Rapporten frå utvalet er eit viktig bidrag i dette arbeidet.

Regjeringa må halde seg til inngåtte tariffavtaler med hovudsamanlutningane, og kan ikkje einseitig endre systema for korleis ein løner leiarar i staten. Regjeringa ønskte å forhandle om systemet for leiarløningar ved hovudtariffoppgjeret i staten i 2024, men denne tidsplanen måtte utsettast fordi andre saker i forhandlingane vart prioriterte. Det vil vere tett dialog med hovudsamanlutningane i det vidare arbeidet.

Departementet meiner med dette at oppmodningsvedtaket er følgt opp.

4.4 Stortingssesjon 2020–2021

Mobil- og internettdekning langs eksisterande riksveggar

Vedtak nr. 1066, 1. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en plan for utbygging av mobil- og internettdekning langs eksisterende riksveier, som spesifiserer dekningshull og kostnadene for utbedring av disse, og innarbeide dette i revidert nasjonalbudsjett for 2022.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 28 (2020-2021) *Vår felles digitale grunnmur - Mobil-, bredbånds- og internettjenester*, Dokument 8:151 S (2020-2021) og Innst. 511 S (2020-2021).

I Prop. 1 S (2023-2024) for Kommunal- og distriktsdepartementet vart det opplyst at departementet arbeidde med ei ny utgreiing, som inneber å komplettere eksisterande utgreiingsresultat med fleire målingar langs enda fleire riksveggar. Målet var eit meir presist situasjonsbilete og eit betre grunnlag for å estimere kostnadane knytte til å utbetre dekningshol langs riksvegnettet. Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet fekk denne nye utgreiinga, der dekningshol langs alle riksveggar i landet er målt, i august 2024. Rapporten er no til vurdering i departementet. Vidare oppfølging vil bli vurdert i dei årlege budsjetta.

Departementet meiner med dette at oppmodningsvedtaket er følgt opp.

5 Energidepartementet

Nedanfor følger ei oversikt over oppfølginga av oppmodings- og utgreiingsvedtak under Energi-departementet. Oversikta inkluderer alle vedtak frå stortingssesjonen 2023–2024, i tillegg til dei vedtaka frå tidlegare stortingssesjonar som kontroll- og konstitusjonskomiteen i Innst. 239 S

(2023–2024) meinte ikkje var kvitterte ut. I tabellen nedanfor står det om departementet planlegg at rapporteringa knytt til oppmodings- og utgreiingsvedtaket skal avsluttast no, eller om departementet vil rapportere konkret på vedtaket også i budsjettproposisjonen for neste år.

Tabell 5.1 Oversikt over oppmodings- og utgreiingsvedtak, ordna etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapporteringa blir avslutta (Ja/Nei)
2023–2024	2	Sikkerheit knytt til Equinors anskaffing av flyteriggjar frå det statseigde kinesiske selskapet COSL	Ja
2023–2024	96	Havvind – opne eit område i nord	Nei
2023–2024	449	Tydeleggjering av at omsynet til nasjonal sikkerheit vil vere eit kriterium ved tildeling av utvinningsløyve	Ja
2023–2024	450	Framlegging av planar for utvinning av havbotnmineral	Ja
2023–2024	451	Sokkeldirektoratet innhentar innspel frå andre aktuelle statlege etatar i samband med at dei utarbeider forslag til arbeidsprogram	Ja
2023–2024	453	Tiltak som kan settast i verk raskt for å hindre og avbøte ein situasjon med store prisforskjellar mellom eitt prisområde og tilgrensande prisområde	Ja
2023–2024	715	Forbod for kraftleverandørar mot å drive direktemarknadsføring mot tidlegare kundar	Ja
2023–2024	716	Tiltak for ein meir forbrukarvennleg straummarknad	Ja
2023–2024	717	Nye datasenter – utnytting av spillvarme og eigenproduksjon av energi- og energilagringssystem	Nei
2023–2024	822	Lærdom av Fosen-saka	Ja
2023–2024	910	Energipartnerskap med olje- og gassnæringa	Ja
2023–2024	911	Havvind – støtteprogram for flytande havvind	Ja
2023–2024	913	Fjerne konsesjonsplikt for solparkar opp til 10 MW	Ja
2023–2024	915	10 TWh redusert straumforbruk	Ja
2022–2023	13	Kartlegging av potensialet for solenergiproduksjon på eksisterande infrastruktur	Ja

Tabell 5.1 Oversikt over oppmodings- og utgreiingsvedtak, ordna etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapporteringa blir avslutta (Ja/Nei)
2022–2023	16	Mellombels eller tidsavgrensa fritak frå konsesjonsplikt	Ja
2022–2023	18	Effektgrense for konsesjonsplikt for solenergianlegg	Ja
2022–2023	765	Forslag til endringar som tillèt områdeløysingar og deling av lokalprodusert straum og energilagring mellom bygg med ulike gards- og bruksnummer	Ja
2022–2023	766	Plan med mål og verkemiddel for å fremme utbygging av produksjon av fornybar kraft i næringsareal, langs motorvegar og i andre nedbygde areal	Ja
2022–2023	767	Fjerne regulatoriske hinder for energiproduksjon på næringsareal og andre nedbygde areal	Ja
2022–2023	768	Heve grensa for kor mykje eigenprodusert, fornybar energi som kan delast frå næringsbygg	Ja
2022–2023	812	Straumstønadsordninga – avgrensing for kjøp av rimeleg konsesjonskraft	Ja
2022–2023	813	Inkludering av bakkemonterte solenergianlegg i plan- og bygningslova	Nei
2022–2023	836	Havvind – elektrifisering av oljeinstallasjonar	Ja
2022–2023	841	Havvind – auka vekting av berekraftskriteria og positive lokale ringverknader	Nei
2022–2023	842	Havvind – vurdere andre og meir formålstenlege løysingar for differansekontraktar enn OPS-rammeverket	Ja
2022–2023	914	Havvind – elektrifisering av offshoreinstallasjonar	Ja
2022–2023	923	Solenergi – mål om 8 TWh innan 2030	Ja
2022–2023	924	Solkraft – deling med høgare grense enn 1 MW	Ja
2022–2023	925	Solenergi-parkar – fjerne konsesjonsplikt for enkeltprosjekt med lågt konfliktnivå	Ja
2022–2023	926	Solenergi-parkar – fjerne konsesjonsplikt opp til 1 MW	Ja
2021–2022	385	Straumsituasjonen i Geirangerfjorden etter vedtak om nullutslepp for cruiseskip	Ja
2021–2022	548	Fjerne regulatoriske barrierar som hindrar lokal energiproduksjon, energilagring og omsetning av energi mellom bygg	Ja
2021–2022	703	Havvind – tildeling av areal	Nei
2021–2022	716	Havvind – vurdere å fastsette delmål for arealtildeling innan 2030	Nei
2021–2022	727	Mål om auka energisparing – greie ut ulike ordningar med energisparesertifikat	Ja
2021–2022	731	Prioritere kven av større nye forbrukarar som får tilknytning til og uttak frå nettet	Ja
2021–2022	746	Prøveordning for handverksbedrifter – energitiltak	Ja

5.1 Stortingssesjon 2023–2024

Sikkerheit knytt til Equinors anskaffing av flyterigger frå det statseigde kinesiske selskapet COSL

Vedtak 2, 5. oktober 2023

«Stortinget ber regjeringen på egnet måte informere Stortinget om all sikkerhetsrelevant informasjon knyttet til Equinors inngåtte kontrakt om anskaffelse av flyterigger fra det statseide kinesiske selskapet COSL, samt redegjøre for hvilke kontrollmekanismer som er etablert for sikre at bedriftene utøver sitt pålagte ansvar om at anskaffelser skjer i henhold til sikkerhetsloven.»

Saka blei behandla i den utvida utanriks- og forsvarskomiteen 25. oktober 2023.

Departementet reknar dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Havvind – opne eit område i nord

Vedtak 96, 4. desember 2023

«Stortinget ber regjeringen åpne et område i nord for havvind som kan utlyses senest i 2027, og der det skal legges vekt på at konsekvensene for sameksistens med fiskeri, natur og miljø kan ivaretas på en god måte.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 1 (2023–2024) og Innst. 2 S (2023–2024).

Før eit område blir opna, må det gjennomførast ei strategisk konsekvensutgreiing. Departementet har gitt Noregs vassdrags- og energidirektorat (NVE) i oppdrag å gjennomføre strategiske konsekvensutgreiingar av alle områda som er aktuelle for utlysing framover mot 2040, inkludert områda i nord. Desse utgreiingane skal etter planen vere ferdige innan utgangen av juni 2025. Utgreiingane vil mellom anna vurdere sameksistens med andre næringar og omsyn til natur og miljø, og gi viktig informasjon for avgjerder om framtidige opningar og utlysingar.

Departementet vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

Tydeleggjering av at omsynet til nasjonal sikkerheit vil vere eit kriterium ved tildeling av utvinningsløyve

Vedtak 449, 9. januar 2024

«Stortinget ber regjeringen ved utlysning av areal tydeliggjøre at hensynet til nasjonal sikker-

het vil være et kriterium ved tildeling av utvinningstillatelser.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 25 (2022–2023) og Innst. 162 S (2023–2024).

Energidepartementet har sendt eit forslag til utlysing av første konsesjonsrunde for havbotnmineral på offentlig høyring. I høyringsbrevet er det presisert at omsynet til nasjonal sikkerheit vil ligge til grunn for korleis departementet gjennomfører konsesjonsrunden.

Departementet reknar dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Framlegging av planar for utvinning av havbotnmineral

Vedtak 450, 9. januar 2024

«Stortinget ber regjeringen legge frem de første planene for utvinning av havbunnsmineraler for Stortinget som proposisjon før departementet godkjenner utvinningsplanen etter havbunnsmineralloven § 4-4.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 25 (2022–2023) og Innst. 162 S (2023–2024).

Regjeringa vil legge fram dei første planane for utvinning for Stortinget før Energidepartementet eventuelt gjer vedtak om å godkjenne slike planar. Det er ikkje venta at det blir sendt inn slike planar dei nærmaste åra.

Departementet reknar med dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Sokkeldirektoratet innhentar innspel frå andre aktuelle statlege etatar i samband med at dei utarbeider forslag til arbeidsprogram

Vedtak 451, 9. januar 2024

«Stortinget ber regjeringen sørge for at Oljedirektoratet innhenter innspill fra øvrige berørte statlige etater, herunder Miljødirektoratet og Havforskningsinstituttet, i forbindelse med utarbeidelse av sitt forslag til arbeidsprogram til departementet.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 25 (2022–2023) og Innst. 162 S (2023–2024).

Departementet arbeider med å lyse ut første konsesjonsrunde for mineralverksemd på norsk

kontinentalsokkel og har sendt eit forslag på offentlig høyring. Når det skal fastsettast arbeidsprogram for løyve i konsesjonsrunden, vil departementet be om at Sokkeldirektoratet innhentar innspel frå andre statlege etatar, under dette Miljødirektoratet og Havforskningsinstituttet, i samband med at direktoratet utarbeider sitt forslag til arbeidsprogram.

Departementet reknar dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Tiltak som kan settast i verk raskt for å hindre og avbøte ein situasjon med store prisforskjellar mellom eitt prisområde og tilgrensande prisområde
Vedtak 453, 9. januar 2024

«Stortinget ber regjeringa vurdere hvilke tiltak som raskt kan iverksettes for å hindre og avbøte en situasjon med store prisforskjeller mellom et prisområde og tilgrensede prisområder, herunder tiltak i strømmnettene, bruk av flaskehalsinntekter, innretning av prisområder og andre aktuelle og relevante tiltak.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:3 S (2023–2024) og Innst. 163 S (2023–2024).

Gjennom sommaren i år har kraftprisane i Sør-Noreg vore betydeleg lågare enn dei var dei to føregåande åra. Samtidig har det vore noko høgare kraftprisar i NO2 enn i NO1 og NO5. Ein slik prisforskjell oppstod også i 2022 og 2023. Så langt i 2024 (til og med veke 33) har det i gjennomsnitt ikkje vore store skilnader i kraftprisane mellom NO2 og NO1. Kraftprisen i NO2 har i denne perioden vore om lag 6 øre/kWh høgare enn i NO1. Forskjellen er dermed langt mindre enn prisforskjellane i 2022 og 2023.

Regjeringa har etablert ei straumstønadordning for hushald for å sikre dei mot høge straumprisar. Regjeringa har også lagt til rette for gode fastprisavtalar for næringslivet gjennom eit kontraktsunntak for standardiserte fastprisavtalar i grunnrenteskatten for vasskraft.

Dagens nett og produksjonsressursar må utnyttast best mogleg. Det er målet når Statnett fastset handlingskapasiteten mellom bodområda. Statnett og dei andre nordiske systemoperatørane arbeider også med å innføre flytbasert marknadskopling som metode for å fastsette handlingskapasitetar i kraftmarknaden. Det vil bidra til at eksisterande nett blir utnytta betre, og til å jamne ut prisforskjellane. Ved flytbasert marknadskopling får marknaden tilgang på fleire moglegheiter for han-

del, og den fysiske nettkapasiteten kan brukast på ein meir fleksibel og samfunnsøkonomisk rasjonell måte.

Regjeringa har sørgt for ei mellombels ordning som opnar for at høge flaskehalsinntekter i transmisjonsnettet kan først raskare tilbake frå Statnett til nettkundane. Den mellombelse ordninga skal redusere moglegheita for at nettkundar i prisområde med ekstraordinært høge kraftprisar får auka nettleige. Sidan ordninga kom på plass, er det utbetalt om lag 8,46 mrd. kroner til redusert nettleige.

I 2024 er det ikkje utbetalt noko gjennom ordninga. Årsaka er at Statnett ikkje har hatt nok flaskehalsinntekter å betale ut. Dersom flaskehalsinntektene blir høgare enn prognosene til Statnett tilseier, kan det bli utbetalt beløp gjennom ordninga seinare i år.

Departementet reknar dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Forbod for kraftleverandørar mot å drive direktemarknadsføring mot tidlegare kundar for kraftleverandørar

Vedtak 715, 6. juni 2024

«Stortinget ber regjeringa vurdere et forbud mot at kraftleverandørene driver med direkte-markedsføring til tidligere kunder mens leverandørbyttet pågår og 14 dager etter byttet er gjennomført.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 83 L (2023–2024), Innst. 408 S (2023–2024) og Lovvedtak 82 (2023–2024).

Regjeringa har rydda i straummarknaden over lengre tid, og foreslo gjennom Prop. 83 L (2023–2024) *Endringer i energiloven mv. (tiltak for et mer forbrukervennlig strømmarked)* ytterlegare grep for å gjere det enklare for forbrukarane å inngå ein god straumavtale.

Energidepartementet og Barne- og familie-departementet har vurdert eit forbod mot direktemarknadsføring der ein kraftleverandør som mistar ein kunde, kontaktar denne kunden i ein viss periode etter leverandørskifte og tilbyr prisreduksjon eller andre fordelar i den hensikt å vinne kunden tilbake, såkalla winback-marknadsføring.

Slik departementa ser det, vil eit forbod mot denne typen direktemarknadsføring i straummarknaden ikkje direkte avhjelpe utfordringane i sluttbrukarmarknaden. Det er vidare vanskeleg å ramme inn eit forbod på ein god måte. Eit generelt

forbod vil truleg også vere i strid med direktivet om urimeleg handelspraksis.

Slik departementa vurderer det, vil innstrammingane som Stortinget vedtok ved behandlinga av Prop. 83 L (2023–2024), samla bidra til at forbrukarane får tilstrekkeleg tid til å vurdere tilbod og samanlikne med andre avtalar i straummarknaden. Departementa peikar særleg på at den nyleg innførte «nedkjølingsperioden» for sal av straumavtalar, jf. Prop. 83 L (2023–2024), vil bidra til å redusere utfordringane knytte til denne typen direktemarknadsføring.

Departementa viser også til særreglane for telefonsal i angrerettlova § 10 og til at forbrukaren har angrerett når ein avtale blir inngått ved fjernsal og sal utanom faste forretningslokale. Tilsynsmyndigheitene arbeider aktivt med å følge opp at kraftleverandørane følger regelverket.

Departementet reknar dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Tiltak for ein meir forbrukarvennleg straummarknad
Vedtak 716, 6. juni 2024

«Stortinget ber regjeringa sikre at kraftleverandørane ikkje kan gjere vesentlege endringar i straumavtaler uten forbrukerens uttrykkelige samtykke.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 83 L (2023–2024), Innst. 408 S (2023–2024) og Lovvedtak 82 (2023–2024).

Regjeringa har vore opptatt av å gjere straummarknaden meir forbrukarvennleg, og det er vedtatt endringar i energilova som skal gjere det enklare for forbrukarar å orientere seg i straummarknaden, finne gode avtalar og komme seg ut av mindre gode avtalar.

Energidepartementet har i oppfølginga av vedtaket samarbeidd med Barne- og familiedepartementet, som medforfattar av lovforslaget og ansvarleg for forbrukarvernregelverket.

Utgangspunktet i norsk rett er at vi har avtalefridom, og at inngåtte avtalar er bindande. Det er i dag fleire rettslege avgrensingar for moglegheitene kraftleverandørane har til å gjere endringar i straumavtalar som er inngått med forbrukarar.

Dersom ein kraftleverandør skal kunne gjere endringar i ein straumavtale, må dette vere avtalt i straumavtalen, og endringstilgangen kan ikkje omfatte vesentlege endringar. Dersom kraftleverandøren ønsker å gjere vesentlege endringar i avtalen, krev det eit nytt samtykke frå for-

brukaren. Sjølv om det er avtalt ein endringstilgang, vil forbrukarmyndigheitene kunne slå ned på vesentlege endringar og uklare endringsvilkår, som vil kunne vere ulovlege etter avtaleretten og marknadsføringslova. Forbrukartilsynet har tidlegare tatt opp saker om ulovlege endringsvilkår med straumbransjen. Dei har for eksempel påpeika at straumleverandørane ikkje kan endre prisen på ein straumavtale som følge av endringsvilkår som viser til «marknadsmessige forhold» eller «auka kostnader».

I høyringa av forslaget som blei fremma i proposisjonen, tok nokre av høyringsinstansane til orde for at det kunne vere ønskeleg at energilova regulerte endringstilgangen for kraftleverandøren meir eksplisitt. Andre meinte derimot at forslaget som blei sendt på høyring, gjekk for langt.

Tilsynsmyndigheitene på energiområdet og forbrukarvernområdet følger kraftbransjen særleg nøye, og arbeider aktivt med å sikre at kraftleverandørane overheld gjeldande regelverk, også på forbrukarområdet.

Energidepartementet og Barne- og familiedepartementet vurderer at gjeldande regelverk gir eit tilstrekkeleg og godt rettsleg vern for å sikre forbrukarar mot vesentlege endringar i straumavtalar. Departementa legg til grunn at forbrukarmyndigheitene gjennom kontrollverksmda si ser til at dette blir følgt opp, og at dei omsyna som ligg bak oppmodingsvedtaket, dermed også blir tatt hand om på ein god måte. Med dei lovendingane som er vedtatt, blei også stillinga til forbrukarane ytterlegare styrkt ved at einsidige endringar til ulempe for forbrukaren (som har heimel i avtalen, og som er innanfor lovrammene) tidlegast kan tre i kraft 30 dagar etter at forbrukaren har fått skriftleg varsel om endringane, og ved at forbrukaren da kan seie opp avtalen kostnadsfritt. Med lovendingane som er vedtatt, har også Reguleringsmyndigheita for energi (RME) og Forbrukartilsynet fått ei styrkt rolle i handhevinga.

Departementet reknar dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Nye datasenter – utnytting av spillvarme og eigenproduksjon av energi- og energilagringssystem

Vedtak 717, 6. juni 2024

«Stortinget ber regjeringa utarbeide krav til nye datasentre som omhandler utnyttelse av spillvarme og egenproduksjon av energi- og energilagringssystemer der det ligger til rette for dette.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:106 S (2023–2024) og Innst. 383 S (2023–2024).

Departementet sende 16. mai 2024 eit forslag til ei ny forskrift med krav om kost-nytte-analyse av mogleghetene for å utnytte overskotsvarme (spillvarme) på høyring med frist 28. august 2024. Datasenter med over 2 MW tilført elektrisk effekt fell inn under denne forskrifta. Regjeringa greier også ut om det er grunnlag for å stille strengare krav til utnytting av overskotsvarme. Mellom anna vurderer regjeringa om fleire anlegg bør omfattast av krav om å gjennomføre kost-nytte-analyse av utnytting av overskotsvarme, og om det skal stillast strengare krav om gjennomføring av lønnsame tiltak.

Departementet vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

Lærdom av Fosen-saka

Vedtak 822, 19. juni 2024

«Stortinget ber regjeringa ta lærdom av Fosen-saken. Bedre kunnskap om vindkraftens påvirkning på reindrift, styrket kompetanse på ivaretakinge av reindrift som samisk kulturbærer i kommunal, regional og statlig forvaltning og mulige tiltak som tilrettelegger for raskere avklaring av rettslig prøving av gyldighetsspørsmål, bør vektlegges. Regjeringa bes redegjøre for Stortinget om framdrift i arbeidet på egned vis i løpet av høsten 2024.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:115 S (2023–2024) og Innst. 433 S (2023–2024).

I kapittel 9 Lærdom av Fosen-saka, i del III av proposisjonen, blir det gjort greie for lærdommen av Fosen-saka og for framdrifta i arbeidet i tråd med oppmodningsvedtaket.

Departementet reknar dette oppmodningsvedtaket som følgt opp.

Energipartnerskap med olje- og gassnæringa

Vedtak 910, 21. juni 2024

«Stortinget ber regjeringa videreføre dialogen og konkretisere innholdet i et energipartnerskap med olje- og gassnæringa, vedtatt i forbindelse med oljeskattepakken, i tråd med omtalen i Revidert nasjonalbudsjett 2024, med sikte på fortsatte utslippsreduksjoner i næringa for å bidra

til å nå klimamålet i 2030. Et viktig premis for partnerskapet er at olje- og gassnæringa innanfor det finanspolitiske rammeverket skal bidra mer til finansieringa av flytende havvind enn de gjør i dag, ved at CO₂-avgiften på sokkelen skal økes fram mot 2030.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 2 (2023–2024) og Innst. 447 S (2023–2024).

I kapittel 11 Oppfølging av oppmodningsvedtak om energipartnerskap med meir, i del III av proposisjonen, blir det gjort greie for oppfølginga av oppmodningsvedtaket.

Departementet reknar dette oppmodningsvedtaket som følgt opp.

Havvind – støtteprogram for flytande havvind

Vedtak 911, 21. juni 2024

«Stortinget ber regjeringa lyse ut arealer til havvind i 2025 som gir rom for minst 5-10 TWh ny produksjon. I den forbindelse ber Stortinget om at regjeringa i statsbudsjettet for 2025 foreslår et ambisiøst støtteprogram for flytande havvindområder i Vestavind B og Vestavind F. Tilsagnsfullmakten skal baseres på oppdaterte kostnadsanslag. Støtteprogrammet skal være på minst 35 mrd. kroner og bidra vesentlig til utviklinga av flytande havvind og elektrifisering av petroleumsinstallasjonar, og ivareta kraftbalansen på fastlandet.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 2 (2023–2024) og Innst. 447 S (2023–2024).

I kapittel 10 Oppfølging av oppmodningsvedtak om støtteprogram for flytande havvind, i del III av proposisjonen, blir det gjort greie for oppfølginga av oppmodningsvedtaket.

Departementet reknar dette oppmodningsvedtaket som følgt opp.

Fjerne konsesjonsplikt for solparker opp til 10 MW

Vedtak 913, 21. juni 2024

«Stortinget ber regjeringa i løpet av vårsesjonen 2025 fjerne konsesjonsplikt for solparker opp til 10 MW lokalisert på industriomter, næringsarealer, flystriper eller lignende, slik at tillatelser gis av kommunene etter plan- og bygningsloven.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 2 (2023–2024) og Innst. 447 S (2023–2024).

Departementet har hatt på høyring eit forslag om å innføre ei effektgrense for konsesjonsplikt for solkraftanlegg. I høyringsnotatet foreslo departementet å sette grensa til 5 MW. Mellom anna med bakgrunn i oppmodingsvedtaket, bad departementet også om innspel på ei effektgrense på opp mot 10 MW. Departementet vil også greie ut korleis eit unntak for grå areal kan utformast på ein formålstenleg måte og kva for areal som bør falle innanfor eit slikt unntak.

Departementet reknar dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

10 TWh redusert straumforbruk

Vedtak 915, 21. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen fastsette et mål om 10 TWh redusert strømforbruk i den totale bygningsmassen i 2030 sammenlignet med 2015 og rapportere tilbake til Stortinget om dette i forbindelse med statsbudsjettet for 2025.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 2 (2023–2024) og Innst. 447 S (2023–2024).

Regjeringa har fastsett eit mål om 10 TWh redusert straumforbruk i den totale bygningsmassen i 2030 samanlikna med 2015. Å legge om målet frå effektivisering av energibruk til effektivisering av straum vil bidra til at verkemidla til regjeringa trekker meir i same retning. Det er tilgangen på fornybar straum og nettilknytning som vil vere utfordringane i åra framover. Å legge om oppvarming frå straum til andre energiberarar, som fjernvarme og bioenergi, vil bidra til å dempe behovet for ny kraft- og nettutbygging, samtidig som det legg til rette for etablering av ny industri.

Regjeringa si satsing på auka bruk av overskotsvarme vil spele godt saman med eit straum-mål. Med dagens energibruksmål tel energiomlegging ofte negativt, sidan oppvarming ved bruk av bioenergi eller fjernvarme generelt krev meir energi enn elektrisitet.

Arbeidet med energieffektivisering i bygg står høgt på dagsordenen til regjeringa. Enova har fått auka løyvingar til energieffektivisering og utbygging av solenergi. Regjeringa inngjekk ein tilleggsavtale med Enova våren 2024. Ei satsing på energieffektivisering i yrkesbygg og bustader var ein del av tilleggsavtalen. Husbankens tilskotsordning for energitiltak i kommunale bygg er

utvida og vidareført. I tillegg er regjeringa i ein prosess for å styrke energidimensjonen i styringsavtalen med Enova for neste fireårsperiode, og her er tiltak i bygg ein viktig del. Det er også sett i gang ein gjennomgang av byggt teknisk forskrift (TEK) og byggesakforskrifta for å greie ut moglege endringar som kan legge til rette for energieffektivitet, energifleksibilitet og lokal energiproduksjon i nye og eksisterande bygg.

I regjeringa sin handlingsplan for energieffektivisering blei NVEs rolle innanfor energieffektivisering gjord tydeleg. NVE, Direktoratet for byggkvalitet (DiBK) og Husbanken har fått auka løyvingar for å følge opp handlingsplanen. NVE har fått i oppgåve å ha god oversikt over energibruksutviklinga, også i bygg.

I 2015 var straumforbruket i bygg om lag 65,6 TWh. I 2022 var det om lag 62,8 TWh. Straumforbruket må reduserast med 7,2 TWh til for at målet skal vere nådd i 2030.

Departementet vil orientere om statusen for målet om 10 TWh redusert straumforbruk i den totale bygningsmassen i 2030 samanlikna med 2015 til Stortinget i dei årlege statsbudsjetta.

Departementet reknar dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

5.2 Stortingssesjon 2022–2023

Kartlegging av potensialet for solenergiproduksjon på eksisterande infrastruktur

Vedtak 13, 18. oktober 2022

«Stortinget ber regjeringen kartlegge potensialet for solenergiproduksjon på eksisterende infrastruktur der solparker kan etableres uten vesentlige naturinngrep, som for eksempel på parkeringsplasser, i industriområder og lignende.»

Dokumentet som ligg til grunn for vedtaket, er Innst. 25 S (2022–2023).

I Innst. 239 S (2023–2024) viser fleirtalet i kontroll- og konstitusjonskomiteen til at fleirtalet i energi- og miljøkomiteen meiner at oppmodingsvedtak 13 og 16 (2022–2023) ikkje kan kvitterast ut, og at rapporteringa på desse vedtaka ikkje kan avsluttast.

I juli 2023 gav departementet NVE i oppdrag å utarbeide eit fagleg underlag om solkraft og lokal energiproduksjon. Dette skulle inkludere ei vurdering av potensialet for solkraftutbygging. NVE svarte på oppdraget i form av ein rapport som blei levert 5. februar 2024. I rapporten viser NVE til at

dei har basert vurderingane sine på eksisterande potensialstudiar, fordi det er krevjande å gjere ei fullstendig kartlegging av potensialet på bygg og andre nedbygde areal. Vidare viser NVE til at det er eit stort teoretisk potensial for bygningsmontert solkraft i Noreg, men at tala er svært usikre. NVE viser til studiar frå Multiconsult og IFE. Multiconsult anslår potensialet for bygningsmontert solkraft til om lag 66 TWh/år, og IFE anslår potensialet på tak i Noreg til om lag 30 TWh/år. NVE meiner at det realistiske potensialet sannsynlegvis er betydeleg lågare, fordi ein må ta omsyn til tekniske forhold, til økonomi og til kraftsystemet.

NVE meiner det ikkje er formålstenleg å fastsette eit konkret teoretisk potensial for bakke-monterte solkraftanlegg. Dette er fordi det er mange fleire forhold og interesser som må vurderast for slike anlegg enn for bygningsmonterte anlegg.

Departementet stiller seg bak vurderingane NVE har gjort når det gjeld potensialet for solkraft i Noreg.

Departementet reknar dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Mellombels eller tidsavgrensa fritak frå konsesjonsplikt

Vedtak 16, 18. oktober 2022

«Stortinget ber regjeringen vurdere et midlertidig eller tidsbegrenset fritak fra konsesjonsplikt for å etablere lavspenningsledninger til nabobygg for salg av kraft.»

Dokumentet som ligg til grunn for vedtaket, er Innst. 25 S (2022–2023).

I Innst. 239 S (2023–2024) viser fleirtalet i kontroll- og konstitusjonskomiteen til at fleirtalet i energi- og miljøkomiteen meiner at oppmodingsvedtak 13 og 16 (2022–2023) ikkje kan kvitterast ut, og at rapporteringa på desse vedtaka ikkje kan avsluttast.

Departementet har i oppfølginga av vedtaket bedt NVE og RME om å gi ei vurdering av eit mellombels eller tidsavgrensa fritak frå konsesjonsplikt for å etablere lågspenningsleidningar til nabobygg for sal av kraft. NVE meiner tiltaket kan føre til ei ineffektiv utvikling av lågspenningsnett. RME har stilt seg bak denne vurderinga. Dette var også årsaka til at slik konsesjonsplikt blei innført i 2010. Å ha ein områdekonsesjonær med monopol på nettutbygging innanfor eit avgrensa område gir stordriftsfordelar når det gjeld effektiv utbygging

og drift av slike anlegg. Departementet viser til vurderingane NVE og RME har gjort, og meiner at det ikkje er formålstenleg å utvide dagens unnatak frå konsesjonsplikta for å bygge, eige og drive lågspente nettanlegg.

Departementet reknar dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Effektgrense for konsesjonsplikt for solenergianlegg
Vedtak 18, 18. oktober 2022

«Stortinget ber regjeringen vurdere å øke effektgrensen for hvor stort et solenergianlegg kan være før konsesjonsplikt inntreffer.»

Dokumentet som ligg til grunn for vedtaket, er Innst. 25 S (2022–2023).

Departementet har hatt på høyring eit forslag om å innføre ei effektgrense for konsesjonsplikt for solkraftanlegg på 5 MW. Departementet bad også om innspel på ei effektgrense på opp mot 10 MW. Departementet vil arbeide med ei endringsforskrift for å gjennomføre nødvendige endringar etter å ha vurdert innkomne innspel.

Departementet reknar dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Forslag til endringar som tillèt områdeløysingar og deling av lokalprodusert straum og energilagring mellom bygg med ulike gards- og bruksnummer

Vedtak 765, 5. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen legge frem forslag til endringer som tillater områdeløsninger og deling av lokalprodusert strøm og energilagring mellom bygg med ulike gårds- og bruksnummer, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte i løpet av våren 2024.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:197 S (2022–2023) og Innst. 467 S (2022–2023).

Departementet har i oppfølginga av vedtaket bestilt og fått eit forslag frå RME om korleis ei delingsordning for fornybar straum tilpassa næringsområde kan innrettast på ein samfunnsmessig rasjonell måte. På oppdrag frå Energi-departementet og Finansdepartementet har RME og Skattedirektoratet greidd delingsordninga ut vidare.

Departementa er opptatt av at ordninga skal ha ein tydeleg avgrensing som står seg over tid. Energidepartementet og Finansdepartementet vil

hausten 2024 sende forskriftsendringar på høyring som gjer det mogleg å dele overskotsproduksjon av fornybar straum frå anlegg på inntil 5 MW innanfor eit næringsområde. Departementa tar sikte på å innføre ei slik ordning så raskt som mogleg.

Departementet reknar dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Plan med mål og verkemiddel for å fremme utbygging av produksjon av fornybar kraft i næringsareal, langs motorvegar og i andre nedbygde areal

Vedtak 766, 5. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen, senest i forbindelse med statsbudsjettet for 2024, legge fram en plan med mål og virkemidler for å fremme utbygging av produksjon av fornybar kraft i næringsarealer, langs motorveier og i andre nedbygde arealer, med mål om minst 5 TWh produksjon innen 2030.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:197 S (2022–2023) og Innst. 467 S (2022–2023).

Regjeringa la fram satsinga si på solkraft og lokal energiproduksjon som del av revidert nasjonalbudsjett for 2024, sjå punkt 2.16 Energidepartementet, Andre saker, side 144–149 i Prop. 104 S (2023–2024) *Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2024*. Der blei det presentert ei tiltaksliste med ulike satsingar på området.

Departementet reknar dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Fjerne regulatoriske hinder for energiproduksjon på næringsareal og andre nedbygde areal

Vedtak 767, 5. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå og fjerne regulatoriske hindre for energiproduksjon på næringsarealer og andre nedbygde arealer.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:197 S (2022–2023) og Innst. 467 S (2022–2023).

Departementet har i oppfølginga av vedtaket bedt NVE, med innspel frå RME og eventuelt andre etatar, kartlegge og vurdere rammevilkåra for lokal energiproduksjon og -lagring og eventuelt foreslå endringar i eksisterande reguleringar

og verkemiddel. NVEs gjennomgang viser at barrierane for auka utbygging av solkraft varierer avhengig av om det er bakkemonterte eller bygningsmonterte anlegg, men lav lønnsemd er ifølgje NVE ein barriere for begge typar anlegg. Tilgang på areal og nettkapasitet er særleg ein barriere for større anlegg, i hovudsak bakkemonterte anlegg. Departementet viser til at det har hatt på høyring eit forslag om innføring av ei effektgrense på 5 MW for konsesjonsplikt for solkraftanlegg. Departementet bad også om innspel på ei effektgrense på opp mot 10 MW. I oppfølginga av høyringa vil det bli vurdert om ei slik effektgrense skal gjelde for alle typar solkraftanlegg eller avgrensast til dei som er planlagde på industriomter, næringsareal og liknande. Departementet vil også greie ut for kva for areal som bør omfattast av eit eventuelt unntak frå konsesjonsplikt.

Departementet reknar dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Heve grensa for kor mykje eigenprodusert, fornybar energi som kan delast frå næringsbygg

Vedtak 768, 5. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen heve grensen for hvor mye egenprodusert, fornybar energi som kan deles fra næringsbygg, på en måte som ikke er til hinder for rasjonell utvikling av nettet.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:197 S (2022–2023) og Innst. 467 S (2022–2023).

Departementet har i oppfølginga av vedtaket bestilt og fått eit forslag frå RME om korleis ei delingsordning for fornybar straum tilpassa næringsområde kan innrettast på ein samfunnsmessig rasjonell måte. På oppdrag frå Energidepartementet og Finansdepartementet har RME og Skattedirektoratet greidd delingsordninga ut vidare.

Departementa er opptatt av at ordninga skal ha ein tydeleg avgrensing som står seg over tid. Energidepartementet og Finansdepartementet vil hausten 2024 sende forskriftsendringar på høyring som gjer det mogleg å dele overskotsproduksjon av fornybar straum frå anlegg på inntil 5 MW innanfor eit næringsområde. Departementa tar sikte på å innføre ei slik ordning så raskt som mogleg.

Departementet reknar dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Strømstøttsordninga – avgrensing for kjøp av rimeleg konsesjonskraft

Vedtak 812, 9. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen vurdere hvordan strømstøtteordningen kan avgrensas slik at husholdningar som kjøper rimelig konsesjonskraft fra kommunen, ikke mottar støtte.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 116 L (2022–2023), Innst. 486 L (2022–2023) og Lovvedtak 119 (2022–2023).

Retten til konsesjonskraft er ein lovfesta rett til uttak av kraft for kraftutbyggingskommunane og fleire fylkeskommunar. Konsesjonskraft skal sikre utbyggingskommune kraft til alminneleg forsyning, og til ein rimeleg pris. Kva kvar enkelt kommune vel å gjere med konsesjonskrafta og tilhøyrande inntekter, er innanfor det kommunale sjølvstyret. Departementet har ikkje oversikt over kva for kommunar som tilbyr straumavtalar til innbyggjarane sine, men er kjent med at sju konsesjonskraftkommunar tilbyr fastprisavtalar til innbyggjarane sine i dag. Det varierer korleis avtalane er innretta, og per mai 2024 er prisane oppgitt til å ligge på 40–62,5 øre per kWh. Departementet er også kjent med at nokre kommunar har valt å gi kontantstøtte til innbyggjarane sine i staden for å tilby fastprisavtalar.

Departementet viser til omtale i Prop. 1 S (2022–2023) for Olje- og energidepartementet, kapittel 9.7 Evaluering av strømstøttsordninga, om moglegheita for at strømstøttsordninga for hushald kan ta omsyn til straumavtalen til kundane. Departementet anbefalte at det på daverande tidspunkt ikkje blei gjort endringar i strømstøttsordninga for å ta omsyn til at eit fåtal kundar hadde gunstige fastprisavtalar. Departementet vurderer også no at utfordringane ikkje er store nok til at det er hensiktsmessig å innføre administrativt krevjande tiltak for å unngå at hushald som kjøper rimeleg konsesjonskraft frå kommunen, får stønad. Ei eventuell avgrensing mot fastprisavtalar vil heller ikkje hindre kommunane i å gi andre typar stønad til innbyggjarane sine.

Departementet reknar dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Inkludere bakkemonterte solenergianlegg i plan- og bygningslova

Vedtak 813, 9. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen fremme et forslag til hvordan bakkemonterte solenergianlegg kan

inkluderes i plan- og bygningsloven, senest innen utgangen av 2023.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 111 L (2022–2023), Innst. 483 L (2022–2023) og Lovvedtak 120 (2022–2023).

Energidepartementet, i samråd med Kommunal- og distriktsdepartementet, har hatt på høyring eit forslag om å innlemme konsesjonspliktige solkraftverk i plan- og bygningslova. Departementa vurderer no innspel som har komme inn, og korleis forslaget skal følgast opp vidare. Forslaget må sjåast i samheng med forslaget om å auke konsesjonspliktgrensa for solkraft.

Departementet vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

Havvind – elektrifisering av oljeinstallasjonar

Vedtak 836, 14. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen utrede forslag om hvordan elektrifisering av oljeinstallasjoner kan gjøres i forbindelse med utbygginger av havvind og erstatte kraft som er hentet fra land.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 93 S (2022–2023) og Innst. 496 S (2022–2023).

Departementet viser til vurderinga knytt til oppmodingsvedtaket under punkt 2.16 Energidepartementet, Andre saker, s. 142–144 i Prop. 104 S (2023–2024) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2024 og oppfølginga av oppmodingsvedtak 910 Energipartnerskap med olje- og gassnæringa.

Departementet reknar dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Havvind – auka veking av berekraftskriteria og positive lokale ringverknader

Vedtak 841, 14. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen vurdere økt veking av bærekraftskriteriene og positive lokale ringvirkninger ved framtidige havvindutbygginger og rapportere tilbake til Stortinget på egnet vis.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 93 S (2022–2023) og Innst. 496 S (2022–2023).

Den første runden med tildeling av prosjektområde for havvindproduksjon blei gjennomført i 2024, og Energidepartementet førebur neste hav-

vindutlysning i 2025. Departementet evaluerer no den første tildelingsrunden. Denne evalueringa vil mellom anna vere ein del av underlaget for ferdigstilling av neste utlysning, inkludert kriterium for tildeling.

Departementet vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

Havvind – vurdere andre og meir formålstenlege løyvingssløysingar for differansekontraktar enn OPS-rammeverket

Vedtak 842, 14. juni 2023

«Stortinget ber regjeringa vurdere andre og mer hensiktsmessige bevilgningsløsningar for differansekontraktar enn OPS-rammeverket, som sikrer at bevilgningane spres over flere budsjettår enn bare byggefasen, og komme tilbake til Stortinget senest i statsbudsjettet for 2025.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 93 S (2022–2023) og Innst. 496 S (2022–2023).

For første fase av Sørlege Nordsjø II har staten og utbyggaren inngått ein tosidig differansekontrakt med ei øvre kostnadsramme på 23 mrd. 2023-kroner. Det er utbyggaren som skal finansiere, bygge, eige, drifte og vedlikehalde havvindparken. Når havvindparken startar kraftproduksjon, vil staten under differansekontrakten betale utbyggaren differansen mellom kontraktsprisen (115 2023-øre per kWt) og ein referansepris. Referanseprisen er ein månadleg vindvekta referansepris som er knytt til marknadsprisen for kraft. Når referanseprisen er høgare enn kontraktsprisen, vil utbyggaren betale differansen til staten. På denne måten garanterer differansekontrakten havvindparken ei salsinntekt på 115 2023-øre per kWt inntil den øvre kostnadsramma er nådd i kontraktsperioden på 15 år. Den øvre kostnadsramma garanterer at overføringane frå staten ikkje overstig 23 mrd. 2023-kroner.

Regjeringa legg til grunn at teknikken i rammeverket for OPS-prosjekt (offentleg-privatsamarbeid) skal brukast til å løyve støtte til havvindprosjekta, jf. Prop. 93 S (2022–2023). OPS-rammeverket sikrar at løyvingar over statsbudsjettet skjer om lag i takt med aktiviteten i prosjektet. Det er eit viktig prinsipp for å vareta statsbudsjettet som eit styringsverktøy for økonomisk aktivitet, og bidrar til at formålet med handlingsregelen kan oppfyllest.

Staten må planlegge med ein betalingsprofil som er i tråd med det finanspolitiske rammeverket. Det inneber at sparinga til staten skjer gjennom Statens pensjonsfond utland (SPU) og utan lånefinansiering av ordinære utgifter. Ved val av løyvingprofil bør det leggast vekt på å vareta statsbudsjettet som eit styringsverktøy for økonomisk aktivitet, ved at løyvingane i størst mogleg grad samsvarer med den økonomiske aktiviteten prosjektet utløyser. Viss ikkje risikerer ein at staten i kvart enkelt budsjettår i realiteten set i gang meir aktivitet enn ein legg til grunn i budsjettarbeidet. Omsynet til berekraft i statsfinansane tilseier også å unngå ein budsjetteringspraksis som gir insentiv til å skyve utgifter ut i tid og lage store bindingar på kommande budsjett. Det må dessutan vektleggast at det er tilstrekkeleg med midlar disponibelt for utbetaling under differansekontrakten.

Det er venta at havvindprosjekt i hovudsak vil påverke aktiviteten i økonomien i byggeperioden, som for første fase av Sørlege Nordsjø II er anslått til å vere tre år, men at nokre av utgiftene også vil komme i driftsfasen etter at vindparken er sett i produksjon. For å dempe løyvingbehovet i utbyggingsåra, samtidig som løyvingane skal reflektere den faktiske aktiviteten i økonomien, vil regjeringa skyve ein andel av løyvingane som svarer til anslåtte kostnader til drift, vedlikehald, fjerning og opprydding, til driftsfasen. For første fase av Sørlege Nordsjø II er denne andelen anslått til 20 prosent av dei samla utgiftene til staten.

Ettersom utbetalingane frå staten avheng av den framtidige marknadsprisen for kraft og kor mykje kraft anlegget produserer, noko som er ukjende størrelser, er det ikkje mogleg å føreseie kor store utbetalingane vil bli i dei enkelte budsjettåra eller samla gjennom perioden. Ei berekning av utbetalingstakten for første fase av Sørlege Nordsjø II med eit scenario med låg kraftpris tilseier at den øvre kostnadsramma for differansekontrakten blir nådd litt over tre år etter at havvindparken er sett i drift. Staten pliktar å betale utbyggaren fortløpande under differansekontrakten. Regjeringa har derfor bestemt at ein andel på 20 prosent vil bli forskyvd i inntil tre år etter siste byggeår. Det dempar løyvingbehovet i byggeåra, samtidig som det reduserer sannsynet for at ein må gjere ei ekstraordinær løyving for å kunne etterleve utbetalingsbehovet under differansekontrakten.

Departementet reknar dette oppmodningsvedtaket som følgt opp.

Havvind – elektrifisering av offshoreinstallasjonar
Vedtak 914, 16. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen i revidert nasjonalbudsjett for 2024 legge frem tiltak for å elektrifisere offshore-installasjoner ved hjelp av havvind for å kutte klimagassutslipp.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 2 (2022–2023) og Innst. 490 S (2022–2023).

Departementet viser til vurderinga knytt til oppmodingsvedtaket under punkt 2.16 Energi-departementet, Andre saker, side 142–144 i Prop. 104 S (2023–2024) *Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2024* og oppfølginga av oppmodingsvedtak 910 Energipartnerskap med olje- og gassnæringa.

Departementet reknar dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Solenergi – mål om 8 TWh innan 2030
Vedtak 923, 16. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen sette et mål for ny solenergi på 8 TWh innen 2030 og utarbeide en konkret handlingsplan som gjør det mulig å realisere målet innen revidert nasjonalbudsjett i 2024. Tiltak og virkemidler skal ikke være til hinder for rasjonell nettutvikling.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 2 (2022–2023) og Innst. 490 S (2022–2023).

Departementet viser til «Plan for tiltak for økt utbygging av solenergi og lokal energiproduksjon», som blei lagd fram i samband med revidert statsbudsjett for 2024, sjå punkt 2.16 Energidepartementet, Andre saker, side 145–149 i Prop. 104 S (2023–2024) *Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2024*. Det går fram av denne proposisjonen at regjeringa vil legge ambisjonen om 8 TWh ny solenergi innan 2030 til grunn for vidare arbeid, men fordelar og ulemper ved tiltak og verkemiddel som blir sette i verk, må vegast opp mot andre samfunnsmessige omsyn.

I kapittel 8 Regjeringa si oppfølging av Energikommisjonen og Straumprisutvalet med meir, i del III av proposisjonen, er det lagt fram ein samla gjennomgang og framstilling av oppfølginga av forslaga frå og høyringa av Energikommisjonen og Strømprisutvalget.

Departementet reknar dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Solkraft – deling med høgare grense enn 1 MW
Vedtak 924, 16. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen lage en delingsordning tilpasset næringsområder som muliggjør deling av solkraft med høyere grense enn 1 MW.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Meld. St. 2 (2022–2023) og Innst. 490 S (2022–2023).

Departementet har i oppfølginga av vedtaket bestilt og fått eit forslag frå RME om korleis ei delingsordning for fornybar straum tilpassa næringsområde kan innrettast på ein samfunnsmessig rasjonell måte. På oppdrag frå Energi-departementet og Finansdepartementet har RME og Skattedirektoratet greidd delingsordninga ut vidare.

Departementa er opptatt av at ordninga skal ha ein tydeleg avgrensing som står seg over tid. Energidepartementet og Finansdepartementet vil hausten 2024 sende forskriftsendringar på høyring som gjer det mogleg å dele overskotsproduksjon av fornybar straum frå anlegg på inntil 5 MW innanfor eit næringsområde. Departementa tar sikte på å innføre ei slik ordning så raskt som mogleg.

Departementet reknar dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Solenergiparkar – fjerne konsesjonsplikt for enkeltprosjekt med lågt konfliktnivå

Vedtak 925, 16. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen gi NVE mulighet til å unnta enkeltprosjekter med solparker med lavt konfliktnivå i grå areal fra konsesjonsplikt, slik at tillatelser kan gis av kommunene etter plan- og bygningsloven.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Meld. St. 2 (2022–2023) og Innst. 490 S (2022–2023).

Departementet har hatt på høyring eit forslag om innføring av effektgrense for konsesjonsplikt for solkraftanlegg. Grensa var i høyringsnotatet foreslått til 5 MW. Det blei også bedt om innspel på ei effektgrense på opp mot 10 MW. Departementet vil arbeide med ei endringsforskrift for å gjennomføre nødvendige endringar, etter å ha vurdert innkomne innspel. Departementet vil også greie ut korleis eit unntak for grå areal kan utformast på ein formålstenleg måte og kva for areal som bør falle innanfor eit slikt unntak.

Departementet reknar dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Solenergiparkar – fjerne konsesjonsplikt opp til 1 MW

Vedtak 926, 16. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen i løpet av 2023 fjerne konsesjonsplikt for solparker opp til 1 MW på grå areal, slik at tillatelser gis av kommunene etter plan- og bygningsloven.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Meld. St. 2 (2022–2023) og Innst. 490 S (2022–2023).

Departementet har hatt på høring eit forslag om innføring av effektgrense for konsesjonsplikt for solkraftanlegg. Grensa var i høyringsnotatet foreslått til 5 MW. Det blei også bedt om innspel på ei effektgrense på opp mot 10 MW. Ei slik effektgrense vil gjelde for alle typar solkraftanlegg, også dei som planlagt på industritommer, næringsareal og andre områder med fleire arealformål (grå areal). Departementet vil arbeide med ei endringsforskrift for å gjennomføre nødvendige endringar, etter å ha vurdert innkomne innspel.

Departementet reknar dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

5.3 Stortingssesjon 2021–2022

Straumsituasjonen i Geirangerfjorden etter vedtak om nullutslepp for cruiseskip

Vedtak 385, 15. februar 2022

«Stortinget ber regjeringa vurdere kva kraftbehov som fylgjer av målet om næringsutvikling i verdsarvområda Geiranger og Nærøyfjorden og ferjesambanda der, utan klimagassutslepp, og kome attende til Stortinget med ei sak om korleis regjeringa kan medverke til at kraftbehovet vert dekt.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Dokument 8:30 S (2021–2022) og Innst. 135 S (2021–2022) om straumsituasjonen i Geirangerfjorden etter vedtak om nullutslepp for cruiseskip.

Regjeringa innfører krav om nullutslepp i verdsarvområda for skip under 10 000 bruttotonn frå 1. januar 2026. For skip over 10 000 bruttotonn vil kravet gjelde frå 1. januar 2032. Skipa kan bruke biogass for å oppfylle kravet også etter

2032, og det stillast berre krav om bruk av landstraum der dette er tilgjengeleg. Inntil vidare blir det gitt unntak for fylkeskommunanes rutebåt. Regjeringa vurderer at kraftbehovet i Geiranger og Nærøyfjorden, og tilhøyrande ferjesamband, som følger av vedtak om nullutslepp for cruiseskip, blir dekt med eksisterande rammer og reguleringar.

Departementet reknar dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Fjerne regulatoriske barrierar som hindrar lokal energiproduksjon, energilagring og omsetning av energi mellom bygg

Vedtak 548, 10. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen fjerne regulatoriske barrierer som hindrer lokal energiproduksjon, lokal energilagring og omsetning av energi mellom bygg.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Dokument 8:130 S (2021–2022), Dokument 8:148 S (2021–2022) og Innst. 272 S (2021–2022).

Departementet har i oppfølginga av vedtaket bedt NVE, med innspel frå RME og eventuelt andre etatar, kartlegge og vurdere rammevilkåra for lokal energiproduksjon og -lagring og eventuelt foreslå endringar i eksisterande reguleringar og verkemiddel. NVEs gjennomgang viser at barrierane for auka utbygging av solkraft varierer avhengig av om det er bakkemontert eller bygningsmonterte anlegg, men lav lønsemd er ifølgje NVE ei barriere for begge typar anlegg. Tilgang på areal og nettkapasitet er ei barriere for særleg større anlegg, i hovudsak bakkemonterte anlegg. NVE peiker på at uavklart søknadsplikt etter byggesakforskrifta i enkelte tilfelle kan vere ei barriere for etablering av solkraft på bustader og næringsbygg. Energidepartementet viser til at Kommunal- og distriktsdepartementet vurderer moglegheita for unntak frå søknadsplikt etter plan- og bygningsloven for solenergianlegg på bygningar. NVE peiker også på at grensa på 1 MW og éin eigendom i dagens delingsløyising for fornybar energi kan opplevast som eit hinder for å dimensjonere anlegg optimalt for store bygningar.

Departementet viser til at Energidepartementet har bestilt og fått eit forslag frå Reguleringsmyndigheita for energi (RME) til korleis ei delingsordning for fornybar straum tilpassa næringsområde kan innrettast på ein samfunnsmessig rasjonell måte. På oppdrag frå Energidepartementet og Finans-

departementet har RME og Skattedirektoratet greidd delingsordninga ut vidare. Departementa er opptatt av at ordninga skal ha ei tydeleg avgrensing som står seg over tid. Energidepartementet og Finansdepartementet vil hausten 2024 sende forskriftsendringar på høyring som gjer det mogleg å dele overskotsproduksjon av fornybar straum frå anlegg på inntil 5 MW innanfor eit næringsområde. Departementa tar sikte på å innføre ei slik ordning så raskt som mogleg.

Departementet reknar dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Havvind – tildeling av areal

Vedtak 703, 10. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen sørge for at neste tildeling av havvindareal etter Sørlige Nordsjø II og Utsira Nord i nye områder skjer senest i løpet av 2025. Stortinget ber om at dette er en større utlysning som legger til rette for skalering og teknologiutvikling og nye industrielle muligheter og at utlysningen sikrer god sameksistens og tar hensyn til viktige naturverdier.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Meld. St. 36 (2020–2021), Meld. St. 11 (2021–2022) og Innst. 446 S (2021–2022).

I april 2024 tildelte departementet det første prosjektområdet for havvind på norsk sokkel. Prosjektområdet i Sørlige Nordsjø II blei tildelt Ventyr SNII AS. Neste utlysning av prosjektområder til havvind er planlagt i 2025. NVE er i gang med strategiske konsekvensutgreiingar av moglege havvindområde. Vestavind B saman med Vestavind F og Sørvest F blir utgreidde med sikte på utlysning i 2025, medan dei resterande 17 områda blir utgreidde med sikte på eventuell opning og tildeling i seinare tildelingsrundar. I den strategiske konsekvensutgreiinga vurderer NVE mellom anna sameksistens og omsynet til viktige naturverdier.

Som ein del av opningsprosessen og førebuing til havvindutlysinga i 2025 har regjeringa sett i gang naturkartlegging av dei aktuelle havvindområda. Naturkartlegginga kjem i tillegg til den strategiske konsekvensutgreiinga og inkluderer feltundersøkingar av fugl gjennom SEAPOP og SEATRACK, Mareano-kartlegging og overvaking av fisk og sjøpattedyr av Havforskingsinstituttet.

Som del av førebuingane til den planlagde utlysinga i 2025 har departementet gjennomført ei høyring om forslag til støtteordning for flytande havvind. Høyringa skisserer mellom anna ulike alternativ for gjennomføring av tildeling av areal og kon-

kurransse om statsstøtte til havvind. Departementet arbeider vidare med innspela frå høyringa.

Departementet vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

Havvind – vurdere å fastsette delmål for arealtildeling innan 2030

Vedtak 716, 10. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen i lys av erfaringer og evalueringen som gjøres fra de første tildelingene, vurdere å fastsette et delmål for arealtildeling innen 2030.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Meld. St. 36 (2020–2021), Meld. St. 11 (2021–2022) og Innst. 446 S (2021–2022).

Energidepartementet førebur neste utlysning i 2025, samtidig som det gjennomførast ei evaluering av første tildeling som blei gjort i april 2024. NVE er i gang med strategiske konsekvensutgreiingar av nye område.

Departementet vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

Mål om auka energisparing – greie ut ulike ordningar med energisparesertifikat

Vedtak 727, 10. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen utrede ulike ordninger med energisparesertifikater for å utløse mål om økt energisparing med mest mulig effekt.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Meld. St. 36 (2020–2021), Meld. St. 11 (2021–2022) og Innst. 446 S (2021–2022).

Energidepartementet har vurdert ordningar for energisparesertifikat for å utløyse mål om auka energisparing. Energisparesertifikat er eit verkemiddel der nokre aktørar, normalt kraftleverandørar eller nettselskap, får krav om å sette i verk årlege energisparetiltak tilsvarande ein viss prosent av den totale energileveransen sin. Energisparesertifikat kan minne om ETS-systemet for klimakvotar, der aktørar blir pålagde å redusere forbruket eller dekket opp forpliktingane sine med sertifikat.

Ei ordning med energisparesertifikat vil vere svært administrativt krevjande. Det må utarbeidast ei omfattande predefinert liste med tiltak som kvalifiserer til å få utskrive sertifikat. Det må også fastsettast kor mange sertifikat kvart tiltak klassifiserer til. Det vil vere utfordrande å komme fram til

generelle energiinnsparingar knytt til eit bestemt tiltak. Same tiltak kan gi ulike energiinnsparingar avhengig av kvar og korleis det blir gjennomført.

Formålet med ei ordning med energisparesertifikat er å stimulere til auka energieffektivisering. Regjeringa la hausten 2023 fram ein handlingsplan for energieffektivisering i alle delar av norsk økonomi. Der blei det lagt opp til ei styrking av arbeidet med energieffektivisering. Handlingsplanen omfatta tiltak for energieffektivisering i alle dei store energiforbrukande sektorane, under dette industri-, transport- og byggsektoren. Løysingane til Enova og Husbanken er auka. Enova støttar konkrete energieffektiviseringstiltak i fleire sektorar og det blei varsla gjennomgang og innføring av nye krav om energieffektivisering, under dette krav om regelmessige energikartleggingar for føretak med stort energiforbruk, som no har vore på høyring. På bakgrunn av dette reknar departementet det som lite formålstenleg med vidare utgreiingar av ordningar med energisparesertifikat på noverande tidspunkt.

Departementet reknar dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Prioritere kven av større nye forbrukarar som får tilknytning til og uttak frå nettet

Vedtak 731, 10. juni 2022

«Stortinget ber regjeringa, i etterkant av at Strømnettutvalget kommer med sine anbefalinger i juni 2022, vurdere og fremme forslag som sørger for at NVE gjennom forskrifter prioriterer hvem som får tilknytning til og uttak fra nettet av større nye forbrukere og komme tilbake til Stortinget i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2023.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Meld. St. 36 (2020–2021), Meld. St. 11 (2021–2022) og Innst. 446 S (2021–2022).

I Innst. 239 S (2023–2024) viser fleirtalet i kontroll- og konstitusjonskomiteen til at det i regjeringa si handlingsplan for raskare nettutbygging og betre utnytting av nettet blir varsla forskriftsendringar som inneber at nettselskapa skal ta omsyn til kor modne prosjekta er, når dei fordeler kapasitet. Vidare viser fleirtalet til at RME har fått i oppdrag å foreslå konkrete forskriftsendringar, som vil bli sende på høyring. Fleirtalet meiner oppmodingsvedtaket ikkje kan kvitterast ut før desse forslaga er sende på høyring.

Straumnettutvalets rapport, NOU 2022: 6 *Nett i tide – om utvikling av strømmettet*, blei lagd fram

14. juni 2022. Regjeringa sin handlingsplan for raskare nettutbygging og bedre utnytting av nettet blei lagt fram 19. april 2023, som ein del av oppfølginga av rapporten frå Straumnettutvalet. Som varsla i handlingsplanen, sendte departementet 7. mai 2024 på høyring eit forslag som inneber at nettselskapa skal ta omsyn til kor modne prosjekta er, når dei fordeler kapasitet. Formålet med dette er å bidra til at det er prosjekt som faktisk blir gjennomført som skal få kapasitet i nettet.

Departementet reknar dette oppmodingsvedtaket som følgt opp

Prøveordning for handverksbedrifter – energitiltak

Vedtak 746, 10. juni 2022

«Stortinget ber regjeringa i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2023 vurdere å opprette en prøveordning der håndverksbedrifter kan få støtte til kompetanseheving innen energitiltak.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Meld. St. 36 (2020–2021), Meld. St. 11 (2021–2022) og Innst. 446 S (2021–2022).

Kompetanseheving i private verksemdar er verksemdene sitt eige ansvar, og det finst mykje informasjon og ulike kurs og utdanningstilbod tilgjengeleg som bedriftene kan nytte seg av. Energioppgraderingar er ofte velkjende tiltak som etterisolering, utskifting av vindauge og liknande, men byggeigarar har ikkje nødvendigvis informasjon og kompetanse til å forstå kva energitiltak det kan lønne seg å gjennomføre og etterspørje tiltak som faktisk monnar. Målretta informasjon og auka kompetanse hos byggeigarar er derfor viktig for å få ned energibruken i bygg.

Departementet la fram ein handlingsplan for energieffektivisering hausten 2023. Det blei vigd stor plass til verkemiddel for energieffektivisering i bygg i handlingsplanen, og det blei varsla at informasjonsverkemidla skulle vidareutviklast. Departementet gav i 2022 NVE i oppgåve å utvikle og sette i gang eit informasjonsopplegg om energisparing og effektivisering retta mot hushald, kommunar og næringsbygg. Departementet har styrkt NVEs budsjett betydeleg dei siste åra som mellom anna legg til rette for at NVE kan vidareføre og utvikle informasjonsarbeidet retta mot energieffektivisering. I tillegg finn ein informasjon om gode energieffektiviseringstiltak på DiBKs og Enovas nettsider.

Departementet reknar dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

6 Finansdepartementet

Nedanfor er ei oversikt over oppfølging av oppmodningsvedtak under Finansdepartementet. Oversikta omfattar alle vedtaka frå stortingsesjonen 2023–2024 og alle vedtaka frå tidlegare sesjonar som kontroll- og konstitusjonskomiteen i Innst. 239 S (2023–2024) meinte ikkje var kvittert ut. I nokre høve er det samstundes med rapporteringa her gitt ei meir omfattande framstilling av oppfølginga i Prop. 1 LS (2024–2025) *Skatter og avgifter 2025* eller i Meld. St. 1 (2024–2025)

Nasjonalbudsjettet 2025. I slike høve er det vist til kor denne framstillinga finst i desse dokumenta.

I tabellen nedanfor blir det òg opplyst om departementet planlegg at rapporteringa knytta til oppmodningsvedtaket no blir avslutta eller om departementet òg vil rapportere konkret på vedtaket i budsjettproposisjonen for neste år.

Oversikt over oppmodningsvedtak, ordna etter sesjon og nummer.

Tabell 6.1 Oversikt over oppmodnings- og utgreiingsvedtak, ordna etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering avsluttes (Ja/Nei)
2023–2024	82	Utgreiing om posisjonen til forbrukarane i finansmarknadene	Ja
2023–2024	89	Skjermingsfrådrag	Nei
2023–2024	90	Nivået på treprosentregelen i fritaksmetoden	Nei
2023–2024	91	Prosenttoll på potet	Ja
2023–2024	434	Prisane på banktenester	Ja
2023–2024	514	Avgift på avfallsforbrenning og fjernvarme	Ja
2023–2024	522	Register over reelle rettshavarar	Ja
2023–2024	530	Situasjonen i byggje- og anleggsnæringa	Ja
2023–2024	541	Skatt på sal av overskotsstraum frå private bustadar	Ja
2023–2024	752	Ny fakturaordning	Nei
2023–2024	753	Elektronisk førehandsdeklarering av kontantar mv. ved inn- og utreise, og krav om å opplyse om kvar pengane kjem frå	Nei
2023–2024	759	Eigedomsmeklarar sin tilgjenge til offentlege databasar, mellom anna folkeregisteret	Nei
2023–2024	760	Utveksling av informasjon mellom eigedomsmeklarar og bankar om mistenkelege forhold	Nei
2023–2024	800	Utvide opsjonsskatteordninga for oppstarts- og vekstselskap	Ja
2023–2024	812	Eigedomsskatt – differensierte satsar	Nei
2023–2024	920	Evaluering av renteavgrensingsreglane	Nei
2023–2024	921	Utviding av kjeldesatt på renter og royalty mv.	Nei

Tabell 6.1 Oversikt over oppmodings- og utgreiingsvedtak, ordna etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering avsluttes (Ja/Nei)
2023–2024	922	Trafikkforsikringsavgift – fritak for lette elektriske varebilar	Nei
2022–2023	82	Utflyttingsskatt	Ja
2022–2023	83	Turistskatt	Nei
2022–2023	91	Eingongsavgift på tunge køyretøy	Ja
2022–2023	719	Arbeidsgruppe om fripolisar og annan privat tjenestepensjon	Ja
2022–2023	857	Representantordningsutvalet, folkeregisterlova, skattelova, Stortingets pendlarbustadordning	Nei
2022–2023	939	Differensiert verdsetjing av ikkje-børsnoterte aksjar i formuesskatten	Nei
2021–2022	35-13	Tiltak for auka elbildel i leasing- og varebilmarknaden	Ja
2021–2022	35-31	Evaluering av NOKUS-reglane	Nei
2021–2022	35-32	Rapportering på ulikskap	Ja
2021–2022	35-34	Verdsetjingsmetode for bustader	Nei
2021–2022	35-36	Utvida land-for-land-rapportering (LLR) etter rekneskapslova	Nei
2021–2022	782	Vurdere kven som bør vere utelukka frå å sitje i Noregs Banks styrande organ	Nei
2020–2021	104	Vurdere den kommunale handlefridomen i formuesskatten	Ja
2020–2021	1250	Eigedomsskatt, utgreiing og vurdering av eit tak for bustader og fritidsbustader	Nei
2019–2020	707	Kulturmiljømeldinga – vedlikehald av privateigde kulturminne og kulturmiljø	Nei
2016–2017	48	Land-for-land rapportering	Nei
2016–2017	1040	Sikre behovet hos bustadkjøparar for meir tid i bustadhandelen	Nei

6.1 Stortingssesjon 2023–2024

Utgreiing om posisjonen til forbrukarane i finansmarknadene

Vedtak nr. 82, 4. desember 2023

«Stortinget ber regjeringa innan 1. juli 2024 utrede hvordan Finanstilsynet kan styrke forbrukernes posisjon i finansmarkedene, herunder om tilsynet med forbrukernes rettigheter i finansmarkedet bør samles i Finanstilsynet. Utredningen skal inngå i arbeidet med ny finanstilsynslov.»

Vedtaket blei gjort ved behandlinga av nasjonalbudsjettet for 2024 og forslag til statsbudsjett for 2024, jf. Innst. 2 S (2023–2024). Vedtaket er følgt opp i Prop. 75 L (2023–2024), jf. Innst. 364 L (2023–2024).

Skjermingsfrådrag

Vedtak nr. 89, 4. desember 2023

«Stortinget ber regjeringa utrede nivået på fastsettelsen av skjermingsfradraget, herunder påslaget, i aksjonærmodellen, jf. Skatteutvalget.»

Vedtaket blei gjort ved behandlinga av nasjonalbudsjettet for 2024 og forslag til statsbudsjett for

2024, jf. Innst. 2 S (2023–2024). Regjeringa vil følgje opp dette vedtaket og kome tilbake til Stortinget med ei vurdering i Revidert nasjonalbudsjett 2025.

Nivået på treprosentregelen i fritaksmetoden

Vedtak nr. 90, 4. desember 2023

«Stortinget ber regjeringa utrede nivået på treprosentregelen i fritaksmetoden, jf. Skatteutvalget.»

Vedtaket blei gjort ved behandlinga av nasjonalbudsjettet for 2024 og forslag til statsbudsjett for 2024, jf. Innst. 2 S (2023–2024). Regjeringa vil følgje opp dette vedtaket og kome tilbake til Stortinget med ei vurdering i Revidert nasjonalbudsjett 2025.

Prosenttoll på potet

Vedtak nr. 91, 4. desember 2023

«Stortinget ber regjeringa gå fra krone- til prosenttoll på potet, herunder hel potet, potetflak og potetgranulat fra 1. januar 2024. Omleggingen skal omfatte tollvarenr. 0701, 0712 og 1105. For at markedsaktørene skal få tid til å tilpasse seg omleggingen, gis regjeringa fullmakt til for 2024 å administrere prosenttollsatsene ned slik at de tilsvarer inntil kronetollnivået.»

Vedtaket blei gjort ved behandlinga av nasjonalbudsjettet for 2024 og forslag til statsbudsjett for 2024, jf. Innst. 2 S (2023–2024). Regjeringspartia blei i budsjettforliket med Sosialistisk Venstreparti einige om at omlegginga frå kronetoll til prosenttoll òg skal omfatte potet. Vedtaket blei deretter følgd opp i Innst. 3 S (2023–2024).

Prisane på banktenester

Vedtak nr. 434, 13. desember 2023

«Stortinget ber regjeringa i finansmarkedsmeldinga 2024 gjøre rede for konkurransesituasjon og prisene på banktenester i Norge, og vurdere tiltak som kan styrke konkurransen og bidra til rimeligere tenester.»

Vedtaket blei gjort ved behandlinga av Representantforslag 6 S (2023–2024), jf. Innst. 156 S (2023–2024). Departementet ser det slik at vedtaket er

følgd opp gjennom omtale i Meld. St. 23 (2023–2024) *Finansmarkedsmeldinga 2024* kapittel 3.

Avgift på avfallsforbrenning og fjernvarme

Vedtak nr. 514, 7. mars 2024

«Anmodningsvedtak 514 om å redusere søppel-eksporten – forslag om en avgift på alt restavfall også det som sendes ut av landet»

Vedtaket blei gjort ved behandlinga av Dokument 8:34 S (2023–2024, jf. Innst. 205 S (2023–2024). Departementet ser det slik at vedtaket er følgd opp gjennom omtale i Prop. 1 LS (2024–2025), kap 19.

Register over reelle rettshavarar

Vedtak nr. 522, 14. mars 2024

«Stortinget ber regjeringa raskest mulig slutføre arbeidet med et utvidet register over reelle rettighetshavere.»

Vedtaket blei gjort ved behandlinga av Dokument 8:11 S (2023–2024), jf. Innst. 211 S (2023–2024). Register over reelle rettshavarar blir opna for registrering av opplysningar 1. oktober 2024. Departementet ser det slik at vedtaket er følgd opp gjennom dette.

Situasjonen i bygge- og anleggsnæringa

Vedtak nr. 530, 19. mars 2024

«Stortinget ber regjeringa innen fremleggelsen av revidert nasjonalbudsjett for 2024 gjøre en analyse av utviklingen i byggebransjen for å kartlegge hvilke tiltak som kan være nødvendige for å øke aktiviteten i næringa»

Vedtaket blei gjort ved behandlinga av Representantforslag 59 S (2023–2024), Innst. 221 S (2023–2024). Departementet legg til grunn at vedtaket er følgd opp gjennom omtale i Meld. St. 2 (2023–2024) *Revidert nasjonalbudsjett 2024*, kap. 2 boks 2.2.

Skatt på sal av overskottsstraum frå private bustadar

Vedtak nr. 541, 21. mars 2024

«Stortinget ber regjeringa utrede og legge frem forslag om særregler som gir et skattefritak for salg av overskuddsstrøm fra private boliger.»

Vedtaket blei gjort ved behandlinga av Representantforslag 68 S (2023–2024), jf. Innst. 222 S (2023–2024). Departementet legg til grunn at vedtaket er følgt opp gjennom forslag i Prop. 1 LS (2024–2025), kapittel 3.

Ny fakturaordning

Vedtak nr. 752, 12. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen utrede en fakturaordning med QR-kode etter inspirasjon fra andre europeiske land, og komme tilbake til Stortinget senest innen revidert nasjonalbudsjett for 2025»

Vedtaket blei gjort 12. juni 2024 i medhald av Stortingets forretningsorden § 14, nr. 8, bokstav b samstundes med behandlinga av Meld. St. 15 (2023–2024), jf. Innst. 412 S (2023–2024). Departementet vil vurdere korleis vedtaket skal følgjast opp, mellom anna på grunnlag av vurderingar frå Skattedirektoratet.

Elektronisk førehandsdeklarering av kontantar mv. ved inn- og utreise, og krav om å opplyse om kvar pengane kjem frå

Vedtak nr. 753, 12. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen stille krav om elektronisk forhandsdeklarering av større pengeverdier som skal fraktes inn og ut av landet, samt innføre krav om å opplyse om pengenes opprinnelse, og komme tilbake til Stortinget om dette innen revidert nasjonalbudsjett for 2025.»

Vedtaket blei gjort 12. juni 2024 i medhald av Stortingets forretningsorden § 14, nr. 8, bokstav b samstundes med behandlinga av Meld. St. 15 (2023–2024), jf. Innst. 412 S (2023–2024). Departementet vil vurdere korleis vedtaket skal følgjast opp.

Eigedomsmeklarar sin tilgjenge til offentlege databasar, mellom anna folkeregisteret

Vedtak nr. 759, 12. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen utrede om eigedomsmeklere bør gis tilgang til offentlege databaser, herunder folkeregisteret.»

Vedtaket vart gjort ved behandlinga av Meld. St. 15 (2023–2024), jf. Innst. 412 S (2023–2024). Departementet vil kome tilbake til Stortinget om oppmodingsvedtaket ved eit passende høve.

Utveksling av informasjon mellom eigedomsmeklarar og bankar om mistenkelege forhold

Vedtak nr. 760, 12. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen utrede om eigedomsmeklere bør gis rett til å utveksle informasjon med bankar om mistenkelige forhold.»

Vedtaket blei gjort ved behandlinga av Meld. St. 15 (2023–2024), jf. Innst. 412 S (2023–2024). Regjeringa tar, som varsla i Meld. St. 15 (2023–2024), sikte på å setje ned ei arbeidsgruppe for å vurdere gjennomføringa av den nye antikvitvaskingspakka, som blei vedtatt i EU i juni 2024 og som inkluderer reglar om deling av informasjon.

Utvide opsjonsskatteordninga for oppstarts- og vekstselskap

Vedtak nr. 800, 17. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2025 foreslå endringer i opsjonsskatteregulverket, slik at vilkårene for å benytte ordningen utvides til å omfatte bedrifter som har inntil 150 ansatte, ikke er eldre enn 12 år, og som har en balansesum på inntil 200 mill. kroner.»

Vedtaket blei gjort 17. juni 2024, i samband med behandling av Dokument 8:135 S (2023–2024). Regjeringa følgjer opp vedtaket i Prop. 1 LS (2024–2025) og ved å notifisere endringa til ESA. Departementet legg til grunn at vedtaket er følgt opp gjennom omtale i Prop. 1 LS (2024–2025), kapittel 3.

Eigedomsskatt – differensierte satsar

Vedtak nr. 812, 19. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen utrede endringer i regelverket slik at det blir mulig for kommunene å sette ulike skattesatser for sekundær-, fritids- og primærboliger.»

Vedtaket blei gjort ved behandlinga av Prop. 102 S (2023–2024) *Kommuneproposisjonen for 2025*, jf. Innst. 440 S (2023–2024). Regjeringa vil vurdere korleis vedtaket skal følgjast opp og vil kome tilbake til Stortinget om saka.

Evaluering av renteavgrensningsreglane

Vedtak nr. 920, 21. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen på egnet tidspunkt og senest i 2025 påbegynne en evaluering av hvordan rentebegrensningsreglane har fungert, i tråd med skatteutvalgets anbefalinger. Evalueringen skal inkludere skattemyndighetenes erfaringer og administrative kostnader knyttet til å skulle kontrollere unntaksbestemmelsen i praksis.»

Vedtaket blei gjort ved behandlinga av revidert nasjonalbudsjett for 2024, jf. Innst. 447 S (2023–2024). Regjeringa vil følgje opp vedtaket og vil kome tilbake til Stortinget ved eit passande høve.

Utviding av kjeldes katt på renter og royalty mv.

Vedtak nr. 921, 21. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen utrede en utvidelse av kildeskatten til også å gjelde betalinger til land som ikke regnes som lavskattelend.»

Vedtaket blei gjort ved behandlinga av revidert nasjonalbudsjett for 2024, jf. Innst. 447 S (2023–2024). Regjeringa vil greie ut om ein bør utvide kjeldes katten til òg å gjelde betalinger til land som ikkje reknast som land med låg skatt. Ein tar sikte på å kome tilbake til Stortinget med ei vurdering i 2025.

Trafikkforsikringsavgift – fritak for lette elektriske varebilar

Vedtak nr. 922, 21. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2025 foreslå å gi lette el-varebilar fritak for trafikkforsikringsavgift, med forbehold om notifisering og godkjenning av ESA.»

Vedtaket blei gjort ved behandlinga av Prop. 103 LS (2023–2024) *Endringar i skatte- og avgiftslovgivinga*, jf. Innst. 438 L (2023–2024). Regjeringa vil vurdere korleis vedtaket skal følgjast opp og vil kome tilbake til Stortinget om saka. Det er gitt ei omtale av saka i Prop. 1 LS (2024–2025), kapittel 18.

6.2 Stortingssesjon 2022–2023

Utflyttingsskatt

Vedtak nr. 82, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen utrede og foreslå en utflyttingsskatt som sikrer at urealiserte gevinster opparbeidet i Norge frem til utflyttingstidspunktet, faktisk skattlegges her.»

Vedtaket blei gjort ved behandlinga av Meld. St. 1 (2022–2023), jf. Innst. 2 S (2022–2023). Departementet legg til grunn at oppmodingsvedtaket er følgt opp gjennom forslag i Prop. 1 LS (2024–2025), kapittel 5.

Turistskatt

Vedtak nr. 83, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om en kommunal/statlig turistskatt senest i forbindelse med statsbudsjettet for 2024.»

Vedtaket blei gjort ved behandlinga av Endring av Prop. 1 S (2022–2023) og Prop. 1 LS (2022–2023), jf. Innst. 5 S (2022–2023). Regjeringa treng meir tid på å vurdere mogleg innretting av ein lokal/statleg turistskatt og vil kome tilbake til Stortinget om saka.

Eingongsavgift på tunge køyretøy

Vedtak nr. 91, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen utrede engangsavgift på fossile lastebiler, busser og andre tunge kjøretøy i forbindelse med statsbudsjettet for 2024.»

Vedtaket blei gjort ved behandlinga av Prop. 1 LS (2022–2023), jf. Innst. 5 S (2022–2023). Departementet legg til grunn at oppmodingsvedtaket er følgt opp gjennom omtale i Prop. 1 LS (2024–2025), kapittel 17.

Arbeidsgruppe om fripolisar og annan privat tjenestepensjon

Vedtak nr. 719, 1. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen nedsette et hurtigarbeidende utvalg med representasjon fra berørte parter, med mandat til å se på mulige regel-

endringer for ytterligere å sikre verdiene i og reguleringene av fripoliser.»

Vedtaket blei gjort ved behandlinga av Prop. 83 L (2022–2023), jf. Innst. 401 L (2022–2023). Finansdepartementet sette 20. desember 2023 i gang eit utgreiingsarbeid for å følgje opp oppmodingsvedtaket. Utgreiinga skal leverast i løpet av hausten 2024.

Representantordningsutvalet, folkeregisterlova, skattelova, Stortingets pendlarbustadordning

Vedtak nr. 857, 15. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen vurdere Representantordningsutvalgets forslag til endring av folkeregisterloven § 5-4 og skatteloven § 3-1, herunder klargjøre aktuelle tolkningsspørsmål samt utrede forslag til regler for grupper som har særlige behov for unntak eller overgangsordninger.»

Vedtaket blei gjort ved behandlinga av Dokument 18 (2021–2022) og Dokument 18 (2022–2023), jf. Innst. 499 S (2022–2023). Departementet vil følgje opp vedtaket og vil sende forslag til endringar på høyring når saka er ferdig utreidd.

Differensiert verdsetjing av ikkje-børsnoterte aksjar i formuesskatten

Vedtak nr. 939, 16. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen utrede differensiert verdsetting av ikkje-børsnoterte aksjer i formuesskatten på grunnlag av egenskaper ved de enkelte aksjer, f.eks. ulik stemme- og utbytterett, og slik at verdsettelsen av de enkelte aksjer i større grad samsvarer med reell markedsverdi.»

Vedtaket blei gjort ved behandlinga av Prop. 117 LS (2022–2023), jf. Innst. 490 S (2022–2023). Regjeringa vil kome tilbake til Stortinget ved eit passende høve.

6.3 Stortingssesjon 2021–2022

Tiltak for auka elbil del i leasing- og varebilmarknaden

Vedtak nr. 35-13, 2. desember 2021

«Stortinget ber regjeringen, i revidert nasjonalbudsjett 2022, foreslå tiltak for å øke elbilandelen i leasingmarkedet og innenfor varebilmarkedet,

herunder konkrete forslag som vil ha umiddelbar effekt i 2022, for å hindre at disse markedene blir en barriere for å nå målet om at alle nye personbiler og lette varebiler i 2025 skal være nullutslippsbiler. Utredningen skal se på fjerning av skattefordeler til biler med utslipp i leasingmarkedet, støtteordninger til elvarebiler, og CO₂-komponenten i engangsavgiften for nyttekjøretøyer med forbrenningsmotor, den skal videre se på om det kan gjøres grep i støtteordningene til elbil som kan gi næringsdrivende styrkede og mer like fordeler som privatpersoner»

Vedtaket blei gjort ved behandlinga av nasjonalbudsjettet for 2022 og forslag til statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022). Departementet legg til grunn at vedtaket er følgt opp gjennom forslag i Prop. 103 LS (2023–2024), kapittel 2.

Evaluering av NOKUS-reglane

Vedtak nr. 35-31, 2. desember 2021

«Stortinget ber regjeringen om i løpet av 2022 å gjennomføre en grundig evaluering av dagens skatteordning for NOKUS-selskap, herunder også vurdere hvordan denne ordningen samvirker med kildeskatt»

Vedtaket blei gjort ved behandlinga av Prop. 1 LS (2021–2022), jf. Innst. 2 S (2021–2022). Departementet vil kome tilbake til ei vurdering av NOKUS-reglane når to-pilarløysinga for skattlegging av store multinasjonale konsern er innført i norsk rett.

Rapportering på ulikskap

Vedtak nr. 35-32, 2. desember 2021

«Stortinget ber regjeringen fra og med statsbudsjettet 2023 rapportere om fordeling og ulikhet på grunnlag av flere parametere enn i dag. Eierinntekter skal inngå i rapporteringen så snart det er praktisk mulig. Rapporteringen skal bidra til å nå målet om å redusere økonomisk ulikhet.»

Vedtaket blei gjort ved behandlinga av nasjonalbudsjettet for 2022 og forslag til statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022). Departementet legg til grunn at vedtaket er følgt opp gjennom omtale i Meld. St. 1 (2024–2025) Nasjonalbudsjettet 2025, kapittel 6.

Verdsetjingsmetode for bustader

Vedtak nr. 35-34, 2. desember 2021

«Stortinget ber regjeringen endre metoden for verdsetting av dyre boliger slik at verdsettingen bedre samsvarer med eiendommenes reelle markedsverdi»

Vedtaket blei gjort ved behandlinga av nasjonalbudsjettet for 2022 og forslag til statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022). Regjeringa vil kome tilbake til Stortinget ved eit passande høve.

Utvida land-for-land-rapportering (LLR) etter rekneskapslova

Vedtak nr. 35-36, 2. desember 2021

«Stortinget ber regjeringen om at en forskrift om utvidet land-for-land-rapportering blir utformet slik at selskaper blir pliktige til å opplyse om regnskapsstørrelser for alle land, inkludert støtte-land hvor skatt ikke betales.»

Vedtaket blei gjort ved behandlinga av nasjonalbudsjettet for 2022 og forslag til statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022). Departementet tek sikte på å utarbeide og høyre forslag til lovendingar, med utgangspunkt i nye EU-reglar (direktiv (EU) 2021/2101). Vedtaket vil bli følgd opp i samband med vedtak nr. 48 av 15. november 2016.

Vurdere kven som bør vere utelukka frå å sitje i Noregs Banks styrande organ

Vedtak nr. 782, 13. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen på egnet måte komme tilbake til Stortinget med en vurdering av hvem som bør være utelukket fra å sitte i Norges Banks styrende organer, jf. sentralbankloven § 2-3 fjerde ledd og § 2-6 tredje ledd.»

Vedtaket blei gjort ved behandlinga av eit representantforslag frå stortingsrepresentantane Guri Melby, Sveinung Rotevatn og Sofie Høgestøl om å flytte Noregs Bank Investment Management (NBIM) ut av Noregs Bank og innføre strengare habilitetsreglar rundt utnemningar i banken, jf. Dokument 8:149 S (2021–2022) og Innst. 353 S (2021–2022). Regjeringa vil kome tilbake til Stortinget med ei vurdering.

6.4 Stortingssesjon 2020–2021

Vurdere den kommunale handlefridomen i formuesskatten

Vedtak nr. 104, 26. november 2020

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en vurdering av det framtidige mulighetsrommet for endring av formuesskatten, der både statens inntekter og kommunenes handlingsrom for konkurranse om skattebetingelser mellom kommuner belyses.»

Vedtaket blei gjort ved behandlinga av Meld. St. 5 (2019–2020), *Levende lokalsamfunn for fremtiden – Distriktsmeldingen*, jf. Innst. 88 S (2020–2021). Departementet legg til grunn at vedtaket er følgd opp gjennom omtala i Prop. 102 S (2023–2024) *Kommuneproposisjonen 2025*, kap. 14, jf. Innst. 440 S (2023–2024).

Eigedomsskatt, utgreiing og vurdering av eit tak for bustader og fritidsbustader

Vedtak nr. 1250, 16. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen legge fram en helhetlig utredning om eiendomsskatten og herunder utrede et tak for eiendomsskatt på ordinære boliger og hytter, og komme tilbake til Stortinget på eigna måte.»

Vedtaket blei gjort ved behandlinga av Prop. 192 S (2020–2021) *Kommuneproposisjonen for 2022*, jf. Innst. 660 S (2020–2021). Regjeringa vil vurdere korleis vedtaket skal følgjast opp og vil kome tilbake til Stortinget om saka.

6.5 Stortingssesjon 2019–2020

Kulturmiljømeldinga – vedlikehald av privateigde kulturminne og kulturmiljø

Vedtak nr. 707, 16. juni 2020

«Stortinget ber regjeringen i samband med bevaringsstrategiene, fremme forslag om hvordan staten kan stimulere private eiere av kulturminner og kulturmiljøer til jevnt, godt vedlikehold gjennom skatte- og avgiftsinsentiver.»

Vedtaket blei gjort ved behandlinga av Meld. St. 16 (2019–2020) *Nye mål i kulturmiljøpolitikken – Engasjement, bærekraft og mangfold*, jf. Innst.

379 S (2019–2020). Oppmodningsvedtaket vil bli følgt opp i samråd med Klima- og miljødepartementet og i samsvar med nye bevaringsstrategiar som Klima- og miljødepartementet førebur. Sjå omtale i Prop. 1 S (2024–2025) for Klima- og miljødepartementet. Regjeringa vil kome tilbake til Stortinget om saka.

6.6 Stortingssesjon 2016–2017

Land-for-land rapportering

Vedtak nr. 48, 15. november 2016

«Stortinget ber regjeringen sørge for at selskap som etter forslagene i land-for-land-rapportering til skattemyndighetene, også blir pliktige til å rapportere etter regnskaps- og verdipapirloven, og at selskapene skal rapportere betalt inntektskatt og påløpt inntektsskatt, antall ansatte, akkumulert fortjeneste, resultat før skattekostnad, summen av inntekter fra transaksjoner med nærstående/ikke nærstående foretak og bokført egenkapital.»

Vedtaket blei gjort ved behandlinga av Prop. 120 L (2015–2016) *Endringer i ligningsloven (land-for-land-rapportering til skattemyndighetene)*, jf. Innst. 42 L (2016–2017). Departementet tar sikte på å utarbeide og høyre forslag til lovendringar, med utgangspunkt i nye EU-reglar (direktiv (EU)

2021/2101), der òg oppmodningsvedtaket vil bli følgt opp. Vedtaket vil bli følgt opp i samband med vedtak nr. 35-36 av 2. desember 2021.

Sikre behovet hos bustadkjøparar for meir tid i bustadhandelen

Vedtak nr. 1040, 20. juni 2017

«Stortinget ber regjeringen sikre boligkjøpernes behov for mer tid i bolighandelen gjennom forskriftene til eiendomsmeglingsloven eller ved å fremme forslag for Stortinget om endringer i avhendingsloven»

Vedtaket blei gjort ved behandlinga av Dokument 8:123 S (2016–2017) *Representantforslag fra stortingsrepresentantene Hans Olav Syversen, Line Henriette Hjemdal, Hans Fredrik Grøvan, Kjell Ingolf Ropstad og Geir Sigbjørn Toskedal om tiltak for å styrke forbrukernes rettigheter i handel med bolig*, jf. Innst. 477 S (2016–2017). Eit utval blei sett ned 11. oktober 2019 for å revidere eigedomsmeklingslova. Utvalet overleverte si utgreiing, NOU 2021: 7 *Trygg og enkel eiendomsmegling – Evaluering av eiendomsmeglingsloven og forslag til en fremtidsrettet regulering*, 4. juni 2021. Utgreiinga inneheld mellom anna forslag til endringar som skal sikre forbrukarar meir tid i bustadhandelen. Utgreiinga har vore på høyring til oktober 2021 og ligg no til vurdering i departementet.

7 Forsvarsdepartementet

Nedenfor gis en oversikt over oppfølging av anmodnings- og utredningsvedtak under Forsvarsdepartementet. Oversikten inkluderer alle vedtak fra stortingssesjonen 2023–2024, samt de vedtakene fra tidligere stortingssesjoner som kontroll- og konstitusjonskomiteen i Innst. 239 S

(2023–2024) mente ikke var kvittert ut. I tabellen nedenfor angis det også hvorvidt Forsvarsdepartementet planlegger at rapporteringen knyttet til anmodningsvedtaket nå avsluttes eller om departementet vil rapportere konkret på vedtaket også i neste års budsjettproposisjon.

Tabell 7.1 Oversikt over anmodnings- og utredningsvedtak, ordnet etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering avsluttes
2023–2024	740	Nye fregatter – valg av strategisk partner	Nei
2023–2024	741	Anskaffelse av nye ubåter	Nei
2023–2024	742	Langtrekkende luftvern – østlandsområdet	Nei
2023–2024	743	Langtrekkende luftvern – anskaffelsesprosess	Nei
2023–2024	744	Overordnet dronestrategi for forsvarssektoren	Nei
2023–2024	745	Ubemannede luftfartøyer og droner – bestemmelser	Nei
2023–2024	746	Militær utdanningskapasitet i Nord-Norge	Nei
2023–2024	747	Lokale og regionale tilbydere	Ja
2023–2024	748	Pensjonsgivende inntekter	Nei
2023–2024	574	Nansen-programmet – forsering i RNB 2024	Ja
2022–2023	154	Forsvarsloven – kontrakt om tjenesteplikt	Nei
2020–2021	124	Vurderinger om standardisert fartøyklasse	Ja
2020–2021	128	Nye helikoptre til dedikert helikopterstøtte for Hæren	Ja
2020–2021	131	Utrede å benytte Haslemoen og Drevjamoen	Ja
2020–2021	133	Utredning om bruk av ikke-militært ansatte	Ja
2020–2021	1099	Ivaretagelse av de nasjonale kulturhistoriske verdiene på Kjeller	Nei
2019–2020	676	Evalueringsrapport av ny etterretningstjenestelov	Nei
2016–2017	576	Lovhjemmel for å ivareta rettighetene for fanger	Nei

7.1 Stortingssesjon 2023–2024

Nye fregatter – valg av strategisk partner

Vedtak nr. 740, 11. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen komme snarlig tilbake til Stortinget med en sak om valg av strategisk partner for anskaffelse av fem nye havgående fregatter, med opsjon på ytterligere én fregatt. Fregattene skal utrustes med maritime helikoptre med anti-ubåtkapasitet.»

Vedtaket ble truffet under behandling av Innst. 426 S (2023–2024) til Prop. 87 S (2023–2024) *Forsvarsløftet – for Norges trygghet – Langtidsplan for forsvarssektoren 2025–2036*.

Forsvarsdepartementet følger opp vedtaket, og vil innlede samtaler med et antall nære allierte. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med status i saken i den årlige rapporteringen til Stortinget om oppfølgingen av Prop. 87 S (2023–2024).

Anskaffelse av nye ubåter

Vedtak nr. 741, 11. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen utløse opsjonen på den sjette ubåten, slik at det anskaffes totalt seks nye ubåter.»

Vedtaket ble truffet under behandling av Innst. 426 S (2023–2024) til Prop. 87 S (2023–2024) *Forsvarsløftet – for Norges trygghet – Langtidsplan for forsvarssektoren 2025–2036*.

Regjeringen vil utløse opsjonen på den sjette ubåten i tråd med Stortingets vedtak, og vil komme tilbake til fremdriften for ubåtanskaffelsen i den årlige rapporteringen til Stortinget om oppfølgingen av Prop. 87 S (2023–2024).

Langtrekkende luftvern – østlandsområdet

Vedtak nr. 742, 11. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen anskaffe langtrekkende luftvern med evne til å permanent beskytte ytterligere ett geografisk område mot ballistiske missiler for å kunne legge til rette for beskyttelse av det sentrale østlandsområdet, inkludert hovedstaden.»

Vedtaket ble truffet under behandling av Innst. 426 S (2023–2024) til Prop. 87 S (2023–2024) *Forsvarsløftet – for Norges trygghet – Langtidsplan for forsvarssektoren 2025–2036*.

svarsløftet – for Norges trygghet – Langtidsplan for forsvarssektoren 2025–2036.

Vedtaket følges opp av Forsvarsdepartementet. Regjeringen vil fremme en anbefaling for Stortinget om langtrekkende luftvern, og vil deretter komme tilbake til fremdriften i den årlige rapporteringen til Stortinget om oppfølgingen av Prop. 87 S (2023–2024).

Langtrekkende luftvern – anskaffelsesprosess

Vedtak nr. 743, 11. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en anbefaling for den videre anskaffelsesprosessen for langtrekkende luftvern.»

Vedtaket ble truffet under behandling av Innst. 426 S (2023–2024) til Prop. 87 S (2023–2024) *Forsvarsløftet – for Norges trygghet – Langtidsplan for forsvarssektoren 2025–2036*.

Vedtaket følges opp av Forsvarsdepartementet. Regjeringen vil fremme en anbefaling for Stortinget for den videre anskaffelsesprosessen for langtrekkende luftvern, og vil komme tilbake til fremdriften i den årlige rapporteringen til Stortinget om oppfølgingen av Prop. 87 S (2023–2024).

Overordnet dronestrategi for forsvarssektoren

Vedtak nr. 744, 11. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen utarbeide og iverksette en overordnet dronestrategi for forsvarssektoren, med konkrete forslag til hvordan forsvarssektoren og de ulike forsvarsgrenene kan ta i bruk droneteknologi i takt med den teknologiske utviklingen på feltet. Strategien skal også omhandle hvordan både sivilsamfunnet og Forsvarets avdelinger bedre kan beskyttes mot den samme teknologien.»

Vedtaket ble truffet under behandling av Innst. 426 S (2023–2024) til Prop. 87 S (2023–2024) *Forsvarsløftet – for Norges trygghet – Langtidsplan for forsvarssektoren 2025–2036*.

Forsvarsdepartementet følger opp vedtaket og vil utarbeide og iverksette en overordnet dronestrategi for forsvarssektoren. Arbeidet ses i sammenheng med den sektorovergrepene strategien som er under utarbeidelse i Samferdselsdepartementet. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med status i saken i den årlige rapporteringen

til Stortinget om oppfølgingen av Prop. 87 S (2023–2024).

Ubemannede luftfartøyer og droner – bestemmelser
Vedtak nr. 745, 11. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen revidere bestemmelsene om ubemannede luftfartøyer og droner i Forskrift om militær luftfartsmyndighet.»

Vedtaket ble truffet under behandling av Innst. 426 S (2023–2024) til Prop. 87 S (2023–2024) *Forsvarsløftet – for Norges trygghet – Langtidsplan for forsvarssektoren 2025–2036.*

Vedtaket følges opp av Forsvarsdepartementet. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med en egen sak vedrørende fremdrift for arbeidet.

Militær utdanningskapasitet i Nord-Norge
Vedtak nr. 746, 11. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen utrede hvordan økt militær utdanningskapasitet skal etableres i Nord-Norge og komme snarlig tilbake til Stortinget med et forslag til gjennomføring.»

Vedtaket ble truffet under behandling av Innst. 426 S (2023–2024) til Prop. 87 S (2023–2024) *Forsvarsløftet – for Norges trygghet – Langtidsplan for forsvarssektoren 2025–2036.*

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget i løpet av 2025 med et forslag til etablering av økt militær utdanningskapasitet i Nord-Norge, basert på en fagmilitær vurdering av saken. Det er sendt oppdrag til Forsvaret om en fagmilitær utredning og anbefaling om etablering av økt militær utdanningskapasitet i Nord-Norge.

Lokale og regionale tilbydere
Vedtak nr. 747, 11. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen sikre at Forsvaret utnytter handlingsrommet, lover og reglement åpner for, slik at Forsvaret i større grad benytter lokale og regionale tilbydere.»

Vedtaket ble truffet under behandling av Innst. 426 S (2023–2024) til Prop. 87 S (2023–2024) *Forsvarsløftet – for Norges trygghet – Langtidsplan for forsvarssektoren 2025–2036.*

Regjeringen har fulgt opp vedtaket. Forsvaret har i 2024 gitt lokale avdelinger økte fullmakter til

å handle direkte med bedrifter lokalt der avdelingene er lokalisert. Forsvaret skal øke sin involvering med små og mellomstore leverandører der det støtter opp om forsvarssektorens mål og behov, for i større grad å benytte lokale og regionale tilbydere etter et nærhets- og beredskapsprinsipp. Dette skal bidra til å legge til rette for økt beredskap, raske og kosteffektive leveranser til forsvarssektoren, samtidig som det søkes å oppnå positive ringvirkninger mellom næringslivet og Forsvarets tilstedeværelse i distriktene med særlig vekt på Nord-Norge. Det er et bærende prinsipp at slike næringspolitiske virkemidler skal bidra til å understøtte regjeringens forsvars- og sikkerhetspolitiske behov.

Pensjonsgivende inntekter
Vedtak nr. 748, 11. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen legge til rette for at partene kan fremforhandle konkrete løsninger som gjør at en større del av personellens inntekter blir pensjonsgivende.»

Vedtaket ble truffet under behandling av Innst. 426 S (2023–2024) til Prop. 87 S (2023–2024) *Forsvarsløftet – for Norges trygghet – Langtidsplan for forsvarssektoren 2025–2036.*

Regjeringen vil legge Stortingets vedtak til grunn når de konkrete løsningene skal fremforhandles for å sikre at en større del av personellens inntekter blir pensjonsgivende.

Nansen-programmet – forsering i RNB 2024
Vedtak nr. 574, 23. april 2024

«Stortinget ber regjeringen forsere den militære støtten i Nansen-programmet i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2024.»

Vedtaket ble truffet under behandling av Innst. 255 S (2023–2024) til Meld. St. 8 (2023–2024) *Nansen-programmet for Ukraina.*

Anmodningsvedtaket er ivaretatt gjennom Stortingets behandling av Innst. 447 S (2023–2024) til Prop. 104 S (2023–2024) *Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2024.* Regjeringen la frem en betydelig økning av støtten til Ukraina, gjennom forsering av midler i Nansen-programmet, i forslaget til revidert nasjonalbudsjett 2024 fremmet i statsråd 14. mai 2024. Den foreslåtte økningen er 1 mrd. kroner til den sivile delen og 6 mrd. kroner til den militære

delen av Nansen-programmet. Stortinget vedtok den foreslåtte forseringen 21. juni 2024.

7.2 Stortingssesjon 2022–2023

Forsvarsloven – kontrakt om tjenesteplikt

Vedtak nr. 154, 8. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget og på egnet vis innen utgangen av 2023 og innen utgangen av 2024, eksempelvis i budsjettproposisjonene for 2024 og 2025, og redegjøre om erfaringer med og konsekvensene av endringene i forsvarsloven, som vedtas ved behandlingen av Innst. 74 L (2022–2023), for personell i Forsvaret, herunder omfanget av bruk av kontrakt om tjenesteplikt og hvilket personell i hvilke funksjoner som får kontrakt om tjenesteplikt.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Innst. 74 L (2022–2023) til Prop. 134 L (2022–2023) *Endringer i forsvarsloven (utvidet adgang til å inngå kontrakt om tjenesteplikt mv.) og lovvedtak 20 (2022–2023)*.

Endringene i forsvarsloven, som ble vedtatt gjennom behandlingen av Innst. 74 L (2022–2023), trådte i kraft 1. januar 2024. Det er derfor fremdeles tidlig å redegjøre for erfaringer og konsekvenser av endringene i forsvarsloven.

Forsvaret benytter i dag den utvidede adgangen til å inngå kontrakt om tjenesteplikt med personer uten verneplikt og om utvidet tjenesteplikt for vernepliktige innenfor følgende områder:

1. Kontrakt om tjenesteplikt for personer uten verneplikt
2. Kontrakt om utvidet førstegangstjeneste og utvidet tjenesteplikt
3. Kontrakt om utvidet tjenesteplikt for vernepliktige og personer med kontrakt om tjenesteplikt.

I tillegg vil Forsvaret benytte den utvidede adgangen etter forsvarsloven § 25 a til å inngå kontrakt om tjenesteplikt for sivilt tilsatte i Forsvaret. Kontrakten skal nyttes for å klargjøre tjenesteplikten til sivilt tilsatte i stillinger som inngår i Forsvarets styrkestruktur. Kontrakten vil innebære tjenesteplikt i Forsvaret etter forsvarsloven § 2.

Det fremtidige omfanget av kontrakter om tjenesteplikt vil avhenge av videre utvikling av Forsvaret, herunder styrkestrukturens fremtidige størrelse samt Forsvarets kompetansebehov.

Forsvarsdepartementet har på nåværende tidspunkt ikke erfaring med hvor mye omfanget av kontrakt om tjenesteplikt vil øke. Forsvarsdepartementet vil kunne redegjøre for erfaringer og konsekvenser av endringene i forsvarsloven når endringene har hatt noe lengre virketid.

Vurderinger om standardisert fartøyklasse

Vedtak nr. 124, 1. desember 2020

«Stortinget ber regjeringen på egnet vis fremme en sak om erstatning av dagens kystvakt- og støttefartøy, herunder en vurdering av en fremtidig standardisert fartøyklasse, og komme tilbake med mulige forseringer i Prop. 1 S (2021–2022).»

Vedtaket ble truffet under behandling av Innst. 87 S (2020–2021) til Prop. 14 S (2020–2021) *Evne til forsvar – vilje til beredskap. Langtidsplan for forsvarssektoren*.

Anmodningsvedtaket er ivaretatt gjennom Stortingets behandling av Innst. 426 S (2023–2024) til Prop. 87 S (2023–2024) *Forsvarsløftet – for Norges trygghet – Langtidsplan for forsvarssektoren 2025–2036*, hvor en ambisjon om å anskaffe inntil 28 standardiserte fartøy til Sjøforsvaret ble vedtatt.

Nye helikoptre til dedikert helikopterstøtte for Hæren

Vedtak nr. 128, 1. desember 2020

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med den planlagte anskaffelsen av nye helikoptre til spesialstyrkene fra 2024, også anskaffe nye helikoptre til dedikert helikopterstøtte for Hæren. De nye helikoptrene skal organiseres i en skvadron på Rygge, og en skvadron på Bardufoss for å understøtte og samvirke med Hæren. Det henstilles til regjeringen å komme tilbake til Stortinget med en egen sak om anskaffelsen av helikoptrene, herunder antall.»

Vedtaket ble truffet under behandling av Innst. 87 S (2020–2021) til Prop. 14 S (2020–2021) *Evne til forsvar – vilje til beredskap – Langtidsplan for forsvarssektoren*.

Anmodningsvedtaket er ivaretatt gjennom Stortingets behandling av Innst. 426 S (2023–2024) til Prop. 87 S (2023–2024) *Forsvarsløftet – for Norges trygghet – Langtidsplan for forsvarssektoren 2025–2036*, hvor en anskaffelse av nye helikoptre

til støtte for Forsvarets spesialstyrker og Hæren ble vedtatt. Anskaffelsen vil utredes gjennom et eget forprosjekt, og prosjektet for anskaffelse av nye helikoptre vil fremmes for Stortinget for endelig godkjenning. Det gjennomføres nå en oppgradering av Forsvarets Bell 412 for å forlenge helikoptrenes levetid frem til nye helikoptre er anskaffet og implementert. Forsvaret har også etablert en skvadronsledelse og to vedlikeholdsdokker for Bell 412 på Bardufoss. Tiltakene tilrettelegger for økt helikopteraktivitet i nord, og økt flytimeproduksjon.

Utrede å benytte Haslemoen og Drevjamoen

Vedtak nr. 131, 1. desember 2020

«Stortinget ber regjeringen utrede å benytte Haslemoen og Drevjamoen som supplement til rekruttskolen som lokaliseres på Terningmoen, og på egnet måte komme tilbake til dette i forbindelse med Prop. 1 S (2021–2022).»

Vedtaket ble truffet under behandling av Innst. 87 S (2020–2021) til Prop. 14 S (2020–2021) *Evne til forsvar – vilje til beredskap – Langtidsplan for forsvarssektoren*.

Anmodningsvedtaket er ivaretatt gjennom Stortingets behandling av Innst. 426 S (2023–2024) til Prop. 87 S (2023–2024) *Forsvarsløftet – for Norges trygghet – Langtidsplan for forsvarssektoren 2025–2036*, hvor det ble vedtatt at Terningmoen videreutvikles til en felles rekruttskole. Rekruttutdanningen på Terningmoen etableres i tråd med Stortingets vedtak gjennom modernisering og nyetablering av kapasiteter i leirområdet, og skal i tillegg dimensjoneres for å kunne utdanne om lag 1 800 rekrutter fire ganger i året. Inntil Terningmoen er fullt utbygd, etter planen før 2036, vil midlertidig innleie av sivil infrastruktur utenfor leirområdet brukes som supplement for raskt å øke utdanningskapasiteten.

Utredning om bruk av ikke-militært ansatte

Vedtak nr. 133, 1. desember 2020

«Stortinget ber regjeringen innen 2022 legge fram en utredning om bruk av ikke-militært ansatte og forhold knyttet til krigens folkerett og ikke-militært personell som legitime militære mål.»

Vedtaket ble truffet under behandling av Innst. 87 S (2020–2021) til Prop. 14 S (2020–2021) *Evne til forsvar – vilje til beredskap – Langtidsplan for forsvarssektoren*.

Anmodningsvedtaket er ivaretatt gjennom Stortingets behandling av Innst. 425 S (2023–2024) til Prop. 59 S (2023–2024) *Investeringer i Forsvaret og andre saker*. Utredningsarbeidet er nå ferdigstilt. Sivilt ansatte som utfører arbeid for Forsvaret kan deles inn i tre grupper: forsvarssektorens egne sivilt ansatte, sivile i totalforsvaret og sivile kontraktører og leverandører knyttet til privat næringsliv. Hovedpunktene i utredningen vil gi veiledning for hvordan etatene i forsvarssektoren bør innrette seg for å sikre Norges folkerettslige forpliktelser ved bruk av sivile.

Ivaretagelse av de nasjonale kulturhistoriske verdiene på Kjeller

Vedtak nr. 1099, 2. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen legge frem en sak for Stortinget med en plan for hvordan staten kan bidra til at de nasjonale kulturhistoriske verdiene på Kjeller blir ivaretatt.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Innst. 543 S (2020–2021) til Dokument 8:241 S (2020–2021) *Representantforslag om en permanent løsning for småflyaktiviteten i Oslo-området og luftfartøyvern-senter på Kjeller*.

Stortinget vedtok ved Innst. 62 S (2016–2017) til Prop. 151 S (2015–2016) *Kampkraft og bærekraft. Langtidsplan for forsvarssektoren* å legge ned Forsvarets leir på Kjeller. Leiren inneholder nasjonale, kulturhistoriske verdier som må håndteres i sammenheng med avhendingen. For å legge til rette for at de kulturhistoriske verdiene blir ivaretatt, er Riksantikvaren involvert i Lillestrøm kommunes planprosess. Forsvarsdepartementet vil koordinere arbeidet med utflytting og avhending av basen, opp mot dette. Fremdriften i Lillestrøm kommunes planprosess tilsier at planen som skal danne grunnlag for etterbruk av Kjeller ikke blir ferdig behandlet før nærmere 2026–2027. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget om oppfølging av vedtaket i forbindelse med informasjon om avhendingen av leiren, når denne prosessen er slutført.

7.3 Stortingssesjon 2019–2020

Evaluering av ny etterretningstjenestelov

Vedtak nr. 676, 11. juni 2020

«Stortinget ber regjeringen sørge for en uavhengig evaluering av den nye etterretningstjenesteloven fra full ikrafttredelse. Evalueringen skal være offentlig og foreligge senest fire år etter at loven er satt i kraft. Evalueringen skal gjelde lovens virke og mulighet for kontroll av dens bestemmelser, inkludert ressursituasjonen, kompetanse og virkemidler hos EOS-utvalget og domstolene.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Innst. 357 L (2019–2020) til Prop. 80 L (2019–2020) *Lov om Etterretningstjenesten (etterretningstjenesteloven)* og Lovvedtak 134 (2019–2020).

Regjeringen vil sørge for en uavhengig evaluering av etterretningstjenestelovens virke i tråd med anmodningsvedtaket fra full ikrafttredelse slik Stortinget ber om. Etterretningstjenesteloven har trådt i kraft trinnvis. Den siste bestemmelsen, paragraf 7-3, ble satt i kraft 2. september 2022, slik at systemet for tilrettelagt innhenting kunne testes og utvikles på trygt juridisk grunnlag. Ikrafttredelsen av bestemmelsen 2. september 2022 innebærer at hele etterretningstjenesteloven er ikraftsatt, og at evalueringen vil foreligge senest 2. september 2026.

7.4 Stortingssesjon 2016–2017

Lovhjemmel for å ivareta rettighetene for fanger

Vedtak nr. 576, 18. april 2017:

«Stortinget ber regjeringen utrede en egen lov- hjemmel for å sikre at fanger som holdes av norske styrker i forbindelse med væpnet konflikt får ivaretatt sine rettigheter, samt hvordan rettighetene til personer som holdes fanget av norske soldater kan ivaretas i våre internasjonale operasjoner.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Innst. 248 S (2016–2017) om *Redegjørelse av utenriksministeren og forsvarsministeren om Afghanistan, inkludert rapporten fra det regjeringsoppnevnte utvalget som har evaluert og trukket lærdommer av Norges sivile og militære innsats i Afghanistan for perioden 2001–2014*. Forslaget ble fremmet av Miljøpartiet De Grønne etter at innstillingen var fremmet for Stortinget.

Forsvaret har på oppdrag fra Forsvarsdepartementet utført en utredning av temaet frihetsberøvelse i militære operasjoner, som et grunnlag for det videre arbeidet med problemstillingen. Saken har vist seg noe mer kompleks enn hva først var antatt. Det pågår nå et arbeid i Forsvarsdepartementet med å utrede behovet for lovforankring, i dialog med Utenriksdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet. Forsvarsdepartementet tar sikte på å ferdigstille denne utredningen innen utgangen av 2024 og deretter informere Stortinget.

8 Helse- og omsorgsdepartementet

Nedenfor gis en oversikt over oppfølging av anmodnings- og utredningsvedtak under Helse- og omsorgsdepartementet. Oversikten inkluderer alle vedtak fra stortings sesjonen 2023–2024, samt de vedtakene fra tidligere stortings sesjoner som kontroll- og konstitusjonskomiteen i Innst. 239 S

(2023–2024) mente ikke var kvittert ut. I tabellen nedenfor angis det også hvorvidt departementet planlegger at rapporteringen knyttet til anmodningsvedtaket nå avsluttes eller om departementet vil rapportere konkret på vedtaket også i neste års budsjettproposisjon.

Tabell 8.1 Oversikt over anmodnings- og utredningsvedtak, ordnet etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtaks nr.	Stikkord	Rapportering avsluttes (Ja/Nei) i Prop. 1 S (2024–2025)
2023–2024	3	Sikre kvinnehelse i nasjonal helse- og samhandlingsplan	Ja
2023–2024	66	Tannhelsebehandling til personer over 85 år	Ja
2023–2024	67	Registreringsordning for kommersielle helseinstitusjoner	Ja
2023–2024	87	Varig tilskudd til Helse Nord for å begrense bruken av innleie	Ja
2023–2024	88	Rekrutterings- og samhandlingstilskudd til Helse Nord	Ja
2023–2024	120	Øke antall døgnplasser	Ja
2023–2024	121	Helseutfordringer knyttet til rasisme og diskriminering	Nei
2023–2024	122	Oppfølging av spesialister som arbeider med psykisk helsevern	Nei
2023–2024	123	Helseteam i barneverntjenesten	Nei
2023–2024	124	Personlige økonomiske hensyn i det selvmordsforebyggende arbeidet	Nei
2023–2024	125	Konkrete tiltak i opptrappingsplan psykisk helse	Nei
2023–2024	126	Stanse nedbygging av døgnplasser i psykisk helsevern	Ja
2023–2024	489	Stortingsmelding om BPA	Nei
2023–2024	542	Produksjon og lagring av legemidler og smittevern-utstyr i Norden	Ja
2023–2024	543	Frivillighetens rolle i helseberedskapen	Ja
2023–2024	612	Overgrepsmottak for barn	Nei
2023–2024	614	Intervensjonsprogram førstegangsfødende	Nei
2023–2024	628	Tjeneste med integrert ettervern	Ja

Tabell 8.1 Oversikt over anmodnings- og utredningsvedtak, ordnet etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering avsluttes (Ja/Nei) i Prop. 1 S (2024–2025)
2023–2024	629	Behandlingstilbudet til voldsutsatte kvinner med ruslidelse	Ja
2023–2024	630	Følgforskning i forbindelse med TSB	Nei
2023–2024	684	Godkjenningsordning for kommersielle aktører	Nei
2023–2024	685	Folkehelseundersøkelse i Groruddalen	Ja
2023–2024	686	Ivaretagelse av kjønnsperspektiv	Nei
2023–2024	687	Kjønnsperspektiv i behandlingsretningslinjene	Nei
2023–2024	688	Døgnplasser i psykiatrien	Ja
2023–2024	689	Sikkerhetshjem	Ja
2023–2024	690	Reduksjon i bruk av bemanningsbyrå	Nei
2023–2024	691	Innleie i helseforetak	Ja
2023–2024	692	Kostnader sykehusbygg	Nei
2023–2024	693	Kontraktsansvar for fristbruddordningen	Nei
2023–2024	694	Ikke møtt-gebyr innen psykisk helse	Nei
2023–2024	908	Endre tannhelsetjenesteloven for 25- og 26-åringer	Nei
2022–2023	1	Ideelle tilbud rusomsorgen	Ja
2022–2023	2	Avlasting av fastleger	Nei
2022–2023	44	Nasjonal helse- og samhandlingsplan og barnepalliasjon	Ja
2022–2023	79	Styrke allmennlegetjenesten	Nei
2022–2023	86	Rett til nødvendig tannhelsehjelp i den offentlige tannhelsetjenesten for unge voksne	Nei
2022–2023	137	Akutt tilbud til personer som er utsatt for vold i nære relasjoner	Nei
2022–2023	486	Lovendring om å innhente opplysninger uten samtykke i pasientskadesaker	Nei
2022–2023	610	Evaluerer av Norsk Pasientskadeerstatning	Nei
2022–2023	742	Brukerstyrt personlig assistanse	Nei
2022–2023	744	Forbud mot markedsføring av usunn mat og drikke	Ja
2022–2023	745	Aldersgrense for kjøp og salg av energidrikker	Nei
2022–2023	746	Økt bruk av grønn resept	Nei
2022–2023	748	Selvmondsforebygging	Nei
2022–2023	756	Apotekenes rolle i vaksinasjonsarbeidet	Nei
2022–2023	825	Status vann- og avløpssituasjonen	Ja
2022–2023	929	Utvide vilkårene for folketrygdstønad på grunnlag av sterkt nedsatt evne til egenomsorg	Nei

Tabell 8.1 Oversikt over anmodnings- og utredningsvedtak, ordnet etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering avsluttes (Ja/Nei) i Prop. 1 S (2024–2025)
2022–2023	938	Utvidelse av rettigheter for psykisk syke på tannhelseområdet – Fylkeskommunens tilbud	Ja
2021–2022	416	Overgangsordning for autorisasjon av paramedisinere	Ja
2021–2022	417	Avklaring knyttet til Register for utøvere av alternativ behandling	Nei
2021–2022	516	Sikring av helsefaglig oppfølging etter fødsel	Ja
2021–2022	517	Lovfeste rett til selvvalgt støtteperson gjennom graviditet og fødsel	Nei
2021–2022	518	Oppfølging og hjelpeapparat for forebygging av fødselsdepresjon	Nei
2021–2022	519	Behandlingssenter ved alvorlig fødselsdepresjon for mor med barn	Ja
2021–2022	520	Rettighetsfesting av hjemmebesøk av jordmor	Ja
2021–2022	561	Utredning av spesialistforskriften	Nei
2021–2022	762	Handlingsplan for reduksjon av ensomhet	Nei
2021–2022	763	Styrking av forskning på ensomhet	Ja
2021–2022	764	Styrking av samarbeid for forebygging av ensomhet	Nei
2021–2022	832	Rett til nødvendig tannhelsehjelp i den offentlige tannhelsetjenesten for unge voksne	Ja
2020–2021	5	Økonomiske modeller for utvikling av antibiotika	Nei
2020–2021	9	Lovendring om mennesker på sykehjem mot deres egen vilje	Ja
2020–2021	84	Revisjon av smittevernloven etter Koronakommisjonens rapport	Nei
2020–2021	96	Gjennomgang av folketrygdens refusjonsordning for tannbehandling	Nei
2020–2021	645	Voksenvaksinasjonsprogram	Ja
2020–2021	646	Automatisk informasjonsordning	Ja
2020–2021	692	Botilbud for personer som har kommet ut av aktiv rus	Ja
2020–2021	693	Finansieringsordning innen rusfeltet	Ja
2020–2021	702	Helhetlig og koordinert helse- og omsorgstjenestetilbud	Ja
2020–2021	726	Responstider, kompetanse og akuttmedisinsk utstyr	Nei
2020–2021	876	Koronakommisjonen – situasjonen for kommuneoverleger og kommunale smittevernleger	Nei
2020–2021	986	Eldrevoldssaker – nasjonale retningslinjer	Ja
2020–2021	987	Eldrevoldssaker – meldeplikt	Ja

Tabell 8.1 Oversikt over anmodnings- og utredningsvedtak, ordnet etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering avsluttes (Ja/Nei) i Prop. 1 S (2024–2025)
2020–2021	1114	Legemiddeloven – narkotika til eget bruk	Nei
2020–2021	1122	Ettervernsreform for rusavhengige	Nei
2020–2021	1164	Evalueringsprosjekt av de regionale odontologiske kompetansesentrene	Nei
2019–2020	347	Prøveprosjekt der helsesykepleiere henviser til BUP	Nei
2019–2020	611	Utredning av markedet for genetisk selvtesting	Nei
2019–2020	612	Forbud genetisk testing av barn	Nei
2019–2020	616	Preimplantasjonsdiagnostikk	Nei
2018–2019	20	Styrking av norsk tannhelse	Nei
2018–2019	25	Ensomhet inn i folkehelseplan §7	Nei
2018–2019	39	Forslag om innholdsmerking på alkoholholdig drikk	Nei
2018–2019	44	Innføring av merking med helseadvarsler på alkoholholdig drikk	Nei
2018–2019	82	Ideelle organisasjoners pensjonskostnader	Nei
2018–2019	93	Årsmeldingen for 2017 fra Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter	Nei
2017–2018	468	Legevakt- og fastlegeordningen	Nei
2017–2018	615	Regelverket for pasientreiser	Nei
2017–2018	915	Tobakksskadeloven	Nei
2015–2016	627	Prevensjon til rusavhengige	Ja

8.1 Stortingssesjon 2023–2024

Sikre kvinnehelse i nasjonal helse- og samhandlingsplan

Vedtak nr. 3, 5. oktober 2023

«Stortinget ber regjeringen sikre at kvinnehelse blir en sentral del av nasjonal helse- og samhandlingsplan og at det legges frem konkrete forslag til tiltak og en plan slik at kvinnehelse blir behandlet i Stortinget.»

Vedtaket ble truffet i forbindelse med Trontaledebatten 5. oktober 2023.

Regjeringen viser til plan for arbeidet med kvinnehelse og om innholdet i regjeringens kvinnehelsestrategi omtalt i Meld. St. 9 (2023–2024) *Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024–*

2027 – Vår felles helsetjeneste. Her er det tatt inn et eget kapittel 7 om En sammenhengende, trygg og helhetlig svangerskaps-, fødsels- og barselomsorg og et underkapittel 3.4 om Kvinnehelse. I kapittel 7 utkvitteres forslagene fra Kvinnehelseutvalget innenfor svangerskaps-, fødsels- og barselomsorgen (NOU 2023: 5 *Den store forskjellen – Om kvinners helse og betydningen av kjønn for helse*). I 3.4 beskrives planen for arbeidet med kvinnehelsestrategien. I tillegg presenteres forslag fra Kvinnehelseutvalget som regjeringen har fulgt opp, som styrking av helsestasjon- og skolehelsetjenesten, arbeidet med å styrke tilbudet til kvinner med plager som endometriose og lymfødem og nedsettelse av utvalg som skal se på kvinners arbeidshelse. Regjeringen presenterer også hvordan forslagene fra Kvinnehelseutvalget skal innlemmes i pågående arbeid, som i Opptappingsplan for psykisk helse og i Opptappingsplan

mot vold mot barn og vold i nære relasjoner. Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp.

Tannhelsebehandling til personer over 85 år

Vedtak nr. 66, 4. desember 2023

«Stortinget ber regjeringen om at rettighetene til tannhelsebehandling i den offentlige tannhelse-tjenesteloven for personer over 85 år, styrkes i statsbudsjettet for 2025.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Prop. 1 S (2023–2024), jf. Innst. 16 S (2023–2024). Med vedtaket ble rammen til fylkeskommunen økt med 300 mill. kroner, bl.a. for å legge til rette for bedre tjenester til pasientgruppen 85 år og eldre. Det vises til Rundskriv I-2/2024 Styrket fylkeskommunalt tannhelsetilbud i 2024 for mer informasjon.

Endringer i tannhelsetjenesteloven trådte i kraft 1. juli i år. Lovendringene utvider rettighetene til nye pasientgrupper i den offentlige tannhelse-tjenesten, innenfor gjeldende regelverk. Tannhelse-utvalget, som har hatt i oppdrag å foreta en helhetlig gjennomgang av tannhelsefeltet, leverte sin utredning 26. september 2024. Det vises til høringen i forbindelse med lovarbeidet hvor mange høringsinstanser tok opp utfordringene med å fremme lovendringer før utredningen til utvalget forelå. Etter høringen av Tannhelseutvalgets utredning, vil Helse- og omsorgsdepartementet vurdere nærmere hvilke endringer som bør gjøres i organiseringen av tannhelsefeltet, herunder regulering av rett til tannhelsetjenester.

Rammestyrkingen av fylkeskommunene til formålet videreføres i 2025, en styrking som også kommer pasientgruppen 85 år og eldre til gode. Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp.

Registreringsordning for kommersielle helseinstitusjoner

Vedtak nr. 67, 4. desember 2023

«Stortinget ber regjeringen i løpet av våren 2024 fremme nødvendige forskriftsendringer for å sikre en registreringsordning for kommersielle helseinstitusjoner, som blant annet sikrer oversikt over personell, henvisningspraksis, legemiddelforskrivning og sykemeldingspraksis.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Meld. St. 9 (2023–2024) *Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024–2027 – Vår felles helsetjeneste*, jf. Innst. 387 S (2023–2024). Regjeringen har gjennomført høring

av arbeider med forskriftsendringer for å pålegge helprivate helsetjenestetilbydere å rapportere på lik linje med offentlig aktører til i Norsk pasientregister (NPR) og Kommunalt pasient- og brukerregister (KPR). Forslaget har vært på høring med høringsfrist 5. juni. Forskriftsendringene ble vedtatt ved kongelig resolusjon fredag 6. september d.å. Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp.

Varig tilskudd til Helse Nord for å begrense bruken av innleie

Vedtak nr. 87, 4. desember 2023

«Stortinget ber regjeringen sette av 200 millioner kroner i et varig tilskudd til Helse Nord. Pengene skal brukes som et rekrutterings-tilskudd, med mål om å rekruttere og stabilisere personellsituasjonen i eksisterende helse- og sykehustilbud, og å begrense bruken av innleie.»

Vedtaket ble truffet ifm. debatt om finanskomiteens innstilling til nasjonalbudsjett for 2024.

Stortinget bevilget 200 mill. kroner i et varig tilskudd til Helse Nord RHF ved behandlingen av statsbudsjettet for 2024. I oppdragsdokumentet for 2024 er Helse Nord tildelt 200 mill. kroner for å beholde og rekruttere personell. Tilskuddet har som formål å stabilisere personellsituasjonen i eksisterende helse- og sykehustilbud. Midlene skal legge til rette for å ivareta varige behov gjennom faste stillinger og å begrense bruken av innleid personell. Behovene innen psykisk helsevern, akuttfunksjoner og føde- og barselomsorgen skal vektlegges. Midlene kan også benyttes til å opprette utdanningsstillinger for legespesialister og annet spesialisert personell som jordmødre, intensivsykepleiere og psykologspesialister. Helse Nord RHF har fordelt midlene til sine helseforetak i tråd med føringene i oppdragsdokumentet og har bedt helseforetakene om å rapportere på bruken av tilskuddet.

Tilskuddet skal være varig, og departementet foreslår å videreføre tilskuddet under kap. 732, post 70, i 2025. Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp.

Rekrutterings- og samhandlingstilskudd til Helse Nord

Vedtak nr. 88, 4. desember 2023

«Stortinget ber regjeringen etablere et varig rekrutterings- og samhandlingstilskudd til Helse Nord på 40 millioner kroner. Tilskuddet skal

understøtte rekrutteringstiltak i hele regionen og tiltak som bedrer samhandlingen mellom spesialisthelsetjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjenesten og tjenesteutvikling og gode pasientforløp i helseregionen. Midlene kan brukes etter enighet mellom helseforetak og aktuelle kommuner.»

Vedtaket ble truffet ifm. debatt om finanskomiteens innstilling til nasjonalbudsjett for 2024.

I Prop. 1 S (2023–2024) ble det foreslått 40 mill. kroner i samhandlings- og omstillings-tilskudd til Helse Nord RHF. Ved Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2024 ble tilskuddet presisert til å være varig, at det skulle understøtte rekrutteringstiltak og at midlene kan brukes etter enighet mellom helseforetak og aktuelle kommuner. I oppdragsdokumentet for 2024 er Helse Nord RHF tildelt 40 mill. kroner i samhandlings- og rekrutteringstilskudd i tråd med føringene fra Stortinget. Helse Nord RHF har bedt de fire helsefelleskapene i Nord-Norge vurdere tiltak, tildeling og rapportering om bruken av tilskuddet.

I forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2024, jf. Prop. 104 S (2023–2024) og Innst. 447 S (2023–2024), ble det foreslått at rekrutterings- og samhandlingstilskuddet til Helse Nord RHF skal varig styrkes med 90 mill. kroner, slik at det til sammen er på 130 mill. kroner i 2024.

Tilskuddet skal være varig, og departementet foreslår å videreføre tilskuddet under kap. 732, post 70, i 2025. Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp.

Øke antall døgnplasser

Vedtak nr. 120, 7. desember 2023

«Stortinget ber regjeringen øke antallet døgnplasser minimum i tråd med helseforetakenes framskrivinger.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Meld. St. 23 (2022–2023) *Opptrappingsplan for psykisk helse (2023–2033)*, jf. Innst. 108 S (2023–2024). De regionale helseforetakene har analysert behovet for tjenester og laget en ny framskrivningsmodell. Bruk av denne vil bidra til å redusere uønsket geografisk variasjon og styrke behandlingstilbudet til pasientgrupper med økt behov for behandling i spesialisthelsetjenesten framover, særlig de med alvorlige psykiske lidelser og barn og unge. Gjennom opptrappingsplanen vil regjeringen legge til rette for at de regionale helsefore-

takene kan øke kapasiteten til behandling og oppfølging i psykisk helsevern for barn, unge og voksne, basert på analyser og framskrivinger. Som en oppfølging av dette skal RHFene blant annet gi en årlig status for faktisk døgnkapasitet i psykisk helsevern sett opp mot framskrevet behov. I tillegg er det i 2024 stilt krav om både høyere døgnaktivitet og kapasitet enn året før. I budsjett for 2023 ble det øremerket 150 mill. kroner til styrket døgnbehandling innen psykisk helsevern for barn, unge og voksne av den økte grunnfinansieringen for sykehusene. I saldert budsjett for 2024 er det bevilget 110 mill. kroner til døgntilbudet innen psykisk helsevern, med særlig vekt på barn og unge og de med alvorlige lidelser. Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp.

Helseutfordringer knyttet til rasisme og diskriminering

Vedtak nr. 121, 7. desember 2023

«Stortinget ber regjeringen i oppfølgingen av opptrappingsplanen inkludere de psykiske helseutfordringene mennesker som utsettes for rasisme og diskriminering opplever, samt sikre at helsetjenestene får mer kunnskap om disse sammenhengene.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Meld. St. 23 (2022–2023) *Opptrappingsplan for psykisk helse (2023–2033)*, jf. Innst. 108 S (2023–2024).

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte om oppfølging av vedtaket i forbindelse med arbeidet med oppfølging av Handlingsplan mot rasisme og diskriminering og Meld. St. 23 (2022–2023) *Opptrappingsplan for psykisk helse (2023–2033)*.

Oppfølging av spesialister som arbeider med psykisk helsevern

Vedtak nr. 122, 7. desember 2023

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake med en plan for oppfølging av nyutdannede og etablerte spesialister i psykisk helsevern, med mål om at flere opplever en god arbeidshverdag og at færre slutter.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Meld. St. 23 (2022–2023) *Opptrappingsplan for psykisk helse (2023–2033)*, jf. Innst. 108 S (2023–2024). Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet

måte om videre oppfølging av vedtaket i forbindelse med oppfølgingen av Meld. St. 23 (2022–2023) *Opptrappingsplan for psykisk helse (2023–2033)*. Arbeid i tråd med vedtaket vil bli fulgt opp gjennom arbeidet med planen, og i oppfølgingen av tiltak på personellområdet i Meld. St. 9 (2023–2024) *Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024–2027*.

Helseteam i barneverntjenesten

Vedtak nr. 123, 7. desember 2023

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til hvordan en ordning med helseteam i barneverntjenesten kan se ut, og eventuelt andre tiltak som må på plass for å sikre at barn i barnevernsinstitusjon får den oppfølgingen innen psykisk helsehjelp de har rett på.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Meld. St. 23 (2022–2023) *Opptrappingsplan for psykisk helse (2023–2033)*, jf. Innst. 108 S (2023–2024). De regionale helseforetakene har i 2024 fått i oppdrag å planlegge for at alle barnevernsinstitusjoner er tilknyttet et ambulant spesialisthelsetjeneste-team forankret i psykisk helsevern barn og unge, med kompetanse innen psykisk helse og ruslidelser. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte om videre oppfølging av vedtaket i forbindelse med oppfølgingen av Meld. St. 23 (2022–2023) *Opptrappingsplan for psykisk helse (2023–2033)* og kvalitetsreformen i barnevernet.

Personlige økonomiske hensyn i det selvmordsforebyggende arbeidet

Vedtak nr. 124, 7. desember 2023

«Stortinget ber regjeringen sikre at tiltak for å avdekke og håndtere gjeldsproblematikk og økonomiske problemer får en plass i det selvmordsforebyggende arbeidet.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Meld. St. 23 (2022–2023) *Opptrappingsplan for psykisk helse (2023–2033)*, jf. Innst. 108 S (2023–2024).

Vedtaket sees i sammenheng med det videre arbeidet med oppfølging av *Handlingsplan mot selvmord – Ingen å miste (2020–2025)* og Meld. St. 23 (2022–2023) *Opptrappingsplan for psykisk helse (2023–2033)*. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Konkrete tiltak i opptrappingsplan psykisk helse

Vedtak nr. 125, 7. desember 2023

«Stortinget ber regjeringen sikre at opptrappingsplanen for psykisk helse inneholder konkrete tiltak og ressurser som gjør en reduksjon av mekaniske tvangsmidler mulig, herunder ressurser til økt bemanning og kompetanseheving.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Meld. St. 23 (2022–2023) *Opptrappingsplan for psykisk helse (2023–2033)*, jf. Innst. 108 S (2023–2024), og vil følges opp gjennom planen. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte med omtale av tiltak og ressurser i opptrappingsplanen for psykisk helse rettet mot reduksjon og kvalitetssikring av tvangsbruk i psykisk helsevern, inkludert mekaniske tvangsmidler, og til økt bemanning og kompetanseheving.

Døgnplasser i psykisk helsevern

Vedtak nr. 126, 7. desember 2023

«Stortinget ber regjeringen umiddelbart stanse nedbyggingen av døgnplasser i psykisk helsevern.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Meld. St. 23 (2022–2023) *Opptrappingsplan for psykisk helse (2023–2033)*, jf. Innst. 108 S (2023–2024). Punkt om å hindre nedbygging av sengeplasser er fulgt opp i oppdragsdokumentene til de regionale helseforetakene i 2022, 2023 og 2024 ved å stille krav om økt døgnaktivitet sett opp mot året før. I oppdragsdokumentene for 2022 og 2023 stilles det krav om at døgnaktiviteten i psykisk helsevern skal være høyere enn året før. I 2024 er det stilt krav om både høyere døgnaktivitet og kapasitet enn året før. I tillegg har de regionale helseforetakene fått et oppdrag om å gi en årlig status for faktisk døgnkapasitet i psykisk helsevern sett opp mot framskrevet behov.

I saldert budsjett for 2024 er det bevilget 110 mill. kroner til døgntilbudet innen psykisk helsevern, med særlig vekt på barn og unge og de med alvorlige lidelser. Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp.

Stortingsmelding om BPA

Vedtak nr. 489, 15. februar 2024

«Stortinget ber regjeringen følge opp vedtak 742 (2022–2023) om en stortingsmelding om bruker-

sturt personlig assistanse snarest, og ber om at meldingen legges frem senest innen utgangen av 2024.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Dokument 8:49 S (2023–2024), jf. Innst. 189 S (2023–2024).

Det er ikke mulig å legge fram en stortingsmelding om et så omfattende og viktig tema som brukerstyrt personlig assistanse innenfor den tidsfristen Stortinget har anmodet om. Selv om NOU 2021: 11 *Selvstyrt er velstyrt* er et godt utgangspunkt for et slikt arbeid, er det omfattende dissenser og uenighet om både økonomiske og organisatoriske spørsmål i utvalgets rapport. Det er behov for en nærmere utredning av flere av disse spørsmålene, og relevante interesseorganisasjoner må få gi sine innspill til et slikt arbeid. Arbeidet er igangsatt, og departementet vil invitere til et innspillsmøte så snart som mulig. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Nordisk samarbeid om legemidler

Vedtak nr. 542, 4. april 2024

«Stortinget ber regjeringen styrke og utvide det nordiske samarbeidet om produksjon og lagring av legemidler og smittevernustyr i Norden.»

Vedtaket ble truffet i forbindelse med Stortingets behandling av Meld. St. 5 (2023–2024) *En motstandsdyktig helseberedskap – Fra pandemi til krig i Europa*, jf. Innst. 220 S (2023–2024).

Regjeringen viser til at initiativ for nordisk samarbeid om produksjon og lagring er gjort av både Nordisk råd, og nordiske nærings- og helsemyndigheter. Norge har deltatt og deltar fullt ut i dette.

Det er gjennomført studier i samarbeid mellom nordiske nærings- og helsemyndigheter. Nordisk ministerråd har kommet med en rekommendasjon og meddelelse om legemiddelproduksjon og lagring. Nordisk Råd sin anbefaling er at nordisk samarbeid bidrar inn i det europeiske samarbeidet for å være en felles stemme inn i dette. Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp.

Frivillighetens rolle i helseberedskapen

Vedtak nr. 543, 4. april 2024

«Stortinget ber regjeringen sikre at frivillighetens rolle i helseberedskapen styrkes, og at de frivillige organisasjonene integreres i planverk og øvelser.»

Vedtaket ble truffet i forbindelse med Stortingets behandling av Meld. St. 5 (2023–2024) *En motstandsdyktig helseberedskap – Fra pandemi til krig i Europa*, jf. Innst. 220 S (2023–2024).

Regjeringen viser til at det i Meld. St. 5 (2023–2024) legges til rette for at frivillig sektor blir bedre integrert i helseberedskapen, både regulatorisk, i avtaler, i planer og øvelser og at det legges opp til tettere dialog med frivillige organisasjoner blant annet gjennom et årlig dialogmøte mellom Helse- og omsorgsdepartementet og frivillige organisasjoner. I den nye helseberedskapsmodellen som er etablert skal utvalgene ha kontakt og samarbeid med frivillige organisasjoner der det er relevant.

Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp.

Overgrepsmottak for barn

Vedtak nr. 612, 7. mai 2024

«Stortinget ber regjeringen påse at overgrepssatte barn gis rett til et akutttilbud og et likeverdig helsetjenestetilbud som voksne overgrepssatte.»

Vedtaket ble truffet i forbindelse med Stortingets behandling av Prop. 36 S (2023–2024) *Opptrappingsplan mot vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner (2024–2028)*. Regjeringen viser til at barn og unge utsatt for vold og overgrep ivaretas på barne- og ungdomsavdelingene. Helse- og omsorgsdepartementet har fått i oppdrag å utarbeide en retningslinje eller veileder for medisinsk og psykososial ivaretagelse av barn og unge som er utsatt for seksuelle overgrep, jf. Prop. 36 S (2023–2024) *Opptrappingsplan mot vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner*. Retningslinjen vil bidra til å etablere et godt og likeverdig akutttilbud ved barne- og ungdomsavdelingene. Regjeringen vil komme tilbake til stortinget på egnet måte om videre oppfølging.

Intervensjonsprogram for førstegangsførelse

Vedtak nr. 614, 7. mai 2024

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2024 igangsette et prøveprosjekt i minst ti kommuner av ulik størrelse, med sikte på å innføre et universelt intervensjonsprogram rettet mot førstegangsførelse i løpet av første halvdel av planperioden. Regjeringen bes komme nærmere tilbake til finansieringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2025.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Prop. 36 S (2023–2024) *Opptrappingsplan mot vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner (2024–2028) – Trygghet for alle*, jf. Innst. 259 S (2023–2024). Oppfølging av vedtaket er påbegynt gjennom forslag om å avsette 5 mill. kroner til utvikling og drift av digitalt, foreldrestøttende tilbud. Videre skal kommuner som søker om støtte til årsverk som skal disponeres til foreldrestøttende tiltak hensyntas i tildeling av tilskudd fra tilskuddsordningen Styrking og utvikling av helsestasjons- og skolehelsetjenesten. Det vises til kap. 760, post 21 og post 61, for omtale. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte om videre oppfølging.

Utvikle en tjeneste med integrert ettervern som inkluderer brukerstyrte plasser, i samarbeid med kommunene

Vedtak nr. 628, 14. mai 2024

«Stortinget ber regjeringen sørge for at det snarest utvikles en tjeneste med integrert ettervern som inkluderer brukerstyrte plasser, i samarbeid med kommunene.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Dokument 8:82 S (2023–2024), jf. Innst. 269 S (2023–2024).

I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2024, jf. Prop. 104 S (2023–2024) og Innst. 447 S (2023–2024), ble de regionale helseforetakene styrket med 50 mill. kroner til å styrke døgntilbudet til ruspasienter og sikre oppfølging av rusavhengige etter døgnbehandling (integrert ettervern). I tilleggskokument etter Stortingets behandling av Prop. 104 S (2023–2024) fikk de regionale helseforetakene i oppdrag innen rusfeltet å utvikle en tjeneste med integrert ettervern som inkluderer brukerstyrte plasser, i samarbeid med kommunene. God samhandling er nødvendig både for å legge til rette for det som skal skje under tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB), og for det som skal skje etter utskrivning fra døgnbehandling. Pasientene i TSB er på ulike stadier før behandlingsstart, og helseforetakene og kommunene må etablere kontakt tidlig i forløpet. Helseforetakene må også koordinere videre forløp etter utskrivning fra døgnbehandling. Det skal etableres brukerstyrte døgnplasser i helseforetakene, som gjør det enklere å oppsøke slike tilbud – uavhengig av hvor døgnbehandlingen er gjennomført. Det er viktig å sikre bruker- og pårørendemedvirkning i utviklingen av tilbudet. Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp.

Behandlingstilbudet til voldsutsatte kvinner med ruslidelse i spesialisthelsetjenesten

Vedtak nr. 629, 14. mai 2024

«Stortinget ber regjeringen sørge for at det snarest bygges opp kapasitet i behandlingstilbudet til voldsutsatte kvinner med ruslidelse i spesialisthelsetjenesten.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Dokument 8:82 S (2023–2024), jf. Innst. 269 S (2023–2024). Voldsutsatte kvinner med ruslidelse er blant de mest sårbare pasientene med behov for de mest spesialiserte tjenestene. Det er derfor behov for å bygge opp kunnskapsbaserte tilbud i helseforetakene som dekker samtidige behov for helsehjelp både fra psykisk helsevern og somatikk, i tillegg til døgntilbud innen TSB. I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2024, jf. Prop. 104 S (2023–2024) og Innst. 447 S (2023–2024), ble de regionale helseforetakene styrket med 50 mill. kroner til å styrke døgntilbudet til ruspasienter og sikre oppfølging av rusavhengige etter døgnbehandling (integrert ettervern). På bakgrunn av dette fikk de regionale helseforetakene gjennom tilleggskokument etter Stortingets behandling av Prop. 104 S (2023–2024) i oppdrag å sørge for at det bygges opp kapasitet i behandlingstilbudet til voldsutsatte kvinner med ruslidelse i spesialisthelsetjenesten. Satsingen understøtter regjeringens hovedlinje for tverrfaglig spesialisert rusbehandling om å bygge opp basistjenester i alle helseforetak. Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp.

Følgforskning i forbindelse med videreutviklingen av tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB)

Vedtak nr. 630, 14. mai 2024

«Stortinget ber regjeringen sørge for at det igangsettes følgforskning i forbindelse med videreutviklingen av tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) og integrert ettervern.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Dokument 8:82 S (2023–2024), jf. Innst. 269 S (2023–2024).

Det er sendt ut tilleggskokument til de regionale helseforetakene etter Stortingets behandling av Prop. 104 S (2023–2024). Her fremgår det at det skal legges til rette for følgforskning i forbindelse med videreutviklingen av TSB og integrert ettervern. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Godkjenningsordning for kommersielle helseaktører

Vedtak nr. 684, 4. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen i løpet av stortingsperioden innføre en godkjenningsordning for kommersielle helseaktører. En slik ordning skal sikre kvalitet og faglig forsvarlighet i kommersielle tjenester. Det må innføres mekanismer der staten har mulighet til å legge begrensninger på etablering av nye kommersielle helseaktører når nyetableringer, av beredskapshensyn eller mangel på helsepersonell vil gå på bekostning av den offentlige helsetjenestenes evne til å gi forsvarlig helsehjelp.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Meld. St. 9 (2023–2024) *Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024–2027 – Vår felles helsetjeneste*, jf. Innst. 387 S (2023–2024). Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Folkehelseundersøkelse i Groruddalen

Vedtak nr. 685, 4. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen om at det før sommeren 2025, i forbindelse med en folkehelseundersøkelse i Oslo, gjennomføres oppsøkende arbeid i Groruddalen for å sikre deltagelse fra minoritetsbefolkningen og en særlig kartlegging av minoritetshelse.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Meld. St. 9 (2023–2024) *Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024–2027 – Vår felles helsetjeneste*, jf. Innst. 387 S (2023–2024) og er fulgt opp gjennom et tilleggsoppdrag til Folkehelseinstituttet om gjennomføring av Folkehelseundersøkelsen i Oslo, i samarbeid med Oslo kommune. Det er tildelt 1 mill. kroner for å styrke rekruttering av innvandrerbefolkningen, og for en egen rapportering om innvandrerhelse. Det legges opp til datainnsamling i november 2024. Anmodningsvedtaket ansees som fulgt opp.

Ivaretagelse av kjønnsperspektiv

Vedtak nr. 686, 4. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen bedre ivareta et kjønnsperspektiv i beslutningsgrunnlaget på helse- og omsorgsfeltet.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Meld. St. 9 (2023–2024) *Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024–2027 – Vår felles helsetjeneste*, jf. Innst. 387 S (2023–2024) og vil bli omtalt i strategi for kvinners helse og vektlagt i departementets beslutningsprosesser. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Kjønnsperspektiv i behandlingsretningslinjene

Vedtak nr. 687, 4. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen om å sikre at kjønnsperspektivet blir ivaretatt i behandlingsretningslinjene når de oppdateres, og ber regjeringen foreta en særskilt oppdatering av retningslinjene for typiske kvinnesykdommer der de starter med å oppdatere *Nasjonal prioriteringsveileder for kvinnesykdommer, retningslinjer for angst og depresjon og de faglige retningslinjene for forebygging og behandling av osteoporose og osteoporotiske brudd.*»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Meld. St. 9 (2023–2024) *Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024–2027 – Vår felles helsetjeneste*, jf. Innst. 387 S (2023–2024), og vil følges opp gjennom oppdrag til Helsedirektoratet.

Døgnplasser i psykiatrien

Vedtak nr. 688, 4. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen sikre at det totale antallet døgnplasser i psykiatrien økes i tråd med framskrivningene for den enkelte helseregion, og at det skal være desentralisert psykiatrisk behandling med døgntilbud.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Meld. St. 9 (2023–2024) *Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024–2027 – Vår felles helsetjeneste*, jf. Innst. 387 S (2023–2024). Vedtaket følges opp gjennom Opptrappingsplan psykisk helse. Helse- og omsorgsministeren har stilt krav om at både døgnaktiviteten og døgnkapasiteten i psykisk helsevern skal være høyere i 2024 sammenlignet med 2023. Døgnkapasitet er også tatt inn som et av åtte resultatmål i Opptrappingsplan for psykisk helse. Her går det frem at regjeringen vil sikre at døgnkapasitet i psykisk helsevern er på et nivå som møter behovet for å ivareta barn, unge og voksne med alvorlig psykisk lidelse som har behov for døgnbehandling. Helsedirektoratet skal utvikle indikatorer for å følge med på dette resultatmålet

gjennom opptrappingsplanperioden. I tråd med Opptrappingsplan psykisk helse skal de regionale helseforetakene gi en årlig status for faktisk døgnkapasitet i psykisk helsevern sett opp mot framskrevet behov. Psykisk helsevern har både desentraliserte døgnplasser og døgnplasser i sykehusene. Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp.

Sikkerhetshjem

Vedtak nr. 689, 4. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen utrede sikkerhetshjem som en løsning for de som dømmes til tvunget psykisk helsevern.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Meld. St. 9 (2023–2024) *Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024–2027 – Vår felles helsetjeneste*, jf. Innst. 387 S (2023–2024). Vedtaket er fulgt opp gjennom Oppdragsdokument for 2022 fra Helse- og omsorgsdepartementet til de regionale helseforetakene der det ble gitt følgende utredningsoppdrag: «De regionale helseforetakene skal utarbeide en overordnet plan for sikkerhetspsykiatrien og øvrige tiltak for dømte til tvungent psykisk helsevern, jf. statusrapport om sikkerhetspsykiatri og rapport om utskrivningsklare pasienter i sikkerhetspsykiatrien. Det ble presisert at det blant annet skulle vurdere behov for langvarig forsterkede botilbud. Rapporten ble mottatt september 2023, og noen av tiltakene som er utredet og foreslått er sikkerhetsboliger, overgangsboliger og ambulante sikkerhetsteam. De regionale helseforetakene har i 2024 fått i oppdrag å følge opp planen. I revidert nasjonalbudsjett 2024, jf. Prop. 104 S (2023–2024) og Innst. 447 S (2023–2024), ble det bevilget 100 millioner kroner, og for 2025 er det foreslått 136 millioner kroner til styrking av sikkerhetspsykiatri. Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp.

Redusere bruk av innleid arbeidskraft

Vedtak nr. 690, 4. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen ta initiativ til å få på plass en samarbeidsavtale med KS og partene i arbeidslivet om å redusere bruken av innleid arbeidskraft fra bemanningsbyråer i helse- og omsorgstjenestene i kommunesektoren. Ansvar for arbeidet med å redusere innleie fra beman-

ningsbyråer i kommunale helse- og oppvekstjenester skal sikres gjennom partssamarbeidet mellom KS og partene i arbeidslivet.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Meld. St. 9 (2023–2024) *Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024–2027 – Vår felles helsetjeneste*, jf. Innst. 387 S (2023–2024). Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte om oppfølging av vedtaket.

Innleie i helseforetakene

Vedtak nr. 691, 4. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen sørge for en årlig rapportering på utviklingen i bruken av innleie i helseforetakene med mål om ytterligere reduksjon, og sette mål om en vesentlig reduksjon innen to år. Stortinget skal holdes orientert på egnet måte.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Meld. St. 9 (2023–2024) *Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024–2027 – Vår felles helsetjeneste*, jf. Innst. 387 S (2023–2024). Vedtaket er formidlet til regionale helseforetak gjennom krav i foretaksmøte som ble avholdt 11. juni 2024, slik det fremgår av protokoll fra møtet. Kravet sees i sammenheng med tidligere stilte styringskrav og allerede igangsatt arbeid med å redusere innleie i spesialisthelsetjenesten, og det er bedt om at dette arbeidet videreføres og forsterkes. Regjeringen vil rapportere om bruken av innleie i Prop. 1 S for 2026 og 2027. Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp.

Avskrivninger og rentekompensasjon for sykehusbygg

Vedtak nr. 692, 4. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen utrede ulike ordninger for å håndtere avskrivningskostnader i sykehus og alternative modeller for rentekompensasjon for sykehusbygg.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Meld. St. 9 (2023–2024) *Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024–2027 – Vår felles helsetjeneste*, jf. Innst. 387 S (2023–2024).

Vedtaket vil bli fulgt opp av Helse- og omsorgsdepartementet. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Kontraktsansvar for fristbruddordningen

Vedtak nr. 693, 4. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen vurdere å overføre kontraktsansvaret for fristbruddordningen til de regionale helseforetakene.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Meld. St. 9 (2023–2024) *Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024–2027 – Vår felles helsetjeneste*, jf. Innst. 387 S (2023–2024).

Helsedirektoratet fikk i tillegg til tildelingsbrev for juni 2024 i oppdrag å utrede flere forhold knyttet til fristbruddordningen, herunder løsninger der ansvaret for kontraktene som inngås med private aktører i fristbruddordningen overføres til de regionale helseforetakene, jf. anmodningsvedtaket. Helsedirektoratet har frist for å svare ut oppdraget innen 15. oktober 2024. På bakgrunn av direktoratets utredning vil regjeringen vurdere overføring av kontraktsansvaret til de regionale helseforetakene og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Ikke-møtt gebyr innen psykisk helse

Vedtak nr. 694, 4. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen vurdere ikke møttgebyret for barn og pasienter innen psykisk helse, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte med en innretning som i mindre grad er belastende for sårbare grupper.»

Vedtaket ble truffet i forbindelse med behandlingen av Meld. St. 9 (2023–2024) *Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024–2027 – Vår felles helsetjeneste*, jf. Innst. 387 S (2023–2024). Gebyret som kan ilegges pasienter som ikke møter til avtalt tid for poliklinisk helsehjelp er under evaluering. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Rett til nødvendig tannhelsehjelp i den offentlige tannhelsetjenesten for 25- og 26-åringer

Vedtak nr. 908, 21. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen, innen utgangen av 2024, fremme forslag om å endre tannhelsesloven slik at personer i alderen 25 og 26 år får rett til behandling i den offentlige tannhelsetjenesten på lik linje med unge voksne opp til 25 år.»

Vedtaket ble truffet i forbindelse med behandlingen av Meld. St. 2 (2023–2024) jf. Innst. 447 S (2023–2024), og må sees i sammenheng med anmodningsvedtak nr. 86 (2022–2023) og nr. 832 (2021–2022). Regjeringen har startet forberedelsene med oppfølging av vedtaket. Regjeringen tar foreløpig sikte på å sende ut høringsnotat om lovendringene i løpet av høsten 2024. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

8.2 Stortingssesjon 2022–2023

Sikre ideelle behandlingsinstitusjoner og omsorgstilbud innen rusomsorgen

Vedtak nr. 1, 5. oktober 2022

«Stortinget ber regjeringen fortsatt sikre ideelle behandlingsinstitusjoner og omsorgstilbud innen rusomsorgen.»

Vedtaket ble truffet i forbindelse med trontaledebatten 5. oktober 2022.

Anmodningsvedtaket er fulgt opp gjennom videreføring av tilskuddsordningen til ideelle og frivillige organisasjoner som tilbyr institusjonsbaserte tjenester innen rusmiddelfeltet (Grunntilskuddet), jf. omtale under kap. 765, post 72.

Videre er ideelle behandlingsinstitusjoner betydelige leverandører av behandlingsplasser innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB). Regjeringen vil videreutvikle det gode samarbeidet med ideelle aktører innen TSB og utnytte handlingsrommet i anskaffelsesregelverket for å prioritere ideelle tjenesteytere og langsiktige avtaler basert på kvalitet. Helse- og omsorgsdepartementet har, med unntak av Helse Nord RHF, pålagt de regionale helseforetakene å «... reservere nye konkurranser for ideelle tjenesteleverandører innenfor tverrfaglig spesialisert rusbehandling, i den grad de regionale helseforetakene anser at de rettslige vilkårene er oppfylt». Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp.

Avlastning av fastleger knyttet til ikke-kliniske oppgaver

Vedtak nr. 2, 5. oktober 2022

«Stortinget ber regjeringen legge frem løsninger som gjør at fastleger kan avlastes fra oppgaver av ikke-klinisk art og hvordan oppgaver kan fordeles til annet helsepersonell.»

Vedtaket ble truffet i forbindelse med trontaledebatten 5. oktober 2022.

Helse- og omsorgsdepartementet har flere pågående tverrdepartementale arbeid hvor det inngår å vurdere hvordan ikke-kliniske oppgaver (administrative oppgaver, rapportering, attester mm.), som fastleger utfører, kan reduseres. Dette og oppgavefordeling i allmennlegetjenesten følges opp i det løpende arbeidet med allmennlegetjenesten. Regjeringen har i Nasjonal helse- og samhandlingsplan varslet at den vil legge til rette for tverrfaglige fastlegekontorer og komme tilbake til Stortinget våren 2025 på egnet måte. Regjeringen vurderer bl.a. å tydeliggjøre i forskrift fastlegens plikter som angår attester og erklæringer. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Nasjonal helse- og samhandlingsplan

Vedtak nr. 44, 15. november 2022

«Stortinget ber regjeringen sikre at Nasjonal helse- og samhandlingsplan inneholder en helhetlig plan for barnepalliasjon.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Dokument 8:256 S (2021–2022), jf. Innst. 36 S (2022–2023).

Helse- og omsorgsdepartementet har fulgt opp vedtaket ved å beskrive en helhetlig plan for barnepalliasjon i Meld. St. 9 (2023–2024) *Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024–2027 – Vår felles helsetjeneste* som ble behandlet i Stortinget 4. juni 2024. Mange generelle tiltak i Nasjonal helse- og samhandlingsplan skal bidra til mer helhetlige og sammenhengende tjenester for alle pasienter, og vil også komme barn og unge med behov for palliasjon til gode. Eksempler på dette er videreutviklingen av helsefelleskapene, innføring av nasjonale digitale samhandlingsløsninger for bedre informasjonsdeling, videreutvikling av allmennlegetjenesten og systematisk arbeid med kvalitetsforbedring og pasientsikkerhet. Regjeringen følger også opp Meld. St. 24 (2019–2020) *Lindrende behandling og omsorg – Vi skal alle dø en dag. Men alle andre dager skal vi leve*, der barnepalliasjon er en viktig del. Samlet utgjør dette en helhetlig plan for å bidra til at barn og unge som har behov for palliasjon, sikres et godt offentlig tilbud der de bor. Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp.

Styrke den offentlige allmennlegetjenesten

Vedtak nr. 79, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen fremme tiltak for å styrke den offentlige allmennlegetjenesten, herunder utarbeide hjemmel til å regulere etablering av helprivate kommersielle allmennlegekontor.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Meld. St. 1 (2022–2023), jf. Innst. 2 S (2022–2023).

Departementet følger opp vedtaket i det pågående arbeidet knyttet til oppfølging av ekspertutvalget for allmennlegetjenesten. Regjeringen har i Nasjonal helse- og samhandlingsplan varslet at den vil komme tilbake til Stortinget våren 2025.

Retten til nødvendig tannhelsehjelp i den offentlige tannhelsetjenesten for unge voksne

Vedtak nr. 86, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen, i løpet av første halvår 2023, fremme forslag om å endre tannhelseloven slik at personer i alderen 23–26 år får rett til behandling i den offentlige tannhelsetjenesten, samt forskriftsfeste retten til 50 prosent redusert betaling for disse årskullene.»

Vedtaket ble truffet ved Stortingets behandling av Prop. 1 S (2022–2023), jf. Innst. 11 S (2022–2023), der det ble bevilget 280 mill. kroner til fylkeskommunene for at den fylkeskommunale tannhelsetjenesten skulle kunne tilby tannhelsetjenester til aldersgruppen 23 til 26 år med 50 pst. egenbetaling. Dette innebar en utvidelse av dagens ordning med 50 pst. egenbetaling for 21- og 22-åringene som ble vedtatt i forbindelse med statsbudsjettet for 2022, jf. Innst. 11 S (2021–2022), se omtale av dette under anmodningsvedtak nr. 832 (2021–2022). Vedtakene må sees i sammenheng.

Regjeringen la frem forslag til endringer i tannhelsetjenesteloven, jf. Prop. 60 L (2023–2024). I proposisjonen ble det foreslått en rett til nødvendig tannhelsehjelp for personer fra 21 til og med 24 år, med 25 pst. egenbetaling. Løsningen med 25 pst. egenbetaling, redusert fra 50 pst. i vedtakene, var etter departementets vurdering i tråd med regelverket om statsstøtte etter EØS-avtalen, fordi en egenbetaling i denne størrelsesordenen gjør tilbudet til en del av den solidarisk finansierte offentlige tannhelsetjenesten. Reduksjon i egenbetaling medførte at pasientgruppen måtte avgrenses til 21- til 24-åringene, for at de utvidete rettighetene skulle

holdes innenfor budsjetttrammene. Stortinget sluttet seg til forslaget, blant annet om å avgrense rettigheten oppad til 24-åringer, og vedtok lovendringer som trådte i kraft 1. juli 2024.

I revidert nasjonalbudsjett for 2024 ble det bevilget midler til å gi tilbud om tannhelsehjelp i den offentlige tannhelsetjenesten til ytterligere to årskull med unge voksne. Innretningen på tilbudet er det samme som for voksne i aldersgruppen fra 19 til 24 år, og inkluderer dermed dem som fyller 25 eller 26 år i behandlingsåret. Det ble bevilget 105 mill. kroner til formålet i 2024.

Regjeringen har startet forberedelsene med oppfølging av vedtaket. Regjeringen tar foreløpig sikte på å sende ut høringsnotat om lovendringene i løpet av høsten 2024. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Akuttilbudet til personer utsatt for vold i nære relasjoner

Vedtak nr. 137, 6. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen styrke akuttilbudet til personer som er utsatt for vold i nære relasjoner.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Dokument 8:218 S (2021–2022), jf. Innst. 64 S (2022–2023).

Helsedirektoratet har som ledd i oppfølging av Prop. 36 S (2023–2024) *Opptrappingsplan mot vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner* (2024–2028) fått i oppdrag å kartlegge det medisinske og psykososiale akuttilbudet til voksne utsatt for vold i nære relasjoner. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Lovendring om å innhente opplysninger uten samtykke i pasientskadesaker

Vedtak nr. 486, 16. februar 2023

«Stortinget ber regjeringa fylgje opp lovendinga om å innhente opplysningar utan samtykke i pasientskadesaker for å kvalitetssikre at ho bidreg til ei enklare og meir effektiv sakshandsaming. Stortinget ber regjeringa kome attende med saka på eigna måte.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Prop. 8 L (2022–2023), jf. Innst. 173 L (2022–2023).

Norsk pasientskadeerstatning og Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten har i styringsdialogen fått i oppdrag å belyse effekten i saksbehandlingen som følge av lovendringen. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Evaluering av Norsk Pasientskadeerstatning

Vedtak nr. 610, 20. april 2023

«Stortinget ber regjeringen gjennomføre en evaluering av Norsk Pasientskadeerstatning hvor rutiner for saksbehandling og saksbehandlingstid står sentralt. Stortinget ber også om at evalueringen inneholder anbefalinger. Stortinget ber regjeringen komme tilbake med saken på egnet måte.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Dokument 8:80 S (2022–2023), jf. Innst. 245 S (2022–2023).

Regjeringen opprettet ved årsskiftet en ekspertgruppe som fikk i mandat å gjennomgå saksbehandlingsrutinene i Norsk pasientskadeerstatning og i Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten (Helseklage). Helseklage behandler bl.a. klager på vedtak fattet i Norsk pasientskadeerstatning. Ekspertgruppen la frem sin rapport i august i år. Rapporten er sendt på høring. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Stortingsmelding BPA

Vedtak nr. 742, 5. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen legge frem en stortingsmelding om ordningen med brukerstyrt personlig assistanse (BPA) basert på NOU 2021: 11 Selvstyrt er velstyrt. Stortinget ber regjeringen komme tilbake på egnet måte.»

Vedtaket ble truffet ved Stortingets behandling av Meld. St. 15 (2022–2023) *Folkehelsemeldinga – Nasjonal strategi for utjamning av sosiale helseforskjellar*, jf. Innst. 398 S (2022–2023).

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Forbud mot markedsføring av usunn mat og drikke

Vedtak nr. 744, 5. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen i inneværende år forskriftsfeste et forbud mot markedsføring av usunn mat og drikke rettet mot barn og unge under 18 år.»

Vedtaket ble truffet ved Stortingets behandling av Meld. St. 15 (2022–2023) *Folkehelsemeldinga – Nasjonal strategi for utjamning av sosiale helseforskjellar*, jf. Innst. 398 S (2022–2023).

Helse- og omsorgsdepartementet har høsten 2024 sendt på høring forslag til ny forskrift om forbud mot markedsføring av visse næringsmidler rettet mot barn. Regjeringen vil vurdere forslaget etter høringen. Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp.

Aldersgrense for kjøp og salg av energidrikker

Vedtak nr. 745, 5. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å innføre 16-års aldersgrense for kjøp og salg av energidrikker.»

Vedtaket ble truffet ved Stortingets behandling av Meld. St. 15 (2022–2023) *Folkehelsemeldinga – Nasjonal strategi for utjamning av sosiale helseforskjellar*, jf. Innst. 398 S (2022–2023).

Mattilsynet leverte en utredning av tiltak for å begrense inntaket av energidrikker hos barn og unge i desember 2023. Folkehelseinstituttet har også bidratt med kunnskapsgrunnlag høsten 2023 og våren 2024. Departementet følger opp arbeidet og regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Grønn resept

Vedtak nr. 746, 5. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen legge til rette for økt bruk av grønn resept og ber regjeringen utrede nye oppfølgingsmodeller til grønn resept, for eksempel med mer veiledet aktivitet og kosthold. Stortinget ber regjeringen komme tilbake på egnet måte.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Meld. St. 15 (2022–2023), *Folkehelsemeldinga – Nasjonal strategi for utjamning av sosiale helseforskjellar*, jf. Innst. 398 S (2022–2023).

Regjeringen følger opp stortingets vedtak gjennom oppdrag til Helsedirektoratet i tildelingsbrevet for 2024 om å utrede ulike måter å følge opp ordningen med grønn resept på. Utredningen ses i sammenheng bla. med oppdraget om å evaluere frisklivs-, lærings- og mestringsstilbud. Helsedirektoratet forventer å ferdigstille oppdraget i løpet av 2025. Disse tiltakene ble også varslet og omtalt i Meld. St. 9 (2023–2024) *Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024–2027*. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Selvmordsforebygging

Vedtak nr. 748, 5. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen sørge for at selvmordsforebyggende tiltak styrkes.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Meld. St. 15 (2022–2023) *Folkehelsemeldinga*, jf. Innst. 398 S (2022–2023).

Helsedirektoratet har fått i oppdrag å vurdere hvordan det selvmordsforebyggende arbeidet kan videreutvikles. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Apotekenes rolle i vaksinasjonsarbeidet

Vedtak nr. 756, 5. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen se på hvordan apotekenes rolle i vaksinasjonsarbeidet kan styrkes, blant annet for å øke vaksinasjonsgraden i befolkningen og sikre riktig legemiddelbruk. Stortinget ber regjeringen komme tilbake på egnet måte.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Meld. St. 15 (2022–2023) *Folkehelsemeldinga – Nasjonal strategi for utjamning av sosiale helseforskjellar*, jf. Innst. 398 S (2022–2023).

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget om oppfølging av vedtaket i forbindelse med arbeidet med å etablere et voksevakinasjonsprogram.

Status vann- og avløpssituasjonen

Vedtak nr. 825, 13. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen på egnet måte og innen juni 2024 komme tilbake til Stortinget med en oversikt over status for vann- og avløpssituasjonen i Kommune-Norge»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Prop. 112 S (2022–2023) *Kommuneproposisjonen 2024*, jf. Innst. 488 S (2022–2023). Vedtaket er fulgt opp i Prop. 102 S (2023–2024) *Kommuneproposisjonen 2025* som ble behandlet i Stortinget i juni 2024, jf. Innst. 440 S (2023–2024). En oversikt over status for vann- og avløpssituasjonen i Norge inngår som kapittel 7.4.1 i Prop. 102 S (2023–2024). Anmodningsvedtaket ansees som fulgt opp.

Utvide vilkårene for folketrygdstønad på grunnlag av sterkt nedsatt evne til egenomsorg

Vedtak nr. 929, 16. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen sikre at pasienter med psykiske helseplager som etter forskrift om stønad til dekning av utgifter til tannbehandling § 1 nr. 14 har rett til stønad til tannbehandling, beholder rettighetene i seks måneder etter at de sterkt nedsatte evnene til egenomsorg er gjenopprettet.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Prop. 118 S (2022–2023), jf. Innst. 490 S (2022–2023).

Å utvide vilkårene for folketrygdstønad til tannhelse (punkt 14 egenomsorg), bør sees i en bredere sammenheng i oppfølgingen av Tannhelseutvalgets forslag. Tannhelseutvalget leverte sin utredning 26. september 2024. Utvalget har hatt i mandat å foreta en helhetlig gjennomgang av tannhelsetjenesten, herunder organisering, finansiering og lovverk, inkludert stønadsordningene i folketrygden som punkt 14 tilhører. Utvalgets innstilling vil bli sendt på offentlig høring. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget om videre oppfølging.

Utvidelse av rettigheter for psykisk syke på tannhelseområdet – Fylkeskommunens tilbud

Vedtak nr. 938, 16. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen sikre at pasienter med psykiske helseplager som faller inn under tannhelsetjenesteloven § 1-3 første ledd bokstav c, beholder tilbudet fra tannhelsetjenesten i fylkeskommunene i inntil seks måneder etter at pasienten er utskrevet, friskmeldt eller overført til oppfølging i ACT/FACT team eller liknende.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Prop. 118 S (2022–2023), jf. Innst. 490 S (2022–2023).

Vedtaket er fulgt opp med Rundskriv I-3/2023 om offentlig tannhelsetilbud til mennesker med psykiske helseproblemer til landets fylkeskommuner der de bes om å innrette sin praksis i tråd med stortingsvedtaket. Det fulgte også med øremerkede midler i revidert nasjonalbudsjett for 2023 på 15 mill. kroner til oppfølging av vedtaket. Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp.

8.3 Stortingsessjon 2021–2022

Overgangsordning for autorisasjon av paramedisinere

Vedtak nr. 416, 8. mars 2022

«Stortinget ber regjeringen vurdere en overgangsordning som kan gi ambulansarbeidere og sykepleiere med Nasjonal paramedic-etterutdanning mulighet til å bli autorisert som paramedisiner etter søknad.»

Vedtaket ble truffet ved Stortinget behandling av Prop. 236 L (2020–2021), jf. Innst. 170 L (2021–2022).

Helse- og omsorgsdepartementet har fulgt opp vedtaket i samarbeid med Kunnskapsdepartementet, og overgangsordningen er etablert gjennom forskriftsfesting ved kgl.res. med virkning fra 25. juni 2024. Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp.

Avklaring knyttet til Register for utøvere av alternativ behandling

Vedtak nr. 417, 8. mars 2022

«Stortinget ber regjeringen avklare hvilke av tjenestetilbyderne som er registrert i Registeret for utøvere av alternativ behandling, som kan anses å yte helsehjelp, og komme tilbake til Stortinget med en helhetlig gjennomgang av ordningene for autorisasjon, lisens og spesialistgodkjenning av helsepersonell, herunder en vurdering av hvilke grupper som skal omfattes av disse ordningene og få fritak fra merverdiavgiftsloven, så snart som mulig.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Prop. 236 L (2020–2021), jf. Innst. 170 L (2021–2022). Endringene i loven omfatter etter Stortingets behandling også manuellterapeuter.

Som varslet i Nasjonal helse- og samhandlingsplan vil Helse- og omsorgsdepartementet sette i gang et arbeid for å vurdere om det er nødvendig med en tydeliggjøring av formålet med autorisasjonsordningen og offentlig spesialistgodkjenning, og om andre kriterier skal legges til grunn når nye søknader om autorisasjon og regulering av beslutningsmyndighet skal vurderes. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Sikring av helsefaglig oppfølging etter fødsel med hjemmebesøk

Vedtak nr. 516, 3. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med det varslede arbeidet med nasjonal helse- og samhandlingsplan og helhetlig gjennomgang av føde- og barseltilbudet, sikre kvinner nødvendig helsefaglig oppfølging etter fødsel, herunder hjemmebesøk.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Dokument 8:85 S (2021–2022), jf. Innst. 255 S (2021–2022).

Regjeringen viser til tiltak og omtale i Meld. St. 9 (2023–2024) *Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024–2027*, hvor det gjennom styrking av helsestasjons- og skolehelsetjenesten har blitt fulgt opp. Anmodningsforslaget anses som fulgt opp.

Lovfesting av rett til selvvalgt støtteperson gjennom graviditet og fødsel

Vedtak nr. 517, 3. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å lovfeste retten til å ha med en støtteperson som mor velger, under svangerskap og i fødsel og i barsel.»

Vedtaket ble truffet ved Stortingets behandling av Dokument 8:85 S (2021–2022), jf. Innst. 255 S (2021–2022). Som varslet i Nasjonal helse- og samhandlingsplan vil helse- og omsorgsdepartementet sende på høring et lovforslag om å foreslå endringer i pasient- og brukerrettighetsloven, for å tydeliggjøre retten til å ha andre til stede når det gis helse- og omsorgstjenester, inkludert under konsultasjoner i svangerskap, under fødsel og i barseltiden. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Oppfølging og hjelpeapparat for forebygging av fødselsdepresjon

Vedtak nr. 518, 3. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen sikre bedre oppfølging og hjelpeapparat i forbindelse med svangerskap og barseltid for å forebygge og behandle fødselsdepresjon.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Dokument 8:85 S (2021–2022), jf. Innst. 255 S (2021–2022).

Forebygging og behandling av fødselsdepresjon omtales i Meld. St. 23 (2022–2023) *Opptrappingsplan for psykisk helse (2023–2033)*. I Meld. St. 9 (2023–2024) *Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024–2027* omtales tiltak for å sikre sammenhengende, trygt og helhetlig tilbud gjennom svangerskap, fødsel og barseltid. Helsedirektoratet har fått i oppdrag å utarbeide et forslag til en norsk tilnærming for 1000 første dager. Oppdraget skal utføres i samarbeid med Bufdir, Udir og ev. andre relevante etater. Tiltak knyttet til 1000 første dager vil omtales i kommende stortingsmelding om sosial utjevning og mobilitet. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Behandlingssenter for alvorlig fødselsdepresjon tilrettelagt mor med barn

Vedtak nr. 519, 3. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen utrede behovet for behandlingssenter hvor mor kan være sammen med barnet ved alvorlig fødselsdepresjon.»

Vedtaket ble truffet ved Stortingets behandling av Dokument 8:85 S (2021–2022), jf. Innst. 255 S (2021–2022).

Vedtaket er fulgt opp ved at Helsedirektoratet har kartlagt tilbudene til gravide med fødselsdepresjon. Helsedirektoratets utredning viser at det finnes universelle tilbud som helsestasjonsprogrammet for gravide, ulike forebyggings- og lavterskeltilbud i kommune, og tjenestetilbud i kommunene og behandlingstilbud i sykehus. Helsedirektoratet anbefaler ikke at det etableres egne behandlingssentre, jf. omtale i Meld. St. 9 (2023–2024) *Nasjonal helse- og samhandlingsplan*. Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp.

Rettighetsfesting av hjemmebesøk av jordmor

Vedtak nr. 520, 3. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen rettighetsfeste hjemmebesøk av jordmor innen én uke etter fødsel.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Dokument 8:85 S (2021–2022), jf. Innst. 255 S (2021–2022).

Det vises til omtale i Meld. St. 9 (2023–2024) *Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024–2027* som Stortinget har sluttet seg til. Hvis hjemmebesøk rettighetsfestes, vil det kunne medføre at hjemmebesøk må prioriteres framfor andre viktige oppgaver for jordmor i svangerskaps-

omsorgen, og da særlig muligheten for å gi et utvidet tilbud til familier med et særskilt behov. Manglende hjemmebesøk betyr imidlertid ikke manglende oppfølging. Oppfølgingen av nyfødte og foreldrene skal sikres ved behov og alle helsestasjoner skal ha rutiner for å følge opp de som ikke møter til kontroller. Regjeringen vurderer at intensjonen i Stortingets vedtak er oppfylt. Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp.

Utredning av spesialistforskriften

Vedtak nr. 561, 24. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen så raskt som mulig utrede å endre spesialistforskriften § 18 første ledd for å åpne for at leger som har gjennomført praktisk tjeneste i et annet EU-/EØS-land, etter søknad og konkret vurdering av læringsmål kan få godkjent hele eller deler av den praktiske tjenesten som LIS1-tjeneste, samtidig som LIS1-ordningen sikres og opprettholdes. Regjeringen bes komme tilbake til Stortinget på egnet måte innen utgangen av 2022.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Dokument 8:98 S (2021–2022) og Dokument 8:128 S (2021–2022), jf. Innst. 297 S (2021–2022). Regjeringen har i Meld. St. 9 (2023–2024), *Nasjonal helse- og samhandlingsplan*, lagt fram for Stortinget hvordan vedtaket følges opp. LIS1-ordningen opprettholdes i store trekk som i dag, men det legges opp til en større kapasitet i ordningen ved at tjenesten selv kan opprette LIS1-stillinger innenfor egne budsjettammer. Dette åpner også for at leger med erfaring og praksis kan få bedre tilrettelagte utdanningsløp. Forskriftsendringer for å oppnå dette vil etter planen tre i kraft i 2025. Regjeringen vil også, som del av en gjennomgang av spesialistforskriften vurdere behovet for å endre §18. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Handlingsplan for reduksjon av ensomhet

Vedtak nr. 762, 10. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en handlingsplan for å redusere ensomhet og etablere verktøy for å måle forekomsten av ensomhet.»

Vedtaket ble truffet ved Stortingets behandling av Dokument 8:219 S (2021–2022), jf. Innst. 357 S (2021–2022).

I tråd med Meld. St. 15 (2022–2023) *Folkehelsemeldinga – Nasjonal strategi for utjamning av*

sosiale helseforskjellar, har Helsedirektoratet fått i oppdrag å utarbeide forslag til en handlingsplan for forebygging av ensomhet. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Styrking av forskning på ensomhet

Vedtak nr. 763, 10. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen styrke forskning på ensomhet og øke kunnskapen om tiltak som motvirker ensomhet.»

Vedtaket ble truffet ved Stortingets behandling av Dokument 8:219 S (2021–2022), jf. Innst. 357 S (2021–2022). Forskningsrådet er bedt om å følge opp anmodningsvedtak om forskning på ensomhet og øke kunnskapen om tiltak som motvirker ensomhet, det vises til tildelingsbrevet for 2024. Ensomhet bidrar til tap av livskvalitet og kartlegges i dag som del av de nasjonale livskvalitetsmålingene som gjennomføres av statistisk sentralbyrå og er også inne som en indikator i statistisk sentralbyrås forslag til et rammeverk for måling av livskvalitet i Norge.

Som oppfølging av Opptappingsplan for psykisk helse gjennomfører Folkehelseinstituttet analyser basert på tilgjengelig datamateriale (inkl. Studentenes helse- og trivselsundersøkelse) for å avdekke mulige årsaker til psykiske plager, ensomhet og selvmordstanker blant studenter. Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp.

Styrking av samarbeid for forebygging av ensomhet

Vedtak nr. 764, 10. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen styrke samarbeidet mellom det offentlige, næringslivet, arbeidslivet og frivillige lag og organisasjoner for å forebygge ensomhet.»

Vedtaket ble truffet ved Stortingets behandling av Dokument 8:219 S (2021–2022), jf. Innst. 357 S (2021–2022). Det vises til omtale i Meld. St. 15 (2022–2023) *Folkehelsemeldinga – Nasjonal strategi for utjamning av sosiale helseforskjellar*, hvor det varsles at Folkehelseloven skal revideres, og regjeringen vil bl.a. vurdere hvordan loven kan inkludere ensomhet som folkehelseutfordring, og hvordan kommunene i større grad kan legge til rette for samarbeid med frivillige. Helsedirektoratet har fått et oppdrag om å utarbeide bedre veiledning om ensomhet. Ensomhet er innarbeidet i tilskuddsregelverket for folkehelse-

programmet. Regjeringen har satt i gang et målrettet samfunnsoppdrag om å inkludere flere barn og unge i utdanning, arbeids- og samfunns- liv og felles stortingsmelding om sosial mobilitet og sosial utjevning (SUM), der ensomhet er et relevant tema. Det vises ellers til den nye handlingsplanen fra Kultur- og likestillingsdepartementet «Alle inkludert!» knyttet til barn og unge og det pågående arbeidet med å utvikle aldersvennlige nærmiljø i oppfølging av Bo trygt hjemme. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Rett til nødvendig tannhelsehjelp i den offentlige tannhelsetjenesten for unge voksne

Vedtak nr. 832, 17. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen fremme nødvendige lovforslag som utvider det lovfestede omfanget av fylkeskommunens plikt til å tilby tannhelsetjenester til å omfatte 21- og 22-åringer, samt forskriftsfeste retten til redusert betaling for disse årskullene.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Meld. St. 2 (2021–2022), jf. Innst. 450 S (2021–2022). Oppfølgingen av vedtaket må sees i sammenheng med anmodningsvedtak nr. 86 (2022–2023) omtalt ovenfor, som gjelder tilbud til 23- til 26-åringer.

Vedtaket er fulgt opp med endringer i tannhelsetjenesteloven, som trådte i kraft 1. juli 2024. Det er nå lovfestet en rett til nødvendig tannhelsehjelp for personer fra 21 til og med 24 år. Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp.

8.4 Stortingssesjon 2020–2021

Økonomiske modeller for utvikling av nye, virksomme antibiotika

Vedtak nr. 5, 6. oktober 2020

«Stortinget ber regjeringen utarbeide forslag til økonomiske modeller for utvikling av nye, virksomme antibiotika som premierer medikamentutvikling, ikke salg og bruk, der både belønningsmekanismer og avgift/skatt vurderes som virkemiddel.»

Vedtaket ble truffet i forbindelse med trontaledebatten 6. oktober 2020.

Regjeringen vil legge fram en ny strategi for bekjempelse av antibiotikaresistens i løpet av høsten 2024, med etterfølgende handlingsplan.

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Lovendring om mennesker på sykehjem mot deres egen vilje

Vedtak nr. 9, 6. oktober 2020

«Stortinget ber regjeringen fremme nødvendig lovendring som slår fast at ingen kommuner kan plassere mennesker mellom 0 og femti år, på sykehjem mot deres egen vilje. For barn vil det være nærmeste pårørendes vilje som må gjelde.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Hans Majestet Kongens tale til det 165. storting ved dets åpning og melding om Noregs rikes tilstand og styring (trontaledebatt).

Regjeringen anerkjenner fullt ut den menneskelige uverdigheten og de følelsesmessige utfordringene som både unge brukere og deres pårørende står overfor når det gjelder spørsmål om bosetting i sykehjem. Regjeringen forstår belastningen som oppstår når barn og unge voksne blir plassert på sykehjem mot eget ønske, og regjeringen er engasjert i å finne løsninger som setter brukernes behov og ønsker i sentrum.

Ingen skal oppleve å bli plassert på sykehjem uten sitt eget eller pårørendes samtykke, med mindre det foreligger et tvangsgrunnlag hjemlet i lov. Dette er en grunnleggende rettighet som regjeringen vil beskytte, samtidig som vi sikrer at tjenestetilbudet som tilbys, er både verdig og forsvarlig. Regjeringen er enige i målet om at ingen personer under 50 år skal bosettes på sykehjem mot eget ønske, og tar konkrete grep for å nå dette målet.

I enkelte tilfeller kan det være slik at det å motta tjenester i form av en sykehjemsplass er det eneste faglig forsvarlige tilbudet på kort sikt. Likevel vil også et kortvarig tilbud om tjenester i sykehjem kunne ha store konsekvenser for den enkeltes livssituasjon og medføre en stor belastning for både brukeren og dennes pårørende. I slike situasjoner må kommunen derfor jobbe aktivt for å etablere et alternativt tilbud som oppfyller den enkeltes behov og ønsker så raskt som mulig.

Regjeringen har iverksatt flere tiltak for å sikre at ingen blir plassert i sykehjem mot sin vilje uten at det er helt nødvendig. Regjeringen vil be statsforvalterne om å intensivere sin oppfølging av kommunene hvor barn og unge voksne bosettes på sykehjem. Statsforvalterne vil nå arbeide mer målrettet for å støtte kommunene i å finne alterna-

tive og mer egnede løsninger. Dette sikrer at vi ikke bare setter mål, men også gir kommunene den støtten de trenger for å realisere dem.

Videre vil Helse- og omsorgsdepartementet sende et brev til alle landets kommuner, hvor vi klargjør gjeldende rett og understreker forventningene om at unge personer ikke skal bosettes i sykehjem mot sin vilje. Dette er et klart signal om at regjeringen mener alvor og forventer at kommunene prioriterer dette arbeidet høyt. Brevet vil også inneholde veiledning om hvordan kommunene kan arbeide for å utvikle alternative tilbud som både er verdige og tilpasset den enkeltes behov.

Regjeringen vil også nøye overvåke utviklingen i antallet barn og unge voksne som bor på sykehjem mot sin vilje. Dette gir oss en løpende vurdering av om tiltakene har ønsket effekt, og regjeringen vil sette inn ytterligere tiltak dersom det viser seg nødvendig.

På bakgrunn av de tiltakene som nå er igangsatt og de klare forventningene som vil bli kommunisert til kommunene, mener regjeringen at det ikke er behov for lovendringer på nåværende tidspunkt. Regjeringen foreslår derfor å oppheve anmodningsvedtaket, med tillit til at de iverksatte tiltakene vil sikre at alle brukere får et verdig og individuelt tilpasset tjenestetilbud, i tråd med deres ønsker og behov. Anmodningsvedtak nr. 9, 6. oktober 2020, foreslås opphevet, jf. forslag til romertallsvedtak IX.

Helhetlig revisjon av smittevernloven

Vedtak nr. 84, 17. november 2020

«Stortinget ber regjeringen foreta en helhetlig revisjon av smittevernloven etter at koronakommisjonen har levert sin rapport.»

Vedtaket er truffet i forbindelse med Stortingets behandling av Dokument 8: 109 S (2019–2020), jf. Innst. 56 S (2020–2021).

Oppfølging av vedtaket må ses i sammenheng med de to delrapportene som Koronakommisjonen avga hhv. 14. april 2021 (NOU 2021: 6 *Myndighetenes håndtering av koronapandemien*) og 26. april 2022 (NOU 2022: 5 *Myndighetenes håndtering av koronapandemien – del 2*), samt Koronautvalgets rapport 2. juni 2023 med evaluering av myndighetenes håndtering av covid-19-pandemien samlet sett, herunder omikronhåndteringen (NOU 2023: 16 *Evaluering av pandemihåndteringen – rapport fra Koronautvalget*).

Oppfølging av vedtaket må også ses i sammenheng med regjeringens stortingsmelding om folkehelsepolitikken (Meld. St. 15 (2022–2023)), regjeringens stortingsmelding om helseberedskap (Meld. St. 5 (2023–2024)), samt organisatoriske endringer i sentral helseforvaltning som omtalt i revidert nasjonalbudsjett for 2023 (Prop. 118 S (2022–2023)), med påfølgende lovendringer satt i kraft fra 1. januar 2024, jf. Prop. 11 L (2023–2024).

Basert på bl.a. ovennevnte dokumenter tar regjeringen sikte på å sende på høring forslag til endringer i smittevernloven, helseberedskapsloven og andre relevante lover i løpet av høsten 2024. Regjeringen vil etter gjennomført høring komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Gjennomgang av folketrygdens refusjonsordning for tannbehandling

Vedtak nr. 96, 17. november 2020

«Stortinget ber regjeringen om en helhetlig gjennomgang av folketrygdens refusjonsordning for tannbehandling. Stortinget ber om forslag til forbedring og forenkling av ordningene, og spesielt § 22-15 a om tilbakekreving av utbetaling etter direkteoppgjørsordningen. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med dette før oktober 2021.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Prop. 121 L (2019–2020) *Endringer i folketrygdloven (krav til direkte oppgjør)*, jf. Innst. 72 L (2020–2021) og Lovvedtak 20 (2020–2021).

Kontroll- og konstitusjonskomiteen merket seg i Innst. 141 S (2021–2022) at det ikke er gjort noen helhetlig gjennomgang, og at rapporteringen derfor ikke kan avsluttes.

Tannhelseutvalget, som har hatt i oppdrag å foreta en helhetlig gjennomgang av tannhelsefeltet, leverte sin utredning 26. september 2024. Denne skal sendes på offentlig høring. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Voksenvaksinasjonsprogram

Vedtak nr. 645, 18. februar 2021

«Stortinget ber regjeringen utrede hvordan et voksenvaksinasjonsprogram kan gjennomføres, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Vedtak 645 og 646 ble truffet under behandlingen av Dokument 146 S (2019–2020), jf. Innst. 211 S (2020–2021).

Regjeringen foreslår å etablere et vaksinasjonsprogram for voksne og risikogrupper. Målet er å oppnå bedre oppslutning om vaksinasjonsanbefalinger. Bedre oppslutning vil gi bedre sykdomsforebygging og redusert risiko for sykdom og død, redusert bruk av antibiotika, redusere behov for helsehjelp og belastningen i helse-tjenestene, og redusere sykefravær. Et program vil utjevne helseulikheter i befolkningen gjennom bedre tilgang, lik kostnad, og økt helsekunnskap i befolkningen. Et program vil også gi bedre beredskap for vaksinasjon av store befolkningsgrupper. Helse- og omsorgsdepartementet vil følge opp forslaget med endringer i forskrift om nasjonalt vaksinasjonsprogram. Anmodningsvedtaket ansees som fulgt opp.

Automatisk informasjonsordning

Vedtak nr. 646, 18. februar 2021

«Stortinget ber regjeringen vurdere muligheten for å etablere en automatisk informasjonsordning til innbyggere om når det er behov for påfyllingsvaksine mot difteri, stivkrampe og kikhoste. Denne tjenesten kan organiseres som en del av helsenorge.no og også innebære mulighet for å avregistrere seg fra en slik ordning.»

Vedtak 645 og 646 ble truffet under behandlingen av Dokument 146 S (2019–2020), jf. Innst. 211 S (2020–2021).

Regjeringen har vurdert muligheten for å etablere en automatisk informasjonsordning til innbyggere om når det er behov for påfyllingsvaksine mot difteri, stivkrampe og kikhoste. Regjeringen foreslår å etablere en påminnesordning for vaksinasjoner i voksenalvaksinasjonsprogrammet som i første omgang vil omfatte sesongvaksinasjon mot influensa og covid-19, og med mulighet til å utvide til flere vaksinasjoner, herunder pneumokokkvaksine og påfyllingsvaksine mot difteri, stivkrampe og kikhoste. Det foreslås en modell der det sendes påminnelser som viser videre til informasjon på HelseNorge. Der kan det gis informasjon om vaksinasjonsstatus og hvilke vaksiner som er aktuelle for den enkelte, og generell informasjon om vaksinasjon og om hva innbyggere kan gjøre for å få informasjon om vaksinasjonstilbudet i egen kommune. Det foreslås også en ordning for å reservere seg mot varsler. Anmodningsvedtaket ansees som fulgt opp.

Botilbud for personer som har kommet ut av aktiv rus

Vedtak nr. 692, 25. februar 2021

«Stortinget ber regjeringen sørge for at personer som har kommet ut av aktiv rus, sikres et botilbud der man ikke plasseres sammen med personer som fortsatt er i aktiv rus.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Dokument 8:49 S (2020–2021), Innst. 235 S (2020–2021).

Regjeringen la i 2024 fram en ny boligmelding, Meld. St. 13 (2023–2024) *Bustadmeldinga – Ein heilskapleg og aktiv bustadpolitikk for heile landet*, som bla. legger opp til en forsterket innsats for de som selv ikke klarer å skaffe seg og beholde en egen bolig (innsatsområde 4). Det vises til mål og tiltak i boligmeldingen, herunder oppfølging av Kobo, et nytt digitalt fagsystem som er utviklet av Husbanken, KS og en rekke kommuner. Kobo blir nå rullet ut til alle kommuner som ønsker å ta det i bruk. Systemet gjør det lettere å søke om, tildele og administrere kommunale utleieboliger samt følge opp beboere. Regjeringen vil også invitere kommunesektoren til et samarbeid om hvordan den kommunale boligsektoren kan videreutvikles. Det vises også til ny lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet med ikrafttredelse 7. juni 2023. Regjeringen styrket i 2024 kommunenes psykisk helse- og rusarbeid med 150 mill. kroner gjennom veksten i rammetilskuddet. Sentrale tilskuddsordninger på rusmiddelfeltet understøtter veksten i rammetilskuddet og bidrar til at kommunene, sammen med frivillig og ideell sektor, kan gi bedre oppfølgingstilbud, herunder tjenester i bolig. Samlet gir dette kommunene forutsetninger for å sikre at tildeling av bolig er tilpasset den enkeltes behov, herunder behov for et trygt bomiljø. Anmodningsvedtaket ansees som fulgt opp.

Finansieringsordning innen rusfeltet

Vedtak nr. 693, 25. februar 2021

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag til en forbedret og mer rettferdig finansieringsordning for de heldøgns omsorgs- og rehabiliteringstilbudene innen rusfeltet som ikke er å anse som en del av spesialisthelsetjenesten.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Dokument 8:49 S (2020–2021), Innst. 235 S (2020–2021).

Anmodningsvedtaket er fulgt opp gjennom avvikling av øremerkede tilskudd over kap. 765,

post 72, til ideelle og frivillige organisasjoner som tilbyr institusjonsbaserte tjenester på rusmiddel-feltet, jf. Prop. 1 S (2022–2023). Tildelinger kan nå gjøres etter mer objektive kriterier som sikrer en mer rettferdig behandling av søknader og utmåling av tilskudd. Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp.

Helhetlig og koordinert helse- og omsorgs-tjenestetilbud

Vedtak nr. 702, 25. februar 2021

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om endringer i helse- og omsorgstjenesteloven § 4-1 første ledd bokstav a, slik at den enkelte pasient eller bruker gis et helhetlig og koordinert helse- og omsorgstjenestetilbud, barn ikke bosettes i sykehjem i strid med familiens ønske og barnets beste, samt pasienter mellom 18–49 år ikke bosettes i sykehjem i strid med eget eller vergens ønske.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Dokument 8:16 S (2020–2021), jf. Innst. 242 S (2020–2021).

Regjeringen anerkjenner fullt ut den menneskelige uverdigheten og de følelsesmessige utfordringene som både unge brukere og deres pårørende står overfor når det gjelder spørsmål om bosetting i sykehjem. Regjeringen forstår belastningen som oppstår når barn og unge voksne blir plassert på sykehjem mot eget ønske, og regjeringen er engasjert i å finne løsninger som setter brukernes behov og ønsker i sentrum.

Ingen skal oppleve å bli plassert på sykehjem uten sitt eget eller pårørendes samtykke, med mindre det foreligger et tvangsgrunnlag hjemlet i lov. Dette er en grunnleggende rettighet som regjeringen vil beskytte, samtidig som vi sikrer at tjenestetilbudet som tilbys, er både verdig og forsvarlig. Regjeringen er enige i målet om at ingen personer under 50 år skal bosettes på sykehjem mot eget ønske, og tar konkrete grep for å nå dette målet.

I enkelte tilfeller kan det være slik at det å motta tjenester i form av en sykehjems plass er det eneste faglig forsvarlige tilbudet på kort sikt. Likevel vil også et kortvarig tilbud om tjenester i sykehjem kunne ha store konsekvenser for den enkeltes livssituasjon og medføre en stor belastning for både brukeren og dennes pårørende. I slike situasjoner må kommunen derfor jobbe aktivt for å etablere et alternativt tilbud som oppfyller den enkeltes behov og ønsker så raskt som mulig.

Regjeringen har iverksatt flere tiltak for å sikre at ingen blir plassert i sykehjem mot sin vilje uten

at det er helt nødvendig. Regjeringen vil be statsforvalterne om å intensivere sin oppfølging av kommunene hvor barn og unge voksne bosettes på sykehjem. Statsforvalterne vil nå arbeide mer målrettet for å støtte kommunene i å finne alternative og mer egnede løsninger. Dette sikrer at vi ikke bare setter mål, men også gir kommunene den støtten de trenger for å realisere dem.

Videre vil Helse- og omsorgsdepartementet sende et brev til alle landets kommuner, hvor vi klargjør gjeldende rett og understreker forventningene om at unge personer ikke skal bosettes i sykehjem mot sin vilje. Dette er et klart signal om at regjeringen mener alvor og forventer at kommunene prioriterer dette arbeidet høyt. Brevet vil også inneholde veiledning om hvordan kommunene kan arbeide for å utvikle alternative tilbud som både er verdige og tilpasset den enkeltes behov.

Regjeringen vil også nøye overvåke utviklingen i antallet barn og unge voksne som bor på sykehjem mot sin vilje. Dette gir oss en løpende vurdering av om tiltakene har ønsket effekt, og regjeringen vil sette inn ytterligere tiltak dersom det viser seg nødvendig.

På bakgrunn av de tiltakene som nå er igangsatt og de klare forventningene som vil bli kommunisert til kommunene, mener regjeringen at det ikke er behov for lovendringer på nåværende tidspunkt. Regjeringen foreslår derfor å oppheve anmodningsvedtaket, med tillit til at de iverksatte tiltakene vil sikre at alle brukere får et verdig og individuelt tilpasset tjenestetilbud, i tråd med deres ønsker og behov. Anmodningsvedtak nr. 702, 25. februar 2021, foreslås opphevet, jf. forslag til romertallsvedtak IX.

Responstider, kompetanse og akuttmedisinsk utstyr
Vedtak nr. 726, 2. mars 2021

«Stortinget ber regjeringen forskriftsfeste responstider for ambulansetjenesten og sette en standard for kompetanse og akuttmedisinsk utstyr i ambulansebilene og på ambulansebasene.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 5 (2020–2021), jf. Innst. 275 S (2020–2021).

Vedtaket er fulgt opp med oppdrag til Helsedepartementet om å vurdere forslaget og utrede hvordan forslaget eventuelt kan innføres, slik at departementet får et tilstrekkelig beslutningsgrunnlag. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Koronakommisjonen – situasjonen for kommuneoverleger og kommunale smittevernleger

Vedtak nr. 876 4. mai 2021

«Stortinget ber regjeringen sikre at Koronakommisjonen gjør en grundig vurdering av situasjonen for kommuneoverleger og kommunale smittevernleger under pandemien og fremme forslag til nødvendige tiltak for tilstrekkelig rekruttering og stabilisering i denne delen av tjenesten.»

Vedtaket 876 ble truffet under behandlingen av statsministerens redegjørelse holdt den 26. april 2021 om Koronakommisjonens rapport.

Regjeringens arbeid med å styrke kommuneoverlegefunksjonen er omtalt i Meld. St. 15 (2022–2023) *Folkehelsemeldinga – Nasjonal strategi for utjamning av sosiale helseforskjellar*. Regjeringen vil vurdere hvordan kommunenes samfunnsmedisinske ansvar kan ivaretas ved interkommunale løsninger og tiltak for å styrke samfunnsmedisinsk kompetanse, endre benevnelsen kommunelege til kommuneoverlege, og utarbeide en nasjonal veileder for de samfunnsmedisinske oppgavene til kommunene og for oppgavene og funksjonene til kommuneoverlegen. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Eldrevoldssaker – nasjonale retningslinjer

Vedtak nr. 986, 25. mai 2021

«Stortinget ber regjeringen etablere nasjonale retningslinjer for utredning og håndtering av eldrevoldssaker.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Dokument 8: 218 S (2020–2021), jf. Innst. 485 S (2020–2021).

Vedtaket har blitt fulgt opp gjennom videreutvikling og styrking av TryggEst, jf. omtale på kap. 765, post 21. Gjennom TryggEst er det utviklet en egen veileder som gir ansatte i helse- og omsorgstjenestene veiledning i hvordan fange opp og håndtere saker som gjelder vold mot eldre og andre risikoutsatte voksne. Veilederen er åpent tilgjengelig for alle kommuner, også kommuner som ikke har implementert resten av TryggEst-modellen. Det vises også til tiltak for å styrke lederes kompetanse gjennom Nasjonal helse- og samhandlingsplan og til regjeringens videreføring av midler til etikkstatsningen i KS. Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp.

Eldrevoldssaker – meldeplikt

Vedtak nr. 987, 25. mai 2021

«Stortinget ber regjeringen etablere meldeplikt til tilsynsmyndighetene når det er grunn til å tro at eldre blir utsatt for vold og overgrep.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Dokument 8:218 S (2020–2021), jf. Innst. 485 S (2020–2021).

Det er viktig med gode tiltak for å forhindre vold og overgrep mot eldre. Anmodningsvedtaket følges likevel ikke opp da, regjeringen anser disse tilfellene for å være tilstrekkelig ivaretatt av gjeldende lovgivning. Helsepersonell er etter helsepersonelloven § 17 allerede pålagt å, av eget tiltak, gi informasjon til tilsynsmyndigheten om forhold som kan medføre fare for pasienters eller brukeres sikkerhet. Videre har virksomheter som yter helse- og omsorgstjenester plikt til å straks varsle Statens helsetilsyn og Statens undersøkelseskomisjon for helse- og omsorgstjenesten (Ukom) om dødsfall eller svært alvorlig skade på pasient eller bruker som følge av tjenesteytelsen eller ved at en pasient eller bruker skader en annen, jf. bl.a. helse- og omsorgstjenesteloven § 12-3 a.

Både sykehusene og kommunene skal sørge for forsvarlige tjenester. Dette innebærer bl.a. at det skal sørges for at virksomheten arbeider systematisk for kvalitetsforbedring og pasient- og brukersikkerhet. Helsepersonell skal melde avvik og forbedringer i internkontrollsystemet. Videre har både de regionale helseforetakene og kommunene etter spesialisthelsetjenesteloven en lovfestet plikt til å ha særlig oppmerksomhet rettet mot at pasienter og brukere kan være utsatt for, eller kan stå i fare for å bli utsatt for, vold eller seksuelle overgrep, og til å legge til rette for at helse- og omsorgstjenesten blir i stand til å forebygge, avdekke og avverge dette.

Videre vil regjeringen påpeke at straffbare forhold i utgangspunktet er en sak for politi og påtalemyndighet, og at der den antatte gjerningspersonen ikke er helsepersonell, og den eldre heller ikke bor på helseinstitusjon, vil ikke tilsynsmyndighetene være rette instans å henvende seg til. Regjeringen viser også til avvergeplikten i straffeloven § 196 som pålegger alle plikt til å anmelde eller på annen måte forsøke å avverge alvorlige lovbrudd som f.eks. voldtekt, grov kroppsskade og mishandling i nære relasjoner.

Regjeringen anser på denne bakgrunn anmodningsvedtaket som ivaretatt i gjeldende lovgivning. Regjeringen foreslår at vedtak nr. 987 oppheves, jf. forslag til romertallsvedtak.

Legemiddeloven – narkotika til eget bruk

Vedtak nr. 1114, 3. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen foreslå lovendringer som sørger for at fengsel ikke lenger blir straffereaksjon for brudd på legemiddelovens bestemmelser om bruk og besittelse av narkotika til eget bruk, herunder også foreslå avbøtende tiltak for konsekvenser av endringer i lov.»

Vedtaket ble truffet ved første behandling av Prop. 92 L (2020–2021), jf. Innst. 612 L (2020–2021)

Anmodningsvedtaket er en del av mandatet for Rushåndteringsutvalget som ble oppnevnt ved kongelig resolusjon 11. mai 2023 for å utrede utvalgte strafferettslige og straffeprosessuelle spørsmål på narkotikaområdet. Utvalget avga sin rapport (NOU 2024: 12 *Håndheving av mindre narkotikaovertridelser*) til Justis- og beredskapsdepartementet 18. juni 2024. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Ettervernsreform for rusavhengige

Vedtak nr. 1122, 3. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en ettervernsreform der rusavhengige blir fulgt opp på en systematisk måte etter behandlings- og fengselopphold, herunder sikre boforhold og oppfølging som forebygger at de faller tilbake til rusmiljøet.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Dokument 8:119 S (2020–2021), jf. Innst. 578 S (2020–2021).

Departementet følger opp vedtaket ifm. forebyggings- og behandlingsreformen for rusfeltet og regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Evalueringsprosjekt av de regionale odontologiske kompetansesentrene

Vedtak nr. 1164, 8. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen gjennomføre en evaluering av de regionale odontologiske kompetansesentrene. Evalueringen må blant annet vurdere hvorvidt man har nådd målet om at sentrene skal bidra til en desentralisering av spesialisert kompetanse på tannhelsefeltet, om innretningen av dagens statlige tilskuddsordning er riktig, og hvorvidt bruken av disse statlige tilskuddsmidlene bør endres, for bedre å kunne

bidra til at man sikrer pasienter tilgang på god spesialisert tannhelsebehandling i hele landet. Resultatet av evalueringen og forslag til tiltak legges fram for Stortinget.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Dokument 8:200 S (2020–2021), jf. Innst. 540 S (2020–2021).

Evalueringen av de regionale odontologiske kompetansesentrene er utført av PwC på oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet. Departementet mottok sluttrapport oktober 2023. Tannhelseutvalget, som har hatt i oppdrag å foreta en helhetlig gjennomgang av tannhelsefeltet, leverte sin utredning 26. september 2024. Utvalget fikk rapporten oversendt som ledd i deres arbeid.

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

8.5 Stortingssesjon 2019–2020

Prøveprosjekt der helsesykepleiere henviser til BUP

Vedtak nr. 347, 4. februar 2020

«Stortinget ber regjeringen gjennomføre et prøveprosjekt der helsesykepleiere kan henviser barn og unge til Barne- og ungdomspsykiatrien (BUP).»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Prop. 121 S (2018–2019), jf. Innst. 131 S (2019–2020).

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Utredning av markedet for genetisk selvtesting

Vedtak 611, 26. mai 2020

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en utredning av markedet for genetisk selvtesting, som skal danne grunnlag for lovregulering av dette markedet. Utredningen må blant annet ivareta hensynet til personvern, retten til egne helsedata og helsekonsekvenser ved villedende testresultater.»

Vedtaket ble truffet ved Stortingets behandling av Prop. 34 L (2019–2020), jf. Innst. 296 L (2019–2020).

På oppdrag fra departementet, utredet Helse- og omsorgsdepartementet markedet for genetisk selvtesting som beskrevet i dette vedtaket. Utredningen ble presentert 17. desember 2021 i rapporten: *Regulering av genetiske selvtester. Utredning av markedet for genetiske selvtester og av forslag til lovendringer som sikrer at testing av barn utenfor helsetjenesten*

blir forbudt. Svar på tilleggsoppdrag nr. 50 til tildelingsbrev for 2020, punkt 2.4. Med utgangspunkt i direktoratets utredning, sendte departementet 28. februar 2023 på høring forslag til endringer i bioteknologiloven med et forslag til forbud mot genetisk testing av barn utenfor helsetjenesten. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Forbud genetisk testing av barn

Vedtak nr. 612, 26. mai 2020

«Stortinget ber regjeringen fremme lovforslag som sikrer at genetisk testing av barn utenfor helsetjenesten er forbudt.»

Vedtaket ble truffet ved Stortingets behandling av Prop. 34 L (2019–2020), jf. Innst. 296 L (2019–2020).

På oppdrag fra departementet, utredet Helsedepartementet markedet for genetisk selvtesting som beskrevet i vedtak 611. Utredningen ble presentert 17. desember 2021 i rapporten: *Regulering av genetiske selvtester. Utredning av markedet for genetiske selvtester og av forslag til lovendringer som sikrer at testing av barn utenfor helsetjenesten blir forbudt. Svar på tilleggsoppdrag nr. 50 til tildelingsbrev for 2020, punkt 2.4.*

Med utgangspunkt i direktoratets utredning, sendte departementet 28. februar 2023 på høring forslag til endringer i bioteknologiloven med et forslag til forbud mot genetisk testing av barn utenfor helsetjenesten.

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Preimplantasjonsdiagnostikk

Vedtak nr. 616, 8. juni 2020

«Stortinget ber regjeringen sørge for en gjennomgang av vilkår og retningslinjer for preimplantasjonsdiagnostikk og fosterdiagnostikk, slik at disse kan ses i sammenheng og gi et helhetlig og sammenhengende tilbud for kvinner og familier som har særlig risiko for alvorlig sykdom eller skade hos fosteret. Gjennomgangen skal vektlegge lidelse og tappt livskvalitet ved lindrende og livsforlengende behandling i gjennomgangen av vilkårene for å få innvilget PGD. Regjeringen bes legge frem forslag til de nødvendige lovendringer som følge av denne gjennomgangen.»

Vedtaket ble truffet ved Stortingets behandling av Prop. 34 L (2019–2020), jf. Innst. 296 L (2019–2020).

På oppdrag fra departementet har Helsedirektoratet gjennomgått vilkårene og retningslinjene for PGD og fosterdiagnostikk som beskrevet i vedtaket og utredet og foreslått enkelte lovendringer som følge av gjennomgangen. Svar på oppdraget er presentert i rapporten *Et helhetlig og sammenhengende tilbud til kvinner og par som har økt risiko for å få et foster eller barn med en alvorlig, arvelig sykdom eller tilstand. Gjennomgang av vilkår for preimplantasjonsdiagnostikk og genetisk fosterdiagnostikk og forslag til endringer i regelverk. Svar på tilleggsoppdrag nr. 50 til tildelingsbrev for 2020, punkt 2.3.* Rapporten ble levert 17. desember 2021. Med utgangspunkt i direktoratets utredning, sendte departementet 28. februar 2023 på høring forslag til endringer i bioteknologilovens regler om preimplantasjonsdiagnostikk.

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

8.6 Stortingssesjon 2018–2019

Styrking av norsk tannhelse

Vedtak nr. 20, 15. november 2018

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en egen sak om styrking av norsk tannhelse, med mål om å utjevne sosial ulikhet i tannhelse gjennom å hjelpe dem som trenger det mest. Stortinget ber om at saken inneholder:

- forslag til hvordan man kan styrke det forebyggende arbeidet for god folketannhelse
- en gjennomgang av refusjonsordningene på tannhelsefeltet
- forslag som i større grad vil hjelpe dem som i dag ikke har økonomisk mulighet for å få gjennomført nødvendig tannhelsebehandling
- forslag til forbedring og forenkling av ordningene for refusjon gjennom folketrygden til spesielle diagnoser.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Dokument 8:209 S (2017–2018), jf. Innst. 39 S (2018–2019).

Tannhelseutvalget, som har hatt i oppdrag å foreta en helhetlig gjennomgang av tannhelsefeltet, leverte sin utredning 26. september 2024. Denne skal sendes på offentlig høring.

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Ensomhet inn i folkehelseloven § 7

Vedtak nr. 25, 20. november 2018

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om at «ensomhet» tas inn i folkehelseloven § 7.»

Vedtaket ble truffet ved Stortingets møte 20. november 2018. Regjeringen uttalte i Meld. St. 15 (2022–2023) *Folkehelsemeldinga – Nasjonal strategi for utjamning av sosiale helseforskjellar* at den vil vurdere å inkludere ensomhet som en folkehelseutfordring i folkehelseloven. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Forslag om innholdsmerking på alkoholholdig drikk

Vedtak nr. 39, 20. november 2018

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag for Stortinget om å innføre krav om innholdsmerking av alkoholholdig drikk.»

Vedtaket ble truffet ved Stortingets behandling av Dokument 8:141 S (2017–2018) om en offensiv og solidarisk alkoholpolitikk, jf. Innst. 38 S (2018–2019).

I Nasjonal alkoholstrategi framgår det at det vil settes i gang en prosess for å foreslå nasjonale krav til innholdsmerking i Norge. Tidligere utsendt oppdrag til Mattilsynet, om å vurdere et nasjonalt regelverk om obligatorisk innholdsmerking, både næringsdeklarasjon og ingrediensliste, ble utsatt inntil videre, i påvente av forslag om felles europeiske regler. EU har vedtatt et regelverk for innholdsmerking av vin og aromatiserte drikker, dette regelverket er til vurdering for innlemmelse i EØS-avtalen og ev. gjennomføring i norsk rett. Departementet vil følge opp dette videre og regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Innføring av merking med helseadvarsler på alkoholholdig drikk

Vedtak nr. 44, 20. november 2018

«Stortinget ber regjeringen innføre en merkeordning for alkoholholdig drikk med helseadvarsler om alkoholbruk under graviditet og i forbindelse med kjøring.»

Vedtaket ble truffet ved Stortingets behandling av Dokument 8:141 S (2017–2018) om en offensiv og

solidarisk alkoholpolitikk, jf. Innst. 38 S (2018–2019).

I Nasjonal alkoholstrategi framgår det at det vil foreslås innføring av krav til advarselsmerking på alkoholholdig drikk i Norge. Helsedirektoratet har levert en utredning om advarselsmerking som alkoholpolitisk virkemiddel, inkludert kunnskaps-gjennomgang og juridiske vurderinger. Helsedirektoratet har blitt bedt om å gjøre ytterligere undersøkelser og vurdere praktiske løsninger for å innføre advarselsmerking av alkoholholdig drikk. Slike regler må også sees i sammenheng med matinformasjonsforordningen og matinformasjonsforskriften. Mattilsynet involveres i arbeidet der det er hensiktsmessig. Departementet vil følge opp dette videre, og regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Ideelle organisasjoners pensjonskostnader

Vedtak nr. 82, 3. desember 2018

«Stortinget ber regjeringen utrede de økonomiske konsekvensene av å dekke de ideelle organisasjoners historiske pensjonskostnader for kommunal og fylkeskommunal sektor med sikte på at de dekkes av kommunene og fylkeskommunene. Utredningen bør også se på om deknningen bør gå gjennom å utvide den søknadsbaserte tilskuddsordningen som det er enighet om å etablere i budsjettavtalen for 2019.»

Vedtaket ble truffet ved behandling Meld. St. 1 (2018–2019), jf. Innst. 2 S (2018–2019).

Vedtaket omfatter ideelle organisasjoners arbeid for kommuner og fylkeskommuner over flere år og innenfor ulike sektorer. Anmodningsvedtaket forutsetter et omfattende kartleggingsarbeid. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Årsmeldingen for 2017 fra Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter

Vedtak nr. 93, 4. desember 2018

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå anbefalingene i årsmeldingen for 2017 fra Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter og komme tilbake til Stortinget på egnet måte med hvordan anbefalingene er fulgt opp.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Dokument 6 (2017–2018), jf. Innst. 78 S (2018–2019). Kon-

troll- og konstitusjonskomiteen opprettholdt vedtaket, jf. Innst. 580 S (2020–2021).

Anbefalingen fra Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter om ECT hører inn under Helse- og omsorgsdepartementets ansvarsområde og lyder slik:

«Omfanget av og behovet for ECT uten samtykke på nødrettslig grunnlag må utredes snart. Dersom ECT uten samtykke skal brukes i nødretts tilfeller, må denne tvangsbehandlingsformen hjemles eksplisitt og ha klare rettsikkerhetsgarantier knyttet til seg. Det må videre settes inn konkrete og effektive tiltak for å sikre at praktiseringen av ECT i slike tilfeller er ensartet.»

Som redegjort i svarbrevet til justiskomiteen 25. juni 2018 nedsatte regjeringen i 2016 et lovutvalg, Tvangslovutvalget, som fikk i mandat å foreta en revisjon av tvangshjemler i helse- og omsorgssektoren. Tvangslovutvalget leverte sin innstilling (NOU 2019: 14) 18. juni 2019. Utvalget har levert et omfattende lovutkast med bl.a. forslag til bestemmelser om elektrokonvulsiv behandling (ECT).

Departementet oppnevnte i mai 2022 et ekspertutvalg som skulle evaluere lovendringene som innførte manglende samtykkekompetanse som vilkår for tvungen observasjon, tvungent psykisk helsevern og undersøkelse og behandling uten eget samtykke. Utvalgets utredning ble sendt på alminnelig høring med frist 1. november 2023. Det går frem av Meld. St. 9 (2023–2024) *Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024–2027 – Vår felles helsetjeneste* at regjeringen vil fremme lovforslag om oppfølging av forslag fra Samtykkeutvalget og enkelte av forslagene fra Tvangslovutvalget. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

8.7 Stortingssesjon 2017–2018

Legevakt- og fastlegeordningen

Vedtak nr. 468, 13. februar 2018

«Stortinget ber regjeringen fremme en egen sak til Stortinget om forbedringer i legevaktordningen som også bidrar til rekrutteringen til fastlegeordningen.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Representantforslag 8:3 S (2017–2018) om tiltak for å styrke rekruttering til og finansiering av fastlegeord-

ningen, i tråd med intensjonene i samhandlingsreformen, jf. Innst. 109 S (2017–2018).

Kontroll- og konstitusjonskomiteen merket seg i Innst. 141 S (2021–2022) at regjeringen har kommet med en handlingsplan, og at denne ikke er fremmet i Stortinget. Komiteen anser derfor ikke anmodningsvedtaket som utkvittert.

Regjeringen har i Prop. 1 S (2022–2023) varslet en egen stortingsmelding om akuttmedisinske tjenester. Meldingen vil omfatte legevakt og vil legges fram etter Nasjonal helse- og samhandlingsplan. Arbeidet sees i også sammenheng med oppfølgingen av ekspertutvalget for allmennlegetjenesten og den kommende meldingen om allmennlegetjenesten. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Regelverket for pasientreiser

Vedtak nr. 615, 19. april 2018

«Stortinget ber regjeringen foreta en bred gjennomgang av regelverket for pasientreiser og fremme en sak for Stortinget med tiltak for å forenkle og forbedre ordningen.»

Helsedirektoratet fikk i tildelingsbrevet for 2019 i oppdrag å foreta en gjennomgang av regelverket for pasientreiser og oversendte departementet en rapport om gjennomgangen i midten av oktober 2020. På bakgrunn av rapporten sendte departementet et forslag om forskriftsendringer på høring, med høringsfrist 11. april 2024. Høringsinnspillene er oppsummert og regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Tobakksskadeloven

Vedtak nr. 915, 12. juni 2018

«Stortinget ber regjeringen utrede og fremme forslag om endringer i tobakksskadeloven med mål om å hindre at en ny generasjon blir avhengig av tobakk, og mål om å gjøre flere arenaer i samfunnet tobakksfrie og å styrke vernet mot passiv røyking.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Dokument 8:189 S (2017–2018), jf. Innst. 367 S (2017–2018). Regjeringen fremla en ny tobakksstrategi i Meld. St. 15 (2022–2023) *Folkehelsemeldinga – Nasjonal strategi for utjamning av sosiale helseforskjellar*. I strategien varsles en rekke innstramninger i tobakksskadeloven, herunder tiltak for å hindre tobakksbruk blant unge og utvidelser av

røykeforbudene. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

8.8 Stortingssesjon 2015–2016

Prevensjon til rusavhengige

Vedtak nr. 627, 28. april 2016

«Stortinget ber regjeringen vurdere å gi alle kvinner med alvorlig rusmiddelavhengighet tilbud om gratis langtidsvirkende prevensjon.»

Vedtaket ble truffet ved behandling av Prop. 15 S (2015–2016) *Opptrappingsplan for rusfeltet (2016–2020)*, jf. Innst. 240 S (2015–2016).

Fra 2025 vil det eksisterende tilbudet om gratis langtidsvirkende prevensjon for kvinner i LAR-behandling utvides til å gjelde alle kvinner i fertil alder som er pasienter i tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB). Å avgrense målgruppen for tiltaket til pasienter i TSB er valgt av hensyn til identifikasjon og operasjonalisering. Det vil også etableres et tilbud om gratis korttidsvirkende prevensjon. Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp.

9 Justis- og beredskapsdepartementet

Nedanfor gir departementet ei oversikt over oppfølginga av oppmodingsvedtak under Justis- og beredskapsdepartementet. Oversikta inkluderer alle vedtak frå stortingssesjonen 2023–2024, i tillegg til dei vedtaka frå tidlegare stortingssesjonar som kontroll- og konstitusjonskomiteen i Innst. 239 S (2023–2024) meinte ikkje var følgde opp. I enkelte tilfelle kan oppfølginga av vedtaka vere meir omfattande forklart under det aktuelle programområdet i proposisjonen. I desse tilfella vil det vere ein referanse til kvar denne teksten finst.

I den fjerde kolonna i tabellen nedanfor går det fram om departementet planlegg at rapporteringa på oppmodingsvedtaket no blir avslutta, eller om

departementet vil rapportere konkret på vedtaket også i budsjettproposisjonen til neste år.

Sjølv om det i tabellen blir opplyst om at rapporteringa blir avslutta, vil det i ein del tilfelle kunne vere slik at oppfølginga av alle sider av vedtaket ikkje er endeleg avslutta. Dette kan t.d. gjelde vedtak med oppmoding til regjeringa om å vareta særlege omsyn i politikkkutforminga på eit område, der oppfølginga vil kunne gå over mange år. Stortinget vil i desse tilfella bli orientert om den vidare oppfølginga på ordinær måte, gjennom omtale av det relevante politikkområdet i budsjettproposisjonar og andre dokument.

Tabell 9.1 Oversikt over oppmodingsvedtak, ordna etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtaks nr.	Stikkord	Rapporteringa blir avslutta (ja/nei)
2023–2024	70	Fritt rettsråd ved utvisning av utlending	Nei
2023–2024	71	Alternativ til utvisning av utlending med barn	Nei
2023–2024	83	Advokatorordning for innsette i fengsel	Nei
2023–2024	109	Forbod mot marknadsføring av kreditt	Nei
2023–2024	136	Omvend valdsalarm skal vurderast før hemmeleg adresse for barn	Nei
2023–2024	137	Omsynet til barnet skal følgje direkte av lova ved elektronisk kontroll av besøksforbod	Nei
2023–2024	138	Sikre støtte til forskning på alle former for ekstremisme	Ja
2023–2024	140	Betre reintegrering av ekstremistar	Nei
2023–2024	141	Oppfølging etter straffesoning	Nei
2023–2024	143	Erfaringar frå ordninga med radikaliseringskontaktar i politiet	Ja
2023–2024	157	Vurdere om domstolen bør ha ei meir aktiv rolle i straffegjennomføringa for barn og unge	Ja
2023–2024	158	Rett til offentleg oppnemnd forsvarar i ungdomsplanmøte	Ja
2023–2024	159	Etablering av hurtigspor	Ja
2023–2024	160	Juridisk gjennomgang av relevant lovverk	Nei

Tabell 9.1 Oversikt over oppmodningsvedtak, ordna etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapporteringa blir avslutta (ja/nei)
2023–2024	161	Fremme forslag om nye lovendringar – ungdomsstraff og ungdomsoppfølging	Ja
2023–2024	457	Styrke den kommunale beredskapen for ekstremvêr og følgjehendingar	Nei
2023–2024	507	Habilitet	Nei
2023–2024	508	Habilitet	Nei
2023–2024	509	Habilitet	Nei
2023–2024	510	Habilitet	Nei
2023–2024	511	Habilitet	Nei
2023–2024	525	Transnasjonal undertrykking – oppfølging av rapportar	Ja
2023–2024	561	Forsyningstryggleik – oppfølging av Totalberedskapskommisjonen	Nei
2023–2024	562	Forsyningstryggleik – sikre mest mogleg normal handel og produksjon av mat i kriser	Nei
2023–2024	613	Utgreiing av forslag til lovfesting av kommunale handlingsplanar	Nei
2023–2024	616	Utvide målgruppa for barnehusa	Nei
2023–2024	617	Forslag om å utvide målgruppa for barnehusa til barn mellom 16 og 18 år	Nei
2023–2024	618	Gjennomgang av reglane for dødsstadsundersøkingar	Nei
2023–2024	634	Endringar i politilova og vaktverksemdlova	Nei
2023–2024	645	Oppfølgingsforskning etter angrepet 25. juni	Ja
2023–2024	658	Tiltak mot æreskriminalitet, lik rett til skilsmisse	Nei
2023–2024	719	Organisering av advokatverksemd	Nei
2023–2024	723	Evaluering av valdserstatningslova	Nei
2023–2024	727	Fri rettshjelp til offer for lønnsjuveri	Nei
2023–2024	754	Opprette nytt politirolleutval	Nei
2023–2024	755	Fleirårige planar for politiet	Nei
2023–2024	758	Eigarskapskontroll – greie ut plikt til å søke løyve til kjøp av visse eigedommar	Nei
2023–2024	762	Nasjonal tryggleiksstrategi	Nei
2023–2024	766	Forelding av krav som er under klagebehandling	Nei
2023–2024	767	Bevisførsel om opplysning underlagd teieplikt hos Sivilombodet	Nei
2023–2024	771	Utanlandske kvinner utsette for vald, vidare opphald	Nei
2023–2024	916	Lov om forbrukarleige av ting	Nei

Tabell 9.1 Oversikt over oppmodningsvedtak, ordna etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapporteringa blir avslutta (ja/nei)
2022–2023	131	Oppretting av permanent partnardrapskommisjon	Ja
2022–2023	132	Nasjonalt førebyggingsprogram mot partnervald og partnardrap	Nei
2022–2023	133	Kommunale handlingsplanar mot vald i nære relasjonar	Nei
2022–2023	134	Oppdatert kunnskapsgrunnlag om vald i nære relasjonar	Ja
2022–2023	135	Bruk av åleinesamtalar i hjelpeapparatet	Ja
2022–2023	136	Betre dokumentering og informasjonsutveksling i hjelpeapparatet	Nei
2022–2023	139	Elektronisk kontroll ved fotlenke med GPS-sendar for forvaringsdømde	Nei
2022–2023	445	Greie ut forlikradsordninga	Nei
2022–2023	615	Endringar i reglane om avhøyr av vitne som bur på sperra adresse	Ja
2022–2023	616	Endringar i tvistelova – innstilling av saker i forliksrådet som følgje av lang behandlingstid	Nei
2022–2023	617	Endringar i reglane om gjenopning av sivile saker som er dømde som del av ein straffesak	Ja
2022–2023	618	Sakskostnader i sivile saker	Nei
2022–2023	644	Enklare og meir forbrukarvennleg regelverk for gåvekort	Nei
2022–2023	653	Stortingsmelding om kriminalomsorga	Nei
2022–2023	729	A-krimssenter	Nei
2022–2023	843	Yrkesskadeerstatningsordning for tilsette i kriminalomsorga	Ja
2021–2022	35.49	Ny rettshjelpsordning	Nei
2021–2022	372	Utgreiing av fråvikelege lovreglar om sambuarskap	Nei
2021–2022	420	Straffeføresegn om seksuell utnytting av barn	Nei
2021–2022	504	Organisering av advokatverksemd	Nei
2021–2022	505	Overgangsreglar i advokatlova	Ja
2021–2022	506	Organisering av advokatverksemd	Nei
2021–2022	579	Vurdering av naturskadeforsikringsordninga	Nei
2021–2022	581	Utgreiing av meldeplikt for norske tenesteleverandørar	Nei
2021–2022	582	Regelverk om varsling frå kriminalomsorga	Nei
2021–2022	589	Forseinkingsrente på regresskravet frå staten mot skadevaldar i valdserstatningssaker	Ja

Tabell 9.1 Oversikt over oppmodningsvedtak, ordna etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapporteringa blir avslutta (ja/nei)
2021–2022	654	Tryggleik for personar med funksjonshindring	Nei
2021–2022	795	Forbod mot sal av forfalne fordringar	Nei
2021–2022	831	Offentleg helsetilbod ved Politiets utlendingsinternat	Ja
2020–2021	47	Utviding av avverjingsplikta	Nei
2020–2021	50	Forelding av lovbrott mot mindreårige	Nei
2020–2021	64	Tilgjengelege dopingopplysningar	Nei
2020–2021	65	Straff for den som tener pengar på idrettsprestasjonar som følgje av doping	Nei
2020–2021	206	Klarare skilje mellom konvensjonsstatus (asyl) og subsidiært vern	Nei
2020–2021	208	Klarlegging av identitet	Nei
2020–2021	443	Høgare straff for barn som er involverte i gjenteken kriminalitet	Nei
2020–2021	446	Tiltak for å auke talet på inndragingar	Nei
2020–2021	627	Fornyingsordning for barneomsorgsattest	Nei
2020–2021	628	Gjennomgang av barneomsorgsattestordninga	Nei
2020–2021	681	Oppretting av eit nasjonalt våpenregister	Nei
2020–2021	682	Identitetsskjerming for polititilsette	Nei
2020–2021	712	Straff for å tvinge barn til utlandet	Nei
2020–2021	729	Nasjonal langtidsplan for beredskap	Nei
2020–2021	730	Totalberedskapsutval	Nei
2020–2021	739	Nordisk samarbeid innan samfunnstryggleik	Nei
2020–2021	742	Brann til sjøs	Nei
2020–2021	743	Tilfluktsrom	Nei
2020–2021	799	ADR-kontroll	Nei
2020–2021	814	Nasjonal eigarskap og kontroll	Nei
2020–2021	848	Heilskapleg gjennomgang av verjemålsordninga	Nei
2020–2021	983	Etablering av ny redningshelikopterbase i Tromsø og felles operasjon med helikoptertenesta til Syssemeisteren	Nei
2020–2021	1116	Sperring av opplysningar i reaksjonsregisteret	Nei
2020–2021	1117	Gjennomgang av praksis for tilbakekall av førarrett	Ja
2020–2021	1159	Unntak frå forelding for seksuallovbrott mot barn	Nei
2020–2021	1161	Internasjonale kriminelle organisasjonar	Nei
2020–2021	1162	Tilgang på straffeprosessuelle tvangsmiddel	Nei

Tabell 9.1 Oversikt over oppmodningsvedtak, ordna etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapporteringa blir avslutta (ja/nei)
2020–2021	1343	Kompensasjonsordning for tapt arbeidsforteneste for frivillige i redningstenesta	Nei
2019–2020	436	Elektroniske fraktbrev	Nei
2019–2020	515	Reklamasjonsfrist på bustader	Nei
2017–2018	788	Utanlandsopphald	Nei
2017–2018	795	Eige lovverk for Statens barnehus	Nei
2016–2017	523	Korrupsjonsføresegnene i straffelova	Nei

9.1 Stortingssesjon 2023–2024

Fritt rettsråd ved utvising av utlending

Vedtak nr. 70, 4. desember 2023

«Stortinget ber regjeringen innen 1. juli 2024 fremme et forslag om innføring av fritt rettsråd for flyktninger med barn i Norge, som er foreslått utvist på grunn av brudd på straffeloven.»

Dokumentet som ligg til grunn for vedtaket, er Innst. 2 S (2023–2024) frå finanskomiteen.

Vedtaket er under behandling. Regjeringa fremma 14. juni 2024 Prop. 112 L (2023–2024) *Endringer i utlendingsloven mv. (utvidet hjemmel for forskrifter om fritt rettsråd)*. Vidare sende Justis- og beredskapsdepartementet ut ei høyring om endringar i reglane om fritt rettsråd i utlendingsforskrifta 25. juni 2024. Høyringsfristen var 27. september 2024.

Alternativ til utvising av utlending med barn

Vedtak nr. 71, 4. desember 2023

«Stortinget ber regjeringen i løpet av 2024 følge opp Baumann-rapportens forslag, som en samlet arbeidsgruppe stod bak, om at det for enkelte typer utvisningssaker som omfatter utlendinger med barn i Norge som hovedregel skal ilegges krav til tilleggstid for permanent oppholdstillatelse, istedenfor utvisning.»

Dokumentet som ligg til grunn for vedtaket, er Innst. 2 S (2023–2024) frå finanskomiteen.

Vedtaket er under behandling. Justis- og beredskapsdepartementet ga 8. mai 2024 ein instruks til Utlendingsdirektoratet, GI-03/2024

Om utvisning av forelder med barn i Norge for brudd på utlendingsloven, når familielivet ikke kan videreføres i forelderens hjemland, og om betydningen av integrering, og ein instruks til Utlendingsdirektoratet og Utlendingsnemnda, GI-04/2024 Utsatt iverksetting av utvisningsvedtak i saker om brudd på utlendingsloven som omhandlet i GI-03/2024. Vidare sende departementet 28. mai i år ut på høyring eit forslag til endringar i utlendingsforskrifta om utvising av forelder med mindreårig barn i Noreg. Høyringsfristen var 1. september 2024.

Advokatordning for innsette i fengsel

Vedtak nr. 83, 21. desember 2023

«Stortinget ber regjeringen opprette en advokatordning for innsatte i norske fengsler innen 1.1.2025, og komme tilbake til hvordan en slik ordning kan innrettes i løpet av 2024.»

Dokumentet som ligg til grunn for vedtaket, er Innst. 2 S (2023–2024) frå finanskomiteen.

Vedtaket er under behandling. Departementet gav Kriminalomsorgsdirektoratet eit oppdrag i februar 2024 om å greie ut korleis det vil vere formålstenleg å innrette ei advokatordning for innsette i norske fengsel. Utgreiinga vart levert i mai 2024 og er under behandling.

Forbod mot marknadsføring av kreditt

Vedtak nr. 109, 7. desember 2023

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å innføre forbud mot marknadsføring av kreditt (usikret lån) og forbrukslån.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:5 S (2023–2024) og Innst. 81 S (2023–2024) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling. EU har vedteke nytt direktiv om forbrukarkredittavtalar (EU) 2023/2225, som mellom anna inneheld reglar om marknadsføring av kredittavtalar.

Omvend valdsalarm skal vurderast før hemmeleg adresse for barn

Vedtak nr. 136, 12. desember 2023

«Stortinget ber regjeringen utrede bruk av omvendt valdsalarm før beslutning om at barn må flytte og bo på hemmelig adresse/kode 6.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 128 L (2022–2023) og Innst. 89 L (2023–2024) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling.

Omsynet til barnet skal følgje direkte av lova ved elektronisk kontroll av besøksforbod

Vedtak nr. 137, 12. desember 2023

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med et forslag om at det skal fremgå direkte av loven at hensynet til barn skal ha særlig vekt i vurderingen av om elektronisk kontroll ved besøksforbud er nødvendig og forholdsmessig.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 128 L (2022–2023) og Innst. 89 L (2023–2024) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling.

Sikre støtte til forskning på alle former for ekstremisme

Vedtak nr. 138, 12. desember 2023

«Stortinget ber regjeringen sikre at det gis støtte til forskning på alle former for ekstremisme for å kunne forebygge på en bedre måte.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:246 S (2022–2023) og Innst. 93 S (2023–2024).

Vedtaket er følgt opp. Justis- og beredskapsdepartementet har ansvaret for den nasjonale koordineringa av forskning på ekstremisme, men kvar enkelt sektor har ansvar for at det blir gjen-

nomført relevant forskning på deira område. I den reviderte nasjonale kontraterrorstrategien (2022) er *kunnskap og kompetanse* peika ut som eitt av fem innsatsområde. Eitt tiltak er at bestilling av ny forskning på kontraterrorfeltet skal understøtte det eksisterande behovet for oppdatert kunnskap om forhold ved utfordrings- og trusselbiletet og om effektive førebyggjande tiltak.

Framtidige kunnskapsbehov på feltet og eventuelle endringar i ordningar for finansiering blir jamleg diskutert i det tverrsektorielle samarbeidet om førebygging av radikaliserings og valdeleg ekstremisme.

Betre reintegrering av ekstremistar

Vedtak nr. 140, 12. desember 2023

«Stortinget ber regjeringen sikre bedre reintegrering av ekstreme gjennom forbedrede exit-program, blant annet gjennom å oppdatere veilederen for exit-arbeid.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:246 S (2022–2023) og Innst. 93 S (2023–2024).

Vedtaket er under behandling. I Noreg har vi ikkje eit eige nasjonalt exit-program for enkeltpersonar som søker bistand for å trekkje seg ut av ekstreme miljø. Dette arbeidet blir handtert i dei etablerte strukturane som har ansvar for og kompetanse til å førebygge radikaliserings og ekstremisme. Exit-arbeidet blir skreddarsydd til den enkelte som ønskjer seg ut av eit ekstremistisk miljø eller tankesett, og blir gjennomført på tvers av etatar og fagmiljø. Den eksisterande rettleieren for dette arbeidet skal oppdaterast i samband med arbeidet med den kommande stortingsmeldinga om førebygging av ekstremisme.

Oppfølging etter straffesoning

Vedtak nr. 141, 12. desember 2023

«Stortinget ber regjeringen følge opp evalueringsrapporten om reintegreringstiltak etter endt straffesoning.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:246 S (2022–2023) og Innst. 93 S (2023–2024).

Vedtaket er under behandling. Justis- og beredskapsdepartementet legg til grunn at evalueringsrapporten som regjeringa blir beden om å følgje opp, er rapporten *Evaluering av forebyg-*

gingstiltak mot radikaliserings- og straffegjennomføringa, som vart utarbeidd av Rambøll på oppdrag frå kriminalomsorga og offentleggjort i april 2023.

Erfaringar frå ordninga med radikaliseringskontaktar i politiet

Vedtak nr. 143, 12. desember 2023

«Stortinget ber regjeringen innhente erfaringer fra ordningen med radikaliseringskontakter i politiet og sikre god erfaringsutveksling.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:246 S (2022–2023) og Innst. 93 S (2023–2024).

Vedtaket er følgt opp. Politidirektoratet fekk i oppdrag å lyse ut og følgje opp ei evaluering av ordninga med radikaliseringskontaktar i politiet. Formålet var å identifisere effektar av ordninga og å vurdere behov for endringar. Evalueringa vart gjennomført av Politihøgskolen. Rapporten vart offentleggjort i oktober 2023 og blir følgd opp i regi av Politidirektoratet. Evaluering og vidareutvikling av radikaliseringskontaktordninga er og ein del av politiet si oppfølging av 25. juni-utvalets rapport.

Vurdere om domstolen bør ha ei meir aktiv rolle i straffegjennomføringa for barn og unge

Vedtak nr. 157, 12. desember 2023

«Stortinget ber regjeringen vurdere om domstolen bør ha en mer aktiv rolle i straffegjennomføringa både med hensyn til fastsetting av vilkår i straffen og for å kunne følge opp gjennomføringa av denne, etter mønster fra narkotika-program med domstolskontroll.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 139 L (2022–2023), Innst. 86 L (2023–2024) frå justiskomiteen og Lovvedtak 23 (2023–2024).

Vedtaket er følgt opp. Lov 20. desember 2023 nr. 110 inneheld ei rekkje endringar som skal gi domstolane fleire handlingsalternativ og større rom for individuelle vurderingar, og endringar som skal leggje til rette for betre samarbeid på tvers av sektorar. I juni 2024 fremma regjeringa Prop. 114 (2023–2024) om ytterlegare endringar i dei strafferettslege reaksjonane for ungdom: ungdomsstraff og ungdomsoppfølging. Justis- og beredskapsdepartementet vurderer det ikkje som formålstenleg å gi domstolane ei meir aktiv rolle i

straffegjennomføringa utover dei vedtekte endringane og forslaga til nye endringar.

Rett til offentlig oppnemnd forsvarar i ungdomsplanmøte

Vedtak nr. 158, 12. desember 2023

«Stortinget ber regjeringen vurdere endringer i angjeldende lovverk vedrørende rett til oppnevnt forsvarer i ungdomsplanmøte både ved ungdomsoppfølging og ved ungdomsstraff.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 139 L (2022–2023), Innst. 86 L (2023–2024) frå justiskomiteen og Lovvedtak 23 (2023–2024).

Vedtaket er følgt opp. Ved lov 20. desember 2023 nr. 110 er retten til offentlig oppnemnd forsvarar utvida til å gjelde alle saker der ungdom blir idømde ungdomsstraff. Vidare blir det innført ein rett til fritt rettsråd utan behovsprøving i ein klageprosess, både ved ungdomsstraff og ungdomsoppfølging. I Prop. 114 (2023–2024), som vart fremma i juni 2024, er det foreslått ei ytterlegare utviding av retten til offentlig oppnemnd forsvarar til også å gjelde under ungdomsplanmøtet ved ungdomsoppfølging.

Etablering av hurtigspor

Vedtak nr. 159, 12. desember 2023

«Stortinget ber regjeringen fremme de nødvendige lovendringsforslag for å sikre etableringen av et hurtigspor for rask pådømmelse av lovbrudd begått av gjerningspersoner som var under 18 år på handlingstidspunktet.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 139 L (2022–2023), Innst. 86 L (2023–2024) frå justiskomiteen og Lovvedtak 23 (2023–2024).

Vedtaket er følgt opp. I Prop. 114 (2023–2024), som vart fremma i juni 2024, er det bl.a. foreslått å leggje til rette for at det lokalt kan etablerast hurtigspor for rask dømning av lovbrutt som gjerningspersonar under 18 år har gjort seg skuldige i.

Juridisk gjennomgang av relevant lovverk

Vedtak nr. 160, 12. desember 2023

«Stortinget ber regjeringen foreta en juridisk gjennomgang av relevant lovverk knyttet til taushetsplikt og informasjonsplikt for alle relevante

instanser som jobber med barn og unge som har høy risiko for å begå alvorlige lovbrudd, med spesielt henblikk på mulighetsrommet for informasjonsflyt.»

Dokumenter som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 139 L (2022–2023), Innst. 86 L (2023–2024) frå justiskomiteen og Lovvedtak 23 (2023–2024).

Vedtaket er under behandling, og vil sjåast i samband med arbeidet med regelverksutvikling for å motverke gjengriminalitet.

Fremme forslag om nye lovendringar – ungdomsstraff og ungdomsoppfølging

Vedtak nr. 161, 12. desember 2023

«Stortinget ber regjeringen utrede forslag som ivaretar intensjonen i lovendringene som er skisert i brev fra justiskomiteen av 28. november 2023 til Justis- og beredskapsdepartementet, og fremme lovendringsforslag i løpet av våren 2024.»

Dokumenter som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 139 L (2022–2023), Innst. 86 L (2023–2024) frå justiskomiteen og Lovvedtak 23 (2023–2024).

Vedtaket er følgt opp. Regjeringa fremma i juni 2024 Prop. 114 (2023–2024). Forslaga i proposisjonen gjeld dei strafferettslege reaksjonane for ungdom, ungdomsstraff og ungdomsoppfølging, og følgjer direkte opp Stortingets vedtak nr. 158, 159 og 161 av 12. desember 2023.

Styrke den kommunale beredskapen for ekstremvær og følgjehendingar

Vedtak nr. 457, 16. januar 2024

«Stortinget ber regjeringen vurdere tiltak for å styrke den kommunale beredskapen for ekstremvær og følgjehendingar, herunder støtte oppunder økt øvingsfrekvens, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Dokumenter som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 26 (2022–2023) *Klima i endring – sammen for et klimarobust samfunn* og Innst. 161 S (2023–2024).

Vedtaket er under behandling. Konkrete tiltak for å styrke den kommunale beredskapen er beskrive i Meld. St. 27 (2023–2024) *Tryggare framtid – førebudd på flaum og skred*. Oppfølgings tiltaka som vurderast er mellom anna å styrke krava til kunnskapsgrunnlaget som skal leggjast

til grunn ved utarbeiding av heilskapleg ROS og å bedra oppfølginga av funn i heilskapleg ROS. Et anna tiltak er å klargjere og styrke samanhengen mellom arbeidet med samfunnstryggleik etter sivilbeskyttelsesloven (heilskapleg ROS) og etter plan- og bygningsloven. Regjeringa foreslår òg å styrke statsforvalterne med 34 mill. kroner, mellom anna for å intensivere deira arbeid med å understøtte kommunanes beredskapsarbeid. Dette vil departementet konkretisere i samband med utarbeidinga av tildelingsbrev for 2025 til både Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap og statsforvaltaren.

Habilitet

Vedtak nr. 507, 5. mars 2024.

«Stortinget ber regjeringen gjennomføre en tverrgående analyse av hvordan departementene driver opplæring i habilitetsregelverket, hvordan det praktiseres, og hvordan embetsverket bistår politisk ledelse. Basert på dette ber Stortinget regjeringen om å vurdere å utforme en felles mønsterpraksis som legges til grunn som et minimum i alle departementene.»

Dokumentet som ligg til grunn for vedtaket, er Innst. 215 S (2023–2024).

Vedtaket er under behandling. Vedtaket har ei side til spørsmål som blir vurderte i samband med arbeidet med ein proposisjon om ny forvaltningslov, som regjeringa tek sikte på å fremme våren 2025. Ved sida av arbeidet med ny forvaltningslov blir det arbeida med interne prosessar for å følgje opp vedtaket, mellom anna knytt til opplæring, bistand til politisk leing og rutinar for handtering av habilitetsspørsmål i departementsfellesskapet. Det overordna målet er å styrke kvaliteten på opplæringa og å sikre betre handtering av habilitetsregelverket i alle departementa. I samband med Kontroll- og konstitusjonskomiteens sak om regjeringsapparatets handtering av habilitetsregelverk mv. vart det mellom anna gjennomført ei kartlegging av rutineane for handtering av habilitetsregelverket i alle departementa og ved Statsministerens kontor. Kartlegginga viste at alle departementa hadde ein praksis for opplæring og innleiande samtalar mellom embetsverk og politisk leing. For å sørge for at det i større grad blir gitt ei einenskapleg opplæring, og ei opplæring av høgare kvalitet, fastsette Statsministerens kontor i oktober 2023 nye felles retningslinjer for den opplæringa av politisk leing som skal skje i alle departement. Retningslinjene avklarar mellom

anna ansvars- og oppgåvefordelinga mellom Statsministerens kontor og departementa, gir generelle retningslinjer for innhaldet i opplæringa, og spesielle retningslinjer for opplæringa i habilitetsreglane. Det er gjennomført eigne presentasjonar av habilitetsreglane for alle i politisk leining, og det er etablert ein rutine for jamlege skriftlege påminningar om regelverket og orientering om eventuelle endringar til politiske leining i alle departement. Lovavdelinga i Justis- og beredskapsdepartementet har vidare halde kurs i habilitetsregelverket som har vært opne for alle tilsette i departementsfellesskapet, som vil bli gjentatt seinare i 2024.

Habilitet

Vedtak nr. 508, 5. mars 2024

«Stortinget ber regjeringen fremme en proposisjon med forslag til fornyelse av habilitetsreguleringen i forvaltningsloven basert på NOU 2019: 5. Proposisjonen må fremmes i tide for at den kan behandles av Stortinget i innværende stortingsperiode.»

Dokumentet som ligg til grunn for vedtaket, er Innst. 215 S (2023–2024).

Vedtaket er under behandling. Habilitetsreglane i forvaltningslova blir vurderte i samband med arbeidet med ein proposisjon om ny forvaltningslov basert på NOU 2019: 5 *Ny forvaltningslov*, som regjeringa tek sikte på å fremme våren 2025.

Habilitet

Vedtak nr. 509, 5. mars 2024

«Stortinget ber regjeringen på egnet måte gjøre en gjennomgang av gjeldende rutiner og regelverk, der man både er tydeligere på hvilke føringer som er regulert på hvilket nivå, og samtidig vurderer hva som bør reguleres på hvilket nivå.»

Dokumentet som ligg til grunn for vedtaket, er Innst. 215 S (2023–2024).

Vedtaket er under behandling. Vedtaket har ei side til spørsmål som blir vurderte i samband med arbeidet med ein proposisjon om ny forvaltningslov, som regjeringa tek sikte på å fremme våren 2025. Oppfølginga blir sett i samband med prosessar knytte til oppfølginga av vedtak nr. 507.

Habilitet

Vedtak 510, 5. mars 2024

«Stortinget ber regjeringen vurdere å innføre en rutine om å skriftliggjøre habilitetsvurderinger gjort av statsråder, statssekretærer og politiske rådgivere.»

Dokumentet som ligg til grunn for vedtaket, er Innst. 215 S (2023–2024).

Vedtaket er under behandling. Vedtaket blir vurdert i samband med arbeidet med ein proposisjon om ny forvaltningslov, som regjeringa tek sikte på å fremme våren 2025. Oppfølginga blir sett i samband med prosessar knytte til oppfølginga av vedtak nr. 507.

Habilitet

Vedtak 511, 5. mars 2024

«Stortinget ber regjeringen vurdere en større grad av åpenhet om habilitetsvurderinger som foretas i departementene av politisk ledelse i departementene.»

Dokumentet som ligg til grunn for vedtaket, er Innst. 215 S (2023–2024).

Vedtaket er under behandling. Oppfølginga blir sett i samband med prosessar knytte til oppfølginga av vedtak nr. 507.

Transnasjonal undertrykking – oppfølging av rapportar

Vedtak nr. 525, 19. mars 2024

«Stortinget ber regjeringen følge opp Probarapport 2020-3 «Press og kontroll – en studie av økonomisk, ideologisk eller religiøst press med utspring i opprinnelsesland, rettet mot personer med innvandrerbakgrunn i Norge» og Probarapport 2023-10 «Transnasjonal undertrykking – begrepsavklaring og sektoransvar» og iverksette tiltak for å forhindre transnasjonal undertrykkelse av personer i Norge, for eksempel gjennom en handlingsplan mot transnasjonal undertrykkelse.»

Dokumentet som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:30 S (2023–2024) og Innst. 226 S (2023–2024) frå kommunal- og forvaltningskomiteen.

Vedtaket er fulgt opp. Nokre former for transnasjonal undertrykking er ulovleg. Andre former er uønskte, men ikkje kriminaliserte. Politiets tryggingsteneste (PST) har ansvar for å førebyggje og etterforske flyktningspionasje, medan politiet elles førebyggjer og etterforskar lovbrøt som har samband med press og kontroll som enkeltpersonar eller diasporamiljø kan vere utsette for. Desse sakene er ofte krevjande å førebyggje og etterforske, då dei som utfører handlingane, som oftast oppheld seg utanfor Noregs grenser. Det blir derfor jobba breitt for å byggje tillit mellom norske myndigheiter og diasporamiljø for å unngå, og sikre varsling om, transnasjonal undertrykking i Noreg. Fleire sektorar har medansvar knytt til problemstillinga, og det blir stadig vurdert om det er andre formålstenlege tiltak som kan bidra til å redusere transnasjonal undertrykking i Noreg. For å følgje opp vedtaket, har Justis- og beredskapsdepartementet innleia ein ny dialog med relevante departement for å sjå om ytterlegare tiltak kan identifiserast.

Forsyningstryggleik – oppfølging av Totalberedskapskommissjonen

Vedtak nr. 561, 18. april 2024

«Stortinget ber regjeringen vektlegge Norges beredskapspotensial i den vidare oppfølgingen av Totalberedskapskommissjonens rapport NOU 2023: 17.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 11 (2023–2024) *Strategi for auka sjølvforsyning av jordbruksvarer og plan for opptrapping av inntektsmoglegheitene i jordbruket* og Innst. 258 S (2023–2024).

Vedtaket er under behandling. Justis- og beredskapsdepartementet vil vurdere vedtaket i samband med arbeidet med ei stortingsmelding om totalberedskap, som etter planen skal leggjast fram for Stortinget hausten 2024.

Forsyningstryggleik – sikre mest mogleg normal handel og produksjon av mat i kriser

Vedtak nr. 562, 18. april 2024

«Stortinget ber regjeringen sikre at kritiske samfunnsfunksjoner gis fortrinn ved kriser slik at blant annet handel og produksjon av matvarer går mest mulig normalt under en krise.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Meld. St. 11 (2023–2024) *Strategi for auka sjølvforsyning av jordbruksvarer og plan for opptrapping av inntektsmoglegheitene i jordbruket* og Innst. 258 S (2023–2024).

Vedtaket er under behandling. Justis- og beredskapsdepartementet vil vurdere vedtaket i samband med arbeidet med ei stortingsmelding om totalberedskap, som etter planen skal leggjast fram for Stortinget hausten 2024.

Utgreiing av forslag til lovfesting av kommunale handlingsplanar

Vedtak nr. 613, 7. mai 2024

«Stortinget ber regjeringen utrede forslag til lovfesting av kommunale handlingsplaner mot vold i nære relasjonar og sende lovforslag på høring innan våren 2025.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:96 S (2023–2024) og Innst. 320 S (2023–2024) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling.

Utvide målgruppa for barnehusa

Vedtak nr. 616, 7. mai 2024

«Stortinget ber regjeringen i løpet av planperioden (2024–2028) utvide målgruppen for barnehusene til å gjelde mistenkte barn, innanfor de lovbruddstyper som gjelder for utsatte.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:96 S (2023–2024) og Innst. 320 S (2023–2024) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling. Frå 2024 er målgruppa for barnehusa utvida til å omfatte mistenkte under 16 år i saker som gjeld seksuelle overgrep. Med utgangspunkt erfaringane som vert innhenta vil regjeringa planlegge for ei utviding av målgruppa til å gjelde alle mindreårige mistenkte innanfor dei typene av lovbrøt som i dag gjeld for mindreårige fornærma.

Forslag om å utvide målgruppa for barnehusa til barn mellom 16 og 18 år

Vedtak nr. 617, 7. mai 2024

«Stortinget ber regjeringen i løpet av første halvdel av planperioden (2024–2028) utrede og komme tilbake til Stortinget med et forslag om å

utvide målgruppen for barnehusene, slik at også barn mellom 16 og 18 år kan få tilrettelagte avhør på lik linje med andre barn».

Dokumentene som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:96 S (2023–2024) og Innst. 320 S (2023–2024) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling.

Gjennomgang av reglane for dødsstadsundersøkingar

Vedtak nr. 618, 7. mai 2024

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå reglene om dødsstadsundersøkelse når barn dør plutselig og uventet, og vurdere behovet for lovendringer.»

Dokumentene som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:96 S (2023–2024) og Innst. 320 S (2023–2024) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling.

Endringar i politilova og vaktverksemdlova

Vedtak nr. 634, 14. mai 2024

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake med nytt forslag til endringer i vaktvirksomhetsloven § 2. I arbeidet med et nytt forslag må berørte parter involveres, med hensikt å unngå negative følger for yrkesgrupper som jobber på lufthavner.»

Dokumentet som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 45 L (2023–2024) og Innst. 275 L (2023–2024) frå kontroll- og konstitusjonskomiteen.

Vedtaket er under behandling.

Oppfølgingsforskning etter angrepet 25. juni

Vedtak nr. 645, 16. mai 2024

«Stortinget ber regjeringen sørge for at det settes i gang relevant oppfølgingsforskning på de berørte av angrepet 25. juni.»

Dokumentet som ligg til grunn for vedtaket, er Innst. 280 S (2023–2024) frå kontroll- og konstitusjonskomiteen.

Vedtaket er følgt opp ved at Justis- og beredskapsdepartementet har gitt Nasjonalt kunnskaps-senter om vald og traumatisk stress (NKVTS) midlar til ein forskingsstudie om dei ramma etter terrorangrepet 25. juni 2022.

Tiltak mot æreskriminalitet, lik rett til skilsmisse

Vedtak nr. 658, 23. mai 2024

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om at det ved familiegjenforening stilles krav om erklæring om at ekteskapet er inngått av egen fri vilje og at man anerkjenner hverandres like rett til skilsmisse.»

Dokumentene som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8: 96 S (2023–2024) og Innst. 320 S (2023–2024) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling.

Organisering av advokatverksemd

Vedtak nr. 719, 6. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen forskriftsfeste at forsikringsadvokater kan utøve advokatvirksomhet som en del av rettshjelpforsikringen i tråd med forslag til ny forskrift § 9 som tidligere foreslått i høring.»

Dokumentene som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 61 L (2023–2024) *Lov om endringer i advokatloven mv. (overgangsregler mv.)*, Innst. 392 L (2023–2024) og Lovvedtak 84 (2023–2024).

Vedtaket er under behandling. Ny advokatlov og overgangsreglar er vedtekne av Stortinget, og departementet arbeider med ny advokatforskrift og ikraftsetjinga av det nye advokatregelverket. Sjå nærmare omtale under programkategori 06.60.

Evaluering av valdserstatningslova

Vedtak nr. 723, 6. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen evaluere ny valdserstatningslov to år etter ikrafttredelse.»

Dokumentene som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:123 S (2023–2024) og Innst. 415 S (2023–2024) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling.

Fri rettshjelp til offer for lønnstjuveri

Vedtak nr. 727, 6. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen utrede hvordan den juridiske hjelpen til ofre for lønnstjuveri kan styrkes, herunder om den bør innlemmes i ord-

ningene med fri rettshjelp eller rettsråd, og komme tilbake til Stortinget innen statsbudsjettet for 2025.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:142 S (2023–2024) og Innst. 376 S (2023–2024) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling. I NOU 2020: 5 foreslo rettshjelpsutvalet at fri rettshjelp i arbeidsrettssaker òg skal omfatte saker om inndriving av lønn og feriepengar. Departementet jobbar no vidare med andre deloppfølging av NOU 2020: 5. Dette forslaget blir vurdert i samband med dette.

Opprette nytt politirolleutval

Vedtak nr. 754, 12. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen opprette et nytt politirolleutvalg hvor målet er en bred politisk forankring av hva politiets rolle er og skal være fremover, og hvilke oppgaver politiet skal utføre og eventuelt fritas for.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 15 (2023–2024) og Innst. 412 S (2023–2024) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling. Oppnemninga av eit politirolleutval blir vurdert i samanheng med regjeringa sitt arbeid med å leggje til rette for ei meir langsiktig og heilskapleg styring av politiet, der det også blir lagt vekt på politiske prioriteringar ut frå samfunnet sine behov og forventningar til politiet.

Fleirårige planar for politiet

Vedtak nr. 755, 12. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen legge til rette for flerårige planer for politiet og komme tilbake i statsbudsjettet for 2025 med forslag om hvordan dette skal gjennomføres.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 15 (2023–2024) og Innst. 412 S (2023–2024) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling. Regjeringa varsla i Prop. 104 S (2023–2024) at ho ville komme tilbake med ein omtale av den langsiktige og heilskaplege styringa av politiet i samband med statsbudsjettet for 2025. Justis- og beredskapsdepartementet vil leggje til rette for ei meir langsiktig og heilskapleg styring av politiet. Ein langsiktig plan for styringa av politiet må innrettast slik at den har

ein fleksibilitet for å møte framtida og eit trussel- og tryggleiksbilete i stadig endring. Planen må heile tida kunne tilpassa seg endringar i kriminalitets- og trusselbilete og andre utviklingstrekk i samfunnet, som til dømes den teknologiske utviklinga. Sjå elles omtale under kategori 06.40.

Eigarskapskontroll – greie ut plikt til å søke løyve til kjøp av visse eigedommar

Vedtak nr. 758, 12. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen utrede en plikt til å søke tillatelse til kjøp av visse eiendommer, herunder om det bør være begrensninger i hvem som kan kjøpe eiendom nær viktige militære installasjoner.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 15 (2023–2024) og Innst. 412 S (2023–2024) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling. Departementet ser på korleis det kan etablerast godkjenningsordningar for enkelte typar erverv, i tillegg til endringar i sikkerhetsloven som vart satt i kraft 1. juli 2023.

Nasjonal tryggleiksstrategi

Vedtak nr. 762, 12. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en nasjonal sikkerhetsstrategi.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:124 S (2023–2024) og Innst. 414 S (2023–2024).

Vedtaket er under behandling, og vil bli vurdert bl.a. i samband med oppfølginga av Totalberedskapskommissjonens rapport.

Forelding av krav som er under klagebehandling

Vedtak nr. 766, 12. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen utrede og foreslå lovendringer for å sikre at foreldelsesfristen ikke begynner å løpe så lenge et krav er gjenstand for klagebehandling i forvaltningen eller gjenstand for klagebehandling hos privat motpart.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:75 S (2023–2024) og Innst. 418 S (2023–2024).

Vedtaket er under behandling.

Bevisførsel om opplysning underlagd teieplikt hos Sivilombudet

Vedtak nr. 767, 12. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen følge opp brev til Stortingets presidentskap fra Sivilombudet av 20. april 2023 om – Oppfølging av Dokument 21 (2020–2021) – bevisførsel om opplysning underlagt taushetsplikt hos Sivilombudet – og komme tilbake til Stortinget med et lovforslag som ivaretar intensjonen i brevet.»

Dokumentene som ligg til grunn for vedtaket er Dokument 21 (2020–2021) og Innst. 352 L (2023–2024).

Vedtaket er under behandling.

Utanlandske kvinner utsette for vald, vidare opphald

Vedtak nr. 771, 12. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med nødvendige endringsforslag vedrørende oppfølgingen av kvinner som utsettes for vold, men som ikke tør å be om hjelp av bekymring for å bli sendt til hjemlandet. Saken må inkludere en vurdering av utlendingsloven § 53 b, som i dag regulerer fortsatt opphold etter samlivsbrudd på bakgrunn av vold.»

Dokumentene som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 99 L (2023–2024) Endringer i ekteskapsloven (forbud mot ekteskap mellom nære slektninger) og Innst. 427 L (2023–2024).

Vedtaket er under behandling.

Lov om forbrukarleige av ting

Vedtak nr. 916, 21. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen utrede og komme tilbake til Stortinget i løpet av vårsesjonen 2026 med forslag om en forbrukerlovgivning for leie av ting, for å sikre et heldekkende forbrukervern for leie, leasing og delingstjenester.»

Dokumentene som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 2 (2023–2024) og Innst. 447 S (2023–2024).

Vedtaket er under behandling.

9.2 Stortingssesjon 2022–2023

Oppretting av permanent partnardrapskommisjon

Vedtak nr. 131, 6. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen snarest mulig opprette en permanent partnerdrapskommisjon.»

Dokumentene som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:218 S (2021–2022) og Innst. 64 S (2022–2023) frå justiskomiteen.

Vedtaket er følgt opp. Regjeringa etablerte 6. september 2024 ein partnardrapskommisjon som er lagd til Statens sivilrettsforvaltning.

Nasjonalt førebyggingsprogram mot partnarvald og partnardrap

Vedtak nr. 132, 6. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen utarbeide et nasjonalt forebyggingsprogram for en samordnet innsats mot partnervold og partnerdrap.»

Dokumentene som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:218 S (2021–2022) og Innst. 64 S (2022–2023) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling. Som eit tiltak i Prop. 36 S (2023–2024) Opptrappingsplanen mot vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjonar (2024–2028) skal det gjennomførast eit nasjonalt forebyggingsprogram for ein samordna innsats mot partnardrap og partnarvald. Programmet skal rettast mot fleire målgrupper, oppdaterast jamleg og sjåast i samanheng med opprettinga av partnar-drapskommisjonen.

Kommunale handlingsplanar mot vald i nære relasjonar

Vedtak nr. 133, 6. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen påse at kommunene, enten i egen regi eller i interkommunalt samarbeid, har vedtatt en handlingsplan mot vold i nære relasjonar.»

Dokumentene som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:218 S (2021–2022) og Innst. 64 S (2022–2023) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling og må sjåast i samanheng med vedtak nr. 613 av 7. mai 2024.

Oppdatert kunnskapsgrunnlag om vald i nære relasjonar

Vedtak nr. 134, 6. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen sørge for et godt og oppdatert kunnskapsgrunnlag om vald i nære relasjoner.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:218 S (2021–2022) og Innst. 64 S (2022–2023) frå justiskomiteen.

Vedtaket er følgt opp. Det tiårige forskingsprogrammet om vald i nære relasjonar gjennomført av NOVA og Nasjonalt kunnskapssenter om vald og traumatisk stress blir avslutta i 2024. Kunnskapsgrunnlaget på feltet er godt, men det er framleis eit behov for oppdatert kunnskap. Som eit ledd i oppfølginga av *Opptrappingsplanen mot vald og overgrep mot barn og vald i nære relasjoner (2024–2028)* skal forskinga om vald i nære relasjonar derfor vidareførast innanfor ramma av programverksemda til Forskingsrådet.

Bruk av åleinesamtalar i hjelpeapparatet

Vedtak nr. 135, 6. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen legge til rette for at politi og annet hjelpeapparat rutinemessig tilbyr brukere alenesamtaler, og at slike samtaler er obligatoriske i deler av hjelpeapparatet, i tråd med partnerdrapsutvalgets anbefaling.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:218 S (2021–2022) og Innst. 64 S (2022–2023) frå justiskomiteen.

Vedtaket er følgt opp. Åleinesamtalar, eller individuelle samtalar, inngår som ein sentral del av tilbodet til valds- og overgrepsette ved krisesentera og senter for personar som er utsette for seksuelle overgrep. Tilsvarende gjeld for familievernet. For politiet i førstelinja blir behovet for åleinesamtalar vurdert gjennom tiltakskort for patruljen på staden. Departementet vurderer at dagens praksis er i tråd med intensjonen i oppmodningsvedtaket, og vedtaket er såleis følgt opp.

Betre dokumentering og informasjonsutveksling i hjelpeapparatet

Vedtak nr. 136, 6. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen legge til rette for bedre dokumentasjonsrutiner og styrke kompe-

tansen på reglene om informasjonsutveksling mellom politi og annet hjelpeapparat, i tråd med partnerdrapsutvalgets anbefaling.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:218 S (2021–2022) og Innst. 64 S (2022–2023) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling.

Elektronisk kontroll ved fotlenke med GPS-sendar for forvaringsdømde

Vedtak nr. 139, 6. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen sikre adgang til å sette vilkår om elektronisk kontroll ved fotlenke med GPS-sendar for forvaringsdømte under permisjon fra soning, og om nødvendig fremme forslag om nødvendige lovendringer for å oppnå formålet.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:261 S (2021–2022) og Innst. 93 S (2022–2023).

Vedtaket er under behandling. Eit forslag som følgjer opp oppmodningsvedtaket blei sendt på høyring 8. mai 2024, sjå høyring av *forslag til endring av straffegjennomføringsloven og forskrift om straffegjennomføring mv. (bruk av elektronisk kontroll og digitale kontrolltiltak i kriminalomsorgen)* punkt 7.7 *Nærmere om forslaget om å åpne for bruk av digitale kontrolltiltak ved utganger og prøveløslatelse fra forvaring*. Høyringsfristen var 2. september 2024. Departementet følgjer no opp høyringa.

Greie ut forlikrådsordninga

Vedtak nr. 445, 5. januar 2023

«Stortinget ber regjeringen utrede forlikrådsordningen med sikte på å styrke og forbedre den.»

Dokumenta som ligg til grunn for saka, er Dokument 8:6 S (2022–2023) og Innst. 123 S (2022–2023).

Vedtaket er under behandling. Departementet ga i 2023 Politidirektoratet eit forskings- og utgreiingsoppdrag for å betre kunnskapsgrunnlaget om forlikråda, som skal leverast i løpet av oktober 2024. Statens sivilrettsforvaltning har òg fått i oppdrag å opprette eit nytt system for opplæring av forlikrådsmedlemmer. Sjå nærmare omtale under programkategori 06.20.

Endringer i reglane om avhøyr av vitne som bur på sperra adresse

Vedtak nr. 615, 25. april 2023

«Stortinget ber regjeringen innen 1. juli 2023 sende på høring forslag til ytterligere endringer i tvisteloven for å ivareta at skjulte eller sperrede adresser ikke blir avslørt som følge av vitners plikt til å oppgi navn og personalia, og så snart som mulig komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Vedtaket vart fatta på bakgrunn av eit «laust forslag» til saka. Dokumenta som ligg til grunn for saka, er Prop. 34 L (2022–2023) og Innst. 273 L (2022–2023).

Vedtaket er følgt opp med lovforslag i Prop. 110 L (2023–2024).

Endringer i tvistelova – innstilling av saker i forliksrådet som følgje av lang behandlingstid

Vedtak nr. 616, 25. april 2023

«Stortinget ber regjeringen vurdere endringer i tvisteloven kapittel 6 for saker som kreves innstilt som følge av at behandlingen ikke er avsluttet innen fristen i § 6-11 fjerde ledd.»

Dokumentet som ligg til grunn for vedtaket, er Innst. 273 L (2022–2023).

Vedtaket er under behandling.

Endringer i reglane om gjenopning av sivile saker som det er sagt dom i som del av ei straffesak

Vedtak nr. 617, 25. april 2023

«Stortinget ber regjeringen vurdere endringer i / unntak fra den absolutte fristen etter tvisteloven § 31-6 på ti år for gjenåpning av sivile saker som er pådømt som del av en straffesak.»

Dokumentet som ligg til grunn for vedtaket, er Innst. 273 L (2022–2023).

Vedtaket er følgt opp med lovforslag i Prop. 110 L (2023–2024). Det er i proposisjonen fremma forslag om eit unntak frå den absolutte fristen på ti år for å krevje gjenopning av sivile krav som er sette fram i samband med ei straffesak.

Sakskostnader i sivile saker

Vedtak nr. 618, 25. april 2023

«Stortinget ber regjeringen utrede hvordan partenes sakskostnader i sivile saker kan bli lavere, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 34 L (2022–2023) og Innst. 273 L (2022–2023).

Vedtaket er under behandling.

Enklare og meir forbrukarvenleg regelverk for gåvekort

Vedtak nr. 644, 9. mai 2023

«Stortinget ber regjeringen vurdere en styrking av forbrukernes rettigheter ved erverv og bruk av gavekort. Videre bes regjeringen vurdere innføring av et forbud mot at gavekortutsteder kan trekke gebyr fra kortet etter at det er solgt og overlevert til kunden, samt å innføre plikt til at de avtalerettslige prinsippene som gjelder for gavekortet, synliggjøres på selve kortet. Det bes om at regjeringen kommer tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:122 S (2022–2023) og Innst. 299 S (2022–2023).

Vedtaket er under behandling.

Stortingsmelding om kriminalomsorga

Vedtak nr. 653, 11. mai 2023

«Stortinget ber regjeringen, som en del av en helhetlig stortingsmelding om kriminalomsorgen, utrede de samlede behovene og vurdere nødvendige tiltak for å sikre likeverdige soningsforhold for kvinnelige og mannlige innsatte.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:152 S (2022–2023) og Innst. 318 S (2022–2023).

Vedtaket er under behandling.

A-krimssenter

Vedtak nr. 729, 1. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen sikre at politiet har tydelige hjemler for deltakelse i kontrollgruppen og kunnskapsbyggingen ved a-krimssentrene, og om nødvendig komme tilbake til Stortinget med forslag til oppdaterte lovhjemler.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:198 S (2022–2023) og Innst. 388 S (2022–2023).

Vedtaket er under behandling i samarbeid med Arbeids- og inkluderingsdepartementet og Finansdepartementet. Eit lovforslag frå Arbeids- og inkluderingsdepartementet vart sendt på høyring i starten av juli 2024 med høyringsfrist 15. oktober 2024.

Yrkesskadeerstatningsordning for tilsette i kriminalomsorga

Vedtak nr. 843, 14. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen innføre en reell yrkesskadeerstatningsordning for ansatte i kriminalomsorgen, tilsvarende den som har blitt innført for ansatte i politiet.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:200 S (2022–2023) og Innst. 468 S (2022–2023).

Vedtaket er følgt opp. Prop. 54 L (2023–2024) *Endringer i straffegjennomføringsloven (erstatning for skader under pålagt organisert trening mv.)* vart fremma for Stortinget 15. mars 2024. Lovforslaget vart einstemmig vedteke av Stortinget, jf. Innst. 380 L (2023–2024) og Lovvedtak 83 (2023–2024), og tredde i kraft 21. juni 2024. Lovendringa omfattar alle tilsette i kriminalomsorga, inkludert aspirantar og tilsette ved Høgskolen og utdanningssenteret til kriminalomsorga KRUS.

9.3 Stortingssesjon 2021–2022

Ny rettshjelpsordning

Vedtak nr. 35.49, 2. desember 2021

«Stortinget ber regjeringen om å legge frem forslag til ny lov om støtte til rettshjelp i løpet av våren 2023, og vurdere ulike tiltak som kan forsterke rettshjelpsordningen for befolkningen, herunder forslagene i NOU 2020: 5»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 1 (2021–2022), Prop. 1 S (2021–2022), Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) og Innst. 2 S (2021–2022).

Vedtaket er delvis følgt opp, jf. lov 20. desember 2023 nr. 109 om endringer i rettshjelpsloven (ny modell for økonomisk behovsprøving). Endringslova vart vedteken av Stortinget i desember 2023. Endringane inneber at fleire kan få rettshjelp dekt av staten. Forslaget vil fjerne skilnadene mellom partar med relativt lik økonomi og sikre at ordninga ikkje blir svekt over tid. Sjå nærmare omtale under programkategori 06.70.

Departementet jobbar no vidare med andre deloppfølging av NOU 2020: 5.

Utgreiing av fråvikelege lovreglar om sambuarskap

Vedtak nr. 372, 3. februar 2022

«Stortinget ber regjeringen utrede en fravikelig samboerlov.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:5 S (2021–2022) og Innst. 121 S (2021–2022) frå familie- og kulturkomiteen.

Vedtaket er under behandling. Regjeringa oppnemnde i mars 2023 eit offentleg utval som skal vurdere ei mogleg ny regulering. Utvalet skal levere utgreiinga si innan 1. mai 2025.

Straffeføresegn om seksuell utnytting av barn

Vedtak nr. 420, 8. mars 2022

«Stortinget ber regjeringen vurdere om ordet 'livssituasjon' i straffeloven § 295 første ledd bokstav c bør endres til 'situasjon', slik at bestemmelsen rammer det 'å utnytte en person under 18 år i en særlig sårbar situasjon'.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:26 S (2021–2022) og Innst. 177 S (2021–2022) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling. Straffelovrådet la i desember 2022 fram ei utgreiing om straffereettsleg vern av den seksuelle sjølvrådetretten, NOU 2022: 21. I utgreiinga tilrår rådet ei ny føresegn som rammar «den som skaffer seg seksuell omgang med noen under 18 år ved å utnytte at vedkommende befinner seg i en særlig sårbar situasjon og derved har vesentlig nedsatte forutsetninger for å motsette seg handlingen». Rådet tilrår at føresegna òg rammar dei som ved forholda som er nemnde ovanfor, «får noen under 18

år til å ha seksuell omgang med en annen eller til å utføre handlinger som svarer til seksuell omgang med seg selv». Oppfølging av NOU-en er ei prioritert oppgåve for departementet.

Organisering av advokatverksemd

Vedtak nr. 504, 28. april 2022

«Stortinget ber regjeringen utarbeide forskrift etter § 19 andre ledd, hvor forsikringssselskap kan tilby advokatbistand gjennom rettshjelp-forsikring.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 214 L (2020–2021) *Lov om advokater og andre som yter rettslig bistand (advokatloven)*, Innst. 234 L (2021–2022) og Lovvedtak 61 (2021–2022).

Vedtaket er under behandling. Ny advokatlov og overgangsreglar er vedtekne av Stortinget, og departementet arbeider med ny advokatforskrift og ikraftsetjinga av det nye advokatregelverket. Sjå nærmare omtale under programkategori 06.60.

Overgangsreglar i advokatlova

Vedtak nr. 505, 28. april 2022

«Stortinget ber regjeringen sikre klare overgangsordninger for foretak som blir berørt av endringer i ny advokatlov, som må gi slike god nok tid til å omorganisere seg, slik det åpnes for i Prop. 214 L (2020–2021) kapittel 22.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 214 L (2020–2021) *Lov om advokater og andre som yter rettslig bistand (advokatloven)*, Innst. 234 L (2021–2022) og Lovvedtak 61 (2021–2022).

Vedtaket er følgt opp i Prop. 61 L (2023–2024) og lov 11. juni 2024 nr. 84 om endringer i advokatloven mv. (overgangsregler mv.).

Organisering av advokatverksemd

Vedtak nr. 506, 28. april 2022

«Stortinget ber regjeringen iverksette forskrift for berørte forsikringssselskap i god tid før overgangsreglene som vil bli fremmet i forbindelse med ikraftsettingen av advokatloven, utløper i tid.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 214 L (2020–2021) *Lov om advokater og*

andre som yter rettslig bistand (advokatloven), Innst. 234 L (2021–2022) og Lovvedtak 61 (2021–2022).

Vedtaket er under behandling. Ny advokatlov og overgangsreglar er vedtekne av Stortinget, og departementet arbeider med ny advokatforskrift og ikraftsetjinga av det nye advokatregelverket. Sjå nærmare omtale under programkategori 06.60.

Vurdering av naturskadeforsikringsordninga

Vedtak nr. 579, 24. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen vurdere mulighetene for å innrette naturskadeforsikringsordningen slik at den bedre ivaretar hensynet til forebygging, men likevel slik at dette ikke går på bekostning av prinsippet om en solidarisk og lik premiefastssettelse for forsikringskunder i hele landet.»

Dokumenta som ligg til grunn for forslaget, er Prop. 62 L (2021–2022) og Innst. 308 L (2021–2022).

Vedtaket er under behandling. Departementet sende på høyring eit notat om ny naturskadeforsikringslov 24. juni 2024.

Utgreiing av meldeplikt for norske tenesteleverandørar

Vedtak nr. 581, 30. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen utrede innføring av en plikt for norske tjenesteleverandørar til å melde fra dersom de oppdager at deres tjenester brukes til straffbar oppbevaring eller distribusjon av overgrepsmateriale.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:126 S (2021–2022) og Innst. 309 S (2021–2022) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling. Departementet ser denne saka i samanheng med forslaget til EU om å innføre ei tilsvarande plikt, men EUs arbeid er forseinka då det ikkje er semje om heile forordninga. Ei mellombels forordning er vedteken, som gir tenestetilbydarane ein heimel til å melde frå om mogleg overgrepsmateriale, og forordninga vil bli teken inn i norsk rett ved ikraftsetjinga av den nye ekomlova. I samband med arbeidet er det etablert ei interdepartemental arbeidsgruppe som skal greie ut saka, og gruppa har hatt fleire møte gjennom 2023 og 2024, også med Nasjonal kom-

munikasjonsmyndighet (Nkom), Kripos og Data-tilsynet.

Regelverk om varsling frå kriminalomsorga

Vedtak nr. 582, 30. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen gjennomføre et regelverksarbeid om varsling fra kriminalomsorgen, der hensynet til fornærmede og etterlatte vektlegges sterkere enn det som ligger i dagens regler.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:133 S (2021–2022) og Innst. 311 S (2021–2022) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling. Departementet arbeider med eit høyringsnotat for å følgje opp vedtaket.

Forseinkingsrente på regresskravet frå staten mot skadevaldar i valdserstatningssaker

Vedtak nr. 589, 30. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen fastsette i forskrift at det ikke skal løpe forsinkelsesrenter på statens regresskrav mot skadevolderen i voldserstatningssaker mens skadevolderen soner alminnelig fengselsstraff.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 238 L (2020–2021), Innst. 310 L (2021–2022) frå justiskomiteen og Lovvedtak 70 (2021–2022).

Vedtaket er følgt opp. Ny valdserstatningsforskrift som fastslår at det ikkje skal løpe forseinkingsrenter på statens regresskrav mot skadevaldaren i valdserstatningssaker medan skadevaldaren sonar alminneleg fengselsstraff, tredde i kraft 1. januar 2024.

Tryggleik for personar med funksjonshindring

Vedtak nr. 654, 3. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen se på hvordan myndighetene kan treffe nødvendige tiltak for å sikre funksjonshindrede beskyttelse og sikkerhet i risikosituasjoner i hele krisespekteret, og sikre at funksjonshindredes organisasjoner høres i forbindelse med dette.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:213 S (2021–2022) og Innst. 367 S (2021–2022) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling. Departementet har i samband med arbeidet med eit forprosjekt om sivile vernetiltak bede Direktoratet for samfunnstryggleik og beredskap (DSB) om å vurdere behova til funksjonshindra særskilt i utforminga av framtidige tilrådingar om sivile vernetiltak.

Forbod mot sal av forfalne fordringar

Vedtak nr. 795, 15. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen utrede muligheten for å forby salg av forfalte fordringer hvor forbruker er debitor.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:200 S (2021–2022) og Innst. 373 S (2021–2022).

Vedtaket er under behandling. Departementet vil handsame vedtaket i samband med arbeid med ny inkassolov og sjå vedtaket i samanheng med reglar i direktiv (EU) 2021/2167 om kredittjennestefirma og kredittkjøparar og direktiv (EU) 2023/2225 om forbrukarkredittavtalar.

Offentleg helsetilbod ved Politiets utlendingsinternat

Vedtak nr. 831, 17. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen sikre at helsetjenesten på Politiets utlendingsinternat, Trandum, legges under den offentlige helsetjenesten og at beslutningen om dette tas i løpet av 2022 slik at overføringen kan gjennomføres senest 1. juli 2023.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 2 (2021–2022) og Innst. 450 S (2021–2022).

Vedtaket er følgt opp. Regjeringa la i desember 2023 fram eit lovforslag om å gi kommunar der det ligg utlendingsinternat, ansvar for helsetilbodet til internerte, jf. Prop. 40 L (2023–2024) og Innst. 235 L (2023–2024). Stortinget har vedteke lovforslaget. Det har teke noko lengre tid enn føresett å få på plass det kommunale tilbodet, men lovforslaget vil tre i kraft 1. januar 2025.

9.4 Stortingssesjon 2020–2021

Utviding av avverjingsplikta

Vedtak nr. 47, 3. november 2020

«Stortinget ber regjeringen utrede om avverjingsplikten i straffeloven § 196 bør utvides til også å omfatte flere straffbare handlinger, særlig straffeloven §§ 257, 260, 261, 272 b, 292, 293, 294, 300, 301, 302, 304 og 305.»

Dokumenter som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 66 L (2019–2020) og Innst. 41 L (2020–2021).

Vedtaket er under behandling.

Forelding av lovbrutt mot mindreårige

Vedtak nr. 50, 3. november 2020

«Stortinget ber regjeringen foreta en helhetlig gjennomgang av foreldelsesreglene for seksuallovbrudd og voldsforbrytelser mot mindreårige, og komme tilbake til Stortinget med forslag til lovendringer som hever det generelle nivået på foreldelsesfrister for denne typen lovbrudd.»

Dokumenter som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 66 L (2019–2020) og Innst. 41 L (2020–2021).

Vedtaket er under behandling. Sjå òg vedtak nr. 1159 av 7. juni 2021.

Tilgjengelege dopingopplysningar

Vedtak nr. 64, 10. november 2020

«Stortinget ber regjeringen vurdere hvordan opplysningar om idrettsutøvere og støtteapparat som straffes for dopingkriminalitet, også kan gjerast tilgjengeleg for antidopingorganisasjonene, herunder eventuelle behov for endring av lovgiving.»

Dokumenter som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:95 S (2018–2019) og Innst. 48 S (2020–2021) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling. Departementet vurderer behovet for regelendringar og eventuelle andre tiltak.

Straff for den som tener pengar på idrettsprestasjonar som følgje av doping

Vedtak nr. 65, 10. november 2020

«Stortinget ber regjeringen vurdere muligheter for nye bestemmelser i straffeloven for å kunne straffeforfølge de som tjener pengar på idrettsprestasjonar som følgje av doping, og mulighet for inndragning.»

Dokumenter som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:95 S (2018–2019) og Innst. 48 S (2020–2021) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling.

Klarare skilje mellom konvensjonsstatus (asyl) og subsidiært vern

Vedtak nr. 206, 7. desember 2020

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake med forslag til lovendringer som innenfor rammen av internasjonale forpliktelser gir et klarere skille mellom konvensjonsstatus (asyl) og subsidiær beskyttelse, gjennom å begrense retten til familieforening samt utvide bruken av midlertidige tillatelse ved subsidiær beskyttelse.»

Dokumentet som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:71 L (2020–2021).

Vedtaket er under behandling.

Klarlegging av identitet

Vedtak nr. 208, 7. desember 2020

«Stortinget ber regjeringen stille de samme krav til klarlegging av identitet for permanent oppholdstillatelse og familieetablering som for statsborgerskap.»

Dokumentet som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:71 L (2020–2021).

Vedtaket er under behandling.

Høgare straff for barn som er involverte i gjenteken kriminalitet

Vedtak nr. 443, 18. desember 2020

«Stortinget ber regjeringen utrede om man i særlege tilfeller kan åpne for forhøyet straff ved nytt lovbrudd av samme art også for kriminelle gjengere under 18 år.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:115 S (2019–2020) og Innst. 147 S (2020–2021) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling.

Tiltak for å auke talet på inndragingar

Vedtak nr. 446, 18. desember 2020

«Stortinget ber regjeringen i inneværende stortingsperiode legge fram tiltak og forslag til lovendringer for å øke omfanget av antallet inndragningar og gjøre det enklere for politiet å inndra verdier som er tilegnet gjennom kriminelle handlinger, både gjennom sivilrettslig inndragning og i straffesaker.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:115 S (2019–2020) og Innst. 147 S (2020–2021) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling. Regjeringa la 22. mars 2024 fram ei stortingsmelding om økonomisk kriminalitet. I stortingsmeldinga er det foreslått ei rekkje tiltak for å betre resultata innanfor inndraging av utbytte, inkludert endringar i lovverket. Det er sett ned ei arbeidsgruppe som har fått i mandat å utarbeide reglar om sivilrettsleg inndraging og greie ut behovet for endringar i reglane om sikring og forelding av inndragingskrav. Arbeidsgruppa rapporterte *Selvstendig inndragning av utbytte fra straffbare handlinger* vart sendt på høyring 20. september 2024.

Fornyingsordning for barneomsorgsattest

Vedtak nr. 627, 18. februar 2021

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en sak om å gjeninnføre en fornyelsesordning for barneomsorgsattest.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:136 (2019–2020) og Innst. 210 S (2020–2021) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling. Departementet har fått vurderingar og førebelse berekningar frå Politidirektoratet av økonomiske og administrative konsekvensar ved å innføre ei fornyingsordning for politiattestar generelt og barneomsorgsattestar spesielt. Departementet vurderer behovet for regelendringar og eventuelle andre tiltak. Sjå òg omtale under vedtak nr. 628 av 18. februar 2021.

Gjennomgang av barneomsorgsattestordninga

Vedtak nr. 628, 18. februar 2021

«Stortinget ber regjeringen foreta en gjennomgang av barneomsorgsattestordningen, som også innbefatter en utredning av digitale forenklingmuligheter, en vurdering av muligheten for informasjonsdeling av gjeldende lovbrudd i andre land og en vurdering av om straffeloven § 272 og § 273 skal være en del av politiattesten.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:136 (2019–2020) og Innst. 210 S (2020–2021) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling. Departementet arbeider med ein gjennomgang av barneomsorgsattestordninga. Departementet har fått vurderingar og førebelse berekningar frå Politidirektoratet av økonomiske og administrative konsekvensar av ulike digitale forenklingmoglegheiter. I samråd med andre involverte departement vurderer Justis- og beredskapsdepartementet behovet for å utvide barneomsorgsattesten til å gi merknader om fleire straffebod. Sjå òg omtale under vedtak nr. 627 av 18. februar 2021.

Oppretting av eit nasjonalt våpenregister

Vedtak nr. 681, 25. februar 2021

«Stortinget ber regjeringen opprette et nasjonalt våpenregister som legges til Brønnøysundregistrene og til Nordland politidistrikt med forvaltning i Mosjøen.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 29. (2019–2020) og Innst. 248 S (2020–2021) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling. Politidirektoratet har fått i oppdrag å setje i gang eit prosjekt for ei ny digital våpenforvaltning der ein tek omsyn til dette oppmodingsvedtaket. Brønnøysundregistra og Politidirektoratet har inngått avtale for å utvikle ei digital løysing for våpenforvaltning. Parallelt har Brønnøysundregistra starta utviklinga av eit nytt nasjonalt våpenregister. Arbeidet med å etablere eit våpenforvaltningskontor i Mosjøen er i gang, og oppstart er planlagt i løpet av hausten 2025. Sjå òg oppmodingsvedtak nr. 778 av 23. mars 2021.

Identitetsskjerming for polititilsette

Vedtak nr. 682, 25. februar 2021

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med forslag til ny straffeprosesslov sikre full identitetsskjerming for politiansatte.»

Dokumenter som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 29. (2019–2020) og Innst. 248 S (2020–2021) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling. NOU 2024: 5 *Maktens ansikt – Skjermet identitet for ansatte i politiet og kriminalomsorgen*, som vart overlevert til Justis- og beredskapsdepartementet 21. mars 2024, har vore på høyring med frist 15. august 2024. Departementet vurderer no korleis forslaga i utgreiinga skal følgjast opp.

Straff for å tvinge barn til utlandet

Vedtak nr. 712, 9. mars 2021

«Stortinget ber regjeringen utrede straffeforbudet mot frihetsberøvelse i situasjoner hvor barn vil bli, eller allerede er, sendt til utlandet mot sin vilje, og fremme forslag til lovendringer som sikrer at påtvungne utenlandsopphold kan straffes.»

Dokumenter som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:137 S (2019–2020) og Innst. 269 S (2020–2021) frå familie- og kulturkomiteen.

Vedtaket er under behandling. Eit lovutval har drøfta dei samla juridiske problemstillingane i saker om negativ sosial kontroll, æresmotivert vald, tvangsekteskap, kjønnslemlesting, psykisk vald og ufrivillige utanlandsopphald og vurdert om lovgivinga er god nok. Eitt av spørsmåla utvalet har sett nærmare på, er kva for nokre straffebod som gjeld i saker der barn og unge ufrivillig blir etterlatne i utlandet, og om det er behov for å klargjere heimlar i straffelova som held for eldre ansvarlege dersom barn blir sende på utanlandsopphald mot sin vilje. Utvalet leverte 24. juni 2024 utgreiinga si, NOU 2024: 13. Utvalet foreslår blant anna eit nytt straffebod om skadelege utanlandsopphald og at reglane om jurisdiksjon blir endra, slik at norsk straffelovgivning gjeld i fleire tilfelle der fridomsrøving finn stad i utlandet. Utgreiinga vart send på høyring 28. juni 2024 med høyringsfrist 28. oktober 2024.

Nasjonal langtidsplan for beredskap

Vedtak nr. 729, 11. mars 2021

«Stortinget ber regjeringen innføre en nasjonal langtidsplan for beredskap, som ser beredskapsressursene nasjonalt og regionalt i en sammenheng og legger grunnlaget for konkrete planer for utbedringer.»

Dokumenter som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 5 (2020–2021) og Innst. 275 S (2020–2021) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling. Justis- og beredskapsdepartementet vil komme tilbake til oppfølginga av vedtaket som ein del av oppfølginga av Totalberedskapskomisjonens rapport, som vart overlevert departementet i 2023 og sendt på høyring same år.

Totalberedskapsutval

Vedtak nr. 730, 11. mars 2021

«Stortinget ber regjeringen etablere et fast totalberedskapsutvalg som rapporterer til regjeringen hvert år, slik at man sikrer koordinert ledelse overordnet og på tvers, og helhetlige og koordinerte trusselvurderinger. Både beredskapsmyndigheter, samfunnets organisasjoner og næringsliv skal være representert i utvalget.»

Dokumenter som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 5 (2020–2021) og Innst. 275 S (2020–2021) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling. Justis- og beredskapsdepartementet vil komme tilbake til oppfølginga av vedtaket som ein del av oppfølginga av Totalberedskapskomisjonens rapport.

Nordisk samarbeid innan samfunnstryggleik

Vedtak nr. 739, 11. mars 2021

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en vurdering av muligheten for tettere samarbeid med nordiske naboland knyttet til samfunnssikkerhet og beredskap, herunder felles sikkerhetsklarering, planverk på tvers av landegrensene og øvelser på tvers av landegrensene.»

Dokumenter som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 5 (2020–2021) og Innst. 275 S (2020–2021) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling. Oppfølginga av dette arbeidet bør sjåast i samanheng med det nordiske Haga-samarbeidet innan samfunns-tryggleik. Samarbeidet ble etablert i 2009. Målet er å redusere sårbarheitene til landa, forsterke felles responsevne og effektivitet og oppnå større gjennomslagskraft i internasjonale fora. Frå 2020 er det etablert eit sivilt-militært samarbeid mellom Haga og Nordefco. Det blir òg vist til samarbeid mellom situasjonssentera i dei nordiske landa. Noreg har formannskapet i Haga-samarbeidet i 2024. Eit prioritert område er bl.a. å vidareutvikle det nordiske samarbeidet om vertslandsstøtte.

Når det gjeld spørsmålet om tryggingsklaring, finst det i dag tryggingsavtalar mellom Noreg og dei nordiske nabolanda som gjer det mogleg å utveksle gradert informasjon mellom landa. Avtalane omfattar òg anerkjening av kvarandre sine tryggingsklareringar etter nærmare kriterium.

Brann til sjøs

Vedtak nr. 742, 11. mars 2021

«Stortinget ber regjeringen styrke Rednings-selskapet og gjennomgå hvordan de kan bistå brann- og redningsetaten ved brann til sjøs.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 5 (2020–2021) og Innst. 275 S (2020–2021) frå justiskomiteen.

Vedtaket er delvis følgt opp. Tilskotet til Redningsselskapet (RS) har hatt ein jamn og kraftig auke dei seinare åra, frå om lag 56 mill. kroner i 2013 til om lag 140 mill. kroner i 2023. Ytterlegare oppfølging av vedtaket blir vurdert.

Tilfluktsrom

Vedtak nr. 743, 11. mars 2021

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en vurdering av hvordan eksisterende tilfluktsrom i større grad kan benyttes slik at de holdes i stand samt inngår som en del av den nasjonale beredskapen i forbindelse med for eksempel migrasjon, pandemi eller forsyningskrise.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 5 (2020–2021) og Innst. 275 S (2020–2021) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling. DSB gjennomførte eit forprosjekt i 2022 og har i eit presise-

ringsbrev til tildelingsbrevet for 2024 fått oppdrag om å føre vidare arbeidet med sivile tryggingstiltak. Dette vil bl.a. omfatte å utarbeide ei tilråding og eit forslag til innretning av framtidias dekningsrom og tilfluktsrom og å arbeide med planverk, regelverksendringar mv.

ADR-kontroll

Vedtak nr. 799, 13. april 2021

«Stortinget ber regjeringen utrede muligheten for å overføre myndighet til å gjennomføre ADR-kontroll til godkjente tungbilverksteder.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:106 S (2020–2021) og Innst. 311 S (2020–2021) frå transport- og kommunikasjonskomiteen.

Vedtaket er under behandling. DSB har vurdert moglegheita for å overføre myndigheit til å gjennomføre ADR-kontroll til både godkjente tungbilverkstader og andre godkjente køyretøyverkstader, som også er godkjent som kontrollorgan for periodisk køyretøykontroll (PKK). Statens vegvesen utførar i dag ADR-kontroll, medan PKK utførast av private aktørar. Det er ca. 4 500 ADR-godkjente køyretøy i Noreg, og av desse er berre omkring 1 800 tunge køyretøy. Det gjennomførast til samanlikning årleg over to millionar PKK.

DSB anbefaler ikkje ei overføring av ADR-kontrollar til private aktørar. Køyretøya som skal inn til årleg ADR-kontroll er dei som representerer den mest risikofylte transporten av farleg gods på norske veger. For at risikoen for ulykker med farleg gods ikkje skal auke, er det viktig at kontrollane gjennomførast einskapleg og av kompetente kontrollørar som held sin kompetanse ved like, mellom anna ved å gjennomføre ei tilstrekkeleg mengde kontroller kvart år.

ADR-kontroll og PKK vurderast som vesensforskjellige både med omsyn til innhald og kommersiell lønnsemd. Statens vegvesen har i dag eit landsdekkande, einskapleg og gratis tilbod om ADR-kontrollar. Ei overføring til private aktørar vil føre til at tilbydarar må ta betalt for tenesta. ADR-kontroll vil føre til kostnader for dei private aktørane, mellom anna til personell, utvikling av kompetanse og system. Etter DSB sin vurdering vil det være for få ADR-køyretøy på landsbasis som skal kontrollerast kvart år til at mange nok køyretøyverkstader vil sjå på ADR-kontroll som ein lønsam teneste. Dersom verkstader ønsker å tilby tenesta vil det mest sannsynleg være i områder med stor etterspurnad. Med ei privatisering vil det

dermed være ein risiko for færre og meir sentraliserte ADR-kontrollstasjonar enn i dag, og dermed eit dårlegare distriktstilbod med lengre avstandar.

Nasjonal eigarskap og kontroll

Vedtak nr. 814, 20. april 2021

«Stortinget ber regjeringa sikre norsk eigarskap av kritisk infrastruktur og eigedom samt nasjonal kontroll over naturressursar i nordområda.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 9 (2020–2021) og Innst. 289 S (2020–2021) frå utanriks- og forsvarskomiteen.

Vedtaket er under behandling. Meld. St. 9 (2022–2023) *Nasjonal kontroll og digital motstandskraft for å ivareta nasjonal sikkerhet*, jf. Innst. 247 S (2022–2023), vart behandla i Stortinget 30. mars 2023. Ei rekkje tiltak i meldinga peikar på korleis regjeringa skal bidra til å sikre nasjonal kontroll og eigarskap over strategisk viktig infrastruktur og eigedom og over naturressursar. Regjeringa har intensivert arbeidet med å kartlegge verdiar med heimel i tryggingslova (lov om nasjonal sikkerhet), mellom anna ved at tryggingsmyndigheten har intensivert arbeidet med å legge verksemder under tryggingslova.

Regjeringa vurderer òg korleis ein kan få betre oversikt over verksemder og verdiar som ikkje er omfatta av tryggingslova, men som likevel kan ha betydning for nasjonal tryggleik, blant annet ved gjennomgangar av sektorar.

I tillegg vil regjeringa vurdere korleis ein kan få betre oversikt over kven som er reelle eigarar av verdiar av betydning for nasjonal tryggleik. Ved å innføre eit register frå 1. oktober 2024 får selskap og andre juridiske einingar høve til å registrere opplysningar i det nye registeret over reelle rettshavarar, som blir etablert i Brønnøysundregistrene. Frå 31. juli 2025 blir det plikt til å registrere slike opplysningar. Verdikartlegginga og innsikta i reell eigarskap vil danne grunnlag for å vurdere relevante verkemiddel for å vareta nasjonal tryggleik, mellom anna gjennom førebyggjande tryggingstiltak med heimel i tryggingslova, bruk av anna relevant regelverk og nasjonal eigarskap. Regjeringa har sett i gang eit arbeid for å greie ut korleis pliktig eigarregistrering kan gi norske myndigheiter tilstrekkeleg kontroll over eigarskap i fast eigedom.

Regjeringa går òg gjennom relevant eksisterande lovverk, for å sørge for at omsyn til nasjonal tryggleik inngår som vurderingskriterium der det er aktuelt. Når det gjeld endringar i tryggingslova

vedtok Stortinget i juni 2023 på bakgrunn av forslag i Prop. 95 L (2022–2023) *Endringer i sikkerhetsloven (eierskapskontroll og lovens virkeområde)* ei presisering av plikta eigarar av skjermingsverdige objekt og infrastruktur har til å vurdere om eigedom som – på grunn av si plassering – kan leggje til rette for truslar mot verksemda, objektet eller infrastrukturen. Lovendringa definerer også eigedomar som har betydning for trygginga.

Heilskapleg gjennomgang av verjemålsordninga

Vedtak nr. 848, 27. april 2021

«Stortinget ber regjeringen foreta en helhetlig gjennomgang av vergemålsordningen og legge frem forslag til lovendringer som styrker og forbedrer den.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:77 (2020–2021) og Innst. 285 S (2020–2021) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling. Stortinget vedtok i mars 2023 endringar i verjemålslova, som tredde i kraft 1. april 2023 (endringsslov 31. mars 2023 nr. 5). Dei aktuelle endringane vart foreslått i Prop. 141 L (2021–2022) hausten 2022, som første steg i oppfølginga av dette oppmodingsvedtaket. Etter endringane er bl.a. prinsippet om sjølvråderett tydeleggjort i fleire føresegner i verjemålslova. I Prop. 141 L (2021–2022) punkt 2.4 gjorde departementet greie for nokre prioriteringar for den vidare oppfølginga av oppmodingsvedtaket, bl.a. at terminologien i lova skal vurderast nærmare. Vidare blir det foreslått ein ny modell for godtgjering til verjer. Sjå nærmare omtale under programkategori 06.70. Arbeidet med den vidare revisjonen av lova blir gjennomført i dialog med sivilt samfunn og andre relevante aktørar.

Etablering av ny redningshelikopterbase i Tromsø og felles operasjon med helikoptertenesta til Sysselmeisteren

Vedtak nr. 983, 25. mai 2021

«Stortinget ber regjeringen starte nødvendige forberedelser som sikrer at Forsvaret overtar som operatør av redningshelikopterbasen i Tromsø når kontrakten med sivil operatør går ut.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 85 S (2020–2021) og Innst. 393 S (2020–2021) frå justiskomiteen.

Vedtaket er under behandling.

Sperring av opplysningar i reaksjonsregisteret

Vedtak nr. 1116, 3. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen sørge for at opplysninger i reaksjonsregisteret om personer som er ilagt strafferettslige reaksjoner for bruk og besittelse av narkotika til eget bruk, sperres etter tre år. Sperring forutsetter at det ikke er registrert flere straffbare forhold i den aktuelle perioden.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 92 L (2020–2021), Innst. 612 L (2020–2021) og Lovvedtak 148 (2020–2021).

Vedtaket er under behandling. Eit forslag til forskriftsendringar har vore på høyring. Etter høyringa er straffeutmålingspraksisen endra av Høgsterett. Endringar i politiregisterforskrifta vil bli vurderte i samanheng med rushandhevingstualet si utgreiing, jf. NOU 2024: 12 *Håndheving av mindre narkotikaovertrедelser* som vart levert 18. juni 2024.

Gjennomgang av praksis for tilbakekall av førarrett

Vedtak nr. 1117, 3. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen sørge for at samfunnets reaksjoner i forbindelse med problematisk bruk av rusmidler er forholdsmessige, og kan knyttes til rusbruken. Stortinget ber regjeringen særleg gjennomgå praksis med tap av førerrett i tilfeller der man ikke ser noen sammenheng mellom personens bruk av rusmidler og føring av motorvogn.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 92 L (2020–2021), Innst. 612 L (2020–2021) og Lovvedtak 148 (2020–2021).

Vedtaket er følgt opp. Hurdalsplattforma stadfestar regjeringa sin intensjon om å gjennomgå praksis med tap av førarrett der ein ikkje ser nokon sammenheng mellom føraren sin bruk av rusmiddel og køyringa. Det primære formålet med reglane i vegtrafikklova om ruspåverka køyring er å sørge for trafikktryggleik og førebyggje skadar og dødsfall i vegtrafikken. I dialog med Politidirektoratet har departementet sett nærare på politiet sin praksis for tilbakekall av førarrett på grunnlag av manglande edruelegheit, for å sikre at praksisen ikkje er strengare enn intensjonen bak reglane. Politiet si forståing av vilkåra i vegtrafikklova for tap av førarrett skal samsvare med lovforståinga til Sivilombodet og domstolane.

Høgsterett stadfesta i ein dom frå oktober 2021 at omsynet til trafikktryggleiken tilseier ein streng praksis, men òg at tilbakekall av førarretten, i lys av dei konsekvensane det har for innehavaren, skal nyttast på ein balansert måte og i tråd med formålet bak regelen. For å kunne kalle tilbake førarretten må forvaltninga ha konkrete og objektive haldepunkt for at det ligg føre ein rimeleg risiko for køyring i påverka tilstand. Justis- og beredskapsdepartementet følgjer den rettslege tilstanden tett, i dialog med Samferdselsdepartementet som forvaltningsansvarleg for vegtrafikklova.

Regjeringa held fram med arbeidet med ein nullvisjon, der målet er at det ikkje skal førekomme ulukker med drepne og hardt skadde i vegtrafikken. Reglane knytte til ruspåverknad og korleis det påverkar køyring, skal vere strenge, og politiet legg ned ein omfattande førebyggjande innsats for å redusere køyring i ruspåverka tilstand.

Unntak frå forelding for seksuallovbrot mot barn

Vedtak nr. 1159, 7. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen legge frem forslag til lovendringer som fjerner foreldelsesfristen for alle typer seksualforbrytelser mot barn.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:273 S (2020–2021) og Innst. 634 S (2020–2021).

Vedtaket er under behandling. Sjå òg vedtak nr. 50 av 3. november 2020.

Internasjonale kriminelle organisasjonar

Vedtak nr. 1161, 11. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med strengere regler dersom det nye regelverket ikke i tilstrekkelig grad hindrer etableringer av internasjonale kriminelle gjenger og mafiaorganisasjoner.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 190 L (2020–2021) og Innst. 629 L (2020–2021).

Vedtaket er under behandling. Departementet vil vurdere om det er behov for strengere reglar når dei nye føresegnene har fått verke i noko tid.

Tilgang på straffeprosessuelle tvangsmiddel

Vedtak nr. 1162, 11. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen utrede særskilt om politiet bør gis tilgang på straffeprosessuelle tvangsmidler ut over det den foreslåtte straffesammenheng på tre års fengsel for deltagelse, rekruttering eller videreføring av en kriminell sammenslutning, tilsier.»

Dokumenter som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 190 L (2020–2021) og Innst. 629 L (2020–2021).

Vedtaket er under behandling. Departementet vil vurdere behovet for fleire straffeprosessuelle tvangsmiddel når dei gjeldande føresegnene har fått verke i noko tid.

Kompensasjonsordning for tapt arbeidsforteneste for frivillige i redningstenesta

Vedtak nr. 1343, 18. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2022 legge frem en vurdering av om det bør innføres en kompensasjonsordning for tapt arbeidsforteneste for frivillige som blir anmodet av nødetatene om å bistå i redningsoppdrag.»

Dokumenter som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 195 S (2020–2021) og Innst. 600 S (2020–2021).

Vedtaket er under behandling. Det vil krevje ei utgreiing før ein får oversikt over og kunnskap om kva eit slikt tiltak vil bety for redningstenesta, og kva utgiftene vil vere for staten. Departementet har enno ikkje teke stilling til om ei slik utgreiing skal setjast i verk. Det er både fordelar og ulemper med å innføre ei kompensasjonsordning for tapt arbeidsforteneste for frivillige. Regjeringa ønskjer å leggje til rette for at dei frivillige organisasjonane held oppe og styrker posisjonen sin innfor norsk redningsberedskap (sjå òg Meld. St. 10 (2016–2017)). Samstundes bør det vere eit tydeleg skilje mellom offentlege og frivillige ressursar.

9.5 Stortingssesjon 2019–2020

Elektroniske fraktbrev

Vedtak nr. 436, 31. mars 2020

«Stortinget ber regjeringen sikre at nye elektroniske fraktbrev som er planlagt i CRM-direktivet, gjerest obligatoriske.»

Dokumenter som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 11 LS (2019–2020) og Innst. 214 S (2019–2020).

Vedtaket er under behandling.

Reklamasjonsfrist på bustader

Vedtak nr. 515, 21. april 2020

«Stortinget ber regjeringen utrede om reklamasjonsfristen på nyoppførte boliger skal økes fra fem til ti år, samt konsekvensene av en eventuell utvidelse.»

Dokumenter som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 25 (2018–2019) og Innst. 171 S (2019–2020).

Vedtaket er under behandling. EU har nyleg vedteke nye forbrukarvernreglar som kan gjere det aktuelt å vurdere norske reglar om absolutte reklamasjonsfristar i ein større samanheng.

9.6 Stortingssesjon 2017–2018

Utanlandsopphald

Vedtak nr. 788, 29. mai 2018

«Stortinget ber regjeringen foreslå tydeliggjøring av hjemler i straffeloven som holder foreldre ansvarlige dersom barn sendes på utenlandsopphald mot sin vilje.»

Dokumenter som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:118 S (2017–2018) og Innst. 260 S (2017–2018) frå justiskomiteen om tiltak mot sosial kontroll og æresvald.

Vedtaket er under behandling. Sjå òg omtale under vedtak nr. 712 av 9. mars 2021.

Eige lovverk for Statens barnehus

Vedtak nr. 795, 29. mai 2018

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om et eget lovverk for Statens barnehus som sikrer ivaretagelse av hele mandatet til Statens barnehus.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Dokument 8:140 S (2017–2018) og Innst. 316 S (2017–2018).

Vedtaket er under behandling. Departementet vil setje i gang eit utgreiingsarbeid om eige lovverk for Statens barnehus i samarbeid med Politidirektoratet. Oppstart av ei slik utgreiing vil skje etter at Politidirektoratet har avslutta revisjonen av *Felles retningslinjer for Statens barnehus* i samarbeid med Helsedirektoratet og Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet.

9.7 Stortings sesjon 2016–2017

Korrupsjonsføresegnene i straffelova

Vedtak nr. 523, 23. mars 2017

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om endring av straffeloven som innebærer at for overtredelser av straffelovens korrupsjonsbestemmelser kan foretaket også straffes når handlingen er utført av noen som gjennom sine forbindelser med selskapet må assosieres med det. Det må vurderes straffefrihet for selskap som har gjort det de kan for å forebygge korrupsjon.»

Dokumentet som ligg til grunn for vedtaket, er Innst. 191 L (2016–2017) frå justiskomiteen om å utvide ansvaret som selskap har for korrupsjonshandlingar.

Vedtaket er under behandling. Justis- og beredskapsdepartementet har gitt ein fagperson i oppdrag å drøfte dei aktuelle spørsmåla og komme med forslag til lovendingar. Rapporten vart overlevert i mai 2021 og send på høyring 12. oktober 2021, med høyringsfrist 11. januar 2022. Rapporten er no til oppfølging i departementet.

10 Klima- og miljødepartementet

Tabell 10.1 Oversikt over anmodnings- og utredningsvedtak, ordnet etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering avsluttes (ja/nei)
2023–2024	40	Forurensningsfri fotballglede	Nei
2023–2024	42	Stortingsmelding om utslippskutt	Ja
2023–2024	57	Fensfeltet og naturvennlig, sirkulær gruvedrift	Nei
2023–2024	72	Dialog med industrien om CO ₂ -kompensasjonsordningen	Ja
2023–2024	75	Klimamål i tildelingsbrev	Nei
2023–2024	95	Utrede konsekvenser ved innføring av sterke statlige føringer for å bedre tilstanden i Oslofjorden	Ja
2023–2024	406	Utrede forbud mot mineralolje til oppvarming	Nei
2023–2024	455	Koordinerende nasjonal overvannsmyndighet	Ja
2023–2024	458	Styrket fagkompetanse innen klimatilpasning for kommunesektoren	Nei
2023–2024	459	Regionale klimatilpasningsnettverk Vurdere å utvide ordningen til alle fylker	Nei
2023–2024	793	Sikre følgeforskning for best mulig kunnskapsgrunnlag om tiltak for Oslofjorden	Nei
2023–2024	783	Villreinfangsten på Dovre	Nei
2023–2024	785	Avbøtende tiltak for frivilling sektor	Nei
2023–2024	786	Reetablere villrein i Nordfjellet	Nei
2023–2024	914	Forbud mot torvuutak	Nei
2022–2023	92	Fremme krav om lav- og nullutslipp til offshore	Nei
2022–2023	98	Gå i dialog med industrien om CO ₂ -kompensasjonsordningen	Ja
2022–2023	101	Forvaltningsplanene for norske havområder – vurdere varig petroleumsfrie områder	Ja
2022–2023	108	Fremme forslag om forbud mot nedbygging av myr til utbyggingsformål i 2023	Nei
2022–2023	112	Varsle et forbud mot bruk av fossile brensler til energiformål i industrien innen 2030	Ja
2022–2023	113	Utrede og fremme forslag om forbud mot bruk av fossil gass i byggvarme	Nei

Tabell 10.1 Oversikt over anmodnings- og utredningsvedtak, ordnet etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering avsluttes (ja/nei)
2022–2023	450	Bidraget fra virkemiddelapparatet til en mer sirkulær økonomi	Ja
2022–2023	451	Kompetansebehov knyttet til nye sirkulære forretningsmodeller	Ja
2022–2023	608	Gamle nedlagte gruver i Norge og forurensningsfaren de utgjør	Ja
2022–2023	632	En plan for hvordan Norge kan få en ledende posisjon i produksjonen av bærekraftig drivstoff	Nei
2022–2023	633	En plan for å øke produksjonen av avansert biodrivstoff i Norge	Nei
2022–2023	760	En oppdatert Klimaplan med konkrete virkemidler	Ja
2022–2023	917	Øke omsetningskravet for biodrivstoff for ikke-veigående maskiner	Nei
2022–2023	918	Øke omsetningskravet for biodrivstoff til sjøfart	Nei
2022–2023	919	Rett prising av negative utslepp	Nei
2021–2022	35.4	Virkemiddel for raske utslippskutt for store punktutslipp	Ja
2021–2022	35.10	Krav om nullutslipp og fossilfrie bygg og anleggsplasser i offentlige anbud	Nei
2021–2022	35.11	Forbud mot bruk av fossile brensel på byggeplasser	Nei
2021–2022	35.15	Nullutslipp eller fossilfrie anleggsplasser i planregler	Ja
2021–2022	35.16	Erstatte fossile brensel i industrien	Ja
2021–2022	35.20	Oppfylle mål om 10 pst. vern av kyst- og havområder og fremme nasjonal plan for marint vern	Nei
2021–2022	713	Virkemidler som kan bidra til å gjøre direkte karbonfangst fra luft (DAC) lønnsomt	Nei
2021–2022	753	Levere en plan for harmonisering av rammeverk for biogass i Norden	Nei
2020–2021	690	Bidra til gjennomføring av tiltak initiert av lokale og regionale styresmakter som reduserer utslipp i verdensarvfjordene	Ja
2020–2021	691	Tiltak som sikrer verdensarvfjordene som anløpshamn for cruisebåter også etter 2026 – etablering av landstrøm i Flåm mv.	Ja
2020–2021	973	Forslag om revidering av motorferdselloven	Nei
2020–2021	976	Oppfølging av globalt rammeverk for naturmangfold	Ja
2020–2021	831	Nasjonal plan for å gjøre land- og ladestrøm, hydrogen, ammoniakk og andre grønne drivstoff tilgjengelig	Nei

Tabell 10.1 Oversikt over anmodnings- og utredningsvedtak, ordnet etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering avsluttes (ja/nei)
2020–2021	1009	Harmonisere rammevilkårene for biogassproduksjon i Norden	Nei
2019–2020	708	Nye mål i kulturmiljøpolitikken	Ja
2018–2019	383	Erstatningsreglene ved tap av beitedyr til rovvilt og kompensasjonsordningen (FKT)	Nei
2017–2018	481	Gjenbruk gjennom kommunene sine gjenbruksstasjoner	Ja
2017–2018	482	Utleie av avfallskonteinere fra godkjente avfallsselskap	Ja
2017–2018	661	Utrede strengere krav til svartvann- og gråvannsutslipp fra cruiseskip	Nei
2017–2018	672	Implementere krav og reguleringer til utslipp fra cruiseskip og annen skipstrafikk i turistfjorder m.m	Nei
2016–2017	914	Forslag til tiltak og virkemidler for overvannsproblematikk	Nei
2015–2016	674	Handlingsplan for å bedre situasjonen for sjøfugl	Nei
2015–2016	681	Forbud mot mikroplast i kroppspleieprodukter	Ja

10.1 Stortingssesjon 2023–2024

Foruensningsfri fotballglede

Vedtak nr. 40, 21. november 2023

«Stortinget ber regjeringen legge frem en handlingsplan for omstilling fra bruk av gummigranulat i Norge, som sikrer vår oppnåelse av det vedtatte omsetningsforbudet mot gummigranulat fra REACH-forordningen i EU fra oktober 2031.»

Vedtaket ble gjort ved behandlingen av representantforslag fra stortingsrepresentantene Lan Marie Nguyen Berg og Une Bastholm om foruensningsfri fotballglede, jf. Dok. 8:265 S (2022–2023) og Innst. 44 S (2023–2024).

I 2024 er det bevilget 5,5 millioner kroner til Norges Fotballforbund (NFF) for å bidra til kartlegging av alle kunstgressbaner i Norge. Vedtaket er under oppfølging. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Stortingsmelding om utslippskutt

Vedtak nr. 42, 20. desember 2023

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget i løpet av våren 2024 med en stortingsmelding som viser hvordan Norge skal kutte utslippene i perioden frem mot 2030 i tråd med Norges klimamål.»

Vedtaket ble gjort i forbindelse med behandling av innstilling fra energi- og miljøkomiteen om endringer i klimaloven, jf. Innst. 38 L (2023–2024).

Bakgrunnen for anmodningsvedtaket fra Stortinget fremgår av innstillingen, og er begrunnet i at flere representanter fra opposisjonen kritiserer at formatet Grønn bok er lagt fram på, dvs. som et særskilt vedlegg til Klima- og miljødepartementets budsjettproposisjon, gjør at klimaplanen for 2030 ikke kan behandles av Stortinget. Stortinget har imidlertid, når det foreligger særskilte hensyn, anledning til å anmode presidentskapet om å behandle Grønn bok som en del av sin innstilling til Prop. 1 S, eventuelt i en egen innstilling.

Regjeringen legger nå for tredje gang en plan for hvordan Norge skal kutte utslippene, blant annet i perioden frem mot 2030, i tråd med Norges klimamål, i Regjeringens klimastatus og -plan. Regjeringen sendte 1. oktober på høring et

forslag til endring av klimaloven med regjeringens forslag til Norges nye klimamål for 2035. Et nytt klimamål for 2035 vil være en viktig milepæl på veien til lavutslippssamfunnet i 2050, og regjeringen ønsker åpenhet og offentlig debatt om hva dette målet bør være. Regjeringen ønsker derfor innspill fra offentligheten på hva målet bør være, før et endelig forslag til mål som forankres i klimaloven legges frem for behandling i Stortinget våren 2025. I tillegg vil regjeringen våren 2025 legge frem en stortingsmelding om klima for 2035 i lys av at Norge skal være et lavutslippssamfunn i 2050. Departementet anser med dette vedtaket som fulgt opp.

Fensfeltet og naturvennlig, sirkulær gruvedrift

Vedtak nr. 57, 30. november 2023

«Stortinget ber regjeringen legge fram en plan for økt gjenbruk og gjenvinning av kritiske mineraler, herunder sjeldne jordartsmetaller, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Vedtaket ble gjort ved behandlingen av representantforslag fra stortingsrepresentantene Lan Marie Nguyen Berg, Rasmus Hansson og Une Bastholm om Fensfeltet og naturvennlig, sirkulær gruvedrift jf. Dok 8:236 S (2022-2023) og Innst. 74 S (2023-2024). Den 8. mai 2024 ga Klima- og miljødepartementet i oppdrag til Miljødirektoratet å utarbeide et forslag til en helhetlig plan for økt ombruk og materialgjenvinning av kritiske råmaterialer, herunder sjeldne jordartsmetaller. Endelig anbefaling skal foreligge i oktober 2026. Regjeringen kommer tilbake til Stortinget på egnet måte.

Dialog med industrien om CO₂-kompensasjonsordningen

Vedtak nr. 72 4. desember 2023

«Stortinget ber regjeringen snarest fortsette dialogen med industrien for å finne en langsiktig og forutsigbar løsning for CO₂-kompensasjonsordningen som er økonomisk bærekraftig, sikrer forutsigbarhet og som bidrar med utslippsreduksjoner og energieffektivisering i tråd med omstillingsmålet, og komme tilbake til Stortinget med forslag til dette senest i forbindelse med statsbudsjettet for 2025.»

Vedtaket ble gjort ved behandlingen av innstilling fra finanskomiteen om nasjonalbudsjettet for 2024 og forslaget til statsbudsjett for 2024, jf. Innst. 2 S (2023–2024).

Regjeringen og representanter fra industrien (LO, NHO, Fellesforbundet, Norsk Industri og IE & FLT) kom etter forutgående dialog til enighet 15. mars 2024 om forslag til en langsiktig og forutsigbar CO₂-kompensasjonsordning som også vil bidra til utslippsreduksjoner og energieffektivisering i tråd med omstillingsmålet. Enigheten innebærer blant annet å innføre et årlig bevilgningstak på ordningen på 7 mrd. kroner som prisjusteres årlig. Kvoteprisgulvet i ordningen vil fjernes. Videre innebærer enigheten at det innføres krav i ordningen om at minst 40 pst. av kompensasjonen bedriftene mottar i perioden (budsjettårene 2025-2031) skal benyttes på tiltak som bidrar til utslippsreduksjoner og energieffektivisering i bedriften eller i bedriftens konsern. Tiltakene skal gjennomføres i Norge.

Regjeringen har sendt forslag til forskrift på høring. Det tas forbehold om godkjenning fra ESA i det videre arbeidet. Departementet anser vedtaket som fulgt opp.

Klimamål i tildelingsbrev

Vedtak nr. 75, 4. desember 2023

«Stortinget ber regjeringen fra og med januar 2024 i årlige tildelingsbrev til samferdselsetatene og -selskapene, de regionale helseforetakene, Sykehusbygg, Forsvarsbygg og Statsbygg, pålegge etatene å utarbeide klimamål og å rapportere på dette.»

Vedtaket ble gjort ved behandlingen av innstilling fra finanskomiteen om nasjonalbudsjettet for 2024 og forslaget til statsbudsjett for 2024, jf. Innst. 2 S (2023–2024).

Regjeringen styrket forventningene på klima og miljø til selskapene med statlig eierskap i Meld. St. 6 (2022–2023) *Et grønnere og mer aktivt eierskap*. Staten forventer blant annet at selskapene setter mål og iverksetter tiltak for reduksjon i klimagassutslipp på kort og lang sikt i tråd med Parisavtalens mål. For 2024 har regjeringen også gitt en fellesføring til underliggende virksomheter om systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Utrede konsekvenser ved innføring av sterke statlige føringer for å bedre tilstanden i Oslofjorden

Vedtak nr. 95, 21. november 2023

«Stortinget ber regjeringen i samråd med kommunene i nedbørsfeltet for Oslofjorden om å utrede konsekvensene ved å innføre sterke statlige føringer, tiltak som kan stimulere til mer interkommunalt samarbeid og ev. andre relevante virkemidler som kan bedre tilstanden i fjorden. Selvkost skal være et viktig prinsipp i vurderingen.»

Vedtaket ble gjort ved behandlingen av innstilling fra finanskomiteen om nasjonalbudsjettet for 2024 og forslaget til statsbudsjett for 2024, jf. Innst. 2 S (2023–2024).

Arbeidet med å bedre tilstanden i Oslofjorden er høyt prioritert, og Klima- og miljødepartementet følger aktivt opp *Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv*. Klima- og miljødepartementet har vurdert flere ulike virkemidler som kan bedre tilstanden i Oslofjorden.

På bakgrunn av oppdrag fra Klima- og miljødepartementet til Miljødirektoratet, har Menon Economics, Norconsult og Berngaard på oppdrag fra Miljødirektoratet kartlagt interkommunale samarbeid på avløpsområdet, blant kommuner i Oslofjordens nedbørsfeltet. Rapporten ble ferdigstilt og levert til Miljødirektoratet i februar 2024. Rapporten gir nyttig innsikt i barrierer og insentiver for interkommunalt samarbeid på avløpsområdet blant kommuner i nedbørsfeltet til Oslofjorden, og tas med i det videre arbeidet for å bedre tilstanden i fjorden.

Når det gjelder statlige føringer og krav, er ikke hovedutfordringen at dagens krav ikke er strenge nok, men heller at kommunene ikke etterlever regelverket og de pliktene de allerede har som eiere av avløpsanlegg.

For å bedre tilstanden i Oslofjorden har regjeringen styrket Miljødirektoratet og statsforvalterne slik at kommunene skal få god veiledning og saksbehandlingen av nye tillatelser skal gå raskere. Videre etablerte regjeringen i 2023 en tilskuddsordning til planlegging og prosjektering av nitrogenfjerning ved avløpsrensaneanlegg. I 2024 er totalbeløpet for ordningen 52,4 millioner kroner. Av disse er 32 mill. kroner tildelt allerede, og Miljødirektoratet har prioritert prosjekter som gir raskest mulig reduksjon av nitrogentilførselene til Oslofjorden og prosjekter hvor midlene kommer flere kommuner til gode.

Regjeringen vil løpende vurdere behovet for ytterligere virkemidler for å følge opp Oslofjordplanen og bedre tilstanden i Oslofjorden.

Departementet anser med dette vedtaket som fulgt opp.

Utrede forbud mot mineralolje til oppvarming

Vedtak nr. 406, 20. desember 2023

«Stortinget ber regjeringen utrede å utvide dagens forbud mot bruk av mineralolje til permanent oppvarming til å inkludere fossil gass med sikte på innføring fra 2028. Konsekvensene for sikkerhet, beredskap og sjøforsyning skal særskilt vektlegges i konsekvensutredningen av endringen.»

Vedtaket ble gjort i forbindelse med behandling av energi- og miljøkomiteens innstilling om bevilgninger på statsbudsjettet for 2024, kapitler under Olje- og energidepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet og Klima- og miljødepartementet, jf. Innst. 9 S (2023–2024).

Vedtaket er under oppfølging. Miljødirektoratet har fått i oppdrag å utrede en utvidelse av dagens oljefyrforbud til å inkludere fossil gass. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Koordinerende nasjonal overvannsmyndighet

Vedtak nr. 455, 16. januar 2024

«Stortinget ber regjeringen vurdere å utnevne en koordinerende nasjonal overvannsmyndighet.»

Vedtaket ble gjort i forbindelse med behandling av Meld. St. 26 (2022–2023) *Klima i endring – sammen for et klimarobust samfunn*, jf. Innst. 161 S (2023–2024).

I august 2024 leverte Miljødirektoratet en vurdering av behovet for å utnevne en koordinerende nasjonal overvannsmyndighet som svar på oppdrag fra Klima- og miljødepartementet. Norge har valgt en sektorbasert forvaltning der felles utfordringer løses gjennom tverrsektorielt samarbeid. For å lykkes med å redusere overvannsutfordringene er det nødvendig med vilje til samordning i alle ledd, og etter ansvarsprinsippet er det viktig at alle aktører er bevisst eget samordningsansvar. Miljødirektoratet og departementet mener en introduksjon av ny nasjonal koordinerende myndighet for overvann vil bryte med sektorprinsippet i norsk forvaltning. Klima- og miljødeparte-

mentet mener derfor overvannsutfordringene best løses innenfor eksisterende forvaltning med eksisterende sektormyndigheter.

Departementet anser med dette vedtaket som fulgt opp.

Styrket fagkompetanse innen klimatilpasning for kommunesektoren – Vurdere opprettelse av kompetanseprogram

Vedtak nr. 458, 16. januar 2024

«Stortinget ber regjeringen, i samarbeid med KS og relevante utdanningsinstitusjoner, vurdere opprettelsen av kortere modulbaserte kompetanseprogram for kommunesektoren for å styrke fagkompetanse innen klimatilpasning.»

Vedtaket ble gjort i forbindelse med behandling av Meld. St. 26 (2022–2023) *Klima i endring – sammen for et robust samfunn*, jf. Innst. 161 S (2023–2024). Vedtaket er under oppfølging. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Regionale klimatilpasningsnettverk – Vurdere å utvide ordningen til alle fylker

Vedtak nr. 459, 16. januar 2024

«Stortinget ber regjeringen haste erfaringer fra pilotprosjekt med opprettelse og drift av regionale klimatilpasningsnettverk, og vurdere å utvide ordningen til alle fylker.»

Vedtaket ble gjort i forbindelse med behandling av Meld. St. 26 (2022–2023) *Klima i endring – sammen for et robust samfunn*, jf. Innst. 161 S (2023–2024).

Vedtaket er under oppfølging. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Sikre følgeforskning for best mulig kunnskapsgrunnlag om tiltak for Oslofjorden

Vedtak nr. 793, 14. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen sørge for at arbeidet med å ta vare på Oslofjorden ledsages av følgeforskning som gir best mulig kunnskapsgrunnlag for vellykket oppbygging av økosystemene over tid.»

Vedtaket ble gjort i forbindelse med Dok. 8:146 S (2023–2024) *Representantforslag om å bevare og*

restaurerer økosystemet i Oslofjorden, jf. Innst. 402 S (2023–2024). Vedtaket er under oppfølging. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Villreinfangsten på Dovre

Vedtak nr. 783, 13. juni 2024

«Stortinget ber regjeringa gå vidare med å setje 'Villreinfangsten på Dovre' på Noregs tentative liste for verdsarv»

Vedtaket ble gjort i forbindelse med behandlingen av Meld. St. 18 (2023–2024) *Ein forbetra tilstand for villrein*, jf. Innst. 374 S (2023–2024). Vedtaket er under oppfølging. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Avbøtende tiltak for frivillig sektor

Vedtak nr. 785, 13. juni 2024

«Stortinget ber regjeringa sikre gode avbøtende tiltak for frivillig sektor i dei tilfelle merkte stiar eller turishytter må leggjast ned eller flyttast»

Vedtaket ble gjort i forbindelse med behandlingen av Meld. St. 18 (2023–2024) *Ein forbetra tilstand for villrein*, jf. Innst. 374 S (2023–2024). Vedtaket er under oppfølging. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Reetablere villrein i Nordfjella

Vedtak nr. 786, 13. juni 2024

«Stortinget ber regjeringa snarast mogleg reetablere villrein i Nordfjella i sone 1 med villrein frå sone 2 når denne kjeldebestanden er friskmeld på bestandsnivå, slik at risikoen for resmitte er handtert på eit akseptabelt nivå.»

Vedtaket ble gjort i forbindelse med behandlingen av Meld. St. 18 (2023–2024) *Ein forbetra tilstand for villrein*, jf. Innst. 374 S (2023–2024). Vedtaket er under oppfølging. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Forbud mot torvuutak

Vedtak nr. 914, 21. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen i løpet av 2024 sende på høring forslag om forbud mot nye torvuttak,

med ikrafttredelse av forbudet så raskt som mulig og før 1. oktober 2025.»

Vedtaket ble gjort ved behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett 2024, jf. Innst. 447 S (2023–2024). Klima- og miljødepartementet har gitt Miljødirektoratet i oppdrag å lage utkast til høringsnotat med forslag til forskriftsendringer og eventuelle nødvendige lovendringer for å gjennomføre et slikt forbud. Oppdraget har frist 1. oktober 2024. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

10.2 Stortingssesjon 2022–2023

Gå i dialog med industrien om CO₂-kompensasjonsordningen

Vedtak nr. 98, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen gå i dialog med industrien om CO₂-kompensasjonsordningen for å utvikle ordningen til å bli forpliktende for utslippskutt og energieffektivisering i tråd med nasjonale målsettinger. Aktuelle løsninger kan være krav, klimaavtale, fondsordning eller andre måter. Det må hensyntas at det er ulik økonomisk bærekraft i ulike bransjer, og at enkelte bedrifter har lave CO₂-utslipp og lite potensial for energieffektivisering. Regjeringen bes legge frem sak om dette i statsbudsjettet for 2024.»

Vedtaket ble gjort ved behandlingen av innstilling fra finanskomiteen om nasjonalbudsjettet for 2023 og forslaget til statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023).

Regjeringen og representanter fra industrien (LO, NHO, Fellesforbundet, Norsk Industri og IE & FLT) kom etter forutgående dialog til enighet 15. mars 2024 om forslag til en langsiktig og forutsigbar CO₂-kompensasjonsordning som også vil bidra til utslippsreduksjoner og energieffektivisering i tråd med omstillingsmålet. Enigheten innebærer blant annet å innføre et årlig bevilgningstak på ordningen på 7 mrd. kroner som prisjusteres årlig. Kvoteprisgulvet i ordningen vil fjernes. Videre innebærer enigheten at det innføres krav i ordningen om at minst 40 pst. av kompensasjonen bedriftene mottar i perioden (budsjettårene 2025–2031) skal benyttes på tiltak som bidrar til utslippsreduksjoner og energieffektivisering i bedriften eller i bedriftens konsern. Tiltakene skal gjennomføres i Norge.

Regjeringen har sendt forslag til forskrift er på høring. Det tas forbehold om godkjenning fra ESA

i det videre arbeidet. Departementet anser vedtaket som fulgt opp.

Fremme forslag om forbud mot nedbygging av myr til utbyggingsformål i 2023

Vedtak nr. 108, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen legge frem forslag om forbud mot nedbygging av myr til utbyggingsformål i løpet av 2023. Det skal utredes mulige dispensasjoner fra forbudet for å ta vare på andre arealer med høy verdi og utbygging av samfunnskritisk infrastruktur. Målet er at forbudet reelt sett skal redusere nedbyggingen av myr.»

Vedtaket ble gjort ved behandlingen av innstilling fra finanskomiteen om nasjonalbudsjettet for 2023 og forslaget til statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023).

Vedtaket er under oppfølging. Miljødirektoratet har utredet et forbud mot nedbygging av myr, med forslag til ny lovtekst og forskrift. Miljødirektoratets forslag ble levert 1. desember 2023. Forslaget er til behandling i departementet. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Varsle et forbud mot bruk av fossile brensler til energiformål i industrien innen 2030

Vedtak nr. 112, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen i løpet av 2023 varsle et forbud mot bruk av fossile brensler til energiformål i industrien innen 2030 og utrede innretningen av forbudet. Samtidig varsles det at det utredes hva som kan være hensiktsmessige avgrensinger.»

Vedtaket ble gjort ved behandlingen av innstilling fra finanskomiteen om nasjonalbudsjettet for 2023 og forslaget til statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023).

Miljødirektoratet fikk høsten 2022 i oppdrag å konsekvensutrede et mulig forbud mot fossil fyring til energiformål i industrien. Oppdraget har også omfattet hva som vil være en tjenlig avgrensning av forbudet. Miljødirektoratet leverte våren 2023 konsekvensutredningen *Forbud mot bruk av fossile brensler til energiformål i industrien fra 2030*.

Regjeringen vil i 2030 innføre et forbud mot bruk av fossile brensler til indirekte fyring i industrien som gir utslipp under innsatsfordelingen.

Det blir gitt mulighet for unntak i tilfeller der forbudet vil innebære svært høye kostnader målt opp mot nytteverdien eller andre åpenbart urimelige konsekvenser, iregnet avgrensninger i tilgangen på nett og kapasitet. Regjeringen vil vurdere å utvide forbudet til også å inkludere direkte fyring etter 2030. Forslag til forskrift er sendt på høring. Departementet ser med dette vedtaket som fulgt opp.

Utrede og fremme forslag om forbud mot bruk av fossil gass i byggvarme

Vedtak nr. 113, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen utrede og fremme forslag om forbud mot bruk av fossil gass i byggvarme, med sikte på ikrafttredelse i 2025.»

Vedtaket ble gjort ved behandlingen av innstilling fra finanskomiteen om nasjonalbudsjettet for 2023 og forslaget til statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023).

Vedtaket er under oppfølging. Miljødirektoratet sendte et forslag til forbud mot bruk av fossil gass i byggvarme på høring i mai 2024. Klima- og miljødepartementet gjennomgår nå høringsvarene. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Bidraget fra virkemiddelapparatet til en mer sirkulær økonomi

Vedtak nr. 450, 12. januar 2023

«Stortinget ber regjeringen kartlegge hvordan virkemiddelapparatet kan innrettes slik at man i sterkere grad støtter opp under deler av eller hele verdikjeder som bidrar til en overgang til mer sirkulærøkonomi.»

Vedtaket ble gjort ved behandlingen av Innst. 124 S (2022–2023).

Sirkulær ressursbruk er god klimapolitikk fordi vi reduserer utslippene fra produksjon av nye produkter. Det er god miljøpolitikk fordi mindre avfall kommer på avveie, og behovet for jomfruelige råvarer og mineraler reduseres. Det er god næringspolitikk fordi det kan gi verdiskaping og nye arbeidsplasser og næringer. Sirkulær økonomi og mer effektiv bruk av ressursene er sentralt i den grønne omstillingen av samfunnet og næringslivet. Det eksisterer et bredt sett av offentlige virkemidler som kan støtte opp om forskning og innovasjon innenfor sirkulær-

økonomi. I det næringsrettede virkemiddelapparatet er det flere tverrgående satsinger på grønn omstilling som er relevante, se nærmere omtale i del II, programkategori 12.20.

Videre har regjeringen gitt Forskningsrådet, Innovasjon Norge og Siva føringer om å styrke innsatsen og koordinere det tverrgående arbeidet innenfor sirkulærøkonomi. Regjeringen innførte også i 2023 et hovedprinsipp for grønn dreining av det næringsrettede virkemiddelapparatet. Regjeringen foreslår i 2025 å gjøre mindre justeringer i hovedprinsippet for å tydeliggjøre at innsatsen gjennom virkemiddelapparatet skal være i tråd med Parisavtalen. Det justerte hovedprinsippet vil dermed være at prosjekter som får støtte gjennom det næringsrettede virkemiddelapparatet, skal ha en plass på veien mot Norges forpliktelser under Parisavtalen og lavutslippssamfunnet i 2050. Prinsippet favner både prosjekter med nøytral effekt og prosjekter med positiv effekt på grønn omstilling og er f.eks. ikke til hinder for å støtte gode prosjekter i petroleumsnæringen. Regjeringen foreslår i 2025 at hovedprinsippet i utgangspunktet gjøres gjeldende for hele det næringsrettede virkemiddelapparatet. Justeringene følger av Stortingets anmodningsvedtak nr. 78 av 4. desember 2024, jf. omtale i kap. 4 i Prop. 1 S (2024–2025) for Nærings- og fiskeridepartementet.

I tillegg er sirkulærøkonomi et sentralt tema i Meld. St. 5 (2022–2023) *Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2023–2032*. I langtidsplanen blir økt sirkularitet og bærekraftig bioøkonomi pekt på som en hovedutfordring og et område hvor vi har store kunnskapsbehov. I regjeringens handlingsplan for en sirkulær økonomi (2024–2025) som ble lagt frem i mars 2024 er sirkulær verdiskaping et hovedtema. Et av handlingspunktene i handlingsplanen er å utrede et nytt samfunnsoppdrag for sirkulær økonomi i 2024. Målrettede samfunnsoppdrag er innovative og prioriterer medvirkning fra alle relevante aktører for å løse store samfunnsutfordringer. Virkemiddelapparatet bidrar aktivt i dette arbeidet. Regjeringen har våren 2024 satt ned en ekspertgruppe for å se på virkemidler for å redusere ressursbruken og bidra til en mer sirkulær økonomi. Ekspertgruppen skal se på hvilke virkemidler som kan fremme sirkulære aktiviteter for å gi bedre utnyttelse av fornybare og ikke-fornybare ressurser, bærekraftig produksjon og forbruk, og økt verdiskaping. Det innebærer å identifisere hvilke virkemidler som er samfunnsøkonomisk lønnsomme, og med bakgrunn i dette foreslå eventuelle endringer i dagens virkemiddelbruk. Ekspertgruppen skal levere en samlet rapport og anbefaling innen april 2025.

Departementet anser med dette vedtaket som fulgt opp.

Kompetansebehov knyttet til nye sirkulære forretningsmodeller

Vedtak nr. 451, 12. januar 2023

«Stortinget ber regjeringen i samarbeid med aktuelle bransjer og næringer, å innhente oppdatert kunnskapsgrunnlag om kompetansebehovet forbundet med nye, sirkulære forretningsmodeller, og etablere flere treparts bransjeprogrammer.»

Vedtaket ble gjort ved behandlingen av Innst. 124 S (2022–2023).

I regjeringens handlingsplan for en sirkulær økonomi (2024–2025) som ble lagt frem i mars 2024 er kompetanseutvikling et sentralt tema. Utviklingen av sirkulær økonomi vil kreve nye typer kompetanse på tvers av sektorer og utdanningsnivåer. I mars 2023 la regjeringen fram Meld. St. 14 (2022–2023) *Utsyn over kompetansebehovet i Norge* (Utsynsmeldingen) (Innst. 472 S (2022–2023)). I meldingen varsler regjeringen at kompetanse som er nødvendig for å gjennomføre det grønne skiftet er et av de prioriterte områdene i utdannings og kompetansepoltikken framover. Kompetansebehovsutvalgets rapport om fremtidige kompetansebehov: *Utfordringer for grønn omstilling i arbeidslivet* som ble lagt frem i juni 2023 gir også et viktig kunnskapsgrunnlag knyttet til arbeidet med å øke kompetansen om sirkulær økonomi.

Tiltak for å bedre kompetansen som er nødvendig for en sirkulær økonomi, må utvikles på tvers av organisasjoner og verdikjeder, og tverrfaglig samarbeid vil spille en viktig rolle. Regjeringen har løpende dialog og samarbeid med aktuelle næringer, forsknings- og utdanningsmiljøer, kommunesektoren og sivilsamfunn som bidrar til et oppdatert kunnskapsgrunnlag om kompetansebehovet forbundet med nye, sirkulære forretningsmodeller.

Regjeringen vil bruke Rådet for rettfærdig omstilling i arbeidslivet til å videreutvikle dialogen mellom regjeringen, partene i arbeidslivet og relevante organisasjoner om sirkulær økonomi. Arbeidslivet som læringsarena spiller en nøkkelrolle i å nå klima- og miljømålene. Tiltak for kompetanseutvikling for sysselsatte som trenger oppdatert eller ny kompetanse kan motvirke varig utenforskap og styrke den grønne omstillingsveien i norsk økonomi. Regjeringen vil at de poli-

tiske veivalgene skal skje på en mest mulig rettfærdig måte, uten at forskjellene i samfunnet øker. Det er viktig at vi styrker det generelle arbeidet for et rettfærdig og anstendig arbeidsliv, som å legge til rette for videre- og etterutdanning for smidigere overganger for arbeidstakere som søker arbeid i nye grønne næringer. Regjeringen vil også bruke klimapartnerskap som en arena for økt samhandling om sirkularitet i næringene.

Gjennom treparts bransjeprogram for kompetanseutvikling utvikles det etter- og videreutdanningstilbud som skal bidra til økt deltagelse i kompetanseutvikling. Målet med ordningen er blant annet at ansatte i aktuelle bransjer blir bedre rustet til å mestre omstilling. Flere bransjer har lyst ut temaer for å møte grønn omstilling og sirkulær økonomi. I mai 2024 ble partene i arbeidslivet invitert til å nominere nye bransjer til bransjeprogram. Nominasjonene vil vurderes etter blant annet i hvilken grad en bransje er med på å oppfylle prioriteringene i Utsynsmeldingen.

Departementet anser med dette vedtaket som fulgt opp.

Gamle nedlagte gruver i Norge og forurensningsfaren de utgjør

Vedtak nr. 608, 18. april 2023

«Stortinget ber regjeringen innhente en total oversikt over gamle nedlagte gruver i Norge og forurensningsfaren de utgjør ut ifra de stedegne kvalitetene til vann- og jordforekomstene, og innen utgangen av vårsesjonen 2024 komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Vedtaket ble gjort ved behandling av innstilling fra næringskomiteen om *Representantforslag om opprydding av nedlagte og forurensede gruver*, jf. Innst. 265 S (2022–2023).

Klima- og miljødepartementet ga Miljødirektoratet i oppdrag å innhente en oversikt over alle kjente nedlagte gruver og forurensningstilstanden ved gruvene, basert på eksisterende og tilgjengelig kunnskap. Miljødirektoratet svarte på oppdraget 19. desember 2023 og ved revidert svar 9. april 2024. Miljødirektoratet har identifisert om lag 500 gruver med over 1000 påvirkede vannforekomster. Basert på en omfattende kartlegging av nedlagte gruver og vannforekomster fra 80- og 90-tallet utarbeidet Miljødirektoratet da en liste på 100 gruver der de gruvene med størst forurensningspotensial ble prioritert for oppfølging. Miljødirektoratet anbefaler å videreføre arbeidet med 15 gruver, som basert på eksisterende og til-

gjengelig kunnskap er de gruvene med størst forurensningspotensial.

På generelt grunnlag vurderer Miljødirektoratet at kisgruver er de gruvene med størst forurensningspotensial. Det er ikke gjennomført en stedsspesifikk vurdering av alle nedlagte gruver i Norge, da dette vil kreve ressurser som Miljødirektoratet per i dag ikke har tilgjengelig. En individuell vurdering vil blant annet innebære prøvetaking for å dokumentere påvirkningen av vann og jord. Dette er utenfor Miljødirektoratets ansvarsområde, og de er derfor avhengig av å kjøpe ekstern konsulentbistand for problemkartlegging/overvåkning. En individuell kartlegging blir ytterligere komplisert siden flere av gruvene er kulturminneverdige og tiltak kan påvirke bevaringen av disse. En annen problemstilling er at dersom Miljødirektoratet skal pålegge den ansvarlige undersøkelser eller tiltak, krever dette en kartlegging av ansvarsforhold. Selskapene for de fleste gruvene eksisterer ikke lengre, og grunneier vil kunne stå som den ansvarlige i form av «å ha» noe som kan føre til forurensning. Kartlegging og tiltak har i de fleste tilfeller en stor kostnadsramme og det vil ofte være urimelig etter forurensningsloven § 51 første ledd å pålegge en grunneier kartlegging og tiltak. En kartlegging av ansvarsforhold vil være både tid- og ressurskrevende.

Nytten av eventuelle tiltak er også usikker, blant annet fordi gruvene ligger i områder med naturlig høye konsentrasjoner av mineraler og metaller. Reduksjon av vanngjennomstrømming i gruveområdet vil være effektivt, men kan være krevende å gjennomføre på grunn av store områder. Selv om tiltak gjennomføres, vil avrenning aldri avta helt. Miljødirektoratet vurderer derfor at den beste løsningen i mange tilfeller vil være å unngå inngrep. Departementet mener at man har tilstrekkelig oversikt over de problematiske gruvene basert på Miljødirektoratets kartlegging på 80- og 90-tallet. Det er ikke grunn til å tro at forurensningspotensialet har endret seg vesentlig fra forrige kartlegging. Forurensningssituasjonen er i de fleste tilfeller jevn og stabil, med liten sannsynlighet for plutselig forverring. Situasjonen kan imidlertid endre seg dersom det forekommer aktivitet som kan påvirke prosessene (for eksempel terrenginngrep, endret vannføring, skred mm.). På bakgrunn av dette mener departementet at det er u hensiktsmessig å gjennomføre en stedsspesifikk vurdering av alle nedlagte gruver i Norge, sett i lys av den potensielle miljønyttens sammenlignet med ressursbruken en slik kartlegging vil kreve. Miljødirektoratet vil følge opp arbeidet med

de 15 prioriterte gruvene, og ytterligere gruver kan prioriteres dersom forurensningspotensialet endres.

Departementet anser med dette vedtaket som fulgt opp.

En plan for hvordan Norge kan få en ledende posisjon i produksjonen av bærekraftig drivstoff

Vedtaket nr. 632, 2. mai 2023

«Stortinget ber regjeringen legge frem en plan for hvordan Norge kan få en ledende posisjon i produksjonen av bærekraftig drivstoff, slik at Norge er godt posisjonert gjennom et industrielt miljø når innblandingskravene blir innført i EU, og komme tilbake til Stortinget på en egnet måte.»

Vedtaket ble gjort ved behandlingen av Meld. St. 10 (2022–2023) *Bærekraftig og sikker luftfart – Nasjonal luftfartstrategi*, jf. Innst. 301 S (2022–2023).

Vedtaket er under oppfølging. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

En plan for å øke produksjonen av avansert biodrivstoff i Norge

Vedtaket nr. 633, 2. mai 2023

«Stortinget ber regjeringen raskt legge frem en plan for å øke produksjonen av avansert biodrivstoff i Norge.»

Vedtaket ble gjort ved behandlingen av Meld. St. 10 (2022–2023) *Bærekraftig og sikker luftfart – Nasjonal luftfartstrategi*, jf. Innst. 301 S (2022–2023).

Vedtaket er under oppfølging. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

En oppdatert Klimaplan med konkrete virkemidler

Vedtaket nr. 760, 5. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen i løpet av 2024 legge frem for Stortinget en oppdatert Klimaplan med konkrete virkemidler som viser hvordan klimamålene i 2030 skal nås.»

Vedtaket ble gjort ved behandlingen av representantforslag fra stortingsrepresentantene Lars Haltbrekken, Birgit Oline Kjerstad og Kari Elisabeth Kaski om klimatilak som monner, jf. Innst. 475 S (2022–2023).

Norge har meldt inn til FN under Parisavtalen at vi skal redusere klimagassutslippene innen 2030 med 55 pst. sammenlignet med 1990. Regjeringen jobber systematisk med å følge opp og sikre framgang med konkrete virkemidler som vil gi utslippskutt.

Hovedvirkemidlene i klimapolitikken somprising av utslipp gjennom CO₂-avgift og EUs kvotesystem, i tillegg til bruk av krav, og støtte til teknologiutvikling, er godt forankret gjennom tidligere klimaforlik og klimameldinger. *Klimastatus og -plan* er regjeringens klimaplan med konkrete virkemidler som legges fram årlig og sammenfatter klimapolitikken til regjeringen.

I tillegg vil regjeringen før påsken 2025 legge fram en stortingsmelding om klima for perioden fram mot 2035. Klimapolitikken blir utviklet og styrket over tid. Stortingsmeldingen vil bygge videre på klimapolitikken med et perspektiv mot 2035 i lys av at Norge skal være et lavutslipps-samfunn i 2050.

Departementet anser med dette vedtaket som oppfylt.

Øke omsetningskravet for biodrivstoff for ikke-veigående maskiner

Vedtak nr. 917, 16. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å øke omsetningskravet for biodrivstoff for ikke-veigående maskiner på høring med sikte på innføring fra 1. januar 2024. Følgende omsetningskrav sendes på høring: 12 pst., 15 pst. og 19 pst.»

Vedtaket ble gjort ved behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett 2023, jf. Innst. 490 S (2022–2023).

Opptrapping av omsetningskravet for ikke-veigående maskiner som skissert i vedtak 917 forutsetter nye, større konsekvensutredninger. Blant annet bør avgrensning mot landbasert kvotepiktig industri vurderes, i tillegg til at konsekvenser for aktørene innenfor jordbruk og skogbruk bør belyses nærmere. Omsetningskravet for biodrivstoff på 10 pst. for ikke-veigående maskiner ble innført 1. januar 2023, og vi har ikke hatt tid til å erfare hvordan kravet fungerer i praksis.

Det er ikke mulig å sikre forsvarlige utredninger, stabilitet og forutsigelige rammevilkår med tidslinjen som vedtaket legger opp til. Videre trenger omsetter av drivstoff tid på å innrette seg nye krav. Utredningen vil ikke være ferdig før våren 2025. Det er uheldig å endre omsetningskravene midt i et kalenderår. Eventuelle økninger kan derfor varsles i statsbudsjettet høsten 2025 og tre i

kraft fra tidligst 1. januar 2026. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Øke omsetningskravet for biodrivstoff til sjøfart

Vedtak nr. 918, 16. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen høsten 2023 sende på høring et forslag om å øke omsetningskravet for biodrivstoff til sjøfart. Det sendes på høring forslag om økning til 8 pst., 10 pst. og 12 pst.»

Vedtaket ble gjort ved behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett 2023, jf. Innst. 490 S (2022–2023).

Omsetningskravet for sjøfart på 6 pst. ble innført 1. oktober 2023. Det er følgelig behov for å trekke inn erfaringer før kravet øker. Vedtaket innebærer videre en vesentlig økning i omsetningskravet og må konsekvensutredes i tråd med kravene i utredningsinstruksen og høres i tråd med kravene i forvaltningsloven. For å sikre forsvarlige utredninger, stabilitet og forutsigbare rammevilkår er det ikke mulig med tidslinjen som vedtaket legger opp til. Utredningen vil ikke være ferdig før våren 2025. Det er uheldig å endre omsetningskravene midt i et kalenderår. Eventuelle økninger kan derfor varsles i statsbudsjettet høsten 2025 og tre i kraft fra tidligst 1. januar 2026. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Rett prising av negative utslipp

Vedtak nr. 919, 16. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen gjennomføre en ekstern utredning av virkemidler for samfunnsøkonomisk riktig prising av negative utslipp, slik som negativ CO₂-avgift eller omvendte auksjoner, og vurdere muligheten for at støtte til CO₂-fjerning (negative utslipp) kan kombineres med salg av klimakreditter.»

Vedtaket ble gjort ved behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett 2023, jf. Innst. 490 S (2022–2023).

Som en oppfølging av dette vedtaket har Miljødirektoratet satt ut en utredning som ble gjennomført av Oslo Economics, og ferdigstilt mars 2024. Regjeringen vil følge opp utredningen nærmere, inkludert å vurdere å innføre midlertidige virkemidler som reduserer barrierene og markeds-sviktene i verdikjeden for CO₂-håndtering. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Fremme krav om lav- og nullutslipp til offshorefartøy

Vedtak nr. 92, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen i løpet av 2023 fremme krav om lavutslipp til offshorefartøy med sikte på innføring fra 2025 og nullutslipp fra 2029, eller tilsvarende krav som gir samme utslippseffekt for offshorefartøy.»

Vedtaket ble gjort ved behandlingen av innstilling fra finanskomiteen om nasjonalbudsjettet for 2023 og forslaget til statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023).

Klima- og miljødepartementet har gitt Sjøfartsdirektoratet i oppdrag å se på hvordan lav- og nullutslippskrav til offshorefartøy kan utformes og innrettes. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Forvaltningsplanene for norske havområder – vurdere varig petroleumsfrie områder

Vedtak nr. 101, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revisjonen av forvaltningsplanen for norske havområder vurdere om deler av de områdene hvor det etter gjeldende forvaltningsplan ikke skal tildeles nye tillatelser, eller enkelte ikke-åpnede områder, bør defineres som varig petroleumsfrie områder.»

Vedtaket ble gjort ved behandlingen av innstilling fra finanskomiteen om nasjonalbudsjettet for 2023 og forslaget til statsbudsjett for 2023, jf. Innst. 2 S (2022–2023).

Regjeringen la frem justeringer av de område-spesifikke rammene for petroleumsvirksomheten i Meld. St. 21 (2023–2024) *Helhetlige forvaltningsplaner for de norske havområdene*. Meldingen ble behandlet av Stortinget i juni 2024. Rammene som ble fastsatt i forvaltningsplanmeldingen gjelder inntil de eventuelt blir oppdatert ved senere oppdatering av forvaltningsplanene.

Departementet anser med dette vedtaket som fulgt opp.

10.3 Stortingssesjon 2021–2022

Virkemiddel for raske utslippskutt for store punktutslipp

Vedtak nr. 35.4, 2. desember 2021

«Stortinget ber regjeringen vurdere ulike virkemidler som kan bidra til raske utslippskutt for store industrielle punktutslipp, inkludert systemer for differansekontrakter.»

Vedtaket ble gjort ved behandlingen av innstillingen fra finanskomiteen om nasjonalbudsjettet for 2022 og forslaget til statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022).

Det trengs mye teknologiutvikling for at industrien skal være i stand til å kutte utslippene sine. Punktutslippsprogrammet ble lansert av Enova i 2023 og er en overbygning for Enovas helhetlige satsing for å bidra til avkarbonisering av industrien på sikt. Dette innebærer både støtte til pilotprosjekter, investeringsprosjekter, samt til modning av slike prosjekter fram mot en investeringsbeslutning. I forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2024 ble Enova bevilget 1,5 mrd. kroner for å øke innsatsen mot de store punktutslippene i industrien. Ny innretning av CO₂-kompensasjonsordningen kan også bidra til å utløse klimaprojekter knyttet til de store punktutslippene i industrien. Den nye innretningen innebærer krav om at minst 40 pst. av midlene skal brukes på tiltak som fører til reduksjon i utslipp av klimagasser og energieffektivisering hos bedriftene som er omfattet av ordningen. Departementet anser med dette vedtaket som fulgt opp.

Krav om nullutslipp og fossilfrie bygge- og anleggsplasser i offentlige anbud

Vedtak nr. 35.10, 2. desember 2021

«Stortinget ber regjeringen utrede forslag om krav om nullutslipp og fossilfrie bygge- og anleggsplasser i offentlige anbud i løpet av 2022.»

Vedtaket ble gjort ved behandlingen av innstillingen fra finanskomiteen om nasjonalbudsjettet for 2022 og forslaget til statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022).

Som en del av oppfølgingen av dette anmodningsvedtaket har Klima- og miljødepartementet bestilt et oppdatert kunnskapsgrunnlag fra Miljø-

direktoratet om barrierer og potensial for utslippskutt i bygge- og anleggsbransjen. Dette kunnskapsgrunnlaget ble levert 26. mai 2023. I rapporten er offentlige anbud et av flere virkemiddel som kan bidra til å redusere barrierer for omstillingen av bygge- og anleggsnæringen. Klima- og miljødepartementet har gitt Miljødirektoratet i oppdrag å utrede krav i offentlige anskaffelser. Miljødirektoratet har levert del 1 av oppdraget, som gir en vurdering av mulig innretning av et slikt krav, overordnet vurdering av mulige effekter og samspill mellom et krav i offentlige anskaffelser og andre eksisterende og foreslåtte virkemidler. Rapporten er til vurdering i departementet. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Forbud mot bruk av fossile brenslere på byggeplasser
Vedtak nr. 35.11, 2. desember 2021

«Stortinget ber regjeringen utrede forbud mot bruk av fossile brenslere på byggeplasser og melde tilbake til Stortinget senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2022.»

Vedtaket ble gjort ved behandlingen av innstilling fra finanskomiteen om nasjonalbudsjettet for 2022 og forslaget til statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022).

Som en del av oppfølgingen av dette anmodningsvedtaket har Klima- og miljødepartementet bestilt et oppdatert kunnskapsgrunnlag fra Miljødirektoratet om barrierer og potensial for utslippskutt i bygge- og anleggsvirksomhet. Dette kunnskapsgrunnlaget ble levert 26. mai 2023. For delene og ulempene ved å varsle et forbud mot fossile brenslere langt fram i tid er et virkemiddel som må utredes nærmere. Derfor har Klima- og miljødepartementet gitt Miljødirektoratet i oppdrag å utrede et forbud mot fossile brenslere på byggeplasser. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Nullutslipp eller fossilfrie anleggsplasser i planregler (PLAN)

Vedtak 35 nr. 15, 2. desember 2021

«Stortinget ber regjeringen utrede muligheten for å endre plan- og bygningsloven for å sikre at kommunene har hjemmel til å kunne stille krav om nullutslipp eller fossilfrie anleggsplasser i planbestemmelser.»

Vedtaket ble gjort ved behandlingen av innstillingen fra finanskomiteen om nasjonalbudsjettet for 2022 og forslaget til statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022).

Klima- og miljødepartementet og Kommunal- og distriktsdepartementet ga den 19.05.2022 Miljødirektoratet i oppdrag å vurdere juridiske, klimafaglige og samfunnsøkonomiske problemstillinger knyttet til å innføre en lovhjemmel for klimakrav til bygge- og anleggsplasser. Direktoratet sendte sin besvarelse til Klima- og miljødepartementet i oktober 2022. I utredningen gikk Miljødirektoratet langt i å peke på forurensningsloven som best egnet. Som en videre oppfølging ble Miljødirektoratet i tildelingsbrev for 2023 bedt om å «Utarbeide underlag til videre oppfølging av prosesser for å fastsette hjemmel for kommunene til å stille klimakrav til bygg- og anleggsvirksomhet» (oppdrag 39). Oppdraget ble utdypet i oppdragsbrev av 17.3.2023, der Klima- og miljødepartementet i samarbeid med Kommunal- og distriktsdepartementet og Samferdselsdepartementet ga Miljødirektoratet i oppdrag å utarbeide et høringsnotat om forslaget om å gi kommunene hjemmel til å stille klimakrav til bygge- og anleggsplasser etter forurensningslovgivningen. Oppdraget ble besvart gjennom leveranser til Klima- og miljødepartementet 9.6.2023 og 26.1.2024. Et forslag om hjemmel for kommunale klimakrav etter forurensningsloven ble sendt på offentlig høring i august 2024. Departementet anser med dette vedtaket som fulgt opp.

Erstatte fossile brensel i industrien

Vedtak nr. 35.16, 2. desember 2021

«Stortinget ber regjeringen utrede hvordan man kan erstatte fossile brenslere i industrien og komme tilbake til Stortinget i løpet av 2022.»

Vedtaket ble gjort ved behandlingen av innstilling fra finanskomiteen om nasjonalbudsjettet for 2022 og forslaget til statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022).

På bakgrunn av anmodningsvedtaket fikk Miljødirektoratet våren 2022 i oppdrag å utarbeide en oversikt over mulighetene for å erstatte fossile brensel i fastlandsindustrien. For ikke-kvotepliktige utslipp skulle det gjøres en oppdatert vurdering av underlaget fra Klimakur 2030-rapporten og en ytterligere vurdering av mulige virkemidler for å erstatte fossil fyring, som effekten av avgift til 2 000 kroner i 2030 og mulig forbud fra 2030, eventuelt i kombinasjon med støtteord-

ninger. For de kvotepliktige utslippene skulle svaret gi en oversikt over mulige tiltak og barrierer for å redusere utslipp fra forbrenning. Oppdraget ble levert i juni 2022. Miljødirektoratet peker i leveransen sin på at et forbud mot fossil fyring må utredes i tråd med utredningsinstruksen, med en fullstendig konsekvensutredning. På bakgrunn av dette har Miljødirektoratet gjennomført konsekvensanalysen *Forbud mot bruk av fossile brensel til energiformål i industrien fra 2030* som ble levert våren 2023.

Miljødirektoratet tilrår at et forbud i første omgang blir avgrenset til bare å gjelde indirekte bruk av fossile brensel. Forbudet vil da i all hovedsak omfatte utslippskilder som det vil være relativt enkelt, teknisk sett, å elektrifisere. Direktoratet vurderer at det mest tjenlige er å varsle et forbud i både kvotepliktig og ikke-kvotepliktig industri for å sikre likebehandling for små bedrifter innenfor og utenfor kvotesystemet.

Departementet anser dette vedtaket som fulgt opp.

Oppfylle mål om 10 pst. vern av kyst- og havområder og fremme nasjonal plan for marint vern

Vedtak nr. 35.20, 2. desember 2021

«Stortinget ber regjeringen oppfylle målet om 10 pst. vern av kyst- og havområder innen 2030, og fremme nasjonal plan for marint vern.»

Vedtaket ble gjort ved behandlingen av innstilling fra finanskomiteen om nasjonalbudsjettet for 2022 og forslaget til statsbudsjett for 2022, jf. Innst. 2 S (2021–2022).

Oppfølgingen av tiltakene i Meld. St. 29 (2020–2021) *Heilskapleg nasjonal plan for bevaring av viktige område for marin natur* står sentralt i arbeidet med vern av kyst- og havområder, jf. omtale i Meld. St. 21 (2023–2024) *Helhetlige forvaltningsplaner for de norske havområdene*. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Virkemidler som kan bidra til å gjøre direkte karbonfangst fra luft (DAC) lønnsomt

Vedtak nr. 713, 10. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen vurdere virkemidler som kan bidra til å gjøre direkte karbonfangst fra luft (DAC) lønnsomt, herunder hvordan CO₂-avgiften og handlingsrommet innenfor kvotehandelssystemet kan innrettes for å få til dette.»

Vedtaket ble gjort i behandlingen av Meld. St. 11 (2021–2022), tilleggs melding til Meld. St. 36 (2020–2021), jf. Innst. 446 S (2021–2022).

Vedtaket er under oppfølging. Miljødirektoratet satte ut en utredning som ble gjennomført av Oslo Economics, og ferdigstilt i mars 2024. Regjeringer arbeider med å vurdere innspillene fra utredningen. Vedtaket må ses i sammenheng med vedtak 919 av 16. juni 2023.

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Levere en plan for harmonisering av rammeverk for biogass i Norden

Vedtak nr. 753, 10. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen om å følge opp initiativ til å harmonisere rammevilkårene for biogassproduksjon i Norden og komme tilbake til Stortinget med en plan for dette i forbindelse med budsjett for 2023, samtidig gjennomgå virkemidler for biogass i andre nordiske land og vurdere endringer for å sikre at norske biogassprodusenter er mer konkurransedyktige i møte med utenlandsk gassproduksjon.»

Vedtaket ble gjort i behandlingen av Meld. St. 11 (2021–2022), tilleggs melding til Meld. St. 36 (2020–2021), jf. Innst. 446 S (2021–2022).

Miljødirektoratet har, på oppdrag fra departementet, levert en rapport som gjennomgår virkemidlene for biogass i Norge, Sverige og Danmark. Både Norge, Sverige og Danmark har virkemidler for produksjon og bruk av biogass, men virkemidlene treffer ulike deler av verdikjeden og har ulik størrelse. Landene har i tillegg strukturelle forskjeller som gjør det vanskelig å sammenligne effekten av ulike virkemidler på tvers av landene. Miljødirektoratet kom ikke med tilrådninger til hvordan eller om rammevilkårene i Norge bør endres. Den norske modellen med blant annet investeringsstøtte gjennom Enova og fritak fra CO₂-avgiften er basert på å prise ulike eksterne effekter fra bruk av biogass, og kjennetegnes med å være effektive virkemidler i klimapolitikken. I Danmark derimot inngår de langvarige kontrakter for driftsstøtte.

Strukturelle forskjeller og ulike forutsetninger for biogassproduksjon gjør det utfordrende å diskutere harmoniserte rammevilkår. Klima- og miljødepartementet har drøftet problemstillingen for Nordisk råd, hvor det ble belyst de ulike problemstillingene som oppstår ved ulik virkemiddel-

bruk. Vedtaket vil følges opp som en del av en helhetlig plan for norske bioressurser.

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

10.4 Stortingssesjon 2020–2021

Bidra til gjennomføring av tiltak initierte av lokale og regionale styresmakter som reduserer utslipp i verdensarvfjordene

Vedtak nr. 690, 25. februar 2021

«Stortinget ber regjeringen bidra til gjennomføring av tiltak initiert av lokale og regionale myndigheter, som reduserer utslipp i verdensarvfjordene.»

Vedtaket ble gjort ved behandlingen av Dokument 8:23 S (2020–2021) *Representantforslag om utsettelse av kravet om nullutslipp i verdensarvfjordene fra 2026*, jf. Innst. 251 S (2020–2021).

Anmodningsvedtaket er fulgt opp sammen med vedtak nr. 691, 25. februar 2021 og vedtak nr. 672, 3. mai 2018. Regjeringen har blant annet besluttet å bidra med finansiering av landstrømsanlegg i Flåm. For øvrig vises det til rapporteringen på vedtak nr. 672, 3. mai 2018. Departementet anser med dette vedtaket som fulgt opp.

Tiltak som sikrer verdensarvfjordene som anløpshavn for cruisebåter også etter 2026 – etablering av landstrøm i Flåm mv.

Vedtak nr. 691, 25. februar 2021

«Stortinget ber regjeringen foreslå tiltak som sikrer verdensarvfjordene som anløpshavn for cruisebåter også etter 2026, blant annet ved at staten sikrer etablering av landstrøm i Flåm som planlagt innen 2022.»

Vedtaket ble gjort ved behandlingen av Dokument 8:23 S (2020–2021) *Representantforslag om utsettelse av kravet om nullutslipp i verdensarvfjordene fra 2026*, jf. Innst. 251 S (2020–2021).

Anmodningsvedtaket er fulgt opp sammen med vedtak nr. 690, 25. februar 2021 og vedtak nr. 672, 3. mai 2018. Regjeringen har blant annet besluttet å bidra med finansiering av landstrømsanlegg i Flåm. For øvrig vises det til rapporteringen på vedtak nr. 672, 3. mai 2018. Departementet anser med dette vedtaket som fulgt opp.

Forslag om revidering av motorferdselloven

Vedtak nr. 973, 25. mai 2021

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om revidering av lov om motorferdsel i utmark og vassdrag med sikte på økt lokalt selvstyre og redusert byråkrati knyttet til praktiseringen av loven, samtidig som hensyn til natur og friluftsliv blir ivaretatt.»

Vedtaket ble gjort ved behandlingen av Dokument 8:155 S (2020–2021), *Representantforslag om lokalt selvstyre over motorisert ferdsel i utmark*, og Dokument 8:161 S (2020–2021), *Representantforslag om revidering av lov om motorferdsel i utmark og vassdrag med sikte på redusert byråkrati*, jf. Innst. 429 S (2020–2021)

På bakgrunn av blant annet vedtaket fra Stortinget opprettet Kongen i statsråd 3. september 2021 et offentlig utvalg som skulle gjennomgå regelverket om motorferdsel i utmark og vassdrag og foreslå endringer i dette. Utvalget leverte 21. mai 2024 sin utredning NOU 2024: 10 *Ny motorferdsellov* til regjeringen. Departementet har sendt utredningen på offentlig høring med frist 15. september. Regjeringen tar sikte på å fremme forslag til ny motorferdsellov til Stortinget våren 2025.

Oppfølging av globalt rammeverk for naturmangfold

Vedtak nr. 976, 25. mai 2021

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget om oppfølgingen av det globale rammeverket for naturmangfold på egnet måte så fort som mulig etter at rammeverket er på plass.»

Vedtaket ble gjort ved behandlingen av Dok. 8:174 S (2020–2021), *Representantforslag om en strategi for arbeidet med FNs naturavtale*, jf. Innst. 434 S (2020–2021).

Forhandlingene om et globalt rammeverk for naturmangfold ble avsluttet under COP 15 i Montreal i Canada, 7.–19. desember 2022.

Regjeringen la høsten 2024 frem Meld. St. 35 (2023–2024) *Bærekraftig bruk og bevaring av natur – norsk handlingsplan for naturmangfold*. Departementet anser med dette vedtaket som fulgt opp.

Nasjonal plan for å gjøre land- og ladestrøm, hydrogen, ammoniakk og andre grønne drivstoff tilgjengelig

Vedtak nr. 831, 22. april 2021

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en nasjonal plan for å gjøre land- og ladestrøm, hydrogen, ammoniakk og andre grønne drivstoff tilgjengelig.»

Vedtaket ble gjort ved behandlingen av Meld. St. 10 (2020–2021) *Grønnere og smartere – morgendagens maritime næring*, jf. Innst. 338 S (2020–2021).

Departementet arbeider med utforming av en nasjonal plan basert på et faglig grunnlag som blant annet inkluderer status for og barrierer for tilgjengeliggjøring av ulike alternative drivstoff til skipsfarten. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Harmonisere rammevilkårene for biogassproduksjon i Norden

Vedtak nr. 1009, 27. mai 2021

«Stortinget ber regjeringen om å ta initiativ til å harmonisere rammevilkårene for biogassproduksjon i Norden og komme tilbake til Stortinget med en plan for dette for å bidra til å utvikle biogassnæringen i Norge.»

Vedtaket ble gjort ved behandlingen av Dok. 8:231 S (2020–2021) *Representantforslag om å fjerne de statlige barrierene for produksjon og bruk av biogass*, jf. Innst. 468 S (2020–2021). Miljødirektoratet har, på oppdrag fra departementet, levert en rapport som gjennomgår virkemidlene for biogass i Norge, Sverige og Danmark. Det vises også til vedtak nr. 753, 10. juni 2022, om harmonisering av rammevilkårene for biogass i Norden.

Se omtale av hvordan rapporten blir fulgt opp, under vedtak nr. 753. Vedtaket er under oppfølging. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

10.5 Stortingssesjon 2019–2020

Nye mål i kulturmiljøpolitikken

Vedtak 708, 16. juni 2020

«Stortinget ber regjeringen legge til grunn at en av de nye bevaringsstrategiene skal handle om

kirker, og at det i den forbindelse legges til grunn en målsetting om at alle steinkirker fra middelalderen skal ha ordinært vedlikeholds nivå innen 1 000-årsjubileet for slaget på Stiklestad i 2030.»

Vedtaket ble gjort ved behandling av Meld. St. 16 (2019–2020) *Nye mål i kulturmiljøpolitikken – Engasjement, bærekraft og mangfold*, jf. Innst. 379 S (2019–2020).

Barne- og familiedepartementet la i februar 2024 frem *Bevaringsstrategi for kulturhistorisk verdifulle kirkebygg*. Strategien danner grunnlaget for disponeringen av Kirkebevaringsfondet. Strategien beskriver organiseringen av bevaringsarbeidet og hvordan tilskudd fra staten skal prioriteres og brukes. Barne- og familiedepartementet har oppnevnt et programstyre for bevaringsstrategien. Preses i Den norske kirke leder programstyret. Programstyret skal sammen med et programsekretariat forvalte statens tilskudd. Programsekretariatet er administrativt lagt til Riksantikvaren, og er lokalisert i Trondheim.

Det statlige tilskuddet erstatter ikke kommunenes økonomiske ansvar for kirkebyggene. Barne- og familiedepartementet har i forskrift fastsatt tilskuddsregelverket for den statlige finansieringen av kirkebevaringsarbeidet og krav om kommunal medfinansiering. Hovedtrekkene i den statlige tilskuddsordningen ble lagt frem for Stortinget i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2024.

Departementet anser med dette vedtaket som fulgt opp

10.6 Stortingssesjon 2018–2019

Erstatningsreglene ved tap av beitedyr til rovvilt og kompensasjonsordningen (FKT)

Vedtak nr. 383, 31. januar 2019

«Stortinget ber regjeringen foreta en vurdering av erstatningsordningene for tap av beitedyr til rovvilt og kompensasjonsordningen (FKT) og rapportere til Stortinget på egnet måte.»

Vedtaket ble gjort ved behandlingen av Dokument 8:239 S (2017–2018) *Representantforslag om erstatningsreglene ved tap av beitedyr til rovvilt*, jf. Innst. 140 S (2018–2019).

Departementet er i gang med oppfølgingen av dette vedtaket. Når det gjelder erstatningsordningen for tap av tamrein til rovvilt, er departementet sin forløpige vurdering at det er behov for å se på endringer i ordningen. Departementet er i gang

med å vurdere endringer i ordningen i samarbeid med aktuelle parter. Når det gjelder erstatningsordningen for tap av husdyr til rovvilt, er departementet sin vurdering at det kan være behov for enkelte justeringer i ordningen, men at det blant annet av ressursmessige hensyn er tjent at videre vurderinger avventer arbeidet med erstatningsordningen for tamrein. Når det gjelder ordningen med tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak (FKT-ordninga), er det gjennomført høring av forslag til revidert forskrift og målet er å vedta endringer i løpet av 2024.

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

10.7 Stortingssesjon 2017–2018

Gjenbruk gjennom kommunene sine gjenbruksstasjoner

Vedtak nr. 481, 27. februar 2018

«Stortinget ber regjeringen gi kommunene ansvar for å legge til rette for gjenbruk gjennom kommunenes gjenbruksstasjoner.»

Vedtaket ble gjort ved behandlingen av Meld. St. 45 (2016–2017), jf. Innst. 127 S (2017–2018) om Meld. St. 45 (2016–2017) *Avfall som ressurs – Avfallspolitikk og sirkulær økonomi*, jf. tilrådingen i innstillingen romertall II. Det er vurdert at kommunene allerede har dette ansvaret, selv om det ikke går uttrykkelig fram av forurensningsloven, og at dette kan dekkes over avfallsgebyret, jf. Prop. 1 S (2018–2019).

Energi- og miljøkomiteen tok regjeringens vurdering til orientering og ba om en orientering som forteller om hvorvidt kommunene følger opp dette ansvaret, jf. Innst. 9 S (2018–2019).

Siden behandlingen av Meld. St. 45 (2016–2017) har sirkulær økonomi som politikkområde vært i stor utvikling og det er lagt frem en nasjonal strategi for ein grønn, sirkulær økonomi (2021) og en handlingsplan for en sirkulær økonomi (2024). Å øke andelen ombruk er en viktig del av arbeidet med å legge om til en mer sirkulær økonomi.

Kommunene spiller en sentral rolle i denne omstillingen, blant annet som tilrettelegger for økt ombruk av husholdningsavfall gjennom å skape attraktive møteplasser for ombruk og reparasjoner for innbyggere, skoler, institusjoner og virksomheter. Som oppfølging av den nasjonale strategien finansierte regjeringen i 2022 rapporten *Kommunesektorens arbeid med sirkulær økonomi*

om hvordan kommuner og fylkeskommuner kan videreutvikle sitt arbeid innen sirkulær økonomi. Her blir tilrettelegging for økt ombruk løftet frem som et område hvor kommunene spiller en viktig rolle. Mange kommuner og kommunale aktører er opptatt av hvordan de kan bidra til økt ombruk, og det finnes en rekke eksempler på hvordan kommunale avfallsselskaper legger til rette for ombruk på sine gjenbruksstasjoner. Eksempelvis har Oslo kommune et dedikert ombrukstelt der innleverte ting fra gjenbruksstasjonene omsettes, Bergensområdets interkommunale renovasjonselskap (BIR) har en brukthall i alle miljøparkene sine, og IVAR i Stavanger åpnet i 2024 et ombrukskjøpesenter der ombrukbare varer fra gjenbruksstasjonene skal omsettes. Trondheim Renholdsverk har gjenbruksbutikken «BrukOm» og på Hamar finner du Sirkula IKS sin krets-løpspark. Flere kommuner gjennomfører for eksempel også en ombruksuke, der de har særlig fokus på å øke andelen ombruk av det som kommer inn på gjenbruksstasjonene. Samtidig ser vi også at ombruksarenaer som FINN.no, Tise og Loppo øker omsetning. Bruktundersøkelsen til FINN fra 2024 viser at flere og flere handler brukt. Det er generelt ønskelig at ombrukbare gjenstander omsettes utenfor avfallssystemet.

Departementet vurderer på denne bakgrunn at kommunene i stor grad tar ansvar for å legge til rette for ombruk på gjenbruksstasjoner og utenfor gjenbruksstasjoner. Departementet anser med dette vedtaket som fulgt opp.

Utleie av avfallskonteinere fra godkjente avfallsselskaper

Vedtak nr. 482, 27. februar 2018

«Stortinget ber regjeringen gi kommunene anledning til selv å bestemme om de ønsker samtykke ved utleie av avfallskonteinere fra godkjente avfallsselskaper.»

Vedtaket ble gjort ved behandlingen av Meld. St. 45 (2016–2017), jf. Innst. 127 S (2017–2018) om Meld. St. 45 (2016–2017) *Avfall som ressurs – Avfallspolitikk og sirkulær økonomi*. Det følger av forurensningsloven at kommunen har plikt til å sørge for innsamling av husholdningsavfall, og at ingen må samle inn husholdningsavfall uten kommunens samtykke. Forurensningsmyndigheten kan i særlige tilfeller bestemme at kommunens samtykke ikke er nødvendig.

Komiteen viser i sin innstilling fra 2017 til at ordningen med samtykke ikke fungerer optimalt,

da det er aktører som samler inn avfall fra husholdninger som ikke søker om samtykke. Departementet oppfatter at komiteen er opptatt av å forenkle ordningen, samt forbedre den. Siden 2017 har det blitt enklere for private aktører å søke om samtykke, da dette nå i større grad kan gjøres digitalt.

Departementet anser derfor at ordningen i praksis er forenklet. Departementet mener videre at det er fornuftig å opprettholde kravet om samtykke, for at kommunene skal ha bedre oversikt over og kontroll på hvilke private aktører som samler inn avfall fra husholdningene, og for å eventuelt kunne stille krav som øker materialgjenvinningen av dette avfallet. Det er fortsatt behov for mer kunnskap for å vurdere ytterligere tiltak for økt materialgjenvinning av husholdningsavfallet, for å få til bedre ressursutnyttelse av avfallet og en mer sirkulær økonomi, og for å nå bindende mål om materialgjenvinning av husholdningsavfall i EUs rammedirektiv om avfall. Miljødirektoratet har i tidligere utredninger/vurderinger anbefalt at krav om samtykke opprettholdes. Direktoratet har i sin rapport fra 2023 der de vurderte virkemidler for økt forberedelse til ombruk og materialgjenvinning av grovavfall ikke anbefalt å gi kommunene mulighet til selv å velge om de ønsker slikt samtykke.

Departementet mener på denne bakgrunn at kommunene ikke bør gis anledning til å selv velge om de ønsker å kreve samtykke. Departementet anser med dette vedtaket som fulgt opp.

Utrede strengere krav til svartvann- og gråvannutslipp fra cruiseskip

Vedtak nr. 661, 3. mai 2018

«Stortinget ber regjeringen utrede strengere krav til svartvanns- og gråvannsutslipp fra cruiseskip.»

Dokumentene som ligger til grunn for vedtaket, er Meld. St. 41 (2016–2017) *Klimastrategi for 2030 – norsk omstilling i europeisk samarbeid*, representantforslag fra stortingsrepresentantene Audun Lysbakken, Lars Haltbrekken, Kari Elisabeth Kaski, Arne Nævra og Torgeir Knag Fylkesnes om å gjennomføre Stortingets mål i klimaforliket om å kutte norske klimagassutslipp frem mot 2020, jf. Dok. 8:16 S (2017–2018) og Innst. 253 S (2017–2018),

Sjøfartsdirektoratet har utredet forslag til endring i regelverket for innføring av strengere krav til utslipp av kloakk fra skip langs kysten. En kart-

legging fra Miljødirektoratet om mottakskapasiteten for kloakk og kloakkslam i havnene inngår i faggrunnlaget. Det er behov for videre utredning.

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Implementere krav og reguleringer til utslipp fra cruiseskip og annen skipstrafikk i turistfjorder m.m.

Vedtak nr. 672, 3. mai 2018

«Stortinget ber regjeringen implementere krav og reguleringer til utslipp fra cruiseskip og annen skipstrafikk i turistfjorder samt andre egnede virkemidler for å sørge for innfasing av lav- og nullutslippsløsninger i skipsfarten fram mot 2030, herunder innføre krav om nullutslipp fra turistskip- og ferger i verdensarvfjordene så snart det er teknisk gjennomførbart, og senest innen 2026.»

Dokumentene som ligger til grunn for vedtaket, er Meld. St. 41 (2016–2017) *Klimastrategi for 2030 – norsk omstilling i europeisk samarbeid*, representantforslag fra stortingsrepresentantene Audun Lysbakken, Lars Haltbrekken, Kari Elisabeth Kaski, Arne Nævra og Torgeir Knag Fylkesnes om å gjennomføre Stortingets mål i klimaforliket om å kutte norske klimagassutslipp frem mot 2020, jf. Dok. 8:16 S (2017–2018) og Innst. 253 S (2017–2018).

I 2019 ble det innført strengere utslippskrav til skip generelt i verdensarvfjordene. I 2020 utredet Sjøfartsdirektoratet muligheten for å innføre nullutslipp i verdensarvfjordene. Utredningen viste blant annet teknologiske utfordringer med å kunne oppnå nullutslipp for større turistskip innen 2026. Ved behandling av et representantforslag om å utsette nullutslippskravet i verdensarvfjordene, avviste Stortinget utsettelsen og konkluderte med anmodningsvedtak nr. 690 og vedtak nr. 691.

I oppfølgingen av anmodningsvedtakene sendte Sjøfartsdirektoratet forslag til regelverk for utslippsfrie verdensarvfjorder på høring, med høringsfrist 3. oktober 2023. Basert på høringsinnspillene oversendte Sjøfartsdirektoratet sin anbefaling til departementet 14. desember 2023. Sjøfartsdirektoratets anbefaling innebar å innføre nullutslippskrav fra 1. januar 2026, med en overgangsordning for skip over BT 10.000 frem til 2035 for å sikre videre anløp i verdensarvfjordene.

Regjeringen har besluttet å innføre krav til nullutslipp i verdensarvfjordene for skip under BT 10.000 fra 1. januar 2026, og fra 1. januar 2032 for

skip over BT 10.000. Det er nødvendig med ulik innfasing siden teknologien ikke er moden for de største skipene og for å sikre verdensarvfjordene som anløpshavn også etter 2026 i tråd med anmodningsvedtak nr. 691, 25. februar 2021. Skipene kan benytte biogass for å oppfylle kravet, og det skal stilles krav om bruk av landstrøm der dette er tilgjengelig. Det vil være et snevert unntak for beredskap, midlertidige samband, samt dispensasjonsadgang for vernede og fredede skip. Inntil videre gis det unntak for fylkeskommunens rutebåt. Departementet vil arbeide med implementeringen av kravene og reguleringene.

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

10.8 Stortingssesjon 2016–2017

Forslag til tiltak og virkemidler for overvannsproblematikk

Vedtak nr. 914, 14. juni 2017

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå anbefalingene fra overvannsutvalget (NOU 2015: 6), og komme tilbake til Stortinget på egnet måte med forslag til tiltak og virkemidler for overvannsproblematikk, inkludert en vurdering av en egen sektorlov for vann- og avløp.»

Stortinget gjorde vedtaket ved behandling av Dok. 8:78 S (2016–2017), jf. Innst. 436 S (2016–2017).

Overvannsutvalget foreslo en pakke av virkemidler som må sees i sammenheng, og som til sammen vil bidra til å oppnå målene om å forebygge skade på bosetning, infrastruktur, helse og miljø. Forslag til endringer i forurensningsloven og vann- og avløpsanleggsloven ble sendt på høring i mars 2020 og er til behandling i Klima- og miljødepartementet. Kommunal- og distriktsdepartementet fremmet forslag til endringer i plan- og bygningsloven om håndtering av overvann i 2022. Forslaget ble vedtatt av Stortinget 27. juni 2022 og trådte i kraft 1. januar 2024. Forslaget til overvannsutvalget er også fulgt opp i Meld. St. 26 *Klima i endring – sammen for et klimarobust samfunn*. Her har regjeringen sagt at de vil vurdere fordeler og ulemper ved å innføre et eget gebyr for overvann og utrede ulike gebyrmodeller. Videre vil regjeringen sende forslag til nytt kapittel i forurensningsforskriften med krav til etablering, tømning og vedlikehold av sandfang på høring og utrede behov for endringer i foru-

rensningsloven om ansvar for skade forårsaket av avløpsanlegg.

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

10.9 Stortingssesjon 2015–2016

Handlingsplan for å bedre situasjonen for sjøfugl

Vedtak nr. 674, 23. mai 2016

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en handlingsplan for å bedre situasjonen for sjøfugler. I handlingsplanen må det gjøres en vurdering av hvilke øvrige sjøfugler som bør få status som prioritert art.»

Vedtaket vart gjort ved stortingsbehandlingen av Meld. St. 14 (2015–2016) *Natur for livet – Norsk handlingsplan for naturmangfold*, jf. Innst. 294 S (2015–2016).

Dette er et komplekst og sammensatt fagområde som involverer mange ulike sektorer. Arbeidet har tatt lang tid da det har vist seg vanskelig å få på plass et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag. Departementet mener imidlertid vi nå er i en situasjon der regjeringen kan ferdigstille en handlingsplan for sjøfugl. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Forbud mot mikroplast i kroppspeleprodukter

Vedtak nr. 681, 23. mai 2016

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag med sikte på å forby mikroplast i kroppspeleprodukter.»

Stortinget gjorde vedtaket ved behandlingen av Dok. 8:44 S (2015–2016), jf. Innst. 282 S (2015–2016).

EU-kommisjonen vedtok 25. september 2023 forordning (EU) 2023/2055, som innfører en restriksjon mot tilsatt syntetiske polymere mikropartikler (mikroplast) under kjemikalierereguleringen Reach. Restriksjonen innebærer et forbud mot å tilsette mikroplast med hensikt i produkter og stoffblandinger, herunder kosmetikk. Forordningen vil bli tatt inn i EØS-avtalen og gjennomføres i norsk rett. Miljødirektoratet sendte forslag til norsk gjennomføring av forordningen på høring sommeren 2023. Departementet anser med dette vedtaket som fulgt opp.

11 Kommunal- og distriktsdepartementet

Nedanfor er ei oversikt over oppfølging av oppmodningsvedtak under Kommunal- og distriktsdepartementet. Oversikta omfattar alle vedtak frå stortingsesjonen 2023–2024 og alle vedtak frå tidlegare sesjonar som kontroll- og konstitusjonskomiteen i Innst. 239 S (2023–2024) meinte ikkje

var følgde opp ferdig. I tabellen nedanfor blir det òg opplyst om departementet planlegg at rapporteringa knytt til oppmodningsvedtaket no blir avslutta eller om departementet òg vil rapportere konkret på vedtaket i budsjettproposisjonen for neste år.

Tabell 11.1 Oversikt over oppmodningsvedtak, ordna etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapporteringa blir avslutta (Ja/Nei)
2023–2024	1	Endringar i partilova	Nei
2023–2024	74	Klimagassrekneskap	Nei
2023–2024	92	Krav til bustader i kommunale planar	Ja
2023–2024	93	Ikkje-kommersielle bustader	Ja
2023–2024	94	Forsøksordning for startlån frå Husbanken	Ja
2023–2024	155	Regjeringsmedlemmar sine verv og økonomiske interesser	Nei
2023–2024	156	Verv og økonomiske interesser i regjeringsmedlemmar sin hushaldning	Nei
2023–2024	162	Lokalisering av statlege arbeidsplassar	Ja
2023–2024	456	Organisatoriske tiltak mot flaum	Nei
2023–2024	756	Innføre obligatorisk registrering av eigarskap i fast eigedom	Nei
2023–2024	757	Forbod mot blankoskøyter	Nei
2023–2024	784	Styringsverktøy for områder med villrein	Nei
2023–2024	797	Gjeninnføre tilskot til utleigebustader	Nei
2023–2024	813	Evaluering av nytt inntektssystem for kommunane	Nei
2023–2024	814	PU-kriteriet i utgiftsutjamninga i inntektssystemet	Ja
2023–2024	815	Evaluerer omlegginga av toppfinansieringsordninga	Nei
2023–2024	816	Kompensasjon for kommunar med størst negativ verknad første år	Ja
2023–2024	909	Husbanklån til ideelle stiftingar til bygging av studentbustader	Nei
2022–2023	24	Unntak frå søknadsplikta etter plan- og bygningslova for mindre solenergianlegg	Nei

Tabell 11.1 Oversikt over oppmodningsvedtak, ordna etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapporteringa blir avslutta (Ja/Nei)
2022–2023	88	Husleigelovutval	Nei
2022–2023	454	Strategi for massehandtering	Nei
2022–2023	455	Digital marknadsplass for overskotsmassar	Nei
2022–2023	667	Retningslinjer for lokalisering av statlege arbeidsplassar	Ja
2022–2023	780	Fordeling av førehandsstemmer og stemmer på valkrins	Nei
2022–2023	820	Eit meir utjamnande inntektssystem for kommunane	Ja
2022–2023	821	Evaluering av inntektssystemet for fylkeskommunar	Nei
2022–2023	823	Namdalen og distriktstilskot Nord-Noreg	Ja
2022–2023	824	Evaluering av frikommuneforsøk	Nei
2022–2023	930	Bustøtte og trygdeoppgjjer	Ja
2022–2023	931	Meir treffsikker bustøtteordning	Ja
2022–2023	934	Etablering av solceller og/eller lokalprodusert energi på nye næringsbygg	Nei
2021–2022	35 nr. 35	Blankoskøyter og plikt til tinglysing	Nei
2021–2022	35 nr. 54	Bustader for studentar i kommunale arealplanar	Nei
2021–2022	726	Energifleksibel oppvarming	Nei
2020–2021	1252	Helsetenester nytta utanfor bustadkommunen	Ja
2018–2019	55	Opplysningsplikt for statsrådar og statssekretærar	Nei
2015–2016	646	Unntak frå plan- og bygningslova og grannelova ved nasjonal flyktningkrise	Nei

11.1 Stortingssesjon 2023–2024

Endringar i partilova

Vedtak 1, 5. oktober 2023

«Stortinget ber regjeringa utrede forslag til endring av partilova som sikrer at reelle bidragsyttere av bidrag over de beløpsgrenser som loven fastsetter, innberettes og offentliggjøres. Regjeringa bes om å komme tilbake til Stortinget på egnet måte etter at utredninga er gjennomført.»

Vedtaket vart fatta i samband med trontaledebatten 5. oktober 2023 og er framleis til vurdering. Regjeringa vil greie ut om partifinansieringa kan bli meir transparent. Ei eventuell endring av lova krev godt forarbeid og god dialog med dei politiske partia og brei høyring undervegs.

Departementet meiner òg at det vil vere ein fordel å sjå denne problemstillinga i samanheng med dei ulike forslaga som den førre partilovnemnda har spelt inn til departementet.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte.

Klimagassrekneskap

Vedtak 74, 4. desember 2023

«Stortinget ber regjeringa i løpet av 2024 sikre at data fra klimagassregnskap, som det stilles krav om i TEK 17, samles inn slik at det kan bidra til en faglig utvikling av klimagassregnskapene og kravene som stilles i TEK 17.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 1 (2023–2024) *Nasjonalbudsjettet 2024* og Innst. 2 S (2023–2024).

Kravet i byggeteknisk forskrift om at det skal utarbeidast klimagassrekneskap for bygging av bustadblokker og yrkesbygg har verknad frå 1. juli 2023, og gjeld for byggeprosjekt som søker om byggeløyve etter dette. Klimagassrekneskap kan ikkje ferdigstillast før eit byggeprosjekt er gjennomført, og det vil derfor ta tid før det finst data som kan bidra til fagleg utvikling som følgje av dette kravet.

Regjeringa vil vurdere korleis krav i byggeteknisk forskrift kan bidra til at klimaavtrykket frå bygging blir redusert, og har i 2024 gitt Direktoratet for byggkvalitet i oppdrag å greie dette ut. Direktoratet skal òg greie ut og foreslå relevante tiltak knytt til standardisering, rapportering og deling av informasjon frå byggeprosjekt. Innsamling av data og vidareutvikling av klimagassrekneskap vil bli vurdert som ein del av desse arbeida.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte.

Krav til bustader i kommunale planar

Vedtak 92, 4. desember 2023

«Stortinget ber regjeringa om å utvide den varslede høringen til plan- og bygningslova til å også omfatte endring av plan- og bygningslova for å åpne for at kommuner kan stille krav om en viss andel kommunale boliger i reguleringsplaner.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 1 (2023–2024) *Nasjonalbudsjettet 2024* og Innst. 2 S (2023–2024).

Departementet har sendt på høyring forslag til endringar i plan- og bygningslova og kart- og planforskrifta, med frist 5. august 2024. Forslaget inneber at kommunane i arealplan kan gi planføresegner i utbyggingsområde om bruk av burettslag som organisasjonsform, om at ein del av bustadene skal vere utleigebustader eller bustadkjøpsmodellar, og eit nytt arealføremål for studentbustader. Forslaget inneber òg at utleigebustadene kan vere spesifisert som kommunalt disponerte eller eigde bustader.

Departementet meiner med dette at oppmodningsvedtaket er følgt opp.

Ikkje-kommersielle bustader

Vedtak 93, 4. desember 2023

«Stortinget ber regjeringa om å utrede hvordan ikke-kommersielle boliger, med pris- og omset-

ningskontroll, kan defineres, og komme tilbake på egnet måte innen 1. juli 2024.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 1 (2023–2024) *Nasjonalbudsjettet 2024* og Innst. 2 S (2023–2024).

Ikkje-kommersielle bustader er omtala i Meld. St. 13 (2023–2024) *Bustadmeldinga*, som vart behandla av Stortinget 29. mai. I meldinga blir det definert kva for modeller som kan falle inn under omgrepet ikkje-kommersielle bustader. Det blir òg vist til nokre døme frå Noreg og andre land. Det er naudsynt med meir kunnskap om slike løysingar. I tildelingsbrevet til Husbanken for 2024 står det at: «Husbanken skal vurdere hvordan de kan støtte opp om alternative boligmodeller som kommuner og andre aktører etablerer, blant annet gjennom tilskudd til boligtiltak.»

Departementet meiner med dette at oppmodningsvedtaket er følgt opp.

Forsøksordning for startlån frå Husbanken

Vedtak 94, 4. desember 2023

«Stortinget ber regjeringa om å inkludere startlån i forsøksheimelen i en tidsbegrenset periode, herunder også forsøk for unge og førstegangsetablerere. Regjeringa skal ta sikte på at hjemmelen skal tre i kraft fra 1. juli 2024, og forsøkningsordningen skal evalueres.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 1 (2023–2024) *Nasjonalbudsjettet 2024* og Innst. 2 S (2023–2024).

Forskrift om lån frå Husbanken vart endra frå 1. juli 2024, og startlån er no inkludert i forsøksheimelen. Departementet vil evaluere forsøksordninga.

Departementet meiner med dette at oppmodningsvedtaket er følgt opp.

Regjeringsmedlemmar sine verv og økonomiske interesser

Vedtak 155, 12. desember 2023

«Stortinget ber regjeringa sikre at kravene til registreringen av regjeringsmedlemmers verv og økonomiske interesser til enhver tid er minimum like strenge som kravene for stortingsrepresentanter.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 12 L (2023–2024) *Endringer i lov om registrering av regjeringsmedlemmers verv og økonomiske interesser (hjemmel for registreringsplikt for statssekretærer og politiske rådgivere)*, Innst. 121 L (2023–2024) og Lovvedtak 22 (2023–2024).

Regjeringa arbeider med å utrede oppmødingsvedtaket. Utredninga er ein del av eit større arbeid knytt til å vurdere korleis anbefalingane som Europarådet sitt antikorrupsjonsorgan, Group of States against Corruption (GRECO), gav Noreg i den femte evalueringsrapporten, *FIFTH EVALUATION ROUND – Preventing corruption and promoting integrity in central governments (top executive functions) and law enforcement agencies*, 29. oktober 2020 skal følgast opp.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte.

Verv og økonomiske interesser i regjeringsmedlemmar sin hushaldning

Vedtak 156, 12. desember 2023

«Stortinget ber regjeringa utrede forslag til registrering av verv og økonomiske interesser for regjeringspolitikernes medlemmer av husholdningen, inkludert ektefeller og samboere, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 12 L (2023–2024) *Endringer i lov om registrering av regjeringsmedlemmers verv og økonomiske interesser (hjemmel for registreringsplikt for statssekretærer og politiske rådgivere)*, Innst. 121 L (2023–2024) og Lovvedtak 22 (2023–2024).

Departementet arbeider med å vurdere oppmødingsvedtaket i samband med oppfølging av Europarådet sitt antikorrupsjonsorgan Group of States against Corruption (GRECO) sin femte evalueringsrapport til Noreg, *FIFTH EVALUATION ROUND – Preventing corruption and promoting integrity in central governments (top executive functions) and law enforcement agencies*, 29. oktober 2020.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte.

Lokalisering av statlege arbeidsplassar

Vedtak 162, 14. desember 2023

«Stortinget viser til vedtak nr. 667 (2022–2023) «Stortinget ber regjeringa i retningslinjene for lokalisering av statlege arbeidsplassar om ikke å

sidestille større byer og byområder med Oslo når det gjelder hvor nye og omlokaliserte statlige arbeidsplasser og virksomheter skal lokaliseres», og ber regjeringa endre retningslinjene i tråd med Stortinget sitt ønske.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Meld. St. 27 (2022–2023) *Eit godt liv i heile Noreg – distriktpolitikk for framtida* og Innst. 110 S (2023–2024).

Departementet har endra retningslinjer for lokalisering av statlege arbeidsplassar og statleg tenesteproduksjon i tråd med oppmødingsvedtaket.

Departementet meiner med dette at oppmødingsvedtaket er følgd opp.

Organisatoriske tiltak mot flaum

Vedtak 456, 16. januar 2024

«Stortinget ber regjeringa tillate at kommuner kan bruke organisatoriske tiltak fremfor permanent sikring for å sikre ny bebyggelse mot flom, i tråd med anbefalingene fra NVE.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 26 (2022–2023) *Klima i endring – sammen for et klimarobust samfunn* og Innst. 161 S (2023–2024).

I 2023 fekk Direktoratet for byggkvalitet, saman med Noregs vassdrags- og energidirektorat og Direktoratet for samfunnstryggleik og beredskap, i oppdrag å gjere ein heilskapleg gjennomgang av krava til sikkerheit mot naturfarar i byggteknisk forskrift (TEK17). Ei av problemstillingane som skal vurderast, er om det kan opnast for organisatoriske sikringstiltak, og korleis dette eventuelt skal regulerast. Direktoratet skal levere sine tilrådingar i 2024, og vedtaket vil bli følgd opp i samband med dette arbeidet.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte.

Innføre obligatorisk registrering av eigarskap i fast eigedom

Vedtak 756, 12. juni 2024

«Stortinget ber regjeringa komme tilbake til Stortinget med et forslag om å innføre obligatorisk registrering av eierskap i fast eiendom»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Meld. St. 15 (2023–2024) *Felles verdier – felles*

ansvar – Styrket innsats for forebygging og bekjempelse av økonomisk kriminalitet og Innst. 412 S (2023–2024).

Regjeringa ser dette i samanheng med «Vedtak 35 nr. 35, 2. desember 2021», der «Stortinget ber regjeringa utrede bruken av blankoskjøter og plikt til tinglysing ved eiendoms kjøp.», då vedtak 756 og 757 dekker mykje at den same problemstillinga. Ein eventuell innføring av pliktig eigedomsregistrering og eit forbod mot blankoskøyter må òg sjåast i samanheng med utforminga av dokumentavgifta. For at ei slik regelendring skal virke, må den òg koordinerast med anna arbeid knytt til kven som eig eigedom og selskap.

Departementet har bedt Kartverket utarbeide utkast til mandat og oppdragbeskriving for ei større utgreiing knytt til obligatorisk registrering av eigedom. Kartverket skal levere sitt forslag i oktober 2024.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte.

Forbod mot blankoskøyter

Vedtak 757, 12. juni 2024

«Stortinget ber regjeringa komme tilbake til Stortinget med et forslag om å innføre et forbud mot blankoskjøter, hvor det vurderes et unntak for utbyggingsprosjekt.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Meld. St. 15 (2023–2024) *Felles verdier – felles ansvar – Styrket innsats for forebygging og bekjempelse av økonomisk kriminalitet og Innst. 412 S (2023–2024).*

Regjeringa ser dette i samanheng med «Vedtak 35 nr. 35, 2. desember 2021», der «Stortinget ber regjeringa utrede bruken av blankoskjøter og plikt til tinglysing ved eiendoms kjøp.», då vedtak 756 og 757 dekker mykje at den same problemstillinga. Ein eventuell innføring av pliktig eigedomsregistrering og eit forbod mot blankoskøyter må òg sjåast i samanheng med dokumentavgifta. For at ei slik regelendring skal virke, må den òg koordinerast med anna arbeid knytt til kven som eiger eigedom og selskap.

Departementet har bedt Kartverket utarbeide utkast til mandat og oppdragbeskriving for ei større utgreiing knytt til obligatorisk registrering av eigedom. Kartverket skal levere sitt forslag i oktober 2024.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte.

Styringsverktøy for områder med villrein

Vedtak 784, 13. juni 2024

«Stortinget ber regjeringa på eigna måte sørgje for at alle villreinområda får styringsverktøy tilsvarende dei regionale planane, enten gjennom kommunale arealplanar, regionale planar eller på annan eigna måte inkludere eigna føresegner for villrein fjellet i eksisterande plansystem som kommunane rår over.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Meld. St. 18 (2023–2024) *Ein forbetra tilstand for villrein og Innst. 374 S (2023–2024).*

Oppfølging av vedtaket vil sjåast i samanheng med dei andre oppmodningsvedtaka (783, 785, 786) knytt til stortingsmeldinga om villrein, og som Klima- og miljødepartementet har ansvar for. Klima- og miljødepartementet og Kommunal- og distriktsdepartementet startar dialogen om dette hausten 2024.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte.

Gjeninnføre tilskot til utleiebustader

Vedtak 797, 14. juni 2024

«Stortinget ber regjeringa gjeninnføre Husbankens tilskuddsordning for utleieboliger og tilhørende virkemidler for å gjøre det enklere å få tilgang på boliger i bosettingsarbeidet.»

Dokumenta som ligg til grunn er representantforslag frå stortingsrepresentantane Abid Raja, André N. Skjelstad, Guri Melby, Ingvild Wettrhus Thorsvik og Ola Elvestuen om ein tiltakspakke for å ruste norske kommunar i integreringsarbeidet, jf. Dokument 8:103 S og Innst. 382 S (2023–2024).

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte.

Evaluering av nytt inntektssystem for kommunane

Vedtak 813, 19. juni 2024

«Stortinget ber regjeringa evaluere det nye inntektssystemet for kommunene i løpet av 2029.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Prop. 102 S (2023–2024) *Kommuneproposisjonen 2025 og Innst. 440 S (2023–2024).*

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte.

PU-kriteriet i utgiftsutjamninga i inntektssystemet

Vedtak 814, 19. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen endre navn på PU-kriteriet i utgiftsutjevningen i inntektssystemet for kommunene ved å fjerne begrepet «psykisk». Hvilke diagnoser som faller inn under kriteriet, ligger fast.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Prop. 102 S (2023–2024) *Kommuneproposisjonen 2025* og Innst. 440 S (2023–2024).

Departementet vil frå og med statsbudsjettet 2025 for PU-kriteriet bruke omgrepet «personar med utviklingshemming».

Departementet meiner med dette at oppmodningsvedtaket er følgt opp.

Evaluerer omlegginga av toppfinansieringsordninga

Vedtak 815, 19. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen evaluere omleggingen av toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester og vurdere innslagspunktet for ressurskrevende tjenester i forbindelse med ordinære budsjettprosesser.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Prop. 102 S (2023–2024) *Kommuneproposisjonen 2025* og Innst. 440 S (2023–2024).

Under budsjettkapittel 575 er omlegging av toppfinansieringsordninga for ressurskrevjande tenester omtalt. Omlegginga skjer med verknad frå 2025.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget med ei evaluering av omlegginga på eigna tidspunkt.

Innslagspunktet blir vurdert i samband med dei årlege budsjettprosessane. For 2025 er innslagspunktet foreslått sett til 1 692 000 kroner. Dette er ein auke som svarer til den berekna lønsauken for 2024 på 5,2 pst., og er i samsvar med vanleg praksis.

Kompensasjon for kommunar med størst negativ verknad første år

Vedtak 816, 19. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en vurdering av en kompensasjon for de kommunene som utmerker seg med størst negativ førsteårsvirkning per innbygger som følge

av endringene i inntektssystemet for kommunene.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Prop. 102 S (2023–2024) *Kommuneproposisjonen 2025* og Innst. 440 S (2023–2024).

I kommuneproposisjonen for 2025 vart det lagt fram eit nytt inntektssystem med ein fagleg oppdatert kostnadsnøkkel, ei jamnare fordeling av skatteinntektene mellom kommunane og endringar i dei regionalpolitiske tilskota. Endringane blir fasa gradvis inn gjennom overgangsordningar. Inntektsgarantiordninga gir kommunane ei heilskapleg skjerming mot brå nedgang i rammetilskotet frå eit år til eit anna. Når det gjeld skatteelementa blir opptrappinga av den symmetriske delen av inntektssystemet og halveringa av kommunane sin andel av formuesskatten fasa inn over to år.

I tillegg er om lag 1,7 mrd. kroner av veksten i frie inntekter i 2025 grunngeve med omlegginga av inntektssystemet. 1,5 mrd. kroner blir gjeve med ei særskild fordeling som gjev mest til kommunane med låge skatteinntekter. Det blir òg innført ei eiga kompensasjonsordning på om lag 151 mill. kroner for kommunar med skatteinntekter, inkl. naturressursinntekter, under 105 prosent av landsgjennomsnittet per innbyggjar som taper på dei samla endringane.

Etter overgangsordningane, vekst i frie inntekter og tapskompensasjon er det tre kommunar som er berekna å kome ut med negativ førsteårsverknad i 2025 på meir enn 3 000 kroner per innbyggjar. Dette er kommunar med eit høgt inntektsnivå som mellom anna får reduserte inntekter som følgje av målet om ei jamnare inntektsfordeling mellom kommunane.

Departementet viser til at eit av hovudmåla med det nye inntektssystemet er å sikre ei jamnare fordeling av skatteinntektene mellom kommunane. Kommunar med særleg høge skatteinntekter vil derfor nødvendigvis få reduserte inntekter, men dei vil framleis ha eit inntektsnivå godt over landsgjennomsnittet. Dei fleste høginntektskommunar har òg store disposisjonsfond som gjer det mogleg å tilpasse drifta til det nye inntektsnivået over fleire år.

Etter departementet si vurdering vil kommunane som får negativ førsteårsverknad med nytt inntektssystem vere i stand til å handtere inntektsreduksjonen utan at det går ut over dei sentrale kommunale tenestene. Omsynet til stabile og føreseielege inntekter kan likevel tale for ein særskild kompensasjon til kommunane med størst inntektsreduksjon det første året. Sidan kompen-

sjasjonen må finansierast av alle kommunar innanfor veksten i dei frie inntektene, bør den vere svært avgrensa både i tid og omfang, slik at finansieringsbyrden for andre, meir skattesvake kommunar ikkje blir for stor.

Departementet foreslår derfor ein avgrensa, eittårig kompensasjon til kommunane som har ein anslått negativ førsteårsverknad med nytt inntektssystem på 3 000 kroner per innbyggjar eller meir. Kommunane vil få kompensert heile førsteårstapet ut over 3 000 kroner per innbyggjar. Kompensasjonen er avgrensa til 2025, og vil bli gitt med ei særskild fordeling innanfor innbyggartilskotet (kap. 571, post 60). Kompensasjonen utgjer om lag 14 mill. kroner fordelt mellom tre kommunar. Kompensasjonen er finansiert innanfor kommunane sine frie inntekter.

Departementet meiner med dette at oppmodningsvedtaket er følgt opp.

Husbanklån til ideelle stiftingar til bygging av studentbustader

Vedtak 909, 21. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen i løpet av 2024 sende på høring endrede retningslinjer for tildeling av husbanklån til studentboliger, slik at også ideelle stiftelser er berettiget husbanklån til bygging av studentboliger.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 2 (2023–2024) *Revidert nasjonalbudsjett 2024* og Innst. 447 S (2023–2024).

Departementet tek sikte på å sende forslag til forskriftsendringar for tildeling av husbanklån til studentbustadar på høring i løpet av 2024.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte.

11.2 Stortingssesjon 2022–2023

Unntak frå søknadsplikta etter plan- og bygningslova for mindre solenergianlegg

Vedtak 24, 18. oktober 2022

«Stortinget ber regjeringen vurdere å midlertidig eller tidsbegrenset unnta mindre solenergianlegg fra søknadsplikt etter plan- og bygningsloven, med unntak for fredede og verneverdige bygg, og fjerne kravet om netttinnmelding på anlegg under 7 kW.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er representantforslag frå stortingsrepresentantane

Guri Melby og Ola Elvestuen om ekstraordinære tiltak som følgje av straumkrisa, jf. Dokument 8:289 S (2021–2022) og Innst. 25 S (2022–2023).

Forskrift om elektriske lågspenningsanlegg blir forvalta av Justis- og beredskapsdepartementet. Kravet om førehandsmelding til sentral tilsynsmyndigheit for mellom anna solenergianlegg, blir nærare regulert i § 14 i forskrifta. Av tredje ledd i føresegna går det fram at denne meldeplikta i hovudregelen ikkje gjeld for anlegg med ytingar på 10 kW eller lågare. Anlegg med ytingar under 7 kW er allereie unntatt frå kravet om førehandsmelding til sentral tilsynsmyndigheit. Justis- og beredskapsdepartementet meiner med dette at denne delen av oppmodningsvedtaket er følgt opp.

Direktoratet for byggkvalitet har i 2024 i oppdrag å greie ut moglege endringar i byggteknisk forskrift og byggesaksforskrifta for å legge til rette for auka energieffektivitet, energifleksibilitet og lokal energiproduksjon. Den delen av oppmodningsvedtaket som gjeld søknadsplikt etter plan- og bygningslova vil bli følgt opp som ein del av dette arbeidet.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte.

Husleigelovutval

Vedtak 88, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen sette ned et Husleielovutvalg som går gjennom Husleieloven for å vurdere hvordan den kan styrke leietagernes rettigheter, sikre grunnleggende botrygghet og at loven samsvarer bedre med dagens situasjon på leiemarkedet. Utvalget settes ned våren 2023, og en ny lov skal behandles i inneværende stortingsperiode.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 1 (2022–2023) *Nasjonalbudsjettet 2023* og Innst. 2 S (2022–2023).

Husleigelovutvalet vart sett ned i juni 2023. Utvalet skal levere arbeidet sitt i to leveransar. Fyrste leveranse, om kontraktslengde og oppseiingsvern, vart levert 31. januar 2024, og har vore på høring. Den andre leveransen skal utvalet levere 18. oktober 2024.

Departementet ser behov for å sjå alle lovforslaga til utvalet i samanheng. Dette er viktig for å forstå verknadane dei har på marknaden og for butryggleika til leigarane. Ein samla lovproposisjon vil derfor bli lagd fram i neste stortingsperiode.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte.

Strategi for massehandtering

Vedtak 454, 12. januar 2023

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå relevant regelverk og utarbeide en tverrsektoriell strategi for massehandtering i samarbeid med bygge- og anleggsnæringen.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er representantforslag frå stortingsrepresentantane Mathilde Tybring-Gjedde og Nikolai Astrup om ein meir sirkulær økonomi, jf. Dokument 8:254 S (2021–2022) og Innst. 124 S (2022–2023).

Departementet jobbar med å lage ein rettleiar for massehandtering. Arbeidet har kome langt, men det er noko arbeid som står att før rettleiaren kan publiserast. Departementet har lagt vekt på å få innspel til innhaldet frå både bransjen og ulike styresmakter.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte.

Digital marknadsplass for overskotsmassar

Vedtak 455, 12. januar 2023

«Stortinget ber regjeringen legge til rette for etableringen av en digital markeds plass for overskuddsmasser, etter modell fra Bærum ressursbank.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er representantforslag frå stortingsrepresentantane Mathilde Tybring-Gjedde og Nikolai Astrup om ein meir sirkulær økonomi, jf. Dokument 8:254 S (2021–2022) og Innst. 124 S (2022–2023).

Departementet arbeider med å førebu ei utgreiing av korleis staten best kan legge til rette for auka gjenvinning av reine overskotsmasser gjennom etablering av digitale marknadsplassar, som kan fungere både på lokalt, regionalt og nasjonalt nivå.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte.

Retningslinjer for lokalisering av statlege arbeidsplassar

Vedtak 667, 15. mai 2023

«Stortinget ber regjeringen i retningslinjene for lokalisering av statlige arbeidsplasser om ikke å sidestille større byer og byområder med Oslo når det gjelder hvor nye og omlokaliserte statlige

arbeidsplasser og virksomheter skal lokaliseres.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er representantforslag frå stortingsrepresentantane Alfred Jens Bjørlo, André N. Skjelstad og Ane Breivik om ein lokaliseringspolitikk for statlege verksemdar som sikrar utvikling av sterke og mangfaldige arbeidsmarknadsregionar rundt større byar på Sørlandet, på Vestlandet, i Trøndelag og i Nord-Noreg, jf. Dokument 8:162 S (2022–2023) og Innst. 326 S (2022–2023).

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Meld. St. 27 (2022–2023) *Eit godt liv i heile Noreg – distriktpolitikk for framtida* og Innst. 110 S (2023–2024).

Departementet har endra retningslinjer for lokalisering av statlege arbeidsplassar og statleg tenesteproduksjon i tråd med oppmodningsvedtaket.

Departementet meiner med dette at oppmodningsvedtaket er følgt opp.

Fordeling av førehandsstemmer og stemmer på valkrins

Vedtak 780, 7. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen sørge for at forhåndsstemmer og stemmer avgitt i en annen valgkrets enn der velger er manntallsført ved valgoppgjøret, fordeles på den krets der velgeren er manntallsført.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 45 L (2022–2023) *Lov om valg til Stortinget, fylkesting og kommunestyre (valgloven)*, Innst. 431 L (2022–2023) og Lovvedtak 96 (2022–2023).

Forslaget vil krevje endring i den nye vallova, og det må gjerast ei større utgreiing for å sjå på korleis oppmodningsvedtaket kan følgjast opp. Departementet har merka seg at kontroll- og konstitusjonskomiteen i Innst. 347 L (2023–2024) understrekar at det er viktig at Stortinget får ei sak om korleis dette kan gjerast i god tid før kommunestyre- og fylkestingsvalet i 2027.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte.

Eit meir utjamnande inntektssystem for kommunane

Vedtak 820, 13. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen gjennom behandlingen av endringer i kommunenes inntekts-

system sikre intensjonen om et inntektssystem for kommunene som er mer utjevne enn dagens.»

Dokumenter som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 112 S (2022–2023) *Kommuneproposisjonen 2024* og Innst. 488 S (2022–2023).

Regjeringa la i Prop. 102 S (2023–2024) *Kommuneproposisjonen 2025* fram forslag om eit nytt inntektssystem for kommunane, jf. Innst. 440 S (2023–2024). Forslaget er mellom anna basert på NOU 2022: 10 *Inntektssystemet for kommunene* som vart levert i august 2022, innspel frå høyringa av NOU-en og måla i Hurdalsplattformen. Stortinget slutta seg til forslaget til regjeringa, og det nye inntektssystemet trer i kraft frå og med 2025.

Inntektssystemet skal jamne ut dei økonomiske skilnadene mellom kommunar, og medverke til at kommunane kan gi eit likeverdig tenestetilbod til innbyggjarane. Eit av hovudmåla med endringane i inntektssystemet har vore å sikre ei jamnare fordeling av skatteinntektene mellom kommunane, både gjennom endringar i skattegrunnlaga til kommunane og ved å auke utjamningsgraden i inntektsutjamninga.

Departementet meiner med dette at oppmodningsvedtaket er følgt opp.

Evalueringsvedtak for fylkeskommunar
Vedtaket 821, 13. juni 2023

«Stortinget ber regjeringa komme tilbake med en evaluering av inntektssystemet for fylkeskommuner i forbindelse med fremleggelsen av kommuneproposisjonen våren 2027.»

Dokumenter som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 112 S (2022–2023) *Kommuneproposisjonen 2024* og Innst. 488 S (2022–2023).

Departementet tar sikte på å kome tilbake til saka i samband med kommuneproposisjonen 2028, som blir lagt fram våren 2027.

Namdalen og distriktstilskot Nord-Noreg
Vedtaket 823, 13. juni 2023

«Stortinget ber regjeringa vurdere om kommunene i Namdalen fortsatt skal sortere under distriktstilskudd Nord-Norge.»

Dokumenter som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 112 S (2022–2023) *Kommuneproposisjonen 2024* og Innst. 488 S (2022–2023).

Regjeringa la i Prop. 102 S (2023–2024) *Kommuneproposisjonen 2025* fram forslag om eit nytt inntektssystem for kommunane, jf. Innst. 440 S (2023–2024). Forslaget er mellom anna basert på NOU 2022: 10 *Inntektssystemet for kommunene* som vart levert i august 2022, innspel frå høyringa av NOU-en og måla i Hurdalsplattformen. Stortinget slutta seg til forslaget til regjeringa, og det nye inntektssystemet trer i kraft frå og med 2025.

Inntektssystemet skal jamne ut dei økonomiske skilnadene mellom kommunar, og medverke til at kommunane kan gi eit likeverdig tenestetilbod til innbyggjarane. I det nye inntektssystemet er det mellom anna gjort endringar i dei regionalpolitiske tilskota for å sikre ei meir treffsikker fordeling av desse tilskota. Inntektssystemutvalet foreslo at kommunar i Namdalen ikkje lenger skal inngå i distriktstilskot Nord-Noreg, men kan få distriktstilskot Sør-Noreg om dei fyller krava for det. Etter ei samla vurdering meiner regjeringa at ein ikkje bør gjere noka endring i kva for tilskot kommunane frå Namdalen inngår i. Stortinget slutta seg til dette i handsaminga av kommuneproposisjonen, og kommunane i Namdalen vil framleis inngå i distriktstilskot Nord-Noreg.

Departementet meiner med dette at oppmodningsvedtaket er følgt opp.

Evalueringsvedtak for frikommuneforsøk
Vedtaket 824, 13. juni 2023

«Stortinget ber regjeringa komme tilbake med en evaluering av frikommuneforsøk på egnet tidspunkt.»

Dokumenter som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 112 S (2022–2023) *Kommuneproposisjonen 2024* og Innst. 488 S (2022–2023).

I mai 2023 inviterte kommunal- og distriktsministeren, på vegne av regjeringa, kommunar og fylkeskommunar til å søke om forsøk (frikommuneforsøk) – og dermed bli forsøkskommunar. 12 søknadar er valt ut til å gå vidare i forsøksordninga. Kommunal- og distriktsdepartementet og involverte fagdepartement vil følgje opp dei kommunane og fylkeskommunane som er med vidare i forsøksordninga, fram mot innsending av endeleg søknad. Forsøka som blir godkjende vil bli evaluert.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte.

Bustøtte og trygdeoppgjær

Vedtak 930, 16. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen sikre at ingen mister bostøtte som følge av etterbetalingen for de årlige trygdeoppgjørene.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 118 S (2022–2023) *Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2023* og Innst. 490 S (2022–2023).

I budsjettet for 2024 vart det løyva midlar til bustøtta til varig skjerming av etterbetalingar frå trygdeoppgjæra. Alle etterbetalingar frå NAV eller kommunar som kjem i juni og gjeld frå mai, blir no skjerma automatisk. Etterbetalingar frå trygdeoppgjæret som kjem frå andre kjelder eller i seinare månader, kan òg bli skjerma etter klage frå søkjaren.

Departementet meiner med dette at oppmodningsvedtaket er følgt opp.

Meir treffsikker bustøtteordning

Vedtak 931, 16. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen i statsbudsjettet for 2024 fremme forslag om endringer i bostøtteregelverket som gjør ordningen mer treffsikker for husholdninger med lave inntekter og høye buoutgifter.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 118 S (2022–2023) *Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2023* og Innst. 490 S (2022–2023).

Regjeringa la våren 2024 fram Meld. St. 13 (2023–2024) *Bustadmeldinga*. Der vart utfordringane ved dagens bustøtteordning drøfta. Regjeringa meiner det er viktig med ei god bustøtteordning som gjer det enklare for husstandar med låge inntekter å skaffe seg og behalde ein eigna bustad. Departementet vil arbeide vidare med å forenkle og forbetre ordninga.

I samband med revidert nasjonalbudsjett for 2024, vart regjeringa og SV samde om å styrkje bustøtta gjennom følgjande tiltak:

- Forenkle eigendelskurven
- Auke dei årlege buoutgiftstaka med 4 000 kroner
- Skjerming av inntekta til heimebuande 18- og 19-åringar i bustøtta

- Kompensere for utgifter til oppvarming ved å legge inn ein sjablong for oppvarmingsutgifter i berekninga av bustøtte til alle mottakarar som ikkje har oppvarming inkludert i husleige eller fellesutgifter.

Tiltaka vil gjere bustøtteordninga meir treffsikker for hushaldningar med låge inntekter og høge buoutgifter. Tiltaka blir foreslått vidareført i budsjettet for 2025.

Departementet meiner med dette at oppmodningsvedtaket er følgt opp.

Etablering av solceller og/eller lokalprodusert energi på nye næringsbygg

Vedtak 934, 16. juni 2023:

«Stortinget ber regjeringen i løpet av første halvår 2024 sende på høring et forslag med krav om at det skal etableres solceller og/eller lokalprodusert energi på alle nye næringsbygg over 500 m2 utenfor LNF-områder.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Prop. 118 S (2022–2023) *Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2023* og Innst. 490 S (2022–2023).

I samband med handlingsplanen om energieffektivisering har regjeringa sett i gang eit arbeid med å gå gjennom energikrava i byggtknisk forskrift og relevante krav i byggesaksforskrifta. Det er lagt opp til ei brei utgreiing av moglege endringar som kan bidra til auka energieffektivitet, energifleksibilitet og lokal energiproduksjon. Då er det tenleg med ei heilskapleg tilnærming, irekna moglege krav om etablering av solceller og/eller lokalprodusert energi på nye næringsbygg. Fleire oppmodningsvedtak blir følgt opp gjennom dette arbeidet, òg vedtak nr. 726, 10. juni 2022 og vedtak nr. 24, 18. oktober 2022. Dette er eit stort og omfattande arbeid, som tar tid. Direktoratet for byggkvalitet har i 2024 fått i oppdrag å greie ut moglege endringar i byggtknisk forskrift og byggesaksforskrifta som kan legge til rette for energieffektivitet, energifleksibilitet og lokal energiproduksjon. Departementet tar sikte på å sende forslag til endringar på høyring våren 2025.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte.

11.3 Stortingssesjon 2021–2022

Blankoskøyter og plikt til tinglysing

Vedtak 35 nr. 35, 2. desember 2021

«Stortinget ber regjeringen utrede bruken av blankoskjøter og plikt til tinglysing ved eiendoms-kjøp.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 1 (2021–2022) *Nasjonalbudsjettet 2022* og Innst. 2 S (2021–2022).

Kommunal- og distriktsdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet og Finansdepartementet har teke ei første vurdering av eventuell bruk av blankoskøyter og plikt til tinglysing ved eigedomskjøp. Departementa fann at det er behov for ei grundigare kartlegging av utfordringane knytte til skjult eigeskap til fast eigedom før det tas stilling til kva regelendringar eller andre verkemiddel som kan vere føremålstenlege. Departementa oppfattar det slik at det først og fremst er behovet for å motverke kriminalitet som kvitvasking og skatteunndraging gjennom skjult eigeskap til fast eigedom som gir grunn til å vurdere tiltak. Slike omsyn blir ivaretatt mellom anna med kvitvaskingslova, straffelova, skatteforvaltningslova og politilova, medan føremålet med tinglygingsreglane primært siktar seg inn mot å beskytte rettane til eigarar, panthavarar og andre som har rettar i fast eigedom.

Med denne bakgrunnen har Finansdepartementet gitt Skattedirektoratet i oppdrag å kartleggje og greia ut om problema ved skjult eigeskap til fast eigedom innanfor Skatteetatens ansvarsområde. Skattedirektoratets rapport, som vart levert i desember 2023, viser at det er eit stort behov for sikre opplysningar om eigarskap både til fast eigendom og aksjar. For fast eigendom sin del viser undersøkinga at grunnboka ikkje alltid er egna til å gi slike opplysningar. Grunnboka viser kven som har heimel og det behøver ikkje å vere eigar av eigedomen. Vidare manglar grunnboka opplysningar som følge av at det er ein frivillig ordning for de som ønsker rettsvern.

Regjeringa ser oppmodningsvedtaket i samanheng med Vedtak 757, 12. juni 2024 om å vurdere «et forslag om å innføre et forbud mot blankoskjøter, hvor det vurderes et unntak for utbyggingssprosjekt».

Departementet viser til Meld. St. 9 (2022–2023) *Nasjonal kontroll og digital motstandskraft for å ivareta nasjonal sikkerhet – så åpent som*

mulig, så sikkert som nødvendig og til Meld. St. 15 (2023–2024) *Felles verdier – felles ansvar – Styrket innsats for forebygging og bekjempelse av økonomisk kriminalitet*, og til justiskomiteens Innst. 412 S (2023–2024). Departementet har bedt Kartverket utarbeide eit utkast til mandat og ei forklaring av oppdraget for gjennomføring av utredningar og tiltak innan 15. oktober 2024, irekna korleis man kan innføre obligatorisk registrering av eigarskap i fast eigedom, og kva konsekvens dette vil få for tilstøytane regelverk og for omsetning og utvikling av fast eigendom.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte.

Bustader for studentar i kommunale arealplanar

Vedtak 35 nr. 54, 2. desember 2021

«Stortinget ber regjeringen vurdere forslag til endringer i plan- og bygningsloven om at studentboliger blir et eget formål i kommunale arealplaner, innen utgangen av 2022.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Meld. St. 1 (2021–2022) *Nasjonalbudsjettet 2022* og Innst. 2 S (2021–2022).

Kommunal- og distriktsdepartementet sendte forslag om at studentbustader skal vere eit eige arealføremål i kommunale arealplanar på høyring 15. april 2024, med frist for innspel 5. august 2024.

Med grunnlag i høyringsinnspel vil departementet vurdere endringar i plan- og bygningsloven.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte

Energifleksibel oppvarming

Vedtak 726, 10. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen utrede energieffekten og konsekvenser for byggekostnadene av å stramme inn kravet til energifleksibel oppvarming, og vurdere hvor mye kravet kan strammes inn.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket er Innst. 446 S (2021–2022) Innstilling frå energi- og miljøkomiteen om Meld. St. 36 (2020–2021) *Energi til arbeid – langsiktig verdiskaping fra norske energiresurser*, Meld. St. 11 (2021–2022) *Tilleggsmelding til Meld. St. 36 (2020–2021)*, representantforslag om å forlenge strømkompensasjonen, representantforslag om å bygge opp ei

kraftfull norsk havvindsatsing, representantforslag om energipolitikk for framtida, representantforslag om hurtigspor for flytande havvind, representantforslag om uavhengige konsekvensutgreiingar i vindkraftsakar og representantforslag om energi for framtida.

Direktoratet for byggkvalitet har i 2023 fått utført ei utgreiing om konsekvensane av moglege endringar i krava til energifleksibel oppvarming. I 2024 vil dei greie ut moglege endringar i byggeteknisk forskrift og byggesaksforskrifta som kan legge til rette for energieffektivitet, energifleksibilitet og lokal energiproduksjon. Vedtaket vil bli følgt opp i samband med dette arbeidet.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte.

11.4 Stortingssesjon 2020–2021

Helsetenester nytta utanfor bustadkommunen

Vedtak 1252, 16. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen i oppfølgingen av utredningen fra Inntektssystemutvalget vurdere lovverket slik at helsetjenester benyttet utenfor bostedskommunen i større grad kan belastes den kommunen tjenestemottaker betaler skatt til.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 192 S (2020–2021) *Kommuneproposisjonen 2022* og Innst. 660 S (2020–2021).

Vedtaket viser til lovverk om helsetenester. Helse- og omsorgsdepartementet har vurdert denne delen av oppmodningsvedtaket. Helse- og omsorgstenestelova § 3-1 første ledd slår fast at kommunen skal sørge for at alle som oppheld seg i kommunen får tilbod om nødvendige helse- og omsorgstenester. Opphaldsprinsippet inneber at kommunen har eit ansvar for alle som oppheld seg i kommunen, uavhengig av om dei bur der eller er der i samband med arbeid, studiar eller feriereiser. Det følger av same lov at kostnadene for tenestene skal dekkast av den kommunen som er ansvarleg for å yte tenesta. Det er ikkje etablert nokon gjestepasientordning for kommunale helse og omsorgstenester.

Opphaldsprinsippet har vore drøfta fleire gonger, sist i samband med utarbeidinga av lov om kommunale helse- og omsorgstenester, jf. Prop. 91 L (2010–2011) *Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven)*. Omsynet til ei lett tilgjengeleg og fleksibel helse- og omsorgsteneste tilsa at lovverket framleis skulle legge opphaldsprinsippet til grunn.

Kommunal- og distriktsdepartementet støttar Inntektssystemutvalet si vurdering om at rammetilskotet må fordelast til den kommunen der innbyggaren er folkeregistrert. Det tydeleggjer ansvaret som bustadkommunen har for heile tenestetilbodet, og sikrar samsvar mellom finansieringa og kor ein har stemmerett. Departementet meiner derfor at kommunar bør få rammetilskot for personar som er folkeregistrert som busett i kommunen, som i dag.

På bakgrunn av desse vurderingane, foreslo regjeringa i kommuneproposisjonen for 2025 ingen endringar i helselovgivinga eller inntektssystemet knytt til utgifter kommunane har til innbyggjarar frå andre kommunar. Stortinget slutta seg til dette i handsaminga av kommuneproposisjonen.

Departementet meiner med dette at oppmodningsvedtaket er følgt opp.

11.5 Stortingssesjon 2018–2019

Opplysningsplikt for statsråder og statssekretærer

Vedtak 55, 27. november 2018

«Stortinget ber regjeringen utrede og sende på høring forslag om endring i lov om registrering av regjeringsmedlemmers verv og økonomiske interesser. Herunder opplysningsplikt for statsråder og statssekretærer til å registrere sine tidligere oppdragsgivere og oppdragenes innhold der vedkommende, de siste to år før tiltredelse, har arbeidet med å fremme politiske eller næringsmessige interesser.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er representantforslag frå stortingsrepresentantane Karin Andersen, Torgeir Knag Fylkesnes, Kari Elisabeth Kaski, Gina Barstad og Marius Meisfjord Jøsevold om opplysningsplikt for statsråder og statssekretærer, jf. Dokument 8:108 LS (2017–2018) og Innst. 54 L (2018–2019).

Departementet sette hausten 2019 ned ei arbeidsgruppe for å utgreie forslaget. Arbeidsgruppa vart leia av Regjeringsadvokaten og hadde medlemmar frå Justis- og beredskapsdepartementet og Kommunal- og distriktsdepartementet. Arbeidsgruppa leverte si utgreiing i juni 2022.

Departementet arbeider med å vurdere oppmodningsvedtaket i samband med oppfølging av Europarådet sitt antikorrupsjonsorgan Group of States against Corruption (GRECO) sin femte evalueringsrapport til Noreg, *FIFTH EVALUATION ROUND – Preventing corruption and promoting*

integrity in central governments (top executive functions) and law enforcement agencies, 29. oktober 2020.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte.

11.6 Stortingssesjon 2015–2016

Unntak frå plan- og bygningslova og grannelova ved nasjonal flyktningkrise

Vedtak 646, 10. mai 2016

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til lovendringer som ved en nasjonal flyktningkrise gir kommunene myndighet til å fravike plan- og bygningsloven og grannelova. Det settes frist for kommunens beslutning, som treffes etter anmodning fra annen kommunal eller statlig myndighet. Saken overføres departementet hvis fristen ikke holdes,

og departementet kan også ved overprøving prøve alle sider av saken. Beslutning om at det foreligger en nasjonal flyktningkrise kan treffes av Kongen i statsråd eller av departementet.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er Prop. 43 L (2015–2016) *Endringer i plan- og bygningsloven (unntak ved kriser, katastrofer eller andre ekstraordinære situasjoner i fredstid)* og Innst. 229 L (2015–2016).

Stortinget har i 2022 og 2023 vedteke mellombelse lovendringar i plan- og bygningslova for å handtera auka innkomstar av flyktningar som følgje av krigen i Ukraina. Lovendringane varer til 1. juli 2026. I 2023/2024 vart dei mellombelse beredskapsreglane evaluerte. Evalueringa gir eit viktig grunnlag for arbeidet med å følgje opp oppmodningsvedtaket om permanent beredskapsheimel for flyktningkriser.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på eigna måte.

12 Kultur- og likestillingsdepartementet

Nedenfor gis en oversikt over oppfølging av anmodnings- og utredningsvedtak under Kultur- og likestillingsdepartementet. Oversikten inkluderer alle vedtak fra stortingsesjonen 2023–2024, samt de vedtakene fra tidligere stortingsesjoner som kontroll- og konstitusjonskomiteen i Innst.

239 S (2023–2024) mente ikke var kvittert ut. I tabellen nedenfor angis det også hvorvidt departementet planlegger om rapporteringen knyttet til anmodningsvedtaket nå avsluttes, eller om departementet vil rapportere konkret på vedtaket også i neste års budsjettproposisjon.

Tabell 12.1 Oversikt over anmodnings- og utredningsvedtak, ordnet etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering avsluttes (Ja/Nei)
2023–2024	440	Lovgjennomgang for å endre begrepsbruk i norsk lovverk i tråd med CRPD	Nei
2023–2024	532	Kvotefordeling av stipendhjemplene tilknyttet Statens kunstnerstipend	Ja
2023–2024	534	DNS-blokkering og personvern	Ja
2022–2023	558	Forsterke og utvide arbeidet med Frivillighetsregisteret	Nei
2022–2023	559	Enhetlig definisjon av frivillige organisasjoner	Nei
2022–2023	560	Harmonisere og forenkle søkbare ordninger	Ja
2022–2023	607	Vurdering av økonomiske levekår for personer med nedsatt funksjonsevne	Nei
2022–2023	638	Legge fram plan for å inkludere alle barn som ønsker det i idrettslagene og friluftsliv lokalt	Ja
2022–2023	796	Universell utforming av lydbøker	Nei
2022–2023	797	Regulering av strømmemarkedet i bokloven	Nei
2022–2023	798	Vurdere endringer i fastprisreglene for lærebøker for høyere utdanning og fagbøker for profesjonsmarkedet	Nei
2022–2023	799	Vurdere virkningen av bokloven i markedet	Ja
2022–2023	800	Utrede muligheten for bestemmelser for folkebibliotekene om digitalt utlån av digitale verk	Ja
2022–2023	801	Ekstern gjennomgang av avanseregulering i bokmarkedet	Ja
2021–2022	403	Følge opp veilederen «Møteplasser for dataspill og datakultur»	Ja
2021–2022	503	Handlingsplan for en tryggere idrett og forebygging av kroppsmisnøye og spiseforstyrrelser i idretten	Ja
2020–2021	232	Tapsgrenser hos Norsk Rikstoto	Ja
2020–2021	755	Stortingsmelding om seksuell trakassering	Nei

Tabell 12.1 Oversikt over anmodnings- og utredningsvedtak, ordnet etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering avsluttes (Ja/Nei)
2020–2021	788	Innlemme symbolspråk i språkloven	Nei
2018–2019	706	Endre forskrift om kringkasting	Nei
2017–2018	695	Innføring av DNS-blokkering av nettsidene til uregulerte spillselskaper.	Ja
2017–2018	729	Utrede tvisteløsningsordning for fastsetting av rimelig vederlag	Nei
2017–2018	730	Vurdere regler om at leverandører av netjtjenester må bidra til at rettighetshavere får vederlag	Nei
2017–2018	731	Utrede om strømming av åndsverk i klasserom skal bli vederlagspliktig	Nei
2014–2015	60	Nasjonalgalleriet	Nei

12.1 Stortingssesjon 2023–2024

Lovgjennomgang for å endre begrepsbruk i norsk lovverk i tråd med CRPD

Vedtak nr. 440, 4. januar 2024

«Stortinget ber regjeringen foreta en lovgjennomgang med formål om å avskaffe språkbruk som beskriver funksjonshemmede eller personer med en funksjonsnedsettelse med utdaterte, diskriminerende og stigmatiserende begreper, og komme tilbake til Stortinget med forslag til nødvendige lovendringer for å sikre dette.»

Dokumentene som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 120 S (2023–2024) og Dokument 8:17 S (2023–2024) *Representantforslag om å endre begrepsbruk i norsk lovverk i tråd med CRPD*.

Kultur- og likestillingsdepartementet har gitt Bufdir i oppdrag å gi en vurdering av hvilke begreper som er å anse som klart utdaterte, stigmatiserende og diskriminerende og som derfor bør omfattes av en lovgjennomgang. Bufdir skal samarbeide med Språkrådet og involvere sivilt samfunn i vurderingen.

Regjeringen kommer tilbake til Stortinget på egnet måte.

Kvotefordeling av stipendhjemplene tilknyttet Statens kunstnerstipend

Vedtak nr. 532, 19. mars 2024

«Stortinget ber regjeringen videreføre dagens ordning der endelig beslutning om kvotefordeling av stipendhjemplene tilknyttet Statens kunstnerstipend, tas av Kultur- og likestillingsdepartementet.»

Dokumentene som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 217 S (2023–2024) og Meld. St. 22 (2022–2023) *Kunstnarkår*.

Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp ved at dagens ordning, der endelig beslutning om kvotefordeling av stipendhjemplene tas av Kultur- og likestillingsdepartementet, videreføres. Rapportering på vedtaket avsluttes.

DNS-blokkering og personvern

Vedtak nr. 534, 19. mars 2024

«Stortinget ber regjeringen om å ta inn Datatilsynet i arbeidet med forskrift om DNS-blokkering, samt at Datatilsynets bekymringer knyttet til personvern og informasjonsfrihet blir tillagt særlig vekt og svart ut i den endelige forskriften.»

Dokumentene som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 212 L (2023–2024) og Prop. 6 L (2023–2024) *Endringer i pengespilloven mv*.

Kultur- og likestillingsdepartementet har fulgt opp anmodningen om å ta inn Datatilsynet i arbeidet med forskrift om DNS-blokkering på den måten at vi har bedt om oppklaring og vurdering fra dem om behovet for forskriftsbestemmelser knyttet til personvern. Departementet har fått slik oppklaring fra Datatilsynet og en tilbakemelding fra Lotteritilsynet på Datatilsynets vurdering. Lotteritilsynet er tilsynsmyndighet for pengespill og herunder ansvarlig for tilsyn knyttet til lovbestemmelsen om DNS-blokkering.

Datatilsynets gjenværende bekymring om personvern går på eventuell lenke til Lotteritilsynets nettside fra internettleverandørenes landingssider for blokkering.

Lotteritilsynet har informert om at dersom en lenke fra landingssiden til Lotteritilsynet medfører at tilsynet får tilgang til personopplysninger om internettbrukernes forsøk på å oppsøke nettsidene til utenlandske pengespilltilbydere, så kommer de ikke til å utforme landingssiden med slik lenke. Ut fra tilbakemeldingen fra Lotteritilsynet er vår vurdering at det ikke er behov for å regulere i forskrift innholdet på landingssiden til internettleverandørene. Hensynet til personvern er tilstrekkelig ivaretatt ved lovbestemmelsen, lovproposisjonen og hvordan Lotteritilsynets oppfølging og tilsyn med reglene er planlagt og skal utføres. Departementet ser etter dette ikke behov for å forskriftsfeste regler for å ivareta personvern og kommunikasjonsvern eksplisitt før lovbestemmelsen trer i kraft. Dersom det likevel skulle vise seg etter at regelen er tatt i bruk at det er slikt behov for forskriftsregulering, så vil departementet da ta inn Datatilsynet i arbeidet med forskrift.

Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp, og rapporteringen avsluttes.

12.2 Stortingssesjon 2022–2023

Forsterke og utvide arbeidet med Frivillighetsregisteret

Vedtak nr. 558, 28. mars 2023

«Stortinget ber regjeringen forsterke og utvide arbeidet med Frivillighetsregisteret, blant annet slik at informasjon fra registeret danner grunnlag for samtlige søknadsordninger administrert på statlig nivå. Arbeidet skal gjøres i samråd med frivillig sektor.»

Dokumentene som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 249 S (2022–2023) og

Dokument 8:49 S (2022–2023) *Representantforslag om en bedre støtteordning for organisasjoner og frivilligheten.*

Kultur- og likestillingsdepartementet følger opp anbefalingene i rapporten *Videreutvikling av Frivillighetsregisteret*, i samarbeid med Brønnøysundregistrene, Lotteri- og stiftelsestilsynet og frivillig sektor. Anbefalingene i rapporten peker i samme retning som anmodningsvedtaket – opplysninger i Frivillighetsregisteret skal benyttes i statlige tilskuddsordninger beregnet på frivillig sektor. Hovedgrepet er å gjennomgå frivillighetsregisterloven. Kultur- og likestillingsdepartementet satte høsten 2023 ned en referansegruppe som skal gi innspill til ny frivillighetsregisterlov. Lovarbeidet skal etter planen ferdigstilles innen utgangen av 2025. Lovgjennomgangen tar blant annet sikte på å legge til rette for økt deling av data med utgangspunkt i Frivillighetsregisteret. I tillegg har Brønnøysundregistrene igangsatt et prosjekt, med støtte fra Medfinansieringsordningen, som tar sikte på å flere, og mer oppdaterte, opplysninger legges til Frivillighetsregisteret. Prosjektet sikter også mot å integrere Frivillighetsregisteret tettere med relevante statlige forvaltningssystemer. Brønnøysundregistrenes prosjekt samkjøres tett med lovgjennomgangen. Regjeringen kommer tilbake til Stortinget på egnet måte.

Enhetlig definisjon av frivillige organisasjoner

Vedtak nr. 559, 28. mars 2023

«Stortinget ber regjeringen sikre at man i større grad bruker en enhetlig definisjon av «frivillig organisasjon» i den statlige forvaltningen, med utgangspunkt i registreringsrett i Frivillighetsregisteret.»

Dokumentene som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 249 S (2022–2023) og Dokument 8:49 S (2022–2023) *Representantforslag om en bedre støtteordning for organisasjoner og frivilligheten.*

Kultur- og likestillingsdepartementet har ansvaret for gjennomgangen av frivillighetsregisterloven. Registreringsrett i Frivillighetsregisteret er et viktig tema i lovgjennomgangen. Som en oppfølging av lovarbeidet vil Kultur- og likestillingsdepartementet også vurdere hvordan registreringsrett i Frivillighetsregisteret kan gjøres til felles inngangskriterium i ordninger som berører frivillig sektor. Departementet tar sikte på at lovarbeidet ferdigstilles innen utgangen av 2025. Regje-

ringen kommer tilbake til Stortinget på egnet måte.

Harmonisere og forenkle søkbare ordninger

Vedtak nr. 560, 28. mars 2023

«Stortinget ber regjeringen igangsette et arbeid for å harmonisere og forenkle de mange søkbare ordningene som forvaltes av departement, direktorat og statlig sektor, herunder vurdere mer samkjørte systemer for søknader og rapportering for statlige tilskuddsordninger, samkjørte søknadsfrister og tidspunkt for svar/utbetaling, og innføre raskere saksbehandling av tilskudd og regler for overføring av tilskudd til neste budsjettår når tildelingen kommer seint, og en tilrettelegging for at tilskudd i større grad gis som flerårige tilskudd og driftstilskudd. Arbeidet skal gjøres i samråd med frivillig sektor.»

Dokumentene som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 249 S (2022–2023) og Dokument 8:49 S (2022–2023) *Representantforslag om en bedre støtteordning for organisasjoner og frivilligheten*.

Oppfølging av anmodningsvedtaket krever koordinert innsats fra flere statlige etater. Revidering av frivillighetsregisterloven, som ble igangsatt høsten 2023, vil berede grunnen for at registrering i Frivillighetsregisteret kan være inngangskriterium i statlige ordninger beregnet for frivillig sektor. I tillegg leder Brønnøysundregistrene et prosjekt som har som målsetning at Frivillighetsregisteret skal inneholde flere og mer oppdaterte opplysninger, og at registeret skal bli tettere integrert med andre statlige forvaltnings-systemer. Disse to prosjektene vil danne utgangspunkt for en mer enhetlig statlig forvaltning av tilskudd til frivillig sektor. Hele 14 departementer forvalter tilskudd til frivillig sektor, og det er derfor avgjørende at felles grep blir implementert i hele departementsfellesskapet. Kultur- og likestillingsdepartementet har opprettet et tverrdepartementalt forum for den statlige frivillighetspolitikken. Felles retningslinjer for statlige tilskudd til frivillig sektor og forenkling av statlige tilskuddsordninger drøftes i forumet, blant annet med utgangspunkt i oppdatering av veilederen «Forenkling av statlige tilskuddsordninger for frivillige organisasjoner».

Regjeringen anser derfor at arbeidet med å harmonisere statlige tilskuddsordninger er igangsatt, og at anmodningsvedtaket er fulgt opp. Rapportering på vedtaket avsluttes.

Vurdering av økonomiske levekår for personer med nedsatt funksjonsevne

Vedtak nr. 607, 18. april 2023

«Stortinget ber regjeringen i oppfølgingen av Likestillings- og mangfoldsutvalget gjøre en vurdering av de økonomiske levekårene og tiltak for personer med nedsatt funksjonsevne og deres nærmeste familie, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Dokumentene som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 224 S (2022–2023) og Dokument 8:77 S (2022–2023) *Representantforslag om hva det koster å være funksjonsnedsatt – et offentlig utvalg som skal utrede de økonomiske levekårene for personer med nedsatt funksjonsevne og deres nærmeste familie*.

Likestillings- og mangfoldsutvalgets utredning NOU 2023: 13 *På høy tid – realisering av funksjonshindredes rettigheter* ble overlevert kultur- og likestillingsministeren 2. mai 2023. Utredningen har vært på høring frem til 20. januar 2024, og departementet arbeider nå med å følge opp høringsinnspillene. Utredningen inneholder ingen særlig vurdering av økonomiske levekår.

Kultur- og likestillingsdepartementet har gitt Bufdir i oppdrag å innhente en undersøkelse av de økonomiske levekårene for personer med funksjonsnedsettelse og deres familier. For å følge utviklingen over tid, er det ønskelig at undersøkelsen gjennomføres jevnlig.

Regjeringen kommer tilbake til Stortinget på egnet måte.

Legge fram plan for å inkludere alle barn som ønsker det, i idrettslagene og friluftsliv lokalt

Vedtak nr. 638, 9. mai 2023

«Stortinget ber regjeringen legge fram en plan for hvordan staten skal bidra til å inkludere alle barn som ønsker det, i idrettslagene og friluftsliv lokalt, slik at store kostnader ikke er til hinder for deltakelsen for den enkelte.»

Dokumentene som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 291 S (2022–2023) og Dokument 8:121 S (2022–2023) *Representantforslag om inkludering av barn og unge i idretten*.

Regjeringen lanserte i april 2024 en handlingsplan for deltakelse, *Alle inkludert!*. Handlingsplanen inneholder en rekke tiltak for å øke deltakelsen i kultur-, idretts- og friluftslivsaktiviteter.

Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp, og rapporteringen avsluttes.

Universell utforming av lydbøker

Vedtak nr. 796, 8. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen utrede universell utforming av lydbøker.»

Dokumentene som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 461 L (2022–2023) og Prop. 82 L (2022–2023) *Lov om omsetning av bøker (bokloven)*.

Regjeringen vil utrede problemstillingen og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Regulering av strømmemarkedet i bokloven

Vedtak nr. 797, 8. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen utrede hvordan strømmemarkedet kan reguleres i bokloven, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte. Utredningen bør blant annet inkludere en endring av bokloven som sikrer ikke-diskriminering av innholdsleverandører av strømmetjenester for litteratur, samt en grundig vurdering av å opprette en særskilt uavhengig nemnd som skal vurdere mulige brudd på bokloven, enten for rådgivende uttalelser eller også med vedtakskompetanse.»

Dokumentene som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 461 L (2022–2023) og Prop. 82 L (2022–2023) *Lov om omsetning av bøker (bokloven)*.

Regjeringen vil utrede problemstillingen og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Vurdere endringer i fastprisreglene for lærebøker for høyere utdanning og fagbøker for profesjonsmarkedet

Vedtak nr. 798, 8. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen i løpet av 2024 vurdere om man lettere kan inkludere lærebøker for høyere utdanning og fagbøker for profesjonsmarkedet i digitale læringstjenester i fastprisperioden, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte. Det bør vurderes konsekvenser av å endre bokloven slik at omsetning ut over eksemplarsalg også tillates i fastprisperioden for lærebøker for høyere utdanning, og at fagbøker for

profesjonsmarkedet enten får valgfri fastpris eller en fastprisordning som kun gjelder papirformat i seks måneder, eller at det legges opp til at fastprisperioden for denne bokgruppen kan reguleres i forskrift.»

Dokumentene som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 461 L (2022–2023) og Prop. 82 L (2022–2023) *Lov om omsetning av bøker (bokloven)*.

Regjeringen vil utrede spørsmålene i løpet av 2024 og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Vurdere virkningen av bokloven i markedet

Vedtak nr. 799, 8. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen fortløpende vurdere virkningen av bokloven i markedet, herunder hvordan bokdefinisjonen fungerer og grenseoppgangen mellom bøker, læringsressurser og andre typer digitale produkter.»

Dokumentene som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 461 L (2022–2023) og Prop. 82 L (2022–2023) *Lov om omsetning av bøker (bokloven)*.

Loven trådte i kraft 1. januar 2024. Kultur- og likestillingsdepartementet vil ha jevnlig kontakt med bl.a. Forleggerforeningen og Bokhandlerforeningen for å få innsikt i deres vurdering av hvordan bokloven virker i markedet i lys av lovens formål om bredde, mangfold og kvalitet i litteraturen og god tilgang til litteratur over hele landet. Hvordan bokdefinisjonen fungerer og grenseoppgangen mellom bøker, læringsressurser og andre digitale produkter vil være del av dialogen med aktørene.

Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp, og rapporteringen avsluttes.

Utrede muligheten for bestemmelser for folkebibliotekene om digitalt utlån av digitale verk

Vedtak nr. 800, 8. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen så snart som mulig utrede om det er mulig å fastsette bestemmelser for folkebibliotekene om digitalt utlån av digitale verk.»

Dokumentene som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 461 L (2022–2023) og Prop. 82 L (2022–2023) *Lov om omsetning av bøker (bokloven)*.

Kultur- og likestillingsdepartementet inngikk våren 2024 en utredningsavtale med professor ph.d. Torger Kielland. Utredningen er ferdigstilt og overlevert til departementet. Konklusjonen i utredningen er at EU/EØS-retten ikke åpner for en lovbestemmelse om leveringsplikt av digitale eksemplarer av bøker for digitalt utlån i folkebibliotek. Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp, og rapporteringen avsluttes.

Ekstern gjennomgang av avanseregulering i bokmarkedet

Vedtak nr. 801, 8. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen gjennomføre en ekstern gjennomgang av avanseregulering, som varslet, for å avstemme de ulike innspillene fra bokbransjen, før bestemmelsen om slik regulering settes i kraft.»

Dokumentene som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 461 L (2022–2023) og Prop. 82 L (2022–2023) *Lov om omsetning av bøker (bokloven)*.

Kultur- og likestillingsdepartementet inngikk i mars 2024 en utredningsavtale med Vista Analyse AS. Utredningen er ferdigstilt og overlevert til departementet. I utredningen foreslås det en hensiktsmessig implementering av avansereguleringen i § 12 i den nye bokloven. Reguleringen skal innbefatte et rabattak og et rabattgulv. Målet er å oppnå boklovens formål, samt å forebygge misbruk av forhandlingsmakt og vertikale eierposisjoner. I reguleringens forskrift foreslår flertallet i utredningsgruppen å overlate mye av det konkrete innholdet til partene, men med vern for uavhengige aktører og adgang til at en instans utpekt av departementet kan gripe inn ved mangel på enighet eller i spesielle tilfeller. Utredningen vil benyttes som grunnlagsmateriale i Kultur- og likestillingsdepartementets videre arbeid med avansereguleringen.

Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp, og rapporteringen avsluttes.

12.3 Stortingssesjon 2021–2022

Følge opp veilederen «Møteplasser for dataspill og datakultur»

Vedtak nr. 403, 1. mars 2022

«Stortinget ber regjeringen følge opp veilederen «Møteplasser for dataspill og datakultur» og vur-

dere hvordan man ytterligere kan bidra til å gjøre det enklere for kommuner og andre som ønsker å utvikle attraktive, tilgjengelige og inkluderende møteplasser der barn og ungdom som er interesserte i datakultur, opplever å bli sett og kan føle seg trygge.»

Dokumentene som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 155 S (2021–2022) og Dokument 8:24 S (2021–2022) *Representantforslag om et løft for den digitale spillkulturen*.

Regjeringen la frem *Tid for spill – regjeringens dataspillstrategi 2024–2026* i desember 2023. Strategien presenterer mål og tiltak for en inkluderende, trygg og tilgjengelig dataspillkultur. Strategiens tiltak på dette området kan deles inn i følgende tre delområder: 1) Kunnskap og kompetanse, 2) Infrastruktur og 3) Aktivitet og innhold. Tiltakene innen infrastruktur skal tilrettelegge for fysiske og digitale møteplasser, samt nødvendig utstyr for dataspillkulturen. Tiltakene innen kunnskap og kompetanse, samt aktivitet og innhold vil også bidra til at møteplassene blir attraktive, tilgjengelige og inkluderende.

Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp, og rapportering avsluttes.

Handlingsplan for en tryggere idrett og forebygging av kroppsmisnøye og spiseforstyrrelser i idretten

Vedtak 503, 28. april 2022

«Stortinget ber regjeringen legge frem et forslag til en handlingsplan for en tryggere idrett og forebygging av kroppsmisnøye og spiseforstyrrelser i idretten, som bygger på forslaget utarbeidet av en tverrfaglig, koordinerende kompetansegruppe. Dette forslaget til handlingsplan skal legges frem i et samarbeid mellom Kulturdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet og Kunnskapsdepartementet.»

Dokumentene som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 246 S (2021–2022) og Dokument 8:71 S (2021–2022) *Representantforslag om en tryggere idrett og forebygging av kroppsmisnøye og spiseforstyrrelser i idretten*.

Norges idrettsforbund opprettet en arbeidsgruppe. Departementet mottok arbeidsgruppens utkast i desember 2023 og har i løpet av 2024 hatt møter med både arbeidsgruppen og NIF. Arbeidsgruppens utkast har vært til uttalelse hos Helse- og omsorgsdepartementet og Kunnskapsdepartementet.

På grunnlag av arbeidsgruppens rapport tar regjeringen initiativ til et treårig krafttak mot spiseforstyrrelser og kroppsmisnøye i idretten. Målet er å gi idrettens arbeid på dette området et ekstraordinært løft.

Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp, og rapporteringen avsluttes.

12.4 Stortingssesjon 2020–2021

Tapsgrenser hos Norsk Rikstoto

Vedtak nr. 232, 11. desember 2020

«Stortinget ber regjeringen foreta en gjennomgang av om det innenfor rammene av sosialt ansvarlige spill er mulig å innføre en ytterligere individuell tilpasning av tapsgrensene etter en vurdering av den enkelte spiller etter nærmere kriterier, og på egnet måte orientere Stortinget om resultatene av gjennomgangen.»

Dokumentene som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 86 S (2020–2021) og Dok 8:126 S (2019–2020) *Representantforslag om sikring av inntektsgrunnlaget for hestesporten i Norge.*

Anmodningsvedtaket ble overført fra Landbruks- og matdepartementet til Kultur- og likestillingsdepartementet 23. mars 2023. Stiftelsen Norsk Rikstoto har i perioden frem til februar 2022 hatt dialog med Lotteritilsynet om individuell tilpasning av tapsgrenser. Stiftelsen fremmet et forslag til individuell tilpasning av tapsgrenser i juni 2021 som Lotteritilsynet ikke kunne anbefale, da det innebar utvidet tapsgrense for spillere som viste tegn til problemspill. Stiftelsen informerte i brev av 31. januar 2022 om behov for innsikt og analyse av spilleatferd og spillemønster over tid før nytt innspill til individuell tapsgrense eventuelt ble fremmet. Stiftelsen ba samtidig om utsatt svarfrist med ett år, til 31. januar 2023, noe Lotteritilsynet i brev av 1. februar 2022 viste forståelse for. Lotteritilsynet gjorde samtidig stiftelsen oppmerksom på at eventuelle forslag til individuelle tapsgrenser i 2023 ville måtte følge ordinær prosess for endring av forskriftsbestemmelse. Stiftelsen Norsk Rikstoto har per dags dato ikke fremmet forslag til individuell tilpasning av tapsgrenser da de fortsatt er i prosess med å analysere spillemønstre og erfaringer fra ansvarlighetsrammeverket. Svarfristen til Lotteritilsynet er da oversittet uten at Stiftelsen Norsk Rikstoto har fremmet noe forslag. På bakgrunn av dette har vi konkludert med at det per i dag ikke er grunnlag for å

innføre individuell tilpasning av tapsgrenser. Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp, og rapporteringen avsluttes.

Stortingsmelding om seksuell trakassering

Vedtak nr. 755, 11. mars 2021

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en stortingsmelding med en bred gjennomgang av ulike arbeidsfelt og sektorer i samfunnet, der det foreslås tiltak som kan bidra til å forebygge seksuell trakassering i det norske samfunnet. Arbeidet må omfatte alle typer trakassering, samt trusler og vold.»

Dokumentene som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 270 S (2020–2021) og Dokument 8:135 S (2019–2020) *Representantforslag om en norsk offentlig utredning om seksuell trakassering.*

Regjeringen har igangsatt arbeid med en melding til Stortinget om seksuell trakassering. Den skal kartlegge omfanget av seksuell trakassering i arbeidslivet, innenfor skole og utdanning og på barn og voksnes fritidsarenaer. Meldingen vil gjøre rede for utfordringer og foreslå forebyggende tiltak. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Innlemme symbolspråk i språkloven

Vedtak nr. 788, 25. mars 2021

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en sak om symbolspråk, der det foreslås hvordan retten til symbolspråk kan innlemmes i språkloven.»

Dokumentene som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 253 L (2020–2021) og Prop. 108 L (2019–2020) *Lov om språk.*

I utredningen NOU 2023: 13 *På høy tid – Realisering av funksjonshindredes rettigheter*, som er overlevert Kultur- og likestillingsdepartementet, skriver utvalget: «ASK er ikke innlemmet i språkloven da det forstås som et verktøy for å uttrykke språk, og ikke regnes som et ordinært lingvistisk språk. Interesseorganisasjonene vil ha en anerkjennelse av ASK som språk og at det inkluderes i språkloven». NOU-en foreslår på bakgrunn av dette at ASK «må inkluderes i språkloven på lik linje med tegnspråk». NOU-en har ikke grunnlagt forslaget nærmere. Det er delte meninger i høringen om saken.

Språkloven trådte i kraft 1. januar 2022. Formålet med loven er å sikre norsk som samfunnsbærende språk og status og vern for norsk, samiske språk, kvensk, romani, romanes og norsk tegnspråk.

Gjennom dialogmøter i departementet er det avklart at interesseorganisasjonene ønsker seg en anerkjennelse av ASK (alternativ og supplerende kommunikasjon) som offisielt språk på linje med norsk, samisk, kvensk, romani, romanes og tegnspråk.

Departementet anerkjenner det viktige likestillingsperspektivet som ligger til grunn for standpunktet. Muligheten til å kommunisere er en grunnleggende rettighet. Tilgang på språk og kommunikasjon er avgjørende i ethvert menneskes liv.

Samtidig viser relevante fagmiljøer til at ASK ikke er et språk i lingvistisk forstand på linje med de andre språkene i språkloven. ASK er en individuelt tilpasset og faglig utviklet verktøykasse for å kommunisere for eksempel på norsk. Brukeren er ofte ikke i stand til å utvikle et fullverdig tegnspråk eller talespråk, eller brukeren har mistet for eksempel taleevnen. Bruk av ASK kan innebære at samtalepartnerna fortolker kroppslige uttrykk, eller at brukeren av ASK selv peker, bruker tegn og/eller enkeltord, eller også tekniske løsninger som talesyntese eller øyestyling. Barnehage-loven, opplæringsloven og folketrygdloven gir individuelle rettigheter til ASK i ulike deler av livet.

Saken utredes videre i departementet, både på bakgrunn av anmodningsvedtaket og på bakgrunn av den offentlige høringen av forslaget i NOU 2023: 13 *På høy tid – Realisering av funksjonshindredes rettigheter*.

Regjeringen kommer tilbake til Stortinget på egnet måte.

12.5 Stortingssesjon 2018–2019

Endre forskrift om kringkasting

Vedtak nr. 706, 21. juni 2019

«Stortinget ber regjeringen endre forskrift om kringkasting slik at fotball-VM og fotball-EM for kvinner anses som begivenheter av vesentlig samfunnsmessig betydning, på linje med andre tilsvarende idrettsarrangementer, og sikres vederlagsfri visning.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Innst. 391 S (2018–2019) *Innstilling fra finanskomiteen om revidert nasjonalbudsjett 2019, om tilleggs-*

bevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2019, og om endringer i skatter og avgifter i statsbudsjettet for 2019.

Kultur- og likestillingsdepartementet har i høringsnotat om forslag til gjennomføring av endringsdirektivet til AMT-direktivet foreslått å legge til fotball-VM og fotball-EM for kvinner, samt håndball-VM og håndball-EM for menn i listen over viktige begivenheter i kringkastingsforskriften. Høringen er avsluttet og departementet jobber videre med forslaget. Kultur- og likestillingsdepartementet tar sikte på at endringene vil tre i kraft i 2025, forutsatt at endringene godkjennes av ESA. Regjeringen kommer tilbake til Stortinget på egnet måte.

12.6 Stortingssesjon 2017–2018

Innføring av DNS-blokkering av nettsidene til uregulerte spillere

Vedtak nr. 695, 7. mai 2018

«Stortinget ber regjeringen stanse pengespill hos uregulerte pengespillselskaper ved å innføre DNS-blokkering av nettsidene deres. Regjeringen bes i budsjett for 2019 omtale fremdriftsplanen for dette arbeidet.»

Dokumentet som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 242 S (2017–2018). jf. Dokument 8:110 S (2017–2018) *Representantforslag om en mer ansvarlig spillpolitikk*.

Regjeringen la frem Prop. 6 L (2023–2024) *Endringer i pengespilloven mv. (DNS-blokkering av nettsteder som tilbyr pengespill som ikke har tilatelse i Norge)* for Stortinget 20. oktober 2023. Stortinget behandlet og vedtok lovendringene om DNS-blokkering 19. mars 2024, Lovvedtak 48 (2023–2024). Lovendringene ble sanksjonert av Kongen i statsråd 14. mai 2024 og ikrafttredelsesdato ble satt til 1. januar 2025.

Anmodningsvedtaket anses som fulgt opp, og rapporteringen avsluttes.

Utrede tvisteløsningsordning for fastsetting av rimelig vederlag

Vedtak nr. 729, 15. mai 2018

«Stortinget ber regjeringen utrede en tvisteløsningsordning for fastsetting av rimelig vederlag og komme tilbake til Stortinget med egen sak på egnet måte.»

Dokumentet som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 258 L (2017–2018), jf. Prop. 104 L (2016–2017) *Lov om opphavsrett til åndsverk (åndsverkloven)*.

Kultur- og likestillingsdepartementet følger opp anmodningsvedtaket i høringsnotat om endringer av åndsverkloven mv. – gjennomføring av digitalmarkedsdirektivet ((EU) 2019/790) og nett- og videresendingsdirektivet ((EU) 2019/789). En tvisteløsningsordning for fastsetting av rimelig vederlag er omtalt i høringsnotatet. Høringen er avsluttet og departementet jobber videre med forslaget. Kultur- og likestillingsdepartementet tar sikte på å fremme en lovproposisjon for Stortinget i 2025.

Vurdere regler om at leverandører av netjtjenester må bidra til at rettighetshavere får vederlag

Vedtak nr. 730, 15. mai 2018

«Stortinget ber regjeringen fortløpende vurdere om norske myndigheter kan gi regler som sikrer at leverandører av netjtjenester som lagrer og tilgjengeliggjør store mengder av verk og annet kreativt innhold lastet opp av brukere, må bidra til at rettighetshaverne får vederlag for slik bruk av deres materiale.»

Dokumentet som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 258 L (2017–2018), jf. Prop. 104 L (2016–2017) *Lov om opphavsrett til åndsverk (åndsverkloven)*.

Tapet rettighetshaverne påføres når store plattformtilbydere gjør innholdet deres tilgjengelig uten å ha klarert rettighetene på forhånd, omtales gjerne som verdigapet. Verdigap-problematikken gjelder i hele Europa og er omfattet av digitalmarkedsdirektivet ((EU) 2019/790). Kultur- og likestillingsdepartementet foreslår gjennomføring av digitalmarkedsdirektivet i høringsnotat om endringer av åndsverkloven mv. Verdigap-problematikken er omtalt i høringsnotatet. Høringen er avsluttet og departementet jobber videre med forslaget. Kultur- og likestillingsdepartementet tar sikte på å fremme en lovproposisjon for Stortinget i 2025.

Utrede om strømming av åndsverk i klasserom skal bli vederlagspliktig

Vedtak nr. 731, 15. mai 2018

«Stortinget ber regjeringen utrede og komme tilbake til Stortinget med sak om hvordan og hvor-

vidt verk som overføres i klasserommet, deriblant strømming fra Internett, kan likestilles med eksemplarframstilling i klasserommet, og dermed bli vederlagspliktig, slik at det blir mulig for partene å inngå avtalelisens også for strømming og annen overføring.»

Dokumentet som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 258 L (2017–2018), jf. Prop. 104 L (2016–2017) *Lov om opphavsrett til åndsverk (åndsverkloven)*.

Kultur- og likestillingsdepartementet følger opp anmodningsvedtaket i høringsnotat om endringer av åndsverkloven mv. – gjennomføring av digitalmarkedsdirektivet ((EU) 2019/790) og nett- og videresendingsdirektivet ((EU) 2019/789). Åndsverklovens undervisningsbestemmelser er omtalt i høringsnotatet. Høringen er avsluttet og departementet jobber videre med forslaget. Kultur- og likestillingsdepartementet tar sikte på å fremme en lovproposisjon for Stortinget i 2025.

12.7 Stortingssesjon 2014–2015

Nasjonalgalleriet

Vedtak nr. 60, 1. desember 2014

«Stortinget ber regjeringen vurdere om Nasjonalgalleriet kan være en del av Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design uten ny totalrenovering.»

Dokumentet som ligger til grunn for anmodningsvedtaket, er Innst. 2 S Tillegg 1 (2014–2015) fra finanskomiteen om nasjonalbudsjettet for 2015 og forslaget til statsbudsjett for 2015.

Statsbygg er gitt i oppdrag å se nærmere på muligheten for å etablere en ny moderne scene for Nationaltheatret på Tullinløkka. I den forbindelse vurderes det om en del av arealbehovet kan dekkes ved å plassere publikumsarealer og en del andre teaterfunksjoner i deler av bygningen Nasjonalgalleriet. Det er naturlig å avvente utfallet av denne prosessen før det eventuelt arbeides videre med andre alternativer. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

13 Kunnskapsdepartementet

Nedanfor er ei oversikt over oppfølging av oppmodingsvedtak under Kunnskapsdepartementet. Oversikta omfattar alle vedtak frå stortings sesjonen 2023–2024 og alle vedtak som Stortinget ikkje har godkjent oppfølginga av.

I kolonnen lengst til høgre i tabell 13.1 er det ført opp om departementet reknar med at rapporteringa om vedtaket no blir avslutta, eller om det vil rapportere konkret om det i budsjettframlegget neste år òg. Ei rapportering som inneber at departementet skal legge fram ei konkret sak for

Stortinget, vil normalt først bli avslutta når slikt framlegg er gjort.

Sjølv om det i tabellen er oppgitt at rapporteringa blir avslutta, vil det stundom vere slik at oppfølginga av alle sider av vedtaket ikkje er slutført. Dette kan til dømes gjelde oppmoding om å ta særlege omsyn i politikkkutforminga på eit område, slik at oppfølginga vil kunne gå over fleire år. I slike tilfelle blir Stortinget orientert om oppfølginga slik som elles gjennom omtale av det relevante politikkområdet i andre dokument til Stortinget.

Tabell 13.1 Oppmodingsvedtak

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Følgd opp (ja/nei)
2023–2024	76	Miljøovervakingssystemet COAT	Ja
2023–2024	139	Finansiering av senteret C-REX	Nei
2023–2024	268	Tilskot til WorldSkills Norway	Ja
2023–2024	474	Utsett iverksetjing av vedtak om utestenging av studentar	Ja
2023–2024	475	Karriererettleiarar og rådgivarar i skulen	Ja
2023–2024	476	Greie ut rådgivings- og rettleiingstenesta i skulen	Ja
2023–2024	526	Opptrapping av satsinga på Dembra	Ja
2023–2024	578	Hindre misbruk av personopplysningane til barn og unge	Nei
2023–2024	579	Betre bruk av filter på digitale einingar i barnehage og grunnskule	Ja
2023–2024	621	Fleire elevar på ekskursjon til fange- og konsentrasjonsleirar	Nei
2023–2024	659	Betre ivaretaking av kunnskap om æreskultur og æresvald i utdanningar	Ja
2023–2024	678	Redusere saksbehandlingstida for å få godkjent utanlandsk utdanning i Noreg	Ja
2023–2024	707	Vurdering av omfang og lovkrav om mellombels tilsetjing av lærarar	Nei
2023–2024	906	Kartlegge bemanningssituasjonen i SFO-tilboda	Nei
2023–2024	907	Justere tilskotsordninga for barnehagar i levekårsutsette område	Ja
2022–2023	471	Meir variert praksis i lærarutdanningane m.m.	Nei

Tabell 13.1 Oppmodningsvedtak

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Følgt opp (ja/nei)
2022–2023	472	Strategi for å styrke laget rundt læraren og eleven	Nei
2022–2023	484	Plan for å vidareutvikle høgare yrkesfagleg utdanning	Nei
2022–2023	553	Lærekandidatordninga	Ja
2022–2023	554	Greie ut nytt yrkestittelnivå	Ja
2022–2023	625	Vald og truslar i skulen	Nei
2022–2023	690	Strategi for å auke rekrutteringa av lærarar	Ja
2022–2023	733	Kandidattypar innanfor fag- og yrkesopplæringa	Ja
2022–2023	734	Læringsstøttande ressursar på begge målformer	Nei
2022–2023	735	IB-tilbod både i grunnskulen og i vidaregåande skule	Nei
2022–2023	736	Handlingsrommet for alternative opplæringsarenaer	Ja
2022–2023	737	Utvide målgruppa for oppfølgingstenesta	Ja
2022–2023	738	Sikre individuell tilrettelegging av opplæringa	Nei
2021–2022	35, pkt. 44	Meldeplikt ved overføring av eigedomsrett til barnehage	Nei
2021–2022	35, pkt. 45	Gjeninnføre rett for kommunane til å føre tilsyn med private barnehagar	Nei
2021–2022	35, pkt. 53	Kartlegging av utfordringar for praktisk opplæring i skulen	Ja
2021–2022	374	Styrking av praktisk læring	Ja
2020–2021	79	Politiattest for tilsetjing i skular og barnehagar	Nei
2020–2021	182	Greie ut Østfold-modellen for lærekandidatar med tilretteleggingsbehov	Ja
2020–2021	941	Opptappingsplan for studieplassar i medisin, helsefag, sjukepleie og psykologi	Ja
2020–2021	942	Styrke rådgivings- og rettleiingstenesta i skulen	Ja
2020–2021	1070	Sluttkompetanse i vidaregåande skule	Ja
2020–2021	1104	Heilskapelege og koordinerte tenester	Nei
2019–2020	700	Studieplassar i høgare yrkesfagleg utdanning	Nei
2018–2019	51	Finansieringssystemet og ideelle barnehagar	Nei
2017–2018	461	Vilkår for private barnehagar	Nei
2017–2018	802	Finansieringssystemet for private barnehagar	Nei
2017–2018	887	Rangering av søkarar til høgare utdanning	Ja
2016–2017	642	Medlemskap i studentsamskipnad for fagskular	Nei
2015–2016	796	Krav om norsk og samisk språk i barnehagesektoren	Nei

13.1 Stortingssesjon 2023–2024

Oppmodingsvedtak under kunnskapsministeren

Tilskot til WorldSkills Norway

Vedtak nr. 268, 18. desember 2023:

Stortinget ber regjeringen sikre at staten bidrar med sin del, slik at World Skills får stabile rammevilkår slik at de kan arrangere skole-NM og andre yrkeskonkurranser.

Oppmodingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Prop. 1 S (2023–2024) for Kunnskapsdepartementet, jf. Innst. 12 S (2023–2024).

Regjeringa omtala oppfølginga av vedtaket i samband med revidert nasjonalbudsjett for 2024, jf. Prop. 104 S (2023–2024). Utdanningsdirektoratet har innvilga eit tilskot til WorldSkills Norway over kap. 225, post 75 på 12,9 mill. kroner over tre år frå hausten 2024, med atterhald om Stortingets løyvingssvedtak. Tilskotet utgjer 4,3 mill. kroner i 2025.

I tillegg får organisasjonen eit øyremerkt tilskot på 2 mill. kroner i 2024 på kap. 226, post 21 til å arrangere skule-NM. I statsbudsjettet for 2025 foreslår departementet å auke dette øyremerkete tilskotet til 4 mill. kroner.

Departementet legg til grunn at vedtaket med dette er følgt opp.

Karriererettleiarar og rådgivarar i skulen

Vedtak nr. 475, 18. desember 2023:

Stortinget ber regjeringen vurdere om karriereveileder skal være en egen stillingskategori i skolen, og tydeliggjøre kravene om rådgiverrelevant utdanning og kompetanse for å være rådgiver i skolen, for eksempel i henhold til anbefalingene utarbeidet av Utdanningsdirektoratet.

Oppmodingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Dok. 8:18 S (2023–2024) *Representantforslag fra stortingsrepresentantene Jan Tore Sanner, Kari-Anne Jønnes, Margret Hagerup og Tone Wilhelmsen Trøen om fornyelse av karriereveiledningen i skolen*, jf. Innst. 174 S (2023–2024).

Regjeringa har gjort ei vurdering slik Stortinget har bede om. Regjeringa har kome fram til at spørsmålet om karriererettleiarar skal vere ein eigen stillingskategori i skulen, er eit spørsmål som ligg til partane i arbeidslivet.

På oppdrag frå Kunnskapsdepartementet har Direktoratet for høgare utdanning og kompetanse nyleg utvikla kompetansestandardar for dei som jobbar med karriererettleiing i skulen. Desse kompetansestandardane har departementet no bede direktoratet om å informere relevante aktørar om. Kompetansestandardane skildrar kva slags kompetanse til dømes ein rådgivar eller ein lærar i faget utdanningsval bør ha. Kompetansestandardane for karriererettleiing i skulen er baserte på det nasjonale kvalitetsrammeverket for karriererettleiing.

Departementet reknar med dette oppmodingsvedtaket som følgt opp.

Greie ut rådgivings- og rettleiingstenesta i skulen

Vedtak nr. 476, 18. desember 2023:

Stortinget ber regjeringen utrede hvordan ansvaret for rådgivnings- og karriereveiledningstjenesten for hele skoleløpet kan samles og koordineres bedre, og hvordan samarbeidet mellom karriereveiledningen, Nav og arbeids- og næringsliv kan styrkes.

Oppmodingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Dok. 8:18 S (2023–2024) *Representantforslag fra stortingsrepresentantene Jan Tore Sanner, Kari-Anne Jønnes, Margret Hagerup og Tone Wilhelmsen Trøen om fornyelse av karriereveiledningen i skolen*, jf. Innst. 174 S (2023–2024).

Departementet vil gi Direktoratet for høgare utdanning og kompetanse i oppdrag å prøve ut samarbeidsmodellar for karriererettleiing. Utdanningsdirektoratet skal involverast på ein formålstenleg måte. I statsbudsjettet for 2025 foreslår regjeringa 7,5 mill. kroner (hausteffekt) til eit tilskot retta mot fylkeskommunane kap. 225, post 69, der midlane skal gå til utprøving av ulike modellar for organisering av samarbeid mellom karrieresentera og ungdomsskule og vidaregåande opplæring. HK-dir skal forvalte tilskotsordninga. Utprøvinga skal stimulere til å utvikle nye og betre former for samarbeid og samordning i karriererettleiinga i skulen.

Departementet ønsker gjennom utprøvinga å få meir kunnskap om kva former for modellar som fungerer. Utprøvinga kan òg inkludere utforsking av korleis karrieresentera og arbeidslivet kan vere ein ressurs for ungdomsskule og vidaregåande opplæring.

Departementet legg til grunn at vedtaket med dette er følgt opp.

Opptrapping av satsinga på Dembra

Vedtak nr. 526, 19. mars 2024

Stortinget ber regjeringen trappe opp satsingen på Dembra, herunder Dembra i lærerutdanningene.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Dok. 8:31 S (2023–2024) *Representantforslag fra stortingsrepresentantene Olaug Vervik Bollestad, Dag-Inge Ulstein og Kjell Ingolf Ropstad om en ny handlingsplan mot antisemittisme*, jf. Innst. 218 S (2023–2024).

Demokratisk beredskap mot rasisme, antisemittisme og udemokratiske holdninger (Dembra) blir koordinert av Senter for studier av Holocaust og livssynsminoriteter (HL-senteret). Verksemda omfattar rettleiing, kurs og nettbaserte ressursar for å førebygge ulike former for gruppebaserte fordommar, og læringsressursane er retta mot både barneskulen, ungdomsskulen, den vidaregåande opplæringa og lærarutdanningane. Dembra for lærarutdannarar (Dembra LU) omfattar kurstilbod til lærarstudentar, lærarar, skuleleiarar og andre tilsette i skulen. Dembra engasjerer dei nasjonale freds- og menneskerettssentera i arbeidet. Det er etablert regionale knutepunkt for Dembra-arbeidet over heile landet.

Dembra skal fremje eit trygt og godt skulemiljø og gi kompetanseutvikling innanfor tema som skal motverke fordommar, hatefulle ytringar og gruppefiendtlege haldningar, slik at elevane kan reflektere over korleis til dømes gruppetenking påverkar måten vi ser på oss sjølve og «dei andre» på, og korleis orda vi bruker, kan påverke andre. Læringsressursane som er utvikla, dekkjer områda hatefulle ytringar, antisemittisme, rasisme, diskriminering av minoritetar og udemokratiske haldningar. Desse læringsressursane blir nytta i lærarutdanningane, i etterutdanningane og til skulebasert kompetanseheving.

I statsbudsjettet for 2024 blei det løyvd 14,5 mill. kroner til Dembra over kap. 226, post 21, og i revidert budsjett for 2024 blei løyvinga auka med 1,2 mill. kroner for utvikling av kurs om antisemittisme og utvikling av digitale ressursar om muslimfiendtleghet. Departementet foreslår å løyve 16,5 mill. kroner i 2025, jf. omtale under kap. 226, post 21. I tillegg blei det i 2024 tildelt 1,1 mill. kroner over kap. 226, post 21 til to prosjekt som HL-senteret sende søknad om 23. november 2023 etter terrorangrepet mot Israel og dei følgjande krigshandlingane på Gaza: Digitale ressursar for profesjonsutvikling knyttet til kontroversielle

temaer og Kompetanseheving for lærere, for å styrke kompetansen til skulane og lærarane og lage støtteressursar til handtering av og undervisning i krevjande og konfliktfylt tematikk. Det blei også i 2024 løyvd 3,3 mill. kroner over kap. 224, post 70 til å styrke den pedagogiske kapasiteten ved freds- og menneskerettssentera. Sentera står fritt i korleis dei vil nytte stillingane. Departementet legg til grunn at den delen av vedtaket som gjeld styrking av Dembra, er følgd opp gjennom styrkt kapasitet både til å ta imot elevar hos sentera og til Dembra.

Når det gjeld den delen av vedtaket som handlar om styrking av Dembra LU, så er HL-senteret i gang med å lage ein undervisningspakke om konspirasjonsteoriar og konspirasjonstenking for vidaregåande opplæring og lærarutdanningane som skal vere ferdig innan utgangen av 2024.

Departementet legg til grunn av vedtaket med dette er følgd opp.

Hindre misbruk av personopplysningane til barn og unge

Vedtak nr. 578, 23. april 2024

Stortinget ber regjeringen styrke arbeidet med veiledning til barnehage- og skoleeiere om etterlevelse av personvernregelverket for å hindre misbruk av barn og unges personopplysninger.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Dok. 8:92 S (2023–2024) *Representantforslag fra stortingsrepresentantene Olaug Vervik Bollestad, Dag-Inge Ulstein og Kjell Ingolf Ropstad om et lærebokløft og mindre og bedre regulert skjermbruk i skolen*, jf. Innst. 263 S (2023–2024).

Kunnskapsdepartementet har gitt Utdanningsdirektoratet i oppgåve å greie ut korleis ein best kan lage ei eller fleire felles støttetjenester til kommunane for personvern, informasjonstryggleik og universell utforming av digitale læremiddel. Direktoratet har starta utgreiinga som vil ta føre seg juridiske og forvaltningsmessige spørsmål, og legge fram forslag til modellar for korleis ei eller fleire støttetjenester kan organiserast. Utgreiinga er etter planen ferdig i desember 2024, og departementet vil følge opp tilrådingane frå rapporten.

Kunnskapsdepartementet har gitt midlar til KS sitt arbeid med ein nasjonal DPIA (Data Protection Impact Assessment) for Google Workspace for Education, som er ei plattform mange skular nyttar på dei digitale einingane sine. Ein nasjonal DPIA vil styrke kommunane si evne til å etterleve regelverket for personvern.

Departementet vil kome tilbake til vedtaket overfor Stortinget på ein eigna måte.

Betre bruk av filter på digitale einingar i barnehage og grunnskule

Vedtak nr. 579, 23. april 2024

Stortinget ber regjeringen sterkt anbefale og følge opp at barnehage- og skoleeiere installerer Kripos sitt blokkeringsfilter eller vurdere andre filtre som effektivt sperrer tilgang til uønskede medier og innhold på digitale enheter som brukes av barn i barnehagen og elever i grunnskolen.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Dok. 8:92 S (2023–2024) *Representantforslag fra stortingsrepresentantene Olaug Vervik Bollestad, Dag-Inge Ulstein og Kjell Ingolf Ropstad om et lærebokløft og mindre og bedre regulert skjermbruk i skolen*, jf. Innst. 263 S (2023–2024).

12. juni 2024 sende Kunnskapsdepartementet saman med KS eit brev til alle landets kommunar, fylkeskommunar og private barnehageeigarar og skuleeigarar med ei sterk tilråding om å implementere Kripos' liste over nettsider i lokale sperrer og blokkeringsfilter. Brevet peikar også på at Kripos-lista åleine ikkje er tilstrekkeleg for å beskytte barn mot uønskt og skadeleg innhald, sidan lista berre søker å førebygge seksuelle overgrep. I brevet blir det vist til det ansvar kommunane, fylkeskommunane og private barnehage- og skuleeigarar har for å ivareta sikkerheita og personvernet til barna ved bruk av digitale einingar, og brevet gir ei forventning om at det må bli sørgd for tiltak for å beskytte barn mot eksponering av uønskt og skadeleg innhald og for å handtere potensielt skadelege hendingar. Andre løysingar kan vere tekniske sperrer, innhaldsfilter og organisatoriske tiltak for å avgrense at barnehagebarn og elevar blir utsette for uønskt og skadeleg innhald.

På nettsidene til Utdanningsdirektoratet ligg rettleiaren *Hvordan beskytte barn mot skadelig innhold på nett?*. Direktoratet sørger for oppdatering hausten 2024.

Departementet legg til grunn at vedtaket med dette er følgt opp.

Fleire elevar på ekskursjon til fange- og konsentrasjonsleirar

Vedtak nr. 621, 7. mai 2024

Stortinget ber regjeringen i forbindelse med fremleggelsen av den nye handlingsplanen mot anti-

semittisme komme tilbake til Stortinget med forslag til hvordan det kan sørges for at flere skoleelever, fra hele landet, får mulighet til å besøke tidligere fange- og konsentrasjonsleirer, som for eksempel Falstadsenteret og Falstad fangeleir, Grini fangeleir, Auschwitz og Sachsenhausen, innenfor hvert års vedtatte budsjettammer.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Dok. 8:95 S (2023–2024) *Representantforslag fra stortingsrepresentantene Erlend Wiborg, Himanshu Gulati, Silje Hjemdal, Sylvi Listhaug og Christian Tybring-Gjedde om å styrke kampen mot antisemittisme*, jf. Innst. 267 S (2023–2024).

Kommunal- og distriktsdepartementet leiar det pågåande arbeidet med den nye handlingsplanen mot antisemittisme.

Kunnskapsdepartementet vil kome tilbake til vedtaket overfor Stortinget på ein eigna måte.

Vurdering av omfang og lovkrav om mellombels tilsetjing av lærarar

Vedtak nr. 707, 11. juni 2024

Stortinget ber regjeringen vurdere omfanget av midlertidig ansettelse av lærere innen sommeren 2027, og eventuelt komme tilbake til Stortinget med et skjerpet lovkrav om at skoleeier alltid vurderer ansettelse på vilkår for annen midlertidig ansettelse, når det ikke er kvalifiserte lærere som søker ledig undervisningsstilling.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Prop. 62 L (2023–2024), jf. Innst. 389 L og Lovvedtak 78 (2023–2024).

Departementet vil kome tilbake til vedtaket overfor Stortinget på ein eigna måte.

Kartlegge bemanningssituasjonen i SFO-tilboda

Vedtak nr. 906, 21. juni 2024

Stortinget ber regjeringen innen 1. januar 2025 om å kartlegge bemanningssituasjonen i SFO-tilbudene i samarbeid med partene. Dette skal skissere nye tiltak for å bedre bemanning og kvaliteten i SFO-tilbudene. Kartleggingen skal også innhente informasjon om omfanget av skyss i tilknytning til SFO, skoleferietilbud og tilrettelegging for barn med behov for særskilt tilrettelegging, og identifisere relevante tiltak tilknyttet disse.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Meld. St. 2 (2023–2024), jf. Innst. 447 S (2023–2024).

Departementet vil kome tilbake til vedtaket overfor Stortinget på ein eigna måte.

Justere tilskotsordninga for barnehagar i levekårsutsette område

Vedtak nr. 907, 21. juni 2024

Stortinget ber regjeringen justere tilskuddsordningen for økt pedagogtettethet i barnehager i levekårsutsette områder samtidig med at den nå styrkes, slik at den blir en tilskuddsordning for økt pedagogtettethet og økt grunnbemanning.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Meld. St. 2 (2023–2024), jf. Innst. 447 S (2023–2024).

Departementet fastsette reviderte retningslinjer for å sjå til at tilskotsordninga også skulle vere ei ordning for auka grunnbemanning i juni 2024. Samstundes blei namnet på tilskotet endra til Tilskot til auka pedagogtettethet og auka grunnbemanning i barnehagar i levekårsutsette område. Tilskotsordninga gjeld for barnehageåret, og løyvinga i 2024, som gjeld for barnehageåret 2024–25, blei tildelt kommunane etter at nye retningslinjer var fastsette. Departementet foreslår å flytte tilskotet frå kap. 231 Barnehagar, post 21 Særskilde driftsutgifter til ny post kap. 231 Barnehagar, post 61 Tilskot til auka pedagogtettethet og auka grunnbemanning i barnehagar i levekårsutsette område. Sjå omtale og budsjettforslag i del II under programkategori 07.30 Barnehagar.

Departementet legg til grunn at vedtaket med dette er følgt opp.

Oppmodningsvedtak under forskings- og høgare utdanningsministeren

Miljøovervakingsystemet COAT

Vedtak nr. 76, 4. desember 2023

Stortinget ber regjeringen sørge for at infrastrukturen bygget gjennom miljøovervåkingssystemet COAT videreføres.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Nasjonalbudsjettet 2024 og statsbudsjettet for 2024, jf. Innst. 2 S (2023–2024), jf. Meld. St. 1 (2023–2024) *Nasjonalbudsjettet 2024*, jf. Innst. 2 S (2023–2024).

Stortinget løyvde 20 mill. kroner i 2024 til Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet (UiT) for å vidareføre infrastrukturen som er bygd opp gjennom miljøovervakingsystemet Climate-Ecological Observatory for Arctic Tundra (COAT). Regjeringa legg til grunn at tildelinga gjaldt for 2024, og at UiT må vurdere vidareføring av COAT innanfor rammeløyvinga etter 2024.

Departementet legg til grunn at vedtaket med dette er følgt opp.

Finansiering av senteret C-REX

Vedtak nr. 139, 12. desember 2023

Stortinget ber regjeringen sikre fortsatt finansiering av senteret C-REX også ut over 2026 og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Dok. 8:246 S (2022–2023) *Representantforslag fra stortingsrepresentantene Erna Solberg, Mari Holm Lønseth, Mudassar Kapur og Sveinung Stensland om bedre forebygging av og mer kunnskap om voldelig ekstremisme og radikalisering*, jf. Innst. 93 S (2023–2024).

Etter terrorhendinga 22. juli 2011 vart det auka merksemd om behovet for forskning på høgreekstremisme. I revidert budsjett for 2015 løyvde Stortinget midlar til å styrke slik forskning. Midlane – 10 mill. kroner på heilårsbasis – vart tildelte Noregs forskingsråd og lyste ut i nasjonal konkurranse som ei senterløyving. C-REX – Senter for ekstremismeforskning vann konkurransen og fekk midlar for ti år, med atterhald om positiv midtvegsevaluering. C-REX er derfor garantert ei løyving gjennom Noregs forskingsråd til slutten av januar 2026. Regjeringa vil vurdere om finansieringa av C-REX framleis skal skje via Noregs forskingsråd eller med ei direkteløyving til Universitetet i Oslo, og kjem tilbake til dette i komande statsbudsjett.

Utsett iverksetjing av vedtak om utestenging av studentar

Vedtak nr. 474, 6. februar 2024:

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget våren 2024 med en vurdering av forslag om hvordan studenter som selv ønsker det, kan få utsatt iverksettelse av vedtak om utestenging fram til eventuelle klager på vedtak er avgjort.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Prop. 126 L (2023–2024) *Lov om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven)*, jf. Innst. 169 L (2023–2024).

Regjeringa omtala oppfølginga av vedtaket i samband med revidert nasjonalbudsjett for 2024, jf. Prop. 104 S (2023–2024). Vurderinga til departementet er at det ikkje bør innførast ein særregel om at studentar kan få utsett iverksetjing av utestengingsvedtak i fuskesaker. Departementet meiner at det, i samsvar med dei ordinære reglane i forvaltningslova, bør vere opp til kvar einskild institusjon å velje om iverksetjing av eit utestengingsvedtak skal utsetjast. Departementet har særleg lagt vekt på at det berre er eit fåtal vedtak som blir oppheva av klageinstansen, og at utsett iverksetjing i dei fleste tilfelle derfor ikkje vil vere til fordel for studentane. Ein rett til å få utsett iverksetjing vil dessutan føre til forskjellsbehandling av studentane ut frå kor langt dei er komne i studieløpet og kan dessutan føre til ein auke i talet på klager og auka saksbehandlingstid. Departementet viser også til at det med den nye universitets- og høgskulelova er føringar om ein meir nyansert reaksjonsbruk, og dermed mildare reaksjonar i dei minst alvorlege tilfella, slik at det framover truleg vil vere mindre risiko for at studentar blir utestengde utan at dei har gjort ei fuskehandling som tilseier bruk av slik reaksjon.

Kunnskapsdepartementet legg til grunn at vedtaket med dette er følgt opp.

Betre ivaretaking av kunnskap om æreskultur og æresvald i utdanningar

Vedtak nr. 659, 23. mai 2024

Stortinget ber regjeringa sørge for at kunnskap om æreskultur og æresvald blir tilstrekkelig ivare tatt i utdanningen til politi, barnevern, skole og helsesektoren

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Dokument 8:96 S (2023–2024) *Representantforslag frå stortingsrepresentantene Erlend Wiborg, Sylvi Listhaug, Bård Hoksrud, Morten Wold, Christian Tybring-Gjedde, Silje Hjemdal og Per-Willy Amundsen om konkrete tiltak mot æreskriminalitet*, jf. Innst. 320 S (2023–2024).

Kunnskapsdepartementet styrer lærarutdanningane gjennom overordna rammeplanar som bygger på opplæringslova og gjeldande læreplanar for grunnopplæringa. Det betyr at lærarane som blir utdanna skal kunne undervise etter dei gjeldande læreplanane. Rammeplanane er forskrifter

og tek ikkje opp einskildtema eller einskildemne. Likevel seier rammeplanane at alle kandidatar som uteksaminert frå ei lærarutdanning skal ha kunnskap om barn i vanskelege livssituasjonar, inkludert kunnskap om mobbing, vald og seksuelle overgrep mot barn, gjeldande lovverk og barns rettigheter i eit nasjonalt og internasjonalt perspektiv. Lærarane skal også kunne identifisere teikn på vald og seksuelle overgrep og skal kunne styrke fleirkulturelle perspektiv ved skulens arbeid og vareta eit godt skule-heim-samarbeid.

Som for lærarutdanningane, skal innhaldet i helse- og sosialfagutdanningar vere i tråd med samfunnets noverande og framtidige behov for kompetanse, både frå tenestenes og brukaranes perspektiv. Dette er forankra i forskrift om felles rammeplan for grunnutdanningane i helse- og sosialfag, og er førande for universitet og høgskulars arbeid med utdanningane. Rammeplanen fastset felles formål og felles innhald for alle grunnutdanningane. Alle helse- og sosialfagsstudentar skal, etter fullført utdanning, ha kunnskap om inkludering, likestilling og ikkje-diskriminering, uavhengig av kjønn, etnisitet, religion og livssyn. Uteksaminerte kandidatar skal også ha kunnskap om sosiale og helsemessige problem, mellom anna omsorgssvikt, vald og overgrep. Vidare skal kandidatane ha relasjons-, kommunikasjons- og rettleingskompetanse som gjer dei i stand til å forstå og samhandle med brukarar, pasientar og pårørande. Dette er forskriftsfesta krav. Utdanningane innanfor helse- og sosialfag har i tillegg til felles rammeplan, også eigne retningslinjer for kvar utdanning, som spesifiserer læringsutbyttet for kvar einskild utdanning i tråd med deira yrkes- og profesjonsspesifikke rolle.

Retningslinja for barnevernspedagogutdanning inkluderer læringsutbytte om omsorgssvikt, overgrep og vald, moglege årsaksforhold, uttrykk og konsekvensar, og at kandidaten skal kunne bruke fagleg kunnskap om kulturelt mangfald og vise fleirkulturell forståing og kultursensitivitet i tenesteutøvinga. Retningslinjene for masterutdanning i barnevern og barnevernarbeid inkluderer mellom anna læringsutbytte der ein forventar at kandidaten skal oppnå avansert kunnskap om ulike levesett og verdier knytt til kulturelt mangfald og minoritetar. Styringa av og læringsutbyttet i barnevernsutdanningane gir kandidatane kunnskap, ferdigheiter og kompetanse som sørger for at dei vil kunne møte æreskultur og æresvald på ein kunnskapsbasert måte i tenesteutøvinga.

Styrking av kunnskapen og kompetansen i politiet om negativ sosial kontroll og æresrelatert

vald er eit sentralt tiltak i den gjeldande handlingsplanen på feltet.

Politiet skal ha eit tydeleg fokus på mangfald, dialog og arbeid som skaper tillit. Dette er viktige tema i politiets nye forebyggjande strategi: *I forkant av kriminaliteten – forebygging som politiets hovedstrategi (2021–2025)*. God fenomenkunnskap er viktig for å setje politiet og samarbeidande aktørar i stand til å avdekke, forebygge og etterforske negativ sosial kontroll og æresrelatert vald.

Det er gjennomført ei rekke kompetanseheevande tiltak, mellom anna gjennom obligatorisk årleg opplæring for etterforskarar og påtalemyndigheita i politiet. Politiets representant i Kompetanseteamet mot negativ sosial kontroll og æresrelatert vald rettleiar politidistrikta i einstilte saker. Kompetanseteamet har opplevd ein sterk vekst i talet på førespurnader dei siste åra og ein særleg sterk vekst frå politiet. Dette kan ein sjå i samanheng med større medvit og merksemd, både i offentlegheita og i politiet, og auka kompetanse i etatane.

Kripos arrangerte ei nasjonal fagsamling på fagområdet hausten 2023 med deltakarar frå politidistrikta. Fleire distrikt har arrangert eigne fagdagar om æresrelatert vald. Politiets kompetansedelingsportal på fagområdet blir oppdatert og brukt aktivt.

Politidirektoratet melder at dei framleis ser behov for å auka kunnskapsnivået i politiet på feltet, både innanfor forebygging, avdekking og etterforskning. Ein ny handlingsplan mot negativ sosial kontroll og æresrelatert vald er no under utvikling, som vil innehalde oppdaterte kompetansehevingstiltak.

Departementet legg til grunn at vedtaket med dette er følgt opp.

Redusere saksbehandlingstida for å få godkjent utanlandsk utdanning i Noreg

Vedtak nr. 678, 4. juni 2024

Stortinget ber regjeringa om å setje i verk tiltak for å redusere saksbehandlingstida for å få godkjent utanlandsk utdanning i Norge.

Oppmodingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Meld. St. 19 (2023–2024) *Profesjonsnære utdanningar over heile landet*, jf. Innst. 330 S (2023–2024).

Direktoratet for høgare utdanning og kompetanse (HK-dir) har ansvar for godkjenning av utan-

landsk fag- og yrkesopplæring, fagskuleutdanning, høgare utdanning og lovregulerte yrke i skule og barnehage. HK-dir har opplevd ein stor auke i talet på søknader både frå ukrainske flyktingar og frå andre søkarar, og dette har utfordra saksbehandlingskapasiteten i direktoratet. I statsbudsjettet for 2024 blei HK-dir tilført 2 mill. kroner for å tilsetje fleire saksbehandlarar mellombels, som kan handtere den auka saksmengda og opparbeidde restansar på godkjenning av utanlandsk utdanning. Kunnskapsdepartementet foreslår å vidareføre midlar til å auka kapasiteten i HK-dir til å behandle saker om godkjenning av utanlandsk utdanning i 2025-budsjettet, jf. kap. 256, post 01.

Kunnskapsdepartementet legg til grunn at vedtaket med dette er følgt opp.

13.2 Stortingssesjon 2022–2023

Oppmodingsvedtak under kunnskapsministeren

Strategi for å styrke laget rundt læraren og eleven

Vedtak nr. 472, 31. januar 2023

Stortinget ber regjeringa legge frem en strategi for å styrke laget rundt læreren og eleven slik at læreren får bedre tid til sine kjerneoppgaver og eleven får tettere oppfølging, herunder øke antall ansatte og styrke samarbeidet mellom faginstanser og få flere yrkesgrupper med helse- og sosialfaglig kompetanse inn i skolen.

Oppmodingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Dok. 8:21 S (2022–2023) *Representantforslag fra stortingsrepresentantene Abid Raja, Guri Melby, Ingvild Wetrhus Thorsvik og Alfred Jens Bjørlo om å ta læreryrket framover*, jf. Innst. 158 S (2022–2023).

Departementet er i gang med å vurdere korleis ein kan styrke laget rundt barna og eleven, og vil involvere partane og sentrale aktørar i dette arbeidet. Temaet er omtala i Meld. St. 34 (2023–2024) *En mer praktisk skole – Bedre læring, motivasjon og trivsel på 5.–10. trinn* og vil bli omtala i den komande meldinga om sosial mobilitet og sosial utjamning.

Departementet vil kome tilbake til vedtaket overfor Stortinget på ein eigna måte.

Lærekandidatordninga

Vedtak nr. 553, 28. mars 2023

Stortinget ber regjeringen styrke lærekandidatordningen, herunder sørge for at det avklares og tydeliggjøres hvem som er riktig målgruppe for lærekandidatordningen, og hvem som kanskje har bedre utbytte av alternative ordninger som praksisbrevordningen.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Dok. 8:99 S (2022–2023) *Representantforslag fra stortingsrepresentantene Aleksander Stokkebø, Jan Tore Sanner, Kari-Anne Jønnes, Margret Hagerup, Turid Kristensen, jf. Innst. 244 S (2022–2023)*.

Eit sentralt grep i fullføringsreforma er at den vidaregåande opplæringa skal bli betre tilpassa mangfaldet i elevgruppa, ved mellom anna å utvide retten til opplæring. Det gir fylkeskommunane insentiv til å tilpasse og legge til rette den ordinære opplæringa i større grad, også for dei som i dag bruker lærekandidatordninga og praksisbrevordninga. Bruken av dei to ordningane kan endrast som følge av dette. Departementet meiner derfor det ikkje er formålstenleg å starte eit større arbeid no for å gå opp grensa mellom målgruppene for dei to ordningane. Departementet vil følge utviklinga gjennom evalueringa av utvida rett til vidaregåande opplæring og gjennom dialog med fylkeskommunane, brukarorganisasjonar og andre.

Lærekandidatordninga er styrkt gjennom ny opplæringslov, som tok til å gjelde i haust. Tidlegare hadde ikkje dei med oppnådd kompetansebevis rett til vidare opplæring fram mot ein yrkeskompetanse. No har alle rett til opplæring fram til dei har fullført med yrkes- eller studiekompetanse. Det betyr ikkje at det er ei forventning om at ein skal gå vidare mot studie- eller yrkeskompetanse, men at ein har rett til opplæring ut frå eigne føresetnader og behov. Dette bidreg til å styrke lærekandidatordninga.

Lærekandidatordninga er godt etablert i alle fylkeskommunar og innanfor eit breitt spekter av lærefag. Samstundes har Riksrevisjonen i Dokument 3:12 (2015–2016) peika på at fylkeskommunane bruker til dels ulike kriterium for dei som skal få opplæring gjennom lærekandidatordninga, og at fylkeskommunane bruker ordninga ulikt. Kunnskapsdepartementet har bede Utdanningsdirektoratet om å greie ut og lage rettleingsmateriale til fylkeskommunane om det yrkesfaglege tilbodet for personar med stort behov for rettleiing

og utviklingshemming. Det skal bidra til at også denne elevgruppa får eit reelt yrkesfagleg tilbod over heile landet, og samstundes bidra til å avklare målgruppa for ordninga.

Satsinga til regjeringa på formidling og kvalifisering til læreplass bidreg òg til å styrke lærekandidatordninga. Gjennom satsinga fekk fylkeskommunane 485 mill. kroner i 2024 til dette arbeidet, og regjeringa har varsla at tilskotet skal vidareførast på om lag dette nivået ut perioden for *Samfunnskontrakten for fleire læreplassar (2022–2026)*. Fylkeskommunane kan bruke tilskotet til å betre overgangen mellom skule og læreplass for elevar som av ulike årsaker slit med å få læreplass.

Departementet legg til grunn at vedtaket med dette er følgt opp.

Nytt yrkestittelnivå

Vedtak nr. 554, 28. mars 2023

Stortinget ber regjeringen i samarbeid med partene i arbeidslivet utrede om det skal innføres et yrkestittelnivå mellom fagarbeiderne med fag- eller svennebrev og de ufaglærte.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Dok. 8:99 S (2022–2023) *Representantforslag fra stortingsrepresentantene Aleksander Stokkebø, Jan Tore Sanner, Kari-Anne Jønnes, Margret Hagerup, Turid Kristensen, jf. Innst. 244 S (2022–2023)*.

I den nye opplæringslova som tok til å gjelde frå august 2024, har alle rett til vidaregåande opplæring fram til dei har oppnådd studie- eller yrkeskompetanse. Dersom det blir innført eit nytt yrkestittelnivå som gir ein yrkeskompetanse mellom ufaglært og fagarbeidar, vil retten til opplæring kunne bli oppfylt når kandidatane har nådd dette nivået. Ein ny yrkestittel for dette nivået vil dermed kunne svekke retten til vidaregåande opplæring for lærekandidatar.

Lærekandidatar avsluttar opplæringa med ein kompetanseprøve som gir eit kompetansebevis. Lærekandidatar får ein individuelt tilrettelagd opplæringsplan, og kompetansebeviset gjer greie for den oppnådde kompetansen til den einskilde kandidaten. Kompetansebeviset skal vere retta mot eit reelt behov i arbeidslivet og skal gi grunnlag for varig arbeid. Ein ny yrkestittel som til dømes «assistent» vil gi liten ekstra informasjon, samanlikna med den individuelt tilrettelagde opplæringsplanen til lærekandidatane og dagens kompetansebevis. Departementet meiner

kompetansebeviset er tilstrekkeleg for å gjere synleg kompetanse på nivået under fag- eller sveinebrev.

Det vil òg vere nokre metodiske utfordringar med å greie ut om det skal innførast eit nytt yrkestittelnivå. Eit nytt nivå mellom ufaglært og fagarbeidar vil innebere eit definert minstekrav til kompetansemål for kvart av dei om lag 185 lærefaga i tilbodsstrukturen for fag- og yrkesopplæringa. Lærekandidatordninga vil måtte endrast og ikkje lenger vere basert på føresetnadene og behova til den einskilde kandidaten. Departementet meiner det vil vere uheldig for lærekandidatar, som i dag har individuelt tilrettelagd opplæring med eit kompetansebevis som dokumenterer den oppnådde kompetansen.

Departementet foreslår at oppmodningsvedtaket blir oppheva, jf. forslag til vedtak X.

Vald og truslar i skulen

Vedtak nr. 625, 25. april 2023

Stortinget ber regjeringa om årlig å rapportere om statistikk og utviklinga når det gjelder vold og truslar i norsk skole.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Dok 8:144 S (2022–2023) *Representantforslag fra stortingsrepresentantane Himanshu Gulati, Sylvi Listhaug, Terje Halleland, Marius Arion Nilsen, Dagfinn Henrik Olsen og Erlend Wiborg*, jf. Innst. 288 S (2022–2023).

Departementet har gitt Utdanningsdirektoratet i oppdrag å foreslå korleis oppmodningsvedtaket kan følgast opp. Departementet mottok svaret på oppdraget frå direktoratet 31. mai 2024. Departementet vil vurdere alternativa som Utdanningsdirektoratet har foreslått, i dialog med arbeidstakar- og arbeidsgjevarorganisasjonane og andre sentrale organisasjonar i skulen før departementet kjem tilbake til Stortinget med ei samla vurdering.

Departementet vil kome tilbake til vedtaket overfor Stortinget på ein eigna måte.

Kandidatypar innanfor fag- og yrkesopplæringa

Vedtak nr. 733, 5. juni 2023

Stortinget ber regjeringa ivareta de ulike kandidatypene innanfor fag- og yrkesopplæringa som praksisbrevkandidatar og lærekandidatar, i arbeidet med oppfølginga av ny opplæringslov.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Prop. 57 L (2022–2023) *Lov om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova)*, jf. Innst. 442 L (2022–2023).

I ny opplæringslov er lærekandidatordninga og praksisbrevordninga framleis ordningar som fører til kompetanse på lågare nivå enn fag- eller sveinebrev. Lærekandidatar og praksisbrevkandidatar inngår i omgrepet «dei som har eller skal ha læretid i bedrift», som vart innført i den nye opplæringslova, saman med lærlingar og kandidatar for fagbrev på jobb.

Lærekandidatordninga er framleis tilpassa dei som ønsker opplæring i bedrift, men som ikkje har føresetnader for å klare krava i fag- eller sveineprøva. Lærekandidatane har ein opplæringskontrakt med ein individuelt tilrettelagd opplæringsplan med eit utval av kompetansemål frå læreplanen. Lærekandidatar har læretida si i godkjende lærebedrifter, enten i det ordinære arbeidslivet eller i vekst- og arbeidsinkluderingsbedrifter. Opplæringa fører fram til ein kompetanseprøve, og lærekandidaten får eit kompetansebevis som dokumenterer kompetanse etter avslutta opplæring. Med den nye opplæringslova har lærekandidatane rett til vidaregåande opplæring fram til dei har oppnådd studie- eller yrkeskompetanse. Det betyr ikkje at det er ei forventning om at dei skal gå vidare mot studie- eller yrkeskompetanse, men at dei har rett til vidare opplæring ut frå eigne behov og føresetnader. Lærekandidatane har også framleis rett til individuell tilrettelegging (tidlegare spesialundervisning).

Kunnskapsdepartementet har bede Utdanningsdirektoratet om å greie ut og lage rettleingsmateriale til lærekandidatordninga for fylkeskommunane. Det skal styrke ordninga og betre ivareta lærekandidatar som har store behov for tilrettelegging, mellom anna dei med utviklingshemming.

Praksisbrevordninga er framleis ei ordning med praktisk og kortare tilbod som leiar til praksisbrev for ungdom som av ulike årsaker treng eit slik tilbod. Praksisbrevkandidatar hadde i førre opplæringslov høve til å halde fram med opplæring i bedrift som lærling etter oppnådd praksisbrev. No har dei som alle andre rett til vidaregåande opplæring fram til dei har oppnådd studie- eller yrkeskompetanse. Fylkeskommunane har framleis plikt til å tilby praksisbrevordning.

Departementet legg til grunn at vedtaket med dette er følgt opp.

Læringsstøttende ressursar på begge målformer

Vedtak nr. 734, 5. juni 2023

Stortinget ber regjeringen gjennomføre en kunnskapsinnhenting rundt omfanget av bruken av læringsstøttende ressursar i opplæringen som ikke foreligger på begge målformer, og komme tilbake til Stortinget med en vurdering av i hvilken grad dette påvirker særlig nynorsk-elevenes rett til opplæring på eget språk.

Oppmodingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Prop. 57 L (2022–2023) *Lov om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova)*, jf. Innst. 442 L (2022–2023).

Utdanningsdirektoratet har fått i oppdrag å gjennomføre ei kunnskapsinnhenting om omfanget av bruken av læringsressursar som ikkje ligg føre på begge målformer. Vidare skal direktoratet vurdere i kva grad omfanget av bruken påverkar særleg elevar med nynorsk som hovudmål og retten deira til opplæring på eige språk, og vurdere aktuelle tiltak. Direktoratet skal sende tilrådingane sine til departementet innan 1. desember 2025.

Departementet vil kome tilbake til vedtaket overfor Stortinget på ein eigna måte.

IB-tilbod både i grunnskulen og vidaregåande skule

Vedtak nr. 735, 5. juni 2023

Stortinget ber regjeringen vurdere å åpne for muligheten til å tilby International Baccalaureate (IB) både i grunnskolen og vidaregåande skole, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Oppmodingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Prop. 57 L (2022–2023) *Lov om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova)*, jf. Innst. 442 L (2022–2023).

Departementet er i gang med å vurdere om det bør opnast for å kunne tilby International Baccalaureate (IB) i offentleg grunnskule. Departementet jobbar også med å vurdere om, og eventuelt korleis, IB-opplæring i den offentlege vidaregåande opplæringa bør regulerast.

Departementet vil kome tilbake til vedtaket overfor Stortinget på ein eigna måte.

Handlingsrommet for alternative opplæringsarenaer

Vedtak nr. 736, 5. juni 2023

Stortinget ber regjeringen tydeliggjøre og øke handlingsrommet skoleleder, foreldre og elev har til å benytte seg av alternative opplæringsarenaer.

Oppmodingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Prop. 57 L (2022–2023) *Lov om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova)*, jf. Innst. 442 L (2022–2023).

Elevar skal som hovudregel vere på skulen, og fag- og timefordelinga legg føringane for korleis skuledagane er. Men som representantane peikar på, kan alternative læringsarenaer vere viktige for å løfte motivasjonen og meistringa hos einskilde elevar. I Meld. St. 34 (2023–2024) *En mer praktisk skole – Bedre læring, motivasjon og trivsel på 5.–10. trinn*, som blei lagd fram for Stortinget 13. september 2024, foreslår regjeringa ulike tiltak som skal bidra til betre opplæring til einskildelevar. Eit av tiltaka er å styrke rettleiinga om regelverket og moglegheiter i bruk av lokalt handlingsrom. Rettleiinga vil ivareta oppmodingsvedtaket. Samstundes har regjeringa invitert kommunar og fylkeskommunar til å søke om å bli forsøkskommunar. Dei som deltek, vil teste ut nye måtar å løyse oppgåver på gjennom fritak frå regelverket. Det kom inn ei rekke søknader på ulike sektorområde. Forsøka vil på sikt kunne gi nyttig kunnskap om eventuelle behov for endringar i regelverket.

Departementet legg til grunn at vedtaket med dette er følgt opp.

Utvide målgruppa for oppfølgingstenesta

Vedtak nr. 737, 5. juni 2023

Stortinget ber regjeringen i den varslede stortingsmeldingen om 5. til 10. trinn vurdere å utvide oppfølgingstjenestens målgruppe til også å omfatte elevar på 10. trinn.

Oppmodingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Prop. 57 L (2022–2023) *Lov om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova)*, jf. Innst. 442 L (2022–2023).

I Meld. St. 34 (2023–2024) *En mer praktisk skole – Bedre læring, motivasjon og trivsel på 5.–10. trinn* foreslår regjeringa ei rekke tiltak for å få

meir praktisk opplæring i grunnskulen, betre skulemiljøet og redusere bekymringsfullt fråvær i grunnskulen. Regjeringa vurderer at dette er tiltak som er meir formålstenlege for å førebygge fråfall og fråvær for elevar på 10. trinn enn å utvide målgruppa for oppfølgingstenesta. Å sikre alle elevar grunnskuleopplæring og å førebygge fråvær er allereie skulen si oppgåve. Oppfølgingstenesta er ei fylkeskommunal teneste, medan det er kommunane som er lokal skulemyndigheit for grunnskulane. Regjeringa vurderer derfor at det ikkje er formålstenleg at oppfølgingstenesta skal ha ansvaret for desse elevane.

Departementet legg til grunn at vedtaket med dette er følgt opp.

Sikre individuell tilrettelegging av opplæringa

Vedtak nr. 738, 5. juni 2023

Stortinget ber regjeringa komme tilbake til Stortinget med en vurdering av hvordan gjennomføring av vedtak om individuell tilrettelegging av opplæringen kan sikres, og påklages. I påvente av dette ber Stortinget regjeringa om å legge til grunn at manglende gjennomføring av individuell tilrettelegging av opplæringen fortsatt kan påklages til statsforvalteren.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Prop. 57 L (2022–2023) *Lov om grunnskuleopplæringa og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova)*, jf. Innst. 442 L (2022–2023).

Departementet er i gang med å vurdere korleis gjennomføringa av vedtak kan sikrast på ein betre måte.

Departementet vil kome tilbake til vedtaket overfor Stortinget på ein eigna måte.

Oppmodningsvedtak under forskings- og høgare utdanningsministeren

Meir variert praksis i lærarutdanningane m.m.

Vedtak nr. 471, 31. januar 2023

Stortinget ber regjeringa legge til rette for mer variert praksis i lærerutdanningene og sikre bedre oppfølging og veiledning av nye lærere i starten av karrieren, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Dok. 8:21 S (2022–2023) *Representantforslag fra stortingsrepresentantene Abid Raja,*

Guri Melby, Ingvild Wetrhus Thorsvik og Alfred Jens Bjørlo om å ta læreryrket framover, jf. Innst. 158 S (2022–2023).

Universitet og høgskular er gitt ansvaret for å lage gode lærarutdanningar under gjeldande rammeplanar og anna regelverk. Kunnskapsdepartementet held fram med å legge om til ei meir overordna styring av lærarutdanningane. Formålet er at institusjonane får større fridom og fleksibilitet til å utvikle utdanningane. 30. juni 2023 fastsette Kunnskapsdepartementet forenklingar i rammeplanane som mellom anna skal bidra til meir variert praksis. Alle rammeplanane krev at praksis i utdanningane er variert, vurdert og rettleia, og desse føringane blei styrkte i dei reviderte rammeplanane. Regjeringa si ekspertgruppe om styring av lærarutdanningane leverte sine tilrådingar til forskings- og høgare utdanningsministeren 20. juni 2024. Gruppa tilrår mellom anna at det blir laga éin rammeplan for lærarutdanningane som skal erstatte dagens elleve rammeplanar. Regjeringa vil ta stilling til korleis ein skal følge opp tilrådingane. Gruppa tilrår vidare at partnerskap mellom lærarutdanningsinstitusjonane og praksisfeltet blir forskriftsfesta.

Gode partnerskapar er ein føresetnad for god praksis og kan bidra til meir variasjon. I Meld. St. 19 (2023–2024) *Profesjonsnære utdanningar over heile landet* slår regjeringa fast at ho vil halde fram med satsinga på partnerskapssamarbeid i lærarutdanningane, og forventar at universitet og høgskular samarbeider med arbeidslivet om innhaldet i utdanningane. I meldinga står det òg at regjeringa vil vurdere å fjerne det forskriftsfesta kravet om fordeling av praksis i lærarutdanningane i oppfølginga av arbeidet til ekspertgruppa om styring av lærarutdanningane. Lengre praksisperiodar kan gi studentane breiare erfaring frå kvardagen i skulen, og med det meir relevant praksis. Fagleg råd for lærarutdanning 2025 held på å greie ut omgrepet «utvida praksis» i lærarutdanningane. Ei utvida forståing av praksis som noko meir enn dei ordinære praksisdagane kan bidra til å gi studentane meir varierte praksiserfaringar gjennom utdanninga.

Regjeringa vil innføre eit nytt heilskapleg system for kompetanse- og karriereutvikling i barnehage og grunnopplæring. Eit av fire hovudtiltak i systemet er å styrke rettleiinga av nyutdanna lærarar i barnehage og skule, sjå nærare omtale i del II, programkategori 07.20 Grunnopplæringa. Regjeringa foreslår å styrke og utvide tilskotsordninga til rettleiing for nyutdanna lærarar til også å gjelde nyutdanna lærarar i barnehage og vidaregåande skule, sjå omtale under kap. 226, post 61.

Departementet vil kome tilbake til vedtaket overfor Stortinget på ein eigna måte.

Plan for å vidareutvikle høgare yrkesfagleg utdanning

Vedtak nr. 484, 14. februar 2023

Stortinget ber regjeringen, i arbeidet med en stortingsmelding om fagskoler, legge fram en plan for vidareutviklingen av den høgere yrkesfaglige utdanningen som blant annet drøfter finansiering, studiepoengsystem, kapasitet og akkreditering.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Meld. St. 5 (2022–2023) *Langtidsplan for forskning og høgere utdanning 2023–2032*, jf. Innst. 170 S (2022–2023).

Regjeringa arbeider med ei melding til Stortinget om høgare yrkesfagleg utdanning. Kunnskapsdepartementet har motteke fleire evalueringar som samla utgjør eit godt kunnskapsgrunnlag for å skrive ei melding til Stortinget om høgare yrkesfagleg utdanning. Det gjeld mellom anna evaluering av nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR), evaluering av finansieringsystemet for høgare yrkesfagleg utdanning og ei fullevaluering fem år etter Meld. St. 9 (2016–2017) *Fagfolk for fremtiden. Fagskoleutdanning*. Meldinga til Stortinget vil mellom anna ta for seg utvikling, akkreditering og finansiering av fagskulane og tiltak for å sikre kvalitet og relevans i fagskoleutdanningane.

Departementet vil kome tilbake til vedtaket overfor Stortinget i samband med meldinga.

Strategi for å auke rekrutteringa av lærarar

Vedtak nr. 690, 25. mai 2023

Stortinget ber regjeringen lage en strategi for økt rekruttering av lærere og komme tilbake til Stortinget på egnet måte om strategien. Strategien må sees i sammenheng med ordningene for veiledning av nyutdannede, etter- og vidareutdanningstilbudet, nye karriereveier for lærere i skolen og den varslede profesjonsmeldingen.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Dok. 8:211 S (2022–2023) *Representantforslag fra stortingsrepresentantene Freddy André Øvstegård, Grete Wold, Ingrid Fiskaa og Mona Fagerås*, jf. Innst. 366 S (2022–2023).

Som ein del av arbeidet med å snu den negative utviklinga for lærarrekruttering la regjeringa

fram strategien *Flere lærere i barnehage og skole – strategi for rekruttering til lærerutdanningene og lærertrykket 2024–2030* saman med organisasjonane i Nasjonalt forum for lærerutdanning og profesjonsutvikling (NFLP) i februar 2024. Organisasjonane vart samde om eit utfordringsbilete, fire mål med tilhøyrande tiltak og kva forpliktingar aktørane har kvar for seg og saman i arbeidet med å rekruttere og behalde fleire lærarar i barnehagane og skulane.

Departementet legg til grunn at vedtaket med dette er følgt opp.

13.3 Stortingssesjon 2021–2022

Oppmodningsvedtak under kunnskapsministeren

Meldeplikt ved overføring av eigedomsrett til barnehage

Vedtak nr. 35, pkt. 44, 2. desember 2021

Stortinget ber regjeringen i forskrift og lovforslag innføre meldeplikt til kommunen når eiendomsrett til barnehage i kommunen blir overført til andre enn staten eller den fylkeskommune der eiendommen ligger, og utrede hvordan det kan innføres en forkjøpsrett for kommuner.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Meld. St. 1 (2021–2022) *Nasjonalbudsjettet 2022*, jf. Innst. 2 S (2021–2022).

Vedtaket om å innføre meldeplikt til kommunen blei våren 2022 følgt opp i Prop. 82 L (2021–2022) *Endringer i barnehageloven (selvstendig rettssubjekt, forbud mot annen virksomhet, meldeplikt m.m.)*. I proposisjonen blei det foreslått krav om at private barnehagar skal melde frå til kommunen og Utdanningsdirektoratet ved nedlegging, eigarskifte eller andre organisatoriske endringar. Stortinget behandla forslaget 31. mai 2022, jf. Innst. 403 L (2021–2022).

Departementet sende forslag om å lovfeste at private barnehagar skal melde frå til kommunen og Utdanningsdirektoratet ved overføring av eigedom, på høyring 1. november 2023 med høyringsfrist 1. februar 2024. Endringa skal gjere det tydeleg at meldeplikta også gjeld der det berre er eigedom som blir overført. Departementet bad om å få høyringsinstansane sine synspunkt på om det bør innførast ei ordning med kommunal forkjøpsrett ved sal av barnehagens eigedom. Departementet tek sikte på å legge fram endelege forslag til lovendringar for Stortinget i 2025. For meir

utførleg tekst om arbeidet med regelverket for private barnehagar, sjå del II, programkategori 07.30 Barnehagar.

Departementet vil kome tilbake til vedtaket overfor Stortinget på ein eigna måte.

Gjeninnføre rett for kommunane til å føre tilsyn med private barnehagar

Vedtak nr. 35, pkt. 45, 2. desember 2021

Stortinget ber regjeringen fremme nødvendige forslag for å gjeninnføre kommunenes rett til å føre tilsyn med private barnehager, herunder gi kommunene innsyn i alle økonomiske disposisjoner i barnehager i kommunen som mottar tilskudd.

Oppmodingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Meld. St. 1 (2021–2022) *Nasjonalbudsjettet 2022*, jf. Innst. 2 S (2021–2022).

Departementet viser til høyringa av forslag til nye reglar om styring og finansiering av barnehagesektoren datert 1. november 2023 med høyringsfrist 1. februar 2024. Departementet foreslo i denne høyringa å lovfeste at kommunen kan gjere vedtak om at tilskot til barnehagen skal haldast tilbake, reduserast eller krevjast tilbakebetalt ved brot på krav i barnehagelova med forskrifter som kommunen fører tilsyn med. Departementet bad om høyringsinstansane sine synspunkt på om det er behov for å gi kommunen heimel til å føre tilsyn med krava til bruk av offentlege tilskot og foreldrebetaling i barnehagelova kapittel V med forskrifter. Departementet tek sikte på å legge fram endelege forslag til lovendringar for Stortinget i 2025. For meir utførleg tekst om arbeidet med regelverket for private barnehagar, sjå del II, programkategori 07.30 Barnehagar.

Departementet vil kome tilbake til vedtaket overfor Stortinget på ein eigna måte.

Kartlegging av utfordringar for praktisk opplæring i skulen

Vedtak nr. 35, pkt. 53, 2. desember 2021

Stortinget ber regjeringen kartlegge hva som er de største utfordringene for praktisk opplæring både i de praktiske og estetiske fagene og andre fag i skolen, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte. Kartleggingen må blant annet vurdere kompetanse, fysiske fasiliteter og utstyrsituasjonen, særlig i de praktiske og estetiske fagene.

Oppmodingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Meld. St. 1 (2021–2022) *Nasjonalbudsjettet 2022*, jf. Innst. 2 S (2021–2022).

Vedtaket er følgt opp i Meld. St. 34 (2023–2024) *En mer praktisk skole – Bedre læring, motivasjon og trivsel på 5.–10. trinn*, som blei lagd fram for Stortinget 13. september 2024. I spørjinga til Skule-Noreg hausten 2022 blei det stilt eigne spørsmål om status for praktisk læring. Her fann forskarane at nesten alle grunnskular gjennomfører praktisk undervisning i kroppsøving, mat og helse og kunst og handverk i stor eller svært stor grad. For musikk oppgav derimot 10 pst. at dei i liten grad gjennomfører praktisk undervisning. Mange skuleleiarar rapporterte at dei opplevde problem knytte til den praktiske undervisninga. Den vanlegaste utfordringa er mangel på eigna areal og utstyr. For praktisk musikkundervisning er i tillegg mangel på lærarkompetanse eit vanleg problem. For eksempel rapporterte 18 pst. av skuleleiarane at dei opplevde utfordringar med praktisk undervisning i kunst og handverk, og 37 pst. rapporterte det same om musikkundervisninga. Funna i denne rapporten og andre innspel til stortingsmeldinga la grunnlag for at regjeringa innførte ei tilskotsordning og ei rentekompensasjonsordning for investeringar i utstyr, inventar og læringsarenaer som skal fremje praktisk læring i skulen.

Departementet legg til grunn at vedtaket med dette er følgt opp.

Styrking av praktisk læring

Vedtak nr. 374, 1. februar 2022

Stortinget ber regjeringen i sitt varslede arbeid med en helhetlig ungdomsskolereform vektlegge endringer som skal bidra til å øke elevenes motivasjon, læring og trivsel og styrke den praktiske læringen, og videre at regjeringen inkluderer sektoren tett i arbeidet.

Oppmodingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Dok. 8:18 S (2021–2022) *Representantforslag fra stortingsrepresentantene Erna Solberg, Jan Tore Sanner, Kari-Anne Jønnes, Margret Hagerup, Mathilde Tybring-Gjedde og Turid Kristensen*, jf. Innst. 129 S (2021–2022).

Vedtaket er følgt opp i Meld. St. 34 (2023–2024) *En mer praktisk skole – Bedre læring, motivasjon og trivsel på 5.–10. trinn*, som blei lagd fram for Stortinget 13. september 2024. I meldinga blir det mellom anna gjort framlegg om eit nasjonalt program for praktisk læring som inneheld ei rekke økonomiske, pedagogiske og kompetansebyggande til-

tak. Tiltaka skal bidra til å styrke dei praktiske sidene i alle fag. I meldinga foreslår regjeringa òg å innføre valfag på mellomtrinnet og å gjere det obligatorisk for skulane å tilby arbeidslivsfag på ungdomstrinnet, som også er tiltak som vil bidra til å styrke den praktiske læringa.

Departementet legg til grunn at vedtaket med dette er følgt opp.

13.4 Stortingssesjon 2020–2021

Oppmodingsvedtak under kunnskapsministeren

Politiattest for tilsetjing i skular og barnehagar

Vedtak nr. 79, 12. november 2020

Stortinget ber regjeringa om å fremme forslag om nødvendige regelendringer slik at politiattesten gir et fullstendig bilde av søkeren og viser alle relevante lovbrudd i de tilfeller som gjelder ansettelsesforhold i skole, barnehage eller andre steder der kontakt med barn utgjør en viktig del av stillingen.

Oppmodingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Dok. 8:113 S (2019–2020) *Representantforslag fra stortingsrepresentantene Hanne Dyveke Søttar, Kari Kjønaas Kjos, Silje Hjemdal og Roy Steffensen om nødvendige regelendringer om politiattest for ansettelsesforhold i skoler og barnehager*, jf. Innst. 64 S (2020–2021).

Området for kva straffebod som skal noterast på ein politiattest, er utvida i den nye opplæringslova som tok til å gjelde 1. august 2024. Det omfattar fleire straffebod enn politiregisterlova § 39. Det gjeld reglar som rettar seg dels mot den personlege fridomen og fred, dels mot valdslovbrot og einskilde vinningslovbrot og dels mot kjønnslemlesting og forbodet mot tvangsekteskap.

Når barneomsorgsattestane etter opplæringslova no er utvida til å omfatte fleire straffebod som ikkje er omfatta av politiregisterlova § 39 første ledd, inneber det eit avvik frå den elles einsarta reguleringa av barneomsorgsattestar. Regjeringa følger opp oppmodingsvedtaket gjennom eit interdepartementalt samarbeid for gjennomgang og revisjon av barneomsorgsattestar etter politiregisterlova § 39. Det blir arbeid for å sende eit forslag til endring av politiregisterlova § 39 på høyring. Gjennom revisjon av politiregisterlova tek ein sikte på å etablere ein einsarta praksis for innhaldet av barneomsorgsattestar i samarbeid mellom dei departementa det gjeld.

Når det no er gjort endringar i reglane om politiattest på skuleområdet, vil departementet vurdere å gjere tilsvarende endringar i reglane om politiattest på barnehageområdet.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på ein eigna måte.

Greie ut Østfold-modellen for lærekandidatar med tilretteleggingsbehov

Vedtak nr. 182, 3. desember 2020

Stortinget ber regjeringa utrede Østfold-modellen for lærekandidatar med tilretteleggingsbehov, som er utarbeidet av ASVL (Arbeidssamvirkenes landsforening), og vurdere om dette kan gjøres til en nasjonal ordning, slik det anbefales i NIFU-rapport 18: 2018.

Oppmodingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Prop. 1 S Tillegg 1 (2020–2021) *Endring av Prop. 1 S (2020–2021) Statsbudsjettet 2021 (saldering)*, jf. Innst. 2 S (2020–2021).

Ein viktig del av fullføringsreforma er at vidaregåande opplæring skal bli betre tilpassa mangfaldet i elevgruppa. Dei utvida rettane til vidaregåande opplæring opnar for nye moglegheiter for tilpassing, også for dei som i dag nyttar lærekandidatordninga. Eit tiltak i meldinga er å utvikle ordninga i lys av dei utvida rettane.

Riksrevisjonens undersøking i Dokument 3:12 (2015–2016) avdekkar eit behov for å klargjere målgruppa for lærekandidatordninga. Det kjem fram at fylkeskommunane bruker til dels ulike kriterium for dei som får opplæring i ordninga, noko som er bekrefta i nyare kartleggingar departementet har gjennomført i Fylkesdirektørkollegiet for kompetanse og utdanning (FKU) i 2024. Ein del fylkeskommunar tilbyr ikkje ordninga for elevar med utviklingshemming og dei med stort behov for tilrettelegging, men gir elevane eit reint skuletilbod også på yrkesfaglege utdanningsprogram. Andre fylkeskommunar gir denne elevgruppa eit skreddarsydd opplegg med opplæring i bedrift, til dømes den såkalla Østfold-modellen eller liknande.

Som del av utgreinga av Østfold-modellen har departementet henta innspel frå fylkeskommunane og Arbeidssamvirkenes landsforening (ASVL) og identifisert fem element som kan seiest å utgjere ein modell. Desse er 1) ein etablert modell for ei definert målgruppe i det fylkeskommunale rettleingsmaterialet for lærekandidatordninga, 2) kandidatane har ofte eit einskildvedtak om spesialundervisning, som no heiter

individuell tilrettelegging, 3) eigne tilskot til lærebedrifter som tek inn lærekandidatar med stort behov for tilrettelegging, som består av basistilskotet og eit tilskot som svarer til det fylkeskommunane ville brukt på spesialundervisning i skule, 4) samarbeid med vekst- og arbeidsinkluderingsbedrifter som lærekandidatane får læretida si i, og 5) ein samarbeidsavtale mellom fylkeskommunen og eit opplæringskontor for vekst- og arbeidsinkluderingsbedrifter som har spissa kompetanse på kandidatar med utviklingshemming og stort behov for tilrettelegging.

Vidaregåande opplæring er eit fylkeskommunalt ansvar som inkluderer å godkjenne lærebedrifter og å formidle lærekandidatar til opplæring i bedrift. Departementet meiner det vil vere å gå for langt inn i det fylkeskommunale ansvaret og handlingsrommet dersom staten skal regulere kva for lærebedrifter (punkt 4) og opplæringskontor (punkt 5) fylkeskommunane skal samarbeide med om ei konkret elevgruppe. Departementet vil heller ikkje innføre nye tilskot til lærebedrifter utover dagens satsar for lærlingtilskotet (punkt 3). Fylkeskommunane har i dag stor fridom til sjølve å utforme lokale tiltak for fleire lære plassar og betre kvalifisering til lære plass. Tilskotet frå staten til formidling og kvalifisering til lære plassar over kap. 225, post 69 støttar òg opp om dette arbeidet.

Departementet meiner det er grunn til å sjå nærare på måten elevgruppa er definert og omtala i det fylkeskommunale rettleiingsmaterialet på (punkt 1 og 2). Ei svakheit ved ordninga i dag er at målgruppa er omtala overordna, noko som skaper usikkerheit om dei med utviklingshemming og stort behov for tilrettelegging inngår i ordninga. Det er god grunn til å presisere dette betre i rettleiingsmateriale for ordninga, slik at også denne elevgruppa blir sikra eit reelt yrkesfagleg tilbod over heile landet.

Kunnskapsdepartementet har gitt Utdanningsdirektoratet i oppgåve å greie ut og lage rettleiingsmateriale til fylkeskommunane om det yrkesfaglege tilbodet for personar med stort behov for tilrettelegging og utviklingshemming. Det skal bidra til å styrke ordninga og å avklare målgruppa for ordninga.

Departementet legg til grunn at vedtaket med dette er følgt opp.

Styrke rådgivings- og rettleiingstenesta i skulen

Vedtak nr. 942, 20. mai 2021

Stortinget ber regjeringa styrke rådgivnings- og veiledningstjenesten i skolen gjennom å legge til

rette for en tverrfaglig rådgivertjeneste og samarbeid mellom skoleeier, ungdomsskole, rådgivertjenesten, den videregående skolen og arbeidslivet, og gjøre det enklere for yrkesgrupper med erfaring fra annet arbeidsliv å bli ansatt i skolen som rådgivere.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Dok. 8:282 S (2020–2021) *Representantforslag fra Hanne Dyveke Søttar, Hans Andreas Limi, Roy Steffensen, Silje Hjemdal, Terje Halleland om et yrkesfagløft for verdiskaping*, jf. Innst. 414 S (2020–2021).

Som varsla i Meld. St. 34 (2023–2024) *En mer praktisk skole – Bedre læring, motivasjon og trivsel på 5.–10. trinn* vil departementet setje i gang ei utprøving av ulike samarbeidsmodellar for karriererettleiing. Direktoratet for høgare utdanning og kompetanse vil få i oppdrag å setje i gang ei slik utprøving. Utdanningsdirektoratet skal involverast på ein formålstenleg måte.

I statsbudsjettet for 2025 foreslår regjeringa 7,5 mill. kroner (hausteffekt) til eit tilskot retta mot fylkeskommunane, der midlane skal gå til utprøving av ulike modellar for organisering av samarbeid mellom karrieresenter og ungdomsskule og vidaregåande opplæring. HK-dir skal forvalte tilskotsordninga. Utprøvinga skal stimulere til å utvikle nye og betre former for samarbeid og samordning i karriererettleiinga i skulen. Departementet ønsker gjennom utprøvinga å få meir kunnskap om kva former for modellar som fungerer. Utprøvinga kan òg inkludere utforsking av korleis karrieresenter og arbeidsliv kan vere ein ressurs for ungdomsskule og vidaregåande opplæring.

Departementet legg til grunn at vedtaket med dette er følgt opp.

Sluttkompetanse i vidaregåande skule

Vedtak nr. 1070, 1. juni 2021

Stortinget ber regjeringa, i samarbeid med partene, konkretisere nærmere forbedringer av Vg3 i skole som gir elevene en sluttkompetanse som tilfredsstiller arbeidslivets krav og som har tillit i nærings- og arbeidslivet.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Meld. St. 21 (2020–2021) *Fullføringsreformen – med åpne dører til verden og fremtiden*, jf. Innst. 585 S (2020–2021).

Departementet har i samarbeid med partane arbeidd for å betre tilbodet til dei som ikkje får

læreopplæringsplass, og fulgt opp vedtaket i ny opplæringsforskrift som tok til å gjelde frå august 2024. Det er eit problem at tilbodet startar seint på hausten, og at elevar i ein sårbar situasjon får eit unødvendig opphald i opplæringa. Den nye forskrifta slår fast at søkarar som oppfyller vilkåra for å bli formidla til læretid i bedrift, og som ikkje har blitt formidla til læreopplæringsplass, har rett til eit anna opplærings-tilbod med oppstart så snart som mogleg og seinast innan 1. oktober. Fylkeskommunen skal uansett søke å formidle dei som ønsker det, til læreopplæringsplass sjølv om dei har starta på eit anna opplærings-tilbod.

Regjeringa gjennomfører eit løft for yrkesfaga. I statsbudsjettet for 2025 foreslår regjeringa 479 mill. kroner for å styrke arbeidet for fleire læreopplæringsplassar og bidra til kvalifisering og formidling til læreopplæringsplassar i fag- og yrkesopplæringa, jf. kap. 225, post 69. Midlane skal òg kunne brukast på å gi ei god opplæring til elevar som ikkje får læreopplæringsplass, slik at dei kan fullføre med eit fag- eller sveinebrev som blir verdsett i arbeidslivet.

Departementet legg til grunn at vedtaket med dette er fulgt opp.

Heilskaplege og koordinerte tenester

Vedtak nr. 1104, 2. juni 2021

Stortinget ber regjeringa utrede og fremme en sak for Stortinget med forslag til nødvendige lovendringer for å sikre at barn som trenger det, gis en rett til helhetlige og koordinerte tjenester.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Prop. 100 L (2020–2021) *Endringer i velferdstjenestelovgivning (samarbeid, samordning og barnekoordinator)*, jf. Innst. 581 L (2020–2021).

Regjeringa er oppteken av at barn og unge får dei tenestene dei treng, og at tenestene er godt koordinerte. 1. august 2022 tok ei rekke endringar i velferdstjenestelovgivning til å gjelde, jf. Innst. 581 L (2020–2021) og Prop. 100 L (2020–2021). Endringane omfattar 14 lover og inneber mellom anna at reglane om samarbeid og individuell plan er harmoniserte og styrkte, at det er innført ei plikt for kommunen til å samordne tenestetilbodet til den einskilde, og at det er innført rett til barnekoordinator på visse vilkår. Formålet med endringane er å styrke oppfølginga av utsette barn og unge og familiane deira gjennom auka samarbeid mellom velferdstenestene.

Det er viktig at reglane legg til rette for godt samarbeid mellom tenestene. Samstundes er det

viktig å arbeide med å skape ein god samarbeidskultur i tenestene, både i kommune, fylkeskommune og stat. Helsedirektoratet, Arbeids- og velferdsdirektoratet, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og Utdanningsdirektoratet har utarbeidd ein felles rettleiar om samarbeid på tvers av velferdstenestene som blei publisert hausten 2022.

Regelendringane blir evaluerte av Noregs teknisk-naturvitenskaplege universitet (NTNU). Evalueringa skal ha implementeringa av lovendringane som hovudformål. NTNU skal undersøke korleis sentrale aktørar tolkar og set i verk lovendringane. Vidare skal evalueringa fange opp endringar som følger av lovendringane, og om målsetjingane for endringane blir oppfylte. NTNU Samfunnsforskning leverte delrapport 1 datert 8. september 2023. Evalueringa vil halde fram til våren 2027.

Regjeringa vil vente på funn frå evalueringa før ei eventuell utgreiing av behovet for ytterlegare lovendringar for å sikre at barn og unge får heilskaplege og koordinerte tenester.

Departementet vil kome tilbake til Stortinget på ein eigna måte.

Oppmodningsvedtak under forskings- og høgare utdanningsministeren

Opptrappingsplan for studieopplæringsplassar innanfor medisin, helsefag, sjukepleie og psykologi

Vedtak nr. 941, 20. mai 2021

Stortinget ber regjeringa utarbeide en opptrappingsplan for studieopplæringsplasser innenfor medisin, helsefag og psykologi. Planen skal både inneholde konkrete tiltak for opprettelse av tilstrekkelig med studieopplæringsplasser ved utdanningsinstitusjonene, og tiltak som sikrer studentene praksisplass i helse-sektoren. Planen bør inneholde tiltak som gjør det attraktivt for helsearbeidere å være i sektoren. Stortinget ber regjeringa i forbindelse med statsbudsjettet for 2022 komme tilbake til Stortinget med innledende tiltak for å sikre flere studieopplæringsplasser innen medisin, helsefag og sykepleie.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga Dok. 8:281 S (2020–2021) *Representantforslag om opptrappingsplan for helseutdanningene fra stortingsrepresentantene Åshild Bruun-Gundersen, Bengt Rune Strifeldt, Morten Stordalen, Hanne Dyveke Støttar, Silje Hjemdal, Himanshu Gulati og Roy Steffensen*, jf. Innst. 419 S (2020–2021).

Regjeringa vil føre ein ambisiøs og offensiv kunnskapspolitik og bygge sterke profesjonsutdanningar av høg kvalitet i heile landet. Derfor varsla regjeringa i Hurdalsplattforma at ho vil trappe opp talet på nye studieplassar, med opptrappingsplanar for område med særleg stort kompetansebehov, som læraryrket, sjukepleie, realfag, IKT og medisin. Kunnskapsdepartementet tildelte i 2022 midlar til 300 fleire studieplassar i sjukepleiarutdanningane, og elleve statlege universitet og høgskular blei i tillegg bedne om å omprioritere innanfor rammeløyvinga si for å opprette ytterlegare til saman 200 fleire plassar, jf. Innst. 119 S (2021–2022) og Prop. 51 S (2021–2022). I 2022 fekk Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet (UiT) midlar til 15 fleire studieplassar i medisin, jf. Innst. 2 S (2021–2022) og Prop. 1 S (2021–2022), og i 2023 fekk UiT midlar til ytterlegare 30 nye studieplassar i medisin, jf. Innst. 12 S (2022–2023) og Prop. 1 S (2022–2023).

I statsbudsjettet for 2024 blei det løyvd midlar til ytterlegare 60 nye studieplassar i medisin, likt fordelte mellom Universitetet i Oslo (UiO), Universitetet i Bergen (UiB) og Noregs teknisk-naturvitskaplege universitet (NTNU), og det blei løyvd midlar til 20 studieplassar til fysioterapiutdanning og 20 studieplassar i vernepleie ved Høgskolen i Innlandet, jf. Innst. 12 S (2023–2024) og Prop. 1 S (2023–2024). Regjeringa har samla sett i perioden 2022–2024 lagt til rette for 645 fleire studieplassar innanfor helsefag, som fullt opptrappa inneber 2 550 fleire studentar årleg i desse utdanningane. I tillegg er dei 80 mellombelse plassane i medisin frå Utdanningsløftet 2020 førte vidare, som fullt opptrappa inneber 480 fleire medisinstudentar årleg.

I tillegg foreslår regjeringa i 2025 å løyve midlar til ytterlegare 50 studieplassar i medisin. Plassane blir fordelte med 15 studieplassar til NTNU for tilbod i Ålesund og Levanger, 15 til UiO for tilbod i Innlandet og 20 til UiB for tilbod i Førde. Desse plassane vil vere fullt opptrappa i 2031 og inneber 300 fleire studentar årleg.

Ein føresetnad for å trappe opp studieplassar er tilgang til praksisplassar. I Meld. St. 19 (2023–2024) *Profesjonsnære utdanningar i heile landet* viser regjeringa til den bilaterale avtalen som regjeringa har inngått med KS for å auke kvaliteten og kapasiteten på praksis i kommunane for helse- og sosialfagstudentar. I meldinga varslar regjeringa at ho vil greie ut om finansieringa av praksis i profesjonsutdanningane bør endrast. Vidare vil regjeringa vidareføre bu- og reisestøtte i helse- og sosialfaga og at praksisplassar inngår i

nye avtalar mellom offentlege helse- og omsorgstenester og private leverandørar.

Departementet legg til grunn at vedtaket med dette er følgt opp.

13.5 Stortingssesjon 2019–2020

Oppmodingsvedtak under forskings- og høgare utdanningsministeren

Studieplassar i høgare yrkesfagleg utdanning

Vedtak nr. 700, 15. juni 2020

Stortinget ber regjeringa opprette inntil 1 000 nye studieplasser innan høgere yrkesfaglig utdanning fra høsten 2020, i tillegg til at de 1 000 studieplassene som regjeringa varslat i Prop. 117 S (2019–2020), skal bli permanente, og at det vidare utarbeides en forpliktende opptrappingsplan med 1 000 nye studieplasser årlig over fem år.

Oppmodingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Meld. St. 14 (2019–2020) *Kompetansereformen – Lære hele livet*, jf. Innst. 370 S (2019–2020).

Stortinget har i 2020, 2021, 2023 og 2024 løyvd midlar til totalt 3 100 nye studieplassar i høgare yrkesfagleg utdanning. Dette er den største kapasitetsveksten i høgare yrkesfagleg utdanning nokon gong. Regjeringa vil at fleire skal ta høgare yrkesfagleg utdanning, og foreslår derfor midlar til 1 000 nye studieplassar til fagskulane i 2025. 100 av studieplassane skal gå til ordninga Industriefagskulen.

Midlar til nye studieplassar til fagskulane skal fordelast på bakgrunn av lokale, regionale og nasjonale kompetansebehov og kapasiteten i fagskulane. Fylkeskommunane søker Direktoratet for høgare utdanning og kompetanse (HK-dir) om midlar til nye studieplassar etter ein gjennomgang av kompetansebehov og kapasitet i fagskulane i eige fylke. Systemet bygger opp under fylkeskommunane som kompetansepolitisk aktør og at fagskulane skal tilby utdanningar som arbeidslivet etterspør. Fordelinga av studieplassar skal skje i eit samspel mellom arbeidsliv, fagskular og styresmakter for å sikre at nye studieplassar treff kompetansebehova i arbeidslivet best mogleg. Nasjonale styresmakter kan legge føringar for fordelinga av studieplassar for å sikre at det blir teke omsyn til nasjonale behov.

Departementet vil kome tilbake til vedtaket overfor Stortinget i dei årlege statsbudsjetta.

13.6 Stortingssesjon 2018–2019

Oppmodningsvedtak under kunnskapsministeren

Finansieringssystemet og ideelle barnehagar

Vedtak nr. 51, 22. november 2018

Stortinget ber regjeringen gjennomgå finansieringssystemet for private og kommunale barnehager med sikte på å ivareta de små og ideelle barnehagene og en mangfoldig barnehagesektor.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Dokument 8:231 S (2017–2018) *Representantforslag fra stortingsrepresentantene Audun Lysbakken og Bjørnar Moxnes om en mangfoldig barnehagestruktur der pengene går til barnas beste*, jf. Innst. 51 S (2018–2019).

Departementet viser til høyringa av forslag til nye reglar om styring og finansiering av barnehagesektoren datert 1. november 2023 med høyringsfrist 1. februar 2024. Departementet foreslo i denne høyringa å gi kommunane større moglegheiter til å tilpasse tilskotet til barnehagane sine faktiske behov. Det skal bidra til meir stabil økonomi i barnehagar som i dag opplever at tilskotet ikkje strekk til, slik som særleg mange små og ideelle barnehagar opplever. Departementet tek sikte på å legge fram endelege forslag til lovendingar for Stortinget i 2025. For meir utførleg tekst om arbeidet med regelverket for private barnehagar, sjå del II, programkategori 07.30 Barnehagar.

Departementet vil kome tilbake til vedtaket overfor Stortinget på ein eigna måte.

13.7 Stortingssesjon 2017–2018

Oppmodningsvedtak under kunnskapsministeren

Vilkår for private barnehagar

Vedtak nr. 461, 13. februar 2018

Stortinget ber regjeringen vurdere hvordan det kan sikres at private barnehager har lønns-, arbeids- og pensjonsvilkår minst på linje med ansatte i offentlige barnehager, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Dokument 8:18 S (2017–2018) *Representantforslag fra stortingsrepresentantene*

Audun Lysbakken, Mona Lill Fagerås og Solfrid Lerbrekk om profittfri barnehage, jf. Innst. 114 S (2017–2018).

Departementet viser til høyringa av forslag til nye reglar om styring og finansiering av barnehagesektoren datert 1. november 2023 med høyringsfrist 1. februar 2024. Departementet foreslo i denne høyringa at kommunen skal legge vekt på mellom anna lønns-, pensjons- og arbeidsvilkåra til dei tilsette ved berekninga av tilskot til dei private barnehagane. Departementet tek sikte på å legge fram endelege forslag til lovendingar for Stortinget i 2025. For meir utførleg tekst om arbeidet med regelverket for private barnehagar, sjå del II, programkategori 07.30 Barnehagar.

Departementet vil kome tilbake til vedtaket overfor Stortinget på ein eigna måte.

Finansieringssystemet for private barnehagar

Vedtak nr. 802, 31. mai 2018

Stortinget ber regjeringen i sitt videre arbeid med regulering av barnehagesektoren se på modeller i finansieringssystemet som så langt som mulig ivaretar et mangfold av barnehager og barnehageeiere, samt reduserer etterslepet i tilskuddsgrunnlaget overfor private barnehager.

Oppmodningsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Prop. 67 L (2017–2018) *Endringer i barnehageloven mv. (minimumsnorm for grunnbemanning, plikt til å samarbeide om barnas overgang fra barnehage til skole og SFO mv.)*, jf. Innst. 319 L (2017–2018).

Departementet viser til høyringa av forslag til nye reglar om styring og finansiering av barnehagesektoren datert 1. november 2023 med høyringsfrist 1. februar 2024. Departementet foreslo å gå frå eit system der tilskotet til private barnehagar blir berekna lokalt av kommunen etter detaljerte nasjonale reglar, til eit system der kommunen får større handlingsrom til å gi forskrift om berekning av tilskot til private barnehagar innanfor nasjonale rammer i lov. Forslaget skal sørge for meir treffsikre tilskot fordi kommunen kjenner sine barnehagar og lokale forhold best. Departementet tek sikte på å legge fram endelege forslag til lovendingar for Stortinget i 2025. For meir utførleg tekst om arbeidet med regelverket for private barnehagar, sjå del II, programkategori 07.30 Barnehagar.

Departementet vil kome tilbake til vedtaket overfor Stortinget på ein eigna måte.

Oppmodingsvedtak under forskings- og høgare utdanningsministeren

Høgare utdanning

Vedtak nr. 887, 11. juni 2018

Stortinget ber regjeringen foreta en gjennomgang av dagens regelverk for rangering av søkere til høyere utdanning, inkludert utdanning som i dag ikke gir poeng, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Oppmodingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Dokument 8:196 S (2017–2018) *Representantforslag fra stortingsrepresentantene Hans Fredrik Grøvan, Olaug V. Bollestad, Knut Arild Hareide og Steinar Reiten om å gi bibelskole-elever to tilleggs-poeng*, jf. Innst. 387 S (2017–2018).

Kunnskapsdepartementet har gjort ein gjennomgang av regelverket for rangering, inkludert alle kvotar og tilleggs-poeng i systemet for opptak. Våren 2021 sette regjeringa ned eit offentleg utval som har vurdert heile systemet for opptak til høgare utdanning, jf. NOU 2022: 17 *Veier inn – ny modell for opptak til universiteter og høyskoler*.

Regjeringa har våren 2024 lagt fram forslag til endringar i regelverket for opptak til høgare utdanning i Meld. St. 20 (2023–2024) *Opptak til høgare utdanning*. Stortinget har behandla meldinga, jf. Innst. 378 S (2023–2024).

Departementet legg til grunn at oppmodingsvedtaket med dette er følgt opp.

13.8 Stortingssesjon 2016–2017

Oppmodingsvedtak under forskings- og høgare utdanningsministeren

Medlemskap i studentsamskipnad for fagskular

Vedtak nr. 642, 2. mai 2017

Stortinget ber regjeringen i forbindelse med evalueringen av de kvalitetshevende tiltakene vurdere om fagskoler etter bestemte kriterier bør ha plikt til medlemskap i studentsamskipnad.

Oppmodingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Meld. St. 9 (2016–2017) *Fagfolk for fremtiden. Fagskoleutdanning*, jf. Innst. 254 S (2016–2017).

Kunnskapsdepartementet vil følge opp vedtaket i samband med oppfølginga av evalueringa av innføringa og verknadene av tiltaka i fagskulemeldinga. Ein midtvegsrapport er levert til

departementet i 2021. Rapporten gir i hovudsak ein status for innføringa av tiltaka. Ein rapport om evaluering av finansieringssystemet for fagskular er levert departementet i 2022. Endeleg rapport er levert departementet i 2023 og tek omsyn til evalueringa av finansieringssystemet for fagskulane og funna i midtvegsvalueringa.

Departementet vil kome tilbake til vedtaket overfor Stortinget i samband med meldinga om høgare yrkesfagleg utdanning.

13.9 Stortingssesjon 2015–2016

Oppmodingsvedtak under kunnskapsministeren

Krav om norsk og samisk språk i barnehagesektoren

Vedtak nr. 796, 7. juni 2016

Stortinget ber regjeringen utarbeide forslag til endringer i barnehageloven som sikrer at ansatte i offentlige og private barnehager behersker norsk språk, og at ansatte i samiske barnehager behersker samisk språk.

Oppmodingsvedtaket blei gjort i samband med behandlinga av Meld. St. 19 (2015–2016) *Tid for lek og læring. Bedre innhold i barnehagen*, jf. Innst. 348 S (2015–2016).

Departementet viser til omtale i Prop. 1 S (2018–2019) om den delen av vedtaket som gjeld norsk språk, og at denne delen er følgt opp gjennom ei lovendring som tok til å gjelde 1. august 2018, jf. barnehagelova § 27.

Når det gjeld den delen av vedtaket som gjeld samisk språk, heng dette saman med oppfølginga av NOU 2016: 18 *Hjertespråket. Forslag til lovverk, tiltak og ordningar for samiske språk*. Som ein del av oppfølginga av NOU-en fremja Kommunal- og distriktsdepartementet våren 2023 forslag om endringar i språkreglane i samelova, jf. Prop. 58 L (2022–2023). Sametinget blei konsultert om forslaget. Lovendringane blei vedtekne av Stortinget 30. mai 2023, jf. Innst. 441 L (2022–2023).

Regjeringa la våren 2023 fram Meld. St. 13 (2022–2023) *Samisk språk, kultur og samfunnsliv – Kompetanse og rekruttering i barnehage, grunnopplæring og høyere utdanning*. Stortinget har behandla meldinga, jf. Innst. 473 S (2022–2023). Meldinga har følgande omtale som er relevant for oppmodingsvedtaket:

Barnehageloven sier tydelig at det er kommunen, som barnehagemyndighet, som har ansvar for at

samiske barn i og utenfor forvaltningsområdet for samisk språk får et samisk barnehagetilbud. Det er behov for tydeligere informasjon fra barnehagemyndigheten om samiske barnehagetilbud og for bedre markedsføring av eksisterende tilbud. I lys av barnehagens betydning som språkarena og som arena for rekruttering av flere samiske elever i grunnsopplæringen, har barnehagemyndigheten et særlig ansvar for å styrke det samiske barnehagetilbudet.

Kommunen bør jobbe systematisk med å kartlegge behovet for samiske barnehageplasser og for samiskspråklig pedagogisk kompetanse i barnehagen.

Regjeringen vil vurdere om det bør gjøres endringer i barnehagelovens regler om samiske barnehagetilbud, og se dette i sammenheng med øvrige virkemidler for å løse utfordringene på det samiske barnehageområdet.

For å møte den økende etterspørselen etter samiske barnehagetilbud bør kommunen jobbe systematisk med å utvide tilbudet. Der det er vanskelig å etablere et samiskspråklig tilbud på

heltid, kan alternativet være deltidstilbud. Kommunen bør også arbeide aktivt for å rekruttere personale med samiskspråklig kompetanse. Prioritering av søkere med samisk språk der øvrige kompetansekrav foreligger, økt lønn, permisjon med lønn for å ta kurs og utdanning i samisk, er eksempler på målrettede tiltak som har hatt en positiv effekt. Et annet tiltak som har hatt god effekt, er å ansette språkarbeidere som ikke har formell utdanning, og som ikke er en del av den pedagogiske bemanningen. Dette bidrar til å styrke bruken av samisk språk i barnehagen.

Etter forslag frå og i samråd med Sametinget vil regjeringa opprette ei ekspertgruppe som skal vurdere korleis barnehagetilbodet til samiske barn kan bli betre. Departementet vil ha dialog med Sametinget om innspel til aktuelle kandidatar som kan sitje i ei slik gruppe, og utforming av mandatet.

Departementet vil kome tilbake til vedtaket overfor Stortinget på ein eigna måte.

14 Landbruks- og matdepartementet

Tabell 14.1 viser ei oversikt over oppfølginga av oppmodings- og utgreiingsvedtak under Landbruks- og matdepartementet.

I siste kolonne i tabellen nedanfor går det fram om departementet legg opp til at rapporteringa på

oppmodingsvedtaket no blir avslutta, eller om departementet òg vil rapportere på vedtaket i budsjettproposisjonen for neste år.

Tabell 14.1 Oversikt over oppmodings- og utgreiingsvedtak, ordna etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering blir avslutta (Ja/Nei)
2023–2024	851	Meir bruk av norskprodusert grovfôr	Ja
2023–2024	850	Tiltakspakke for å redusere jordbruksareal ute av drift	Nei
2023–2024	847	Prinsipp for berekning av inntekt i jordbruket	Nei
2023–2024	846	Prisutjanningsordninga for mjølk	Nei
2023–2024	571	Timetal per årsverk i jordbruket	Ja
2023–2024	569	Gjennomgang av tilskottssystemet i jordbruket	Nei
2023–2024	568	Drift av krevjande areal	Ja
2023–2024	567	Revidert strategi for økologisk landbruk	Nei
2023–2024	566	Plan for meir plantebasert mat	Nei
2023–2024	565	Mål om sjølvforsyning	Ja
2023–2024	560	Offentleg utgreiing om framtidas matsystem	Ja
2022–2023	928	Oppheve lov om endring av jordlova	Ja
2022–2023	867	Bruk av kart i tilskottssystemet	Ja
2022–2023	866	Strategi for auka sjølvforsyning og trygg matproduksjon	Ja
2022–2023	702	Strengare straff for alvorleg dyrekriminalitet	Nei
2022–2023	701	Strengare straff for alvorleg dyrekriminalitet	Nei
2022–2023	700	Strengare straff for alvorleg dyrekriminalitet	Nei
2022–2023	545	Donasjon av overskottsmat til velgjerande formål frå cruiseskip og skipshandlarar	Ja
2022–2023	519	Innsamling, registrering og kontroll av viktige naturverdiar i norsk skog	Nei
2022–2023	95	Utval matkastelov	Nei
2021–2022	754	Bransjeavtalar for biogassproduksjon	Nei

Tabell 14.1 Oversikt over oppmodnings- og utgreiingsvedtak, ordna etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering blir avslutta (Ja/Nei)
2021–2022	381	Melding til Stortinget om dyrevelferd som byggjer på oppdatert kunnskap	Nei
2021–2022	382	Dyrevelferda i svinenæringa	Nei
2021–2022	383	Konkrete tiltak i melding til Stortinget om dyrevelferd	Nei
2021–2022	384	Alternativ til CO ₂ -bedøving av dyr	Nei
2021–2022	35 – nr. 29	Inntektsgap	Ja
2020–2021	1134	Viltlova – utgreiing av omgrepet «kunstig lys»	Ja
2017–2018	489	Fremje forslag til ein matkastelov	Nei

14.1 Stortingssesjon 2023–2024

Meir bruk av norskprodusert grovfôr

Vedtak nr. 851, 21. juni 2024:

«Stortinget ber regjeringa stimulere til mindre bruk av kraftfôr og mer bruk av norskprodusert grovfôr.»

Vedtaket blei fatta ved handsaminga av Prop. 105 S (2023–2024) *Jordbruksoppgjæret 2024*, jf. Innst. 448 S (2023–2024).

Regjeringa har lansert eit målretta samfunnsoppdrag om berekraftig fôr som samlar næringsaktørar, avgjerdstakarar og forskingsmiljø i eit blågrønt utviklingsarbeid. Målet for oppdraget er at alt fôr til oppdrettsfisk og husdyr innan 2034 skal komme frå berekraftige kjelder og bidra til å redusere klimagassutsleppa i matsystema. Samfunnsoppdraget skal bidra til å bevare naturmangfald, utvikle ein sterk fôringrediensindustri og auke forsyningssikkerheita i Noreg. Auka del norskproduserte råvarer i kraftfôr til husdyr, og auka kvalitet og del grovfôr i fôrrasjonen til drøvtyggjarar er blant delmåla for samfunnsoppdraget.

Vedtaket blir òg følgt opp i dei årlege jordbruksoppgjæra, mellom anna er beitetilskotta auka for å gjere det meir lønsamt å ha dyr på beite. Den 8. mars 2024 la regjeringa fram Meld. St. 11 (2023–2024) *Strategi for auka sjølvforsyning av jordbruksvarer og plan for opptrapping av inntektsmogleghetene i jordbruket*. Regjeringa sin strategi er delt inn i tiltak retta mot styrkt konkurransekraft, styrkt planteproduksjon til mat og fôr og tiltak for å oppretthalde dagens høge sjølvforsyningsgrad på husdyrprodukt. Alle tiltak i jord-

brukspolitikken framover må vurderast opp mot korleis desse påverkar målet som er sett om auka sjølvforsyning. Departementet legg til grunn at vedtak nr. 851, 21. juni 2024 med dette er følgt opp.

Tiltakspakke for å redusere jordbruksareal ute av drift

Vedtak nr. 850, 21. juni 2024:

«Stortinget ber regjeringa frem til jordbruksoppgjæret for 2025 utrede en tiltakspakke for å redusere jordbruksareal som er ute av drift.»

Vedtaket blei fatta ved handsaminga av Prop. 105 S (2023–2024) *Jordbruksoppgjæret 2024*, jf. Innst. 448 S (2023–2024).

Regjeringa vil følgje opp vedtaket i jordbruksoppgjæret 2025, og vil komme tilbake til Stortinget i proposisjonen om jordbruksoppgjæret 2025.

Prinsipp for berekning av inntekt i jordbruket

Vedtak nr. 847, 21. juni 2024:

«Stortinget ber regjeringa innen februar 2025 på nytt komme tilbake med egen sak med forslag til prinsipper for beregning av inntekt i jordbruket og sammenligning med andre grupper, for å sikre demokratisk forankring av tallgrunnalet til bruk i jordbruksoppgjærene og legitimitet til forhandlingsinstituttet.»

Vedtaket blei fatta ved handsaminga av Prop. 105 S (2023–2024) *Jordbruksoppgjæret 2024*, som eit laust forslag til Innst. 448 S (2023–2024).

Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

Prisutjamningsordninga for mjølk

Vedtak nr. 846, 21. juni 2024:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at ny markedsordning for melk har fungert minst ett år, før det vurderes å gjennomføre reduksjon av de konkurransefremmende tiltakene i prisutjevningensordningen for melk.»

Vedtaket blei fatta ved handsaminga av Prop. 105 S (2023–2024) *Jordbruksoppgjøret 2024*, som eit laust forslag til Innst. 448 S (2023–2024).

Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

Timetal per årsverk i jordbruket

Vedtak nr. 571, 18. april 2024:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at timetall pr. årsverk i jordbruket trappes ned i like deler til 1750 timer fram til 2027.»

Vedtaket blei fatta ved handsaminga av Meld. St. 11 (2023–2024) *Strategi for auka sjølvforsyning av jordbruksvarer og plan for opptrapping av inntektsmoglegheitene i jordbruket*, jf. Innst. 258 S (2023–2024).

Den inngåtte jordbruksavtalen i 2024 tek første steg i nedtrappinga av tal timar i eit årsverk i jordbruket til 1 750 timar i 2027, ved å redusere timetalet frå 1 845 timar i 2024 til 1 810 timar i 2025. Regjeringa vil følgje opp vedtaket vidare i jordbruksoppgjøret 2025. Departementet legg til grunn at vedtak nr. 571, 18. april 2024 med dette er følgt opp.

Gjennomgang av tilskottsystemet i jordbruket

Vedtak nr. 569, 18. april 2024:

«Stortinget ber regjeringen gå gjennom tilskuddssystemet for å vurdere om overføringene til jordbruket fører til en styrking av norsk selvforsyning, og at mer jord i Norge tas i bruk til matproduksjon.»

Vedtaket blei fatta ved handsaminga av Meld. St. 11 (2023–2024) *Strategi for auka sjølvforsyning av*

jordbruksvarer og plan for opptrapping av inntektsmoglegheitene i jordbruket, jf. Innst. 258 S (2023–2024).

Dei årlege jordbruksoppgjøra inneber ein gjennomgang av alle tilskottsordningane i jordbruket, med sikte på å styrkje produksjonen av norske jordbruksprodukt og jordbruk over heile landet. I Prop. 105 S (2023–2024) *Jordbruksoppgjøret 2024* er det ei eiga liste over tiltak i jordbruksavtalen som særskild bidreg til auka sjølvforsyning. I jordbruksoppgjøret 2024 blei det i tillegg nedsett ei arbeidsgruppe som skal ha ein større gjennomgang av verkemidla innanfor kornsektoren sett i lys av ambisjonane om å auke sjølvforsyningsgraden og Stortingets handsaming av Meld. St. 11 (2023–2024). Satsinga på landbruket i Nord-Noreg blei òg styrkt for å bremse den negative utviklinga, og for å bidra til auka utnytting av regionale fortrinn og moglegheiter. I Meld. St. 11 (2023–2024) står det at alle tiltak i jordbrukspolitikken framover må vurderast opp mot korleis dei påverkar målet om auka sjølvforsyning. Vidare har regjeringa starta arbeidet med å utnemne eit offentleg utval som skal lage ei utgreiing om framtidens matsystem. Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

Drift av krevjande areal

Vedtak nr. 568, 18. april 2024:

«Stortinget ber regjeringen utrede og prøve ut et teigbasert system, eller tilsvarende, som skal bidra til drift av krevende areal.»

Vedtaket blei fatta ved handsaminga av Meld. St. 11 (2023–2024) *Strategi for auka sjølvforsyning av jordbruksvarer og plan for opptrapping av inntektsmoglegheitene i jordbruket*, jf. Innst. 258 S (2023–2024).

I jordbruksoppgjøret 2024 blei partane samde om at det, innanfor ordninga *Bærekraftig matproduksjon og verdiskaping i nord*, skal setjast i gang ei prøveordning med eit teigbasert tilskott i utvalde kommunar med stor del areal som det ikkje blir søkt tilskott for. Formålet med prøveprosjektet er å hindre attgroing av areal, og målet er å lage gode system og prøve ut ordningar som kan forvaltast på ein god måte. Landbruksdirektoratet er i gang med å utforme ei slik ordning, som etter planen skal setjast i gang frå 1. januar 2025. Departementet legg til grunn at vedtak nr. 568, 18. april 2024 med dette er følgt opp.

Revidert strategi for økologisk landbruk

Vedtak nr. 567, 18. april 2024:

«Stortinget ber regjeringen revidere strategien for økologisk landbruk i 2024.»

Vedtaket blei fatta ved handsaminga av Meld. St. 11 (2023–2024) *Strategi for auka sjølvforsyning av jordbruksvarer og plan for opptrapping av inntektsmoglegheitene i jordbruket*, jf. Innst. 258 S (2023–2024).

Landbruks- og matdepartementet arbeider med å revidere strategien, med sikte på at den tek til å gjelde i løpet av våren 2025, og regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

Plan for meir plantebasert mat

Vedtak nr. 566, 18. april 2024:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget våren 2025 med en plan for mer plantebasert mat, hvor målet er at den samlede norske plantebaserte produksjonen skal styrkes og sammenhengen mellom de ulike leddene i verdikjeden skal økes.»

Vedtaket blei fatta ved handsaminga av Meld. St. 11 (2023–2024) *Strategi for auka sjølvforsyning av jordbruksvarer og plan for opptrapping av inntektsmoglegheitene i jordbruket*, jf. Innst. 258 S (2023–2024).

I medhald til Meld. St. 11 (2023–2024), skal alle tiltak i jordbrukspolitikken framover vurderast opp mot korleis dei påverkar målet om auka sjølvforsyning. I Prop. 105 S (2023–2024) *Jordbruksoppgjøret 2024*, er det ei eiga liste over tiltak i jordbruksavtalen som særskild bidreg til auka sjølvforsyning. Landbruks- og matdepartementet arbeider med å følgje opp punkta på denne lista. Vidare har regjeringa starta arbeidet med å utnemne eit offentleg utval som skal lage ei utgreiing om framtidens matsystem. Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget med ein plan våren 2025.

Mål om sjølvforsyning

Vedtak nr. 565, 18. april 2024:

«Stortinget ber regjeringen arbeide etter et mål om at 50 pst. selvforsyning, korrigerert for import av fôr, skal nås innen 2030.»

Vedtaket blei fatta ved handsaminga av Meld. St. 11 (2023–2024) *Strategi for auka sjølvforsyning av jordbruksvarer og plan for opptrapping av inntektsmoglegheitene i jordbruket*, jf. Innst. 258 S (2023–2024).

I medhald til Meld. St. 11 (2023–2024), skal alle tiltak i jordbrukspolitikken framover vurderast opp mot korleis dei påverkar målet om auka sjølvforsyning. I Prop. 105 S (2023–2024) *Jordbruksoppgjøret 2024*, er det ei eiga liste over tiltak i jordbruksavtalen som særskild bidreg til auka sjølvforsyning. Landbruks- og matdepartementet arbeider kontinuerleg med å følgje opp punkta på denne lista, og regjeringa vil arbeide etter eit mål om 50 pst. sjølvforsyning, korrigerert for import av fôr, skal bli nådd innan 2030. Departementet legg til grunn at vedtak nr. 565, 18. april 2024 med dette er følgt opp.

Offentleg utgreiing om framtidens matsystem

Vedtak nr. 560, 18. april 2024:

«Stortinget ber regjeringen snarest mulig starte arbeidet med en offentlig utredning som kan legge grunnlag for en stortingsmelding om fremtidens matsystemer, der folkehelse, klima, natur og landbruks- og matpolitikk blir satt i sammenheng.»

Vedtaket blei fatta ved handsaminga av Meld. St. 11 (2023–2024) *Strategi for auka sjølvforsyning av jordbruksvarer og plan for opptrapping av inntektsmoglegheitene i jordbruket*, jf. Innst. 258 S (2023–2024).

Regjeringa vil snarleg setje ned eit offentleg utval som skal følgje opp Stortingets vedtak. Departementet legg til grunn at vedtak nr. 560, 18. april 2024 med dette er følgt opp.

14.2 Stortings sesjon 2022–2023

Oppheve lov om endring av jordlova

Vedtak nr. 928, 16. juni 2023:

«Stortinget ber regjeringen legge frem forslag om å oppheve lov om endring av jordlova (oppheve forbudet mot nydyrking av myr).»

Vedtaket blei fatta ved handsaminga av Prop. 118 S (2022–2023) *Tilleggslovingar og omprioriteringar i statsbudsjettet 2023*, jf. Innst. 490 S (2022–2023).

Regjeringa la 5. april 2024 Prop. 79 L (2023–2024) *Lov om endringer i viltloven mv. (endret*

betegnelse på organ i viltforvaltningen og oppheving av lovvedtak om nydyrking og nedbygging av myr) fram for Stortinget. Stortinget handsama proposisjonen 28. mai 2024, jf. Innst. 331 L (2023–2024). Lov 11. juni 2021 nr. 82 om endring av jordlova er med dette oppheva. Departementet legg til grunn at vedtak nr. 928, 16. juni 2023 med dette er følgt opp.

Bruk av kart i tilskottssystemet

Vedtak nr. 867, 16. juni 2023:

«Stortinget ber regjeringen, i dialog med faglagene, utrede hvordan bruk av datakart kan sikre høyere presisjon i tildeling av tilskuddsmidler og målrette arealtilskudd mot arealer som ligger brakk, som for eksempel et teigbasert tilskudd. Utredningen skal være klar før de ordinære jordbruksforhandlingene i 2024.»

Vedtaket blei fatta ved handsaminga av Prop. 121 S (2022–2023) *Jordbruksoppgjøret 2023*, jf. Innst. 487 S (2022–2023).

I jordbruksoppgjeret 2024 blei partane samde om at det, innanfor ordninga *Bærekraftig matproduksjon og verdiskaping i nord*, skal settjast i gang ei prøveordning med eit teigbasert tilskott i utvalde kommunar med stor del areal som det ikkje blir søkt tilskott for. Formålet med prøveprosjektet er å hindre attgroing av areal, og målet er å lage gode system og prøve ut ordningar som kan forvaltast på ein god måte. Landbruksdirektoratet er i gang med å utforme ei slik ordning, som etter planen blir sett i gang frå 1. januar 2025. Departementet legg til grunn at vedtak nr. 867, 16. juni 2023 med dette er følgt opp.

Strategi for auka sjølvforsyning og trygg matproduksjon

Vedtak nr. 866, 16. juni 2023:

«Stortinget ber regjeringen, i dialog med faglagene, legge fram en strategi for økt selvforsyning og trygg matproduksjon basert på norske ressurser, og komme tilbake til Stortinget senest i forbindelse med statsbudsjettet.»

Vedtaket blei fatta ved handsaminga av Prop. 121 S (2022–2023) *Jordbruksoppgjøret 2023*, jf. Innst. 487 S (2022–2023). Vedtaket er følgt opp med framlegginga av Meld. St. 11 (2023–2024) *Strategi for auka sjølvforsyning av jordbruksvarer*

og plan for opptrapping av inntektsmoglegheitene i jordbruket. Departementet legg til grunn at vedtak nr. 866, 16. juni 2023 med dette er følgt opp.

Strengare straff for alvorleg dyrekriminalitet

Vedtak nr. 702, 25 mai 2023:

«Stortinget ber regjeringen sikre at Mattilsynet i større grad anmelder alvorlige brudd på dyrevelferdsloven.»

Vedtaket blei fatta ved handsaminga av Dokument 8:219 S (2022–2023), jf. Innst. 369 S (2022–2023) gjeldande representantforslag om strengare straff for alvorleg dyrekriminalitet.

Mattilsynet har styrkt arbeidet med dyrevelferds kriminalitet og ferdigstilt retningslinjer for samarbeid mellom politiet og Mattilsynet. Tal på meldingar til politiet har auka dei siste åra, og dette vil bli følgt opp vidare framover. Temaet vil òg inngå i arbeidet med dyrevelferds meldinga. Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget med meldinga.

Strengare straff for alvorleg dyrekriminalitet

Vedtak nr. 701, 25 mai 2023:

«Stortinget ber regjeringen sikre at dyreeiere som ikke etterkommer pålegg fra Mattilsynet etter alvorlige og gjentatte brudd på dyrevelferdsloven, lettere fratras retten til å drive med husdyrhold.»

Vedtaket blei fatta ved handsaminga av Dokument 8:219 S (2022–2023), jf. Innst. 369 S (2022–2023) som omhandlar representantforslag om strengare straff for alvorleg dyrekriminalitet.

Oppfølging av kronisk dårlege dyrehald har vore eit prioritert område for Mattilsynet dei siste åra, og retningslinjer for oppfølging av desse dyrehalda er reviderte. Departementet har motteke fleire innspel om tilsynet sin verkemiddelbruk, og temaet vil inngå i arbeidet med dyrevelferds meldinga. Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget med meldinga.

Strengare straff for alvorleg dyrekriminalitet

Vedtak nr. 700, 25 mai 2023:

«Stortinget ber regjeringen fremme lovforslag om å inkludere dyrevelferdsloven § 37 i opplistingen i straffeprosessloven § 216 b første ledd bokstav b.»

Vedtaket blei fatta ved handsaminga av Dokument 8:219 S (2022–2023), jf. Innst. 369 S (2022–2023) som omhandlar representantforslag om strengare straff for alvorleg dyrekriminalitet.

Regjeringa tek sikte på å leggje fram ei stortingsmelding om dyrevelferd i 2024. Dyrevelferds kriminalitet og strafferamma etter dyrevelferdslova vil vere ein del av meldinga. Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget med meldinga.

Donasjon av overskottsmat til velgjerande formål frå cruiseskip og skipshandlarar

Vedtak nr. 545 av 23 mars 2023:

«Stortinget ber regjeringen avklare om handlingsrommet for donasjon av overskuddsmat til veldedige formål fra cruiserederier og skipshandlere mv. reelt begrenses av EU/EØS-regler, og avstemme regelverket i Norge med EU-land, med forbehold om at norske veterinærmyndigheter anser dette som forsvarlig.»

Vedtaket blei fatta ved handsaminga av Dokument 8:116 S (2022–2023), jf. Innst. 220 S (2022–2023) som omhandlar representantforslag om dispensasjon frå toll- og avgiftsregelverk mv. som hindrar donasjon av mat til velgjerande formål.

Departementet har gitt Mattilsynet i oppdrag å avklare handlingsrommet. Dei har komme med ei utgreiing og konkludert med at donasjon av overskott av mat frå cruiseskip og skipshandlarar ikkje vil vere forsvarleg og ikkje kan gjerast innanfor rammene av det gjeldande EØS-regelverket for veterinær grensekontroll. Grunngevinga er at donasjon frå cruiseskip og skipshandlarar inneber særleg stor risiko med tanke på dyrehelse og risiko for spreiding av smittsam dyresjukdom. Regelverket for veterinær grensekontroll har detaljerte krav til dokumentasjon og til kontroll ved utpeika veterinære grensekontrollstasjonar på grensa. Av praktiske grunnar er det vanskeleg for cruiseskip og skipshandlarar å oppfylle desse krava. Departementet legg til grunn at vedtak nr. 545, 23. mars 2023 med dette er følgt opp.

Innsamling, registrering og kontroll av viktige naturverdiar i norsk skog

Vedtak nr. 519, 14. mars 2023:

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå dagens metode for innsamling, registrering og kontroll

av viktige naturverdiar i norsk skog, og vurdere tiltak for å sikre at intensjonen med miljøregistrering er ivare tatt, og at miljøregistreringen har tilstrekkelig kvalitet.»

Vedtaket blei fatta ved handsaminga av Dokument 8:40 S (2022–2023), jf. Innst. 191 S (2022–2023) som omhandlar representantforslag om ein ny skogpolitikk.

Landbruks- og matdepartementet gav i brev av 9. mai 2023 Landbruksdirektoratet i oppdrag å setje i gang ein feltkontroll av miljøregistreringar i skog. Landbruksdirektoratet har saman med Landsskogtakseringa ved Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO), utvikla eit kontrollopplegg som skal gjennomførast i feltsesongane 2024 og 2025.

Vidare går NIBIO gjennom instruksjonen for miljøregistreringar i skog, med sikte på å kunne evaluere både instruksjonen og oppfølginga av den etter over 20 år med miljøregistreringar. Arbeidet blir utført i 2024 og 2025. Departementet legg til grunn at det blir avslutta etter feltsesongen i 2025. Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte når gjennomgangen er utført.

Utval matkastelov

Vedtak nr. 95, 1. desember 2022:

«Stortinget ber regjeringen sette ned et utvalg for å utrede matkastelov med mål om at loven skal tre i kraft i 2024.»

Vedtaket blei fatta ved handsaminga Meld. St. 1 (2022–2023) *Nasjonalbudsjettet 2023*, jf. Innst. 2 S (2022–2023).

Regjeringa sette i februar 2023 ned eit utval som skal greie ut heilskapleg tiltaks- og verke-middelbruk for å nå målet om 50 pst. reduksjon av matsvinnet innan 2030, og korleis ei matkastelov skal inngå i ein samla verkemiddelbruk. Rapport frå utvalet kom i januar 2024, og det er lagt opp ein prosess for korleis dette skal følgjast opp.

Landbruks- og matdepartementet vil følgje opp saka i samråd med Helse- og omsorgsdepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet, Klima- og miljødepartementet og Barne- og familiedepartementet. Regjeringa er i gang med å utarbeide eit forslag til matkastelovgiving, og tek sikte på å fremje forslaget til lovgiving for Stortinget våren 2025. Det vil òg bli satt i gang utgreiingsarbeid for å få på plass utfyllande forskrifter med sikte på at desse trer i kraft i løpet av 2026.

14.3 Stortingssesjon 2021–2022

Bransjeavtaler for biogassproduksjon

Vedtak nr. 754, 10. juni 2022:

«Stortinget ber regjeringen ta initiativ til å opprette bransjeavtaler med landbruket og fiskeri- og havbruksnæringen med mål og tiltak for å øke leveransen av råstoff til biogassproduksjon. Klynge-samarbeid på tvers av bionæringene vil spille en viktig rolle i dette arbeidet.»

Vedtaket blei fatta ved handsaminga av Meld. St. 36 (2020–2021) og Meld. St. 11 (2021–2022) *Energi til arbeid – langsiktig verdiskaping fra norske energiresurser*, jf. Innst. 446 S 2021–2022. Landbruks- og matdepartementet vil følgje opp saka i samråd med Nærings- og fiskeridepartementet og Klima- og miljødepartementet. Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget på eigna måte.

Melding til Stortinget om dyrevelferd som byggjer på oppdatert kunnskap

Vedtak nr. 381, 15. februar 2022

«Stortinget ber regjeringen legge fram en dyrevelferdsmelding som byggjer på oppdatert kunnskap om dyrevelferd med utgangspunkt i faglige og faktiske forhold. Meldingen bør se faglig og politisk på problemstillinger knyttet til dyrehold, og gi oversikt over det vi gjør bra i dag, og om det er noe som kan gjøre annerledes og bedre i framtida. Det er sammenheng mellom menneskevelferd og dyrevelferd. Meldingen bør omtale dette.»

Vedtaket blei fatta ved handsaminga av Dokument 8:25 S (2021–2022), jf. Innst. 130 S (2021–2022) gjeldande representantforslag om å styrkje dyrevelferda for produksjonsdyr.

Regjeringa tek sikte på å leggje fram ei stortingsmelding om dyrevelferd i 2024, der temaa i vedtak nr. 381, 15 februar 2022, vil inngå. Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget med meldinga.

Dyrevelferda i svinenæringa

Vedtak nr. 382, 15. februar 2022

«Stortinget ber regjeringen se på insentiver som vil øke dyrevelferden i svinenæringa, særleg med

hensyn til areal, underlag og miljøberikelse, og stille strengere krav til dyrevelferd ved oppgraderinger av driftsbygninger eller nybygg.»

Vedtaket blei fatta ved handsaminga av Dokument 8:25 S (2021–2022), jf. Innst. 130 S (2021–2022) gjeldande representantforslag om å styrkje dyrevelferda for produksjonsdyr.

Regjeringa tek sikte på å leggje fram ei stortingsmelding om dyrevelferd i 2024. Departementet har motteke ei rekkje innspel på området, og desse temaa vil vere ein del av arbeidet. Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget med meldinga.

Konkrete tiltak i melding til Stortinget om dyrevelferd

Vedtak nr. 383, 15. februar 2022

«Stortinget ber regjeringa legge fram ei heilskapleg stortingsmelding om dyrevelferd som omfattar både produksjonsdyr i landbruket, kjøledyr og fiskeoppdrett, seinast i vårsesjonen 2023. Regjeringa vert beden om å greie ut og foreslå konkrete tiltak i meldinga både for betra dyrevelferd generelt og for spesifikke artar/grupper av dyr, herunder følgjande tema:

- å greie ut korleis økonomiske verkemiddel i landbrukspolitikken kan innrettast på ein måte som løner god dyrevelferd.
- å greie ut korleis norsk regelverk vil måtte endrast ved implementering av EU sitt varsla forbod mot hald av dyr i bur og trange bingar.
- å greie ut Mattilsynet sin kontroll- og rett-leiingsfunksjon og trong for ressursar for å sikre tilstrekkeleg oppfølging av dyrevelferden i landbruket.
- å greie ut merkeordningar som gjer det lettare for forbrukaren å velje dyrevenlege produkt. Ei slik merkeordning kan vere statleg eller privat.
- å greie ut korleis grisar kan sikrast betre tilgang til uteareal, til dømes gjennom tilskots- eller merkeordningar, eventuelt gjennom endringar i lovverket.»

Vedtaket blei fatta ved handsaminga av Dokument 8:25 S (2021–2022), jf. Innst. 130 S (2021–2022) gjeldande representantforslag om å styrkje dyrevelferda for produksjonsdyr.

Regjeringa tek sikte på å leggje fram ei stortingsmelding om dyrevelferd i 2024, og desse temaa vil bli nærare vurderte i samband med stor-

tingsmeldinga. Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget med meldinga.

Alternativ til CO₂-bedøving av dyr

Vedtak nr. 384, 15. februar 2022

«Stortinget ber regjeringa sørge for at det vert forska på alternativ til CO₂-bedøving av dyr i slakteri og kverning av hanekyllingar (maserasjon), med mål om at det vert innført betre metodar for avlving, og at det på sikt kan innførast eit forbod mot dagens praksis.»

Vedtaket blei fatta ved handsaminga av Dokument 8:25 S (2021–2022), jf. Innst. 130 S (2021–2022) gjeldande representantforslag om å styrkje dyrevelferda for produksjonsdyr.

Regjeringa tek sikte på å leggje fram ei stortingsmelding om dyrevelferd i 2024. Metodar for avlving av dyr kjem innanfor ramma av ei slik stortingsmelding. Når det gjeld metodar for avlving av dyr, er desse regulerte i eit EØS-harmonisert regelverk. Regelverket blir basert på den til ein kvar tid tilgjengelege kunnskapen i EØS-området. Regjeringa vil komme tilbake til Stortinget med meldinga.

Inntektsgap

Vedtak nr. 35, vedtakspunkt 29, 2. desember 2021:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en forpliktende og tidfestet plan i løpet av 2022 for å tette inntektsgapet mellom bønder og andre grupper i samfunnet. Inntektsgapet skal tettes uavhengig av bruksstørrelse, produksjon og landsdel.»

Vedtaket blei fatta ved handsaminga av Prop. 1 S (2021–2022) for Landbruks- og matdepartementet, jf. Innst. 2 S (2021–2022). Grytten-utvalet fekk utsett frist for å leggje fram sitt arbeid til 1. oktober 2022, og rapporten blei deretter sendt på høyring.

Regjeringa la i Meld. St. 11 (2023–2024) fram sin plan for opptrapping av inntektsmoglegheitene i jordbruket. Ambisjonen er å leggje til rette for at inntektsgapet mellom jordbruket og andre grupper kan tettast innan 2027. Meldinga omtaler prinsipp for måling av inntekt på nivå og føresetnader for inntektsopptrappinga. Opptrappingsplanen, som den er omtalt i meldinga, ligg til grunn for regjeringa sin politikk. Departementet legg til grunn at vedtak nr. 35, vedtakspunkt 29, 2. desember 2021 med dette er følgd opp.

14.4 Stortingssesjon 2020–2021

Viltlova – utgreiing av omgrepet «kunstig lys»

Vedtak nr. 1134, 4. juni 2021:

«Stortinget ber regjeringen gjøre en utredning med sikte på å avklare definisjonen av begrepet «kunstig lys» i viltloven, og hvilke prinsipper som bør legges til grunn for en ny bestemmelse om dette i viltloven, i forbindelse med det pågående arbeidet med modernisering av viltloven.»

Vedtaket blei fatta ved handsaminga av Prop. 149 L (2020–2021) *Endringer i Viltloven*, jf. Innst. 604 L. Landbruks- og matdepartementet og Klima- og miljødepartementet arbeider med å gå gjennom og modernisere viltlova. Arbeidet inneber ein revisjon av heile lova, noko som òg gjeld reglane om bruk av kunstig lys i samband med jakt og fangst. Eit utkast til ny lov om jakt, fangst og felling av vilt mv. (viltressursloven) blei sendt på offentleg høyring 26. juni 2024, med frist 25. oktober 2024. Departementet legg til grunn at vedtak nr. 1134, 4. juni 2021 med dette er følgd opp.

14.5 Stortingssesjon 2017–2018

Fremje forslag til ein matkastelov

Vedtak nr. 489, 27. februar 2018:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag til en matkastelov som omfatter næringsmiddelindustrien og matvarebransjen. Loven bør omfatte påbud om å donere all spiselig overskuddsmat til veldedige formål og sekundært til dyrefôr, samt påbud om å offentliggjøre nøkkeltall knyttet til matsvinn og reduksjon av matsvinn.»

Vedtaket blei fatta ved handsaminga av Meld. St. 45 (2016–2017) *Avfall som ressurs – Avfallspolitikk og sirkulær økonomi*, jf. Innst. 127 S (2017–2018).

Regjeringa sette i februar 2023 ned eit utval som skal greie ut heilskapleg tiltaks- og verkemiddelbruk for å nå målet om 50 pst. reduksjon av matsvinnet innan 2030, og korleis ei matkastelov skal inngå i ein samla verkemiddelbruk. Rapport frå utvalet kom i januar 2024, og det er lagt opp ein prosess for korleis dette skal følgjast opp.

Landbruks- og matdepartementet vil følgje opp saka i samråd med Helse- og omsorgsdepartementet, Nærings- og fiskerideparte-

mentet, Klima- og miljødepartementet og Barne- og familiedepartementet. Regjeringa er i gang med å utarbeide eit forslag til matkastelovgivning, og tek sikte på å fremje forslag til lovgiving for

Stortinget våren 2025. Det vil òg bli sett i gong utgreiingsarbeid for å få på plass utfyllande forskrifter med sikte på at desse trer i kraft i løpet av 2026.

15 Nærings- og fiskeridepartementet

Nedenfor gis en oversikt over oppfølging av anmodnings- og utredningsvedtak under Nærings- og fiskeridepartementet. Oversikten inkluderer alle vedtak fra stortings sesjonen 2023–2024, og de vedtakene fra tidligere stortings sesjoner som kontroll- og konstitusjonskomiteen i

Innst. 239 S (2023–2024) mente ikke var kvittert ut. I tabellen nedenfor angis det også hvorvidt departementet planlegger at rapporteringen knyttet til anmodningsvedtaket nå avsluttes eller om departementet vil rapportere konkret på vedtaket også i neste års budsjettproposisjon.

Tabell 15.1 Oversikt over anmodnings- og utredningsvedtak, ordnet etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtaks nr.	Stikkord	Rapportering avsluttes (Ja/Nei)
2023–2024	68	Midlertidige maksimalpriser for løyvepliktig drosjetransport med motorvogn	Nei
2023–2024	77	Frivillig sykdomsmerking av oppdrettsfisk i butikk	Ja
2023–2024	78	Innretning av det næringsrettede virkemiddelapparatet i samsvar med Parisavtalen	Ja
2023–2024	79	Finansiering av produksjonsutstyr for grønn industri	Ja
2023–2024	84	Innsyn i hvem som eier forvalterregistrerte aksjer	Ja
2023–2024	85	Forskrift om innsyn i aksjeeierboken og regler om rapportering av eierskapsendringer i aksjeselskaper	Nei
2023–2024	86	Like regler for innsyn i aksjeeierboken og aksjeeierregisteret	Ja
2023–2024	521	Stortinget ber regjeringen raskest mulig få på plass et oppdatert aksjonærregister i sanntid	Ja
2023–2024	563	Beredskapsplaner for matforsyning i en krisesituasjon	Ja
2023–2024	564	Felles nordisk analyse av forsyningssikkerhet for mat	Ja
2023–2024	586	Eierskapsbegrensninger i kystfisket etter torsk, hyse og sei nord for 62 grader	Nei
2023–2024	587	Eierskapsbegrensninger i kystfisket etter andre arter enn torsk, hyse og sei nord for 62 grader	Nei
2023–2024	588	Særskilte regler omd eierskapsbegrensninger for kystgruppen	Nei
2023–2024	589	Ny vurdering av leiefartøyordningen	Nei
2023–2024	590	Gjeninnføring av hjemmelslengde for kystfiskeflåten	Ja
2023–2024	591	Vurdering av strukturkvoteordningen	Nei
2023–2024	592	Fordeling av strukturgevinst når strukturkvoter utløper	Nei
2023–2024	593	Sammenslåingsordning for fartøy under 11 meter	Nei

Tabell 15.1 Oversikt over anmodnings- og utredningsvedtak, ordnet etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering avsluttes (Ja/Nei)
2023–2024	594	Sammenslåingsordning for pelagiske fartøy under 11 meter	Nei
2023–2024	595	Gjeninnføring av dynamisk trålstige for torsk	Nei
2023–2024	596	Prioritering av berørte flåtegrupper ved tilbakeføring av ubrukt tredjelandskvote	Ja
2023–2024	597	Åpen gruppes andel av totalkvoten for norsk torsk	Nei
2023–2024	598	Omfordeling til lukket gruppe under 11 meter	Nei
2023–2024	599	Gjennomgang av åpen gruppe	Nei
2023–2024	600	Gjeninnføring av sildestigen	Nei
2023–2024	601	Mer representative salgslagsstyrer	Ja
2023–2024	602	Etterkontroll av fiskesalagslova	Nei
2023–2024	603	Årlige forventningsbrev til fiskesalagslagene	Ja
2023–2024	605	Faglig grense for dødelighet i sjøfasen av lakseoppdrett	Ja
2023–2024	606	Teknologinøytral miljøfleksibilitetsordning for havbruk	Nei
2023–2024	697	Fensfeltet og Mineral Security Partnership	Nei
2023–2024	698	Samarbeidsavtale med USA om mineraler	Nei
2023–2024	699	Offentlig-privat samhandling om overskuddsmasser	Nei
2023–2024	700	Prosjektgruppe for overskuddsmasser fra gruver	Nei
2023–2024	789	Restaurering av norsk tareskog	Nei
2023–2024	844	Sertifikater for utenlandske sjøfolk	Nei
2023–2024	912	Restriksjoner på bunntål og snurrevad i det kystnære fisket	Nei
2022–2023	55	Strategi for vekst i kreativ industri	Nei
2022–2023	56	Gjennomgang av virkemiddelapparatet for kulturnæringer	Nei
2022–2023	68	Opphevelse av boligstiftelser opprettet av kommune og boligbyggelag	Nei
2022–2023	99	Krav om tilbakefylling og ressursutnyttelse for gruvedrift i Norge	Nei
2022–2023	694	Tilstrekkelige verktøy for Konkurransetilsynet	Ja
2022–2023	695	Markedsdata for dagligvarehandelen	Ja
2022–2023	716-1	Miljøindikatorer	Nei
2022–2023	716-3	Nedtrukken produksjon	Nei
2022–2023	716-4	Miljøteknologiordning	Ja
2022–2023	716-5	Bedre organisering av samarbeidet mellom myndighetene og oppdrettsnæringen	Nei
2022–2023	933	Krav om nullutslipp for alle nye servicefartøy i havbruksnæringen fra 1. juli 2024	Nei

Tabell 15.1 Oversikt over anmodnings- og utredningsvedtak, ordnet etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering avsluttes (Ja/Nei)
2021–2022	601	Dagligvare – hvordan aktører uten stor kapitaltilgang kan få innpass	Ja
2021–2022	602	Dagligvare – rettferdig andel av verdiskapinga i verdikjeden for mat	Ja
2021–2022	606	Dagligvare – felles merkeordning for kjedenes egne merkevarer (EMV)	Nei
2021–2022	607	Dagligvare – utrede virkningene av egne merkevarer på konkurransen	Ja
2021–2022	608	Dagligvare – vertikal integrasjon og egne merkevarer i dagligvarebransjen	Ja
2021–2022	610	Dagligvare – konkurranse og mer åpenhet innenfor grossist- og distribusjonsleddet	Nei
2020–2021	71	Sikre egenproduksjon – ordning med utleie av akvakultur-tillatelser	Nei
2020–2021	98	Oppfølging av kvotesystemet i kyst- og havfiske	Ja
2020–2021	172	Mineralloven – forbedringer og forenklinger	Nei
2020–2021	573	Dagligvaremarkedet – regnskaps- og funksjonsmessig skille mellom leddene	Nei
2020–2021	574	Dagligvare – rabatter skal i større grad følge varen	Nei
2020–2021	829	Fiskeflåten – strategi for fornyelse	Ja
2020–2021	839	Styrke og lovfeste tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk	Nei
2020–2021	980	Representantforslag om å sikre en mer helhetlig havbruksforvaltning	Ja
2020–2021	1231	Løse utfordringene Svinesundtersklene har for innseilingen til Halden	Ja
2019–2020	551	Kvotemeldingen – fordeling av strukturgevinst	Ja
2019–2020	553	Kvotemeldingen – kvotefleksibilitet i fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N	Nei
2019–2020	555	Kvotemeldingen – om faktisk lengde og hjemmelslengde	Ja
2019–2020	556	Kvotemeldingen – avvikling av «samfiske med seg selv»	Ja
2019–2020	558	Kvotemeldingen – om konsekvensutredninger	Ja
2016–2017	108, punkt 35	Registrering av firmaer og selskap i Norge uten fysisk tilstedeværelse	Ja
2013–2014	496	Informasjon om eiere av aksjeselskap	Ja

15.1 Stortingssesjon 2023–2024

Midlertidige maksimalpriser for løyvepliktig drosjetransport med motorvogn

Vedtak nr. 68, 4. desember 2023

«Stortinget ber regjeringen i løpet 2024 om å innføre midlertidige maksimalpriser for løyvepliktig drosjetransport med motorvogn i områder også uten eneretter for å gjenopprette tilliten til drosjeprisene, så fremt dette er mulig.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 1 (2023–2024) *Nasjonalbudsjettet 2024*, jf. Innst. 2 S (2023–2024).

Et høringsnotat med forslag til forskrift om midlertidige maksimalpriser for løyvepliktig drosjetransport med motorvogn som ikke er forhåndsbestilt, ble sendt på offentlig høring 4. juli 2024, med høringsfrist 26. september. Forskriften innebærer innføring av midlertidige maksimalpriser ved praing av enkeltturer med løyvepliktig drosjetransport. Forskriften gjelder ikke der reisen bestilles på forhånd, for eksempel via telefon eller applikasjon. Forskriften gjelder heller ikke for områder med maksimalprisregulering etter maksimalprisforskriften (forskrift om takstberegning og maksimalpriser for løyvepliktig drosjetransport med motorvogn), eller for områder hvor det er tildeelt enerett. Regjeringen vil vurdere videre oppfølging etter utløpet av høringsfristen.

Regjeringen vil følge opp vedtaket og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Frivillig sykdomsmerking av oppdrettsfisk i butikk

Vedtak nr. 77, 4. desember 2023

«Stortinget ber regjeringen bidra til at forbrukerne får relevant informasjon om helse, velferd og miljøstatus i norsk matproduksjon, ved å vurdere frivillig sykdomsmerking av oppdrettsfisk i butikk i løpet av 2024.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 1 (2023–2024) *Nasjonalbudsjettet 2024*, jf. Innst. 2 S (2023–2024).

Regjeringen følger opp vedtaket.

I anmodningsvedtaket ber Stortinget regjeringen å vurdere en frivillig sykdomsmerking av oppdrettsfisk i butikk. Sykdomsmerking av fisk i butikk vil kunne være villedende for forbruker da ikke all sykdom har konsekvenser for mattryggheten, eller oppstår som følge av produksjon. En

slik ordning kan føre til uheldig konkurransevridning for sykdomsmerket fisk mot andre animalske produkter og/eller annen oppdrettet fisk, selv om den er trygg å spise. Selv om sykdom ikke kommer fram på emballasje i butikk, er tilsvarende informasjon om sykdomsstatus i havbruksnæringen offentlig tilgjengelig gjennom andre kilder. Å innføre og håndheve en slik ordning vil også være ressurskrevende, særlig når regelverket allerede stiller strenge krav til mattrygghet og sporbarhet av produkter som blir solgt.

Som et ledd i oppfølgingen av anmodningsvedtaket har Nærings- og fiskeridepartementet gjennomført en innspillsrunde med flere relevante aktører. Flertallet av innspillene var gjennomgående enige om at en frivillig sykdomsmerkeordning vil være villedende for forbruker. Et fåtall av innspillene mener det bør være obligatorisk å innføre merking av fisk for å gi forbruker god og opplysende informasjon. Andre innspill poengterer at det finnes åpne nettsider med tilgjengelig informasjon om produksjon og miljøtilstand som oppdateres ukentlig.

Nærings- og fiskeridepartementet vurderer på bakgrunn av dette at myndighetene ikke bør stimulerer til eller tilrettelegge for en slik ordning.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Innretning av det næringsrettede virkemiddelapparatet i samsvar med Parisavtalen

Vedtak nr. 78, 4. desember 2023

«Stortinget ber regjeringen innrette det næringsrettede virkemiddelapparatet slik at prosjekter som får støtte skal være i tråd med Parisavtalen.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 1 (2023–2024) *Nasjonalbudsjettet 2024*, jf. Innst. 2 S (2023–2024).

Regjeringen innførte et hovedprinsipp for grønn dreining av det næringsrettede virkemiddelapparatet i 2023. Hovedprinsippet vurderes i utgangspunktet å være i tråd med Parisavtalen, men regjeringen foreslår å legge til en henvisning til Norges forpliktelser under avtalen for å tydeliggjøre Stortingets intensjon overfor virkemiddelapparatet og næringslivet. Hovedprinsippet er dermed at «prosjekter som mottar støtte gjennom det næringsrettede virkemiddelapparatet, skal ha en plass på veien mot Norges forpliktelser under Parisavtalen og lavutslippssamfunnet i 2050. Prinsippet favner både prosjekter med nøytral effekt og pro-

sjekter med positiv effekt på grønn omstilling og er for eksempel ikke til hinder for å støtte gode prosjekter i petroleumsnæringen.»

Justeringene i ordlyden skal ikke resultere i vesentlige endringer i tildelingspraksis hos virke-middelaktørene. Regjeringen foreslår videre at hovedprinsippet i utgangspunktet gjøres gjeldende for hele det næringsrettede virkemiddel-apparatet. Se også omtale under programkategori 17.20.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Finansiering av produksjonsutstyr for grønn industri

Vedtak nr. 79, 4. desember 2023

«Stortinget ber regjeringen gi Siva i oppdrag å gjennomføre en pilot for å finansiere produksjonsutstyr til ny grønn industri og omstilling av eksisterende industri. Ordningen skal være på markedsmessige betingelser.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 1 (2023–2024) *Nasjonalbudsjettet 2024*, jf. Innst. 2 S (2023–2024).

Regjeringen har gitt Siva i oppdrag å utrede en pilot for å finansiere produksjonsutstyr til grønn industri og omstilling av eksisterende industri. Siva skal igangsette en begrenset pilot for finansieringsløsninger av produksjonsutstyr basert på at Siva frigjør kapital i produksjonsutstyr gjennom eiendomsinvesteringer. Piloten skal gjennomføres innenfor eksisterende rammer, og administrative kostnader dekkes innenfor Sivas rammer. Piloten gjennomføres med en varighet på rundt to år, og hvor piloten evalueres for å få et faglig grunnlag til å vurdere om det er behov for å gå videre med et slikt tilbud og eventuelt hvilke justeringer som må gjøres hvis piloten skal videreføres.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Innsyn i hvem som eier forvalterregistrerte aksjer

Vedtak nr. 84, 4. desember 2023

«Stortinget ber regjeringen våren 2024 utforme regler som gir innsyn i utenlandske eiere av norske verdipapirregistrerte aksjer.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 1 (2023–2024) *Nasjonalbudsjettet 2024*, jf. Innst. 2 S (2023–2024).

Høringsnotat med forslag til ny forskrift om innsyn i aksjeeierboken, aksjeeierregisteret og

forvalterregistrerte aksjer ble sendt på offentlig høring 3. juni 2024, med høringsfrist 6. september 2024. Det tas sikte på å fastsette forskriften om kort tid.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Forskrift om innsyn i aksjeeierboken og regler om rapportering av eierskapsendringer i aksjeselskaper
Vedtak nr. 85, 4. desember 2023

«Stortinget ber regjeringen innen revidert budsjett for 2024 gjøre endringer i forskrifter for å bedre innsyn i eierskap til norske aksjeselskaper og allmennaksjeselskaper og å innen revidert budsjett 2025 komme tilbake til Stortinget med forslag til regelendringer som innebærer at norske aksjeselskaper skal rapportere endringer i eierskap til aksjer på en måte som kan gjøre dem tilgjengelig for allmennheten.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 1 (2023–2024) *Nasjonalbudsjettet 2024*, jf. Innst. 2 S (2023–2024). Vedtaket må ses i sammenheng med vedtak nr. 521 av 14. mars 2024. Andre del av anmodningsvedtak nr. 85 dekker det samme som anmodningsvedtak nr. 521.

Høringsnotat med forslag til ny forskrift om innsyn i aksjeeierboken, aksjeeierregisteret og forvalterregistrerte aksjer ble sendt på offentlig høring 3. juni 2024, med høringsfrist 6. september 2024. Forslaget innebærer at Stortingets vedtak om innsyn i eierskap gjennom forvalterregistrerte aksjer kan tre i kraft. Forslaget innebærer også at allmennheten gis rett til kostnadsfri, digitalt innsyn med en kort tidsfrist. Det tas sikte på å fastsette forskriften om kort tid.

Nærings- og fiskeridepartementet arbeider også med et høringsnotat om mulige løsninger for å oppnå større åpenhet om aksjeeiere. Arbeidet kommer i tillegg til endringer i forskrifter som har hjemmel i dagens lovregler. Næringsministeren mottok i juni 2024 en rapport fra en arbeidsgruppe nedsatt av departementet som har gitt anbefalinger knyttet til en mulig løsning, og departementet arbeider videre med sikte på å gi Stortinget en anbefaling om endringer i dagens struktur.

Rapportering kan avsluttes for første del av anmodningsvedtaket. Rapportering avsluttes ikke for andre del av vedtaket knyttet til rapportering av eierskapsendringer.

Like regler for innsyn i aksjeeierboken og aksjeeierregisteret

Vedtak nr. 86, 4. desember 2023

«Stortinget ber regjeringen sikre at innsynsreglene rundt eierskap er de samme uavhengig av om eierskapet føres i aksjeeierbok eller i en verdipapirsentral (VPS), så langt dette er mulig.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 1 (2023–2024) *Nasjonalbudsjettet 2024*, jf. Innst. 2 S (2023–2024).

Høringsnotat med forslag til ny forskrift om innsyn i aksjeeierboken, aksjeeierregisteret og forvalterregistrerte aksjer ble sendt på offentlig høring 3. juni 2024, med høringsfrist 6. september 2024. Det legges opp til forholdsvis korte frister for å gi innsyn i aksjeeierboken og aksjeeierregisteret (som føres i en verdipapirsentral). Det foreslås noen forskjeller i innsynsreglene for henholdsvis aksjeeierboken og aksjeeierregisteret fordi det er store forskjeller i hvordan aksjene omsettes. Det tas sikte på å fastsette forskriften kort tid etter høringen. Nærings- og fiskeridepartementet vurderer at reglene vil gi allmennheten enklere og raskere tilgang til opplysninger i aksjeeierboken og aksjeeierregisteret sammenlignet med dagens regler.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Stortinget ber regjeringen raskest mulig få på plass et oppdatert aksjonærregister i sanntid

Vedtak nr. 521, 14. mars 2024

«Stortinget ber regjeringen raskest mulig få på plass et oppdatert aksjonærregister i sanntid.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Dokument 8:11 S (2023–2024) *Representantforslag om mer åpenhet i offentlige organer*, jf. Innst. 211 S (2023–2024).

Vedtak nr. 521 av 14. mars 2024 må ses i sammenheng med vedtak nr. 85 av 4. desember 2023, som ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 1 (2023–2024) *Nasjonalbudsjettet 2024*. Andre del av anmodningsvedtak nr. 85 dekker det samme som anmodningsvedtak nr. 521. Derfor rapporteres det på videre oppfølging under vedtak nr. 85.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Beredskapsplaner for matforsyning i en krisesituasjon

Vedtak 563, 30. april 2024

«Stortinget ber regjeringen utarbeide konkrete beredskapsplaner for en krisesituasjon som sikrer alle nordmenn nok mat.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 11 (2023–2024) *Strategi for auka sjølvforsyning av jordbruksvarer og plan for opptrapping av inntektsmogleighetene i jordbruket*, jf. Innst. 258 S (2023–2024).

Regjeringen har utarbeidet beredskapsystemer og -rutiner for at de som oppholder seg i Norge, skal få tilgang til tilstrekkelig med matvarer også i kriser. Den viktigste pilaren for beredskapsplanlegging og krisehåndtering er samarbeidet med næringsdrivende, som forsyner befolkningen med mat i det daglige. Detaljplanlegging av kosthold og menyer er ikke en del av beredskapsopplegget for matvareforsyningen. Det er fleksibilitet og best mulig utnyttelse av alle tilgjengelige ressurser som er grunnlaget for arbeidet på dette området. Eksterne utredninger som Nærings- og fiskeridepartementet har innhentet, viser at matvareforsyningen er robust. Beredskapsordningene for matvareforsyningen ble testet i praksis under pandemien, og de fungerte.

Det er visse fellestrekk ved situasjoner som kan gi forsyningsutfordringer. De skyldes etter spørrelssjokk, tilbudssvikt og/eller logistikkbrist. Beredskapsplanleggingen baserer seg derfor i liten grad på scenarioer. Det legges til grunn at Stortinget heller ikke ser for seg konkrete planer for bestemte scenarioer. Vedtaket må dermed tolkes såpass generelt at det anses å være ivaretatt gjennom de ordningene som allerede er på plass.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp. For øvrig vises det til arbeidet i regi av Landbruks- og matdepartementet for å bygge opp et nasjonalt beredskapslager for matkorn.

Felles nordisk analyse av forsyningsikkerhet for mat

Vedtak 564, 30. april 2024

«Stortinget ber regjeringen ta initiativ til å utarbeide en felles nordisk risiko- og sårbarhetsanalyse for forsyningsikkerhet for mat.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 7 (2023–2024) *Folk, fisk og fellesskap – en kvote-*

melding for forutsigbarhet og rettferdig fordeling, jf. Innst. 264 S (2023–2024)

Det er i dag allerede dialog mellom de nordiske landene om forsyningsspørsmål både i bilaterale sammenhenger, i regi av Nordisk Ministerråd og i forbindelse med arbeidet i andre internasjonale organisasjoner. Nærings- og fiskeridepartementet og Landbruks- og matdepartementet vil ta initiativ til, sammen med våre nordiske partnere, å vurdere hvordan en slik analyse kan innrettes.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Eierskapsbegrensninger i kystfisket etter torsk, hyse og sei nord for 62 grader

Vedtak 586, 30. april 2024

«Stortinget ber regjeringen innføre eierskapsbegrensninger i kystfisket etter torsk, hyse og sei nord for 62 grader nord slik at eier og minoritets-eier gjennom person, selskap eller sammenslutning maksimalt kan eie 1,5 pst. av den relevante gruppekvaliteten.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 7 (2023–2024) *Folk, fisk og fellesskap – en kvotemelding for forutsigbarhet og rettferdig fordeling*, jf. Innst. 264 S (2023–2024).

Nærings- og fiskeridepartementet vil følge opp vedtaket med sikte på innføring i 2025. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Eierskapsbegrensninger i kystfisket etter andre arter enn torsk, hyse og sei nord for 62 grader

Vedtak 587, 30. april 2024

«Stortinget ber regjeringen innføre eierskapsbegrensninger i kystfisket etter andre arter enn torsk, hyse og sei nord for 62 grader nord i tråd med Meld. St. 7 (2023–2024).»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 7 (2023–2024) *Folk, fisk og fellesskap – en kvotemelding for forutsigbarhet og rettferdig fordeling*, jf. Innst. 264 S (2023–2024).

Nærings- og fiskeridepartementet vil følge opp vedtaket med sikte på innføring i 2025. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Særskilte regler om eierskapsbegrensninger for kystgruppen

Vedtak 588, 30. april 2024

«Stortinget ber regjeringen utarbeide særskilte regler i forbindelse med innføring av eierskapsbegrensninger for kystgruppen som blant annet sikrer at de som lå over på dato for fremleggelse av Meld. St. 7 (2023–2024), kan beholde eierandel med nødvendig fleksibilitet. Reglene skal også inneholde tidsbegrensninger for hvor lenge man kan ha redusert andel før denne gjøres gjeldende som ny maksimalgrense.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 7 (2023–2024) *Folk, fisk og fellesskap – en kvotemelding for forutsigbarhet og rettferdig fordeling*, jf. Innst. 264 S (2023–2024).

Nærings- og fiskeridepartementet vil følge opp vedtaket med sikte på innføring i 2025. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Ny vurdering av leiefartøyordningen

Vedtak 589, 30. april 2024

«Stortinget ber regjeringen gjennomføre en ny vurdering av leiefartøyordningen med sikte på å gjøre den bedre og enklere av hensyn til utvikling og bygging av nye og mer miljøvennlige fartøyer, herunder ta hensyn til ulike fartøyklasser.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 7 (2023–2024) *Folk, fisk og fellesskap – en kvotemelding for forutsigbarhet og rettferdig fordeling*, jf. Innst. 264 S (2023–2024).

Nærings- og fiskeridepartementet er i gang med å følge opp vedtaket. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Gjeninnføring av hjemmelslengde for kystfiskeflåten

Vedtak 590, 30. april 2024

«Stortinget ber regjeringen gjeninnføre hjemmelslengde som gruppeinndeling av kvotegrunnlaget for kystfiskeflåten.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 7 (2023–2024) *Folk, fisk og fellesskap – en kvotemelding for forutsigbarhet og rettferdig fordeling*, jf. Innst. 264 S (2023–2024).

Gruppeinndeling basert på faktisk lengde var besluttet innført ved behandlingen av forrige kvotemelding, men med virkning fra et senere tidspunkt og er ikke iverksatt. Det er gruppeinndeling basert på hjemmelslengde som er gjeldende i dag og det kreves derfor ingen handling for å gjennomføre vedtaket.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Vurdering av strukturkvoteordningen

Vedtak 591, 30. april 2024

«Stortinget ber regjeringen vurdere om innretningen av dagens strukturkvoteordning bør endres eller tilpasses for å legge til rette for verdiskaping og grønn omstilling, og for å sikre at den ivaretar hensynet til fiskeflåtens betydning for sysselsetting og bosetning i kystkommunene.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 7 (2023–2024) *Folk, fisk og fellesskap – en kvotemelding for forutsigbarhet og rettferdig fordeling*, jf. Innst. 264 S (2023–2024).

Nærings- og fiskeridepartementet er i gang med å følge opp vedtaket. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Fordeling av strukturgevinst når strukturkvoter utløper

Vedtak 592, 30. april 2024

«Stortinget ber regjeringen fordele strukturgevinsten som oppstår når tidsbegrensede strukturkvoter utløper med full effekt på grunnkvoter og halv effekt til gjenværende strukturkvoter (modell X), etter opprinnelig hjemmelslengde.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 7 (2023–2024) *Folk, fisk og fellesskap – en kvotemelding for forutsigbarhet og rettferdig fordeling*, jf. Innst. 264 S (2023–2024).

Nærings- og fiskeridepartementet er i gang med å følge opp vedtaket. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Sammenslåingsordning for fartøy under 11 meter

Vedtak 593, 30. april 2024

«Stortinget ber regjeringen etablere en sammenslåingsordning for fartøy under 11 meters

hjemmelslengde, der eier av to fartøy som fisker torsk, hyse og sei nord for 62 grader nord, får tilatelse til å slå sammen kvotegrunnlaget for to fartøy og fiske den samlede kvoten på ett fartøy, og utarbeide nærmere bestemmelser for bruken av ordningen, herunder aktivitetskrav.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 7 (2023–2024) *Folk, fisk og fellesskap – en kvotemelding for forutsigbarhet og rettferdig fordeling*, jf. Innst. 264 S (2023–2024).

Nærings- og fiskeridepartementet vil følge opp vedtaket med sikte på innføring i 2025. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Sammenslåingsordning for pelagiske fartøy under 11 meter

Vedtak 594, 30. april 2024

«Stortinget ber regjeringen utrede og vurdere innføring av sammenslåingsordning som også omfatter fartøy som fisker i pelagiske fiskerier under 11 meters hjemmelslengde (13 meter for fiske etter makrell med kystnot).»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 7 (2023–2024) *Folk, fisk og fellesskap – en kvotemelding for forutsigbarhet og rettferdig fordeling*, jf. Innst. 264 S (2023–2024).

Nærings- og fiskeridepartementet vil følge opp vedtaket med sikte på innføring i 2025. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Gjeninnføring av dynamisk trålstige for torsk

Vedtak 595, 30. april 2024

«Stortinget ber regjeringen gjeninnføre den dynamiske trålstigen i fordelingen av kvoten for torsk nord for 62 grader nord.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 7 (2023–2024) *Folk, fisk og fellesskap – en kvotemelding for forutsigbarhet og rettferdig fordeling*, jf. Innst. 264 S (2023–2024).

Nærings- og fiskeridepartementet vil følge opp vedtaket med sikte på innføring i 2025. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Prioritering av berørte flåtegrupper ved tilbakeføring av ubrukt tredjelandskvote

Vedtak 596, 30. april 2024

«Stortinget ber regjeringen prioritere berørte flåtegrupper i henhold til avtalen av 19.04.2024 mellom Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti i år der det er ubrukt tredjelandskvote som tilbakeføres til nasjonal kvote.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 7 (2023–2024) *Folk, fisk og fellesskap – en kvotemelding for forutsigbarhet og rettferdig fordeling*, jf. Innst. 264 S (2023–2024).

Nærings- og fiskeridepartementet vil følge opp vedtaket i forbindelse med fastsettelsen av de årlige reguleringene.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Åpen gruppes andel av totalkvoten for norsk torsk

Vedtak 597, 30. april 2024

«Stortinget ber regjeringen sørge for at åpen gruppes andel av torsk tas fra toppen som avsetning av norsk totalkvote, og at andelen fastsettes til 6,62 pst.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 7 (2023–2024) *Folk, fisk og fellesskap – en kvotemelding for forutsigbarhet og rettferdig fordeling*, jf. Innst. 264 S (2023–2024).

Nærings- og fiskeridepartementet vil følge opp vedtaket med sikte på innføring i 2025. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Omfordeling til lukket gruppe under 11 meter

Vedtak 598, 30. april 2024

«Stortinget ber regjeringen omfordele 2 pst. av kvoteandelen fra den konvensjonelle kystflåten, lukket gruppe over 11 meter, til lukket gruppe under 11 meter.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 7 (2023–2024) *Folk, fisk og fellesskap – en kvotemelding for forutsigbarhet og rettferdig fordeling*, jf. Innst. 264 S (2023–2024).

Nærings- og fiskeridepartementet vil følge opp vedtaket med sikte på innføring i 2025. Regje-

ringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Gjennomgang av åpen gruppe

Vedtak 599, 30. april 2024

«Stortinget ber regjeringen foreta en gjennomgang av formålet med åpen gruppe i fiskeriene, og vurdere innretningen og tiltak som i større grad bidrar til at åpen gruppe fungerer etter intensjonen, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 7 (2023–2024) *Folk, fisk og fellesskap – en kvotemelding for forutsigbarhet og rettferdig fordeling*, jf. Innst. 264 S (2023–2024).

Nærings- og fiskeridepartementet er i gang med å følge opp vedtaket. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Gjeninnføring av sildestigen

Vedtak 600, 30. april 2024

«Stortinget ber regjeringen gjeninnføre den dynamiske kvotefordelingsmekanismen (sildestigen) for norsk vårgytende sild.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 7 (2023–2024) *Folk, fisk og fellesskap – en kvotemelding for forutsigbarhet og rettferdig fordeling*, jf. Innst. 264 S (2023–2024).

Nærings- og fiskeridepartementet vil følge opp vedtaket med sikte på innføring i reguleringene for 2025. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Mer representative salgslagsstyrer

Vedtak 601, 30. april 2024

«Stortinget ber regjeringen anmode salgslagene om å gjøre styrene sine mer representative og inkludere en større bredde av kompetanse for å ivareta hensynet til hele verdikjeden, og at slike medlemmer bør utgjøre minst 25 pst. av styret.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 7 (2023–2024) *Folk, fisk og fellesskap – en kvotemelding for forutsigbarhet og rettferdig fordeling*, jf. Innst. 264 S (2023–2024).

Regjeringen følger opp vedtaket.

Salgslagenes styremedlemmer velges av årsmøtet i tråd med samvirkeloven. Fiskeri- og havministeren har ved en rekke anledninger anmodet salgslagene om å gjøre styrene sine mer representative og inkludere en større bredde av kompetanse for å ivareta hensynet til hele verdikjeden. Det er også formidlet at slike styremedlemmer bør utgjøre minimum 25 pst. av styret. Nærings- og fiskeridepartementet vil også inkludere denne anmodningen i forventningsbrevet til fiskesalgslagene for 2025. Dette vil også bli et tema i de årlige forventningsmøtene med salgslagene.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Etterkontroll av fiskesalslagslova

Vedtaket 602, 30. april 2024

«Stortinget ber regjeringen i en etterkontroll av fiskesalslagslovas bestemmelser også kontrollere om samfunnet har tilstrekkelig innsyn i og kontroll med fiskesalgslagenes utøvelse av sin myndighet.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 7 (2023–2024) *Folk, fisk og fellesskap – en kvotemelding for forutsigbarhet og rettferdig fordeling*, jf. Innst. 264 S (2023–2024).

Regjeringen følger opp vedtaket.

Nærings- og fiskeridepartementet har nedsatt en intern arbeidsgruppe som skal gjennomføre etterkontrollen. Arbeidsgruppens mandat er å foreta en juridisk gjennomgang og vurdere fiskesalslovens bestemmelser for å se på hvorvidt praktiseringen av disse svarer til lovens formål og å vurdere hvorvidt samfunnet har tilstrekkelig innsyn i og kontroll med fiskesalgslagenes utøvelse av myndighet.

Departementet har sendt ut informasjon om etterkontrollen til interesse- og medlemsorganisasjonene på selger- og kjøpersiden i fiskerisektoren og fiskesalgslagene, og har anmodet om at de sender inn informasjon og merknader til hvordan de opplever dagens praktisering av fiskesalslova. Arbeidsgruppen skal gjennomføre møter med fiskesalgslagene, relevante medlems- og interesseorganisasjoner og eventuelle andre aktører og miljøer (akademia, enkeltselskap mv.) som det bør innhentes innspill til etterkontrollen fra.

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte når etterkontrollen er gjennomført.

Årlige forventningsbrev til fiskesalgslagene

Vedtaket 603, 30. april 2024

«Stortinget ber regjeringen innføre årlige forventningsbrev i dialogen med fiskesalgslagene.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 7 (2023–2024) *Folk, fisk og fellesskap – en kvotemelding for forutsigbarhet og rettferdig fordeling*, jf. Innst. 264 S (2023–2024).

Regjeringen følger opp vedtaket.

Nærings- og fiskeridepartementet vil innføre årlige forvaltningsmøter med fiskesalgslagene fra og med høsten 2024. Et årlig forventningsbrev vil sendes ut i etterkant av disse møtene.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Faglig grense for dødelighet i sjøfasen av lakseoppdrett

Vedtaket 605, 30. april 2024

«Stortinget ber regjeringen i løpet av 2024, i forbindelse med den varslede Dyrevelferdsmeldingen, vurdere om det er hensiktsmessig å sette en faglig basert grense for dødelighet i sjøfasen gitt næringens komplekse biologi og utsatte lokasjoner.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Dokument 8:85 S (2023–2024) *Representantforslag om en rask omstilling av en oppdrettsnæring i krise*, jf. Innst. 261 S (2023–2024).

Regjeringen følger opp vedtaket om å vurdere en faglig grense for dødelighet og vil komme tilbake til Stortinget i forbindelse med dyrevelferdsmeldingen.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Teknologinøytral miljøfleksibilitetsordning for havbruk

Vedtaket nr. 606, 30. april 2024

«Stortinget ber regjeringen i løpet av 2024 fremme forslag om en teknologinøytral miljøfleksibilitetsordning som ivaretar anbefalingene fra Havbruksutvalget (NOU 2023: 23).

Stortinget ber regjeringen legge følgende prinsipper til grunn for arbeidet med en teknologinøytral miljøfleksibilitetsordning for havbruk:

– Ordningen må være teknologinøytral for å sikre utvikling og innovasjon

- *Ordningen må bidra til å redusere næringens miljøavtrykk*
- *Ordningen må bidra til å redusere lusepresset på både oppdretts- og villfisk*
- *Ordningen bør gjennom insentiver sikre at det tas i bruk lav- og nullutslippsteknologi i områder hvor det er nødvendig å redusere utslippene*
- *Ordningen bør omfatte alle eksisterende og framtidige tillatelser*
- *Ordningen bør kunne benyttes på det produksjonsvolum som er trukket inn som følge av rødt trafikklys i et produksjonsområde. Det vil i de tilfellene ikke være mulig å eventuelt konvertere tilbake til tradisjonell teknologi før dette volumet er retildelt som følge av grønt trafikklys. Dette må gjøres i tråd med intensjonen bak trafikklyssystemet.»*

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Dokument 8:85 S (2023–2024) *Representantforslag om en rask omstilling av en oppdrettsnæring i krise*, jf. Innst. 261 S (2023–2024).

Vedtaket må ses i sammengeng med vedtak 716-4 (2022–2023). Regjeringen følger opp vedtaket med å utrede innretningen av en teknologinøytral miljøfleksibilitetsordning og vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Fensfeltet og Mineral Security Partnership

Vedtak nr. 697, 5. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen fremme Fensfeltet som prioritert prosjekt innenfor rammen av det amerikansk-ledede Mineral Security Partnership hvor Norge deltar.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Dokument 8:125 S (2023–2024) *Representantforslag om mer landbasert mineralutvinning og sirkulærøkonomi*, jf. Innst. 388 S (2023–2024).

Nærings- og fiskeridepartementet vil vurdere aktuelle norske prosjekter som eventuelt kan foreslås som prosjekter i Mineral Security Partnership høsten 2024. Departementet arbeider med en slik vurdering. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på en egnet måte.

Samarbeidsavtale med USA om mineraler

Vedtak nr. 698, 5. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen jobbe for en bred samarbeidsavtale med USA om verdikjeder for mine-

raler hvor det inngår et unntak fra Inflation Reduction Act (IRA) for mineraler fra Norge til batteriproduksjon.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Dokument 8:125 S (2023–2024) *Representantforslag om mer landbasert mineralutvinning og sirkulærøkonomi*, jf. Innst. 388 S (2023–2024).

Regjeringen ønsker å inngå en avtale med USA om handel med mineraler slik at norske mineraler faller inn under støtteordning for elbiler for privat eie under Inflation Reduction Act. USA har kun inngått én slik avtale (med Japan i mars 2023) og forhandlinger om tilsvarende avtaler med henholdsvis EU og Storbritannia er ikke ferdigstilte. For å styrke samarbeidet om kritiske mineraler med USA og for å berede grunnen for mulige forhandlinger om en mineralavtale når USA er rede til å forhandle med Norge, arbeides det for tiden med å inngå en samarbeidsavtale (Memorandum of Cooperation) om kritiske mineraler. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Offentlig-privat samhandling om overskuddsmasser

Vedtak nr. 699, 5. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen legge bedre til rette for samhandling mellom private og offentlige aktører for å utnytte overskuddsmasser og redusere deponibehov. Dette kan for eksempel gjelde ved bruk av byggavfall som fyllmasse i byggeprosjekter, og kan blant annet gjennomføres ved å stille krav til ombruk av avgangsmasser i offentlige anbud.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Dokument 8:125 S (2023–2024) *Representantforslag om mer landbasert mineralutvinning og sirkulærøkonomi*, jf. Innst. 388 S (2023–2024).

Nærings- og fiskeridepartementet vil følge opp forslaget i samråd med berørte departementer. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Prosjektgruppe for overskuddsmasser fra gruver

Vedtak nr. 700, 5. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen sammen med mineralnæringen etablere en prosjektgruppe som skal finne nye måter å benytte overskuddsmasser fra gruver inn i andre verdikjeder på.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Dokument 8:125 S (2023–2024) *Representantforslag om*

mer landbasert mineralutvinning og sirkulærøkonomi, jf. Innst. 388 S (2023–2024).

Ett av tiltakene i regjeringens mineralstrategi er at det skal oppnevnes en ekspertgruppe for å vurdere håndtering av overskuddsmasser og muligheter for alternativ bruk, regelverksendringer mv. Nærings- og fiskeridepartementet arbeider nå med å nedsette dette utvalget. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på en egnet måte.

Restaurering av norsk tareskog

Vedtak nr. 789, 14. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen legge frem en plan og foreslå tiltak for å systematisk restaurere norsk tareskog langs kysten for å bedre det marine miljø.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 21 (2023–2024) *Helhetlige forvaltningsplaner for de norske havområdene – Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten, Norskehavet, og Nordsjøen og Skagerrak*, jf. Innst. 375 S (2023–2024).

Nærings- og fiskeridepartementet vil følge opp vedtaket. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Sertifikater for utenlandske sjøfolk

Vedtak nr. 844, 20. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen snarlig komme tilbake til Stortinget på egnet måte med en vurdering av gjeldende ordning for utstedelse av sertifikater for utenlandske sjøfolk. Vurderingen bør blant annet inneholde en gjennomgang av risikobildet, dispensasjonspraksisen og konsekvenser ved eventuelle endringer.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Dokument 8:164 S (2023–2024) *Representantforslag om å ivareta nasjonal sikkerhet på den norske handelsflåten*, jf. Innst. 446 S (2023–2024).

Nærings- og fiskeridepartementet vil følge opp vedtaket. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Restriksjoner på bunntrål og snurrevad i det kystnære fisket

Vedtak nr. 912, 21. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen i løpet av våren 2025 utrede å innføre nye restriksjoner på bunntrål og

snurrevad for å sikre kystflåten økt forrang i det kystnære fisket, særlig i områder med stor naturverdi.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Prop. 104 S (2023–2024) *Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2024*, jf. Innst. 447 S (2023–2024).

Nærings- og fiskeridepartementet vil følge opp vedtaket. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

15.2 Stortingssesjon 2022–2023

Strategi for vekst i kreativ industri

Vedtak nr. 55, 24. november 2022

«Stortinget ber regjeringen utarbeide og fremme forslag om en strategi for vekst innenfor kreativ industri. Strategien skal ha som mål å øke verdiskapingen og bidra til vekst i antall bedrifter, bærekraftige arbeidsplasser og eksport.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Dokument 8:244 S (2021–2022) *Representantforslag om et nasjonalt løft for kreative næringer*, jf. Innst. 58 S (2022–2023).

Regjeringen følger opp representantforslaget, og vil legge fram et veikart for kreativ næring. Veikartet skal vise hvordan regjeringen legger til rette for å øke den samlede verdiskapingen i kreativ næring, og bidra til bærekraftige arbeidsplasser, økt lønnsomhet og eksport. Regjeringen vil på egnet måte komme tilbake til Stortinget om hvordan strategien følges opp.

Gjennomgang av virkemiddelapparatet for kulturnæringer

Vedtak nr. 56, 24. november 2022

«Stortinget ber regjeringen gjennomgå hele virkemiddelapparatet for kulturelle næringer og vurdere hvordan man kan sikre bedre koordinering, herunder om det kan være hensiktsmessig å samle flere virkemidler for kulturnæringer i Innovasjon Norge, samt sørge for at Innovasjon Norges kulturnæringskompetanse styrkes.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Dokument 8:244 S (2021–2022) *Representantforslag om et nasjonalt løft for kreative næringer*, jf. Innst. 58 S (2022–2023).

Regjeringen vil legge fram et veikart for kreativ næring. Som en del av dette arbeidet vil regjeringen kartlegge virkemiddelapparatet for kreativ næring og vurdere hvordan næringsrettede virkemidler bidrar til økt verdiskaping i næringen. Kartleggingen ses i sammenheng med arbeidet med å videreutvikle det næringsrettede virkemiddelapparatet. I denne sammenheng har regjeringen blant annet satt i gang utviklingen av den digitale inngangen «En vei inn» til virkemiddelapparatet. Gjennom En vei inn kan næringslivet henvende seg til ett sted for å få rask avklaring og veiledning til videre kontakt med virkemiddelapparatet. En rekke offentlige næringsrettede virkemidler er relevante for kreativ næring. Videre er det en rekke kulturpolitiske virkemidler som direkte bidrar til økonomisk aktivitet, eller som indirekte kan bidra til økonomisk verdiskaping blant bedrifter i kreativ næring.

Regjeringen vil på egnet måte komme tilbake til Stortinget om hvordan anmodningsvedtaket følges opp.

Opphevelse av boligstiftelser opprettet av kommune og boligbyggelag

Vedtak nr. 68, 29. november 2022

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en sak om hvordan hjemmel for oppløsning av stiftelser som er etablert av kommune eller fylkeskommune sammen med boligbyggelag, kan utformes.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Prop. 135 L (2021–2022) *Endringer i stiftelsesloven (opphevelse av boligstiftelser opprettet av kommuner)*, jf. Innst. 73 L (2022–2023).

Regjeringen vil utrede hvordan regler om opphevelse av boligstiftelser hvor et privat rettssubjekt er blant oppretterne kan utformes i samsvar med norsk rett. Det er gjennomført en kartlegging av hvor mange stiftelser en eventuell lov-hjemmel vil gjelde for og hvilken rolle boligbyggelagene hadde ved opprettelsen. Det er også innhentet en juridisk utredning om hvordan en hjemmel om opphevelse kan utformes, og av forholdet til Grunnloven og den europeiske menneskerettighetskonvensjon. Den juridiske utredningen ble publisert på regjeringen.no den 7. desember 2023.

Regjeringen vil følge opp vedtaket og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Krav om tilbakefylling og ressursutnyttelse for gruvedrift i Norge

Vedtak nr. 99, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen i løpet av 2023 stille strengere krav til gruvevirksomhet om tilbakefylling og økt ressursutnyttelse.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 1 (2022–2023) *Nasjonalbudsjettet 2023*, jf. Innst. 2 S (2022–2023).

Regjeringens mineralstrategi ble lagt fram den 21. juni 2023. Regjeringens ambisjon er at Norge skal utvikle verdens mest bærekraftige mineralnæring. Langsiktig og bærekraftig forvaltning av ressurser er et grunnprinsipp i regjeringens politikk. Økt sirkularitet og mer gjenvinning er viktig for å sikre en bærekraftig ressursbruk.

I regjeringens mineralstrategi framkommer det blant annet at regjeringen vil:

- Stille krav om at andelen overskuddsmasser minimeres i alle prosesser der det er gjennomførbart, basert på beste teknologi og beste tilgjengelige forretningsmodeller og drifts- og deponeringsmetoder.
- Stille krav om at nye mineralprosjekter skal legge fram en sirkulær forretningsplan, slik at man på den måten reduserer omfanget av deponerte masser og bidrar til bedre ressursutnyttelse og mindre naturbelastning.
- Stille krav om at tiltakshaver skal utarbeide planer for årlig reduksjon av overskuddsmasser, kjemikaliebruk og annen miljøpåvirkning.
- At før nye prosjekter godkjennes, skal tiltakshaver dokumentere behovet for å ta ut jomfruelige ressurser framfor gjenbruk av tidligere uttatte ressurser og hvordan ressurser som tas ut, vil kunne inngå i sirkulære verdikjeder og forretningsmodeller.
- Styrke ressursperspektivet i mineralloven for å sikre at mineralressurser utnyttes optimalt, og at det foretas gode vurderinger av bruk for alle masser som tas ut ved utvinning.

Anmodningsvedtaket vil følges opp gjennom implementering av tiltakene i regjeringens mineralstrategi. Det må vurderes nærmere hvilke tiltak som krever endringer i lov og forskrift. Vurdering av endringer i lov og forskrift vil foretas i det pågående arbeidet med oppfølging av NOU 2022: 8 *Ny minerallov*. Regjeringen vil følge opp vedtaket og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Tilstrekkelige verktøy for Konkurransetilsynet

Vedtak nr. 694, 23. mai 2023

«Stortinget ber regjeringen sikre at Konkurransetilsynet har de nødvendige verktøy og håndhever konkurranseloven, slik at forbruker ikke blir skadelidende ved manglende konkurranse.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Dokument 8:222 S (2022–2023) *Representantforslag om å dempe prisveksten på mat og styrke konkurransen i verdikjeden for dagligvarer*, jf. Innst. 370 S (2022–2023).

Prop. 118 L (2023–2024) *Endringer i konkurranseloven (innføring av markedsetterforskning)* har blitt fremmet for Stortinget. Forslaget om endringer i loven går ut på å gi Konkurransetilsynet mulighet til å gjennomføre markedsetterforskninger i og på tvers av markeder der det er forhold som tilsier at konkurransen er eller står i fare for å bli vesentlig begrenset. Dersom tilsynet avdekker slike forhold, kan det pålegge avhjelpende tiltak for å fjerne eller redusere konkurransebegrensningen.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Markedsdata for dagligvarehandelen

Vedtak nr. 695, 23. mai 2023

«Stortinget ber regjeringen sikre at markedsdata som viser utviklingen i markedsandeler på kjedenivå i dagligvarehandelen, publiseres jevnlig.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Dokument 8:222 S (2022–2023) *Representantforslag om å dempe prisveksten på mat og styrke konkurransen i verdikjeden for dagligvarer*, jf. Innst. 370 S (2022–2023).

Fram til 2022 har NielsenIQ publisert en årlig rapport som blant annet gir oversikt over omsetningen i dagligvaremarkedet, kjedegrupperingenes markedsandeler og de ulike butikkjedenes markedsandeler. Informasjonen i de årlige rapportene fra NielsenIQ har vært viktig for å kunne følge utviklingen på viktige parametere som har betydning for konkurransen i dagligvaremarkedet. At NielsenIQ, fra og med 2023, ikke lenger offentliggjør årlige tall for markedsandeler på kjedenivå, svekker myndighetenes og offentlighetens tilgang på viktig informasjon om dagligvarebransjen. Det er besluttet å gi Konkurransetilsynet i oppdrag å gjennomføre årlige kartlegginger av egne merkevarer og andre

merkevarekategorier, selskapsstrukturer og markedsandeler i dagligvarebransjen.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Miljøindikatorer

Vedtak nr. 716-1, 31. mai 2023

«Stortinget ber regjeringen sørge for at miljøindikatorer for trafikklyssystemet er på plass fra auksjonsrunden i 2024. Det skal utredes og vurderes indikatorer, som blant annet påvirkning på sjørret, utslipp og dødelighet.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Prop. 78 LS (2022–2023) *Grunnrenteskatt på havbruk*, jf. Innst. 372 L (2022–2023).

Regjeringen vil følge opp vedtaket, men presiserer at nye miljøindikatorer først må utredes grundig og deretter vurderes i to år før de kan få innvirkning på auksjonsrundene. Det gjør det mer forutsigbart for næringen, slik at næringen vet hva den skal vurderes etter før vurderingsperioden tar til. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Nedtrukken produksjon

Vedtak nr. 716-3, 31. mai 2023

«Stortinget ber regjeringen innføre en ordning som gjør at nedtrukket produksjon som følge av trafikklyssystemet kan produseres i lukket teknologi.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Prop. 78 LS (2022–2023) *Grunnrenteskatt på havbruk*, jf. Innst. 372 L (2022–2023).

Dette vedtaket ses i sammenheng med anmodningsvedtak nr. 606 (2023–2024) der regjeringen vil følge opp vedtaket med å utrede innretningen av en teknologinøytral miljøfleksibilitetsordning, og vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Miljøteknologiordning

Vedtak nr. 716-4, 31. mai 2023

«Stortinget ber regjeringen legge frem forslag om en miljøteknologiordning i løpet av 2023.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Prop. 78 LS (2022–2023) *Grunnrenteskatt på havbruk*, jf. Innst. 372 L (2022–2023).

Dette vedtaket ses i sammenheng med anmodningsvedtak nr. 606 (2023–2024) der regjeringen vil følge opp vedtaket med å utrede innretningen av en teknologinøytral miljøfleksibilitetsordning, og vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Bedre organisering av samarbeidet mellom myndighetene og oppdrettsnæringen

Vedtak nr. 716-5, 31. mai 2023

«Stortinget ber regjeringen i løpet av våren 2024 legge frem en sak om bedre organisering av samarbeidet mellom myndigheter og oppdrettsnæringen for å sikre en mer helhetlig forvaltning, bedre bærekraft og bedre fiskevelferd.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Prop. 78 LS (2022–2023) *Grunnrenteskatt på havbruk*, jf. Innst. 372 L (2022–2023).

Nærings- og fiskeridepartementet arbeider med en stortingsmelding om havbruk. Det er naturlig å vurdere vedtaket i forbindelse med dette arbeidet.

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Krav om nullutslipp for alle nye servicefartøy i havbruksnæringen fra 1. juli 2024

Vedtak nr. 933, 16. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om krav om nullutslipp for alle nye servicefartøy i havbruksnæringen fra 1. juli 2024. Det må tas hensyn til at lokale forhold knyttet til energiforsyning kan vanskeliggjøre nullutslipp.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 2 (2022–2023) *Revidert nasjonalbudsjett 2023*, jf. Innst. 490 S (2022–2023).

I tråd med bestilling fra Klima- og miljødepartementet leverte Sjøfartsdirektoratet i juni 2023 en utredning med tittel *Oppdrag om utarbeidelse av lav- og nullutslippskrav til servicefartøy i havbruksnæringen*. Oppdraget er løst i samarbeid med Miljødirektoratet og gir anbefalinger til hvordan et eventuelt krav kan utformes.

Regjeringen vil følge opp vedtaket og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

15.3 Stortingssesjon 2021–2022

Dagligvare – hvordan aktører uten stor kapitaltilgang kan få innpass

Vedtak nr. 601, 31. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen vurdere hvordan også aktører uten stor kapitaltilgang kan få innpass i dagligvarehandelen.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Dokument 8:161 S (2021–2022) *Representantforslag om å sikre like konkurransevilkår for uavhengige merkevarer og kjedenes egne merkevarer (EMV) i dagligvaremarkedet*, Dokument 8:170 S (2021–2022) *Representantforslag om rettferdige konkurransevilkår i norsk dagligvarehandel* og Dokument 8:191 S (2021–2022) *Representantforslag om å begrense maktkonsentrasjon i norsk dagligvare*, jf. Innst. 322 S (2021–2022).

Regjeringen har iverksatt en rekke tiltak som blant annet har til hensikt å senke etableringshindringene i dagligvarebransjen. Lavere etableringshindringer vil gjøre det lettere for aktører uten stor kapitaltilgang å etablere seg i dagligvarebransjen.

For å bidra til mer effektiv konkurranse har regjeringen hatt på høring et nytt forslag til forskrift om forskjeller i innkjøpspriser. Det nye forslaget forbyr leverandører og grossister med relativ markedsrett til å kreve ulike innkjøpsbetingelser for likeverdige ytelser, dersom forskjellene begrenser, eller er egnet til å begrense konkurransen. Relativ markedsrett foreligger når det er en ubalanse i forhandlingsrett til fordel for leverandøren eller grossisten. Forslaget er ment å bidra til å redusere etableringshindringene i bransjen, gjennom å bidra til at mindre dagligvareaktører enklere får tilgang til leveranser fra leverandører og grossister som de er avhengige av. Videre oppfølging av forslaget er til vurdering.

For å bedre tilgangen på egnede butikklokaler har regjeringen besluttet å forby dagligvareaktørers framtidige bruk av negative servitutter som hindrer dagligvarevirksomhet i egnede lokaler. Forskriften trådte i kraft 1. januar 2024.

Regjeringen har fremmet forslag om markedsetterforskning, jf. Prop. 118 L (2023–2024) *Endringer i konkurranseloven (innføring av markedsetterforskning)* for Stortinget. Det vises til omtale under vedtak nr. 694 av 23. mai 2023. Forslaget gir Konkurransetilsynet muligheter til å gripe inn mot flere konkurranseproblemer, og tiltak som kan bidra til å redusere etableringshindringer i

markeder, slik at aktører uten stor kapitaltilgang gis bedre forutsetninger for å få innpass i markeder, herunder også dagligvarehandelen.

Videre utreder Nærings- og fiskeridepartementet om det er behov for eventuelle endringer i lov om god handelsskikk. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte når utredningen er gjennomført. Se nærmere omtale av utredningen under vedtak nr. 574 av 4. februar 2021.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Dagligvare – rettferdig andel av verdiskapinga i verdikjeden for mat

Vedtak nr. 602, 31. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen vurdere tiltak som bidrar til at matprodusentene får en rettferdig andel av verdiskapinga i verdikjeden for mat.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Dokument 8:161 S (2021–2022), Dokument 8:170 S (2021–2022) og Dokument 8:191 S (2021–2022), jf. Innst. 322 S (2021–2022), jf. forrige vedtak.

Gjennom framleggingen av Meld. St. 11 (2023–2024) *Strategi for auka sjølvforsyning av jordbruksvarer og plan for opptrapping av inntektsmogleighetene i jordbruket* og de økte inntektsmulighetene som regjeringen har åpnet for i jordbruksoppkjørene, har regjeringen lagt et godt grunnlag for å sikre at matprodusentene får en rettferdig andel av verdiskapingen i verdikjeden for mat. Hovedstrategien for arbeidet med økt selvforsyning er å forbedre og øke produksjonen av planteprodukter, både til mat og til fôr, på en måte som styrker jordbruket sin konkurransekraft mot import.

Det framgår av Hurdalsplattformen at regjeringen ønsker å sikre en bedre maktbalanse i verdikjeden for mat gjennom bedre tilsyn, større åpenhet og mer rettferdig fordeling av verdiene i hele verdikjeden. For å nå dette målet er det viktig med effektiv konkurranse. Regjeringens tipunktsplan for økt konkurranse i verdikjeden for mat og dagligvarer inneholder en rekke tiltak som har til formål å bedre konkurransen i hele verdikjeden. Det vises videre til omtale av tiltak rettet mot egne merkevarer og vertikal integrasjon under vedtak nr. 607 av 31. mai 2022, omtale av forslag om markedssetterforskning under vedtak nr. 694 av 23. mai 2023 og omtale av utredning av endringer i lov om god handelsskikk under vedtak nr. 574 av 4. februar 2021. Departementet har også igangsatt et utredningsoppdrag for kartlegging av tilgang til

grossisttjenester, jf. omtale av oppfølging av vedtak nr. 610 av 31. mai 2022.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Dagligvare – felles merkeordning for kjedenes egne merkevarer (EMV)

Vedtak nr. 606, 31. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen utarbeide et regelverk som pålegger kjedene en felles merkeordning for EMV, med kjedenavn, produsent og produktets opprinnelsesland, slik at forbrukerne kan gjøre opplyste valg.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Dokument 8:161 S (2021–2022) *Representantforslag om å sikre like konkurransevilkår mellom uavhengige merkevarer og kjedenes egne merkevarer (EMV) i dagligvaremarkedet*, Dokument 8:170 S (2021–2022) *Representantforslag om rettferdige konkurransevilkår i norsk dagligvarehandel* og Dokument 8:191 S (2021–2022) *Representantforslag om å begrense maktkonsentrasjon i norsk dagligvare*, jf. Innst. 322 S (2021–2022).

For matvarer er det særlig matloven med forskrifter som fastsetter krav til hvordan matvarer skal merkes. En stor andel av dagligvarene er næringsmidler. Merkingen må derfor følge regler for merking av næringsmidler, som i all hovedsak er Helse- og omsorgsdepartementets ansvarsområde. Regelverket om merking av mat skal sikre at forbrukerne får nødvendig og korrekt informasjon, slik at de har et godt grunnlag for å foreta velbegrunnede valg og kan bruke næringsmidlene på en trygg måte.

Regelverket om merking av mat er i all hovedsak EØS-basert. Norge er gjennom EØS-avtalen bundet av EUs forordning om matinformasjon til forbrukerne (matinformasjonsforordningen) med utfyllende regelverk, som er gjennomført i matinformasjonsforskriften.

Etter regelverket er det obligatorisk å merke matvarer med navn på produktansvarlig eller importør, men det er ikke krav om merking med kjedenavn og navn på produsent. Det er for enkelte produkter obligatorisk å merke produkter med opprinnelsesland eller -sted. Dette gjelder for eksempel frisk frukt og bær og enkelte kjøttslag. Det stilles også krav til å merke hovedingrediensen i produkter som er sammensatt av flere ingredienser. Etter regelverket skal næringsmidler uansett merkes med opprinnelsesland og/eller sted dersom fravær av slik merking kan medføre at forbrukeren blir villedet. Det har pågått et

arbeid i EU om utredning av ytterligere obligatorisk opprinnelsesmerking av matvarer, og reglene kan derfor bli endret.

Det er ikke tillatt etter forordningen å gi nasjonale regler om forhold som er harmonisert ved forordningen, med mindre det er tillatt etter EU/EØS-retten. Ettersom forordningen harmoniserer hvilke obligatoriske opplysninger som matvarer skal merkes med knyttet til hvem som er ansvarlig for produktet, begrenser det mulighetene for å gi nasjonale merkeregler om dette. Det er også begrenset adgang til å gi nasjonale regler om opprinnelsesmerking, ettersom dette reguleres i forordningen. Nærings- og fiskeridepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet vil avklare saken videre, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Dagligvareaktørenes merking av EMV

På oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet har Samfunnsøkonomisk Analyse AS (SØA) kartlagt hvordan EMV er regulert i lovverk i Norge og andre europeiske land, hvilke krav som gjelder for merking av matvarer i Norge, og hvordan de tre største dagligvarekjedene merker sine EMV-produkter. Det framgår av SØAs rapport at dagligvareaktørene oppgir at de til enhver tid forholder seg til gjeldende regelverk om merking av varer generelt og for EMV-produktene spesielt. Forbrukernes ønske om og behov for utfyllende informasjon om varer er sentralt i hvilken informasjon som oppgis, noe som innebærer at flere produkter er merket med mer informasjon enn regelverket tilsier. For annen merking som går ut over de lovpålagte minimumskravene, varierer praksisen mellom ulike varegrupper. Det har blant annet sammenheng med hvilken informasjon forbrukerne etterspør, og hvilken informasjon dagligvareaktørene vurderer som hensiktsmessig å oppgi.

I brev til Nærings- og fiskeridepartementet opplyser de tre største dagligvarekjedene at de i all hovedsak merker EMV med kjedenavn, produsent og produktets opprinnelsesland, men med noen få unntak. For eksempel oppgir en kjede at det for enkelte produkter hvor råvaretilgangen endres hyppig gjennom året, kan stå EU som opprinnelsessted, fordi hyppige emballasjeendringer vil være kostnadsdrivende. En annen kjede opplyser at produsentmerking innføres når det er annen endring på emballasje for å unngå at emballasjen må kasseres.

Regjeringen vil følge opp vedtaket og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Dagligvare – utrede virkningene av egne merkevarer på konkurransesituasjonen

Vedtak nr. 607, 31. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen om å utrede og fremme sak til Stortinget på egnet måte om virkningene som vertikal integrasjon og EMV har på konkurransesituasjonen, prisene og utvalget. En slik sak må omfatte mulig utvidelse av kjedenes meldeplikt til Konkurransetilsynet til å omfatte kjøp eller leie av produksjonskapasitet, en begrunnelsesplikt ved forskjeller i påslag mellom EMV og uavhengige merkevarer og en hjemmel for Konkurransetilsynet eller Dagligvaretilsynet for å føre tilsyn med bruken av EMV i dagligvaremarkedet.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Dokument 8:161 S (2021–2022), Dokument 8:170 S (2021–2022) og Dokument 8:191 S (2021–2022), jf. Innst. 322 S (2021–2022), jf. forrige vedtak.

På oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet har Samfunnsøkonomisk Analyse AS (SØA) utredet omfanget av kjedenes egne merkevarer (EMV) og vertikal integrasjon mellom ulike ledd i verdikjeden, og virkningene det har på konkurransen. Rapportene ble levert høsten 2023. Hovedkonklusjonen er at EMV og vertikal integrasjon har hatt positive virkninger på konkurransen i det norske dagligvaremarkedet og for forbrukernes valgmuligheter. SØA påpeker at det likevel kan oppstå uheldige virkninger på lengre sikt, men at sannsynligheten for dette reduseres så lenge det er tilstrekkelig konkurranse mellom handelsaktørene. SØA har utredet ulike tiltak rettet mot EMV og vertikal integrasjon, herunder de tiltakene som Stortinget viser til i anmodningsvedtaket. SØA anbefaler å kartlegge/overvåke utviklingen av egne merkevarer og andre merkevarekategorier, og å utrede endringer i lov om god handelsskikk med nye og tydelige bestemmelser om hvilke krav aktørene kan stille til hverandre i forhandlinger.

Det er besluttet å gi Konkurransetilsynet i oppdrag å gjennomføre årlige kartlegginger av utviklingen i EMV og andre merkevarekategorier, samt selskapsstrukturer og markedsandeler i dagligvarebransjen. Overvåkingen vil føre til at utviklingen kan følges framover. Basert på informasjonen fra kartleggingen vil målrettede tiltak vurderes dersom utviklingen tilsier det.

Tilsyn med bruken av EMV i dagligvaremarkedet

Departementet har bedt Konkurransetilsynet om å ha et tett tilsyn med EMV og vertikal integrasjon, og bruke de ulike virkemidlene tilsynet har til rådighet. Dagligvaresatsingen har medført at tilsynet bedre kan følge opp tips og klager og kan behandle flere saker som omhandler mulige brudd på konkurranseloven. Dette innebærer også tilsyn med vertikal integrasjon og vertikale bindinger i verdikjeden. Kartlegginger av EMV og andre merkevarekategorier, selskapsstrukturer og markedsandeler i dagligvarebransjen vil etter departementets vurdering øke kontrollen med EMV og vertikal integrasjon ytterligere. Overvåkingen vil gi et bedre grunnlag for å vurdere tiltak dersom den avdekker uheldige virkninger av EMV og vertikal integrasjon.

Regjeringen har fremmet forslag om markeds-etterforskning, jf. Prop. 118 L (2023–2024) *Endringer i konkurranseloven (innføring av markedssetterforskning)* for Stortinget. Det vises til omtale under anmodningsvedtak nr. 694 av 23. mai 2023. Forslaget gir Konkurransetilsynet muligheter til å gripe inn mot flere konkurranseproblemer, også tilfeller der tilsynet ikke har kunnet gripe inn tidligere.

Videre har Dagligvaretilsynet betydelig oppmerksomhet rettet mot EMV og vertikal integrasjon, gjennom håndhevingen av lov om god handelsskikk. Vernet mot etterligninger i lov om god handelsskikk er relevant i vurdering av problemstillinger knyttet til EMV, og loven og Dagligvaretilsynets håndheving reduserer etter departementets vurdering insentiver til kopiering. Departementet utreder behovet for eventuelle endringer i lov om god handelsskikk. Det vises i denne sammenheng til omtale under anmodningsvedtak nr. 574 av 4. februar 2021.

Meldeplikt om kjøp og leie av produksjonskapasitet

De største dagligvarekjedene har opplysningsplikt til Konkurransetilsynet om fusjoner, oppkjøp og mindre kjøp av andeler i andre foretak. En utvidelse av kjedenes meldeplikt til å omfatte kjøp eller leie av produksjonskapasitet ble vurdert av SØA, jf. rapport 27-2023 av 29. september 2023. Det kan for eksempel handle om innkjøp av EMV eller eksklusive leveranser av merkevarer, og eksklusivitetsavtaler med kjøpsplikt for dagligvarekjeden og/eller salgspunkt for leverandøren. SØA fant at de fleste eksklusivitetsavtalene i dagligvaremarkedet omhandler enkeltvarianter av produkter, og har relativt kort varighet. Eksklusivi-

tetsavtaler av et større omfang og lengre varighet eksisterer også. Undersøkelsene tyder på at eksklusivitetsavtalene ikke hindrer leverandører å bruke overskuddskapasitet til å levere andre produkter til andre kunder.

En utvidelse av meldeplikten til kjøp og leie av produksjonskapasitet, for eksempel gjennom eksklusivitetsavtaler, vil etter SØAs vurdering gi lite mernytte ut over informasjonsinnhenting til synsmyndighetene har hjemmel til og praktiserer i dag. Videre vil økt meldeplikt øke administrative kostnader for leverandører og kjeder, som igjen kan gå ut over matprisene. Det vil også medføre økte kostnader for tilsynsmyndighetene. Konkurransetilsynets løpende tilsyn med EMV og vertikal integrasjon gir god kunnskap om eksklusivitetsavtaler. Den årlige overvåkingen av utviklingen i EMV og andre merkevarekategorier, selskapsstrukturer og markedsandeler vil øke kunnskapen ytterligere, og gi grunnlag for å vurdere målrettede tiltak dersom kartleggingen viser at det er behov for det.

Begrunnelsesplikt ved forskjeller i påslag mellom EMV og leverandørenes merkevarer

Et formål med en begrunnelsesplikt for forskjellige påslag kan være å hindre at enkelte merkevarer usaklig forskjellsbehandles i distribusjonen og i butikkene. I rapport 27-2023 av 29. september 2023 framgår det at SØA ikke finner tilstrekkelig grunnlag for å kreve en begrunnelse om ulike påslag på EMV og leverandørenes merkevarer. Det kan være gode grunner for at påslag varierer, blant annet som følge av forskjeller i produkters egenskaper og prisstrategier fra aktørene for å optimalisere overskudd. En slik rapporteringsplikt vil videre skape administrative kostnader for aktørene. Økte kostnader kan igjen påvirke matprisene. Det vil også være en rekke utfordringer knyttet til å spesifisere hvilke enkeltvarer som skal sammenlignes, for å kunne rapportere om eventuelle forskjeller i påslag.

Flere av de tiltakene regjeringen har iverksatt, kan bidra til å belyse om det foregår usaklig forskjellsbehandling av ulike merkevarer. På oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet har Konkurransetilsynet undersøkt lønnsomhet for aktører i ulike ledd av verdikjeden for mat og dagligvarer, og gjennomfører også en undersøkelse av marginer. Resultatene fra del I ble kunngjort i mai 2024 og viser at lønnsomheten for mange av aktørene er høyere enn hva man skulle forvente dersom det var tøff konkurranse i bransjen. Undersøkelsen av marginer på pro-

duktnivå planlegges ferdigstilt høsten 2024. Tilsynet har også undersøkt hvilke virkninger ordningen med to faste tidspunkter for leverandørenes prisjusteringer har for prisdannelsen og konkurransen i dagligvarebransjen. Undersøkelsene bidrar til økt kunnskap og åpenhet i verdikjeden for mat og dagligvarer. Det vises også til utredning av behov for eventuelle endringer i lov om god handelsskikk og forslag om markedsetterforskning.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Dagligvare – vertikal integrasjon og egne merkevarer i dagligvarebransjen

Vedtaket nr. 608, 31. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen raskest mulig komme tilbake til Stortinget med en konkret plan for oppfølging av stortingsvedtak nr. 577 og 578 (2020–2021) om vertikal integrasjon og egne merkevarer i dagligvarebransjen.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Dokument 8:161 S (2021–2022), Dokument 8:170 S (2021–2022) og Dokument 8:191 S (2021–2022), jf. Innst. 322 S (2021–2022). Vedtak nr. 577 og 578 (2020–2021) ble fattet under behandlingen av Meld. St. 27 (2019–2020) *Daglegvare og konkurranse – kampen om kundane*, jf. Innst. 185 S (2020–2021).

I Prop. 1 S (2021–2022) Nærings- og fiskeridepartementet ble det rapportert på anmodningsvedtak nr. 577 og 578 (2020–2021). Her framgikk det at Nærings- og fiskeridepartementet i supplerende tildelingsbrev av 2. mars 2021 ba Konkurransetilsynet om å følge opp Stortingets vedtak på egnet måte, ved bruk av de ulike virkemidlene tilsynet har til rådighet. Dagligvaresatsingen i Konkurransetilsynet innebærer at tilsynet bedre kan følge opp tips og klager, og kan behandle flere saker som omhandler mulige brudd på konkurranseloven. Dette innebærer også tett tilsyn med vertikal integrasjon, egne merkevarer (EMV) og markedskonsentrasjon i verdikjeden for mat og dagligvarer. Departementet følger tilsynets arbeid med vertikal integrasjon og EMV i den ordinære styringsdialogen.

Samfunnsøkonomisk Analyse AS har på oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet utredet omfanget av og virkningene på konkurransen av EMV og vertikal integrasjon. Det vises til omtale under vedtak nr. 607 av 31. mai 2022.

Videre er det besluttet å gi Konkurransetilsynet i oppdrag å gjennomføre årlige kartlegginger

av utviklingen i EMV og andre merkevarekategorier, samt selskapsstrukturer og markedsandeler i dagligvarebransjen, se omtale under anmodningsvedtak nr. 607 av 31. mai 2022. Overvåkingen vil føre til at utviklingen kan følges framover. Basert på informasjonen fra kartleggingen vil målrettede tiltak vurderes dersom utviklingen tilsier det.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Dagligvare – konkurranse og mer åpenhet innenfor grossist- og distribusjonsleddet

Vedtaket nr. 610, 31. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen utrede tiltak for å sikre konkurranse og mer åpenhet innenfor grossist- og distributørleddet i dagligvarehandelen, herunder tilsyn med priskalkylene for distribusjonstjenester.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Dokument 8:161 S (2021–2022), Dokument 8:170 S (2021–2022) og Dokument 8:191 S (2021–2022), jf. Innst. 322 S (2021–2022).

Regjeringen har iverksatt flere tiltak som har betydning for den videre oppfølgingen av tiltaket. På oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet har Konkurransetilsynet undersøkt lønnsomhet og marginer for aktører i ulike ledd av verdikjeden for mat og dagligvarer. Tilsynet har også undersøkt hvilke virkninger ordningen med to faste tidspunkt for leverandørenes prisjusteringer har for prisdannelsen og konkurransen i dagligvarebransjen. Det vises til omtale under anmodningsvedtak nr. 607 av 31. mai 2022. Undersøkelsene bidrar til økt kunnskap og åpenhet i verdikjeden for mat og dagligvarer.

Det eksisterer allerede reguleringer som skal sikre åpenhet mellom kontraktsparter, og overfor tilsynsmyndigheter, i verdikjeden for mat og dagligvarer. Lov om god handelsskikk pålegger kontraktsparter å legge fram opplysninger som de kjenner til, og som de har grunn til å tro at har betydning for den annen part, både i forbindelse med forhandlinger om, og gjennomføring av, en kontrakt. Lov om god handelsskikk og konkurranseloven gir henholdsvis Dagligvaretilsynet og Konkurransetilsynet bred tilgang til å innhente den informasjonen de mener er nødvendig for å utføre de oppgavene de er satt til å gjøre. Departementet utreder behov for eventuelle endringer i lov om god handelsskikk. Se rapportering av anmodningsvedtak 574 av 4. februar 2021 for en nærmere omtale av departementets arbeid med å

vurdere eventuelle endringer i lov om god handelsskikk.

Regjeringen har fremmet for Stortinget et forslag om markedsetterforskning, jf. Prop. 118 L (2023–2024) *Endringer i konkurranseloven (innføring av markedsetterforskning)*. Det vises til omtale under anmodningsvedtak nr. 694 av 23. mai 2023.

Nærings- og fiskeridepartementet utlyste et utredningsoppdrag for kartlegging av tilgang til grossisttjenester i mai 2024. Oppdraget ble tildelt Menon Economics AS. Kartleggingen er ment å gi et kunnskapsgrunnlag for å kunne vurdere om det er behov for reguleringer av tilgang til grossisttjenester i dagligvarebransjen. Kartleggingen vil være en del av grunnlaget for regjeringens videre arbeid med å styrke konkurransen i dagligvarebransjen, og vil også kunne benyttes til å vurdere eventuelle tiltak knyttet til grossist- og distributørleddet i dagligvarehandelen. Utreder skal gjennomføre kartleggingen blant annet ved å hente informasjon fra et representativt utvalg av dagligvarekjeder, detaljister, leverandører, produsenter og grossister.

Regjeringen vil følge opp vedtaket og komme tilbake til Stortinget på egnet måte når vurderingen av behov for eventuelle endringer i lov om god handelsskikk og kartleggingen av tilgang til grossisttjenester er gjennomført. Se også omtale under programkategori 17.10.

15.4 Stortingssesjon 2020–2021

Sikre egenproduksjon – ordning med utleie av akvakulturtillatelser

Vedtak nr. 71, 12. november 2020

«Stortinget ber regjeringen om å utrede en ordning med utleie av tidsbegrensede akvakulturtillatelser for å sikre egenproduksjon i fiskeindustrien.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Dokument 8:122 S (2019–2020) *Representantforslag om utleie av oppdrettstillatelser til egenproduksjon i fiskeindustrien*, jf. Innst. 65 S (2020–2021).

Nærings- og fiskeridepartementet arbeider med en stortingsmelding om havbruk. Det er naturlig å vurdere vedtaket i forbindelse med dette arbeidet.

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Oppfølging av kvotesystemet i kyst- og havfiske

Vedtak nr. 98, 24. november 2020

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake med forslag til hvordan anbefalingene i Riksrevisjonens undersøkelse av kvotesystemet i kyst- og havfiske skal følges opp på en måte som ivaretar det tredelte formålet i havressursloven og sikrer en forsvarlig forvaltning av kvotesystemet som skaper tillit hos alle aktører i fiskerinæringen.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Dokument 3:6 (2019–2020) *Riksrevisjonens undersøkelse av kvotesystemet i kyst- og havfiske*, jf. Innst. 80 S (2020–2021).

Det vises til Stortingets behandling av Meld. St. 7 (2023–2024) *Folk, fisk og fellesskap – en kvotemelding for forutsigbarhet og rettferdig fordeling*, jf. Innst. 264 S (2023–2024). I meldingen presenterte regjeringen konkrete forslag som følger opp Riksrevisjonens anbefalinger på en måte som ivaretar miljømessig, økonomisk og sosial bærekraft og sikrer en forsvarlig forvaltning av kvotesystemet.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Mineralloven – forbedringer og forenklinger

Vedtak nr. 172, 3. desember 2020

«Stortinget ber regjeringen følge opp minerallovutvalget gjennom å foreslå forbedringer og forenklinger i mineralloven, herunder i avgrensningene mot annet regelverk, blant annet for å sikre at koordineringen er god og tidsbruken så lav som mulig. Regjeringen bes komme tilbake til Stortinget på egnet måte.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 1 (2020–2021) *Nasjonalbudsjettet 2021* og Prop. 1 S (2020–2021) *Statsbudsjettet 2021*, jf. Innst. 2 S (2020–2021).

Mineralloven ble evaluert i 2018 av et utvalg som anbefalte at det ble vurdert endringer i loven på flere områder. Oppfølgingen av evalueringen har vært todelt.

Prop. L 124 (2020–2021) *Endringer i mineralloven (kvalifikasjonskrav, rekkefølgekrav, overdragelse av driftskonsesjon m.m.)* ble behandlet i Stortinget 4. juni 2021 (og andre gang 7. juni), og forslagene ble vedtatt med unntak av forslag om rekkefølgekrav som ble oversendt minerallovutvalget for vurdering, jf. vedtak 1136.

Regjeringen oppnevnte 23. juni 2020 et offentlig utvalg (minerallovutvalget) som har fått et

bredt mandat til å foreslå endringer i mineralloven. Utvalget leverte sin innstilling 1. juli 2022, og utvalgets rapport ble sendt på høring med frist 30. november 2022. Nærings- og fiskeridepartementet er nå i gang med å følge opp utvalgets anbefalinger. Det tas sikte på å legge fram en proposisjon om ny minerallov for Stortinget våren 2025.

Dagligvaremarkedet – regnskaps- og funksjonsmessig skille mellom leddene

Vedtak nr. 573, 4. februar 2021

«Stortinget ber regjeringen stille krav om regnskapsmessig og funksjonsmessig skille mellom leddene i verdikjeden i dagligvarebransjen.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 27 (2019–2020) *Daglegvare og konkurranse – kampen om kundane*, jf. Innst. 185 S (2020–2021).

Bakgrunnen for vedtaket var at et flertall i Stortingets næringskomité mente at det var behov for mer åpenhet rundt prisdannelsen i verdikjeden for mat og dagligvarer for å sikre bedre konkurranse.

Regnskapsmessig skille innebærer at det stilles krav om regnskap, revisjon og rapportering for hvert ledd i verdikjeden. Et krav om funksjonsmessig skille går normalt ut på at et selskap eller et virksomhetsområde driftes uavhengig av konsernets øvrige virksomhet.

Samfunnsøkonomisk Analyse AS (SØA) har på oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet utredet omfanget og virkningene av kjedenes egne merkevarer (EMV) og vertikal integrasjon mellom ulike ledd i verdikjeden, og virkningene det har på konkurransen. Rapportene ble levert høsten 2023. Se nærmere omtale av SØAs rapport under vedtak 607 og 608 av 31. mai 2022.

Vertikal integrasjon i verdikjeden for mat og dagligvarer kan ha ulike konkurransemessige virkninger. Det er risiko for at et generelt krav om regnskapsmessig og funksjonsmessig skille, som vil gjelde for alle aktører i verdikjeden for mat og dagligvarer, kan føre til utilsiktede virkninger. Det kan blant annet svekke dagligvareaktørens mulighet til å realisere stor- og samdriftsfordeler og redusere sine transaksjonskostnader. Videre kan det medføre økte administrasjons- og transaksjonskostnader for markedsaktørene. Mindre effektiv drift og høyere kostnader kan igjen føre til høyere priser for forbrukerne.

Regjeringen har iverksatt og mottatt flere utredninger som skal gi mer kunnskap om pris-

dannelsen i verdikjeden og om virkninger av vertikal integrasjon og dagligvarekjedenes egne merkevarer.

Konkurransetilsynet har undersøkt lønnsomhet for aktører i ulike ledd av verdikjeden for mat og dagligvarer, og gjennomfører også en undersøkelse av marginer. Tilsynet har også undersøkt hvilke virkninger ordningen med to faste tidspunkt for leverandørens prisjusteringer har for prisdannelsen og konkurransen i dagligvarebransjen. Det vises til omtale under anmodningsvedtak nr. 607 av 31. mai 2022. Undersøkelsene bidrar til økt kunnskap og åpenhet i verdikjeden for mat og dagligvarer.

Det er videre besluttet å gi Konkurransetilsynet i oppdrag å gjennomføre årlige kartlegginger av utviklingen i EMV og andre merkevarekategorier, selskapsstrukturer og markedsandeler i dagligvarebransjen. Kartleggingen vil gi mer informasjon om utviklingen i vertikal integrasjon og EMV og et bedre kunnskaps- og beslutningsgrunnlag for eventuelle tiltak.

Lov om god handelsskikk og konkurranseloven gir henholdsvis Dagligvaretilsynet og Konkurransetilsynet bred tilgang til å innhente den informasjonen de mener er nødvendig for å utføre de oppgavene de er satt til å gjøre. Departementet utreder behov for eventuelle endringer i lov om god handelsskikk. Se rapportering på anmodningsvedtak 574 av 4. februar 2021, for en nærmere omtale av departementets arbeid med å vurdere eventuelle endringer i lov om god handelsskikk.

Regjeringen har fremmet for Stortinget et forslag om markedsetterforskning, jf. Prop. 118 L (2023–2024) *Endringer i konkurranseloven (innføring av markedsetterforskning)*, jf. omtale under anmodningsvedtak nr. 694 av 23. mai 2023. Lovforslaget gir Konkurransetilsynet mulighet til å treffe vedtak som pålegger aktørene bindende strukturelle og adferdsmessige tiltak.

Den videre oppfølgingen av anmodningsvedtak 573 vil vurderes i lys av de pågående prosessene knyttet til konkurranseforholdene i dagligvarebransjen.

Regjeringen vil på egnet måte komme tilbake til hvordan Stortingets vedtak følges opp.

Dagligvare – rabatter skal i større grad følge varen

Vedtak nr. 574, 4. februar 2021

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med egen sak med forslag om hvordan man i dagligvarebransjen kan tilrettelegge for at

rabatter som oppnås i forhandlingene mellom leverandører og kjeder, i større grad følger varen.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 27 (2019–2020) *Daglegvare og konkurranse – kampen om kundane*, jf. Innst. 185 S (2020–2021).

På oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet har Samfunnsøkonomisk Analyse AS (SØA) utredet omfanget av kjedenes egne merkevarer (EMV) og vertikal integrasjon mellom ulike ledd i verdikjeden, og virkningene det har på konkurransen. Rapportene ble levert høsten 2023. Det vises til omtale under anmodningsvedtak nr. 607 av 31. mai 2022.

SØA vurderer at faste betalinger mellom leverandører og detaljister kan ha negative virkninger som følge av vertikal koordinering av priser. SØA anbefaler blant annet at det vurderes om norsk lovgivning bør ha tydeligere bestemmelser om hvilke krav aktørene kan stille til hverandre i forhandlinger. Som en oppfølging av rapporten, utreder departementet om det er behov for endringer i lov om god handelsskikk i dagligvarekjeden. Som del av utredningen, vurderes også andre alternative tiltak som kan ha betydning for dagligvarekjedenes bruk av rabatter.

En eventuell regulering av rabatter mellom aktørene i dagligvarebransjen vil gripe inn i aktørenes avtalefrihet. Det er ikke gitt at slike tiltak vil bidra til mer effektiv konkurranse og lavere priser. Det er risiko for at kontraktene mellom dagligvareaktørene blir mindre effektive sammenliknet med i dag, blant annet fordi forhandlingsfrihet mellom markedsaktører som regel fører til de mest effektive resultatene. Rabatter og faste betalinger kan ha både positive og negative samfunnsøkonomiske virkninger, avhengig av hvordan rabattene er utformet, motivasjonen bak og konkurransesituasjonen de benyttes i. En mulig regulering bør derfor utformes slik at forhandlingene mellom aktørene og fastsettelsen av priser ikke påvirkes på en måte som fører til mindre effektive kontrakter mellom aktørene eller utilsiktede tilpasninger fra aktørenes side.

Dersom arbeidet viser at det er grunnlag for å foreslå nye bestemmelser i lov eller forskrift, vil eventuelle forslag til reguleringer sendes på høring, og eventuelle forslag til lovendringer vil bli behandlet av Stortinget på vanlig måte.

I oppfølgingen av SØA-rapporten og anmodningsvedtaket vil informasjon om dagligvarekjedenes marginer være viktig, da det vil kunne si noe om i hvor stor grad kjedene viderefører rabatter de forhandler fram med leverandører til

forbrukerne. På oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet har Konkurransetilsynet undersøkt lønnsomhet for aktører i ulike ledd av verdikjeden for mat og dagligvarer, og gjennomfører også en undersøkelse av marginer. Tilsynet har også undersøkt hvilke virkninger ordningen med to faste tidspunkt for leverandørenes prisjusteringer har for prisdannelsen og konkurransen i dagligvarebransjen. Undersøkelsene bidrar til økt kunnskap og åpenhet i verdikjeden for mat og dagligvarer. Det vises til omtale under anmodningsvedtak nr. 607 av 31. mai 2022.

En viktig måte å bidra til at rabatter kommer forbrukere til gode, er å legge til rette for effektiv konkurranse. I velfungerende markeder vil detaljistkjeder som ikke viderefører rabattene til forbrukere, stå i fare for å tape kundenes gunst. Mangel på konkurranse kan på sin side medføre at bedriftene blir mindre effektive og innovative, og at forbrukerne opplever høyere priser og dårligere utvalg. Formålet med regjeringens tipunksplan er å legge til rette for bedre konkurranse i dagligvarebransjen. I tillegg til arbeidet med mulige endringer i lov om god handelsskikk vil derfor flere av de andre tiltakene som regjeringen har iverksatt også bidra til å oppnå formålet med dette anmodningsvedtaket, for eksempel forbud mot negative servitutter, forslag om markedsetterforskning, og at aktørene ikke lenger varsler kommende prisøkninger i media og synes å gå bort ifra den særnorske praksisen med to faste tidspunkter i året for prisjusteringer.

Regjeringen følger opp anmodningsvedtaket og vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte når utredningen av lov om god handelsskikk i dagligvarekjeden er ferdig. Se også omtale under programkategori 17.10.

Fiskeflåten – strategi for fornyelse

Vedtak nr. 829, 22. april 2021

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en strategi for å fornye fiskeflåten, som utformes i samarbeid med næringen (etter modell av klimaavtalen med landbruket).»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 10 (2020–2021) *Grønnere og smartere – morgendagens maritime næring*, jf. Innst. 338 S (2020–2021).

Arbeidet med grønn omstilling i fiskeflåten er tatt inn som en del av regjeringens arbeid med et maritimt klimapartnerskap, der regjeringen vil

samarbeide med næringen om å kutte utslipp i innenriks sjøfart og fiske.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Styrke og lovfeste tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk

Vedtak nr. 839, 22. april 2021

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag som bidrar til at tilskuddsordningen for norske sjøfolk styrkes og blir mer forutsigbar gjennom lovfesting.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 10 (2020–2021) *Grønnere og smartere – morgendagens maritime næring*, jf. Innst. 338 S (2020–2021).

Tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk ble lovfestet i 2017. Den nærmere innretning av ordningen er fastsatt i forskrift. Regjeringen vil vurdere innretningen av tilskuddsordning, herunder eventuelle endringer i loven, i tilknytning til arbeidet med å notisere og få godkjent ordningen av ESA innen utgangen av 2026.

Tilskuddsordningens støttenivå følger av Stortinget årlige budsjettvedtak. Eventuelle endringer i ordningens støttenivå vil være gjenstand for behandling i budsjettprosessene.

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Representantforslag om å sikre en mer helhetlig havbruksforvaltning

Vedtak nr. 980, 25. mai 2021

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å sikre en mer helhetlig og effektiv havbruksforvaltning.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Dokument 8:185 S (2020–2021) *Representantforslag om å sikre en mer helhetlig havbruksforvaltning*, jf. Innst. 428 S (2020–2021).

Nærings- og fiskeridepartementet satt ned et offentlig utvalg der en del av mandatet gikk ut på å vurdere hvordan en kunnskapsorientert forvaltning av havbruksnæringen kan foregå på en effektiv og samordnet måte. Utvalget leverte sin rapport til Nærings- og fiskeridepartementet 28. sep-

tember 2023 (NOU 2023: 23 *Helhetlig forvaltning av akvakultur for bærekraftig verdiskaping*). Arbeidet er et viktig grunnlag for stortingsmeldingen om havbruk som regjeringen planlegger å fremme for Stortinget våren 2025.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Løse utfordringene Svinesundersklene har for innseilingen til Halden

Vedtak nr. 1231, 15. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen få fortgang i prosjektet med å slipe og løse utfordringene Svinesundersklene har for innseilingen til Halden.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 20 (2020–2021) *Nasjonal transportplan 2022–2033*, jf. Innst. 653 S (2020–2021).

Dette farledstiltaket vil innebære inngrep både på norsk og svensk side av Ringdalsfjorden, og det krever derfor tillatelse fra myndigheter på begge sider av grensen.

På bakgrunn av tidligere korrespondanse mellom norske og svenske myndigheter fikk Kystverket i 2017 i oppdrag å gjennomføre de undersøkelser og prosesser som er nødvendige for å få behandlet en tiltakssøknad på svensk side av grensen. Etaten har gjennomført flere forundersøkelser og vært i kontakt med berørte svenske lokale og statlige myndigheter for å få avklart utredningskrav og videre søknadsprosess.

De undersøkelser som er gjennomført, har vist at Kystverket vil være avhengig av kunne inngå en samarbeidsavtale med Sjøfartsverket i Sverige for å kunne få fullført en søknadsprosess etter svensk regelverk. Norske myndigheter har på denne bakgrunn tatt kontakt med svenske myndigheter på overordnet nivå, med anmodning om en klarering på at et slikt samarbeid kan etableres. Det har i denne dialogen blitt avklart at svenske myndigheter ikke har planer om å gi Sjøfartsverket et oppdrag om å etablere et samarbeid med Kystverket om en søknadsprosess. Svenske myndigheter har videre presisert at de ikke har planer om å arbeide for en eventuell utviding av innseilingen til Halden. Nærings- og fiskeridepartementet vil på denne bakgrunn se på om det finnes andre alternativer for å løse utfordringene i innseilingen til Halden.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

15.5 Stortingssesjon 2019–2020

Kvotemeldingen – fordeling av strukturgevinst

Vedtak nr. 551, 7. mai 2020

«Stortinget ber regjeringen sørge for at ved utløp av tidsbegrensningen for strukturkvoter fordeles strukturgevinsten til den fartøygruppen fartøyet tilhører når tidsbegrensningen inntreer, og fordeles relativt etter grunnkvote. Ved opprettelse av strukturkvote fordeles strukturgevinsten som oppstår ved avkortning, til den fartøygruppen fartøyet tilhører, og fordeles relativt etter grunnkvote. For ringnotgruppen og pelagisk trål fordeles strukturgevinsten når tidsbegrensningen inntreer etter dagens gruppetilhørighet.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 32 (2018–2019) *Et kvotesystem for økt verdiskaping – En fremtidsrettet fiskerinæring*, jf. Innst. 243 S (2019–2020).

Det vises til Stortingets behandling av Meld. St. 7 (2023–2024) *Folk, fisk og fellesskap – en kvotemelding for forutsigbarhet og rettferdig fordeling*, jf. Innst. 264 S (2023–2024). Regjeringen vil følge opp Stortingets vedtak nr. 591 og 592 av 30. april 2024, som omhandler innretningen av dagens strukturkvoteordning og fordeling av strukturgevinst.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Kvotemeldingen – kvotefleksibilitet i fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N

Vedtak nr. 553, 7. mai 2020

«Stortinget ber regjeringen legge til rette for at det i fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N etableres kvotefleksibilitet over årsskiftet på fartøynivå, slik at et fartøy kan utnytte sitt kvotegrunnlag best mulig innenfor et kvoteår, på samme måte som i pelagiske fiskerier.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 32 (2018–2019) *Et kvotesystem for økt verdiskaping – En fremtidsrettet fiskerinæring*, jf. Innst. 243 S (2019–2020).

Nærings- og fiskeridepartementet ga i 2020 adgang til kvotefleksibilitet på fartøynivå i fisket etter torsk nord for 62° nord, fra 2020 til 2021. Ordningen er videreført til 2022, 2023 og 2024. Vedtaket er med dette delvis fulgt opp. Fiskeridirektoratet arbeider med å få på plass et nytt

kvoteregister, som er en forutsetning for å kunne innføre kvotefleksibilitet også for sei og hyse.

Regjeringen vil på egnet måte komme tilbake til Stortinget om hvordan vedtaket følges opp.

Kvotemeldingen – om faktisk lengde og hjemmelslengde

Vedtak nr. 555, 7. mai 2020

«Det gis en overgangsperiode der fartøy med annen faktisk lengde enn hjemmelslengde kan velge å bringe fartøyets faktiske lengde i tråd med hjemmelslengde. Den faktiske utformingen må være gjennomført innen 31. desember 2023. Regjeringen bes komme tilbake til Stortinget på egnet måte med en konkret utforming av et slikt alternativ.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 32 (2018–2019) *Et kvotesystem for økt verdiskaping – En fremtidsrettet fiskerinæring*, jf. Innst. 243 S (2019–2020).

Det er ikke lenger behov for en slik ordning, da regjeringen vil gjeninnføre hjemmelslengde som gruppeinndeling av kvotegrunnlaget for kystfiskeflåten i tråd med Stortingets vedtak nr. 590 av 30. april 2024.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Kvotemeldingen – avvikling av «samfiske med seg selv»

Vedtak nr. 556, 7. mai 2020

«Stortinget ber regjeringen sørge for at eksisterende ordning med «samfiske med seg selv» i torskefisket avvikles innen 31. desember 2025.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 32 (2018–2019) *Et kvotesystem for økt verdiskaping – En fremtidsrettet fiskerinæring*, jf. Innst. 243 S (2019–2020).

Det vises til Stortingets behandling av Meld. St. 7 (2023–2024) *Folk, fisk og fellesskap – en kvotemelding for forutsigbarhet og rettferdig fordeling*, jf. Innst. 264 S (2023–2024). Regjeringen vil følge opp Stortingets vedtak nr. 593 og 594 av 30. april 2024 som omhandler sammenslåingsordninger for fartøy under 11 meter. Sammenslåingsordningene innebærer at «samfiske med seg selv» avvikles.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

Kvotemeldingen – om konsekvensutredninger

Vedtak nr. 558, 7. mai 2020

«Stortinget ber regjeringen – før iverksettelse – foreta konsekvensutredning av eventuelle elementer i beslutningene ved behandlingen av Innst. 243 S (2019–2020) som ikke er konsekvensutredet gjennom meldingen.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 32 (2018–2019) *Et kvotesystem for økt verdiskaping – En fremtidsrettet fiskerinæring*, jf. Innst. 243 S (2019–2020).

Det vises til Meld. St. 7 (2023–2024) *Folk, fisk og fellesskap – en kvotemelding for forutsigbarhet og rettferdig fordeling* og Stortingets behandling av denne, jf. Innst. 264 S (2023–2024).

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

15.6 Stortingssesjon 2016–2017

Registrering av firmaer og selskap i Norge uten fysisk tilstedeværelse

Vedtak nr. 108, punkt 35, 5. desember 2016

«Stortinget ber regjeringen vurdere en ordning med mulighet for registrering av firmaer og selskap i Norge uten fysisk tilstedeværelse etter modell fra Estland.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Meld. St. 1 (2016–2017) *Nasjonalbudsjettet 2017*, Prop. 1 S (2016–2017) og Prop. 1 S Tillegg 1-5 (2016–2017), jf. Innst. 2 S (2016–2017).

Vedtaket refererer til Estland der det gis mulighet for såkalte e-Residency, som gir anledning til å stifte og administrere virksomhet uavhengig av opphold i landet. Estlands løsning bygger på sikker elektronisk identifisering av utenlandske statsborgere.

En sikker elektronisk identifisering av utenlandske statsborgere, både ved rekvirering av d-nummer og ved bruk av digital ID, er nødvendig for å innføre en lignende modell i Norge. Per i dag ligger ikke nødvendig funksjonalitet i ID-kort som utstedes til utenlandske statsborgere uten norsk fødselsnummer.

Departementet viser til at EU har flere pågående prosjekter for å få på plass felleseuropeiske løsninger for digital ID («eID»). Blant annet er eIDAS-forordningen under revisjon i EU, og det foreligger forslag fra Europakommisjonen om en europeisk eID (en lommebokløsning), der hen-

sikten er å løse de utfordringene man har møtt på hittil i arbeidet med europeisk eID. Disse mekanismene kan bidra til å sikre tilgang til sikker verifisering av utenlandske personers identitet.

Hensynet til registerkvalitet og riktige opplysninger er viktige hensyn ved registrering i Enhetsregisteret og Foretaksregisteret. Registrering av foretak i Norge skjer på bakgrunn av det som meldes inn av enkeltpersoner. Registerfører skal sørge for at registrerte data i størst mulig grad og til enhver tid er sikre og korrekte. Det innebærer også at registerdataene skal være korrekte, beskyttet mot uautorisert bruk og/eller endring, gjengis korrekt og er tilgjengelig for de som trenger dem. Dette forutsetter at identiteten til de som sender inn opplysninger, er verifisert, blant annet for å sikre at vedkommende har kompetanse til å registrere opplysninger for foretaket. eID forvaltes av Digitaliseringsministeren. I Handlingsplan for nasjonal strategi for eID i offentlig sektor» framkommer det av «Mål 2: Løsning for innlogging og bruk av offentlige digitale tjenester skal være sikker, kostnadseffektiv og helhetlig». Identifisering av utenlandske identiteter i Brønnøysundregistrene vil, når dette er klart, bygge på en slik fellesløsning. Det er ikke vesentlige tiltak tilknyttet dette på departementets område, og rapporteringen avsluttes.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

15.7 Stortingssesjon 2013–2014

Informasjon om eiere av aksjeselskaper

Vedtak nr. 496, 16. juni 2014

«Stortinget ber regjeringen etablere en offentlig løsning med informasjon om eiere av aksjeselskaper som sikrer større åpenhet, med etablering i løpet av 2015.»

Vedtaket ble truffet under behandlingen av Prop. 94 LS (2013–2014) *Endringer i skatte-, avgifts- og tollovgivinga*, jf. Innst. 261 L (2013–2014).

Utviklingen av en løsning for informasjon om aksjeeiere må bygge på et solid rettslig fundament som støtter opp under regjeringens politiske målsettinger. Departementet vurderer arbeidet i sammenheng med andre behov og prosesser, for å sikre at løsningen som velges, vil bidra til å redusere rapporteringsbyrder og -kostnader for næringslivet. Arbeidet med tilgjengeliggjøring av informasjon ses i sammenheng med Finansdepartementets arbeid med innsamling, oppbevaring og gjenbruk av informasjon i det offentlige.

Forslag om endringer i forskrift om innsyn i aksjeeiere ble sendt på høring 3. juni 2024 med frist 6. september 2024, og regler som kan gi økt faktisk åpenhet planlegges fastsatt innenfor inneværende stortingssesjon. Forslaget inneholder også forskriftsbestemmelser som innebærer at innsyn i utenlandske aksjeeieres aksjebeholdning på forvalterkontoer kan tre i kraft. Departementet mottok i juni 2024 rapport fra en arbeidsgruppe som vurderer lovendringer. Rapporten følges opp av departementet med sikte på å fremme en lovproposisjon om endringer i aksjeloven og allmennaksjeloven. Departementet har sammen med Finansdepartementet gitt Skatteetaten og

Brønnøysundregistrene i oppdrag å vurdere løsninger for å samle aksjeeierinformasjon. Utredningen skal leveres i november 2024.

Samlet er det gjennomført en rekke tiltak for økt åpenhet etter at anmodningsvedtaket ble fattet. Skatteetaten har per i dag oversikt over alle eiere per 31. desember. De mottar også informasjon om alle aksjetransaksjoner til skatteformål. Det er etter at anmodningsvedtaket ble fattet, gitt innsyn i Skatteetatens aksjeeierregister. Pågående prosesser rapporteres til Stortinget på ordinær måte i budsjettprosesser og lovforslag. Rapportering på dette anmodningsvedtaket kan avsluttes.

Vedtaket anses med dette som fulgt opp.

16 Samferdselsdepartementet

Tabell 16.1 gir ein oversikt over oppfølginga av oppmodingsvedtak under Samferdselsdepartementet. Oversikten omfattar alle vedtaka frå stortingsessjonen 2023–2024 og dei vedtaka frå tidlegare stortingsessjonar som kontroll- og konstitusjonskomiteen i Innst. 239 S (2023–2024)

meinte ikkje var kvitterte ut. I tabellen går det fram om Samferdselsdepartementet no legg opp til å avslutte rapporteringa av oppmodingsvedtaket eller om departementet òg vil rapportere på vedtaket i budsjettproposisjonen for 2026.

Tabell 16.1 Oversikt over oppmodingsvedtak ordna etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Punkt	Stikkord	Rapportering blir avslutta (ja/nei)
2023–2024	35		Gjere infrastruktur på land for etablerte elektriske ferjer eller andre maritime fartøy tilgjengeleg for annan sjø- og landtransport	Nei
2023–2024	36		Korleis el-infrastrukturen for kommersielle ferjer og hurtigbåtar kan gjerast tilgjengeleg for andre brukarar og krav i komande anbod	Nei
2023–2024	37		Bestille fjerntog til Rørosbanen og sikre universell utforming av toga som blir bestilt	Nei
2023–2024	73		Verkemiddelbruken for nullutsleppslastebilar og verkemiddelpakke for å nå måltala for nullutslepp i 2030	Ja
2023–2024	448		Konsekvensar for driftsstabilitet og beredskap viss tungt vedlikehald av togmateriell ikkje skal lokaliserast i Noreg	Nei
2023–2024	499		Luffartstilsynets kapasitet til å gjennomføre tilsyn	Ja
2023–2024	581		Tverrdepartemental og tverrsektoriell stortingsmelding om dronar	Nei
2023–2024	725		Gjennomgang av bompengeprojektet Ryfast	Nei
2023–2024	824		Prioritere utbygging av E10 Nappstraumen–Å	Ja
2023–2024	825		Ladeinfrastruktur på større ladeanlegg langs riksvegane	Nei
2023–2024	826		Korleis ny teknologi kan takast i bruk for m.a. å oppdage om eit skred når vegen	Ja
2023–2024	827		Rv. 15 Strynefjellet, inkl. arm til Geiranger	Ja
2023–2024	828		Oppstart av rv. 19 Moss i planperioden	Ja

Sesjon	Vedtak nr.	Punkt	Stikkord	Rapportering blir avslutta (ja/nei)
2023–2024	829		Vidareføre Ringeriksbanen og ny E16 Skaret–Hønefoss (FRE 16) som eit fellesprosjekt	Ja
2023–2024	830		Finansieringa til fylkesveg og øyremerkt tilskotsordning for vedlikehald av fylkesveg	Nei
2023–2024	831		Auke kapasiteten på Trønderbanen	Ja
2023–2024	832		Dobbeltspor Stokke–Torp–Sandefjord på Vestfoldbanen	Ja
2023–2024	833		Framskunde arbeidet med å auke kapasiteten på Ofotbanen	Ja
2023–2024	834		Evaluerer dei nye rutetidene på FOT-rutene og konsekvensane av halv pris på fullprisbillettane	Nei
2023–2024	835		Det statlege bidraget til Majorstuen stasjon	Ja
2023–2024	836		Innpasse prosjekt som det er fleirtalsvedtak på, i NTP-porteføljjen	Ja
2023–2024	917		Direkte nattog frå Oslo til København og/eller Hamburg	Nei
2023–2024	918		Ev. tilskotsordning til langdistansebussar på strekningar utan tog og tilsvarande kommersielle tilbod	Nei
2023–2024	919		Arbeidet med trikk til Bjerke/Tonsenhagen	Ja
2022–2023	71		Vurdere korleis regelverket for autonome køyretøy kan medverke til teknologi- og industriutvikling	Nei
2022–2023	72		Foreslå varierte strekningar som kan førehandsgodkjennast for autonom køyring	Nei
2022–2023	73		Vurdere korleis kompleksiteten i testinga av autonome køyretøy kan aukast og tilpassast godkjeningsprosedyren for testane	Nei
2022–2023	74		Endre regelverket slik at autonome køyretøy kan køyre i normal trafikk og i normal hastigheit på delar av vegnettet	Nei
2022–2023	84		Gjeninnføre plikta til å vere tilknytt ein drosjesentral og driveplikt og talavgrensing i drosjenæringa	Nei
2022–2023	94		Nullutsleppskrav til all løyvebasert verksemd	Nei
2022–2023	104		Vidareføre Ringeriksbanen og E16 Skaret–Høgkastet som eit fellesprosjekt	Ja
2022–2023	117		Pilot/utviklingskontrakt for å innfase null- og lågutsleppsfly for ei eigna rute	Nei
2022–2023	464		Ettermontering av kontaktklaus kortbetaling på ladeinfrastruktur	Nei
2022–2023	634		Plan for å handtere FOT-rutene viss det ikkje blir mogleg å erstatte dagens rute	Nei

Sesjon	Vedtak nr.	Punkt	Stikkord	Rapportering blir avslutta (ja/nei)
2022–2023	755		Plan for å redusere vedlikeholdsetterslepet på riks- og fylkesvegar	Ja
2022–2023	827		Oppdatere kostnader for å innføre nullutsleppsferjer og -hurtigbåtar	Ja
2022–2023	935		Automatisk trafikkontroll der fartsgrensa er sett ned av omsyn til luft- eller støyforureining	Ja
2021–2022	35	1	Basere anbod i fylkeskommunal ferje- og båttrafikk på nullutsleppsteknologi	Ja
2021–2022	466		Følgje opp skredfaktormodellen og vurdere alle relevante prosjekt på to sikringsnivå	Ja
2021–2022	470		Heilskaplege nasjonale ras- og skredsikringsplanar for riks- og fylkesvegnettet	Ja
2021–2022	553		Framdriftsplan for å få dieseldrivne jernbanestrekningar over på nullutsleppsteknologi	Nei
2021–2022	709		Forsøksprosjekt med nullutsleppsteknologi på dieselbaserte banestrekningar	Ja
2021–2022	842		Nullutslepp eller biogass i alle nye anbod for ferjer og fossilfritt i nye anbod for hurtigbåtar	Ja
2020–2021	800		Forskriftsendring knytt til endring av tillate totalvekt på 7 500 kg eller meir	Nei
2020–2021	960		Medisinsk grunna dispensasjon for svaksynte etter førarkortregelverket	Nei
2020–2021	1098		Permanent løysing for småflyaktiviteten i Oslo-området	Nei
2020–2021	1233		Innarbeide universell utforming av samferdselssektoren som eit overordna mål i all transportplanlegging	Ja

16.1 Stortingssesjon 2023–2024

Gjere infrastruktur på land for etablerte elektriske ferjer eller andre maritime fartøy tilgjengeleg for annan sjø- og landtransport

Vedtak nr. 35, 21. november 2023

«Stortinget ber regjeringa sette i gang eit arbeid der ein vurderer korleis og på kva måte infrastruktur på land for etablerte elektriske ferjer eller andre maritime fartøy kan gjerast tilgjenge-

leg for annan sjø- og landtransport, gjerne kommersielle lade- og landtraumaktørar.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er representantforslag frå stortingsrepresentantane Liv Kari Eskeland, Ove Trellevik, Olve Grotle, Alfred Jens Bjørlo, Mathilde Tybring-Gjedde, Svein Harberg og Kjell Ingolf Ropstad om utvida bruk av maritim ladeinfrastruktur, jf. Dokument 8:229 S (2022–2023) og Innst. 42 S (2023–2024).

Sjå omtale av oppmodningsvedtak 36 av 21. november 2023.

Korleis el-infrastrukturen for kommersielle ferjer og hurtigbåtar kan gjerast tilgjengeleg for andre brukarar og krav i komande anbod

Vedtak nr. 36, 21. november 2023

«Stortinget ber regjeringa sikre at det for komande offentlege anbod for kommersielle ferjer og hurtigbåtar blir vurdert korleis el-infrastrukturen kan tilgjengeleggjerast for andre brukarar, og stiller krav om dette i dei komande anboda.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er representantforslag frå stortingsrepresentantane Liv Kari Eskeland, Ove Trellevik, Olve Grotle, Alfred Jens Bjørlo, Mathilde Tybring-Gjedde, Svein Harberg og Kjell Ingolf Ropstad om utvida bruk av maritim ladeinfrastruktur, jf. Dokument 8:229 S (2022–2023) og Innst. 42 S (2023–2024).

Som ein del av forarbeidet til Nasjonal transportplan 2025–2036 bad Samferdselsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet i brev av 23. juni 2023 Statens vegvesen å vurdere effektar av å tilpasse og opne ladeinfrastrukturen for ferjer for annan sjøtransport og tyngre køyretøy. Statens vegvesen konkluderte i brev av 3. oktober 2023 med at etablert ladeinfrastruktur for riksvegferjer ikkje passar for annan sjøtransport, både fordi ladeinfrastrukturen er tilpassa dei aktuelle ferjene og ikkje standardisert, og fordi å opne anlegga kan medføre forstyrringar i ferjetrafikken. For at tyngre køyretøy skal kunne bruke ferjeladerane må det ofte etablerast ny ladeinfrastruktur, noko som ikkje alltid er mogleg.

Etter Samferdselsdepartementets vurdering er det viktig å ta omsyn til at rommet for å leggje til rette for andre brukarar kan variere. I supplerande tildelingsbrev nr. 4 for 2024 gav Samferdselsdepartementet Statens vegvesen i oppdrag å utarbeide eit forslag til kriterium for under kva forhold det er formålstenleg å leggje til rette for at investeringar gjorde i nett- og/eller ladeinfrastruktur på anbodsutsette ferje- og hurtigbåtkontraktar kan kome andre fartøy/køyretøy til gode. Det er understreka at trafikktryggleik må tilleggjast vekt, og at marknadssituasjonen for kommersiell hurtiglading bør vere eit tema. Ein slik oversikt skal fungere som støtte for aktørar med ansvar for ferje- og hurtigbåtsamband. Statens vegvesen er òg bedt om å utarbeide ein rettleiar for korleis ei slik tilrettelegging kan gjennomførast i praksis. Korleis det kan leggjast til rette for at kommersielle aktørar kan tilby ladetenester skal vere ein del av dette. Statens vegvesen skal vidare vurdere om, og ev. korleis, tilbudsregimet bør

nyttast for å auke tilgjengelegheita for andre brukarar til investeringar gjorde i nett- og/eller ladeinfrastruktur for ferjer og hurtigbåtar i riks- og fylkesvegsamband. Dei kommunar og fylkeskommunar dette gjeld, og bransjen skal involverast i arbeidet. Fristen for oppdraget er 1. november 2024.

Samferdselsdepartementet vil kome tilbake til saken på eigna måte.

Bestille fjerntog til Rørosbanen og sikre universell utforming av toga som blir bestilt

Vedtak nr. 37, 21. november 2023

«Stortinget ber regjeringa så raskt som mulig fremme forslag om å gi Norske tog handlingsrom til å kunne bestille nye fjerntog til Rørosbanen. Bestillingen knyttes til anskaffelsen Norske tog gjennomfører for flere av de andre fjerntogstrekningene. Videre bes regjeringa sikre universell utforming av alle tog som bestilles til norske jernbanestrekninger.»

Dokumentene som ligger til grunn for vedtaket, er representantforslag fra stortingsrepresentantene Tor André Johnsen, Frank Edvard Sve, Morten Stordalen og Hans Andreas Limi om å anskaffe nye togsett til Rørosbanen, jf. Dokument 8:242 S (2022–2023) og Innst. 52 S (2023–2024).

Samferdselsdepartementet ga i supplerende tildelingsbrev nr. 1 for 2024 Jernbanedirektoratet i oppdrag å vurdere hvordan anmodningsvedtaket kan følges opp. Vedtaket er vurdert i sammenheng med utløsning av opsjonene i kontraktene med Alstom og Stadler og behov for å gjennomføre tiltak på infrastrukturen. Jernbanedirektoratet har foreslått å elektrifisere Trønderbanen mellom Stjørdal og Steinkjer og kjøpe nye elektriske regiontog som tillater omdisponering av moderne togsett av type 76 til Rørosbanen. Dette tar utgangspunkt i gjeldende anskaffelser samt ønsket utvikling av togtilbudet både regionalt og nasjonalt. Det settes i statsbudsjettet av midler til å planlegge for elektrifisering av Trønderbanen mellom Stjørdal og Steinkjer, med sikte på at dette tas i bruk i 2030, jf. omtale i Programkategori 21.50 Jernbaneformål i Del II. Det åpner for at Rørosbanen kan få nye tog ved omdisponering av kjøretøy av type 76.

I løpet av 2023–2024 gjennomførte Jernbanedirektoratet og Norske tog AS tilpasninger i nytt fjerntogmateriell som bedre ivaretar hensynet til universell utforming. Departementet har bedt de to virksomhetene utrede ytterligere tiltak som

vrurderes inn mot en ev. utløsning av opsjoner i fjerntoganskaffelsen.

Samferdselsdepartementet vil komme tilbake til saken på egnet måte.

Verkemiddelbruken for nullutslippslastebilar og verkemiddelpakke for å nå måltala for nullutslipp i 2030

Vedtak nr. 73, 4. desember 2023

«Stortinget ber regjeringen om å styrke virkemiddelbruken for nullutslippslastebiler i 2024, og legge fram en virkemiddelpakke med sikte på å nå måltallene for nullutslipp i 2030.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 1 (2023–2024) *Nasjonalbudsjettet 2024* og forslaget til statsbudsjett for 2024, jf. Innst. 2 S (2023–2024).

Regjeringen presenterte i Meld. St. 14 (2023–2024) *Nasjonal transportplan 2025–2036*, en tungbilpakke der flere virkemidler er omtalt, jf. kapittel 7.5.1 i meldingen. Med budsjettforslaget for 2025 prioriteres midler for å følge opp tungbilpakken og regjeringens ladestrategi, jf. omtale under Programkategori 21.30 Veiformål i Del II. Videre vil gjennomføring av EUs regelverk om ladeinfrastruktur være et viktig bidrag for å nå måltallet for nullutslipp i 2030.

I 2023 presenterte Statens vegvesen i samarbeid med Nye Veier AS og Enova en plan for ladestasjoner for tunge kjøretøy langs riksvei. Enova, Oslo kommune og Vestland fylkeskommune har tilskuddsordninger som de neste årene vil gi flere offentlige tilgjengelige hurtigladestasjoner for tunge kjøretøy. Regjeringen foreslår å øke bevilgningen til Enova i 2025, jf. Regjeringas klimastatus- og plan som er særskilt vedlegg til Prop. 1 S (2024–2025) for Klima- og miljødepartementet.

Samferdselsdepartementet anser med dette anmodningsvedtaket som fulgt opp.

Konsekvensar for driftsstabilitet og beredskap viss tungt vedlikehold av togmateriell ikkje skal lokaliserast i Noreg

Vedtak nr. 448, 9. januar 2024

«Stortinget ber regjeringen sørge for at Jernbanedirektoratet umiddelbart setter i gang en utredning av konsekvensene det vil ha for driftsstabilitet og beredskap dersom tungt vedlikehold av togmateriell ikke lenger vil være lokalisert i Norge.»

Utredningen må skje i samarbeid med relevante aktører.»

Dokumentene som ligger til grunn for vedtaket, er representantforslag fra stortingsrepresentantene Freddy André Øvstegård, Andreas Sjalg Unneland og Mona Fagerås om å sikre beredskap og driftsstabilitet på norsk jernbane, jf. Dokument 8:28 S (2023–2024) og Innst. 166 S (2023–2024).

Samferdselsdepartementet ga i supplerende tildelingsbrev nr. 3 for 2024 Jernbanedirektoratet i oppdrag å vurdere beredskapshensyn knyttet til vedlikehold av tyngre materiell og å foreta en helhetlig vurdering av nødvendig beredskap for å sikre jernbanens transportevne. Arbeidet bygges på eksisterende og pågående utredningsarbeid samt oppdatering av tidligere vurderinger der dette er nødvendig i lys av den endrede sikkerhetspolitiske situasjonen, nyere kunnskap og regelverk. Vurderingen skal gjøres i samråd med relevante aktører i jernbanesektoren, sivil beredskap og forsvarsmyndigheter.

Jernbanedirektoratet har i tråd med oppdraget levert en prosjektplan for arbeidet og leveranse om Fase 1 av utredningen. Denne handler om betydningen lokalisering av vedlikeholdstjenester har for beredskap og gir god innsikt i de nevnte forholdene. I Fase 2 vil det være en bredere og mer helhetlig vurdering av vedlikeholdets betydning for nødvendig beredskap for å sikre jernbanens transportevne. Denne skal etter planen leveres 29. november 2024. Sammen med relatert pågående utredningsarbeid vil dette kunne gi et godt samlet bilde av betydningen organisering og lokalisering av vedlikehold har for driftsstabilitet og beredskapsevne.

Samferdselsdepartementet vil komme tilbake til saken på egnet måte.

Luftfartstilsynets kapasitet til å gjennomføre tilsyn

Vedtak nr. 499, 29. februar 2024

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget senest i forbindelse med statsbudsjettet for 2025 med en vurdering av Luftfartstilsynets kapasitet til å gjennomføre tilstrekkelige tilsyn.»

Dokumentene som ligger til grunn for vedtaket, er representantforslag fra stortingsrepresentantene Freddy André Øvstegård, Mona Fagerås og Kirsti Bergstø om bedring av arbeidsvilkår i luftfarten, jf. Dokument 8:51 S (2023–2024) og Innst. 195 S (2023–2024).

Luftfartstilsynet er arbeidstilsyn for flygende personell, og tilsynets oppfølging av arbeidsmiljølovgivningen i luftfarten er et prioritert område i Samferdselsdepartementets etatsstyring. For å styrke tilsynets arbeid og oppfølging av arbeidslivet i luftfarten vedtok Stortinget å øke driftsbevilgningen til Luftfartstilsynet i 2023, jf. Prop. 118 S (2022–2023) *Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2023* og Innst. 490 S (2022–2023). Luftfartstilsynet har gjennomført nyansettelser som øker kapasiteten til å følge opp utenlandske operatører i Norge samt til å gjennomføre flere tilsyn. Departementet vurderer at Luftfartstilsynet har kapasitet til å gjennomføre tilstrekkelige tilsyn.

Samferdselsdepartementet anser med dette anmodningsvedtaket som fulgt opp.

Tverrdepartemental og tverrsektoriell stortingsmelding om dronar

Vedtak nr. 581, 25. april 2024

«Stortinget ber regjeringen om at varslet stortingsmelding om droner er tverrdepartemental og tverrsektoriell, slik at oppdatert strategi omhandler hvordan droner utfordrer flysikkerheten og samfunnssikkerheten samtidig som den legger til rette for utvikling av ubemannet luftfart i Norge. En slik utvikling av ubemannet luftfart bør inkludere hele næringskjeden fra forskning og produksjon av droner, hensiktsmessig regelverksutvikling og en sikker luftfart på tvers av militær og sivil sektor.»

Dokumentene som ligger til grunn for vedtaket, er representantforslag fra stortingsrepresentantene Trond Helleland, Liv Kari Eskeland og Erlend Larsen om revisjon av Norges dronestrategi, jf. Dokument 8:88 S (2023–2024) og Innst. 256 S (2023–2024).

Regjeringen tar sikte på å legge frem en stortingsmelding om droner og ny luftmobilitet i 2025.

Gjennomgang av bompengeprojektet Ryfast

Vedtak nr. 725, 6. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen foreta en gjennomgang av bompengeprojektet Ryfast, og snarest komme tilbake til Stortinget med tiltak som vil redusere bompengebelastningen for pendlere.»

Dokumentene som ligger til grunn for vedtaket, er representantforslag fra stortingsrepresen-

tantene Roy Steffensen, Terje Helleland, Frank Edvard Sve og Morten Stordalen om å redusere bompengebelastningen i Ryfast, jf. Dokument 8:117 S (2023–2024) og Innst. 386 S (2023–2024).

Vedtaket følges opp i dialog med garantistene Rogaland fylkeskommune og Stavanger kommune. Garantistenes tilbakemelding vil inngå i grunnlaget for departementets videre oppfølging av saken.

Samferdselsdepartementet vil komme tilbake til saken på egnet måte.

Utbygging av E10 Nappstraumen–Å

Vedtak nr. 824, 20. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen prioritere utbygging av E10 Nappstraumen–Å i første seksårsperiode av Nasjonal transportplan 2025–2036.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 14 (2023–2024) *Nasjonal transportplan 2025–2036*, jf. Innst. 439 S (2023–2024).

Det vises til omtale av anmodningsvedtak nr. 836 av 20. juni 2024.

Ladeinfrastrukturen på større ladeanlegg langs riksvegane

Vedtak nr. 825, 20. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen sørge for at ladeinfrastrukturen på større ladeanlegg langs riksveiene tilrettelegger for at det er mulig å ivareta døgn- og hviletider uten å måtte bryte disse for å flytte bilen etter endt lading.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 14 (2023–2024) *Nasjonal transportplan 2025–2036*, jf. Innst. 439 S (2023–2024).

På døgnhvileplassene som Statens vegvesen har ansvaret for, vil det være ladeinfrastruktur som sikrer at kjøretøy kan lade over natten, samtidig som døgn- og hviletidsbestemmelser overholdes. På større ladeanlegg vil det legges opp til å samordne lading for tunge kjøretøy med gjennomføring av pause. Ved å tillate oppstilling mellom 15 og 45 minutter vil det i praksis også legges til rette for kortere pauser.

Samferdselsdepartementet er opptatt av at kommersielle ladeoperatører som tilbyr lading på døgnhvileplassene, har mulighet til å drive lønnsomt. Departementet vil derfor jobbe for å finne en fleksibel løsning der det vil være mulig å oppfylle kjøre- og hviletidsbestemmelser samtidig som ladeoperatørene kan drive lønnsomt.

Samferdselsdepartementet vil komme tilbake til saken på egnet måte.

Korleis ny teknologi kan takast i bruk for m.a. å oppdage om eit skred når vegen

Vedtak nr. 826, 20. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen utrede hvordan ny teknologi kan tas i bruk for å oppdage om et skred når veien, hindre at biler kjører inn i skredområdet og å detektere om det er biler eller mennesker inne i området, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte senest våren 2025.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 14 (2023–2024) *Nasjonal transportplan 2025–2036*, jf. Innst. 439 S (2023–2024).

Statens vegvesen har lenge arbeidet med nasjonal skred- og flomberedskap og -håndtering. I dette arbeidet har utvikling og bruk av ny teknologi vært en viktig satsing. Statens vegvesen startet i 2024 utviklingsprosjektet *Teknologi for håndtering av naturfare*. Formålet er å ta i bruk og utvikle ny teknologi rundt skredvarslingsanlegg og anlegg for nedsprenning av snøskred. I prosjektet vil det bl.a. bli undersøkt muligheter for å videreutvikle skredvarslingsanlegg gjennom bruk av fiberteknologi for å undersøke om det er mennesker eller biler i et område. Statens vegvesen er involvert i testing av slik teknologi i Grasdalen på rv. 15 Strynefjellet. Troms fylkeskommune er også i gang med å teste fiberteknologi til skredvarslingsformål.

Departementet vurderer at dette oppfyller intensjonen i anmodningsvedtaket.

Rv. 15 Strynefjellet, inkl. arm til Geiranger

Vedtak nr. 827, 20. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen framskynde rv. 15 Strynefjellet, inkludert arm til Geiranger i Nasjonal transportplan 2025–2036, og sikre oppstart i første seksårsperiode.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 14 (2023–2024) *Nasjonal transportplan 2025–2036*, jf. Innst. 439 S (2023–2024).

Det vises til omtale av anmodningsvedtak nr. 836 av 20. juni 2024.

Oppstart av rv. 19 Moss i planperioden

Vedtak nr. 828, 20. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen ta rv. 19 ut av utviklingsporteføljen og sikre oppstart på prosjektet i planperioden.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 14 (2023–2024) *Nasjonal transportplan 2025–2036*, jf. Innst. 439 S (2023–2024).

Det vises til omtale av anmodningsvedtak nr. 836 av 20. juni 2024.

Vidareføre Ringeriksbanen og ny E16 Skaret–Hønefoss (FRE 16) som eit fellesprosjekt

Vedtak nr. 829, 20. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen videreføre Ringeriksbanen og ny E16 Skaret–Hønefoss (FRE16) som et fellesprosjekt for å sikre den økonomiske nytten og bærekraften i prosjektet.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 14 (2023–2024) *Nasjonal transportplan 2025–2036*, jf. Innst. 439 S (2023–2024).

Det vises til omtale av anmodningsvedtak nr. 836 av 20. juni 2024.

Finansieringa til fylkesveg og øymerkt tilskotsordning for vedlikehald av fylkesveg

Vedtak nr. 830, 20. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen styrke finansiering til fylkesvei med fokus på trafikkikkerhet, nærings- og beredskapsveier, og videreføre den øremerkede tilskuddsordningen for vedlikehold av fylkesvei.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 14 (2023–2024) *Nasjonal transportplan 2025–2036*, jf. Innst. 439 S (2023–2024).

I Meld. St. 14 (2023–2024) *Nasjonal transportplan 2025–2036* er det lagt opp til en økt satsing på fylkesvei, jf. kapittel 13.10, noe som vil sette fylkeskommunene i bedre stand til å ruste opp eget veinett med tiltak innen fornying, ras- og skredsikring, tunnelsikkerhet, i tillegg til trafikkikkerhet og nærings- og beredskapsveier.

Regjeringen foreslår å styrke finansieringen til opprusting og fornying av fylkesvegnettet over tabell C på Kommunal- og distriktsdepartementets budsjett med reelt 300 mill. kr i 2025. Økningen er i tråd med prioriteringene i Nasjonal

transportplan 2025–2036 og vil bidra til at fylkeskommunene kan forsterke sin innsats for å redusere etterslepet på fylkesveiene. Videre foreslås det i samsvar med Nasjonal transportplan 2025–2036 et nytt øremerket tilskudd på 50 mill. kr til opprusting av 14 bruer på fylkesveinettet som er kritiske for militær mobilitet, jf. omtale i Programkategori 21.30 Veiformål i Del II.

Samferdselsdepartementet vurderer at den delen av anmodningsvedtaket som gjelder å styrke finansieringen til fylkesvei er oppfylt.

Videre la regjeringen i Nasjonal transportplan 2025–2036 opp til å avvikle den øremerkede ordningen på kap. 1320 Statens vegvesen, post 65 Tilskudd til fylkesveier, på Samferdselsdepartementets budsjett og overføre midlene til rammetilskuddet til fylkeskommunene på Kommunal- og distriktsdepartementets budsjett gjennom ordningen med særskilt fordeling til *Opprusting og fornying av fylkesvegnettet* over tabell C. Bakgrunnen for dette er at midlene på tabell C og på post 65 følger samme fylkesvise fordeling.

Samferdselsdepartementet vurderer at det ikke er hensiktsmessig å øremerke midler til det som er å regne som en ordinær driftsoppgave for fylkeskommunene. Det øremerkede tilskuddet utgjør en svært liten del av de samlede midlene fylkeskommunene bruker på fylkesvei hvert år. Overføring av midlene til rammetilskuddet er i tråd med de statlige retningslinjene for finansiering av kommunesektoren. Det å samle tilskuddene som rammetilskudd vil gi større grad av frihet til fylkeskommunene og vil redusere administrative kostnader både for fylkeskommunene og staten. Fylkeskommunene prioriterer fylkesvei i sine budsjetter. Samling av disse midlene over rammetilskuddet på tabell C gir også en bedre samlet oversikt over midlene til opprusting og fornying av fylkesveinettet.

Regjeringen legger på denne bakgrunn opp til å avvikle det øremerkede tilskuddet på kap. 1320, post 65, og overføre midlene til rammetilskuddet med særskilt fordeling til *Opprusting og fornying av fylkesvegnettet* over tabell C på Kommunal- og distriktsdepartementets budsjett. Det foreslås derfor at anmodningsvedtaket oppheves, jf. forslag til romertallsvedtak.

Auke kapasiteten på Trønderbanen

Vedtak nr. 831, 20. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen sikre videre planlegging og oppstart av kapasitetsøkende tiltak for Trønderbanen som muliggjør to tog i timen

mellom Trondheim og Steinkjer i løpet av planperioden.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 14 (2023–2024) *Nasjonal transportplan 2025–2036*, jf. Innst. 439 S (2023–2024).

Det vises til omtale av anmodningsvedtak nr. 836 av 20. juni 2024.

Dobbeltspor Stokke–Torp–Sandefjord på Vestfoldbanen

Vedtak nr. 832, 20. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen starte opp prosjektet dobbeltspor Stokke–Torp–Sandefjord på Vestfoldbanen i første seksårsperiode av Nasjonal transportplan 2025–2036.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 14 (2023–2024) *Nasjonal transportplan 2025–2036*, jf. Innst. 439 S (2023–2024).

Det vises til omtale av anmodningsvedtak nr. 836 av 20. juni 2024.

Auke kapasiteten på Ofofbanen

Vedtak nr. 833, 20. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen framskynde det kapasitetsøkende arbeidet på Ofofbanen i Nasjonal transportplan 2025–2026, og sikre oppstart i planperioden.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 14 (2023–2024) *Nasjonal transportplan 2025–2036*, jf. Innst. 439 S (2023–2024).

Det vises til omtale av anmodningsvedtak nr. 836 av 20. juni 2024.

Evaluere dei nye rutetidene på FOT-rutene og konsekvensane av halv pris på fullprisbillettane

Vedtak nr. 834, 20. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen evaluere de nye rutetidene på FOT-rutene og konsekvensene av halv pris på fullprisbillettene, og finne forbedrede løsninger innenfor anbudsperioden.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 14 (2023–2024) *Nasjonal transportplan 2025–2036*, jf. Innst. 439 S (2023–2024).

For å vurdere effektene og konsekvensene av halvingen av maksimalt tillatte billettpriser har

Samferdselsdepartementet etter avtaleoppstart 1. april 2024 vært i dialog med Widerøe, som drifter det store flertallet av FOT-rutene. Widerøe har med bakgrunn i erfaringer fra driften, passasjerstatistikk mv., utarbeidet et forslag til styrket tilbud på enkelte FOT-ruter i Finnmark, Lofoten, Vesterålen, Helgeland og Namdalen, der det har vært synlige kapasitetsutfordringer bl.a. som en konsekvens av lavere billettpriser. Ruteendringene skjer innenfor gjeldende juridiske og økonomiske rammer i kontraktene og med selskapets eksisterende flykapasitet. Endringene kan tre i kraft fra og med 31. mars 2025, men Widerøe vil først innhente synspunkter lokalt fra bl.a. kommuner og fylkeskommuner.

Samferdselsdepartementet har videre satt i gang et arbeid for å utrede hvordan det regionale flyrutetilbudet kan videreutvikles og optimaliseres på lengre sikt. Konsekvensvurderinger av endrede rutetider og lavere billettpriser inngår i utredningsoppdraget, men vil først og fremst ha betydning for neste anbudsperiode.

Samferdselsdepartementet vil komme tilbake til saken på egnet måte.

Det statlege bidraget til Majorstuen stasjon

Vedtak nr. 835, 20. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen legge inn det statlige bidraget på 500 mill. kroner til Majorstuen stasjon i Nasjonal transportplan 2025–2036, i første seksårsperiode.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 14 (2023–2024) *Nasjonal transportplan 2025–2036*, jf. Innst. 439 S (2023–2024).

Det vises til omtale av anmodningsvedtak nr. 836 av 20. juni 2024.

Innpasse prosjekt som det er fleirtalsvedtak på, i NTP-porteføljen

Vedtak nr. 836, 20. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen legge fram en sak som innpasser de prosjekter det nå er flertallsvedtak for i Stortinget i NTP-porteføljen, senest i forbindelse med RNB 2025.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 14 (2023–2024) *Nasjonal transportplan 2025–2036*, jf. Innst. 439 S (2023–2024).

Samferdselsdepartementet legger opp til å innpasse prosjektene som Stortinget har fattet vedtak

om, innenfor en uendret økonomisk planramme for Meld. St. 14 (2023–2024) *Nasjonal transportplan 2025–2036*. Departementet viderefører den overordnede fordelingen mellom transportformer og utgiftskategorier i transportplanen. Satsingen på drift, vedlikehold og mindre investeringstiltak som er lagt til grunn, vil følges opp i tråd med planens hovedstrategi om å ta vare på det vi har, utbedre der vi kan og bygge nytt når vi må. Denne prioriteringen er sterkt faglig anbefalt av transportvirksomhetene og fikk bred støtte under stortingsbehandlingen av meldingen, jf. Innst. 439 S (2023–2024).

Innenfor Statens vegvesens og Jernbanedirektoratets prosjektporteføljer vil noen prosjekter ha særskilt prioritet. Dette gjelder prosjektene som er prioritert og angitt med oppstart i første seksårsperiode i Nasjonal transportplan 2025–2036, samt prosjektene E10 Nappstraumen–Å, rv. 15 Strynefjellet (inkl. arm til Geiranger) og Stokke–Torp–Sandefjord på Vestfoldbanen i tråd med Stortingets anmodningsvedtak. Målet er å starte opp disse prosjektene i første seksårsperiode. For prosjektet Stokke–Torp–Sandefjord er det behov for å jobbe videre med å optimalisere infrastrukturløsningen som vil gi to tog i timen i grunnrute til Skien, med sikte på å redusere kostnadene og bedre den samfunnsøkonomiske lønnsomheten.

Ut over dette består porteføljene av øvrige prosjekter som regjeringen og Stortinget har prioritert. Rv. 19 Moss tas inn i planporteføljen til Statens vegvesen. Ringeriksbanen og E16 Skaret–Hønefoss videreføres som i dag som et fellesprosjekt under Nye Veier AS utenfor selskapets ordinære portefølje, i tråd med Stortingets anmodningsvedtak.

Anmodningsvedtakene om Ofotbanen og Trønderbanen følges opp i tråd med regjeringens prioriteringer i Nasjonal transportplan 2025–2036. Som det går frem av meldingen, kan det bli aktuelt å øke kapasiteten på Ofotbanen og legge enda bedre til rette for malmtransporten og persontrafikken. Viktige tiltak for å få til dette, er å bygge nye kryssingsspor som Søsterbekk, Horisontalen og Katterat, og tiltak for å øke aksellasten fra 31 til 32,5 tonn. Videre legger regjeringen opp til å øke togtilbudet fra timesintervall til halvtimesintervall i grunnrute på Trønderbanen mellom Melhus og Stjørdal, og to tog i timen til Steinkjer i utvidet rushtidsperiode. I videre planlegging skal Bane NOR sørge for at en ytterligere tilbudsforbedring med to tog i timen til Steinkjer i grunnrute kan komme raskest mulig på plass.

For de prioriterte prosjektene gjelder føringen i Nasjonal transportplan 2025–2036 om at dersom

prosjektene ikke endres, gjennom optimalisering eller annen ny informasjon, skal disse gjennomføres først. Systemet med porteføljestyring gir fleksibilitet i den videre oppfølgingen. Gjennomføringen av porteføljene vil avhenge av ressursbruken i det enkelte budsjettår. Porteføljene vil kunne gjennomføres enda raskere dersom Stortinget bevilger tilstrekkelige midler i de årlige budsjettene til at de økonomiske rammene som er lagt til grunn i meldingen, overoppfylles.

Innenfor en uendret økonomisk planramme omprioriteres 500 mill. kr til tilskudd til Majorstuen stasjon i første seksårsperiode. Midlene hentes med lik fordeling fra rammen til byområdene og investeringsrammen til jernbaneformål i Nasjonal transportplan 2025–2036.

Det kan finnes avhengigheter mellom enkelte av prosjektene i porteføljene. Statens vegvesen og Jernbanedirektoratet skal ta hensyn til slike avhengigheter mellom prosjekter når de kommer med sitt faglige råd om gjennomføringsrekkefølge for porteføljen, i tråd med kriteriene for porteføljestyring slik de fremgår av Nasjonal transportplan 2025–2036. Et eksempel på en slik avhengighet finnes på Nord-Jæren, der Samferdselsdepartementet vil arbeide videre med prosjektet E39 Smiene–Harestad for å sikre hensiktsmessig påkobling til E39 Rogfast, som er under bygging, jf. omtale under Programkategori 21.30 Veiformål i Del II.

Samferdselsdepartementet anser med dette anmodningsvedtaket samt anmodningsvedtakene 824, 827, 828, 829, 831, 832, 833 og 835 som fulgt opp.

Direkte nattog fra Oslo til København og/eller Hamburg

Vedtak nr. 917, 21. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen legge til grunn trafikkstart senest innen 2030 for direkte nattog fra Oslo til København og/eller Hamburg, og gå i dialog med nødvendige myndigheter og operatører i løpet av 2024.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 2 (2023–2024) *Revidert nasjonalbudsjett 2024*, jf. Innst. 447 S (2023–2024).

I supplerende tildelingsbrev nr. 8 for 2024 ga Samferdselsdepartementet Jernbanedirektoratet i oppdrag å gå i dialog med nødvendige operatører om muligheten for å starte opp direkte nattog fra Oslo til København og/eller Hamburg med tra-

fikkstart senest i 2030. Videre skal direktoratet oppdatere anslag for tilskuddsbehov for kjøp av nattogtrafikk på strekningen. De oppdaterte anslagene skal leveres innen 1. mars 2025.

Samferdselsdepartementet vil komme tilbake til saken på egnet måte.

Ev. tilskotsordning til langdistansebussar på strekningar utan tog og tilsvarande kommersielle tilbod

Vedtak nr. 918, 21. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2025 gi en vurdering av en eventuell tilskuddsordning til langdistansebusser på strekninger uten tog og tilsvarende kommersielle tilbud.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 2 (2023–2024) *Revidert nasjonalbudsjett 2024*, jf. Innst. 447 S (2023–2024).

I dag fins det både kommersielle og fylkeskommunale langdistansebusser. Disse binder byer og landsdeler sammen, særlig i områder uten togtilbud, og de er en viktig del av kollektivtilbudet i Norge. Samferdselsdepartementet er kjent med at flere fylkeskommuner har en anstrengt økonomi. Kollektivsektoren har opplevd høy prisvekst på kapitalkostnader, strøm og diesel. Antall reisende er i de fleste fylker tilbake på tilnærmet 2019-nivå, men inntektene er ikke høye nok til å følge kostnadsutviklingen.

Et viktig prinsipp er at kollektivtransporten som hovedregel finansieres gjennom rammetilskuddet til fylkeskommunene. Når inntektene fra staten kommer som frie midler, har fylkeskommunene ansvar og rett til å foreta prioriteringer på egne ansvarsområder. Ansvaret for lokal kollektivtransport er lagt til fylkeskommunene fordi de er nærmest til å vurdere omfang, rutetilbud og takster for det lokale kollektivtilbudet. En tilskuddsordning som retter seg mot et særskilt rutetilbud vil ikke være i samsvar med ansvarsdelingen i sektoren og hovedprinsippene for finansiering. Videre vil en slik tilskuddsordning være vanskelig å administrere, særlig med tanke på grensegangen mot de kommersielle ekspressbussene.

Samferdselsdepartementet vil imidlertid foreta en nærmere vurdering av å innføre en ev. tilskuddsordning og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Arbeidet med trikk til Bjerke/Tonsenhagen

Vedtak nr. 919, 21. juni 2024

«Stortinget ber regjeringen sikre at Statens vegvesen deltar i det pågående arbeidet med trikk til Bjerke/Tonsenhagen, i dialog med Ruter, innenfor rammene av den lokalt reviderte avtalen om Oslopakke 3, og ha framdrift i oppfølgingen av anbefalingene fra samarbeidsprosjektet mellom Oslo kommune og Statens vegvesen om rv. 4. Det tas forbehold om tilslutning gjennom lokalpolitisk behandling og vedtak om Oslopakke 3 i Oslo kommune og Akershus fylkeskommune.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 2 (2023–2024) *Revidert nasjonalbudsjett 2024*, jf. Innst. 447 S (2023–2024).

Samferdselsdepartementet ba i supplerende tildelingsbrev nr. 11 for 2024 Statens vegvesen delta i det pågående arbeidet med trikk til Bjerke/Tonsenhagen i dialog med Ruter, slik det fremkommer av vedtaket. Statens vegvesen er videre bedt om å rapportere på status for dette arbeidet i årsrapporten for 2024.

Samferdselsdepartementet anser med dette anmodningsvedtaket som fulgt opp.

16.2 Stortingssesjon 2022–2023

Vurdere korleis regelverket for autonome kjøretøy kan medverke til teknologi- og industriutvikling

Vedtak nr. 71, 29. november 2022

«Stortinget ber regjeringen vurdere hvordan regelverket for testing av autonome kjøretøy bedre kan bidra til teknologi- og industriutvikling i Norge.»

Dokumentene som ligger til grunn for vedtaket, er representantforslag fra stortingsrepresentantene Trond Helleland, Liv Kari Eskeland, Erlend Larsen, Helge Orten, Svein Harberg, Aleksander Stokkebø og Sandra Brufbot om økt kompleksitet i testingen av autonome kjøretøy, jf. Dokument 8:273 (2021–2022) og Innst. 55 S (2002–2023).

Samferdselsdepartementet opplyste i Prop. 1 S (2023–2024) at Statens vegvesen hadde utarbeidet en plan for å følge opp anmodningsvedtak nr. 71, 72, 73 og 74 av 29. november 2022, og at departementet ville følge opp arbeidet med planen i styringsdialogen med Statens vegvesen og komme tilbake til Stortinget på en egnet måte.

Statens vegvesen har utarbeidet forslag til nasjonal strategi for automatisert veitransport som departementet nå vurderer oppfølgingen av. Vegvesenet har i stor grad involvert berørte aktører i arbeidet med strategien. Videre støtter og deltar etaten i etablerte nettverk samt har et eget forum for automatisert transport. Statens vegvesen har også videreutviklet rammeverket og veiledningen for lov om utprøving av selvkjørende kjøretøy. Viktigheten av regulatorisk tilrettelegging og internasjonalt samarbeid på dette området er også fremhevet i kapittel 9.4 i Meld. St. 14 (2023–2024) *Nasjonal transportplan 2025–2026*. Samferdselsdepartementet arbeider sammen med Statens vegvesen videre med å vurdere behov for ytterligere oppfølging, herunder behov for regulatoriske tilpasninger samt behov knyttet til fysisk og digital infrastruktur.

Samferdselsdepartementet vil komme tilbake til saken på egnet måte.

Foreslå varierte strekninger som kan førehandsgodkjennast for autonom kjøring

Vedtak nr. 72, 29. november 2022

«Stortinget ber regjeringen sikre at det i samarbeid med industrien foreslås varierte strekninger som kan forhåndsgodkjennes for autonom kjøring.»

Dokumentene som ligger til grunn for vedtaket, er representantforslag fra stortingsrepresentantene Trond Helleland, Liv Kari Eskeland, Erlend Larsen, Helge Orten, Svein Harberg, Aleksander Stokkebø og Sandra Brufbot om økt kompleksitet i testingen av autonome kjøretøy, jf. Dokument 8:273 (2021–2022) og Innst. 55 S (2002–2023).

Det vises til omtale av anmodningsvedtak nr. 71 av 29. november 2022.

Vurdere korleis kompleksiteten i testinga av autonome kjøretøy kan aukast og tilpassast godkjenningprosedyren for testane

Vedtak nr. 73, 29. november 2022

«Stortinget ber regjeringen vurdere hvordan kompleksiteten i testingen av autonome kjøretøy kan økes, og tilpasses godkjenningprosedyren for testene.»

Dokumentene som ligger til grunn for vedtaket, er representantforslag fra stortingsrepresentantene Trond Helleland, Liv Kari Eskeland, Erlend

Larsen, Helge Orten, Svein Harberg, Aleksander Stokkebø og Sandra Bruflot om økt kompleksitet i testingen av autonome kjøretøy, jf. Dokument 8:273 (2021–2022) og Innst. 55 S (2002–2023).

Det vises til omtale av anmodningsvedtak nr. 71 av 29. november 2022.

Endre regelverket slik at autonome køyretøy kan køyre i normal trafikk og i normal hastighet på delar av vegnettet

Vedtak nr. 74, 29. november 2022

«Stortinget ber regjeringen vurdere hvilke regelverksendringer som må til for å åpne for muligheten til å kjøre autonome kjøretøy i normal trafikk og i normal hastighet, på utvalgte deler av det ordinære vegnettet.»

Dokumentene som ligger til grunn for vedtaket, er representantforslag fra stortingsrepresentantene Trond Helleland, Liv Kari Eskeland, Erlend Larsen, Helge Orten, Svein Harberg, Aleksander Stokkebø og Sandra Bruflot om økt kompleksitet i testingen av autonome kjøretøy, jf. Dokument 8:273 (2021–2022) og Innst. 55 S (2002–2023).

Det vises til omtale av anmodningsvedtak nr. 71 av 29. november 2022.

Gjeninnføre plikta til å vere tilknytt ein drosjesentral og driveplikt og talavgrensing i drosjenæringa

Vedtak nr. 84, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen komme med nødvendige lov- og forskriftsendringer for å gjeninnføre plikten til å være tilknyttet en drosjesentral og driveplikt og antallsbegrensning i drosjenæringen i løpet av 2023.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 1 (2022–2023) *Nasjonalbudsjettet 2023*, jf. Innst. 2 S (2022–2023).

I Prop. 1 S (2023–2024) opplyste Samferdselsdepartementet det ville følge opp forslagene fra et offentlig utvalg (Drosjeutvalget) i delutredningen, NOU 2023: 22 *På vei mot en bedre regulert drosjenæring*, og høringsinnspillene med sikte på å legge frem en proposisjon for Stortinget med krav om sentraltilknytningsplikt. Videre redegjorde departementet for utvalgets arbeid med delutredning II.

Samferdselsdepartementet fremmet 15. desember 2023 Prop. 39 L (2023–2024) *Endringer i yrkestransportloven (sentraltilknytningsplikt og*

justering av løyveplikten for drosje). Plikt for sentralen omfatter bl.a. å sørge for at en tilstrekkelig andel av drosjene som er tilknyttet sentralen, er utstyrt for transport for personer med nedsatt funksjonsevne. Stortinget vedtok forslaget 15. mars 2024. Lovendringene trådte i kraft 1. september 2024.

Drosjeutvalgets delutredning II, NOU 2024: 15 *En bedre regulert drosjenæring*, som bl.a. vurderer driveplikt og antallsbegrensning, ble lagt frem og sendt på høring 5. juli 2024 med høringsfrist 4. oktober 2024.

Samferdselsdepartementet vil komme tilbake til saken på egnet måte.

Nullutslippsskrav til all løyvebasert verksemd

Vedtak nr. 94, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen utrede og fremme forslag om endring av yrkestransportloven slik at det stilles nullutslippsskrav til all løyvebasert virksomhet der det er mulig i løpet av 2023.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 1 (2022–2023) *Nasjonalbudsjettet 2023*, jf. Innst. 2 S (2022–2023).

Samferdselsdepartement opplyste i Prop. 1 S (2023–2024) at Statens vegvesen hadde fått i oppdrag å utrede om det er mulig, og hensiktsmessig, å stille krav om nullutslipp i løyvepliktig persontransport med motorvogn. Videre viste departementet til at det har innført krav til offentlige anskaffelser av personbiler, varebiler og bybusser i en egen forskrift, mens det var sendt på høring forslag til ny forskrift med nullutslippsskrav for ferjer og hurtigbåter, og at departementet ville komme tilbake til saken på egnet måte.

På bakgrunn av oppdrag fra departementet om å utrede om det er mulig, og hensiktsmessig, å stille krav om nullutslipp i løyvepliktig persontransport med motorvogn, har Statens vegvesen utarbeidet et forslag. Samferdselsdepartementet vurderer nå forslaget og vil komme tilbake til saken på egnet måte.

Vidareføre Ringeriksbanen og E16 Skaret–Høgstet som eit fellesprosjekt

Vedtak nr. 104, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen videreføre Ringeriksbanen og E16 Skaret–Høgstet som et fellesprosjekt og vurdere fremdriften og den økonomiske bærekraften i prosjektet frem mot ny NTP.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 1 (2022–2023) *Nasjonalbudsjettet 2023*, jf. Innst. 2 S (2022–2023).

I Prop. 1 S (2023–2024) opplyste Samferdselsdepartementet at det la opp til å komme tilbake til saken i meldingen om Nasjonal transportplan 2025–2036.

I Meld. St. 14 (2023–2024) *Nasjonal transportplan 2025–2036* la regjeringen opp til at fellesprosjektet Ringeriksbanen og E16 deles opp, ved at veiprojektet E16 Skaret–Hønefoss overføres til Nye Veier AS' ordinære portefølje og Ringeriksbanen føres tilbake til Bane NOR SF, jf. kapittel 13.8.2. Samferdselsdepartementet vurderer at dette anmodningsvedtaket er fulgt opp.

Det vises også til anmodningsvedtak nr. 829 og omtale av dette i anmodningsvedtak nr. 836 av 20. juni 2024.

Pilot/utviklingskontrakt for å innfase null- og lågutsleppsfly for ei eigna rute

Vedtak nr. 117, 1. desember 2022

«Stortinget ber regjeringen vurdere en mulig pilot/utviklingskontrakt for innfasing av null- og lavutsleppsfly for en egnet rute.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 1 (2022–2023) *Nasjonalbudsjettet 2023*, jf. Innst. 2 S (2022–2023).

I Prop. 1 S (2023–2024) viste Samferdselsdepartementet til Meld. St. 10 (2022–2023) *Bærekraftig og sikker luftfart – Nasjonal luftfartsstrategi*, der det går frem at regjeringen vil arbeide videre med en vurdering av en pilot/utviklingskontrakt, og at dette arbeidet skjer gjennom en arbeidsgruppe der Samferdselsdepartementet, Klima- og miljødepartementet, Avinor AS og Luftfartstilsynet deltar. Videre opplyste departementet at det tok sikte på å komme tilbake om videre oppfølging i meldingen om Nasjonal transportplan 2025–2036.

I Meld. St. 14 (2023–2024) *Nasjonal transportplan 2025–2036* prioriterte regjeringen 1 mrd. kr til en fremskyndet omstilling til null- og lavutslepps-luftfart i Norge. En pilot-/utviklingskontrakt kan være et aktuelt tiltak i oppfølgingen av meldingen.

Videre har Samferdselsdepartementet vært i dialog med Direktoratet for forvaltning og økonomistyring, Statens vegvesen og Sjøfartsdirektoratet for å utveksle erfaringer med innovative anskaffelser.

I første fase av oppfølgingen av meldingen er imidlertid satsingen rettet mot å legge til rette for

testing og demonstrasjon av ny teknologi gjennom å etablere Norge som internasjonal testarena for null- og lavutslepps-fartøy. Det foreslås derfor å bevilge 50 mill. kr til Luftfartstilsynet og Avinor for regulatorisk og faglig tilrettelegging samt til nødvendig infrastruktur for å etablere en testarena, jf. omtale i Programkategori 21.20 Luftfartsformål i Del II. Erfaringene fra testing og demonstrasjon, med tilhørende dialog med markedet, vil være et viktig grunnlag for videre vurderinger av om, og ev. når, en pilot/utviklingskontrakt er et egnet virkemiddel.

Samferdselsdepartementet vil komme tilbake til saken på egnet måte.

Ettermontering av kontaktlaus kortbetaling på ladeinfrastruktur

Vedtak nr. 464, 19. januar 2023

«Stortinget ber regjeringen stille krav om ettermontering av kontaktløs kortbetaling på eksisterende ladeinfrastruktur innen utgangen av 2025.»

Dokumentene som ligger til grunn for vedtaket, er representantforslag fra stortingsrepresentantene Mona Fagerås og Kathy Lie om å sikre forbrukervennlig lading via kontaktløs kortbetaling («tæpping») direkte på alle offentlig tilgjengelige hurtig- og lynladere, jf. Dokument 8:19 (2022–2023) og Innst. 151 S (2022–2023).

Samferdselsdepartementet opplyste i Prop. 1 S (2023–2024) at regjeringen vil sørge for at det stilles krav om ettermontering av kontaktløs kortbetaling på eksisterende hurtigladeinfrastruktur innen utgangen av 2025.

Krav om ettermontering av kontaktløs kortbetaling på eksisterende hurtigladeinfrastruktur vil bli gjennomført i forbindelse med at forordningen om utbygging av infrastruktur for alternative drivstoff ((EU) 2023/1804) AFIR, blir tatt inn norsk rett. Det er ventet at dette vil skje i løpet av 2025.

Samferdselsdepartementet vil komme tilbake til saken på egnet måte.

Plan for å handtere FOT-rutene viss det ikke blir mogleg å erstatte dagens rute-fly

Vedtak nr. 634, 2. mai 2023

«Stortinget ber regjeringen lage en plan for hvordan FOT-rutene skal håndteres dersom det ikke blir mulig å erstatte dagens rute-fly.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 10 (2022–2023) *Bærekraftig og sikker luftfart – Nasjonal luftfartsstrategi*, jf. Innst. 301 S (2022–2023).

I Prop. 1 S (2023–2024) opplyste Samferdselsdepartementet at regjeringen følger tett behovet for på sikt å skifte ut flyflåten som nå opererer de norske kortbanerutene, og at det er naturlig å vurdere dette i sammenheng med regjeringens mål om fremskyndet omstilling mot en null- og lavutslippsluftfart og arbeidet med meldingen om Nasjonal transportplan 2025–2036. Departementet viste også til arbeidet med null- og lavutslippsluftfart som var nærmere omtalt under anmodningsvedtak nr. 117 av 1. desember 2022.

Samferdselsdepartementet har satt ut et utredningsoppdrag der formålet er å vurdere hvordan myndighetene best mulig kan legge til rette for et godt flyrutetilbud i hele landet til en overkommelig pris, både for de reisende, men også for staten som kjøper. Utreder er bedt om å komme med et forslag som kan danne utgangspunkt for en plan som bl.a. vil følge opp vedtaket. Utredningen skal være ferdig våren 2025.

Samferdselsdepartementet vil komme tilbake til saken på egnet måte.

Plan for å redusere vedlikeholdsetterslepet på riks- og fylkesvegar

Vedtak nr. 755, 2. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en helhetlig og forpliktende plan for å redusere vedlikeholdsetterslepet på riksveier og på fylkesveier i samarbeid med fylkeskommunene, og komme tilbake med forslag til Stortinget som del av Nasjonal transportplan.»

Dokumentene som ligger til grunn for vedtaket, er representantforslag fra stortingsrepresentantene Mona Fagerås og Kirsti Bergstø om å ta vare på veiene vi har, jf. Dokument 8:182 (2022–2023) og Innst. 374 S (2022–2023).

Samferdselsdepartementet opplyste i Prop. 1 S (2023–2024) at det hadde gitt Statens vegvesen i oppdrag å koordinere en ny kartlegging av tilstanden på fylkesvei og foreslå en overordnet plan for å redusere vedlikeholdsetterslepet på riksveiene. Det var lagt opp til at de aktuelle planene kunne inngå i meldingen om Nasjonal transportplan 2025–2036.

I Meld. St. 14 (2023–2024) *Nasjonal transportplan 2025–2036* presenterte regjeringen en helhetlig og forpliktende plan for å redusere vedlike-

holdsetterslepet på riksveiene. Regjeringens plan kan oppsummeres i fem punkter

- fokus skal vris fra ressursinnsats til måloppnåelse – utviklingen i veinettets tilstand følges med nye indikatorer
- innsatsen skal være datadrevet, tilstands- og kunnskapsbasert
- prioritere tilstrekkelige midler til drift og vedlikehold slik at veiens funksjon opprettholdes
- forbedre tilstanden gjennom investeringstiltak
- legge til rette for en mer effektiv bruk av midler til vedlikehold og mindre investeringer

Som en del av strategien med å ta vare på det vi har, prioriterer regjeringen også opprusting og vedlikehold av fylkesveinettet i Nasjonal transportplan 2025–2036. Regjeringen legger opp til økte rammer til fylkesvei som vil sette fylkeskommunene bedre i stand til å ta vare på fylkesveinettet.

Regjeringen prioriterer 30,6 mrd. kr i første seksårsperiode og 34,4 mrd. kr til fylkesvei i andre seksårsperiode. Dette innebærer en økning på 1 mrd. kr i årlig gjennomsnitt i første seksårsperiode sammenliknet med saldert budsjett for 2024. Dette er i tråd med Hurdalsplattformen og punktet om å utarbeide en helhetlig og forpliktende plan for å redusere vedlikeholdsetterslepet på fylkesveier i samarbeid med fylkeskommunene. Fylkeskommunene har ansvar for eget veinett, og staten har tillit til at fylkeskommunene selv prioriterer de veistrekningene der behovene er størst.

Samferdselsdepartementet anser med dette anmodningsvedtaket som fulgt opp.

Oppdatere kostnader for å innføre nullutslippsferjer og -hurtigbåtar

Vedtak nr. 827, 13. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen om å få laget en ekstern rapport med oppdaterte kostnader for innføring av nullutslippsferjer og -hurtigbåtar i samarbeid med ferje- og båtfolkene.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Prop. 112 S (2022–2023) *Kommuneproposisjonen 2024*, jf. Innst. 488 S (2022–2023).

I Prop. 1 S (2023–2024) for Samferdselsdepartementet ble det opplyst at kostnadene knyttet til nullutslippsferjer og -hurtigbåtar er kartlagt i flere omganger, og at departementet på det grunnlaget ville vurdere hvordan vedtaket kan følges opp.

Samferdselsdepartementet, i samarbeid med Klima- og miljødepartementet, sendte et forslag til nullutslippskrav til ferjer og hurtigbåter på offentlig høring i 2023. Som en del av sitt svar på den offentlige høringen leverte KS en rapport fra Menon med oppdaterte kostnadsanslag for nullutslippsferjer og hurtigbåter. For å få et best mulig kunnskapsgrunnlag om nullutslippsferjer og hurtigbåter hadde Samferdselsdepartementet våren 2024 dialogmøter med samtlige ferje- og båtfulker.

Samferdselsdepartementet anser med dette anmodningsvedtaket som fulgt opp.

Automatisk trafikk kontroll der fartsgrensa er sett ned av omsyn til luft- eller støyforureining

Vedtak nr. 935, 16. juni 2023

«Stortinget ber regjeringen i løpet av 2023 komme tilbake med forslag til kriterier for å etablere automatisk trafikk kontroll for fart også der fartsgrensen er satt ned av hensyn til luft- eller støyforureining. Parallelt med dette settes det i gang et arbeid med å utforme nødvendig hjemmelsgrunnlag.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 2 (2022–2023) *Revidert nasjonalbudsjett 2023*, jf. Innst. 490 S (2022–2023).

Samferdselsdepartementet opplyste i Prop. 1 S (2023–2024) at det hadde gitt Statens vegvesen i oppdrag om, i samråd med politiet, å utarbeide forslag til mulige kriterier for automatisk trafikk kontroll (ATK) og vurdere behov for nødvendige endringer i hjemmelsgrunnlaget samt økonomiske og administrative konsekvenser ved slik ev. utvidet bruk av ATK.

I sin tilbakemelding viste Statens vegvesen til at kriteriene i dag åpner for at ATK unntaksvis kan etableres uavhengig av ulykkessituasjonen. Statens vegvesen foreslo derfor å utvide kriterienes punkt 3 med et punkt som gir unntak for strekninger der fartsgrensen er redusert og der fartskriteriet er oppfylt. Slike unntak kan være der fartsgrensen er redusert av hensyn til f.eks. luft- eller støyforureining. Som ved øvrig etablering av ATK skal alternative fartsreduserende tiltak vurderes før ev. etablering. Samferdselsdepartementet deler Statens vegvesens vurdering av at en utvidet bruk av unntaksadgangen i retningslinjene vil være innenfor hjemmelsgrunnlaget for ATK. I samråd med politiet har Statens vegvesen endret retningslinjenes punkt 3.

Samferdselsdepartementet anser med dette anmodningsvedtaket som fulgt opp.

16.3 Stortingssesjon 2021–2022

Basere anbud i fylkeskommunal ferje- og båttrafikk på nullutslippsteknologi

Vedtak nr. 35, punkt 1, 2. desember 2021

«Stortinget ber regjeringen legge til grunn at anbud i fylkeskommunal ferje- og båttrafikk så langt det lar seg gjøre skal baseres på nullutslippsteknologi, og kompensere fylkeskommuner for merkostnader knyttet til dette.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 1 (2021–2022) *Nasjonalbudsjettet 2022*, jf. Innst. 2 S (2021–2022).

Samferdselsdepartementet opplyste i Prop. 1 S (2023–2024) at det hadde sendt på høring forslag til en forskrift om nullutslippskrav for ferjer og hurtigbåter. Videre opplyste departementet at det ble tatt sikte på at kravet til ferjene innføres så snart som mulig, og at kravet til hurtigbåter gjelder fra 1. januar 2025. Det ble også varslet at regjeringen skulle se nærmere på hvordan fylkeskommunene skal kompenseres for dette, i tråd med Hurdalsplattformen. Departementet anså anmodningsvedtaket som fulgt opp.

Ved behandlingen av Meld. St. 4 (2023–2024) *Anmodnings- og utredningsvedtak i stortingssesjonen 2022–2023*, jf. Innst. 239 S (2023–2024), uttalte et flertall i kontroll- og konstitusjonskomiteen:

«Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Venstre, viser til at flertallet i transport- og kommunikasjonskomiteen fremhever at anmodningsvedtaket ikke kan utkvitteres før forslag er lagt frem og det er en plan for hvordan fylkeskommunene skal kompenseres for merkostnader. Flertallet stiller seg bak innspillet fra flertallet i transport- og kommunikasjonskomiteen og mener derfor at rapporteringen ikke anses avsluttet.»

Samferdselsdepartementet har vurdert de innkomne innspillene til høringsforslaget. Regjeringen vil innføre nullutslippskrav til offentlige anbud av ferjer og ferjetjenester fra 1. januar 2025, og det foreslås å bevilge 50 mill. kr for 2025 i økonomisk kompensasjon for kravet over fylkeskommunenes rammetilskudd, tabell C, på Kommunal- og distriktsdepartementets budsjett.

Kravet gjelder for anbud som kunngjøres etter 1. januar 2025. Regjeringen vil ikke innføre krav til hurtigbåter nå. Samferdselsdepartementet vurderer at det er stor usikkerhet omkring kostnadene ved nullutslipps hurtigbåter og at forholdene foreløpig ikke ligger til rette for et generelt nullutslippskrav. Regjeringen foreslår heller å styrke Hurtigbåtprogrammet i Miljødirektoratet med 200 mill. kr i form av økt tilsagnsfullmakt i 2025 for å finansiere pilotstrekninger etter søknad og konkurranse. Regjeringen tar sikte på å innføre krav til hurtigbåter på et senere tidspunkt.

Med dette legger regjeringen til grunn at anbud i fylkeskommunal ferje- og båttrafikk baseres på nullutslippsteknologi, og at fylkeskommunene kompenseres for dette.

Anmodningsvedtaket anses derfor som utkvitert.

Følgje opp skredfaktormodellen og vurdere alle relevante prosjekt på to sikringsnivå

Vedtak nr. 466, 5. april 2022

«Stortinget ber regjeringa følgje opp arbeidet som vert utført av Statens vegvesen i samband med skredfaktormodellen, og at alle relevante prosjekt vert vurderte basert på to sikringsnivå med tilhøyrande tiltak kostnadsanalysar. Vidare ber Stortinget regjeringa syte for at fylkeskommunane vert godt involverte i arbeidet.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er representantforslag frå stortingsrepresentantane Liv Kari Eskeland, Helge Orten, Olve Grotle og Aleksander Stokkebø om auka fokus på og nye løysingar for rassikring av infrastruktur, jf. Dokument 8:91 S (2021–2022) og Innst. 225 S (2021–2022).

Samferdselsdepartementet opplyste i Prop. 1 S (2023–2024) at som ein del av arbeidet med Nasjonal transportplan 2025–2036 skulle Statens vegvesen, i tett dialog med fylkeskommunane, gå gjennom reknemodellen for skredfaktor med mål om å gjere denne enklare og betre, og at framlegg til ny reknemodell for skredfaktor blei levert i august 2023.

Etter ein høringsprosess mot fylkeskommunane har Statens vegvesen i 2024 gjort ferdig ein ny reknemodell for skredfaktor. Etaten har òg gjennom Nasjonal vegdatabank lagt til rette for at det på skredpunkt kan leggjast inn to ulike sikringstiltak med tilhøyrande kostnader. I oppdateringa av skredpunkt som blei levert som

grunnlag for Nasjonal transportplan 2025–2036, leverte alle vegeigarar to ulike tiltak på skredpunkt der dei vurderte dette som aktuelt.

Korleis ny modell slår ut, blir testa i 2024. Basert på resultatane vil ein vurdere om modellen skal takast i bruk. Samferdselsdepartementet vurderer at arbeidet med ny skredfaktormodell er godt i gang, og at fylkeskommunane er godt involverte i arbeidet.

Departementet vurderer at dette oppfyller intensjonen i oppmodningsvedtaket.

Heilskaplege nasjonale ras- og skredsikringsplanar for riks- og fylkesvegnettet

Vedtak nr. 470, 5. april 2022

«Stortinget ber regjeringa sette fortgang i arbeidet med å få utarbeidd heilskaplege nasjonale ras- og skredsikringsplanar som omfattar alle skredpunkt med høg og middels skredfare, både for riksvegnettet og for fylkesvegnettet. Planane skal vera ferdige før utgangen av 2023.»

Dokumenta som ligg til grunn for vedtaket, er representantforslag frå stortingsrepresentantane Liv Kari Eskeland, Helge Orten, Olve Grotle og Aleksander Stokkebø om auka fokus på og nye løysingar for rassikring av infrastruktur, jf. Dokument 8:91 S (2021–2022) og Innst. 225 S (2021–2022).

I Prop. 1 S (2023–2024) opplyste Samferdselsdepartementet at det hadde bedt Statens vegvesen levere oppdatert kartlegging for ras- og skredsikring på riks- og fylkesveg til arbeidet med Nasjonal transportplan 2025–2036.

Oppdatert kartlegging av skredpunkt på riks- og fylkesveg blei presentert i Nasjonal transportplan 2025–2036, jf. kapittel 13.6.7. Det er identifisert 461 skredutsette punkt på riksvegnettet. Av disse er 255 i høg eller middels kategori. Tilsvarende er det på fylkesvegnettet nær 1 700 skredutsette punkt, der 541 er i høg eller middels kategori. Kartlegginga blir lagt til grunn for ein nasjonal gjennomføringsplan for ras- og skredsikring av alle riks- og fylkesvegar med høg og middels skredfaktor. Heile planen er presentert i Nasjonal transportplan 2025–2036, kapittel 13.6.7, men er i korte trekk:

- Kartlegginga av skredpunkt på riksveg skal vere utgangspunkt for prioritering av skredsikringsprosjekt og tiltak på riksvegnettet.
- Fylkeskommunane kan leggje den oppdaterte kartlegginga av skredpunkt på fylkesveg til grunn som utgangspunkt for prioritering av

skredsikringsprosjekt og tiltak på fylkesvegnettet.

- Staten og fylkeskommunane samarbeider om å utvikle ein revidert skredfaktormodell.

Det er eit mål å utbetre flest mogleg av dei kartlagde skredpunkta i høg og middels kategori i løpet av planperioden.

Samferdselsdepartementet vurderer med dette at oppmodningsvedtaket er følgt opp.

Framdriftsplan for å få dieseldrivne jernbanestrekningar over på nullutslippsteknologi

Vedtak nr. 553, 10. mai 2022

«Stortinget ber regjeringen legge frem en tidfestet fremdriftsplan for å få de gjenstående dieseldrevne jernbanestrekninger over på nullutslippsteknologi.»

Dokumentene som ligger til grunn for vedtaket, er representantforslag fra stortingsrepresentantene Liv Kari Eskeland, Trond Helleland, Nikolai Astrup, Helge Orten og Svein Harberg om satsing på hydrogen som energibærer for tog, jf. Dokument 8:129 S (2021–2022) og Innst. 280 S (2021–2022).

Samferdselsdepartementet opplyste i Prop. 1 S (2023–2024) at departementet ville sette i gang en kvalitetssikring av konseptvalget (KS1) for reduserte utslipp av klimagasser fra jernbanen (KVU GREEN), jf. omtale av anmodningsvedtak nr. 709 av 10. juni 2022.

Metier og Vista analyse har kvalitetssikret KVU GREEN. Sluttrapporten ble levert 1. mars 2024. Samferdselsdepartementet jobber nå med å følge opp rapportene og vil komme tilbake til saken på egnet måte.

Forsøksprosjekt med nullutslippsteknologi på dieselaserte banestrekningar

Vedtak nr. 709, 10. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen vurdere hvilken av dagens dieselaserte banestrekninger som er best egnet for et forsøksprosjekt med nullutslippsteknologi og komme tilbake til Stortinget med et slikt forsøksprosjekt.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 36 (2020–2021) *Energi til arbeid – langsiktig verdiskaping fra norske energiresurser* og Meld. St. 11 (2021–2022) *Tilleggs melding til Meld. St. 36 (2020–2021)*, jf. Innst. 446 S (2021–2022).

Samferdselsdepartementet opplyste i Prop. 1 S (2023–2024) at departementet ville sette i gang en kvalitetssikring av konseptvalget (KS1) for reduserte utslipp av klimagasser fra jernbanen (KVU GREEN), slik at departementet har anbefalingen fra konseptvalgutredningen, kvalitetssikrers vurderinger av grunnlaget og høringsinnspill før saken behandles. Videre opplyste departementet at det deretter ville få vurdert hvilken av dagens dieselaserte banestrekninger som er best egnet for et forsøksprosjekt. Uansett hva den endelige konklusjonen blir, ville det med et normalt anskaffelsesløp sannsynligvis ikke være mulig å ha slik teknologi fullt implementert før etter 2030.

Relevant nullutslippsteknologi på jernbanen er forbi utprøvningsfasen og trenger ikke nærmere utprøving. Behovet vil dermed primært handle om å vurdere ulike løsninger i markedet, og hvordan de er egnet i norsk klima og topografi. Banestrekningen mellom Rognan og Bodø (Saltpendelen) kan være aktuell for utprøving av batteridrift med delelektrifisering. Samferdselsdepartementet vurderer at det er for tidlig å starte opp et prøveprosjekt nå, og at det heller bør vurderes på nytt i sammenheng med en ev. investeringsbeslutning for Nordlandsbanen, spesielt i lys av at nytten er relativt liten sett opp mot investeringskostnadene hvis dette ikke skjer samtidig.

Samferdselsdepartementet anser med dette at intensjonen med anmodningsvedtaket er fulgt opp.

Nullutslipp eller biogass i alle nye anbud for ferjer og fossilfritt i nye anbud for hurtigbåtar

Vedtak nr. 842, 17. juni 2022

«Stortinget ber regjeringen snarest mulig forskriftsfeste krav om nullutslipp eller biogass i alle nye anbud for ferjer og krav om fossilfritt i nye anbud for hurtigbåtar, og komme tilbake til Stortinget med forslag i statsbudsjettet for 2023.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 2 (2021–2022) *Revidert nasjonalbudsjett 2022*, jf. Innst. 450 S (2021–2022).

Samferdselsdepartementet opplyste i Prop. 1 S (2023–2024) at det hadde sendt på høring forslag til en forskrift om nullutslippskrav for ferjer og hurtigbåtar. Videre opplyste departementet at det ble tatt sikte på at kravet til ferjene innføres så snart som mulig, og at kravet til hurtigbåtar gjelder fra 1. januar 2025. Det ble også varslet at regje-

ringen skulle se nærmere på hvordan fylkeskommunene skal kompenseres for dette, i tråd med Hurdalsplattformen. Departementet anså anmodningsvedtaket som fulgt opp.

Ved behandlingen av Meld. St. 4 (2023–2024) *Anmodnings- og utredningsvedtak i stortingssesjonen 2022–2023*, jf. Innst. 239 S (2023–2024), uttalte et flertall i kontroll- og konstitusjonskomiteen:

«Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Venstre, viser til uttalelsen fra flertallet i transport- og kommunikasjonskomiteen bestående av Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Venstre i brev av 15. januar 2024.»

«Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Venstre, deler det nevnte flertallets syn på at anmodningsvedtaket ikke kan utkvitteres før kravet til nullutslipp for hurtigbåter er innført.»

Samferdselsdepartementet har vurdert de innkomne innspillene til høringsforslaget. Regjeringen vil innføre nullutslippskrav til offentlige tilbud av ferjer og ferjetjenester. Kravet gjelder for tilbud som kunngjøres etter 1. januar 2025. Regjeringen foreslår å bevilge 50 mill. kr for 2025 i økonomisk kompensasjon for kravet over fylkeskommunenes rammetilskudd, tabell C, på Kommunal- og distriktsdepartementets budsjett. Regjeringen vil ikke innføre krav til hurtigbåter nå. Samferdselsdepartementet vurderer at det er stor usikkerhet omkring kostnadene ved nullutslipps hurtigbåter, og at forholdene foreløpig ikke ligger til rette for et generelt nullutslippskrav. I stedet foreslår regjeringen å styrke Hurtigbåtprogrammet i Miljødirektoratet med 200 mill. kr i form av økt tilsagnsfullmakt i 2025 for å finansiere pilotstrekninger etter søknad og konkurranse. Med dette legger regjeringen opp til å forskriftsfeste et krav til ferjene i tråd med anmodningsvedtaket, mens det tas sikte på å innføre krav til hurtigbåter på et senere tidspunkt.

Anmodningsvedtaket anses som utkvittert.

16.4 Stortingssesjon 2020–2021

Forskriftsendring knytt til endring av tillatte totalvekt på 7 500 kg eller meir

Vedtak nr. 800, 13. april 2021

«Stortinget ber regjeringen utrede muligheten for en forskriftsendring knyttet til endring av tillatt totalvekt for kjøretøy på 7 500 kg eller mer.»

Dokumentene som ligger til grunn for vedtaket, er representantforslag fra stortingsrepresentantene Bård Hoksrud, Morten Stordalen, Tor André Johnsen, Hans Andreas Limi, Terje Halleland og Gisle Meininger Saudland om noen kjøretøytekniske forenklinger, jf. Dokument 8:106 S (2020–2021) og Innst. 311 S (2020–2021).

Samferdselsdepartementet opplyste i Prop. 1 S (2023–2024) at det tok sikte på at et forskriftsforslag kunne sendes på offentlig høring i løpet av 2023.

Oppfølgingen har tatt mer tid enn ventet. Samferdselsdepartementet tar sikte på at et forskriftsforslag kan sendes på høring i løpet av 2024 og vil komme tilbake til saken på egnet måte.

Medisinsk grunna dispensasjon for svaksynte etter førarkortregelverket

Vedtak nr. 960, 20. mai 2021

«Stortinget ber regjeringen fremme sak om å myke opp adgangen til medisinsk begrunnet dispensasjon etter førerkortregelverket, slik at personer med nedsatt syn kan få førerrett i tråd med praksis som gjaldt frem til 2019.»

Dokumentene som ligger til grunn for vedtaket, er representantforslag fra stortingsrepresentantene Bård Hoksrud og Tor André Johnsen om medisinsk begrunnet dispensasjon for svaksynte, jf. Dokument 8:179 (2020–2021) og Innst. 432 S (2020–2021).

I Prop. 1 S (2023–2024) redegjorde Samferdselsdepartementet for tilrådingene i rapport fra Helsedirektoratet og Statens vegvesens i 2022. Departementet opplyste at det deler etatenes vurderinger om at det ikke er rettslig handlingsrom etter EØS-avtalen til å gjeninnføre en dispensasjonsadgang for helsekravene til førerkort, og at dagens regler der helsekravene for kjøreseddel for drosje er de samme som for førerkort for buss er godt begrunnet og burde videreføres. Videre opplyste departementet at det ser at det kan være

grunn til å vurdere nærmere å innføre en utvidet dispensasjonsadgang for særegne tilfelle, en sikkerhetsventil med høy terskel og basert på individuell medisinsk vurdering, og ville i samråd med Helse- og omsorgsdepartementet vurdere hvordan dette kunne følges opp videre.

I tildelingsbrevet for 2024 fikk Statens vegvesen, i samråd med Helsedirektoratet, i oppdrag å vurdere nærmere mulighetene for å innføre en smal, men reell sikkerhetsventil med høy terskel som kan gi grunnlag for i særegne tilfelle å gi unntak fra helsekravene for kjøreseddel etter en individuell medisinsk faglig vurdering og ev. en kjørevurdering. Fristen for utredning og tilråding er 31. desember 2024.

Samferdselsdepartementet vil komme tilbake til saken på egnet måte.

Permanent løysing for småflyaktiviteten i Oslo-området

Vedtak nr. 1098, 2. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen legge frem en sak for Stortinget med en plan for en permanent løsning for småflyaktiviteten i Oslo-området. Inntil en slik plan foreligger og er realisert, må regjeringen medvirke til at dagens småflyaktivitet kan fortsette ved Kjeller flyplass.»

Dokumentene som ligger til grunn for vedtaket, er representantforslag fra stortingsrepresentantene Sigbjørn Gjelsvik, Bengt Fasteraune og Ole André Myhrvold om en permanent løsning for småflyaktiviteten i Oslo-området og luftfartøyvernsenter på Kjeller, jf. Dokument 8:241 S (2020–2021) og Innst. 543 S (2020–2021).

I Prop. 1 S (2023–2024) opplyste Samferdselsdepartementet at kommunestyret i Lillestrøm besluttet våren 2023 å be kommuneadministra-

sjonen om ytterligere utredning av beslutningsgrunnlaget i saken.

Lillestrøm kommune har opplyst at saken om fremtidig utvikling av Kjeller flyplass etter planen skal behandles i kommunestyret i løpet av høsten 2024.

Samferdselsdepartementet vil komme tilbake til saken på egnet måte.

Innarbeide universell utforming av samferdselssektoren som eit overordna mål i all transportplanlegging

Vedtak nr. 1233, 15. juni 2021

«Stortinget ber regjeringen gjøre nødvendige endringer for å sikre at universell utforming av samferdselssektoren innarbeides som et overordnet mål i all transportplanlegging for å oppnå at Norge blir universelt utformet innen 2035.»

Vedtaket ble truffet ved behandlingen av Meld. St. 20 (2020–2021) *Nasjonal transportplan 2022–2033*, jf. Innst. 653 S (2020–2021).

I Prop. 1 S (2023–2024) opplyste Samferdselsdepartementet at sammen med innspill fra transportvirksomhetene ville en utredning fra Transportøkonomisk institutt om kunnskapsgrunnlaget og arbeidet med universell utforming av transportsystemet, være grunnlag til arbeidet med *Nasjonal transportplan 2025–2036*.

Det vil være vanskelig å oppgradere samtlige små og store holdeplasser, stasjonsområder, tilkomster, transportmidler mv. i transportsystemet til å bli universelt utformet innen 2035. Regjeringens vurderinger av arbeidet med universell utforming er omtalt i kapittel 5.6 i Meld. St. 14 (2023–2024) *Nasjonal transportplan 2025–2036*.

Samferdselsdepartementet anser med dette anmodningsvedtaket som fulgt opp.

17 Utenriksdepartementet

Nedenfor gis en oversikt over oppfølging av anmodnings- og utredningsvedtak under Utenriksdepartementet. Oversikten inkluderer alle vedtak fra stortingssesjonen 2023–2024, samt de vedtakene fra tidligere stortingssesjoner som kontroll- og konstitusjonskomiteen i Innst. 239 S

(2023–2024) mente ikke var kvittert ut. I tabellen nedenfor angis det også hvorvidt departementet planlegger at rapporteringen knyttet til anmodningsvedtaket nå avsluttes eller departementet vil rapportere konkret på vedtaket også i neste års budsjettproposisjon.

Tabell 17.1 Oversikt over anmodnings- og utredningsvedtak, ordnet etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtaks nr.	Stikkord	Rapportering avsluttes (Ja/Nei)
2023–2024	29	Anerkjennelse av Palestina som egen stat	Ja
2022–2023	539	Eksportkontroll og kunnskapsoverføring	Nei

17.1 Stortingssesjon 2023–2024

Anerkjennelse av Palestina som egen stat

Vedtaks nr. 29, 16. november 2023

«Stortinget ber regjeringen være forberedt på å anerkjenne Palestina som en egen stat på et tidspunkt der en anerkjennelse kan ha positiv innvirkning på en fredsprosess og uten forbehold om en endelig fredsavtale.»

Vedtaket ble fattet i forbindelse med Stortingets behandling av et representantforslag om anerkjennelse av Palestina som egen stat og norsk tilslutning til FNs apartheidkonvensjon, Innst. 26 S (2023–2024) jf. Dokument 8:237 S (2022–2023). Forslaget til anmodningsvedtak ble fremmet av Åsmund Aukrust på vegne av Arbeiderpartiet og Senterpartiet.

22. mai offentliggjorde regjeringen at Norge vil anerkjenne Palestina som stat. Anerkjennelsen trådte i kraft 28. mai 2024. Regjeringen har med dette fulgt opp Stortingets vedtak av 16. november 2023.

Det er flere grunner til at regjeringen mener at tidspunktet var riktig for å anerkjenne Palestina. I fraværet av en fredsprosess og politisk løsning på konflikten har utviklingen i altfor lang tid gått i feil retning. Verken palestinerne eller israelerne kan leve sine liv i sikkerhet. Krigen i Gaza har vist enda klarere at fred og stabilitet forutsetter en løsning på det palestinske spørsmålet. Krigen er et bunnpunkt i en langvarig, negativ utvikling i den israelsk-palestinske konflikten. Det er bred og forsterket internasjonal enighet om at den eneste, varige løsningen på konflikten er en tostatsløsning.

Ved å anerkjenne Palestina som stat, ønsker Norge å støtte moderate krefter - på begge sider - som ønsker politiske løsninger og som er på vikende front i en langvarig og grusom konflikt. Norge ønsker å bidra konstruktivt til pågående prosesser for å oppnå en tostatsløsning, herunder den arabiske fredsvisjonen som sentrale aktører i regionen utarbeidet etter 7. oktober 2023. Det kan ikke bli fred i Midtøsten uten en tostatsløsning. Det kan ikke bli en tostatsløsning uten en palestinsk stat. Med andre ord: Fred i Midtøsten forutsetter en palestinsk stat.

17.2 Stortingssesjon 2022–2023

Eksportkontroll og kunnskapsoverføring

Vedtak nr. 539, 23. mars 2023

«Stortinget ber regjeringen snarest gjennomføre nødvendige endringer i eksportkontrollforskriften, slik at man får mer målrettet kontroll av kunnskap med militære anvendelser som overføres til utenlandske borgere og virksomheter.»

Vedtaket ble fattet i forbindelse med Stortingets behandling av et representantforslag om styrking av rikets sikkerhet og kontraetterretning, jf. Dokument 8:51 S (2022–2023) og Innst. 231 S (2022–2023).

Regjeringen besluttet 5. juni 2023 å opprette en ny etat for arbeidet med eksportkontroll og sanksjoner. Direktoratet for eksportkontroll og sanksjoner (DEKSA) skal underlegges Utenriksdepartementet, og vil være operativt fra 1. januar 2025. Departementet mottar flere tusen saker per år. Antall saker og kompleksiteten i sakene øker. Næringslivets og akademias behov for veiledning i regelverket har økt. Forvaltningsoppgavene har blitt flere og mer arbeidskrevende. Den sikkerhetspolitiske situasjonen, utviklingen i trusselbildet rundt spredning av masseødeleggelsesvåpen, og økt bruk av sanksjoner i utenrikspolitikken, er viktige drivkrefter som ligger til

grunn for den store saksmengden og den økte kompleksiteten. I tillegg har norsk støtte til Ukraina etter den russiske invasjonen ført til at flere oppgaver er blitt lagt til eksportkontrollarbeidet.

Etableringen av direktoratet vil skape et spesialisert fagmiljø og sikre en to-trinns klagesaksbehandling. Målet er å styrke kapasiteten til kontroll med eksporten av strategiske varer og teknologi fra Norge, og et styrket apparat for veiledning av næringsliv og kunnskapssektoren, kapasitet til gjennomføring av etterkontroller av levert forsvarsmateriell og annen avansert teknologi, slik Riksrevisjonen har påpekt behov for i Dokument 3:4 2020–2021.

Etableringen av nytt direktorat er et ledd i regjeringens oppfølging av Stortingets anmodning om fortgang i kontrollen med sensitiv kunnskap.

Utenriksdepartementet arbeider med å klargjøre, styrke og tydeliggjøre den eksisterende kontrollen med teknologi i eksportkontrollforskriften knyttet til kontroll med kunnskap som kan benyttes i masseødeleggelsesvåpen, deres leveringsmidler og konvensjonelle våpen. Regjeringen har besluttet å styrke kontrollen, tydeliggjøre hvilke fagområder som omfattes av kontrollen, og når man må søke om en lisens eller ikke. Departementet tar sikte på å gjennomføre endringer i eksportkontrollforskriften i løpet av tidlig 2025, parallelt med opprettelsen av DEKSA.

Statsministerens kontor

t i l r å r :

Tilråding fra Statsministerens kontor 27. september 2024 om anmodnings- og utredningsvedtak i stortingssesjonen 2023–2024 blir sendt Stortinget.

Bestilling av publikasjoner

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon
publikasjoner.dep.no
Telefon: 22 24 00 00

Publikasjonene er også tilgjengelige på
www.regjeringen.no

Trykk: Departementenes sikkerhets- og
serviceorganisasjon – 10/2024

